

Årsrapport 2024

SpareBank
SMN

Bank
Eiendom
Regnskap

Innhold

Kapittel 1

Dette er SpareBank 1 SMN 3

Kapittel 2

Styrets årsberetning 19

Bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse 201

Kapittel 3

Årsregnskap med noter 203

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5 337

Revisors beretning 338

Kapittel 4

Vedlegg 341

Dette er SpareBank 1 SMN

Konsernsjefens forord	4
Viktige hendelser i 2024	5
Nøkkeltall	6
Med hjerte for lokalsamfunnet i over 200 år	10
Styret	13
Konsernledelsen	16

Konsernsjefens forord

- Strategisk styrke og vekst

2024 har vært et innholdsrikt og godt år for SpareBank 1 SMN, der vi har befestet posisjonen som Midt-Norges største finanskonsern, samtidig som vi har styrket rollen som engasjert og kraftfull samfunnsbygger.

De finansielle tallene dokumenterer bred og lønnsom vekst. Høy kjernekapitaldekning viser at vi er bunnsolide, noe som gjør at vi er godt rustet for både å håndtere markedsusikkerhet og å fortsette vår lønnsomme vekst. Kursutviklingen for egenkapitalbeviset viser en utbyttejustert avkastning på nærmere 30 % for 2024. Året føyer seg derfor inn i en lang rekke, der vi har bevist at sparebankmodellen skaper verdier i, sammen med og for lokalsamfunnene vi er en del av.

Vår ambisjon er å være verdens beste finanshus – fysisk og digitalt. I våre finanshus får kundene et samlet tilbud av finansielle tjenester, både for privatkunder og næringsliv. Utviklingen i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN fortsetter og med flere oppkjøp har det gitt anledning til å ruste opp og etablere flere finanshus i hele regionen, hvor vi får samlet alt under ett tak. Vår nyeste etablering i Sykkylven er et godt eksempel på dette. I 2025 åpner vi også dørene for et helt nytt finanshus i Kristiansund. Med 26 finanshus fordelt mellom byer og lokalsamfunn i hele regionen styrker vi vår ubestridte nummer 1-posisjon i Midt-Norge.

Den digitale delen av finanshuset fikk en ekstra anerkjennelse da SpareBank 1 sin mobilbank ble kåret til Norges beste. Parallelt har vi tatt i bruk kunstig intelligens for å forbedre både kundeløsninger og interne prosesser. Innovasjon er derfor en viktig satsing for videreutvikling av vår 200 år gamle forretningsmodell. Og når det kommer til nyskaping, låner jeg ordene til professor Peter Drucker: «Innovate or die».

Bankvirksomheten har hatt et spesielt sterkt år, der vi har tatt lønnsom vekst innen både bedrifts- og personmarkedet. Særlig tilfredse er vi med produktbredden, med et ekstra pluss for sparesalget. Dette er stimulert av satsingen på Private Banking. Også EiendomsMegler Midt-Norge viser sterke tall, med en særlig sterk posisjon i nyboligmarkedet. Regnskapshuset er godt i gang med en omfattende endringsreise i en bransje i hurtig utvikling. Dette gjør at vi har store forventninger til den videre utviklingen. Forventninger har vi også til SpareBank 1 Finans Midt-Norge, som i år har vist fin og lønnsom vekst.

I 2024 har vi også arbeidet for å videreutvikle hvordan vi jobber som ett konsern, og hvordan vi er organisert. Det er kunden og kundereisen som har vært i sentrum når vi har tilpasset organisasjonen. Gjennom organiseringsprosjektet «Ett SMN 2.0» utvikler vi

Jan-Frode Janson
Konsernsjef SpareBank 1 SMN

flere og sterkere felles funksjoner på tvers av forretningsområdene. Disse funksjonene inkluderer alt fra prosess- og produktutvikling, via effektive prosesser for å forebygge økonomisk kriminalitet og til digitalt salg og markedsføring.

Når det gjelder felleseide selskaper, har en svært viktig hendelse vært fusjonen mellom Fremtind og Eika Forsikring. Fusjonen gjør Fremtind til markedsleder innen personforsikring i Norge. Og helt på tampen av året fikk vi Tæpping med Vipps – en betalingsnyhet som er etterlengtet hos våre kunder i både privatmarkedet og i næringslivet.

I 2024 løftet vi folkehelse som et viktig område innenfor forvaltningen av vårt samfunnsutbytte. I februar ble det kjent av vi tildelte 50 millioner til hjerneforskning på Kavli-instituttet. Det å kunne bidra til hjerneforskning, med May Britt og Edvard Moser i spissen, går rett inni hjertet hos oss alle.

I juni 2024 inngikk vi et historisk samarbeid med NTNU om kunstig intelligens. Til sammen går vi inn med 40 millioner over flere år, og blir partner i AI-laben. Samarbeidet er et viktig bidrag til å bygge og styrke konkurransefortrinn for regional næringsliv i Midt-Norge, men også nasjonalt.

Vi har også delt ut midler til en rekke andre store og små prosjekter over hele Midt-Norge gjennom støtteordning for lag og forening som jobber med utenforskap og psykisk helse, opprustning av lekeplasser og Dagsturhytter, som noen eksempler. I bærekraftsperspektivet har vi også lansert en støtteordning for Miljøfyrtårnsertifisering for små og mellomstore bedrifter, hvor vi nærmer oss 100 bedrifter som har fått støtte til sertifisering.

2024 har, som foregående år, vært preget av uro og konflikt. Krig i Europa, uro i Midtøsten, stigende priser og presidentvalg i USA har skapt usikkerhet i både finansmarkeder og politikk. Her i Midt-Norge har både husstander og bedrifter kjent på en trangere økonomi. Samtidig gir lavere inflasjon og utsikter til rentekutt håp om bedring. Vårt eget Konjunkturbarometer, som er basert på tall fra rundt 600 bedriftsledere i regionen, viser tydelig den økte optimismen.

I en verden med uro og usikkerhet, er det ekstra viktig at vi er en bunnsolid bank med 200 års erfaring med å håndtere endringer. Fortsatt med et tydelig løfte om å ha is i magen, og være til stede ved både opp- og nedture. Og fortsatt med en visjon som understreker vilje og evne til samarbeid; sammen får vi ting til å skje.

Viktige hendelser i 2024

Første kvartal

- Resultat etter skatt på 1.084 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 16 prosent.
- I januar 2024 blir transaksjonsavtalen for å slå sammen forsikringsvirksomhetene i Fremtind og Eika signert. Konkurransetilsynet godkjenner avtalen 1. mars 2024.
- SpareBank 1 SMN har i første kvartal inngått et forlik knyttet til underslagssaken hvor forsikringsselskapet har utbetalt 30 millioner kroner til banken. Underslagssaken ble omtalt første gang i første kvartal 2023.
- I våren 2023 ble det besluttet å sette av 150 millioner kroner av bankens samfunnsutbytte til bærekraftige tidligfaseinvesteringer i Midt-Norge. Det er per første kvartal hentet inn 100 millioner kroner i tillegg til bidraget fra SpareBank 1 SMN som også utgjør 100 millioner kroner.

Andre kvartal

- Resultat etter skatt på 1.015 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 15,4 prosent.
- Finanstilsynet godkjente sammenslåingen mellom Fremtind Forsikring AS og Eika Forsikring AS den 27. juni 2024. Transaksjonen ble gjennomført 1. juli, og medførte en betydelig egenkapitaløkning i Fremtind.
- SpareBank 1 Gruppen blir i april majoritetseier i Kredinor med en eierandel på 68,6 prosent, som følge av en kapitalforhøyelse ved konvertering av et konvertibelt lån.
- Den 13. mai begjærte styret i Bilabonnementselskapet Fleks AS oppbud. SpareBank 1 Finans Midt-Norge og andre SpareBank 1-banker eide 47,2 prosent av selskapet. SpareBank 1 Finans Midt-Norge overtok Fleks Green Fleet 01 AS, et tidligere datterselskap av Fleks, som et steg i en kontrollert avhending.
- SpareBank 1 SMN og NTNU inngikk samarbeid om styrking av universitetets arbeid med KI. SpareBank 1 SMN blir partner i AI-laben, og over de neste fem årene skal 40 millioner kroner av samfunnsutbyttet gå til forskning innen dette området.

Tredje kvartal

- Resultat etter skatt på 1.441 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 21,0 prosent.
- SpareBank 1 SMN har resultatført 452 millioner kroner som følge av fusjonen mellom forsikringsvirksomhetene i Fremtind og Eika.
- Konsernet forsterker satsningen på «Ett SMN» og tilpasser organisasjon for å med formål å øke synergier. Privatmarked og Næringsliv blir bankens to forretningsområder. All utvikling samles i divisjon Teknologi og utvikling. Det er besluttet å etablere en egen divisjon for Økonomisk kriminalitet og kvalitet. De organisatoriske endringene trer i kraft 1. januar 2025.
- SpareBank 1 SMN har forlenget avtalen om fordelsprogram for landets LO-medlemmer. Avtalen omfatter både boliglån og spareprodukter, og er en del av fordelsprogrammet LO Favør.

Fjerde kvartal

- Resultat etter skatt på 1.052 millioner kroner og en egenkapitalavkastning på 14,4 prosent
- I desember 2024 besluttet regjeringen å redusere kravet til egenkapital for boliglån fra 15 til 10 prosent. I tillegg tillates bankene kan legge til grunn inntektsvekst i rentebindingsperioden for kunder med fastrentelån i forbindelse med rentestresstest.
- Satsningen på "Ett SMN" fortsetter, og finanshusmodellen styrkes ytterligere. Det er etablert 26 finanshus i SpareBank 1 SMNs nedslagsfelt, hvor alle fire forretningsområdene i konsernet er samlokalisert. Dette vil ytterligere styrke synergjarbeidet på tvers av konsernet og bedre kundetilbudopplevelsen.
- «Veien til VM» var et av tiltakene som kombinerte satsing på folkehelse og SpareBank 1-sponsoratet av Ski-VM 2025. I samarbeid med lokale idrettslag og med støtte fra samfunnsutbyttet ble det holdt foredrag, sceneshow og mini-VM i 10 steder i SpareBank 1 SMNs nedslagsfelt.
- Etter en periode med redusert, men positiv kredittvekst til husholdninger, har tolv måneders kredittvekst til husholdninger økt til 3,7 prosent per desember 2024. Tilsvarende tall for ikkefinansielle foretak er 1,3 prosent. Norges Bank venter at gjeldsveksten blant husholdninger vil være 3,8 prosent i 2025.

Finansielle nøkkeltall

Konsernets APM er nærmere beskrevet på smn.no

Beskrivelse	Enhet	2024	2023	2022	2021	2020
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning	Prosent	16,6	14,2	12,3	13,5	10
Kostnadsprosent	Prosent	42	45	42	45	47
Balansetall						
Brutto utlån til kunder (eks. SB1 Boligkreditt og næringskreditt)	MNOK	180.102	169.862	152.629	147.301	134.648
Brutto utlån til kunder (inkl. SB1 Boligkreditt og næringskreditt)	MNOK	249.350	236.329	211.244	195.353	182.801
Brutto utlån til privatkunder (lønnstakere)	MNOK	167.159	159.777	141.833	132.894	124.461
Brutto utlån til næringsliv og offentlig sektor	MNOK	82.191	76.553	69.411	62.458	58.340
Utlånsvekst	Prosent	5,5 %	11,9 %	8,1 %	6,9 %	9,0 %
Tapsprosent brutto utlån, annualisert	Prosent	0,05%	0,01%	0,00%	0,09 %	0,54%
Trinn 3 i prosent av brutto utlån	Prosent	0,89%	0,88%	0,97%	1,68%	1,23%
Innskudd fra privatkunder (lønnstakere)	MNOK	62.581	57.874	48.316	44.589	40.600
Innskudd fra næringsliv og offentlig sektor	MNOK	78.316	75.015	73.693	66.697	56.928
Innskuddsvekst	Prosent	6,0 %	8,9 %	9,6 %	14,1 %	13,5 %
Innskuddsdekning (balanseført innskudd/utlån) (eks. SB1 Boligkreditt og næringskreditt)	Prosent	78%	78%	80%	76%	72%
Innskuddsdekning (balanseført innskudd/utlån) (inkl. SB1 Boligkreditt og næringskreditt)	Prosent	57%	56%	58%	57%	53%

Beskrivelse	Enhet	2024	2023	2022	2021	2020
Soliditet						
Ren kjernekapitaldekning	Prosent	18,3 %	18,8 %	18,9 %	18,0 %	18,3 %
Kjernekapital	MNOK	24.769	23.793	21.835	19.322	18.636
	Prosent	20,2 %	20,8 %	20,9 %	19,6 %	20,0 %
Kapitaldekning	Prosent	22,8 %	23,0 %	23,1 %	21,6 %	22,3 %
Risikoveid volum	MNOK	122.622	114.633	104.716	98.664	93.096
Netto ansvarlig kapital	MNOK	28.004	26.399	24.147	21.333	20.759
Likviditetsdekning (LCR)	Prosent	183	175	239	138	171
Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio)	Prosent	7,0 %	7,2 %	7,1 %	6,9 %	7,1 %
Egenkapitalbevis (MING)						
Børskurs ved utgangen av året	NOK	171,32	141,8	127,4	149	97,6
Utstedte bevis (i mill.)	Antall	144,21	144,20	129,29	129,39	129,39
Børsverdi (i mill.)	MNOK	24.706	20.448	16.471	19.279	12.629
Utbytte per bevis	NOK	12,50	12,00	6,50	7,50	4,40
Bokført egenkapital per bevis	NOK	128,09	120,48	109,86	103,48	94,71
Resultat per bevis, majoritetsandel	NOK	20,60	16,88	12,82	13,31	8,87
Pris/resultat (PE) per bevis, annualisert	NOK	8,32	8,40	9,94	11,19	11,01
Pris/bokført egenkapital (PB)	NOK	1,34	1,18	1,16	1,44	1,03
Egenkapitalbevisbrøk	Prosent	67%	67%	64%	64%	64%

Ikke-finansielle nøkkeltall

Konsernet presenterer ikke-finansielle nøkkeltall på et gjenkjennelig format med de samme fokusområdene slik de ble definert i etterkant av konsernets vesentlighetsanalyse i 2022 til tross for at nøkkeltallene ikke er i tråd med bærekraftsdirektivet (CSRD).

Det er på rapporteringstidspunktet ikke fastsatt temaspesifikke målsetninger for 2025. Dette er et komplekst og tidkrevende arbeid som vil pågå i kommende perioder. For konsernet har det vært viktig å skape et godt fundament gjennom den doble vesentlighetsanalysen og rapportering som man kan benytte til dette arbeidet.

Det vil i løpet av 2025 iverksettes prosesser med å oppdatere konsernets målsetninger med tilhørende nøkkeltall i forbindelse med innføringen av bærekraftsdirektivet, og identifiserte påvirkninger, risikoer og muligheter (IRO). En slik oppdatering innebærer blant annet en komplett revisjon av konsernets målsetninger og styringsindikatorer med tilhørende handlingsplaner og retningslinjer. Etterlevelse av formkravene i ESRS 2 vil være en del av dette arbeidet.

I styrets årsberetning er det av den grunn ikke rapportert målsetninger og styringsindikatorer som etterlever formkravene i ESRS 2. Måloppnåelse mot fastsatte mål ved inngangen av rapporteringsperioden er presentert i tabellen til høyre og påfølgende side, og i kapitlene *Klimaendringer*, *Forbrukere og sluttbrukere* og *Forretningspraksis* i styrets årsberetning.

Ansvarlige utlån og investeringer	Mål 2024	Resultater 2024
Tap som følge av svindel	< 22.5 MNOK	22.5 MNOK
Andel ledere og ansatte som har fullført e-læringskurs i hvitvasking og terrorfinansiering	100%	95%
Utlånsvolum næringsliv med ESG-score	90%	95%
Utlånsvolum privatmarked med ESG score	20%	0%
Andel utlån som oppfyller kravene til grønne obligasjoner	Under arbeid 1)	20%
Totalt klimagassutslipp fra utlånsporteføljer	SBTi 2)	SBTi 2)
Andel boliger i utlånsporteføljen med energimerke	70%	32%
Andel næringsseiendommer i utlånsporteføljen (>1.000m ²) med energimerke	90 % av nye innvilgelser	I/A
Rådgivning og kundetilbud		
Salgsvolum produkter og tjenester med miljømessig fordel 3)	> 3.000 MNOK	2.584 MNOK
Salgsvolum produkter og tjenester med samfunnsmessig fordel		47 MNOK
Kategoriscore bærekraft i Winningtemp	8	7,3
Andel ledere og ansatte i konsernet som har gjennomført e-læringskurs i etikk	100%	93%
Antall dokumenterte klager for brudd på personvern eller tap av kundedata	0	11

Bærekraftig omstilling av Midt-Norge	Mål 2024	Resultater 2024
Antall deltagere på møteplasser og nyskappingsaktiviteter	6.000 deltagere 250 gründer- og ungdomsbedrifter	6.025 deltagere 300 ungdomsbedrifter
Antall deltagere i kompetanse- og utviklingsprogram	500	450
Andel store næringslivskunder med kredittengasjement som har et klimaregnskap	25%	33%

Bærekraftig omstilling i SpareBank 1 SMN

Andel av konsernets vesentlige innkjøp (>100.000 kr) fra leverandører med klimaregnskap	80%	73%
Andel ledere og ansatte som har gjennomført e-læring i informasjonssikkerhet	100%	93%
Totalt klimagassutslipp i daglig drift	SBTi 2)	SBTi 2)

1) Målsetningen er ikke definert i påvente av oppdaterte mål

2) Målsetninger knyttet til klimagassutslipp er f.o.m. 2023 under utarbeidelse ifbm. konsernets forpliktelse til SBTi

3) Dette avviker fra taksonomien. Se konsernets taksonomirapportering under Klima og natur.

Konsernets APMer på bærekraft er nærmere beskrevet i tabellen til høyre.

APM (bærekraft)	Utfyllende definisjonsbeskrivelse
Tap som følge av svindel	Bokførte operasjonelle tap som følge av svindel mot bankens kunder
Andel ledere og ansatte som har fullført e-læringskurs i hvitvasking og terrorfinansiering	Interne e-læringskurs
Utlånsvolum næringsliv med ESG-score	Klassifisering av kunder ved bruk av ESG-modellen utviklet av SpareBank 1 alliansen. Engasjement over 10 millioner klassifiseres med lav, medium eller høy ESG-risiko basert på objektive kriterier.
Utlånsvolum privatmarked med ESG score	Det er ikke utarbeidet en lignende ESG-modell for privatkunder på rapporteringstidspunktet.
Andel utlån som oppfyller kravene til grønne obligasjoner	Andel lån som oppfyller kravene i bankens grønne obligasjonsrammeverk publisert på konsernets nettsider.
Totalt klimagassutslipp fra utlånsporteføljer	Reduksjon av finansierte klimagassutslipp
Andel boliger i utlånsporteføljen med energimerke	Andel privatboliger som har gyldige energimerker.
Andel næringsseiendommer i utlånsporteføljen (>1.000m ²) med energimerke	Nøkkeltallet er ikke lenger gyldig.
Salgsvolum produkter og tjenester med miljømessig fordel	Miljømessig fordel er definert som grønne produkter i bankens produkthierarki, bærekraftsrådgivning i SpareBank 1 Regnskapshuset, grønne lån i SpareBank 1 Finans MN eller næringsmegling i Eiendomsmeidler 1 MN.
Salgsvolum produkter og tjenester med samfunnmessig fordel	Samfunnmessig fordel er produkter med sosiale fordeler, eksempelvis produkter som bidrar til sosial inkludering.
Kategoriscore bærekraft i Winningtemp6)	Egen score for bærekraft i konsernets verktøy for medarbeideroppfølging.
Andel ledere og ansatte i konsernet som har gjennomført e-læringskurs i etikk	Årlig oppdatering på etikk
Antall dokumenterte klager for brudd på personvern eller tap av kundedata	Antall registrerte personvernbrudd i konsernets kvalitetssystem BETR.
Antall deltagere på møteplasser og nyskappingsaktiviteter	Møteplasser i regi av Samfunnsutbytte
Antall deltagere i kompetanse- og utviklingsprogram	Kompetanseheving- og utviklingsprogram i regi av Samfunnsutbytte
Andel store næringslivskunder med kredittengasjement som har et klimaregnskap	«Store næringslivskunder» er kunder som overskrider to av tre følgende kriterier: Omsetning > MNOK 400, balansesum > MNOK 200, antall ansatte > 250
Andel av konsernets vesentlige innkjøp (>100.000 kr) fra leverandører med klimaregnskap	Leverandører hvor totale innkjøp i løpet av rapporteringsperioden har oversteget 100.000 NOK
Andel ledere og ansatte som har gjennomført e-læring i informasjonssikkerhet	Interne e-læringsmoduler (PassOpp)
Totalt klimagassutslipp i daglig drift	Reduksjon av klimagassutslipp Scope 1, Scope 2 og Scope 3 (oppstrøm)

Med hjerte for lokalsamfunnet i over 200 år

Den første norske sparebanken så dagens lys i 1822. Året etter ble Trondhjems Sparebank opprettet, det er denne banken som i dag er SpareBank 1 SMN.

Norges Bank ble stiftet i Trondheim allerede i 1816, men ble ikke brukt av næringslivet som forventet. Byen hadde bruk for en bank, det var et behov både hos næringslivet og hos folk flest.

Fem menn, med Jacob Roll i spissen, tok initiativ til å starte en sparebank. De fikk med seg andre av byens bedrestilte menn som var opptatt av å bygge samfunnet og å støtte næringslivet. 44 av dem la til sammen 1.596 spesidaler, i overkant av 400.000 kroner i dagens verdi, av egne penger på bordet for å få nok kapital til å starte en sparebank.

Den 26. mai 1823 ble Trondhjems Sparebank opprettet, som den tredje sparebanken i Norge. Banken skulle være for vanlige folk, og både menn og kvinner kunne sette inn små summer som de fikk renter på.

Fra 1820-årene og langt inn på 1900-tallet ble nye sparebanker stiftet over hele Trøndelag. Mange av disse ble etter hvert slått sammen med det som var Trondhjems Sparebank. Trondhjems Sparebank ble til Trondhjems og Strindens Sparebank, som igjen ble til Sparebanken Midt-Norge, og i 2008, til SpareBank 1 SMN.

På 2000-tallet begynte vi å løfte blikket utenfor Trøndelag. Oppkjøpet av Romsdals Fellesbank og islandske, kriserammede Glitnir Bank, som tidligere hadde kjøpt BN Bank og Kredittbanken i Ålesund, ga oss grunnlaget for en solid tilstedeværelse på Sunnmøre. I 2023 fusjonerte vi med SpareBank 1 Søre Sunnmøre, noe som ytterligere har bidratt til å befeste vår posisjon i Møre og Romsdal.

Allerede i 1847 begynte vi å bruke deler av overskuddet til å støtte prosjekter som skulle komme lokalbefolkningen til gode. I dag går over 40 prosent tilbake til samfunnet hvert år, vi kaller dette samfunnsutbytte. Det investeres hovedsakelig innenfor fem områder: Kunst og kultur, idrett og friluftsliv, innovasjon og verdiskaping, fellesskap og bærekraft.

I 2023 feiret vi 200 verdifulle år. Verdigrunnlaget fra 1823 har vært med oss gjennom hele vår historie. Det står sterkt den dag i dag. Vårt hovedmål er, og har alltid vært, å gi god økonomisk rådgiving til folk og bedrifter, i gode og dårlige tider.

De som stiftet banken ville at den skulle være eid av samfunnet og samfunnet er fortsatt vår største eier. Vi har et stort hjerte for lokalsamfunnene rundt om i regionen vår og en urokkelig tro på at «Sammen får vi ting til å skje».

Sammen med folk, næringsliv, lag, organisasjoner og lokalsamfunn har vi skapt verdier i over 200 år. Det skal vi fortsette med.

I dag er vi mye mer enn en bank. Vi er regionens ledende finanskonsern og kan tilby våre kunder et helhetlig tilbud innen bank, regnskap og eiendomsmedling, langt utenfor Trondheim. Hovedkontoret vårt er fortsatt i byen hvor vi ble stiftet, men nå har vi kontorer over hele regionen, fra Rørvik i nord til Førde i sør og Røros i øst. I 2023 åpnet vi også et kontor i Oslo.

Mål og ambisjoner

SpareBank 1 SMN har som mål å være det ledende finanskonsernet i Midt-Norge og blant de best presterende i Norden. Vi skal skape finansielle verdier, bygge samfunnet i regionen og ta vår del av ansvaret for en bærekraftig utvikling.

Med sterke kunderelasjoner og høy avkastning over tid har vi et godt fundament å bygge videre på. Vi har tydelige mål innen lønnsomhet, soliditet og effektivitet.

Målene for kommende periode er:

- Lønnsom med minst 13 prosent egenkapitalavkastning
- Solid med ren kjernekapitaldekning på 16,3 prosent. Utdelingsgrad om lag 50 prosent
- Effektiv. Årlig mål om mindre enn 40 prosent kost/inntekt i morbank, og mindre enn 85 prosent kost/inntekt i datterselskaper
- Ansvarlig. Oppnå netto null utslipp innen 2050
- Styrket markedsposisjon. Ambisjon om å være nummer én innen konsernets virksomhetsområder
- Flere fornøyde kunder. Ambisjon om å ha de mest fornøyde kundene innen alle virksomhets- og markedsområder
- Stolte og engasjerte ansatte. Ambisjon om å ha de mest engasjerte medarbeiderne i finansbransjen i Norge
- Kvalitet i alt vi gjør

Strategiske prioriteringer

Vi har løftet fem strategiske prioriteringer som spesielt viktige for å realisere konsernets visjon og langsiktige mål. De strategiske prioriteringene har stått sentralt siden 2020, og vil stå fast gjennom 2025:

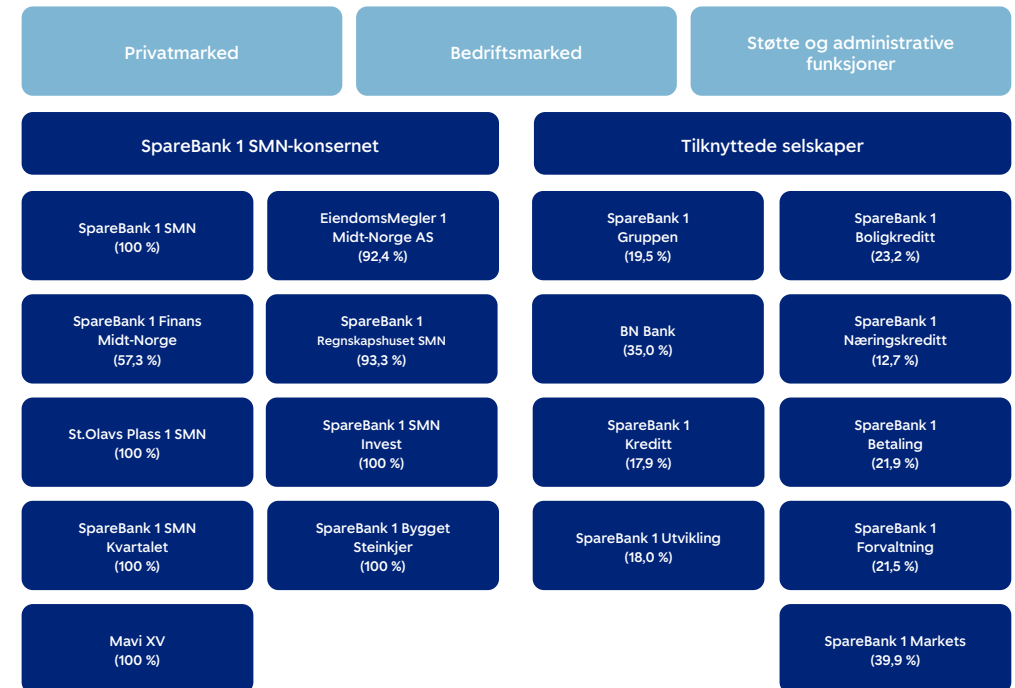
- Skape «Ett SMN» med styrket kundetilbud og tett samspill på tvers av bank, datterselskaper og støttefunksjoner
- Øke digitaliseringen og bruk av innsikt for relevant rådgivning, ledende digitale løsninger og effektiv drift
- Lede an i utviklingen av sparebank-Norge ved å utnytte kraften fra SpareBank 1-alliansen, og i samarbeid med regionale og nasjonale partnere i finansbransjen. SpareBank 1 SMN inviterer aktivt til fusjoner og har et godt verdiforslag for mulige partnere
- Integrere bærekraft i forretningen for å redusere risiko, sikre langsiktig inntjening, og stimulere til bærekraftig utvikling av Midt-Norge
- Utnytte kraften i Eiermodellen for å bidra til regionens verdiskapning, styrke lokalt næringsliv og bygge stolthet og engasjement blant ansatte

Organiseringen av SpareBank 1 SMN

Vi er en selvstendig regional sparebank og regionens ledende finanskonsern. Sammen med våre datterselskaper og tilknyttede selskaper er vi et komplett finanshus som jobber mot privat- og bedriftsmarkedet. Inkludert våre datterselskaper har vi ved utgangen av 2024 omtrent 1880 ansatte.

Gjennom SpareBank 1-alliansen og våre egne datterselskaper tilbyr vi konkurransedyktige produkter innen finansiering, sparing, forsikring, betaling, eiendomsmedling, leasing, regnskap- og regnskapsnære tjenester, og kapitalmarkedstjenester tilpasset kundenes nåværende og fremtidige behov.

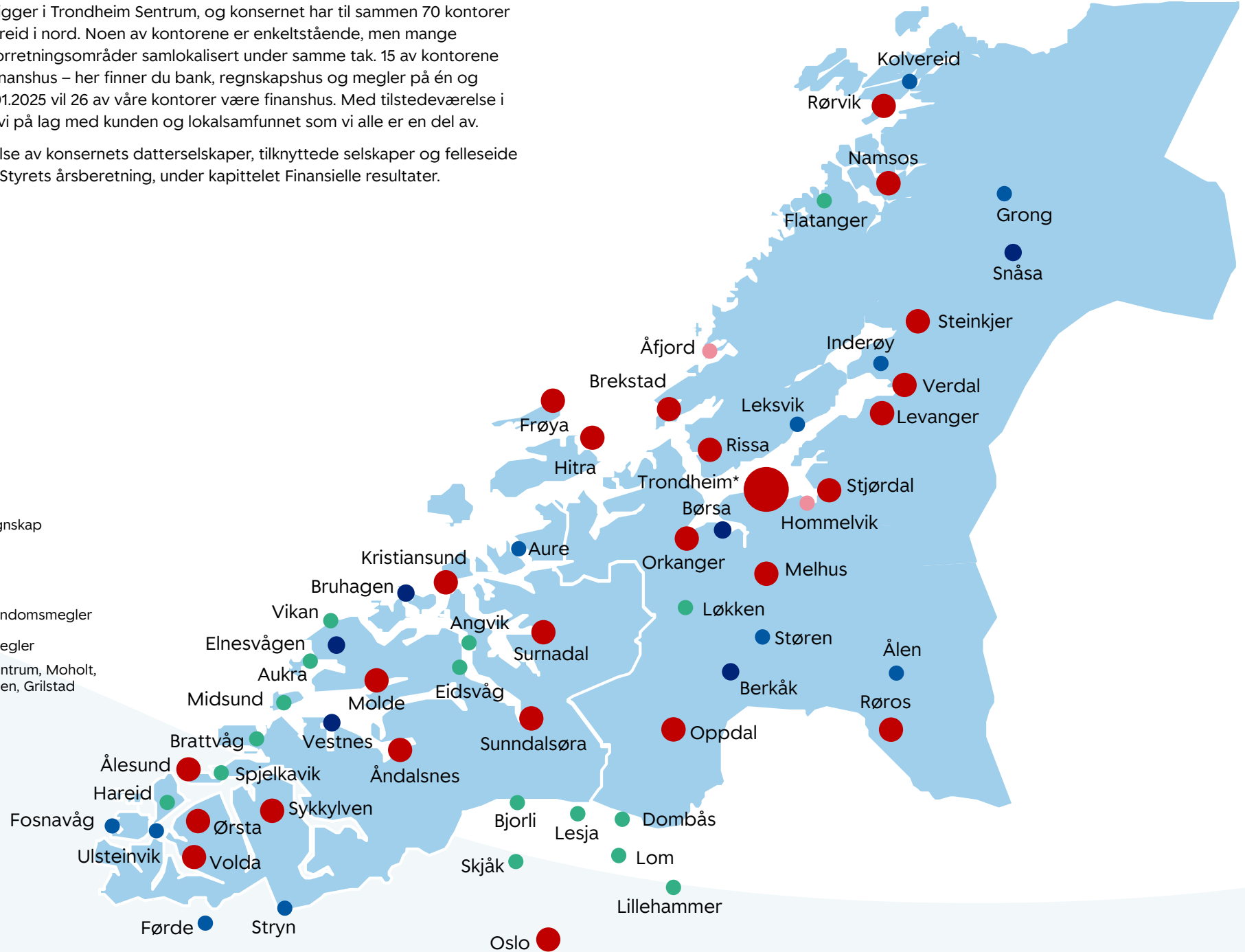
Organiseringen av SpareBank 1 SMN:

Hovedkontoret vårt ligger i Trondheim Sentrum, og konsernet har til sammen 70 kontorer fra Oslo i sør til Kolvereid i nord. Noen av kontorene er enkeltstående, men mange lokasjoner har flere forretningsområder samlokalisert under samme tak. 15 av kontorene våre er det vi kaller finanshus – her finner du bank, regnskapshus og megler på én og samme plass. Fra 01.01.2025 vil 26 av våre kontorer være finanshus. Med tilstedeværelse i hele regionen spiller vi på lag med kunden og lokalsamfunnet som vi alle er en del av.

En nærmere beskrivelse av konsernets datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleseide virksomheter finnes i Styrets årsberetning, under kapittelet Finansielle resultater.

- Finanshus
  - Bank og regnskap
  - Bank
  - Regnskap
  - Bank og eiendomsmegler
  - Eiendomsmegler
- * Trondheim sentrum, Moholt, Heimdal, Byåsen, Grilstad

Styret

Kjell Bjordal (1953), styreleder

AMP Wharton Business School (1989). Siviløkonom fra NHH (1976) og 1. avdeling jus.

Medlem av styret siden 2007 og styreleder siden 2013. Medlem av godtgjørelsesutvalget siden 2012 og leder siden 2013.

Egen virksomhet.

Erfaring som administrerende direktør i EWOS-Gruppen og leder fôrdivisjonen i Cermaq, administrerende direktør i NorAqua, økonomidirektør og konsernsjef i Glamox Gruppen. Styreleder i Nordlaks-konsernet, Axio samt Norsk Landbrukskjemi.

Deltatt på 20 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 130.000 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Mette Kamsvåg (1971), styremedlem

Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI (1994).

Medlem av styret siden 2018. Medlem av godtgjørelsesutvalget siden 2024.

Selvstendig virksomhet.

Erfaring fra IT og betalingsformidling gjennom ulike lederposisjoner i BBS og Nets i 15 år. CEO i Nets fra 2011 til 2014.

Styreleder i WebMed AS og group.one. Nestleder i styret i SmartCraft ASA. Styremedlem i Wordline SA.

Deltatt på 20 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 5.600 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Christian Stav (1968), nestleder

Master of Business Administration fra NHH (2003), Autorisert Europeisk Finansanalytiker (AFA) fra NHH (2003). Statsautorisert revisor (1994) og Siviløkonom fra NHH (1991). Høyere revisorstudium NHH (1992).

Medlem av styret siden 2019. Leder av revisjonsutvalget, medlem av risikoutvalget siden 2019.

Konsernsjef NTE.

Erfaring fra revisjon og rådgivningstjenester, Partner i EY Transaction Advisory Services, økonomi og finansdirektør NTE.

Styreleder NTE Energi AS, NTE Marked AS, NTE Elektro AS og NTE Telekom AS

Deltatt på 19 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 35.000 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Nina Olufsen (1976), styremedlem

Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI (2003), offentlig rett og privatrett grunnfag fra UiO

Medlem av styret siden 2024. Medlem av risikoutvalget og revisjonsutvalget fra samme tidspunkt.

Chief Strategy & People Officer i ScaleAQ Group og har erfaring fra ledende stillinger i Mestergruppen, Morris AS og Norrøna Sport AS, i tillegg til en rekke styreverv.

Deltatt på 14 av 21 mulige styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 0 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Ingrid Finboe Svendsen (1961), styremedlem

Bedriftsøkonom fra BI (1990) og kommunalkandidat fra Norges kommunal- og sosialhøyskole (1983).

Medlem av styret siden 2023, leder av risikoutvalget og medlem av revisjonsutvalget fra samme tidspunkt.

Direktør i Thomas Angell Stiftelser. Erfaring som direktør i Arbeidstilsynet. Flere stillinger i det offentlige, senest kommunaldirektør for organisasjon i Trondheim kommune, organisasjonsdirektør Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Styreleder i Trondheim Spektrum, styremedlem i Olavsfestdagene og styremedlem i E.C. Dahls stiftelse.

Deltatt på 20 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 1.150 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Freddy Aursø (1972), styremedlem

MBA fra University of Newcastle (2003). Ingeniør fra NTNU (1998).

Medlem av styret siden 2022.

CEO i Lighthouse8.

Bakgrunn som administrerende direktør i Global Media, Bigmouthmedia og LBi.

Styreleder i Lighthouse8 AS, Lighthouse8 Pte Ltd, Lighthouse8 Pty Ltd og Lighthouse8 Ltd. Tidligere styreleder og styremedlem i flere selskaper i og utenfor Norge.

Deltatt på 18 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 0 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Kristian Sætre (1961), styremedlem

Sivilingeniør fra NTH (1987). Maskiningeniør fra Ingeniørhøgskolen Ålesund (1982).

Medlem av styret siden 2023.

Har utstrakt erfaring fra ulike roller i AS Volda Mekaniske Verksted/Scana Volda, deriblant 11 år som administrerende direktør i Scana Volda AS. Administrerende direktør i Ulstein Verft AS i perioden 2013 til 2019, senere daglig leder i A-K maskiner. Nå Senior Vice President i Vard Group AS.

Nestleder i styret i SpareBank 1 Søre Sunnmøre i perioden 2008-2014 og varamedlem i 2022-23.

Utstrakt styreerfaring fra flere selskaper i og utenfor Norge.

Deltatt på 19 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 300 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Inge Lindseth (1963), ansattrepresentant

Utdannelse innen IT Drift fra HIST og Prosjektledelse fra BI.

Medlem av styret siden 2019. Styremedlem i Finansforbundet region Trøndelag fra 2020. Fast møtende vararepresentant i forbundsstyret i Finansforbundet.

Konserntillitsvalgt fra 2019.

Tidligere tillitsvalgt og ansattrepresentant i representantskapet. Tidligere fagansvarlig/leder servicedesk innen teknologi, drift og sikkerhet. Ansatt i SpareBank 1 SMN siden 1982 og har hatt forskjellige stillinger og oppgaver.

Deltatt på 21 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 13.240 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Christina Straub (1974), ansattrepresentant

Bankakademiet 1. avdeling og Forsikring.

Medlem av styret siden 2019.

Nestleder i Finansforbundet SMN fra 2019. Ansatt i Vår Bank & Forsikring (del av SpareBank 1 SMN fra 2000) fra 1998 til 2001, og TietoEvry fra 2001 til 2006. Har jobbet i ulike funksjoner i SpareBank 1 SMN siden 2006, de siste årene som produktsjef betaling og tillitsvalgt i diverse utvalg. Nestleder i Finansforbundet Region Trøndelag.

Deltatt på 19 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 1.171 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Runar Gretland (1978), observatør

Bedriftsrådgiver i SpareBank 1 SMN, tidligere hovedtillitsvalgt og styremedlem i SpareBank 1 Søre Sunnmøre.

Deltatt på 19 av 21 styremøter i 2024.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 367 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Konsernledelsen

Jan-Frode Janson (1969)
Konsernsjef

Doktor ingeniør i Industriell økonomi og teknologiledelse fra NTNU (1996). Siviløkonom fra siviløkonomutdanningen i Bodø (1992).

Konsernsjef i SpareBank 1 SMN siden 1. mai 2019. Tidligere konsernsjef i SpareBank 1 Nord-Norge og viseadministrerende direktør i Fokus Bank/Danske Bank. Har i tillegg hatt lederjobber i Orkla og ABB.

Styreleder i SpareBank 1 Betaling AS, Fremtind Forsikring AS, Fremtind Holding AS og i SpareBank 1 SMNs datterselskaper EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS, Mavi XV AS og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS. Styremedlem i SpareBank 1 Gruppen AS, SpareBank 1 Utvikling DA, Vipps Mobilepay AS, VIPPS Holding AS, BankID BankAxept AS og NTNU.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 49.493 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Astrid Undheim (1980)
Konserndirektør Teknologi og utvikling

Doktorgrad i Kommunikasjonsteknologi fra NTNU (2009). Mastergrad i Kommunikasjonsteknologi fra NTNU (2004).

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden 2020, tidligere lang erfaring fra Telenor, senest som leder av forskningsavdelingen på Analytics & AI.

Styremedlem i BN Bank ASA. Medlem av Rådet for SSB, deltaker i utvalget Norge mot 2025 (2020-2021). Tidligere erfaring fra flere offentlige utvalg.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 1.071 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Trond Søråas (1968)
Konserndirektør Konsernfinans og eierstyring

Autorisert Finansanalytiker fra NHH (2006) samt siviløkonom fra samme sted (1994).

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden februar 2022. Tidligere erfaring fra KLP Banken AS og BN Bank ASA, senest som direktør økonomi- og finans i BN Bank ASA.

Styreleder i SpareBank 1 Markets AS. Styreleder i BN Bank ASA. Styremedlem i SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Styreleder i SpareBank 1 SMN Invest AS og Gma Invest AS.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 10.494 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Ola Neråsen (1965)
Konserndirektør Risikostyring

Statsautorisert revisor fra NHH (1994). Siviløkonom fra BI (1990).

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden 1997, konserndirektør for risikostyring siden 2009. Tidligere erfaring fra Deloitte og Forsvaret.

Styremedlem i Stiftstaden Sykkelklubb

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 50.138 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Rolf Jarle Brøske (1980) **Konserndirektør Kommunikasjon og merkevare**

Studier i statsvitenskap og historie fra Høgskolen i Molde og NTNU.

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden 2016. Tidligere medlem av konsernledelsen med ansvar for kommunikasjon i Det norske Oljeselskap samt ledelsen i Danske Bank (Fokus Bank). Erfaring som rådgiver for tidligere næringsminister Børge Brende og for ordføreren i Trondheim. Har innehatt en rekke politiske verv.

Styreleder i Brøske & Bianchi Wine Import AS. Styremedlem i SpareBank 1 Spleis AS, Trøndelag Høyre, Sør-Trøndelag Høyre og Nidarosdomens guttekor.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 16.174 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Monica Haftorn Iversen (1975) **Konserndirektør Privatmarked**

Siviløkonom fra NHH (2002).

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden mai 2022. Tiltrådte stillingen som konserndirektør november 2024. Tidligere direktør for Markedsområder Privatmarked.

Tidligere lang erfaring fra Danske Bank/Fokus Bank, senest som Head of Performance Management Business Customers i Norden og del av ledelsen i Norge.

Styremedlem i EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 494 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Vegard Helland (1975) **Konserndirektør Næringsliv**

Autorisert Finansanalytiker fra NHH (2007) og siviløkonom fra Handelshøyskolen i Bodø (1999).

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden 2003 og har primært jobbet mot bedriftsmarkedet. Konserndirektør for Bedriftsmarked siden 2010. Tidligere erfaring som revisormedarbeider og konsulent i KPMG og som analytiker hos Fontiera AS.

Styreleder i SpareBank 1 Finans Midt-Norge. Styremedlem i SpareBank 1 Markets AS, SpareBank 1 Factoring AS, SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS, Kredinor AS og Mavi XV AS.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 36.529 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Arne Nypan (1970) **Administrerende direktør i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN**

Master of Business Administration (MBA) fra Universitetet i Lund (1997). Bachelor in Business Administration (B.Sc.) fra Handelshøyskolen i København (1995). Offisersutdanning fra Hæren (1992).

Administrerende direktør i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN siden 2020. Tidligere administrerende direktør i SpareBank 1 Finans Midt-Norge (2013 til 2020), leder for kundekonsept i SpareBank 1 SMN (2013), konsernbanksjef i SpareBank 1 SMN (2003-2012). Tidligere erfaring fra Innovation Strategic Consulting og Fokus Bank (Danske Bank).

Styreleder i Nypan AS, styremedlem i Rosenborg Sport AS og Rosenborg Ballklub

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 36.959 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Kjetil Reinsberg (1961)
Administrerende direktør i EiendomsMegler 1
Midt-Norge

Eiendomsmegler fra BI (2008).

Administrerende direktør i EiendomsMegler 1 Midt-Norge siden 1999. Tidligere erfaring fra Storebrand Bank, Notar og Bedre Råd samt flere års erfaring fra byggebransjen.

Styreleder i Brauten Eiendom AS. Styremedlem i EiendomsMegler 1 Norge, Agri Eiendom AS, Eiendom Norge Holding AS og Eiendom Norge.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 32.635 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Stig Brautaset (1959)
Konserndirektør Sunnmøre og Fjordane

Siviløkonom fra Bedriftsøkonomisk Institutt og 1. avdeling juridicum fra Universitetet i Oslo.

Ansatt i SpareBank 1 SMN siden mai 2023. Tidligere erfaring fra ulike lederstillinger i DNB, Sparebanken Møre og Danske Bank. Administrerende direktør i SpareBank 1 Søre Sunnmøre fra 2016 og frem til banken fusjonerte med SpareBank 1 SMN den 2. mai 2023.

Har rolle som rådgiver for konsernledelsen fra 1. januar 2025.

Styremedlem i EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS og i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS.

Antall egenkapitalbevis i SpareBank 1 SMN: 2.292 per 31.12.2024 (inkludert eventuelle egenkapitalbevis eiet av nærstående).

Styrets årsberetning

Innledning	20
Forretningsmodell og verdikjede	21
Bærekraftsrapport	
Generell informasjon	25
Klima og natur	59
Sosiale forhold	142
Virksomhetsstyring	180
Finansielle resultater	190

Innledning

SpareBank 1 SMN rapporterer i 2024 for første gang i tråd med bærekraftsdirektivet (CSRD). Direktivet har ført til strukturelle og innholdsmessige endringer i Styrets årsberetning. Endringene i rapporteringskravene innebærer at årets rapportering er mer kompleks og omfangsrik enn tidligere år. Det er utarbeidet en oversikt over akronymer og forkortelser som benyttes i konsernets rapportering, se [vedlegg begrepsoversikt](#).

Mer om konsernets rapportering på bærekraft følger under og i de neste kapitlene. Konsernets finansielle rapportering er beskrevet på side 190 flg.

Konsernets rapportering på bærekraft følger europeiske standarder for bærekraftsrapportering (ESRS), og inneholder vesentlig informasjon om konsernets virksomhet knyttet til ulike bærekraftsrelaterte områder. Hvorvidt et tema er vesentlig eller ikke avgjøres av en dobbel vesentlighetsanalyse. Analysen skal bidra til at konsernet kun rapporterer på vesentlige områder og tilhørende rapporteringskrav.

Konsernet rapporterer på fire ulike områder innenfor Klima og natur, fire ulike områder innenfor Sosiale forhold og et tema under Virksomhetsstyring. Til tross for at åtte av ti standarder er ansett som vesentlige er ikke alle tilhørende rapporteringskrav vesentlige. Omfanget er størst innenfor Klimaendringer, Konsernets ansatte, Forbrukere og sluttbrukere, og Virksomhetsstyring.

Gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse er nærmere beskrevet på side 30. Analysen har resultert i flere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (IRO) som konsernet skal håndtere gjennom målsetninger, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer. Konsernets IRO nærmere beskrevet på side 35.

Konsernet har ikke publisert oppdaterte målsetninger eller styringsindikatorer i henhold til CSRD. Fokuset i 2024 har vært etterlevelse av regelverket, samtidig som det er blitt lagt et godt grunnlag for håndtering av konsernets IRO i kommende periode. Konsernets styre, revisjonsutvalg og ledelse har vært involvert i flere saker som gjelder CSRD i løpet av året.

Konsernet har i flere år rapportert nøkkeltall som måler konsernet på vesentlige områder i tråd med resultatene fra tidligere års vesentlighetsanalyser. Disse er også omtalt i årets rapport, og flere av nøkkeltallene vil fortsatt være relevante i kommende perioder. Konsernet vil utarbeide og justere nøkkeltall for å sikre at de bidrar til å håndtere konsernets vesentlige IRO. Finansielle og ikke-finansielle nøkkeltall er beskrevet på side 6.

En oversikt over konsernets rapportering i tråd med ESRS er beskrevet på side 40. ESRS-indeksen gir en detaljert oversikt over hvilke rapporteringskrav som er utledet hvor i konsernets rapportering.

Bank
Eiendom
Regnskap

Konsernets forretningsmodeller

Det er en voksende forståelse i næringslivet for at klimarisiko og bevaring av biologisk mangfold og økosystemer kan kreve tilpasninger i strategier og forretningsmodell(er). Denne økte bevisstheten er en erkjennelse av at klima- og naturrisiko også representerer en finansiell risiko.

I tillegg er omfanget av økonomisk kriminalitet økende i samfunnet. Dette er blant annet forårsaket av at økt bruk av digitale løsninger og kunstig intelligens har gjort det lettere for kriminelle å utføre datainnbrudd og phishing. Videre har økt globalisering muliggjort denne formen for kriminalitet på tvers av landegrensler.

SpareBank 1 SMNs eksisterende forretningsmodeller har finansiell verdiskaping som hovedformål. For å sikre at konsernets interesser ikke kommer i utakt med samfunnets forventninger, vil forretningsmodellen(e) videreutvikles slik at de i enda større grad skaper verdi for interessentene. Basert på konsernets doble vesentlighetsanalyse vil videreutvikling av forretningsmodellen innebære økt fokus på SpareBank 1 SMNs vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (heretter kalt IRO).

For å beskrive SpareBank 1 SMNs forretningsmodell så er det i tråd med CSRD tatt utgangspunkt i integrert rapportering:

Innsatsfaktorer

Ulike former for kapital inngår som innsatsfaktorer i SpareBank 1 SMNs forretningsmodeller. Kapitalen gjør at verdier økes, minkes eller omdannes som følge av konsernets forretningsaktiviteter, produkter og tjenester. Innsatsfaktorene som inngår i konsernets forretningsmodell er:

- **Finansiell kapital:** Finansiering gjennom innskudd fra kunder, fremmedkapital- og egenkapitalinvestorer.
- **Menneskelig kapital:** For å møte krav og forventninger fra interessenter er konsernet avhengige av kompetente, stolte og engasjerte ansatte. Derfor investeres det hver dag i de ansattes arbeidsmiljø, trivsel, faglige og personlige utvikling.
- **Relasjonell kapital:** Som aktør innen bank, regnskap, meglertjenester og leasingtjenester er konsernet avhengig av godt samarbeid med kunder, leverandører, næringslivet, klynger og andre forretningsforbindelser. Dette bidrar til tillit og relevans i regionen konsernet er en del av.
- **Naturkapital:** Alle de naturlige ressursene og økosystemene som konsernet påvirker, og er avhengig av gjennom egen drift og dens verdikjeder. Dette inkluderer både fornybare og ikke-fornybare ressurser.

For å utvikle og sikre innsatsfaktorene, har konsernet løpende dialog med interessenter, gjennomfører analyser av forskning og markedstrender, og ser hen til anerkjent praksis for ansvarlig bankdrift og innovasjon.

Produkter og tjenester

Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter og tjenester, som for eksempel utlån, sparing, regnskapstjenester, eiendomsmegling og leasing. Distribusjonskanalene inkluderer både fysiske filialer, kundesenter og digitale kanaler, ment å gi kundene fleksibilitet. Markedsføring benyttes for å bygge merkevarelojalitet og tiltrekke nye kunder gjennom ulike kampanjer og initiativer. Innovasjon er en integrert del av konsernets strategi. Formålet er å utvikle nye produkter og tjenester som skal imøtekomme endrede kundebehov og markedsforhold.

Produktene og tjenestene er beskrevet i detalj i *Finansielle resultater*, og er en sentral del av konsernets positive og negative påvirkning. Disse ble identifisert som en del av prosessen med konsernets doble vesentlighetsanalyse.

De vesentlige positive funnene er:

- Konsernet tilbyr grønne lån og investeringer som støtter bærekraftige prosjekter, som fornybar energi, energieffektive bygninger og grønn transport. I tillegg har banken også et grønt obligasjonsrammeverk som sikrer at konsernets innlån benyttes til finansiering av ovenfornevnte prosjekter.
- Konsernet fremmer sirkulær økonomi ved å tilby rådgivning og støtte prosjekter som reduserer avfall, og oppfordrer til gjenbruk og resirkulering.
- Konsernet er en bidragsyter til ideelle formål og samfunnsutvikling gjennom tildeling av samfunnsutbytte. I tillegg bidrar konsernet til økonomisk inkludering, gjennom finansiering av lokale prosjekter, og rådgivning og støtte til små og mellomstore bedrifter i lokalsamfunnet.

De vesentlige negative funnene er:

- Konsernet har en indirekte negativ påvirkning på klima og natur gjennom finansierte utslipp fra lån og investeringer i sektorer som landbruk, fiskeri, næringsseidom og husholdninger. Konsernet utvikler styringsindikatorer og overgangsplaner for å redusere den negative påvirkningen av disse aktivitetene.

- Noen av konsernets aktiviteter og prosjekter kan ha negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet, spesielt innen sektorer som fiskeri og landbruk. For konsernet er det viktig å forstå, identifisere og redusere denne påvirkningen.
- Konsernet har en iboende negativ påvirkning som følge av at konsernets virksomhet kan utnyttes til å begå økonomisk kriminalitet. Konsernet har implementert flere tiltak for å forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet. SpareBank 1 SMN og datterselskaper har en lovmessig plikt til å gjennomføre tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Dette innebærer å ha et internkontrollsystem med risikovurderinger, hvor overvåkning og kontroll er viktige faktorer ved etablering av kundeforhold og løpende kundeoppfølging. Konsernet har etablert en svindelenhet med mål om å effektivisere prosesser og øke bankens evne til å avverge svindel. Konsernets ansatte gjennomfører både ekstern og intern kompetanseheving på området, og skal følge konsernpolicyer, retningslinjer og handlingsplaner.

Resultater

Konsernets aktiviteter og forretningsmodeller påvirker våre interessenter på ulike måter:

- **Kunder:** Økt økonomisk trygghet, økt finansiell inkludering og bedre, mer effektive økonomiske løsninger.
- **Investorer:** Stabil avkastning og langsiktig verdiskaping.
- **Ansatte:** Trygge arbeidsplasser på tvers av regionen.
- **Samfunnet:** Økonomisk vekst og bærekraftig utvikling i regionen.

Konsernets verdikjede

Oppstrøm

Konsernets oppstrømsaktiviteter omfatter alle prosesser og aktiviteter hos leverandører og forretningsforbindelser som er nødvendige for konsernets drift og leveranse av produkter og tjenester. De vesentligste oppstrømsaktivitetene er:

- Finansiering av konsernet, hvor innskudd, fremmed- og egenkapital er det viktigste kildene til kapital. Bankens likviditetsportefølje sikrer at konsernet har tilstrekkelige likvider. Konsernets gjeldende rating fra Moody's er Aa3.
- Produktselskapene i SpareBank 1-alliansen inngår i konsernets verdikjede. Selskapene bidrar til at konsernet kan tilby et bredt spekter av produkter og tjenester.
- Innkjøp av varer og tjenester omfatter både strategiske og lokale anskaffelser. SpareBank 1 Utvikling foretar strategiske anskaffelser som benyttes på tvers av bankene i alliansen. Dette kan for eksempel være større investeringer og vedlikehold av teknologisk og sikkerhetsmessig infrastruktur, markeds kampanjer med mer. Anskaffelser til den enkelte banks drift håndteres lokalt.

Egen drift

Konsernets prosesser og forretningsaktiviteter som gjennomføres for å oppnå konsernets finansielle mål, styrke markedsposisjon, få flere fornøyde kunder, og stolte og engasjerte ansatte. Aktivitetene er avgjørende for kundens tilgang til, og nytte av konsernets produkter og tjenester.

- Faglig og personlig utvikling er viktig for konsernet skal tiltrekke og beholde dyktige medarbeidere. Det er også en viktig faktor for at konsernet skal levere gode kundeopplevelser.
- Konsernfunksjonene bistår forretningsenhetene i å møte forventninger og krav fra interne og eksterne interessenter.

Nedstrøm

Nedstrømsaktivitetene er et resultat av konsernets oppstrømsaktiviteter og egen drift. Det er i dette leddet flesteparten av konsernets IRO er sentrert. Eksempler på nedstrømsaktiviteter er:

- Utlån, sparing, megling og forsikring til personkunder.
- Finansiering, regnskap og forsikring til næringslivskunder.
- Fellesskap, idrett og friluftsliv, kunst og kultur, grønn pådriver, samt innovasjon og verdiskapning gjennom samfunnsutbytte.
- Konsernets investeringer i felleseide og tilknyttede selskaper, samt investeringer i likviditetsporteføljen, utgjør den siste delen av konsernets nedstrømsaktiviteter.

Nedstrømsaktivitetene bidrar til å utvikle den region og de lokalsamfunn som konsernet er en del av.

I *Finansielle resultater* er resultatet fra felleseide og tilknyttede selskaper nærmere beskrevet.

Generell informasjon

Grunnlag for utarbeidelse av bærekraftsrapportering

Bærekraftsrapporteringen skal gi konsernets interessenter et objektivt og relevant bilde av konsernets håndtering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter (heretter benevnt IRO) knyttet til klima, natur, sosiale forhold og virksomhetsstyring. Rapporteringen dekker perioden 1. januar til 31. desember 2024.

Informasjonen er konsolidert på lik linje med konsernets finansielle rapportering. I de tilfeller hvor det er inkludert informasjon som relaterer seg til spesifikke aktører i verdikjeden (oppstrøm og nedstrøm), vil det være eksplisitt fremhevet. Ingen informasjon knyttet til immaterielle rettigheter, know-how eller utvikling er utelatt fra rapporteringen.

Bærekraftsrapporteringen er utarbeidet i tråd med regnskapslovens kapittel 2 (endret ved lov 21 juni 2024 nr. 42 (sanksjonert av kongen i statsråd 01.11.2024)), som med virkning fra 1. januar 2024 har blitt utvidet med innførselen av bærekraftsdirektivet (CSRD) (Commission Delegated Regulation (EU) 2023/2772) og de tilhørende rapporteringsstandardene til direktivet (European Sustainability Reporting Standards). Konsernet rapporterer i 2024 for første gang i tråd med bærekraftsdirektivet, og bærekraftsrapporteringen er heretter en del av styrets beretning. Dette medfører et utvidet ansvar for bankens styre. Dette er nærmere beskrevet i Styrende organer.

Strukturen i bærekraftsrapporteringen er utformet i henhold til kravene i ESRS 1.

- Generell informasjon
- Klima og natur
- Sosiale forhold
- Virksomhetsstyring

Dette medfører vesentlige endringer i styrets årsberetning. Kapittel om Finansielle resultater inngår også i styrets årsberetning som følge av krav i regnskapslovens § 2-2.

Andre rammeverk og reguleringer inkludert i rapporteringen

Konsernet er underlagt Åpenhetsloven, Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) og Allmennaksjelovens (ASAL) § 6-16b om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer.

Lederlønnsrapportering etter ASAL § 6-16b og konsernets rapportering knyttet til aktivitets- og redegjørelsesplikt (ARP) etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering er offentlig tilgjengelig på konsernets nettsider. Konsernets rapportering etter Åpenhetsloven for 2024 vil være tilgjengelig på konsernets nettsider innen 30.06.2025. Siste tilgjengelige rapportering er publisert på konsernets nettsider.

Dersom det refereres til andre deler av årsberetningen, eller til annen offentlig tilgjengelig informasjon som foreligger på samme rapporteringstidspunkt, er det henvist til dette.

Som en del av SpareBank 1 SMNs styring av klimarelaterte risikoer og muligheter er det også i år rapportert i tråd med anbefalingene fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Denne rapporteringen inngår som en del av rapporteringen på Klimaendringer.

Sektorspesifikke krav og veiledning for bank- og finanssektoren er fortsatt under utarbeidelse av EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group). I tilfeller hvor konsernet har identifisert vesentlige påvirkninger, risikoer eller muligheter som ikke tilhører en gitt standard i ESRS er det sett hen til GRI (Global Reporting Initiative) 2021, og de tematiske, samt sektorspesifikke, standardene som foreligger hvis relevant.

Ved manglende føringer i CSRD vil andre rammeverk kunne benyttes. Dersom dette er tilfelle er det eksplisitt uthevet tilknyttet den informasjonen det gjelder.

Henvisninger til andre deler av styrets årsberetning

Følgende informasjon er innlemmet ved henvisning til andre deler av styrets årsberetning:

Standard	Rapporteringskrav	Henvisning til styrets årsberetning
ESRS 2	SBM-1.40	Selskaper og forretningsområder
ESRS 2	SBM-1.42	Forretningsmodell og verdikjede
ESRS 2	SBM-3.48	Temaspesifikke standarder ¹⁾
ESRS E1	IRO-1.20 flg.	Generell informasjon - Konsernets doble vesentlighetsanalyse
ESRS E2	IRO-1.11	Generell informasjon - Konsernets doble vesentlighetsanalyse
ESRS E3 ²⁾	IRO-1.8	Generell informasjon - Konsernets doble vesentlighetsanalyse
ESRS E4	IRO-1.17 flg.	Generell informasjon - Konsernets doble vesentlighetsanalyse
ESRS E5	IRO-1.11	Generell informasjon - Konsernets doble vesentlighetsanalyse
ESRS S1	SBM-2.12	Generell informasjon - Interessent dialog i SpareBank 1 SMN
ESRS S2	SBM-2.9	Generell informasjon - Interessent dialog i SpareBank 1 SMN
ESRS S4	SBM-2.8	Generell informasjon - Interessent dialog i SpareBank 1 SMN
ESRS G1	GOV-1.5	Generell informasjon - styrende organer
ESRS G1	IRO-1.6	Generell informasjon - Konsernets doble vesentlighetsanalyse

¹⁾ Unntaket i ESRS 2 SBM-3.49 er benyttet ved å beskrive tilnærming og håndtering av konsernets vesentlige IRO, og hvordan de er integrert med i forretningsmodeller og strategi under relevante temaspesifikke standarder. En komplett over konsernets IRO er beskrevet i Konsernets doble vesentlighetsanalyse.

²⁾ IRO-1 skal svares ut til tross for at standarden ikke er identifisert som vesentlig

Henvisninger til annen rapportering

Følgende informasjon er innlemmet ved henvisning til annen rapportering:

Standard	Rapporteringskrav	Henvisning til annen rapportering
ESRS 2	GOV-3.29	Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer ¹⁾
ESRS E1	GOV-3.13	Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer ¹⁾

¹⁾ Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer ligger tilgjengelig på smn.no.

Bærekraftsrelaterte forhold er beskrevet i flere noter i finansregnskapet:

- Inntekter per segment i tråd med IFRS 8 er presentert i note 4.
- ESG-risiko er beskrevet under risikoforhold i note 6.

Som vedlegg til styrets beretning ligger:

- Detaljerte henvisninger om hvor informasjon om de ulike rapporteringskravene er oppfylt i rapporteringen (IRO-2) er oppsummert i ESRS-indeksen.
- Detaljerte henvisninger til datapunkter i konsernets rapportering (IRO-2) som stammer fra annen EU-lovgivning er oppsummert i Liste over datapunkter i tverrgående og tematiske standarder som stammer fra annen EU-lovgivning.

Opplysninger knyttet til spesifikke omstendigheter

De generelle rapporteringsprinsippene som følger under omfatter samtlige deler av rapporteringen. Der det er behov for mer detaljerte forklaringer om rapporteringsprinsipp er dette inkludert som en del av kvalitativ informasjon og bærekraftsnotene i de tematiske standardene.

Tidshorisonter

Tidshorisontene som benyttes i rapporteringen er kort, mellomlang og lang sikt. Definisjonene av tidshorisonter følger av ESRS 1.

Tidshorisontene er som følger:

Tidshorisonter	Definisjon
Kort	Påfølgende års rapporteringsperiode
Mellomlang	Enden av inneværende års rapporteringsperiode og opp til 5 år
Lang	Mer enn 5 år

Informasjon som strekker seg over lang sikt kan deles opp for å sikre at informasjonen er relevant. Dette kan være aktuelt for styringsindikatorer (MDR-T) og handlingsplaner (MDR-A). Der dette er gjort er det eksplisitt fremhevet. Dersom et tematisk rapporteringskrav har andre definisjoner på tidshorisonter vil disse benyttes.

Verdikjedeinformasjon

Interaksjon med verdikjeden er avgrenset til å gjelde konsernets kunder eller leverandører. Dette innebærer at konsernet normalt ikke har direkte dialog eller annen interaksjon med øvrige ledd i verdikjeden. Andre ledd i verdikjeden påvirkes indirekte gjennom de krav, forventninger og betingelser konsernet stiller ovenfor egne kunder og leverandører.

Dersom det er benyttet indirekte kilder for å fremskaffe verdikjedeinformasjon til målsetninger og styringsindikatorer, er dette beskrevet i sammenheng med den aktuelle styringsindikatoren. Metodikk og presisjon for utarbeidelsen er også beskrevet i sammenheng med aktuelle målsetninger og styringsindikatorer.

I tilfeller hvor overgangsbestemmelsen i ESRS 1 kapittel 10.2 er benyttet vil dette være eksplisitt fremhevet. Det vil i disse tilfellene beskrives hvilken innsats som er gjort for å innhente nødvendig informasjon, bakgrunnen for at informasjon ikke kunne fremskaffes, og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre at denne informasjonen blir tilgjengelig i fremtiden.

Sammenligningsinformasjon, estimeringsusikkerhet og begrensninger

Målsetninger og styringsindikatorer inneholder sammenligningsinformasjon dersom denne er mulig å fremskaffe uten uforholdsmessig innsats. I tilfeller hvor sammenligningstall ikke foreligger vil dette begrunnes. Hvis det er relevant er det også presentert kvalitativ sammenligningsinformasjon. Det er unnlatt å rapportere sammenligningstall for samtlige kvantitative rapporteringskrav for første rapporteringsår i tråd med unntaket i ESRS 1 pkt. 136.

Estimeringsusikkerhet oppstår som følge av at informasjon ikke kan måles direkte. Estimeringsusikkerhet knyttet til mål og styringsindikatorer er fremhevet. Kildene, forutsetningene, begrensningene og graden av estimeringsusikkerhet er i disse tilfellene beskrevet.

Fremoverskuende informasjon inneholder estimeringsusikkerhet, og høy estimeringsusikkerhet er fremhevet.

Datakilder og forutsetninger benyttet i bærekraftsrapporteringen er konsistent med finansiell informasjon dersom det er mulig.

Endringer i rapporteringen og korrigerende av tidligere års feil

Ved endring av definisjon eller andre endringer som påvirker mål eller styringsindikatorer er også sammenligningstall omarbeidet for å sikre konsistens over tid. Endringer i rapporteringen kan oppstå som følge av korrigerende av tidligere års feil eller i lys av ny informasjon som ikke var tilgjengelig på rapporteringstidspunktet. Hvis det er uohensiktsmessig å omarbeide sammenligningstall er det opplyst om dette.

Dersom det er oppdaget feil i tidligere års rapportering korrigeres dette i inneværende års rapportering med mindre det anses upraktisk eller uvesentlig. Dette gjelder ikke for tema eller områder hvor det for første gang rapporteres i tråd med kravene i CSRD. I tilfeller hvor det har vært korrigerende av tidligere års feil er dette beskrevet i tilknytning til informasjonen det gjelder.

Vesentlige endringer i rapporteringen sammenlignet med rapporteringen for 2023 er som følger:

- Rapportering i tråd med Global Reporting Initiative (GRI) er erstattet med rapportering i tråd med bærekraftsdirektivet (CSRD) og nye rapporteringsstandarder (ESRS). GRI-indeksen er erstattet med ESRS-indeks.
- Gjennomføring av dobbel vesentlighetsanalyse i tråd med CSRD. En detaljert beskrivelse av prosess og resultater er beskrevet under *Konsernets doble vesentlighetsanalyse*.

- Bærekraftsrapporteringen inngår som en del av styrets beretning, og strukturen er i tråd med ESRS 1.
- Finansielle og ikke-finansielle nøkkeltall er samlet i et eget avsnitt: *Nøkkeltall*.
- Konsolidert klimaregnskap inngår som en del av rapporteringen på Klimaendringer (note 1-7) med endringer i operasjonell avgrensning, kategorisering og innregning.
- Utvidet rapportering på EUs taksonomi ved inntreden av supplerende rettsakt EU 2023/2486 Environmental Delegated Act. Rapportering på eligibility (omfattet) på miljømål 3-6 er inkludert.
- Annex V og VI (skjema for kredittinstitusjoner) inngår som en del av taksonomirapporteringen under Klima og natur.
- Taksonomirapportering omfatter fra og med 2024 flere av konsernets datterselskaper og tilknyttede selskaper, og det rapporteres en samlet KPI for konsernet (mixed group). Dette er nærmere beskrevet under *Klima og natur*.

Hendelser etter balansedagen

Informasjon som først foreligger etter årsslutt, men som vil være vesentlig, relevant og beslutningsnyttig sett i sammenheng med øvrig informasjon er nevnt her. Det er ingen kjente hendelser etter balansedagen.

Aktsomhetsvurderinger knyttet til bærekraft

Aktsomhetsvurderinger omhandler prosessen for hvordan man identifiserer, forhindrer, minimerer og hensyntar faktiske og potensielle negative påvirkninger på klima, natur og samfunn. Påvirkningen kan knytte seg til egen drift, eller verdikjeden, herunder produkter og tjenester konsernet tilbyr, eller gjennom forretningsforbindelser. Identifiserte risikoer og muligheter er ofte et produkt av identifiserte påvirkninger. Den doble vesentlighetsanalysen og vurderingen av vesentlige påvirkninger er en del av konsernets aktsomhetsvurderinger.

Aktsomhetsvurderinger og risikostyring av konsernets IRO skal forankres i styrende dokumenter, retningslinjer og prosessbeskrivelser. Dette er et pågående arbeid som vil fortsette i 2025.

Konsernets aktsomhetsvurderinger og hvordan disse er gjennomført, vurdert og håndtert er beskrevet under hvert tema i kapitlene Klima og natur, sosiale forhold, og virksomhetsstyring. Aktsomhetsvurderingens deler, og hvor de er å finne er beskrevet i tabellen på neste side.

Aktsomhetsvurderingens nøkkelementer	Informasjon i styrets årsberetning
Forankring av aktsomhetsvurderinger i eierstyring, strategi og forretningsmodell	Styrende organer (GOV-2) Rapport om godtgjørelse til ledende personer (GOV-3) Håndtering av IRO (SBM-3)
Involvering av interessenter i aktsomhetsvurderingene	Styrende organer (GOV-2) Interessentdialog i SpareBank 1 SMN (SBM-2) Konsernets doble vesentlighetanalyse (IRO-1) Retningslinjer (MDR-P) Prosesser for å engasjere vesentlige interessenter (S1-2, S2-2, S4-2)
Identifisering og vurdering av negative påvirkninger	Proessen for vår doble vesentlighetsanalyse (IRO-1) Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter (SBM-3)
Tiltak for å håndtere negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak (MDR-A) Utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan (E1-1 og E4-1)
Måle effektiviteten av tiltakene	Målsetninger og styringsindikatorer (MDR-T og MDR-M) og nøkkeltall i temastandarder

På rapporteringstidspunktet er det ikke utarbeidet spesifikke aktsomhetsvurderinger under alle delene nevnt over. Styret har besluttet forankring av aktsomhetsvurderinger. Integrasjonen av dette i handlingsplaner, tiltak, målsetninger og styringsindikatorer vil være en del av detaljerte planprosesser for å håndtere konsernets IRO. Planprosessene vil gjennomføres i 2025.

Risikostyring og internkontroll i bærekraftsrapportering

De største risikoene for feil i bærekraftsrapporteringen knytter seg til ufullstendig, inkonsistent eller unøyaktig informasjon. Dette skyldes blant annet at rapporteringsprosessen preges av manuell inntasting, usikre og begrensede datakilder, samt varierende systemstøtte.

Konsernet er i gang med å utvikle interne kontroller for å håndtere risikoene nevnt ovenfor, og vil benytte internkontroll på området for finansiell rapportering som utgangspunkt. Selv om det foreløpig i liten grad eksisterer interne kontroller for å håndtere risikoene nevnt ovenfor er det iverksatt flere risikoreducerende tiltak:

- Risiko- og revisjonsutvalget har fått opplæring i bærekraftsdirektivet og tilhørende rapporteringskrav.
- Konsernet har ansatt fagansvarlig for bærekraftsrapportering.
- Avdeling for Etterlevelse gjennomfører risikobaserte kontroller knyttet til regelverksetterlevelse.
- For å redusere feilkilder er flere store dataleveranser sentralisert i SpareBank 1 Utvikling.

I løpet av 2025 vil utarbeidelse av hensiktsmessig internkontroll prioriteres, både knyttet til bærekraftsrapportering og prosess for utarbeidelse av målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner og tiltak.

Interessentdialog i SpareBank 1 SMN

Konsernet gjennomfører en løpende interessentdialog. Det er et ledd i arbeidet med å sikre at konsernet har en helhetlig og langsiktig tilnærming til verdiskaping for investorer, kunder, ansatte og regionen. Konsernet har både interne og eksterne interessenter.

Tabellen nedenfor illustrerer konsernets interessenter med ulike former for dialog og involvering. Interessentdialogen varierer både i form, tidspunkt og hyppighet avhengig av formål. Interessentene og dialogaktivitetene er i vilkårlig rekkefølge.

Interne interessenter	Eksterne interessenter
Styret	Investorer
ESG-komité	Ratingbyrå
Konsernledelsen	Kunder i bank og døtre
Miljøansvarlige	Leverandører
Ansatte	Myndigheter
Tillitsvalgte	Lag, foreninger og næringsklynger
Datterselskaper	Media
Tilknyttede selskaper	Lokalsamfunn
Representantskapet	Representantskapet
	Akademia
	Naturen

Intern dialog og oppfølging	Ekstern dialog og oppfølging
Kapitalmarkedsdag(er)	Kapitalmarkedsdag(er)
Kvartalspresentasjoner	NæringsDriv 1)
Styremøter (inkl. ansattrepresentanter)	Fysiske og digital møter
Møter i konsernledelsen	Pressemeldinger og børsmeldinger
Kvartalsvise møter i ESG-komité og miljøgruppe	Kundeundersøkelser (KTI)
Medarbeider- og utviklingssamtaler	Ulike arrangementer
Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg (SAMU)	Representantskapsmøter
WinningTemp 2)	Diverse informasjon på smn.no
Daglig formell og uformell dialog	Stand, forelesninger, bedriftspresentasjoner
	Bærekraftsbarometeret

Konjunkturbarometeret

- 1) Møteplass i regi av SpareBank 1 SMN for regionens næringsmiljø med fokus på innovasjon og verdiskapning.
- 2) Verktøy for medarbeiderundersøkelser og -oppfølging

Formålet med Interessentdialogen er å sikre at konsernets strategier, retninger og fokusområder reflekterer interne og eksterne interessenters meninger, synspunkter og perspektiver. Dialogen med interne interessenter benyttes som innsikt i flere ledd i virksomheten. Den benyttes for å danne overordnede strategiske rammer for konsernet, men også for å forbedre kundeopplevelsen og opprettholde et godt arbeidsmiljø.

En arena for dialog med interne interessenter er konsernets ESG-komité. Medlemmene i komitéen har kompetanse og erfaring fra ulike fag- og forretningsområder i konsernet, og kan melde inn relevante saker knyttet til bærekraft. Komitéen ledes av konsernets bærekraftsansvarlig, og rapporterer til finansdirektør. Det enkelte medlem i komitéen har ansvar for å rapportere til eget fag- og forretningsområde. Komitéen møtes minst fire ganger årlig.

Innsikt fra interessentdialogen har påvirket flere prosesser. Noen eksempler er:

- Konsernet har mange ulike fagområder med ulike kompetansebehov. Som et svar på konsernets rådgivere sitt ønske om et mer helhetlig kompetanseutviklingstilbud har konsernet etablert Akademiet. Akademiet er en utviklingsarena for de ansatte som skal sørge for at konsernet møter de kompetansekrav et finanskonsern står ovenfor.
- For å hensynta et økt omfang av svindel og økonomisk utenforskap har konsernet i 2024 etablert en egen enhet for anti-svindel og lansert et finansielt helseteam som skal forebygge økonomisk uhelse.

Interessentdialog er en sentral del av konsernets doble vesentlighetsanalyse og aktsomhetsvurderinger. Se Konsernets doble vesentlighetsanalyse for en nærmere beskrivelse av hvordan interessentdialogen er gjennomført. Informasjon om konsernets dialog med berørte interessenter er nærmere beskrevet i kapitlene Konsernets ansatte, Arbeidere i verdikjeden og Forbrukere og sluttbrukere under Sosiale forhold.

Styrende organer blir informert om dialogen med berørte interessenter gjennom året, både direkte og indirekte. Dette forekommer blant annet i form av rapportering fra fag- og forretningsområder om ulike saksforhold.

Konsernets forståelse av gjennomført interessentdialog

I tillegg til uformell dialog med interessenter er det i forbindelse med gjennomføringen av dobbel vesentlighetsanalyse gjennomført en mer systematisert og omfattende interessentanalyse hvor dybdeintervju med og spørreundersøkelser blant investorer, ledere, ansatte, leverandører og kunder har stått sentralt.

Interessentanalysen reflekterer mange av de samme meninger og perspektiv interessentene hadde i konsernets forrige interessentanalyse gjennomført i 2022. Aktiv forebygging av økonomisk kriminalitet i form av anti-hvitvask, -terrorfinansiering, og -svindel, fokus på sirkulærøkonomi, rollen som grønn pådriver, ansattes kompetanse og utvikling av kundetilbud ble fremhevet i 2024. I 2024 fikk konsernets IRO knyttet til biologisk mangfold og økosystemer større oppmerksomhet blant både interne og eksterne interessenter.

Til tross for at noen nye områder er identifisert som vesentlig i 2024, er de fleste av analysens resultater konsistent med tidligere års vesentlighetsanalyser.

Tilpasninger og endringer i strategi og forretningsmodell

De identifiserte vesentlige IRO som et resultat av gjennomført dobbel vesentlighetsanalyse med tilhørende interessentdialog vil påvirke konsernets strategi og forretningsmodeller kommende år.

Forståelsen av konsernets vesentlige IRO, og integrering, håndtering og tilpasning av virksomheten til disse er fortsatt under utvikling. Styret har vedtatt iverksettelse av planprosesser for håndtering av IRO i målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner og retningslinjer, herunder rapportering til styrende organer. I tillegg har styret vedtatt at planene skal utarbeides etter en metode for håndtering av IRO som er basert på minimumsrapporteringskravene (heretter benevnt formkrav): MDR-P, -A, -M og -T i ESRS 2. Disse stiller krav til hvordan målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner og retningslinjer skal rapporteres.

Mer om styret og konsernledelsen sin overvåkning og håndtering av konsernets IRO er beskrevet i Styrende organer.

Konsernets doble vesentlighetsanalyse

Det er siden 2020, med to-årige intervall, utarbeidet en vesentlighetsanalyse for konsernet. Et kort tidsintervall skal sørge at eventuelle endringer i interessentenes meninger og perspektiver blir hensyntatt. Med mindre det forekommer vesentlige endringer av organisatorisk eller operasjonell art, eller i eksterne faktorer som påvirker konsernets IRO, vil et to-årig intervall opprettholdes.

I 2020 hadde vesentlighetsanalysen et ensidig fokus på hvordan SpareBank 1 SMN påvirker klima, miljø og samfunn. I 2022 gjennomførte konsernet for første gang en dobbel vesentlighetsanalyse hvor fokuset ble utvidet til også å gjelde hvordan klima, miljø og samfunn påvirker konsernets finansielle posisjon, risikoer og muligheter. Denne ble gjennomført i tråd med metodikken til UNEPFI, MSCI og SASB.

I 2024 er det for første gang gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse i tråd med CSRD, og metodikken skissert i EFRAG sin implementeringsveiledning (IG 1) for doble vesentlighetsanalyser. Hverken ESRS eller IG1 er tilpasset finansielle foretak. Konsernet følger derfor med på utviklingen av god praksis i bransjen og veiledning for finansiell sektor fra EFRAG. Det vil foretas en oppdatering i 2025 dersom det anses nødvendig basert på dette.

Dobbel vesentlighet tar utgangspunkt i to dimensjoner: vesentlig påvirkning og finansiell vesentlighet. Disse er gjensidig avhengig av hverandre.

Vesentlig påvirkning

Vesentlig påvirkning omhandler konsernets påvirkning på klima og natur, sosiale forhold og virksomhetsstyring. Påvirkningen kan både være positiv og negativ, faktisk og potensiell, og kan stamme fra egen drift eller konsernets verdikjeder. Verdikjeden omfatter både leverandørkjeden (oppstrøm verdikjede) og konsernets kunder (nedstrøm verdikjede). I vurdering av konsernets vesentlige påvirkning er det foretatt vurderinger knyttet til blant annet klimagassutslipp, tap av natur, arbeidsforhold (hos konsernets ansatte og i verdikjeden), mangfold, likestilling og diskriminering, korrupsjon, økonomisk kriminalitet og cybersikkerhet.

De ulike temaene ble vurdert basert på påvirkningens alvorlighetsgrad (skala, omfang og gjenopprettelighet) og sannsynlighet for at påvirkningen inntreffer. Påvirkninger er vurdert over kort, mellomlang og lang tidshorisont.

Finansiell påvirkning

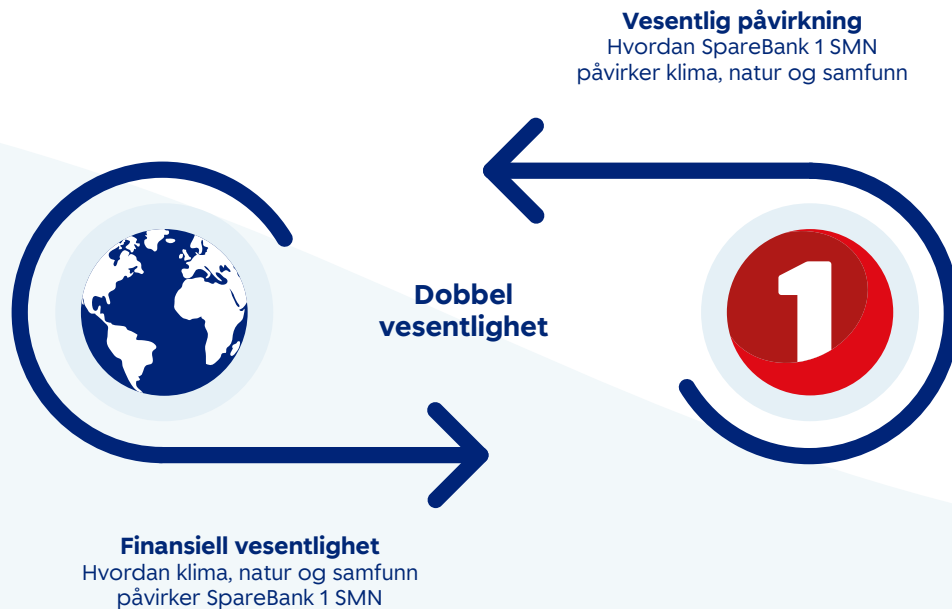
Finansiell påvirkning omhandler hvordan endringer i makrobildet, herunder endringer i klima, natur og samfunn, potensielt kan påvirke konsernets finansielle stilling. For eksempel inntjening, markedsposisjon og ulike risikotyper. Finansiell påvirkning består av både risikoer og muligheter, og kan også stamme fra egen drift eller konsernets verdikjeder. Verdikjeden omfatter også her konsernets leverandører og kunder. Vurderingen av finansiell vesentlighet omhandler blant annet IT-sikkerhet, klimagassutslipp, kontroversielle eksponeringer og grønnvasking. Muligheter knyttet til innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud, og rollen som grønn pådriver er også vurdert.

Risikoene og mulighetene er vurdert både basert på omfang (finansiell effekt), og sannsynlighet for at risikoen inntreffer eller muligheten realiseres. Vurderingene er gjort over kort, mellomlang og lang tidshorisont.

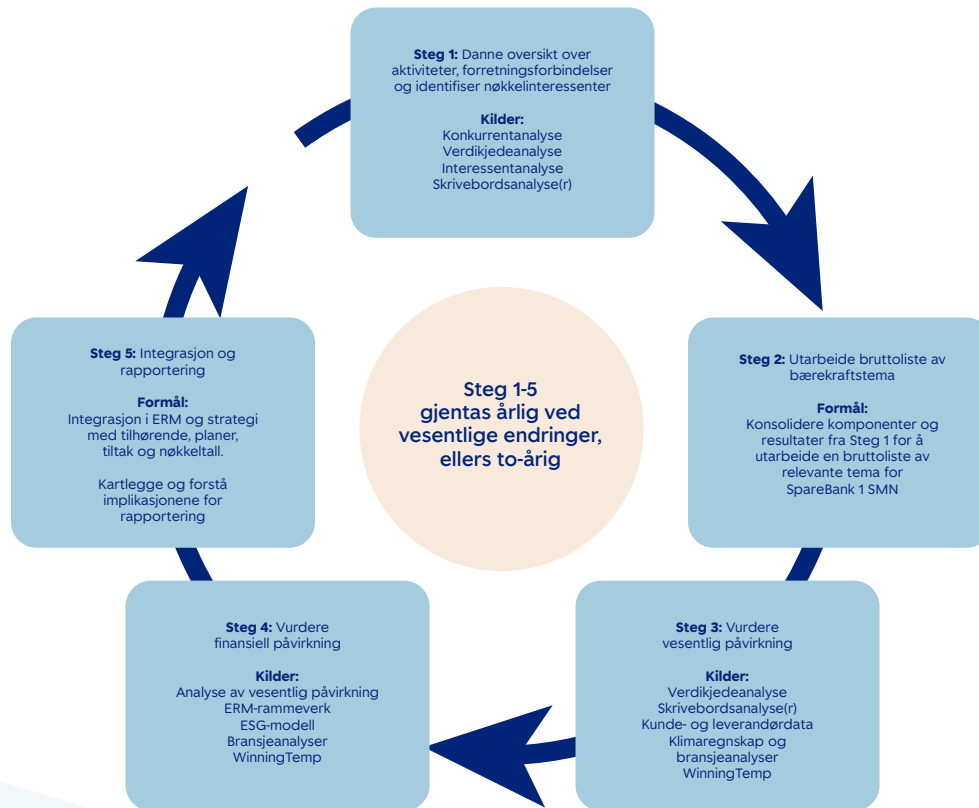
Prosessbeskrivelse

Gjennomføringen av en dobbel vesentlighetsanalyse er en omfattende prosess. Konsernets prosess er beskrevet stegvis for å gi innsikt i strategiske prioriteringer, hvordan konsernet påvirker og blir påvirket av ulike bærekraftsrelaterte forhold, og tilhørende risikoer og muligheter.

Proessen hadde oppstart i slutten av 2023. Konsernets ESG-komité har vært fungerende styringsgruppe, hvor finansdirektør ble utpekt som prosjekteier. Eksterne konsulenter har fungert som prosjektledere, og interne fagressurser med dybdekunnskap om ESG-risiko og -rapportering har vært involvert i analysene og tolkning av resultatene (se prosessens steg 3-5 nedenfor). Denne kombinasjonen har sørget for kapasitet og kompetanse i prosessen, både knyttet til regulatoriske krav og innsikt i konsernets drift.

For rapporteringsformål er prosessen delt inn i fem steg:

Listen over kilder er ikke uttømmende, men gir en pekepinn på informasjonen som har påvirket de ulike stegene. I tillegg er ekstern dokumentasjon i form av forskning, offentlige rapporter og annen data innhentet for å underbygge vurderinger. Hvert steg er beskrevet nedenfor.

Steg 1: Danne oversikt over aktiviteter og forretningsforbindelser, og identifiser nøkkelinteressenter

Konsernets verdikjeder representerer flest påvirkninger gjennom blant annet innkjøp av varer og tjenester, og finansiering, megling og regnskapstjenester. For å få oversikt over hvilke indirekte aktiviteter konsernet bidrar til gjennom verdikjeden er det gjennomført en verdikjedeanalyse som, i tillegg til å danne grunnlag for å forstå konsernets påvirkning, bidrar med innsikt til steg tre og fire. Verdikjedeanalysen tar utgangspunkt i førsteordens verdikjede (konsernets kunder og leverandører), og tar ikke for seg aktiviteter og forretningsforbindelser i påfølgende ledd i verdikjeden (eksempelvis kunders leverandører).

Det er også gjennomført en omfattende interessentanalyse for å identifisere og kalibrere alle relevante IRO for konsernet. Den er gjennomført ved bruk av spørreundersøkelser med flere av konsernets interne og eksterne interessenter (f.eks. ansatte, personkunder, bedriftskunder, regnskapskunder og meglerkunder) i tillegg til gjennomført dybdeintervju med blant annet representantskapet, styret, konsernledelse, konsernets stiftelser, ESG-komiteé, større næringslivskunder, bransjeansvarlige, og investorer. Konsernets forståelse av gjennomført interessentdialog er beskrevet under Interessentdialog i SpareBank 1 SMN.

Det er i tillegg gjennomført en konkurrentanalyse med oversikt over konkurrenters ambisjoner, målsetninger og strategier på bærekraftsrelaterte forhold. Konkurrentanalysen har gitt innsikt i bransjens nåværende praksis og fremtidige ambisjoner.

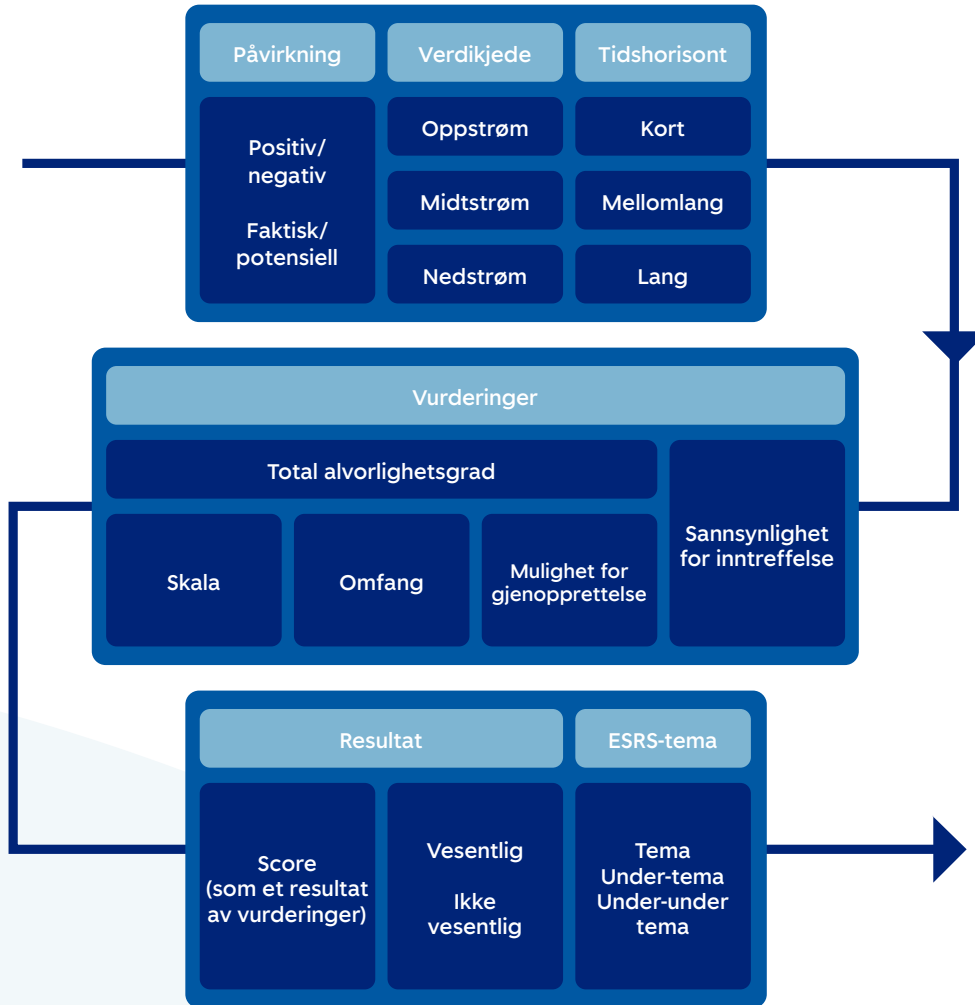
Steg 2: Utarbeide bruttoliste av bærekraftstema

Verdikjedeanalysen, interessentanalysen og konkurrentanalysen er benyttet til å sammenfatte en bruttoliste av ulike bærekraftstema. Bruttolisten er utarbeidet med en "nedenfra-og-opp"-tilnærming. For å sikre at temaene er forenlig med sektoruavhengige bærekraftsrelaterte tema i ESRS er bruttolisten avstemt med listen i ESRS 1 vedlegg A, AR16. I tilfeller hvor det er identifisert tema som ikke er i listen er det benyttet enhetsspesifikk rapportering i henhold til vedlegg A, AR1-5.

Steg 3: Vurdere påvirkning

Gjennom analysen er det vurdert positive og negative, faktiske og potensielle påvirkninger i hele verdikjeden for å sammenfatte en nettoliste av konsernets vesentlige påvirkninger.

Proessen for vurdering av vesentlig påvirkning er illustrert nedenfor.

For sikre at kun vesentlige rapporteringskrav blir rapportert på er hver påvirkning koblet til en eller flere tema i AR16-listen.

For hver identifiserte påvirkning er det definert hvilken del av verdikjeden den utspiller seg i, og i hvilken tidshorisont påvirkningen inntreffer. Tidshorisontene som benyttes i rapporteringen er nærmere beskrevet i Generell informasjon. De fleste av konsernets påvirkninger vil inntreffe på kort og mellomlang sikt.

Påvirkningene er vurdert basert på skala, omfang og mulighet for gjenoppretelse. Mulighet for gjenoppretelse er kun vurdert ved negative påvirkninger. Sannsynlighet er kun vurdert dersom påvirkningen er potensiell.

- **Skala** referer til grad av negativ/positiv påvirkning. Det er benyttet en skala fra en til fem. For å fastsette alvorlighetsgraden på påvirkninger knyttet til sosiale forhold og virksomhetsstyring så er det i de aller fleste tilfeller benyttet kvalitative vurderinger. For påvirkninger som omhandler klima og natur er det også benyttet kvantitative vurderinger basert på konsernets estimering av finansierte klimagassutslipp i tråd med PCAF.
- **Omfang** referer til hvor bred og utstrakt en påvirkning er. Det er benyttet en skala fra en til fem. For samtlige påvirkninger er det foretatt kvalitative vurderinger knyttet til omfanget.
- **Mulighet for gjenoppretting** referer til eventuelle begrensninger som foreligger for å gjenopprette negative påvirkninger på klima, miljø og/eller sosiale forhold. Det er benyttet en skala fra en til fem. For samtlige negative påvirkninger er det foretatt kvalitative vurderinger knyttet til mulighet for gjenoppretelse.
- **Sannsynlighet for inntreffelse** referer til sannsynligheten for at påvirkningen inntreffer. For samtlige påvirkninger er det foretatt kvalitative vurderinger knyttet til sannsynlighet for inntreffelse.

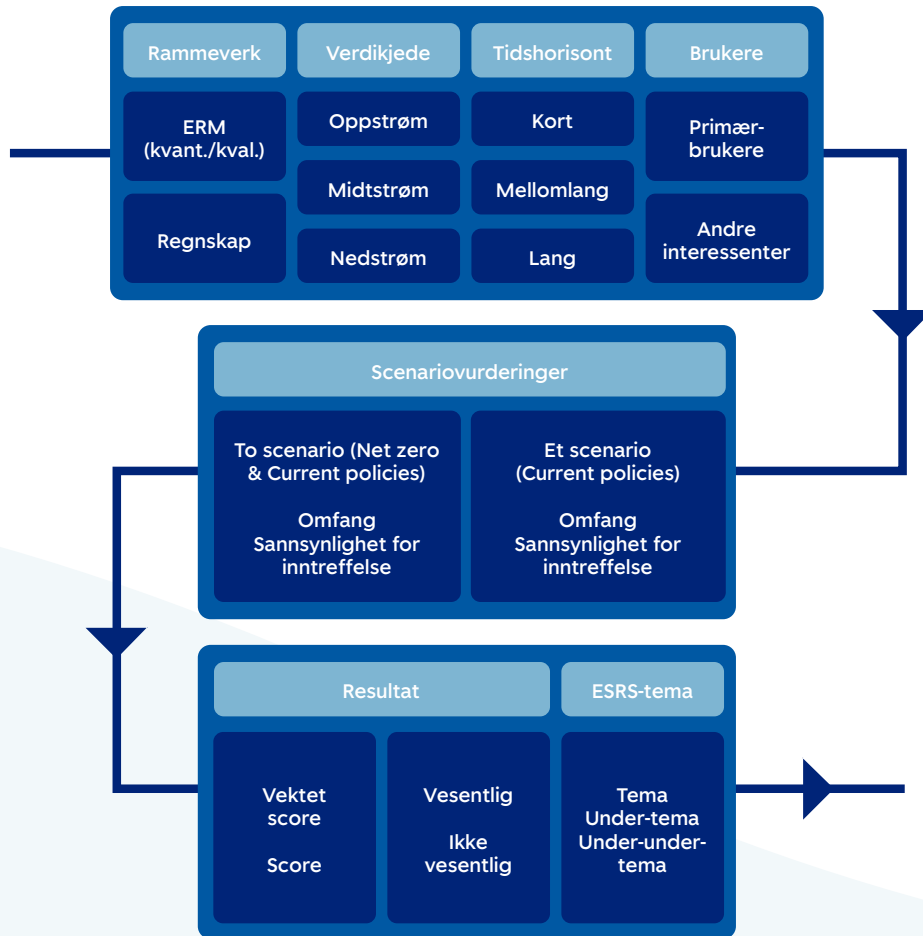
Det er benyttet interne analyser og interessentdialog for å gi tilstrekkelig innsikt i samtlige punkter.

Vektet sum (alvorlighetsgrad) avgjør hvorvidt en påvirkning er vesentlig eller ikke. Analysen viser at konsernets finansieringsaktiviteter både til privat- og næringslivskunder utgjør de største faktiske og potensielle påvirkningene på klima, natur og samfunn. Det er ikke ensbetydende med at andre aktiviteter, enten i egen drift eller oppstrøms verdikjede, er uvesentlige.

Steg 4: Vurdere risikoer og muligheter

Risikoer og muligheter kan stamme fra konsernets påvirkninger eller avhengigheter, og vurderingen av risikoer og muligheter kommer derfor i etterkant av vurderingen av påvirkninger. Samtlige identifiserte risikoer og muligheter som påvirker, eller med rimelighet kan forventes å påvirke konsernets finansielle posisjon på kort, mellomlang eller lang sikt er gjenstand for vurdering. Prosessen for vurdering av finansiell vesentlighet er illustrert nedenfor.

For sikre at kun vesentlige rapporteringskrav blir rapportert på er hver risiko og mulighet koblet til en eller flere tema i AR16-listen.

For hver identifiserte risiko eller mulighet er det definert hvilken del av verdikjeden den utspiller seg i, og hvilken tidshorison risikoen eller muligheten inntreffer. Tidshorisonene som er benyttet er lik som for vurdering av vesentlig påvirkning. Konsernets risikoer og muligheter inntreffer både på kort, mellomlang og lang sikt.

I vurderingen av finansiell vesentlighet er omfang (potensiell størrelse på finansielle effekter) og sannsynlighet for inntreffelse vurdert på en skala fra en til fem. Det er tatt utgangspunkt i to ulike scenarier fra NGFS (Network for Greening the Financial System):

- **Net Zero 2050:** Global oppvarming begrenses til 1,5 grad gjennom streng klimapolitikk og innovasjon. Netto nullutslipp nås. Fysisk risiko er lavere, mens overgangsrisiko er høyere.
- **Current Policies:** Utslippene øker frem til 2080, og leder til en temperaturøkning på 3 grader. Netto nullutslipp nås ikke. Fysisk risiko er veldig høy, og medfører irreversible endringer. Overgangsrisiko er lavere.

For risikoer og muligheter, hvor forskjellen i scenariene vesentlig påvirker omfang- og sannsynlighetsvurderinger, er begge scenarioer hensyntatt. For risikoer og muligheter, hvor forskjellen i scenariene ikke påvirker omfang- og sannsynlighetsvurderinger, så er kun Current policies, som en mer representativ fremstilling av dagens situasjon vurdert.

Ved vurdering av finansiell vesentlighet av risikoer og muligheter er det benyttet differensierte terskelverdier. Terskelverdiene knyttet til en gitt risiko eller mulighet er avhengig av hvorvidt typen risiko eller mulighet som inntreffer/realiseres, er operasjonell eller forretningsmessig. For operasjonelle risikoer og muligheter har bankens rammeverk for operasjonell risiko vært benyttet. For forretningsmessige risikoer og muligheter ble ekstern revisors finansielle vesentlighetsgrenser for regnskapsåret 2023 benyttet som grunnlag ved fastsettelse og vurdering. Dette ettersom dens iboende formål er forhindre at beslutningsnyttig informasjon utelates.

Summen er vektet ved bruk av begge scenarioene, eller kun basert på scenarioet Current policies, og avgjør hvorvidt en risiko eller mulighet er vesentlig eller ikke. Konsernet har definert ESG-risiko som en driver for ulike risikotyper som konsernet står ovenfor. ESG-risiko bidrar til å nyansere vurderingene knyttet til de ulike risikotypene, og har et forsterket fokus i konsernets risikostyring.

Steg 5: Integrasjon i strategi, risikostyring og rapportering

Basert på analysene av vesentlig påvirkning og finansiell vesentlighet er det utarbeidet en oversikt over områder som bidrar til å realisere konsernets strategiske fokusområder. Disse består av IRO som i større grad vil være gjenstand for innovasjon- og utviklingsarbeid. I tillegg er det identifisert forutsetninger og drivere som skal understøtte konsernets drift. Disse består av IRO som i større grad er gjenstand for kvalitetsarbeid og overvåking. Flere av konsernets IRO er allerede integrert i forretningsmodeller og

strategi. Dette gjelder blant annet for økonomisk kriminalitet, konsernets ansatte, og forbrukere og sluttbrukere. Andre IRO krever ytterligere integrering og tilpasning. Dette vil iverksettes i løpet av 2025 basert på bærekraftsdirektivets krav og konsernets metodikk for håndtering av IRO.

Resultatene er i stor grad konsistent med resultatene fra 2022, men tema som biologisk mangfold og sirkulær økonomi har i 2024 fått større oppmerksomhet. Konsernets vesentlige områder er illustrert i tabellen nedenfor.

TEMA	Strategiske relevante områder
Klima, miljø og natur	Klimaendringer Forurensning Biologisk mangfold og økosystemer Sirkulær økonomi og ressursbruk
Forbrukere og sluttbrukere	Sosial inkludering Tilgang på kvalitetsinformasjon Avverge svindel
Virksomhetsstyring	Bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon

TEMA	Forutsetninger og drivere
Konsernets ansatte	Trygghet, godtgjørelse, arbeidstid, arbeidsmiljø Mangfold og likestilling Faglig utvikling og kompetanse
Arbeidere i verdikjeden	Arbeidstaker- og menneskerettigheter
Virksomhetsstyring	Forretningskultur
Data- og cybersikkerhet	Data- og cybersikkerhet
Samfunnsutbytte ¹	Samfunnsutbytte

¹ Rapportering knyttet til samfunnsutbytte er enhetsspesifikk (ES). Dette er nærmere beskrevet under Samfunnsutbytte.

IRO knyttet til **klimaendringer** og **forurensning** henger tett sammen, og relaterer seg til energiforbruk og klimagassutslipp fra egen drift og konsernet verdikjeder, og forurensning til luft, vann og jord i verdikjeden. **Biologisk mangfold og økosystemer** utspiller seg også i verdikjeden, hvor IRO i stor grad er sentrert rundt konsernets nedstrømsaktiviteter. **Sirkulær økonomi og ressursbruk** har fått økt oppmerksomhet, og anses som en løsningsstrategi for å begrense klimaendringer og forhindre tap av biologisk mangfold og økosystemer. Også her er IRO sentrert i konsernets verdikjede, særlig nedstrømsaktiviteter.

Som tidligere er **bekjempelse av hvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon** identifisert som strategisk viktig. Dette er konsistent med vesentlighetsanalysen gjennomført i 2022, men er også en naturlig kobling til finansbransjen, og utviklingen innenfor svindel-området de siste årene.

Sosial inkludering og kundenes **tilgang på kvalitetsinformasjon** støtter opp under samtlige av de strategiske områdene. Det handler om å utvikle og gi tilgang til produkter og tjenester for svakerestilte personkunder. Dette innebærer også å sikre at konsernet unngår grønnvasking og gir kundene pålitelig og god informasjon om ulike tema gjennom konsernets markedskommunikasjon. Konsernet skal også bidra til å **avverge svindel** som blir påført konsernets kunder, et stadig økende problem for kundene, samfunnet og det finansielle systemet som helhet.

Konsernets forutsetninger og drivere omfatter konsernets ansatte, arbeidere i verdikjeden, samfunnsutbytte, virksomhetsstyring, data- og cybersikkerhet og samfunnsutbytte. Dette innebærer blant annet IRO som ivaretagelse av personvern, faglig utvikling, mangfold og arbeidsvilkår for ansatte, samt menneskerettigheter i verdikjeden.

Tabellene nedenfor presenterer konsernets IRO, hvor i verdikjeden de er sentrert, hvilken tidshorison de strekker seg over, og i hvilke standarder rapporteringen er nærmere beskrevet.

Påvirkning		Verdikjede	Tidshorisoner	Standard
Energiforbruk fra utlån	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang	E1
Energiforbruk fra egen drift	Negativ	Egen drift	Mellomlang, lang	E1
Finansierte og investerte utslipp	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang	E1
Klimagassutslipp fra innkjøp av varer og tjenester	Negativ	Oppstrøm	Mellomlang, lang	E1
Finansiert forurensning til luft, vann og jord	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang	E2
Forurensning fra innkjøp av varer og tjenester	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang	E2
Direkte påvirkningsfaktorer på tap av biologisk mangfold	Negativ	Nedstrøm	Lang	E4
Påvirkninger på arters tilstand	Negativ	Nedstrøm	Lang	E4
Avfall	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang	E5
Ressursbruk	Negativ	Oppstrøm	Mellomlang, lang	E5
Arbeidsforhold	Positiv og negativ	Egen drift	Kort, mellomlang	S1
Manglende likestilling og diskriminering	Negativ	Egen drift	Kort, mellomlang	S1
Faglig utvikling	Positiv	Egen drift	Samtlige	S1
Mangfold og inkludering	Positiv	Egen drift	Kort, mellomlang	S1
Arbeidsforhold	Negativ	Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang	S2
Brudd på personvern	Negativ	Nedstrøm	Samtlige	S4
Svindel	Negativ	Nedstrøm	Samtlige	S4
Manglende sosial inkludering	Negativ	Nedstrøm	Samtlige	S4
Tilgang på kvalitetsinformasjon	Positiv	Nedstrøm	Samtlige	S4
Samfunnsutbytte	Positiv	Nedstrøm	Samtlige	Samfunns- utbytte
Korrupsjon og bestikkelser	Negativ	Egen drift Nedstrøm	Samtlige	G1
Hvitvasking og terrorfinansiering	Negativ	Egen drift Nedstrøm	Samtlige	G1
Svak data- og cybersikkerhet	Negativ	Oppstrøm Egen drift	Mellomlang, lang	G1
Dårlig dyrevelferd	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang	G1

Risiko	Verdikjede	Tidshorisoner	Standard
Kreditrisiko i utlånsporteføljen	Nedstrøm	Mellomlang, lang	E1, E2, E4, E5
Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt	Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang	E1, E2, E4, E5
Redusert tilgang eller prisøkning på varer og tjenester	Oppstrøm	Mellomlang, lang	E1
Kundetap som følge av ESG-krav	Nedstrøm	Kort, mellomlang	E1, E2, E4, E5
Kompetansemangel blant ansatte på bærekraft	Egen drift	Mellomlang, lang	S1
Manglende evne til å tiltrekke oss kompetente medarbeidere	Egen drift	Kort, mellomlang	S1
Økt sykefravær	Egen drift	Samtlige	S1
Brudd på arbeid- og menneskerettigheter i verdikjeden	Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang	S2
Grønnvasking	Nedstrøm	Mellomlang, lang	S4
Manglende ivaretagelse av kunders personvern	Nedstrøm	Samtlige	S4
Mangelfulle prosesser for bekjempelse av svindel	Nedstrøm	Samtlige	S4
Mangelfulle prosesser for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering	Egen drift Nedstrøm	Samtlige	G1
Utro tjenere	Egen drift	Samtlige	G1
Brudd IT-sikkerhet	Egen drift	Samtlige	G1
Brudd på regulatoriske krav	Samtlige	Samtlige	G1
For høye ambisjoner	Egen drift	Lang	G1

Muligheter	Verdikjede	Tidshorisoner	Standard
Innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud	Nedstrøm	Kort, mellomlang	E1, E4, E5
Rollen som grønn pådriver	Samtlige	Kort, mellomlang	E2, E4, G1
Stor aktør	Egen drift	Kort, mellomlang	S1
Fokus på fysisk og mental helse blant ansatte	Egen drift	Kort, mellomlang	S1
Fokus på mangfold og inkludering	Egen drift	Samtlige	S1
Lokal tilstedeværelse og tilhørighet	Nedstrøm	Samtlige	S4

Analysene (steg 3 og 4), og resultatene ovenfor, skal inngå i konsernets risikostyring og strategiprosesser.

Rapporteringen inkluderer standarder som regulerer konsernets vesentlige IRO. Disse standardene er ESRS E1, E2, E4, E5, S1, S2, S4 og G1. Selv om konsernets rapportering inneholder åtte av ti temaspesifikke standarder inneholder ikke rapporteringen alle rapporteringskrav i standardene. Kun vesentlige rapporteringskrav blir inkludert i rapporteringen. For IRO knyttet til samfunnsutbytte, cybersikkerhet, svindel og hvitvasking og terrorfinansiering er det utviklet enhetsspesifikke rapporteringskrav i tråd med ESRS 1 AR 1-5.

Enhetsspesifikk rapportering er beskrevet nedenfor.

Kapittel	Underkapittel
Sosiale forhold	Samfunnsutbytte
Forbrukere og sluttbrukere	Anti-svindel
Forbrukere og sluttbrukere	Personvern
Forretningspraksis	Anti-hvitvasking og -terrorfinansiering
Forretningspraksis	Cybersikkerhet

Intern kontroll og beslutningsprosess

Viktige avklaringer og problemstillinger har blitt avstemt med interne fagressurser på bærekraft og eksterne konsulenter for å sikre relevans og objektivitet. Slike avklaringer innebærer blant annet valg av interessenter, samt vurdering av IRO.

Beslutninger har blitt fattet i ukentlige statusmøter med styringsgruppen, samt andre møtepunkter med konsernledelse, interne og eksterne fagressurser. Beslutningstaking for videre strategisk prosess basert på analyser og resultater vil være en del av styrende organers årshjul og strategiarbeidet i konsernet.

Temaspesifikke vurderinger av påvirkninger, risikoer og muligheter

Identifisering og vurdering av IRO knyttet til klimaendringer, forurensning, biologisk mangfold og økosystemer, ressursbruk og sirkulær økonomi og forretningspraksis følger de generelle forutsetningene i steg en til fem ovenfor.

Klimarelaterte IRO

Klimarelaterte IRO er vurdert som en del av den doble vesentlighetsprosessen.

Konsernet har gjennom flere år analysert finansierte klimagassutslipp i tråd med PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) for å få innsikt hvordan konsernets

utlånsporteføljer medfører klimarelatert påvirkning. Disse estimatene ble benyttet sammen med data og innsikt fra konsernets klimaregnskap scope 1, 2 og 3 (oppstrøm). Arbeidsgrupper, dybdeintervjuer og andre internasjonale og nasjonale rapporter ble også benyttet for å vurdere konsernets klimarelaterte IRO.

Klimarelaterte IRO er vurdert for hele verdikjeden og egen drift, hvor de vesentligste IRO tilfaller utlånsporteføljen og kundene. Nedstrøm er identifisert som det leddet hvor konsernet har størst mulighet til å påvirke, og bli påvirket av klima. Det betyr ikke at konsernet har unnlatt å vurdere leverandørkjeden og egen drift.

I tillegg til data- og innsiktskildene nevnt ovenfor er samtlige IRO vurdert basert på to NGFS-scenarier; ett høyutslippsscenario ("Current Policies") og ett lavutslippsscenario ("Net Zero"). Konsernets overgangsplaner utvikles for å bidra til en ordnet overgang ("Net Zero"), men forbereder også virksomheten på å kunne håndtere en uordnet overgang og høyutslippsscenarioet "Current Policies". Konsernets analyser er i all hovedsak fokusert på nedsidescenarioet. Under beskrives scenarioene og bakgrunnen for hvorfor de er benyttet i vurderingen av IRO. Scenarioene representerer konsernets ambisjon om netto null 2050 ("Net Zero") og dagens situasjon ("Current Policies"). Begge scenarioene representerer ulike konsekvenser på kort, mellomlang og lang sikt.

Net-Zero

Global oppvarming begrenses til 1,5 grad med liten eller ingen overskridelse gjennom streng klimapolitikk og innovasjon. Netto nullutslipp forventes å nås innen 2050. I dette scenarioet er fysisk risiko er relativt lav. Overgangsrisikoen er imidlertid høyere på grunn av teknologiendringer som gjennomføres hyppigere, markedspreferanser endres raskere og klimagassutslipp må kuttes betydelig på kort tid. Scenarioet er å finne i grensen mellom et ordnet og uordnet scenario, og bidrar til å forstå hvilke konsekvenser en ordnet og uordnet overgang vil kunne ha på økonomien, og de bransjene konsernet er eksponert mot. Klimarelaterte overgangshendelser er vurdert implisitt ved bruk av scenarioet.

Current policies

Kun dagens reguleringer og politikk blir iverksatt. Utslippene øker frem til 2080 og leder til en temperaturøkning på 3 grader og økt fysisk risiko. Utslippene medfører irreversible klimaendringer. Dette scenarioet sørger for at konsernet kan vurdere de langsiktige fysisk risikoene økonomien står ovenfor.

Klimarelaterte påvirkninger er vurdert på bransjenivå ved å se på hvilke utfordringer bransjene står ovenfor, og deres utslippskilder. Risikoer og muligheter er vurdert basert på ulike analyser som er beskrevet nærmere under Klimaendringer.

Fysisk risiko og overgangsrisiko er vurdert for konsernets utlånsporteføljer til både person- og bedriftskunder. Det er benyttet kvantitative og kvalitative TCFD-analyser (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures) for å vurdere fysisk risiko og overgangsrisiko. Analysene er under stadig oppdatering for å vurdere risikoer for konsernets utlånsporteføljer. Analysene tar utgangspunkt i to NGFS-scenarier: «Current policies»

og «Net Zero» på bransjenivå. Bransjene representerer ulike typer av fysisk risiko og overgangsrisiko, herunder overgangshendelser, som strekker seg over kort, mellomlang og lang tidshorison. Eksempelvis er majoriteten av konsernets eksponering mot fysisk klimarisiko sentrert rundt bygningsmassen konsernet finansierer. Overgangsrisikoen er i hovedsak sentrert rundt spesifikke bransjer (f.eks. shipping, landbruk og offshore), og bolig- og næringseiendom.

I tillegg til TCFD-analysene er det benyttet data og innsikt fra SpareBank 1-alliansens ESG-modell og stresstest av ESG-risiko for å vurdere risikoer og muligheter. Øvrige klimarelaterte risikoer og muligheter er vurdert basert på offentlige og interne kilder.

Forurensningsrelaterte IRO

Det er ikke gjennomført vurdering av konsernets lokasjoner når det gjelder forurensningsrelaterte IRO. Dette er dekket av vurderingene knyttet til egen drift og energiforbruk under Klimarelaterte IRO. Vurdering av forretningsaktiviteter hvor forurensning er en vesentlig IRO er basert på offentlige kilder, intern dokumentasjon og dybdeintervju med bransjeansvarlige. Forurensning er identifisert som en vesentlig påvirkning i flere av bransjene konsernet finansierer. Forurensningsrelaterte risikoer og muligheter er ofte knyttet til klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer.

IRO relatert til vann og marine ressurser

Konsernets lokasjoner sin påvirkning eller avhengighet av vann- og marine ressurser er vurdert å være uvesentlig. Det er foretatt vurderinger av hvordan konsernets verdikjeder påvirkes av risikoer og muligheter knyttet til vann- og marine ressurser. Vannforbruk fra blant annet datasentre ble vurdert, men er foreløpig funnet uvesentlig.

Biologisk mangfold og økosystemrelaterte IRO

Det er ikke foretatt vurderinger knyttet til hvorvidt konsernets lokasjoner befinner seg i, eller i nærheten av områder som er mangfoldssensitive. Konsernets egen drift bidrar ikke til forringelse av naturlige habitater, arters habitater eller forstyrrelser av artene som befinner seg i verneområder.

Det er ikke vurdert om det er nødvendig å implementere tiltak for å redusere tap av biologisk mangfold i områdene hvor konsernet er lokalisert.

Identifisering og vurdering av påvirkning har tatt utgangspunkt i konsernets forretningsaktiviteter og innsatsfaktorer. Dette knytter seg blant annet til innkjøp av IT-utstyr, og utlån til privatkunder, næringseiendom og landbruk.

De fleste bransjer konsernet finansierer er avhengig av naturmangfold og velfungerende økosystemer, enten direkte eller indirekte, og er dermed innbyrdes avhengige av hverandre for å minimere systematisk risiko. Det er ikke gjort inngående vurderinger knyttet til hvordan de ulike bransjene er avhengige av hverandre utover at avhengigheter er kjent som en kilde til tilleggsrisiko. Systematisk risiko er ikke vurdert eller analysert videre.

Vurdering av biologisk mangfold og økosystemrelaterte risikoer og muligheter er gjort på lik linje med klimarelaterte risikoer og muligheter. Se Klimarelaterte IRO beskrevet ovenfor.

Ressursbruk og sirkulærøkonomiske IRO

Vurderingen av forretningsaktiviteter og bransjer hvor ressursbruk og sirkulær økonomi er vesentlige IRO, bygger på offentlige kilder, intern dokumentasjon og dybdeintervjuer med bransjeansvarlige.

Fokus på økt ressurseffektivitet og overgangen til en sirkulær økonomi anses som en løsningsstrategi, og påvirkningene er identifisert som vesentlige i konsernets verdikjeder. I nedstrøms verdikjede er påvirkningen vesentlig som følge av konsernets eksponering mot flere ressursintensive og avfallsgenererende bransjer. Oppstrøm er påvirkningen vurdert vesentlig som følge av konsernets innkjøp av varer og tjenester. Risikoene og mulighetene er knyttet til klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer, og følger blant annet av datakilder og innsikt fra TCFD-analyser, ESG-modell og stresstest.

IRO relatert til forretningspraksis

For å identifisere IRO relatert til forretningspraksis er det benyttet offentlige kilder, intern dokumentasjon og dybdeintervju med blant annet konsernledelse og bransjeansvarlige.

Konsernet er avhengig av tillit, og må som tilbyder av finansiering og andre finansielle tjenester både oppfylle regulatoriske krav knyttet til anti-hvitvasking og -terrorfinansiering, og håndtere det økende omfanget av svindel. Konsernets tillit er også basert på håndteringen av potensiell korrupsjon og bestikkelse. Dette reflekteres i forretningskultur, prosesser, rutiner og ivaretagelse av samfunnsrollen i regionen konsernet er en del av.

Styrende organer

Styrende organer er definert som representantskapet, styret og konsernledelsen. Øvrige komitéer, utvalg og konsernfunksjoner er ment å bidra til at konsernets styrende organer er i stand til å utføre sine oppgaver på en god, objektiv og effektiv måte.

Etter gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse ble andre halvår 2024 benyttet til å forstå implikasjonene av konsernets vesentlige IRO fra ulike perspektiv. Strategiske vurderinger, transaksjoner og risikostyring har derfor ikke vært påvirket av konsernets vesentlige IRO i løpet av rapporteringsåret.

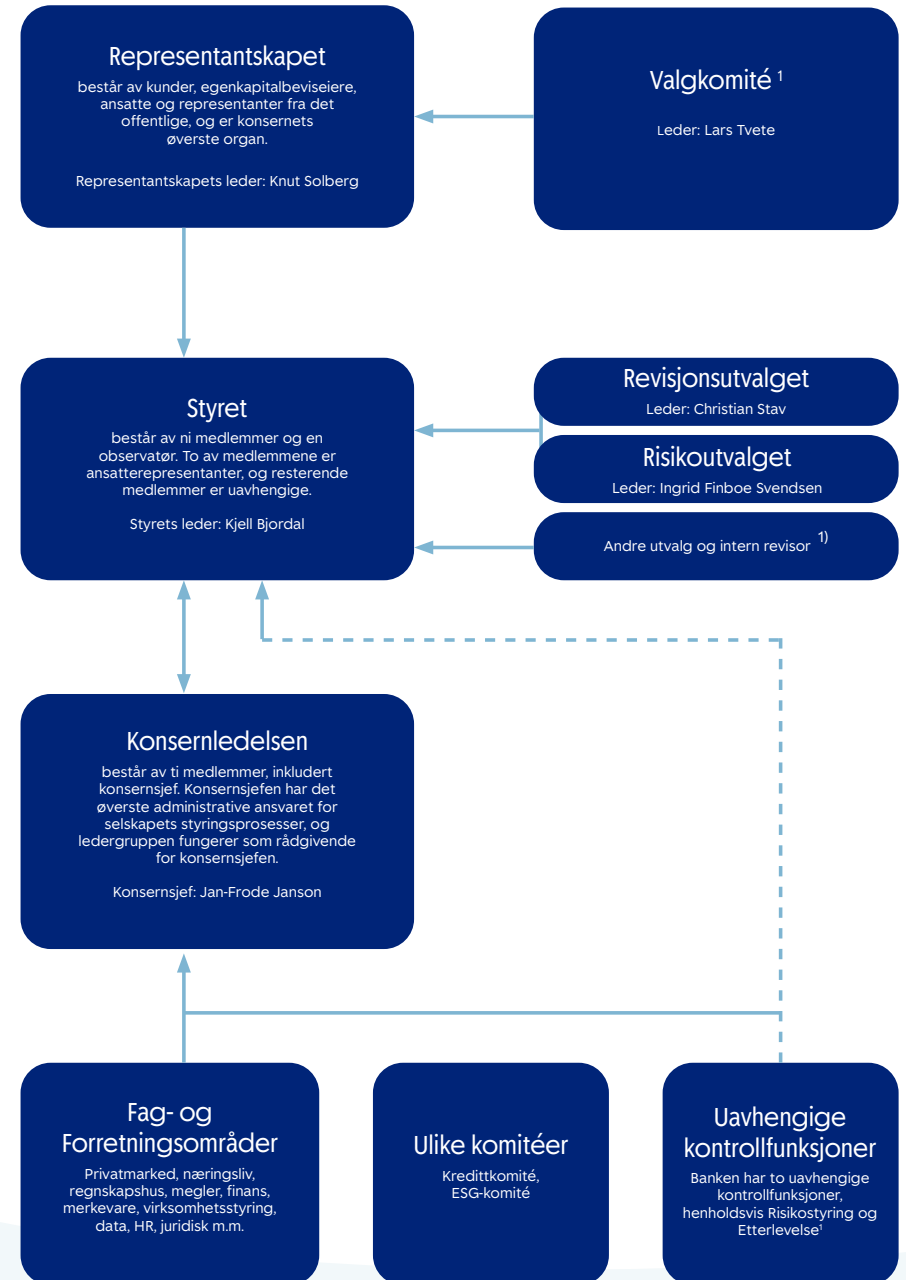
I løpet av rapporteringsperioden har styrende organer behandlet flere saker:

- Gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse
- Igangsettelse av prosjektet for å utarbeide konsernets omstillingsplan for klima og natur.
- Iverksettelse av detaljerte planprosesser for håndtering av konsernets IROer

De detaljerte planene vil innebære fastsettelse av mål med tilhørende styringsindikatorer for måloppnåelse, utarbeidelse av handlingsplaner med relevante tiltak, og utarbeidelse av retningslinjer for arbeidsoppgaver på respektive områder. Etablering av rapporteringslinjer og aktsomhetsvurderinger vil være en del av prosessen.

Styrende organer har ikke håndtert spesifikke IRO i løpet av rapporteringsperioden. Dette vil være en del av arbeidet fremover.

Konsernets styringsstruktur og styrende organer er illustrert i figuren under. Risikostyringsfunksjonen og etterlevelsesfunksjonen har mulighet til å rapportere direkte til styret ved behov. Hensiktsmessige mekanismer for oppfølging og måling av måloppnåelse følger styringsstrukturen illustrert til høyre.

1) Se NUES pkt. 7, 9, 10 og 15.

Representantskapet

Konsernets øverste organ er representantskapet, som består av 32 personer fra fire ulike interessentgrupper. Disse medlemmene er åtte ansatte, ni kunder, tolv egenkapitalbeveiseiere og tre representanter fra det offentlige. Av medlemmene er 21 menn og 11 kvinner som utgjør en kvinne-til-mann kvotient på 52 prosent. Representantskapets ledelse består av en mannlig leder og en kvinnelig nestleder. Representantskapet har to møter i året, hvor det ene møtet er formell behandling av årsregnskapet med videre, og det andre dedikert til faglig oppdatering. Representantskapets behov for faglig oppdatering avklares gjennom dialog med administrasjonen og representantskapets leder avgjør hvilke ressurser som skal benyttes.

Styret

Styret består av ni medlemmer og en observatør. Av medlemmene er fem menn og fire kvinner som utgjør en kvinne-til-mann-kvotient på 80 prosent. To av medlemmene er ansatterepresentanter valgt av de ansatte. Styrets observatør er også ansatt i konsernet. De resterende medlemmene av styret er valgt av representantskapet. Samtlige medlemmer valgt av representantskapet er uavhengige, og uten særinteresser i konsernet (78 prosent av styret er uavhengig).

Styret har omlag tolv faste møter i året og møtes ellers ved behov. Styret har en bred kompetanse fra ulike bransjer. CSRD utvider styrets ansvar. Dette medfører behov for ny kompetanse for å håndtere konsernets IRO. Dette kompetansebehov vurderes dekket gjennom styrets brede erfaring fra næringslivet. Styret har også mulighet til å dra på kunnskap og kompetanse på flere områder ved å engasjere eksterne og interne fagpersoner.

Styrets utvidede ansvar har vært bakgrunnen for styrets behandling av saker knyttet til CSRD gjennom året. Styret har besluttet å etablere planer og rammer for hvordan styrende organer skal integrere konsernets vesentlige IRO som en del av sine arbeidsoppgaver. Oppdaterte mandater og retningslinjer vil være et ledd i dette arbeidet.

For styret innebærer dette å innta en overvåkende rolle ovenfor administrasjonen for å påse at vesentlige IRO blir håndtert, og det etableres hensiktsmessige rapporteringslinjer mellom styret og administrasjonen.

Medlemmene av styret er beskrevet [her](#).

Risiko- og revisjonsutvalg

Som børsnotert finansforetak er konsernet pålagt å ha et risikoutvalg og et revisjonsutvalg. Utvalgene består av tre styremedlemmer, hvorav en er mann og to er kvinner. Utvalgene har bred ledererfaring fra større private virksomheter og offentlig sektor.

Revisjonsutvalget skal blant annet informere styret om resultatet av finansiell revisjon og attestasjon av bærekraftsrapportering, overvåke systemene for internkontroll av den

finansielle og ikke-finansielle rapporteringen, og ha løpende kontakt med valgt revisor. Revisjonsutvalget skal også vurdere og overvåke revisors uavhengighet.

Det er gjennomført kursing av revisjonsutvalget innenfor rammene av bærekraftsdirektivet for å sikre at utvalget har tilstrekkelig kompetanse i møte med utvidede plikter knyttet til bærekraftsrapportering.

Utvalget møtes minst fem ganger i året.

Risikoutvalget skal blant annet bidra til at risikostyringen er i tråd med beste praksis og styrets ambisjonsnivå, samt bidra til å sikre at konsernets kapitaldekning tilfredsstillende interne og regulatoriske krav. I tillegg gjennomgår utvalget risikostyringsstrategier, saker og forhold knyttet bankens arbeid med antihvitvasking og -terrorfinansiering, og policyer som forberedelse til styrets behandling. Utvalget har også ansvaret for oppfølging av internrevisjon.

Risikoutvalget skal også bidra til at lover og forskrifter samt interne regler som regulerer konsernet identifiseres, implementeres og etterlevs.

Utvalget møtes minst fem ganger i året.

Konsernledelsen

Konsernets ledelse består av åtte menn og to kvinner som utgjør en kvinne-til-mann kvotient på 20 prosent. Konsernsjefen har det øverste administrative ansvaret for konsernets styringsprosesser, og konsernledelsen fungerer som rådgivende for konsernsjefen. For å utføre sine arbeidsoppgaver mottar konsernledelsen regelmessig rapporteringer om ulike saksforhold fra fagpersoner i konsernet, hvor man i regelmessige møter diskuterer og gir innspill til det aktuelle saksforholdet.

Konsernledelsen har lang erfaring fra bank-, teknologi-, konsulent-, økonomi- og finansvirksomhet i Midt-Norge. Kombinasjonen av erfaring og kompetanse gir konsernledelsen et godt grunnlag for forstå hvordan konsernet og Midt-Norge som region påvirkes av ulike faktorer. På områder hvor konsernledelsen har behov for ekstra kompetanse så har de mulighet til å benytte seg av interne og eksterne fagressurser.

Det er besluttet at ansvaret for håndtering av, og tilsyn med konsernets vesentlige IRO ligger hos konsernledelsen. Ansvaret for å håndtere og føre tilsyn med de respektive IRO er delegert ulike konserndirektører. Status på håndtering og måloppnåelse vil rapporteres til styret. Frekvens for denne rapporteringen er fortsatt ikke avklart ved årsslutt. Rapporteringsfrekvensen, sammen med integrering i konsernledelsens arbeidsoppgaver og mandater, vil være et arbeid som fortsetter fremover.

Medlemmene av konsernledelsen er beskrevet [her](#).

ESRS-indeks

Tabellen under viser SpareBank 1 SMN sin rapportering for 2024 i henhold til Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) med tilhørende European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

Enhetsspesifikke rapportering i tråd med ESRS 1 Appendix A AR 1-5 har i tabellen en egendefinert indikator. I tilfeller hvor det er benyttet andre rapporteringsstandarder i mangel på føringer i ESRS er dette nevnt under kolonnen Indikator. Ikke alle vesentlige AR-krav er nevnt i tabellen nedenfor. De er etterlevd i den grad de er vurdert å være vesentlig.

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
GENERELL INFORMASJON (ESRS 2)			
Grunnlag for utarbeidelse (BP)			
BP-1	5a	Konsolidert eller individuell utarbeidelse	Grunnlag for utarbeidelse
BP-1	5b	Bekreftelse på likt konsolideringsgrunnlag som finansregnskap	Grunnlag for utarbeidelse
BP-1	5c	Inkludering av oppstrøm og nedstrøm verdikjede	Grunnlag for utarbeidelse
BP-2	9	Avvik fra tidshorisonter definert i ESRS 1 seksjon 6.4	Tidshorisonter
BP-2	10	Nøkkeltall som inneholder verdikjededata estimert ved bruk av indirekte kilder	Verdikjedeinformasjon
BP-2	11	Kilder til estimering- og resultatutsikkerhet	Sammenligningsinformasjon, estimeringsusikkerhet og begrensninger
BP-2	12	Usikkerhet i fremadskuende informasjon	Sammenligningsinformasjon, estimeringsusikkerhet og begrensninger
BP-2	13	Endringer i forberedelse eller fremstilling av informasjon	Endringer i rapporteringen og korrigerende av tidligere års feil

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
BP-2	14	Korrigerende av tidligere års feil	Endringer i rapporteringen og korrigerende av tidligere års feil
BP-2	15	Opplysninger som følger av annen lovgivning	Andre rammeverk og regulering inkludert i rapporteringen
BP-2	16	Henvisninger til andre deler av rapporteringen	Henvisninger til andre deler av rapporteringen
Styring (GOV)			
GOV-1	21	Sammensetning og mangfold i styrende organer	Styrende organer
GOV-1	22	Roller og ansvar til styrende organer i håndteringen av IRO	Styrende organer
GOV-1	23	Styrende organers kompetanse på bærekraftstema, dens tilgjengelighet eller planlagte utvikling	Styrende organer
GOV-2	26a	Frekvens for oppdatering av styrende organer på vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, implementering av aktsomhetsvurderinger, og effektiviteten av retningslinjer, handlinger, nøkkeltall og mål	Styrende organer
GOV-2	26b	Vurderingen av vesentlige IRO i fastsettelse av strategi, transaksjonsbeslutninger og risikostyring	Styrende organer
GOV-2	26c	Oversikt over vesentlig tema styrende organer har håndtert i rapporteringsperioden	Styrende organer
GOV-3	29	Styrende organers insentivordninger og godtgjørelse knyttet til bærekraft	Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer
GOV-4	30	Aktsomhetsvurderinger (due diligence)	Aktsomhetsvurderinger knyttet til bærekraft
GOV-5	36	Hovedkomponenter ved risikostyring og interne kontroller knyttet til bærekraftsrapporteringen	Risikostyring og interne kontroller

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
Strategi (SBM)			
SBM-1	40a	Signifikante produkter, tjenester, markeder, kundegrupper og antall ansatte	Finansielle resultater
SBM-1	40e	Målsetninger knyttet til spesifikke produkter, tjenester, markeder, kundegrupper, geografiske områder eller relasjoner med interessenter	Finansielle resultater
SBM-1	40f	En vurdering av nåværende produkter, tjenester, markeder og kundegrupper i sammenheng med fastsatte målsetninger	Finansielle resultater
SBM-1	40g	Strategielementer som relaterer seg til bærekraft	Finansielle resultater
SBM-1	42a	Input og prosess for å samle, utvikle og sikre input	Forretningsmodell og verdikjede
SBM-1	42b	Utdata og utfall i form av nåværende og forventede fordeler for kunder, investorer og andre interessenter	Forretningsmodell og verdikjede
SBM-1	42c	Verdikjedens hovedtrekk, posisjon i verdikjeden, og beskrivelse av viktige forretningsforbindelser (leverandører, kunder, distribusjonskanaler og sluttbrukere) og deres relasjon til virksomheten	Forretningsmodell og verdikjede
SBM-2	45a	Interaksjon med interessenter	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
SBM-2	45b	Virksomhetens forståelse av gjennomført interessentdialog	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
SBM-2	45c	Tilpasninger til strategi og/eller forretningsmodell	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
SBM-2	45d	Hvorvidt og hvordan styrende organer holdes informert	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
SBM-3	46	Integrering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter i strategi og forretningsmodell	Under hvert vesentlige tema: Tilnærming til tema
Håndtering av påvirkninger, risikoer og muligheter (IRO)			

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
IRO-1	53a	Metodikk og forutsetninger i identifiseringsprosessen av påvirkninger, risikoer og muligheter	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Prosessbeskrivelse Steg 1: Forstå påvirkning på verdikjeden og identifisere nøkkelinteressenter Steg 3: Vurdere påvirkning
IRO-1	53b	Prosess knyttet til identifisering, vurdering, prioritering og overvåking av potensielle og faktiske påvirkninger på mennesker og miljø	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Steg 3: Vurdere påvirkning
IRO-1	53c	Prosess knyttet til identifisering, vurdering, prioritering og overvåking av risikoer og muligheter som har eller kan ha finansielle effekter	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Steg 4: Vurdere risikoer og muligheter
IRO-1	53d	Prosess knyttet til beslutningstaking og interne kontroller	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Intern kontroll og beslutningsprosess
IRO-1	53e	Hvorvidt og hvordan prosesser knyttet til identifisering, vurdering og håndtering av påvirkninger og risikoer er integrert i overordnet risikostyring	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Steg 4: Vurdere risikoer og muligheter
IRO-1	53f	Hvorvidt og hvordan prosesser knyttet til identifisering, vurdering og håndtering av muligheter i virksomhetsstyring	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Steg 5: Integrasjon i strategi, risikostyring og rapportering
IRO-1	53g	Inputparametere benyttet i prosessen med å identifisere, vurderinger og håndtere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Prosessbeskrivelse
IRO-1	53h	Endringer i prosessen med å identifisere, vurdere og håndtere påvirkninger, risikoer og muligheter sammenlignet med tidligere år	Konsernets doble vesentlighetsanalyse
IRO-2	56	Liste over datapunkter som stammer fra annen EU-lovgivning og informasjon om hvor de kan finnes i bærekraftsrapporteringen	Vedlegg - Liste over datapunkter som stammer fra annen EU-lovgivning
IRO-2	56	Liste over rapporteringskrav iht. ESRS som følger av den doble vesentlighetsanalysen	Vedlegg - ESRS Indeks

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
IRO-2	56	Forklaring av hvordan vesentlig informasjon tilknyttet vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter har blitt bestemt	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Steg 5: Integrasjon i strategi, risikostyring og rapportering
TEMASPEISIFIKK INFORMASJON			
Klima og natur (E1 - E5)			
Klimaendringer (ESRS E1)			
ESRS 2 GOV-3	13	Hvorvidt og hvordan klimarelaterte vurderinger påvirker godtgjørelsen til styrende organer, herunder mål for reduksjon av klimagassutslipp, og hvor stor andel av godtgjørelsen i inneværende periode som er knyttet til slike vurderinger.	Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Klimarelaterte IRO
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger på klimaendringer
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eienheter eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Klimarelaterte risikoer og muligheter
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Klimarelaterte risikoer og muligheter

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
E1-1	17	Hvis en omstillingsplan ikke ennå er utarbeidet, gi en beskrivelse av hvorvidt, og eventuelt når omstillingsplanen vil være ferdig	Utarbeidelse av konsernets klimaomstillingsplan
E1-SBM-3	18	For hver identifiserte klimarisiko, forklar hvorvidt det er en fysisk risiko eller en overgangsrisiko	Klimarelaterte risikoer og muligheter
E1-SBM-3	19	Beskriv motstandsdyktigheten til virksomhetens strategi og forretningsmodell	Klimarelaterte risikoer og muligheter
E1-IRO-1	20	Prosess knyttet til identifisering og vurdering av klimarelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Temaspesifikke vurderinger av IRO
E1-IRO-1	21	Forklar hvordan klimarelaterte scenarier er benyttet i identifiseringen av fysisk risiko, overgangsrisiko og muligheter over kort, mellomlang og lang sikt	Konsernets doble vesentlighetsanalyse Temaspesifikke vurderinger av IRO
E1-2	24	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
E1-2	25	Hvorvidt og hvordan retningslinjer tar for seg klimaendringer, klimatilpasning, energieffektivisering, fornybar energi eller andre relevante tema	Retningslinjer
E1-3	28	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
E1-3	29a	Tiltak og handlinger for å håndtere klimaendringer og dekarboniseringspaker	Handlingsplaner og tiltak
E1-3	29b	Oppnådde og forventede utslippsreduksjoner som følge av tiltak og handlinger	Handlingsplaner og tiltak
E1-4	32	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-4	33	Sammenhengen mellom utslippsreduksjonsmål og klimarelaterte påvirkninger, risikoer og muligheter	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-4	34a	Reduksjonsmål i absolutte verdier og intensitetsverdier (hvis relevant)	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-4	34b	Reduksjonsmål for scope 1, 2 og 3 (enten separat eller kombinert)	Målsetninger og styringsindikatorer

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
E1-4	34c	Basisår og basisverdi	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-4	34d	Mål for 2030 og eventuelt 2050	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-4	34e	Vitenskapsbasert og kompatibelt med å begrense global oppvarming til 1,5 grader. Beskriv rammeverk og metodikk.	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-4	34f	Dekarboniseringsspaker og kvantitativt bidrag til reduksjonsmålet	Målsetninger og styringsindikatorer
E1-5	37	Virksomhetens energiforbruk og energimiks	Note 3: Energiforbruk
E1-6	48	Brutto klimagassutslipp (scope 1)	Note 4: Klimagassutslipp fra egen drift
E1-6	49	Brutto klimagassutslipp (scope 2 (lokasjon- og markedsbasert))	Note 4: Klimagassutslipp fra egen drift
E1-6	51	Brutto klimagassutslipp (scope 3)	Note 5: Klimagassutslipp fra verdikjeden
E1-6	52	Brutto totale klimagassutslipp (lokasjon- og markedsbasert)	Note 6: Totale klimagassutslipp
E1-6	53	Utslippsintensitet (totale klimagassutslipp per netto inntekt)	Note 7: Utslippsintensitet
E1-6	55	Avstemming mot finansregnskap	Note 7: Utslippsintensitet
E1-9	66	Forventede finansiell effekter som følge av vesentlig klimarelatert fysisk risiko	Note 8: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning
E1-9	67	Forventede finansiell effekter som følge av vesentlig klimarelatert overgangsrisiko	Note 8: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning
E1-9	68	Avstemming mot relevante eiendeler, forpliktelser, inntektsposter og/eller andre relevante regnskapslinjer i finansregnskapet	Note 8: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning
E1-9	69	Forventende finansielle effekter som følge av klimarelaterte muligheter	Note 8: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
Forurensning (ESRS E2)			
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Identifisering av forurensningsrelaterte IRO
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Forurensningsrelaterte påvirkninger
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eiendeler eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Forurensningsrelaterte risikoer og muligheter
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansielle posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Forurensningsrelaterte risikoer og muligheter
E2-1	14	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
E2-1	15a	Hvorvidt og hvordan retningslinjer ivaretar minimering av negative påvirkninger knyttet til forurensning av luft, vann og jord	Retningslinjer
E2-2	18	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
E2-2	AR13	I tilfeller hvor tiltak påvirker verdikjeden inkluder informasjon om hvilke tiltak og type tiltak	Handlingsplaner og tiltak
E2-3	22	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
E2-3	23	Hvorvidt og hvordan målsetningene relaterer seg til forhindring og kontroll av forurensning til luft, vann og jord og respektive mengder, samt stoffer av bekymring og svært høy bekymring	Målsetninger og styringsindikatorer
E2-3	25	Hvorvidt målsetninger knyttet til forurensning er lovpålagt eller ikke	Målsetninger og styringsindikatorer
E2-6	39a	Kvantitativ og kvalitativ informasjon om forventede finansielle effekter av forurensning relaterte risikoer og muligheter	Note 1: Finansielle risikoer som følge av forurensning
E2-6	39b	Effekter vurdert, relaterte påvirkninger og tidshorisontene de finansielle effektene er forventet å forekomme	Note 1: Finansielle risikoer som følge av forurensning
E2-6	39c	Kritiske forutsetninger og kilder til estimeringsusikkerhet	Note 1: Finansielle risikoer som følge av forurensning
E2-6	41	Vesentlige hendelser hvor forurensning hadde negativ påvirkning på miljø, og/eller er forventet å ha negativ effekt på kontantstrømmer, finansiell posisjon eller finansiell prestasjon	Note 1: Finansielle risikoer som følge av forurensning

Biologisk mangfold og økosystemer (ESRS E4)

ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	IRO relatert til biologisk mangfold og økosystemer
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger på biologisk mangfold og økosystemer

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eiendeler eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer
E4-1	13	Motstandsdyktighet i nåværende forretningsmodeller og strategi knyttet til biologisk mangfold og økosystemrelaterte fysiske, overgangs- og systemiske risikoer og muligheter	Konsernets naturstrategi
E4-2	22	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
E4-2	23	Hvorvidt og hvordan retningslinjen(e) knytter seg til vesentlige påvirkninger, avhengigheter, fysisk risikoer, overgangsrisikoer, systemiske risikoer, produksjon, sourcing og forbruk fra økosystemer og de sosiale konsekvensene av identifiserte påvirkninger	Retningslinjer
E4-2	24	Hvorvidt retningslinjer eller praksis for bærekraftige land- og jordbruk er ivaretatt og hvorvidt retningslinjer adresserer avskogning	Retningslinjer
E4-3	27	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
E4-3	28	Avsetninger for biologisk mangfold (biodiversity offsets) benyttet i handlingsplaner	Handlingsplaner og tiltak
E4-4	29	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer
E4-4	32	Økologiske terskler, forenlige internasjonale eller nasjonale strategier, tilknytning til IDRO i egen drift og verdikjede, avsetninger for biologisk mangfold (biodiversity offsets) og avbøtningshierarkiet	Målsetninger og styringsindikatorer

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
E4-6	45a	Kvantitativ og kvalitativ informasjon om forventede finansielle effekter av risikoer og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer	Note 1: Finansielle risikoer og muligheter som følge av biologisk mangfold og økosystemer
E4-6	45b	Effekter vurdert, relaterte påvirkninger og tidshorisonene de finansielle effektene er forventet å forekomme	Note 1: Finansielle risikoer og muligheter som følge av biologisk mangfold og økosystemer
E4-6	45c	Kritiske forutsetninger og kilder til estimeringsusikkerhet	Note 1: Finansielle risikoer og muligheter som følge av biologisk mangfold og økosystemer
E4-6	AR39	Hvordan beløp er estimert og kritiske forutsetninger	Note 1: Finansielle risikoer og muligheter som følge av biologisk mangfold og økosystemer
Ressursbruk og sirkulærøkonomi (ESRS E5)			
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Identifisering av IRO relatert til ressursbruk og sirkulær økonomi
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger på ressursbruk og sirkulær økonomi
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eienheter eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansielle posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
E5-1	14	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
E5-2	19	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
E5-3	23	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer
E5-3	24	Hvordan målsetningen knytter seg til sirkulær design, sirkulær ressursbruksrate, minimering av forbruk av råmateriale, reversering av ressursuttømming eller andre områder knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	Målsetninger og styringsindikatorer
E5-4	30	Informasjon om tilførsel av ressurser	Note 1: Ressursbruk
E5-4	31	Samlet totalvekt av produkter benyttet i rapporteringsperioden	Note 1: Ressursbruk
E5-4	32	Beregningsmetodikk og nøkkelforutsetninger	Note 1: Ressursbruk
E5-4	AR25	Hvordan dobbelttelling er unngått	Note 1: Ressursbruk
E5-6	43a	Kvantitativ og kvalitativ informasjon om forventede finansielle effekter av risikoer og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer	Note 2: Finansielle risikoer og muligheter som følge av ressursbruk og sirkulær økonomi
E5-6	43b	Effekter vurdert, relaterte påvirkninger og tidshorisonene de finansielle effektene er forventet å forekomme	Note 2: Finansielle risikoer og muligheter som følge av ressursbruk og sirkulær økonomi
E5-6	43c	Kritiske forutsetninger og kilder til estimeringsusikkerhet	Note 2: Finansielle risikoer og muligheter som følge av ressursbruk og sirkulær økonomi
E5-6	AR35	Definisjon av tidshorisoner, beløpsestimering og kritiske forutsetninger	Note 2: Finansielle risikoer og muligheter som følge av ressursbruk og sirkulær økonomi

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
Sosiale forhold (S1 - S4)			
Egen arbeidsstyrke (ESRS S1)			
ESRS 2 SBM-2	12	Hvordan ivaretas arbeidstakers interesser, synspunkter og rettigheter, herunder menneskerettigheter, i strategi og forretningsmodeller	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Identifisering av IRO relatert til ansatte
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger på ansatte
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eienheter eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Risikoer og muligheter knyttet til ansatte
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansielle posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Risikoer og muligheter knyttet til ansatte
ESRS 2 SBM-3	13	Hvorvidt og hvordan faktiske og potensielle påvirkninger stammer fra, knyttes til og tilpasser strategi og forretningsmodell, samt sammenhengen mellom påvirkninger, risikoer og muligheter	Identifisering av IRO relatert til ansatte
ESRS 2 SBM-3	14a	Typer ansatte og ikke-ansatte gjenstand for vesentlige påvirkninger	Identifisering av IRO relatert til ansatte
ESRS 2 SBM-3	14b	Vesentlige hendelser med negativ påvirkning	Tilnærming til tema

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
ESRS 2 SBM-3	14c	Aktiviteter som resulterer positive påvirkninger og typer ansatte og ikke-ansatte som påvirkes eller kan bli påvirket	Påvirkninger på ansatte
ESRS 2 SBM-3	14d	Vesentlige risikoer og muligheter som oppstår fra påvirkninger og avhengigheter av egen arbeidsstyrke	Risikoer og muligheter relatert til ansatte
ESRS 2 SBM-3	14e	Vesentlige påvirkninger som kan oppstå grunnet omstillingsplan(er) som er ment å redusere negative påvirkning på klima og natur	Utarbeidelse av konsernets omstillingsplan
ESRS 2 SBM-3	14f	Arbeidsoppgaver med betydelig risiko for tvangsarbeid	Identifisering av IRO relatert til ansatte
ESRS 2 SBM-3	14g	Arbeidsoppgaver utsatt med betydelig risiko for barnearbeid	Identifisering av IRO relatert til ansatte
ESRS 2 SBM-3	15	Opparbeidet forståelse for hvordan individer i egen arbeidsstyrke med ulike trekk, kontekster eller arbeidsoppgaver vil kunne være spesielt utsatt for negative påvirkninger	Tilnærming til tema
ESRS 2 SBM-3	16	Hvilke risikoer og muligheter som er relatert til enkeltgrupper med ansatte	Identifisering av IRO relatert til ansatte
S1-1	19	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
S1-1	20	Relevante forpliktelser til menneskerettigheter, tilnærming til menneske- og arbeidsrettigheter, samhandling og gjenoppreisning av egen arbeidsstyrke	Menneskerettighetspolicy
S1-1	21	Hvorvidt og hvordan retningslinjer er i samsvar med internasjonale standarder og retningslinjer	Retningslinjer
S1-1	22	Retningslinjer som eksplisitt behandler menneskehandel, tvangsarbeid eller barnearbeid	Menneskerettighetspolicy
S1-1	23	HMS-system(er) på for håndtering og hindring av arbeidsrelaterte skader	Retningslinjer HMS

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S1-1	24	Diskrimineringspolicy, diskrimineringsgrunnlag dekt, spesifikke forpliktelser til å inkludere eller annen handling for utsatte ansatte, hvorvidt og hvordan retningslinjene er implementert	Diskrimineringspolicy
S1-2	27	Hvorvidt og hvordan perspektivene til ansatte informerer beslutninger eller aktiviteter ment å håndtere faktiske eller potensielle påvirkninger	Ansattdialog
S1-2	27a	Hvordan dialog med ansatte foregår	Ansattdialog
S1-2	27b	Hvilke steg, type og frekvens for ansattdialog	Ansattdialog
S1-2	27c	Rollen som har operasjonelt ansvar for å sørge for at dialog oppstår og at resultatene benyttes i tilnærmingen til dialog, og funksjonen til denne rollen	Ansattdialog
S1-2	27d	Forpliktelse til interasjonale anerkjente avtaler eller andre avtaler med hensyn til menneskerettigheter	Ansattdialog
S1-2	27e	Vurdering av effektiviteten av dialog med egne ansatte	Ansattdialog
S1-2	28	Steg tatt for å få innsikt i perspektivene til ansatte som er spesielt utsatt for påvirkning	Ansattdialog
S1-3	32a	Generell tilnærming og prosesser for å gi eller bidra til gjenoppreisning i tilfeller hvor foretaket har forårsaket eller bidratt til vesentlige negativ påvirkning på egen arbeidsstyrke	Bekymringer og varslingskanaler
S1-3	32b	Spesifikke kanaler på plass hvor ansatte kan ytre bekymringer eller behov direkte	Bekymringer og varslingskanaler
S1-3	32c	Mekanismer for håndtering av saker knyttet til ansatte	Bekymringer og varslingskanaler
S1-3	32d	Tilgjengelighet til ulike kanaler	Bekymringer og varslingskanaler

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S1-3	32e	Oppfølging og overvåking av bekymringer eller varslinger meldt inn og håndtert, og hvordan man sikrer at kanalene er effektive	Bekymringer og varslingskanaler
S1-3	33	Hvorvidt og hvordan man har vurdert om egen arbeidsstyrke er oppmerksom på og stoler på strukturene eller prosessene knyttet til bekymringer og varslingskanaler, herunder retningslinjer som beskytter mot hevn eller gjengjeldelse mot individer som benytter seg av varslingskanaler	Bekymringer og varslingskanaler
S1-4	37	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	38a	Gjennomførte og planlagte tiltak for å minimere negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	38b	Hvorvidt og hvordan tiltak har blitt gjennomført for å tilby eller muliggjøre gjenoppreisning	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	38c	Beskrivelse av initiativer eller handlinger med formål å påvirke egne ansatte positivt	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	38d	Effektiviteten av tiltak og oppfølging av dette	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	39	Prosesser for identifisering av nødvendige tiltak og respons til faktisk eller potensielle negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	40	Planlagte og pågående tiltak for å redusere risikoer og fremme muligheter knyttet til påvirkningen og avhengighet av arbeidsstyrken og oppfølging av effektivitet	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	41	Hvordan man sikrer at nåværende praksis ikke påvirker ansatte negativt	Handlingsplaner og tiltak
S1-4	43	Ressurser allokert til styring av vesentlige påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S1-4	AR37	Hvorvidt og hvordan faktiske påvirkninger vurderes ved terminering av forretningsforbindelser og hvordan man adresserer negative påvirkninger fra eventuelle termineringer	Handlingsplaner og tiltak
S1-5	46	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer
S1-5	47	Prosess for målsetning, hvorvidt ansatte har vært involvert i målsetning, måling og identifisering av forbedringer eller lærdom	Målsetninger og styringsindikatorer
S1-6	50a	Ansatte (antall og gjennomsnitt)	Note 1: Egne ansatte
S1-6	50b	Ansatte fordelt på kontraktstype og kjønn (antall og gjennomsnitt)	Note 1: Egne ansatte
S1-6	50c	Ansatte som har forlatt virksomhet (antall og prosent)	Note 1: Egne ansatte
S1-6	50d	Metodikk for innsamling, sammenstilling og presentasjon av data	Note 1: Egne ansatte
S1-6	50e	Definisjon av ansatte	Note 1: Egne ansatte
S1-6	50f	Kryssreferanse til finansregnskap	Note 1: Egne ansatte
S1-6	AR59	Metodikk for beregning av turnover	Note 1: Egne ansatte
S1-7	55a	Ikke-ansatte (antall og gjennomsnitt) fordelt på innleide og selvstendig næringsdrivende	Note 1: Egne ansatte
S1-7	55b	Metodikk for innsamling, sammenstilling og presentasjon av data	Note 1: Egne ansatte
S1-7	55c	Forklaring av endringer hvis relevant	Note 1: Egne ansatte
S1-7	56	Vanligste type ikke-ansatt	Note 1: Egne ansatte
S1-7	AR65	Nødvendig kontekstuell informasjon	Note 1: Egne ansatte
S1-8	60	Andel ansatte som er dekt av kollektive tariffavtaler	Arbeidstakerrettigheter
S1-8	63	Andel ansatte som har en arbeidstakerrepresentant	Arbeidstakerrettigheter
S1-9	66a	Kjønns- og aldersfordeling i toppledelse (antall og prosent)	Note 2: Stillingsnivå og aldersfordeling

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S1-9	66b	Kjønns- og aldersfordeling i resten av arbeidsstyrken (antall og prosent)	Note 2: Stillingsnivå og aldersfordeling
S1-9	AR71	Definisjon av toppledelse	Note 2: Stillingsnivå og aldersfordeling
S1-10	69	Tilstrekkelig lønn i tråd med relevant sammenligning	Lønn å leve av
S1-10	70	Andel ansatte som ikke har tilstrekkelig lønn i tråd med relevant sammenligning	Lønn å leve av
S1-11	74	Alle ansatte dekt av sosiale stønadsordninger	Arbeidstakerrettigheter
S1-12	77	Ansatte med funksjonsnedsettelse	Arbeidstakerrettigheter
S1-12	AR76	Nødvendig kontekstuell informasjon	Arbeidstakerrettigheter
S1-13	83a	Evaluering av resultater og karriereutvikling	Arbeidstakerrettigheter
S1-13	83b	Gjennomsnittlig antall opplæringstimer per ansatt etter kjønn	Note 3: Kompetanseheving
S1-14	88a	Andel ansatte omfattet av HMS-system	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet
S1-14	88b	Dødsfall som følge av arbeidsrelaterte skader eller sykdom	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet
S1-14	88c	Antall arbeidsrelaterte ulykker registrert, samt frekvens	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet
S1-14	88d	Antall tilfeller av arbeidsrelaterte sykdommer	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet
S1-14	88e	Antall tapte dager på grunn av arbeidsrelaterte skader eller sykdom	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet
S1-15	93	Andel ansatte som har rett til familierelaterte permisjon, og andel som har tatt familierelatert permisjon fordelt på kjønn	Arbeidstakerrettigheter
S1-16	97a	Lønnsforskjeller mellom kjønn	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller
S1-16	97b	Årlig samlede godtgjørelsesgrad	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller
S1-16	97c	Nødvendig kontekstuell informasjon for å forstå data og informasjon	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S1-16	AR99	Lønnsforskjeller mellom kjønn to foregående rapporteringsperioder	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller
S1-16	AR100	Informasjon om hvordan objektive faktorer påvirker lønnsforskjeller	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller
S1-17	103	Antall tilfeller av diskriminering i rapporteringsperioden, og andre klager fra ansatte via klagekanaler, samt eventuelle bøter og kontekstuell informasjon	Note 6: Arbeidsrelaterte klager
S1-17	104	Identifiserte alvorlige hendelser knyttet til brudd på menneskerettigheter og eventuelle bøter	Ivaretagelse av menneskerettigheter

Arbeidere i verdikjeden (ESRS S2)

ESRS 2 SBM-2	9	Hvordan ivretas arbeidere i verdikjedens interesser, synspunkter og rettigheter, herunder menneskerettigheter, i strategi og forretningsmodeller	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Identifisering av IRO relatert til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger på arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eienheter eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Risikoer og muligheter knyttet til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansielle posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Risikoer og muligheter knyttet til arbeidere i verdikjeden

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
ESRS 2 SBM-3	11	Hvorvidt og hvordan faktiske og potensielle påvirkninger stammer fra, knyttes til og tilpasser strategi og forretningsmodell, samt sammenhengen mellom påvirkninger, risikoer og muligheter	Identifisering av IRO relaterte til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	11a	Typer arbeidere i verdikjeden gjenstand for vesentlige påvirkninger	Identifisering av IRO relatert til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	11b	Geografiske lokasjoner eller varer og tjenester hvor det er vesentlig risiko for barnearbeid eller tvangsarbeid i verdikjeden	Identifisering av IRO relatert til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	11c	Vesentlige hendelser med negativ påvirkning	Påvirkninger relatert til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	11e	Vesentlige risikoer og muligheter som oppstår fra påvirkninger og avhengigheter av arbeidere i verdikjeden	Risikoer og muligheter relatert til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	12	Opparbeidet forståelse for hvordan individer i arbeider i verdikjeden med ulike trekk, kontekster eller arbeidsoppgaver vil kunne være spesielt utsatt for negative påvirkninger	Identifisering av IRO relatert til arbeidere i verdikjeden
ESRS 2 SBM-3	13	Hvilke risikoer og muligheter som er relatert til enkeltgrupper med arbeidere i verdikjeden	Identifisering av IRO relatert til arbeidere i verdikjeden
S2-1	16	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
S2-1	17	Relevante forpliktelser til menneskerettigheter, tilnærming til menneske- og arbeidsrettigheter, samhandling og gjenoppreisning av arbeidere i verdikjeden	Menneskerettighetspolicy
S2-1	18	Retningslinjer som eksplisitt behandler menneskehandel, tvangsarbeid eller barnearbeid	Menneskerettighetspolicy
S2-1	18	Retningslinjer knyttet til leverandører	Retningslinjer
S2-1	19	Hvorvidt og hvordan retningslinjer er utarbeidet i tråd med internasjonale standarder	Retningslinjer

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S2-2	22	Hvorvidt og hvordan perspektivene til ansatte informerer beslutninger eller aktiviteter ment å håndtere faktiske eller potensielle påvirkninger	Dialog med verdikjeden
S2-2	22a	Hvordan dialog med ansatte foregår	Dialog med verdikjeden
S2-2	22b	Hvilke steg, type og frekvens for dialog med verdikjeden	Dialog med verdikjeden
S2-2	22c	Rollen som har operasjonelt ansvar for å sørge for at dialog oppstår og at resultatene benyttes i tilnærmingen til dialog, og funksjonen til denne rollen	Dialog med verdikjeden
S2-2	22d	Forpliktelse til interasjonale anerkjente avtaler eller andre avtaler med hensyn til menneskerettigheter	Dialog med verdikjeden
S2-2	22e	Vurdering av effektiviteten av dialog med verdikjeden	Dialog med verdikjeden
S2-2	23	Steg tatt for å få innsikt i perspektivene til ansatte som er spesielt utsatt for påvirkning	Dialog med verdikjeden
S2-3	27a	Generell tilnærming og prosesser for å gi eller bidra til gjenoppreisning i tilfeller hvor foretaket har forårsaket eller bidratt til vesentlige negativ påvirkning på arbeidere i verdikjeden	Dialog med verdikjeden
S2-3	27b	Spesifikke kanaler på plass hvor arbeidere i verdikjeden kan ytre bekymringer eller behov direkte	Dialog med verdikjeden
S2-3	27c	Tilgjengelighet til ulike kanaler	Dialog med verdikjeden
S2-3	27d	Oppfølging og overvåking av bekymringer eller varslinger meldt inn og håndtert, og hvordan man sikrer at kanalene er effektive	Dialog med verdikjeden

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S2-3	28	Hvorvidt og hvordan man har vurdert om arbeidere i verdikjeden er oppmerksom på og stoler på strukturene eller prosessene knyttet til bekymringer og varslingskanaler, herunder retningslinjer som beskytter mot hevn eller gjengjeldelse mot individer som benytter seg av varslingskanaler	Dialog med verdikjeden
S2-4	32	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	32a	Gjennomførte og planlagte tiltak for å minimere negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	32b	Hvorvidt og hvordan tiltak har blitt gjennomført for å tilby eller muliggjøre gjenoppreisning	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	32c	Beskrivelse av initiativer eller handlinger med formål å påvirke egne ansatte positivt	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	32d	Effektiviteten av tiltak og oppfølging av dette	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	33a	Prosesser for identifisering av nødvendige tiltak og respons til faktisk eller potensielle negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	33b	Tilnærming for å håndtere spesifikke påvirkninger på arbeidere i verdikjeden	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	33c	Tilnærming for å sikre effektive prosesser for gjenoppretning ved negative konsekvenser for arbeidere i verdikjeden	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	34	Planlagte og pågående tiltak for å redusere risikoer og fremme muligheter knyttet til påvirkningen og avhengighet av arbeidsstyrken og oppfølging av effektivitet	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	35	Hvordan man sikrer at nåværende praksis ikke påvirker ansatte negativt	Handlingsplaner og tiltak
S2-4	36	Alvorlige menneskerettsrelaterte hendelser i oppstrøm og/eller nedstrøm verdikjede	Handlingsplaner og tiltak

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S2-4	38	Ressurser allokert til styring av vesentlige påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S2-5	46	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer
S2-5	47	Prosess for målsetning, hvorvidt ansatte har vært involvert i målsetning, måling og identifisering av forbedringer eller lærdom	Målsetninger og styringsindikatorer

Forbrukere og sluttbrukere (ESRS S4)

ESRS 2 SBM-2	12	Hvordan ivaretas forbrukere og sluttbrukeres interesser, synspunkter og rettigheter, herunder menneskerettigheter, i strategi og forretningsmodeller	Interessentdialog i SpareBank 1 SMN
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eendeler eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Risikoer og muligheter knyttet til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Risikoer og muligheter knyttet til forbrukere og sluttbrukere

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
ESRS 2 SBM-3	10	Hvorvidt og hvordan faktiske og potensielle påvirkninger stammer fra, knyttes til og tilpasser strategi og forretningsmodell, samt sammenhengen mellom påvirkninger, risikoer og muligheter	Identifisering av IRO relaterte til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	10a	Typer forbrukere og sluttbrukere gjenstand for vesentlige påvirkninger	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	10b	Vesentlige hendelser med negativ påvirkning	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	10c	Aktiviteter som resulterer positive påvirkninger og typer forbrukere og sluttbrukere som påvirkes eller kan bli påvirket	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	10d	Vesentlige risikoer og muligheter som oppstår fra påvirkninger og avhengigheter av egen arbeidsstyrke	Risikoer og muligheter relatert til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	11	Opparbeidet forståelse for hvordan individer i egen arbeidsstyrke med ulike trekk, kontekster eller arbeidsoppgaver vil kunne være spesielt utsatt for negative påvirkninger	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere
ESRS 2 SBM-3	12	Hvilke risikoer og muligheter som er relatert til enkeltgrupper med ansatte	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere
S4-1	15	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
S4-1	17	Hvorvidt og hvordan retningslinjer er utarbeidet i tråd med internasjonale standarder	Retningslinjer
S4-2	20	Hvorvidt og hvordan perspektivene til forbrukere og sluttbrukere informerer beslutninger eller aktiviteter ment å håndtere faktiske eller potensielle påvirkninger	Kundedialog
S4-2	20a	Hvordan dialog med forbrukere og sluttbrukere foregår	Kundedialog
S4-2	20b	Hvilke steg, type og frekvens for forbrukere og sluttbrukere	Kundedialog

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S4-2	20c	Rollen som har operasjonelt ansvar for å sørge for at dialog oppstår og at resultatene benyttes i tilnærmingen til dialog, og funksjonen til denne rollen	Kundedialog
S4-2	20d	Vurdering av effektiviteten av dialog med verdikjeden	Kundedialog
S4-2	21	Steg tatt for å få innsikt i perspektivene til ansatte som er spesielt utsatt for påvirkning	Kundedialog
S4-3	25a	Generell tilnærming og prosesser for å gi eller bidra til gjenoppreisning i tilfeller hvor foretaket har forårsaket eller bidratt til vesentlige negativ påvirkning på arbeidere i verdikjeden	Kundedialog
S4-3	25b	Spesifikke kanaler på plass hvor arbeidere i verdikjeden kan ytre bekymringer eller behov direkte	Kundedialog
S4-3	25c	Tilgjengelighet til ulike kanaler	Kundedialog
S4-3	25d	Oppfølging og overvåking av bekymringer eller varslinger meldt inn og håndtert, og hvordan man sikrer at kanalene er effektive	Kundedialog
S4-3	26	Hvorvidt og hvordan man har vurdert om arbeidere i verdikjeden er oppmerksom på og stoler på strukturene eller prosessene knyttet til bekymringer og varslingskanaler, herunder retningslinjer som beskytter mot hevn eller gjengjeldelse mot individer som benytter seg av varslingskanaler	Kundedialog
S4-4	31	Minimum Disclosure Requirement - Actions (MDR-A)	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	31a	Gjennomførte og planlagte tiltak for å minimere negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	31b	Hvorvidt og hvordan tiltak har blitt gjennomført for å tilby eller muliggjøre gjenoppreisning	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	31c	Beskrivelse av initiativer eller handlinger med hovedformål å påvirke forbrukere og sluttbrukere positivt	Handlingsplaner og tiltak

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
S4-4	31d	Effektiviteten av tiltak og oppfølging av dette	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	32a	Prosesser for identifisering av nødvendige tiltak og respons til faktisk eller potensielle negative påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	32b	Tilnærming for å håndtere spesifikke påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	32c	Tilnærming for å sikre effektive prosesser for gjenoppretning ved negative konsekvenser for forbrukere og sluttbrukere	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	33	Planlagte og pågående tiltak for å redusere risikoer og fremme muligheter knyttet til påvirkningen og avhengighet av arbeidsstyrken og oppfølging av effektivitet	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	34	Hvordan man sikrer at nåværende praksis ikke påvirker ansatte negativt	Handlingsplaner og tiltak
S4-4	38	Ressurser allokert til styring av vesentlige påvirkninger	Handlingsplaner og tiltak
S4-5	41	Minimum Disclosure Requirement - Targets (MDR-T)	Målsetninger og styringsindikatorer
S4-5	41	Prosess for målsetning, hvorvidt forbrukere og sluttbrukere har vært involvert i målsetning, måling og identifisering av forbedringer eller lærdom	Målsetninger og styringsindikatorer
SMN1-1	ESRS 1 AR1-5	Personvern	Personvern
SMN1-2	GRI 418-1a	Antall behandlede klager knyttet til brudd på personvern fra tredjeprat og regulatoriske myndigheter	Personvern
SMN1-2	GRI 418-1b	Antall identifiserte tap av kunde-data	Personvern
SMN1-2	GRI 418-1c	Beskrivelse i tilfelle det ikke er identifisert hendelser	Personvern
SMN1-2	GRI 418-2	Hvorvidt brudd er relaterte til hendelser i tidligere rapporteringsperioder	Personvern

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
SMN2-1	ESRS 1 AR1-5	Antisvindel	Antisvindel
SMN2-2	ESRS 1 AR1-5	Antall forhindrede svindelforsøk	Antisvindel
SMN2-2	ESRS 1 AR1-5	Tap som følge av svindel	Antisvindel
Virksomhetsstyring (G1)			
Forretningspraksis (ESRS G1)			
ESRS 2 GOV-1	5a	Rollen til styrende organer relatert til forretningspraksis	Styrende organer
ESRS 2 GOV-1	5b	Kompetansen til styrende organer relatert til forretningspraksis	Styrende organer
ESRS 2 SBM-3	48b	Nåværende og forventede effekter av vesentligste påvirkninger, risikoer og muligheter på forretningsmodell, verdikjede, strategi og beslutninger, og hvordan virksomheten responderer eller planlegger å respondere	Identifisering av IRO relatert til forretningspraksis
ESRS 2 SBM-3	48c	Hvordan negative påvirkninger faktisk eller potensielt påvirker mennesker eller miljø, hvor påvirkninger stammer fra, og påvirkninger som forårsakes av typen aktiviteter og forretningsforbindelser virksomheten er involvert i	Påvirkninger relatert til forretningspraksis
ESRS 2 SBM-3	48d	Nåværende finansielle effekter på finansiell posisjon, prestasjon og kontantstrømmer, og vesentlige risikoer og muligheter som kan påvirke balanseført verdi på eiendeler eller forpliktelser i løpet av kommende rapporteringsperiode	Risikoer og muligheter relatert til forretningspraksis
ESRS 2 SBM-3	48e	Forventede finansielle effekter av vesentligste risikoer og muligheter finansielle posisjon, prestasjon og kontantstrømmer over kort, mellomlang og lang sikt	Risikoer og muligheter relatert til forretningspraksis
G1-1	7	Minimum Disclosure Requirement - Policy (MDR-P)	Retningslinjer
G1-1	9	Etablering, utvikling, fremming og evaluering av bedriftskultur	Tilnærming til tema

Rapporterings krav	Indikator	Beskrivelse av rapporteringskrav	Besvarelse i årsrapport
G1-1	10a	Beskrivelse av rutiner for å identifisere, rapportere og undersøke brudd på etiske retningslinjer eller andre interne regler	Tilnærming til tema Retningslinjer
G1-1	10c	Vern av varslere	Tilnærming til tema
G1-1	10f	Retningslinjer knyttet til dyrevelferd	Retningslinjer
G1-1	10g	Kompetanseheving på forretningspraksis	Tilnærming til tema
G1-1	10h	Risikoutsatte avdelinger utsatt for korrupsjon og bestikklser	Note 1: Kompetanseheving
SMN3-1	ESRS 1 AR1-5	Antihvitvask og -terrorfinansiering	Antihvitvask og -terrorfinansiering
G1-3	18a	Prosedyrer innført for å forebygge, avdekke og håndtere påstander eller tilfeller av korrupsjon og bestikklser	Antikorrupsjon
G1-3	18b	Hvorvidt personer som er ansvarlig for å etterforske tilfeller er uavhengig	Antikorrupsjon
G1-3	18c	Rutiner for rapportering av resultater til styrende organer	Antikorrupsjon
G1-3	20	Hvordan retningslinjer kommuniseres til relevante ansvarsområder	Antikorrupsjon
G1-3	21a	Type opplæring knyttet til korrupsjon og misligheter som tilbys, hva som kreves, hva den omfatter og hvor inngående den er	Antikorrupsjon
G1-3	21b	Prosentandel av risikoutsatte avdelinger som får opplæring	Note 1: Kompetanseheving
G1-3	21c	Tilbudt opplæring til styrende organer	Note 1: Kompetanseheving
SMN4-1	ESRS 1 AR1-5	Data- og cybersikkerhet	Data- og cybersikkerhet
G1-4	24a	Domfellelser og eventuelle bøter	Note 1: Kompetanseheving

Oversikt over datapunkter som stammer fra annen EU-lovgivning

Rapporterings krav	Datapunkt	Besvarelse i styrets beretning	Beskrivelse i annen EU-lovgivning	Referanse til:			
				SFDR	Pillar III	Referanseverdi-forordningen	EUs klimalov
Generell informasjon (ESRS 2)							
GOV-1	21d	Styrende organer	Mangfold i styret	x		x	
GOV-1	21e	Styrende organer	Andel styremedlemmer som er uavhengige			x	
GOV-4	30	Aktsomhetsvurderinger	Uttalelse om aktsomhetsvurderinger	x			
SBM-1	40d i	Ikke vesentlig	Involvering i aktiviteter knyttet til fossil brensel	Ikke relevant	Ikke relevant	Ikke relevant	
SBM-1	40d ii	Ikke vesentlig	Involvering i aktiviteter knyttet til kjemisk produksjon	Ikke relevant		Ikke relevant	
SBM-1	40d iii	Ikke vesentlig	Involvering i aktiviteter knyttet til kontroversiell våpen	Ikke relevant		Ikke relevant	
SBM-1	40d iv	Ikke vesentlig	Involvering i aktiviteter knyttet til kultivering og produksjon av tobakk			Ikke relevant	
Klimaendringer (ESRS E1)							
E1-1	14	Utarbeidelse av konsernets klimaomstillingsplan	Overgangsplan for å bli klimanøytral innen 2050				x
E1-1	16g	Utarbeidelse av konsernets klimaomstillingsplan	Foretak ekskludert fra Paris-forenlige referanser		x	x	
E1-4	34	Målsetninger og styringsindikatorer	Reduksjonsmål for klimagassutslipp	x	x	x	
E1-5	38	Note 3: Energiforbruk	Energiforbruk fra fossile kilder disaggregert i kilder (kun sektorer med høy klimapåvirkning)	x			
E1-5	37	Note 3: Energiforbruk	Energiforbruk og miks	x			
E1-5	40-43	Note 3: Energiforbruk	Energiintensitet assosiert med aktiviteter i sektorer med høy klimapåvirkning	x			

Rapporterings krav	Datapunkt	Besvarelse i styrets beretning	Beskrivelse i annen EU-lovgivning	Referanse til:			
				SFDR	Pillar III	Referanseverdi-forordningen	EUs klimalov
E1-6	44	Note 4: Klimagassutslipp fra egen drift Note 5: Klimagassutslipp fra verdikjeden Note 6: Totale klimagassutslipp	Brutto Scope 1, 2, 3 og totale klimagassutslipp	x	x	x	
E1-6	53-55	Note 7: Utslippsintensitet	Brutto utslippsintensitet	x	x	x	
E1-7	56	Ikke vesentlig	Fjerning av klimagasser og karbonkreditter	Ikke vesentlig			
E1-9	66	Note 9: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning	Eksponering av sammenligningsporteføljen mot klimarelatert fysisk risiko			x	
E1-9	66a	Note 9: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning	Disaggregering av monetære mengder i akutt og kronisk fysisk risiko		x		
E1-9	66c	Note 9: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning	Lokasjonene til signifikante eiendeler utsatt for vesentlig fysisk risiko		x		
E1-9	67c	Note 9: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning	Oppdeling av den bokførte verdien av eiendommer fordelt på energiklasser		x		
E1-9	69	Note 9: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning	Grad av eksponering i porteføljen med klimarelaterte muligheter			x	
Forurensning (ESRS E2)							
E2-4	28	Ikke vesentlig	Mengden av hvert forurensende stoff oppført i vedlegg II til E-PRTR-forordningen (Europeisk register for forurensningsutslipp og overføringer) som slippes ut i luft, vann og jord.	Ikke vesentlig			
Vann- og marine ressurser (ESRS E3)							
E3-1	9	Ikke vesentlig	Vann- og marine ressurser	Ikke vesentlig			
E3-1	13	Ikke vesentlig	Dedikerte retningslinjer	Ikke vesentlig			
E3-1	14	Ikke vesentlig	Bærekraftige hav og sjøer	Ikke vesentlig			
E3-4	28c	Ikke vesentlig	Totale mengeder vann resirkulert og gjenbrukt	Ikke vesentlig			
E3-4	29	Ikke vesentlig	Totalt vannforbruk i m3 per netto inntekt i egne operasjoner	Ikke vesentlig			

Rapporterings krav	Datapunkt	Besvarelse i styrets beretning	Beskrivelse i annen EU-lovgivning	Referanse til:			
				SFDR	Pillar III	Referanseverdi-forordningen	EUs klimalov
Biologisk mangfold og økosystemer (ESRS E4)							
SBM-3	16a i)	Ikke vesentlig	Vesentlige lokasjoner i egen drift (og/eller under operasjonell kontroll) hvor aktiviteter påvirker biodiversitetssensitive områder	Ikke vesentlig			
SBM-3	16b	Ikke vesentlig	Vesentlige lokasjoner i egen drift (og/eller under operasjonell kontroll) med negativ påvirkning på jordforringelse, ørkenspredning eller jordforsegling	Ikke vesentlig			
SBM-3	16c	Ikke vesentlig	Vesentlige lokasjoner i egen drift (og/eller under operasjonell kontroll) hvor drift påvirker utrydningstruede arter	Ikke vesentlig			
E4-2	24b	Retningslinjer	Bærekraftige land/jordbruk-praksis eller retningslinjer	x			
E4-2	24c	Retningslinjer	Bærekraftige hav/sjø-praksis eller retningslinjer	x			
E4-2	24d	Retningslinjer	Retningslinjer som ivaretar avskogning	x			
Sirkulær økonomi og ressursbruk (ESRS E5)							
E5-5	37d	Ikke vesentlig	Ikke-resirkulert avfall	Ikke vesentlig			
E5-5	39	Ikke vesentlig	Farlig avfall og radioaktivt avfall	Ikke vesentlig			
Egen arbeidsstyrke (ESRS S1)							
SBM-3	14f	Identifisering av IRO relatert til ansatte	Risiko for forekomst av tvangsarbeid	x			
SBM-3	14g	Identifisering av IRO relatert til ansatte	Risiko for forekomst av barnarbeid	x			
S1-1	20	Retningslinjer	Menneskerettighetsforpliktelser	x			
S1-1	21	Retningslinjer	Aktsomhetsvurderingsretningslinjer for tema behandlet i de grunnleggende ILO-konvensjonene 1 til 8			x	
S1-1	22	Ikke vesentlig	Prosess og tiltak for å hindre menneskehandel	Ikke vesentlig			
S1-1	23	Retningslinjer	System eller retningslinjer for å forhindre arbeidsrelaterte skader	x			
S1-3	32c	Bekymringer og varslingskanaler	Klagehåndteringssystem	x			
S1-14	88b	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet	Antall dødsfall og antall og hyppighet av arbeidsrelaterte uhell	x		x	

Rapporterings krav	Datapunkt	Besvarelse i styrets beretning	Beskrivelse i annen EU-lovgivning	Referanse til:			
				SFDR	Pillar III	Referanseverdi-forordningen	EUs klimalov
S1-14	88c	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet	Antall dødsfall og antall og hyppighet av arbeidsrelaterte uhell	x		x	
S1-14	88e	Note 4: Helse, miljø og sikkerhet	Antall tapte arbeidsdager til skader, ulykker, dødsfall eller sykdom	x			
S1-16	97a	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller	Ikke-justert lønnsgap mellom kjønn	x		x	
S1-16	97b	Note 5: Godtgjørelsesforskjeller	Uforholdsmessig lønnsandel	x			
S1-17	103a	Note 6: Arbeidsrelaterte klager	Tilfeller av diskriminering	x			
S1-17	104a	Note 6: Arbeidsrelaterte klager	Manglende etterlevelse av FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECD	x		x	
Arbeidere i verdikjeden (ESRS S2)							
SBM-3	11b	Identifisering av påvirkning og risiko relatert til arbeidere i verdikjeden	Betydelig risiko for barnearbeid eller tvangsarbeid i verdikjeden	x			
S2-1	17	Retningslinjer	Menneskerettighetsforpliktelser	x			
S2-1	18	Retningslinjer	Retningslinjer knyttet til arbeidere i verdikjeden	x			
S2-1	19	Retningslinjer	Manglende etterlevelse av FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECD	x		x	
S2-1	19	Retningslinjer	Aktsomhetsvurderingsretningslinjer for tema behandlet i de grunnleggende ILO-konvensjonene 1 til 8			x	
S2-4	36	Tilnærming til tema	Menneskerettighetsutfordringer og tilfeller knyttet til oppstrøm og nedstrøm verdikjede	x			
Berørte samfunn (ESRS S3)							
S3-1	16	Ikke vesentlig	Menneskerettighetsforpliktelser	Ikke vesentlig			
S3-1	17	Ikke vesentlig	Manglende etterlevelse av FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECD	Ikke vesentlig		x	
S3-4	36	Ikke vesentlig	Menneskerettighetsutfordringer og tilfeller	Ikke vesentlig			
Forbrukere og sluttbrukere (ESRS S4)							
S4-1	16	Retningslinjer	Retningslinjer knyttet til forbrukere og sluttbrukere	x			

Rapporterings krav	Datapunkt	Besvarelse i styrets beretning	Beskrivelse i annen EU-lovgivning	Referanse til:			
				SFDR	Pillar III	Referanseverdi-forordningen	EUs klimalov
S4-4	17	Tilnærming til tema	Manglende etterlevelse av FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECD	x		x	
S4-4	35	Tilnærming til tema	Menneskerettighetsutfordringer og tilfeller	x			
Forretningspraksis (ESRS G1)							
G1-1	10b	Anti-korrupsjon	FNs konvensjon mot korrupsjon	x			
G1-1	10d	Tilnærming til tema	Beskyttelse av varslere	x			
G1-4	24a	Anti-korrupsjon	Bøter for brudd på lover for anti-korrupsjon og anti-bestikkelser	x		x	
G1-4	24b	Anti-korrupsjon	Retningslinjer for antikorrupsjon og bestikkelser	x			

Klima og natur

EUs taksonomi

Rapporteringsprinsipper og forutsetninger	
Endringer fra fjorårets rapportering	
Resultater og nøkkeltall på foretaksnivå	
Vedlegg I og II - Ikke-finansielle foretak	
Vedlegg III og IV - Forvaltere	
Vedlegg V og VI - Kreditinstitusjoner	
Vedlegg VII og VIII - Investeringsforetak	
Vedlegg XII - Kjernekraft og gass-relaterte aktiviteter	

Klimaendringer

Tilnærming til tema	
Identifisering av klimarelaterte IRO	
Påvirkninger på klimaendringer	
Klimarelaterte risikoer og muligheter	
Utarbeidelse av konsernets klimaomstillingsplan	
Målsetninger og styringsindikatorer	
Handlingsplaner og tiltak	
Retningslinjer	
Note 1: Prinsippnote for beregning av klimagassutslipp	
Note 2: Vesentlige endringer sammenlignet med fjoråret	
Note 3: Energiforbruk	
Note 4: Klimagassutslipp fra egen drift	
Note 5: Klimagassutslipp fra verdikjeden	
Note 6: Totale klimagassutslipp	
Note 7: Utslippsintensitet	
Note 8: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning	

Forurensning

Tilnærming til tema	
Identifisering av forurensningsrelaterte påvirkninger og risikoer	

60	Påvirkninger på forurensning	128
60	Forurensningsrelaterte risikoer	128
61	Målsetninger og styringsindikatorer	128
61	Handlingsplaner og tiltak	129
62	Retningslinjer	129
67	Note 1: Finansielle risikoer som følge av forurensning	130
68		
94	Biologisk mangfold og økosystemer	131
95	Tilnærming til tema	131
	Identifisering av IRO relatert til biologisk mangfold og økosystemer	131
99	Påvirkninger på biologisk mangfold og økosystemer	132
99	Risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer	132
100	Konsernets naturstrategi	133
100	Målsetninger og styringsindikatorer	133
100	Handlingsplaner og tiltak	133
104	Retningslinjer	133
105	Note 1: Finansielle risikoer og muligheter som følge av biologisk mangfold og økosystemer	135
106		
106	Ressursbruk og sirkulær økonomi	136
107	Tilnærming til tema	136
110	Identifisering av IRO relatert til ressursbruk og sirkulær økonomi	136
111	Påvirkninger på ressursbruk og sirkulær økonomi	137
113	Risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi	137
114	Konsernets veikart for sirkulær økonomi	138
120	Målsetninger og styringsindikatorer	138
121	Handlingsplaner og tiltak	138
122	Retningslinjer	139
	Note 1: Ressursbruk	140
127	Note 2: Finansielle risikoer og muligheter som følge av ressursbruk og sirkulær økonomi	141
127		

EUs taksonomi

EUs taksonomiforordning (EU 2020/852) har som formål å etablere et felles klassifiseringssystem for å kunne identifisere hvilke økonomiske aktiviteter som kan regnes som bærekraftige. Klassifiseringssystemet er ment å bidra til å fremme bærekraftige investeringer og økonomisk aktivitet ved å gi investorer og virksomheter klare retningslinjer og kriterier for å vurdere og rapportere bærekraftsaspekter ved sine virksomheter og prosjekter. I taksonomiforordningen er det fastsatt konkrete krav til hvilke aktiviteter som kan anses som bærekraftige samt hvilke kriterier som må være oppfylt for at en virksomhets aktiviteter kan regnes som bærekraftig.

For at en aktivitet skal kunne regnes for å være taksonomiforenelig må det vurderes om aktiviteten bidrar vesentlig til minst ett av de seks miljømålene («Technical Screening Criteria»), og ikke gjøre betydelig skade på noen av de fem andre miljømålene («Do No Significant Harm»). Videre må aktiviteten oppfylle minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold («Minimum Social Safeguards»).

Lov om bærekraftig finans innlemmer taksonomiforordningen med påfølgende kommisjonsforordninger i norsk rett. Taksonomiforordningen trådte i kraft i EØS-avtalen 15. desember 2022 med virkning fra 1. januar 2023. På samme tidspunkt ble rettsakten for klimaendringer og klimatilpasning (EU 2021/2139) med tekniske screeningkriterier og DNSH-kriterier for miljømål 1 og 2 gjennomført i norsk rett. I slutten av 2023 ble også rettsakten for de resterende fire miljømålene (EU 2023/2486) gjennomført i EU. Finansdepartementet gjennomførte denne rettsakten i februar 2024 med virkning fra 1. januar 2024. Konsernet er fra 2024 pliktig til å rapportere på samtlige seks miljømål.

De seks klima- og miljømålene regulert i taksonomien er:

- Redusere og forebygge klimagassutslipp
- Klimatilpasning
- Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser
- Omstilling til en sirkulærøkonomi
- Forebygging og begrensning av forurensning
- Beskyttelse og restaurering av biologisk mangfold og økosystemer

Rapporteringsprinsipper og forutsetninger

De samme foretakene som rapporterte taksonomi-informasjon for regnskapsåret 2023 er også pliktig til å rapportere dette for 2024 i tråd med kravene i EU 2013/34. NFRD-pliktige foretak er både finansielle og ikke-finansielle store foretak av allmenn interesse. Dette vil utvides i 2025 når CSRD også omfatter foretak som ikke er av allmenn interesse.

For rapporteringsåret 2024 omfatter pliktig rapportering samtlige miljømål. Konsernets rapportering på miljømål 1 og 2 omfatter hvorvidt og i hvilken grad konsernets økonomiske aktiviteter er omfattet (eligible) og forenlig (aligned). For miljømål 3 til 6 skal konsernet frem til 2026 kun rapportere på eligibility.

For kredittinstitusjoner (og foretak med kredittinstitusjon som morselskap) skal rapportering i tråd med taksonomien avlegges forholdsmessig konsolidert i tråd med EU 575/2013. Konsernet består av ulike typer økonomiske finansielle aktiviteter og ikke-finansielle aktiviteter, og konsernets nøkkeltall rapporteres som en "mixed group". Dette innebærer rapportering av nøkkeltall og tilhørende skjema for ulike finansielle aktiviteter i årets taksonomirapportering. Rapporterte tall fra konsernets datterselskaper, tilknyttede og felleskontrollerte selskaper inkluderes basert på eierandel.

Følgende er de vesentligste selskapene som inngår i konsernets taksonomirapportering:

Juridisk selskap	Eierandel	Konsolidering	Kriterier	Skjema ³⁾
SpareBank 1 SMN	100%	Full	Annex V	Annex VI
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	57,25%	Full	Annex V	Annex VI
BN Bank ASA	35,02%	Forholdsmessig	Annex V	Annex VI
SpareBank 1 Boligkreditt AS	23,16%	Forholdsmessig	Annex V	Annex VI
SpareBank 1 Kreditt ASA ¹⁾	17,88%	Forholdsmessig	Annex V	Annex VI
SpareBank 1 Næringskreditt AS	12,70%	Forholdsmessig	Annex V	Annex VI
SpareBank 1 Invest SMN AS ²⁾	100%	Full	Annex I	Annex II
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	93,28%	Full	Annex I	Annex II
EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS	92,43%	Full	Annex I	Annex II
SpareBank 1 Forvaltning AS (konsern)	21,51%	Forholdsmessig	Annex III	Annex IV
SpareBank 1 Markets AS	39,86%	Forholdsmessig	Annex VII	Annex VIII

¹⁾ Fusjonen mellom SpareBank 1 Kreditt ASA og Eika Kredittbank ble gjennomført 7. januar 2025, og selskapet heter nå Kredittbanken ASA.

²⁾ Selskapet forvalter en portefølje på vegne av SpareBank 1 SMN. Porteføljeforvaltning defineres i MiFID II som Forvaltning av porteføljer i samsvar med mandater gitt av kunder på en diskresjonær, kunde-til-kunde-basis, hvor slike porteføljer inkluderer ett eller flere finansielle instrumenter. Selskapets forvaltning samsvarer ikke med denne definisjonen. Selskapet har heller ikke konsesjon fra Finanstilsynet til å drive med porteføljeforvaltning. Unntaket i Verdipapirhandelloven kapittel 9 er ikke gjeldende for porteføljeforvaltere. Selskapet er derfor rapportert i tråd med kriteriene for ikke-finansielle foretak definert i EU 2021/2178 Annex I med påfølgende skjematikk i Annex II.

³⁾ Alle selskaper inngår i regulatorisk konsolidering iht. EU 575/2013 i Annex VI. For ikke-finansielle selskaper og verdipapirforetak rapporteres taksonomiforenelig aktivitet kun i tilhørende Annex iht. oversikten i tabellen over.

I tillegg er SpareBank1 Kvartalet SMN AS, SpareBank 1 Bygget Steinkjer AS og St. Olavs Plass 1 SMN AS fullt konsolidert.

Endringer fra fjorårets rapportering

1. For 2023 ble det kun publisert en KPI på grønn brøk (GAR) for henholdsvis omsetning (turnover) og kapitalkostnader (CapEx). Det er for 2024 utarbeidet KPIer for henholdsvis turnover og CapEx. Fjorårets GAR er oppdatert med ny definisjon av NZEB-10 og topp 15 prosent.
2. Det er også utarbeidet to gjennomsnittlige KPIer på konsernnivå tilpasset ulike fremmedkapitaleiere for å kunne differensiere hva midlene benyttes til å finansiere. Grønn fremmedkapital anvendes i tråd med bankens grønne obligasjonsrammeverk, mens annen fremmedkapital benyttes til å finansiere ulike prosjekter og eksponeringer, uavhengig av det grønne obligasjonsrammeverket.
3. Konsernets taksonomirapportering for 2023 inneholdt kun rapportering i tråd med Annex V - Nøkkeltall for kredittinstitusjoner og tilhørende Annex VI skjema i tråd med taksonomiforordningens krav til konsolidering av større finansielle konsern med kredittinstitusjon som morselskap. EU-kommisjonen har siden fjorårets rapportering publisert flere tilpasninger og endringer i forordningene og tilhørende FAQ hvor finansielle konsern med ulike finansielle aktiviteter og segmenter er pliktig å rapportere på samtlige nøkkeltall og tilhørende skjema som omfatter deres virksomhet. Det er ikke utarbeidet sammenligningstall.
4. Det er endret definisjon av topp 15 %-kriteriet i årets rapportering for å sikre konsistens og sammenlignbarhet på tvers av norsk banknæring. Det endres fra den tidligere tolkning basert på skriv fra NVE til den såkalte «Multiconsult-metoden», som har vært benyttet av andre banker i Norge siden 2023. NZEB-10%-kriteriet videreføres modellen for 2023, der hver enkelt bolig vurderes individuelt basert på energiforbrukstall fra energiattesten.
5. Formålet med overgangen fra NVE-metoden til Multiconsult-metoden er å få en mer helhetlig og fremtidsrettet tilnærming til beregning av klimautslipp fra, og energieffektivitet i bygninger. Multiconsult-metoden benytter et livsløpsperspektiv, der utslippsfaktorer beregnes som et gjennomsnitt over bygningens forventede levetid på 60 år. Denne metoden tar hensyn til en lineær nedgang i CO₂-utslipp frem mot 2050, som reflekterer Europas ambisjon om netto null-utslipp. Endringen medfører en økning i GAR på 2,1 prosent.

Resultater og nøkkeltall på foretaksnivå

I tråd med EU 2021/2178 (Disclosures Delegated Act) er konsernet pliktig til å rapportere på flere nøkkeltall. Konsernet rapporterer som en mixed group, og med tilhørende nøkkeltall og skjema for samtlige forretningsområder. Følgende nøkkeltall er beskrevet nærmere på de påfølgende sidene i følgende rekkefølge:

Vedlegg I og II - Ikke-finansielle foretak

- Omsetning (turnover)
- Kapitalkostnader (CapEx)
- Driftskostnader (OpEx)

Vedlegg III og IV - Forvaltere

- KPI turnover-based: Omsetningen til investeringsobjektene per miljømål
- KPI CapEx-based: Kapitalkostnadene til investeringsobjektene per miljømål

Vedlegg V og VI - Kredittinstitusjoner

- Green Asset Ratio (GAR) Stock (Grønn brøk for beholdninger)
- Green Asset Ratio (GAR) Flow (Grønn brøk for strømmer)
- Financial Guarantees (FinGuar) (Grønn brøk for finansielle garantier til finansielle og ikke-finansielle foretak)
- Assets under Management (AuM) (Grønn brøk for eiendeler under forvaltning)

Vedlegg VII og VIII - Investeringsforetak

- Andel av inntekter fra tjenester og aktiviteter knyttet til omfattede økonomiske aktiviteter innenfor totale inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter.
- Andel av inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter knyttet til forenlige økonomiske aktiviteter innenfor inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter knyttet til omfattede økonomiske aktiviteter.
- Andel av inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter knyttet til forenlige økonomiske aktiviteter innenfor totale inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter (GAR).

Vedlegg I og II - Ikke-finansielle foretak

1. Omsetning (turnover)
2. Kapitalkostnader (CapEx)
3. Driftskostnader (OpEx)

Konsernets ikke-finansielle selskaper har ingen omsetning (turnover), kapitalkostnader (CapEx) eller driftskostnader (OpEx) fra aktiviteter som regnes å være forenelig i henhold til taksonomien. De selveide byggselskapene har i 2024 ikke foretatt investeringer som kan regnes som taksonomiforenelige, men det er planlagt for investeringer for 2025 i forbindelse med miljøfyrtårnsertifisering.

Omsetning (turnover)

Omfattede aktiviteter i 2024 er knyttet til IT-konsulentvirksomhet og rådgivning i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS.

Kapitalkostnader (CapEx)

Omfattede aktiviteter i 2024 består av nye eller endrede leieavtaler i tråd med IFRS 16 og renovering/vedlikehold av bygningsmasse og tekniske installasjoner, herunder energieffektivisering.

Det er planlagt investeringer for å sertifisere flere av konsernets eide bygg i tråd med BREEAM In-Use kriteriene i kommende perioder. Dette vil bidra til å øke energieffektivitet i byggene.

Driftskostnader (OpEx)

Driftskostnader omfatter aktiviteter som:

- Renovering av bygg
- Kortsiktige leieavtaler, og
- Vedlikehold og reparasjon

I all hovedsak består omfattede aktiviteter i 2024 av kortsiktige leieavtaler og kostnadsført renovering og vedlikehold av bygg.

Øvrige ikke-finansielle selskaper har ikke selv investeringer som regnes som taksonomiforenelig, men SpareBank 1 Regnskapshuset SMN og EiendomsMegler 1 Midt-Norge har kontorer i finanshuset i Molde hvor det er gjort oppgraderinger i 2024. Investeringskostnadene knyttet til disse oppgraderingene ligger i morselskapet, og inngår i viderefakturert leiekostnad til datterselskapene. Dette fører til at det ikke kan medregnes i kapitalkostnader siden det ikke lar seg skille ut.

Konsernets ikke-finansielle selskaper har følgende aktiviteter som er omfattet av taksonomien:

Aktivitet	Kode	Omsetning (Turnover)	Kapital-kostnader (CapEx)	Driftskostnader (OpEx)
Databehandling, hosting og relaterte aktiviteter	CCA 8.1	X		
Dataprogrammering, konsulenttjenester og relaterte aktiviteter	CCA 8.2	X		
Renovering av eksisterende bygg	CCM 7.2		X	X
Installasjon, vedlikehold og reparasjon av energieffektivitetsutstyr	CCM 7.3		X	X
Anskaffelse og eierskap av bygninger ¹⁾	CCM 7.7		X	X
Bruk av betong i anleggsteknikk	CE 3.5			X

¹⁾ Nye eller endrede leieavtaler i tråd med IFRS 16.

Oversikt over andel forenlige og omfattede aktiviteter per KPI:

	Proportion of turnover / total turnover	
	Taxonomy-aligned per objective	Taxonomy-eligible per objective
CCM	-	-
CCA	-	6,2 %
WTR	-	-
CE	-	-
PPC	-	-
BIO	-	-

Proportion of CapEx / total CapEx

	Taxonomy-aligned per objective	Taxonomy-eligible per objective
CCM	-	7,9 %
CCA	-	-
WTR	-	-
CE	-	-
PPC	-	-
BIO	-	-

Proportion of OpEx / total OpEx

	Taxonomy-aligned per objective	Taxonomy-eligible per objective
CCM	-	5,7 %
CCA	-	-
WTR	-	-
CE	-	0,1 %
PPC	-	-
BIO	-	-

Vedlegg III og IV - Forvaltere

SpareBank 1 SMN tilbyr forvaltnings- og fondstjenester gjennom konsernet SpareBank 1 Forvaltning AS hvor Odin Forvaltning AS er et datterselskap.

Selskapet har ikke egne beholdninger som de forvalter, og regnes som et **investeringsforetak som ikke handler på egne vegne.**

Rapporteringen i henhold til vedlegg VIII vil derfor inneholde følgende nøkkeltall:

1. KPI - turnover-based (i prosent og mill. kr.)
Nøkkeltall basert på omsetningen til investeringsobjektene per miljømål
2. KPI - CapEx-based (i prosent og mill. kr.)
Nøkkeltall basert på kapitalkostnadene til investeringsobjektene per miljømål

SpareBank 1 Forvaltning AS har ikke offentliggjort taksonomirapportering for rapporteringsåret 2024. Selskapets taksonomiinformasjon vil inkluderes i SpareBank 1 SMNs konsoliderte taksonomirapportering fra det tidspunkt dette foreligger.

Vedlegg V og VI - Kredittinstitusjoner

1. Green Asset Ratio (GAR) Stock (Grønn brøk for beholdninger):

Samlet verdi av bærekraftige eksponeringer på balansen over totale eiendeler (totale eiendeler tilsvarer punkt 1 tom 6 i tabellen under).

2. Green Asset Ratio (GAR) Flow (Grønn brøk for strømmer):

Samlet verdi av nye bærekraftige eksponeringer i inneværende år over totale eiendeler.

3. Financial Guarantees (FinGuar) (Grønn brøk for finansielle garantier til finansielle og ikke-finansielle foretak):

Andelen av finansielle garantier for gjeldsinstrumenter som finansierer taksonomiforenelig aktivitet over totale finansielle garantier (punkt 8 i tabellen).

4. Assets under Management (AuM) (Grønn brøk for eiendeler under forvaltning):

Andelen eiendeler under forvaltning som tilhører foretak som finansierer taksonomiforenelige økonomiske aktiviteter over totale eiendeler under forvaltning (punkt 8 i tabellen).

Nøkkeltall knyttet til Fees and commissions (F&C) (Gebyrer og provisjoner) og Trading Book (Handelsportefølje) er ikke pliktig for årets rapportering, og vil ikke bli pliktig før rapporteringsåret 2026.

På neste side følger oversikt over de ulike engasjementskategoriene som er inkludert i konsernets taksonomirapportering for kredittinstitusjoner.

#	Engasjementskategori	Beskrivelse/ definisjon	Taksonomiforenlige aktiviteter	Datainnsamling
1	Finansielle foretak	Finansielle foretak eller eierandeler i finansielle foretak (som ikke innehas til handelsformål)	Brutto eksponering mot NFRD-pliktige foretak som har avlagt taksonomirapportering multiplisert med GAR. Inkluderer også obligasjoner med spesielle formål.	Rapportering baserer seg på selskapets/ kundens egen rapportering til SpareBank 1 SMN. På rapporteringstidspunkt for 2024 foreligger det få rapporter.
2	Ikke-finansielle foretak underlagt NFRD	Basert på screening av konsernets porteføljer er kundene i all hovedsak små/ mellomstore foretak og har ikke rapporteringsplikt for 2024	Ingen	Rapportering baserer seg på selskapets/ kundens egen rapportering til SpareBank 1 SMN. For pliktige motparter som på rapporteringstidspunktet ikke publisert rapportering så er fjorårets rapportering benyttet.
3	Husholdninger - boliglån	Kategorien omhandler lån med pant i bolig som kan tilfredsstillende kravene til begrensnig av klimaendringer og tilpasning til klimaendringer (mål 1 og 2)	Vurdering etter byggeår på bolig, energiforbruk og ikke gjøre betydelig skade på klimatilpasning	Alle data brukt i klassifiseringen er levert av Eiendomsverdi. Spesifikt hentes energiforbruk for de boliger som har gyldig energiattest og alle boliger sjekkes mot NVE sine risikokart for flom, høy vannstand og ras. Utvalgsriterier er beskrevet nedenfor tabellen.
4	Husholdninger - billån	Kategorien omhandler lån til husholdninger med pant i elbil	Ingen	Det mangler informasjon om elbilenes dekk. Alle elbillån blir derfor ekskludert ettersom de fleste bildekk fører til miljøskade.
5	Lokale myndigheter	Kategorien omhandler eksponering mot lokale og regionale myndigheter	Ingen	Lokale myndigheter er ikke underlagt NFRD og det foreligger heller ingen frivillig rapportering.
6	Ikke-finansielle, ikke underlagt NFRD	Små- og mellomstore foretak	Ingen	Denne kategorien skal ikke tas med i telleren ved beregning av GAR for 2024 pga. ingen rapporteringsplikt. Foreligger ingen frivillig rapportering på rapporteringstidspunkt.
7	Andre eiendeler som ikke inngår i GAR-beregningen	Statspapirer, eksponeringer mot sentralbanker og handelsportefølje	I/A	I/A
8	Poster utenfor balansen - finansielle garantier og eiendeler under forvaltning som er underlagt NFRD	Garantier eller eiendeler underlagt forvaltning	Ingen	Rapportering baserer seg på selskapets/ kundens egen rapportering til SpareBank 1 SMN.

Flere av konsernets NFRD-pliktige motparter mangler taksonomirapportering eller har rapportert ufullstendig. Dette medfører manglende mulighet til å gjøre en fullstendig vurdering av taksonomiomfattede og -forenlige eksponeringer på engasjementkategori 1 og 2. I disse tilfellene er både taksonomiomfattede og -forenlige eksponeringer satt til 0.

Spesielt om minimumskrav til sosiale og styringsmessige forhold i engasjementkategori 1 og 2

I tilfeller hvor motparter er underlagt Åpenhetsloven benyttes motpartens rapportering til å vurdere hvorvidt det er forankret aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter i tråd med OECD sin retningslinjer for multinasjonale virksomheter.

Fremover vil motpartenes CSRD-rapportering benyttes, og rapportering på Åpenhetsloven vil kun benyttes dersom motparten ikke er underlagt CSRD. Det har i de fleste tilfeller ikke vært mulig å vurdere selskapers CSRD-rapportering for 2024 ettersom rapportering ikke foreligger på rapporteringstidspunktet.

I tilfeller hvor motparten er utenfor EU vil andre kilder benyttes, blant annet styrebehandlede retningslinjer og offentlig rapportering.

Metodikk for beregning av engasjementkategori 3: Husholdninger - boliglån

Øvre grenseverdier for energibruk for grønne boligers er satt i samarbeid med Multiconsult. For boliger oppført fra og med 2021 er det benyttet korrigert «Veiledning om beregning av primærenergibehov i bygninger og energirammer for nesten nullenergibygninger», inklusive alle boliger med energimerke A.

For rapporteringskategori «Husholdninger – boliglån» så er øvre grenseverdier for energibruk for grønne boligers satt i samarbeid med Multiconsult. Boliger oppført fra og med 2021 må oppfylle kravene om Nearly Zero-Energy Buildings (NZEB) og i tillegg være minst 10 prosent mer energieffektive enn det som er definert i den nasjonale NZEB-definisjonen. Dette tilsvarer boliger som er i henhold til TEK17 med energimerke A, eller de beste B-merkede bygningene så lenge det spesifikke primærenergiforbruket er under en beregnet terskelverdi.

Boliger oppført før 2021 må oppfylle kravene til TEK10 eller TEK17, som begge representerer strengere energikrav enn tidligere byggeforskrifter. Alternativt kan boligene kvalifisere ved å ha energimerke A eller B, som indikerer et svært lavt energiforbruk. For å oppfylle disse kriteriene må de også være blant de 15 prosent mest energieffektive boligene i Norge.

Ved vurdering iht. å ikke gjøre betydelig skade på målet for klimatilpasning, så er boliger utsatt for fysisk klimarisiko (flom, stormflo, ras og skred) ekskludert. Dette er her brukt samme vurdering som i note 8: Finansielle konsekvenser av klimarelaterte risikoer og muligheter. Se konsernets rapportering på *Klimaendringer*.

Skjema 0: Oppsummering av nøkkeltall som skal rapporteres av kredittinstitusjoner under artikkel 8 i taksonomiforordningen for rapporteringsåret 2024.

		Total environmentally sustainable assets (NOKm)	KPI ****	KPI *****	% coverage (over total assets) ***	% of assets excluded from the numerator of the GAR (Article 7(2) and (3) and Section 1.1.2. of Annex V)	% of assets excluded from the denominator of the GAR (Article 7(1) and Section 1.2.4 of Annex V)
Main KPI	Green asset ratio (GAR) stock	25.646	7,8 %	7,4 %	95,2 %	37,1 %	4,8 %
		Total environmentally sustainable activities (NOKm)	KPI	KPI	% coverage (over total assets)	% of assets excluded from the numerator of the GAR (Article 7(2) and (3) and Section 1.1.2. of Annex V)	% of assets excluded from the denominator of the GAR (Article 7(1) and Section 1.2.4 of Annex V)
Additional KPIs	GAR (flow)	5.839	1,8 %	1,8 %	12,6 %	0,0 %	0,0 %
	Trading book *						
	Financial guarantees	0	0%	0%			
	Assets under management	-	0%	0%			
	Fees and commissions income **						

* For credit institutions that do not meet the conditions of Article 94(1) of the CRR or the conditions set out in Article 325a(1) of the CRR

** Fees and commissions income from services other than lending and AuM

Institutions shall disclose forwardlooking information for this KPIs, including information in terms of targets, together with relevant explanations on the methodology applied.

*** % of assets covered by the KPI over banks' total assets

**** based on the Turnover KPI of the counterparty

***** based on the CapEx KPI of the counterparty, except for lending activities where for general lending Turnover KPI is used

Note 1: Across the reporting templates: cells shaded in black should not be reported.

Note 2: Fees and Commissions (sheet 6) and Trading Book (sheet 7) KPIs shall only apply starting 2026. SMEs' inclusion in these KPI will only apply subject to a positive result of an impact assessment.

Skjema 0: Oppsummering av nøkkeltall som skal rapporteres av kredittinstitusjoner under artikkel 8 i taksonomiforordningen for rapporteringsåret 2023.

		Total environmentally sustainable assets (NOKm)	KPI ****	KPI *****	% coverage (over total assets) ***	% of assets excluded from the numerator of the GAR (Article 7(2) and (3) and Section 1.1.2. of Annex V)	% of assets excluded from the denominator of the GAR (Article 7(1) and Section 1.2.4 of Annex V)
Main KPI	Green asset ratio (GAR) stock	23.509	7,8 %	7,8 %	92,5 %	30,4 %	7,5 %
		Total environmentally sustainable activities (NOKm)	KPI	KPI	% coverage (over total assets)	% of assets excluded from the numerator of the GAR (Article 7(2) and (3) and Section 1.1.2. of Annex V)	% of assets excluded from the denominator of the GAR (Article 7(1) and Section 1.2.4 of Annex V)
Additional KPIs	GAR (flow)	3.776	1,3 %	1,3 %	12,0 %	0%	0%
	Trading book *						
	Financial guarantees	-	0%	0%			
	Assets under management	-	0%	0%			
	Fees and commissions income **						

* For credit institutions that do not meet the conditions of Article 94(1) of the CRR or the conditions set out in Article 325a(1) of the CRR

** Fees and commissions income from services other than lending and AuM

Institutions shall disclose forwardlooking information for this KPIs, including information in terms of targets, together with relevant explanations on the methodology applied.

*** % of assets covered by the KPI over banks' total assets

**** based on the Turnover KPI of the counterparty

***** based on the CapEx KPI of the counterparty, except for lending activities where for general lending Turnover KPI is used

Note 1: Across the reporting templates: cells shaded in black should not be reported.

Note 2: Fees and Commissions (sheet 6) and Trading Book (sheet 7) KPIs shall only apply starting 2026. SMEs' inclusion in these KPI will only apply subject to a positive result of an impact assessment.

KPI'er for 2023 er omarbeidet basert på oppdatert definisjon av NZEB-10 og topp 15 prosent. Dette er beskrevet nærmere i *Endringer fra fjorårets rapportering og Metodikk for beregning av engasjementkategori 3: Husholdninger - boliglån.*

Skjema 1: Eiendeler benyttet i beregningen av GAR for rapporteringsåret 2024

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af										
		31.12.2024																																								
NOK million	Total [gross] carrying amount	Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					Water and marine resources (WTR)					Circular economy (CE)					Pollution (PPC)					Biodiversity and Ecosystems (BIO)					TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)										
		Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)															
		Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)										
				Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			
	GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																									
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	207791	182.313	25.646	24.373	24.373																																182.313	25.646	24.373	24.373	
2	Financial undertakings	14.022	346	319	1																																	346	319	1		
3	Credit institutions	14.022	346	319	1																																	346	319	1		
4	Loans and advances	2																																								
5	Debt securities, including UoP	14.020	346	319	1																																	346	319	1		
6	Equity instruments	0																																								
7	Other financial corporations																																									
8	of which investment firms																																									
9	Loans and advances																																									
10	Debt securities, including UoP																																									
11	Equity instruments																																									
12	of which management companies																																									
13	Loans and advances																																									
14	Debt securities, including UoP																																									
15	Equity instruments																																									
16	of which insurance undertakings																																									
17	Loans and advances																																									
18	Debt securities, including UoP																																									
19	Equity instruments																																									
20	Non-financial undertakings	1.395	13	0		0																																13	0	0		
21	Loans and advances	1.395	13	0		0																																	13	0	0	
22	Debt securities, including UoP																																									
23	Equity instruments																																									
24	Households	192.349	181.954	25.326	24.372	24.372																																181.954	25.326	24.372	24.372	

Skjema 1: Eiendeler benyttet i beregningen av GAR for rapporteringsåret 2023

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af														
		31.12.2023																																												
NOK million	Total [gross] carrying amount	Climate Change Mitigation (CCM)					Climate Change Adaptation (CCA)					Water and marine resources (WTR)					Circular economy (CE)					Pollution (PPC)					Biodiversity and Ecosystems (BIO)					TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)														
		Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)					Of which towards taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)																			
		Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)					Of which environmentally sustainable (Taxonomy-aligned)														
			Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling								
	GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																													
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HTF eligible for GAR calculation	209.028	180.870	23.509	23.430	23.430																															180.870	23.509	23.430	23.430						
2	Financial undertakings	23.472	5.675	79		-																															5.675	79		-						
3	Credit institutions	23.286	5.675	79		-																															5.675	79		-						
4	Loans and advances	5.643	2.702	24		-																															2.702	24		-						
5	Debt securities, including UoP	17.606	2.973	55		-																															2.973	55		-						
6	Equity instruments	36	-	-		-																																	-	-						
7	Other financial corporations	186	-	-		-																																	-	-						
8	of which investment firms	-	-	-		-																																		-	-					
9	Loans and advances	-	-	-		-																																		-	-					
10	Debt securities, including UoP	-	-	-		-																																			-	-				
11	Equity instruments	-	-	-		-																																			-	-				
12	of which management companies	186	-	-		-																																				-	-			
13	Loans and advances	-	-	-		-																																				-	-			
14	Debt securities, including UoP	-	-	-		-																																				-	-			
15	Equity instruments	186	-	-		-																																				-	-			
16	of which insurance undertakings	-	-	-		-																																				-	-			
17	Loans and advances	-	-	-		-																																				-	-			
18	Debt securities, including UoP	-	-	-		-																																				-	-			
19	Equity instruments	-	-	-		-																																					-	-		
20	Non-financial undertakings	-	-	-		-																																					-	-		
21	Loans and advances	-	-	-		-																																					-	-		
22	Debt securities, including UoP	-	-	-		-																																					-	-		
23	Equity instruments	-	-	-		-																																					-	-		
24	Households	184.182	180.393	23.430	23.430	23.430																																					173.971	23.430	23.430	23.430

Skjema 2: GAR sektorinformasjon for 2024 (KPI turnover)

KPI turnover	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Breakdown by sector - NACE 4 digits level (code and label)	Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				Water and marine resources (WTR)			
	Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD		Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD		Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD	
	[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount	
	NOK million	Of which environmentally sustainable (CCM)	MNOK	Of which environmentally sustainable (CCM)	MNOK	Of which environmentally sustainable (CCA)	MNOK	Of which environmentally sustainable (CCA)	MNOK	Of which environmentally sustainable (WTR)	MNOK	Of which environmentally sustainable (WTR)
1 A.03.21	808	-										
2 B.09.10	159	0										
3 C.10.20	368	-										
4 C.10.20	1	-										
5 C.18.11	0	-										
6 F.43.21	2	-										
7 J.58.13	58	-										

	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab
Breakdown by sector - NACE 4 digits level (code and label)	Circular economy (CE)				Pollution (PPC)				Biodiversity and Ecosystems (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)			
	Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD		Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD		Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD		Non-Financial corporates (Subject to NFRD)		SMEs and other NFC not subject to NFRD	
	[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount		[Gross] carrying amount	
	NOK million	Of which environmentally sustainable (CE)	MNOK	Of which environmentally sustainable (CE)	MNOK	Of which environmentally sustainable (PPC)	MNOK	Of which environmentally sustainable (PPC)	MNOK	Of which environmentally sustainable (BIO)	MNOK	Of which environmentally sustainable (BIO)	MNOK	Of which environmentally sustainable (BIO)	MNOK	Of which environmentally sustainable (BIO)
1 A.03.21						-							808	-		
2 B.09.10						0							159	0		
3 C.10.20						-							368	-		
4 C.10.20						-							1	-		
5 C.18.11						-							0	-		
6 F.43.21						-							2	-		
7 J.58.13						-							58	-		

Skjema 3: GAR Nøkkeltall Beholdning (Stock) for rapporteringsåret 2024 (KPI Turnover).

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af														
		31.12.2024																																												
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				Water and marine resources (WTR)				Circular economy (CE)				Pollution (PPC)				Biodiversity and Ecosystems (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)																				
% (compared to total covered assets in the denominator)	Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)																			
	Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)																			
			Of which Use of Proceeds		Of which transitional		Of which enabling				Of which Use of Proceeds		Of which transitional		Of which enabling				Of which Use of Proceeds		Of which transitional		Of which enabling				Of which Use of Proceeds		Of which transitional		Of which enabling															
GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																														
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	55%	8%	7%	7%																												55%	8%	7%	7%		55%								
2	Financial undertakings	0%	0%	0%																																		0%	0%	0%		0%				
3	Credit institutions	0%	0%	0%																																			0%	0%	0%		0%			
4	Loans and advances																																							0%		0%				
5	Debt securities, including UoP	0%	0%	0%																																				0%	0%	0%		0%		
6	Equity instruments																																								0%		0%			
7	Other financial corporations																																								0%		0%			
8	of which investment firms																																								0%		0%			
9	Loans and advances																																								0%		0%			
10	Debt securities, including UoP																																								0%		0%			
11	Equity instruments																																								0%		0%			
12	of which management companies																																								0%		0%			
13	Loans and advances																																								0%		0%			
14	Debt securities, including UoP																																								0%		0%			
15	Equity instruments																																								0%		0%			
16	of which insurance undertakings																																								0%		0%			
17	Loans and advances																																								0%		0%			
18	Debt securities, including UoP																																								0%		0%			
19	Equity instruments																																								0%		0%			
20	Non-financial undertakings	0%	0%																																						0%	0%		0%	0%	
21	Loans and advances	0%	0%																																						0%	0%		0%	0%	
22	Debt securities, including UoP																																									0%		0%		
23	Equity instruments																																									0%		0%		
24	Households	55%	8%	7%	7%																																				55%	8%	7%	7%		55%

Skjema 3: GAR Nøkkeltall Beholdning (Stock) for rapporteringsåret 2024 (KPI CapEx).

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af	
		31.12.2024																															
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				Water and marine resources (WTR)				Circular economy (CE)				Pollution (PPC)				Biodiversity and Ecosystems (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				Proportion of total assets covered			
% (compared to total covered assets in the denominator)		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)											
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)															
				Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds		Of which transitional	Of which enabling	
	GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HTF eligible for GAR calculation	55%	8%	7%	7%																												55%
2	Financial undertakings	0%	0%	0%																												0%	
3	Credit institutions	0%	0%	0%																													0%
4	Loans and advances																																0%
5	Debt securities, including UoP	0%	0%	0%																													0%
6	Equity instruments																																0%
7	Other financial corporations																																0%
8	of which investment firms																																0%
9	Loans and advances																																0%
10	Debt securities, including UoP																																0%
11	Equity instruments																																0%
12	of which management companies																																0%
13	Loans and advances																																0%
14	Debt securities, including UoP																																0%
15	Equity instruments																																0%
16	of which insurance undertakings																																0%
17	Loans and advances																																0%
18	Debt securities, including UoP																																0%
19	Equity instruments																																0%
20	Non-financial undertakings	0%	0%																													0%	
21	Loans and advances	0%	0%																													0%	
22	Debt securities, including UoP																																0%
23	Equity instruments																																0%
24	Households	55%	8%	7%	7%																											55%	

25	of which loans collateralised by residential immovable property	54%	8%	7%	7%																54%	8%	7%	7%		54%
26	of which building renovation loans																									0%
27	of which motor vehicle loans	0%																			0%					0%
28	Local governments financing																									0%
29	Housing financing																									0%
30	Other local government financing																									0%
31	Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties																									0%
32	Total GAR assets	55%	8%	7%	7%																55%	8%	7%	7%		55%

Skjema 3: GAR Nøkkeltall Beholdning (Stock) for rapporteringsåret 2023.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af		
		31.12.2023																																
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				Water and marine resources (WTR)				Circular economy (CE)				Pollution (PPC)				Biodiversity and Ecosystems (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				Proportion of total assets covered				
% (compared to total covered assets in the denominator)		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)												
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)												
				Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds		Of which transitional	Of which enabling		
	GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																	
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	60%	8%	8%	8%																													9%
2	Financial undertakings	2%	0%																															0%
3	Credit institutions	2%	0%																															0%
4	Loans and advances	1%	0%																															0%
5	Debt securities, including UoP	1%	0%																															0%
6	Equity instruments																																	
7	Other financial corporations																																	
8	of which investment firms																																	
9	Loans and advances																																	
10	Debt securities, including UoP																																	
11	Equity instruments																																	
12	of which management companies																																	
13	Loans and advances																																	
14	Debt securities, including UoP																																	
15	Equity instruments																																	
16	of which insurance undertakings																																	
17	Loans and advances																																	
18	Debt securities, including UoP																																	
19	Equity instruments																																	
20	Non-financial undertakings																																	
21	Loans and advances																																	
22	Debt securities, including UoP																																	
23	Equity instruments																																	
24	Households	60%	8%	8%	8%																												9%	

25	of which loans collateralised by residential immovable property	60%	8%	8%	8%																		58%	8%	8%	8%		9%
26	of which building renovation loans	0%																					0%					
27	of which motor vehicle loans	0%																					0%					
28	Local governments financing	0%																					0%					0%
29	Housing financing	0%																					0%					
30	Other local government financing	0%																					0%					0%
31	Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties	0%																					0%					
32	Total GAR assets	60%	8%	8%	8%																		60%	8%	8%	8%		9%

Skjemaet for GAR (Stock) er ikke duplisert eller omarbeidet for rapporteringsåret 2023.

Skjema 4: GAR Nøkkeltall Flow for rapporteringsåret 2024 (KPI Turnover)

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af			
		31.12.2024																																	
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				Water and marine resources (WTR)				Circular economy (CE)				Pollution (PPC)				Biodiversity and Ecosystems (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				Proportion of total new assets covered					
% (compared to flow of total eligible assets)		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)									
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)													
				Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds		Of which transitional	Of which enabling			
	GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																		
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	13%	2%	2%	2%																														100%
2	Financial undertakings	0%																																0%	
3	Credit institutions	0%																																0%	
4	Loans and advances																																	0%	
5	Debt securities, including UoP	0%																																0%	
6	Equity instruments																																	0%	
7	Other financial corporations																																	0%	
8	of which investment firms																																	0%	
9	Loans and advances																																		
10	Debt securities, including UoP																																		
11	Equity instruments																																		
12	of which management companies																																		
13	Loans and advances																																		
14	Debt securities, including UoP																																		
15	Equity instruments																																		
16	of which insurance undertakings																																		
17	Loans and advances																																		
18	Debt securities, including UoP																																		
19	Equity instruments																																		
20	Non-financial undertakings																																		
21	Loans and advances																																		
22	Debt securities, including UoP																																		
23	Equity instruments																																		
24	Households	13%	2%	2%	2%																													100%	

25	of which loans collateralised by residential immovable property	13%	2%	2%	2%																	13%	2%	2%	2%		100%
26	of which building renovation loans																										
27	of which motor vehicle loans																										
28	Local governments financing																										
29	Housing financing																										
30	Other local government financing																										
31	Collateral obtained by taking possession: residential and commercial immovable properties																										
32	Total GAR assets	13%	2%	2%	2%																	13%	2%	2%	2%		100%

Skjema 4: GAR Nøkkeltall Flow for rapporteringsåret 2024 (KPI CapEx)

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	z	aa	ab	ac	ad	ae	af		
		31.12.2024																																
		Climate Change Mitigation (CCM)				Climate Change Adaptation (CCA)				Water and marine resources (WTR)				Circular economy (CE)				Pollution (PPC)				Biodiversity and Ecosystems (BIO)				TOTAL (CCM + CCA + WTR + CE + PPC + BIO)				Proportion of total new assets covered				
% (compared to flow of total eligible assets)		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-eligible)								
		Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)				Proportion of total covered assets funding taxonomy relevant sectors (Taxonomy-aligned)												
				Of which Use of Proceeds	Of which transitional	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds	Of which enabling			Of which Use of Proceeds		Of which transitional	Of which enabling		
	GAR - Covered assets in both numerator and denominator																																	
1	Loans and advances, debt securities and equity instruments not HFT eligible for GAR calculation	13%	2%	2%	2%																													100%
2	Financial undertakings	0%																																0%
3	Credit institutions	0%																																0%
4	Loans and advances																																	0%
5	Debt securities, including UoP	0%																																0%
6	Equity instruments																																	0%
7	Other financial corporations																																	0%
8	of which investment firms																																	0%
9	Loans and advances																																	
10	Debt securities, including UoP																																	
11	Equity instruments																																	
12	of which management companies																																	
13	Loans and advances																																	
14	Debt securities, including UoP																																	
15	Equity instruments																																	
16	of which insurance undertakings																																	
17	Loans and advances																																	
18	Debt securities, including UoP																																	
19	Equity instruments																																	
20	Non-financial undertakings																																	
21	Loans and advances																																	
22	Debt securities, including UoP																																	
23	Equity instruments																																	
24	Households	13%	2%	2%	2%																													100%

Vedlegg VII og VIII - Investeringsforetak

Konsernets investeringsvirksomhet er i all hovedsak virksomheten til SpareBank 1 Markets AS. SpareBank 1 SMN eier 39,86%, og selskapet regnes som et tilknyttet selskap. SpareBank 1 Markets tilbyr konsernets kunder tjenester innenfor aksje- og kredittanalyse, handel i aksjer og obligasjoner, og tjenester innenfor fusjoner, oppkjøp, kapitalinnhenting og rådgivning.

Selskapet har ikke egne beholdninger som de forvalter, og regnes som et **investeringsforetak som ikke handler på egne vegne.**

Rapporteringen i henhold til vedlegg VIII vil derfor inneholde følgende nøkkeltall:

1. Andel av inntekter fra tjenester og aktiviteter knyttet til omfattede økonomiske aktiviteter innenfor totale inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter.
2. Andel av inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter knyttet til forenlige økonomiske aktiviteter innenfor inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter knyttet til omfattede økonomiske aktiviteter.
3. Andel av inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter knyttet til forenlige økonomiske aktiviteter innenfor totale inntekter fra investeringstjenester og aktiviteter (GAR).

SpareBank 1 Markets AS har ikke offentliggjort taksonomirapportering for rapporteringsåret 2024. Selskapets taksonomiinformasjon vil inkluderes i SpareBank 1 SMNs konsoliderte taksonomirapportering fra det tidspunkt dette foreligger.

Vedlegg XII - Kjernekraft og gass-relaterte aktiviteter

SpareBank 1 SMN har verken midler eller aktiviteter som omfattes av rad 1 til 6 i mal 1 i vedlegg XII DDA. I henhold til C/2024/6691 avsnitt 28 rapporterer konsernet ikke mal 2 til 5 i vedlegg XII for 2024.

Row	Nuclear energy related activities	
1,	The undertaking carries out, funds or has exposures to research, development, demonstration and deployment of innovative electricity generation facilities that produce energy from nuclear processes with minimal waste from the fuel cycle.	NO
2,	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction and safe operation of new nuclear installations to produce electricity or process heat, including for the purposes of district heating or industrial processes such as hydrogen production, as well as their safety upgrades, using best available technologies.	NO
3,	The undertaking carries out, funds or has exposures to safe operation of existing nuclear installations that produce electricity or process heat, including for the purposes of district heating or industrial processes such as hydrogen production from nuclear energy, as well as their safety upgrades.	NO
Fossil gas related activities		
4,	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction or operation of electricity generation facilities that produce electricity using fossil gaseous fuels.	NO
5,	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction, refurbishment, and operation of combined heat/cool and power generation facilities using fossil gaseous fuels.	NO
6,	The undertaking carries out, funds or has exposures to construction, refurbishment and operation of heat generation facilities that produce heat/cool using fossil gaseous fuels.	NO

Resultat og nøkkeltall på konsernivå

Resultatene til konsernets taksonomirapportering fordelt i to tabeller for å differensiere mellom grønne fremmedkapitaleiere og andre fremmedkapitaleiere. Dette står nærmere beskrevet under *Endringer fra fjorårets rapportering*.

Resultat og nøkkeltall for eiere av grønne obligasjoner 1):

Grønne obligasjoner	Inntekt (MNOK)	Andel av konsernets totale inntekt (A)	Nøkkeltall per forretningsområde			
			Turnover-basert KPI (B)	CapEx-basert KPI (C)	Turnover-basert KPI vektet (A*B)	CapEx-basert KPI vektet (A*C)
A. Finansielle aktiviteter	22.825	94,6 %	7,7 %	7,7 %	7,0 %	7,0 %
Kapitalforvaltning	295	1,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Bank 2)	22.137	91,8 %	7,7 %	7,7 %	7,0 %	7,0 %
Investeringsforetak	393	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
		Andel av konsernets totale inntekt (A)	Turnover KPI (B)	CapEx KPI (C)	Vektet turnover KPI (A*B)	Vektet CapEx KPI (A*C)
B. Ikke-finansielle aktiviteter	1.294	5,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Total inntekt (A+B)	24.119	100,0 %				
Gjennomsnittlig KPI for konsernet					Gjennomsnittlig KPI turnover basert	Gjennomsnittlig KPI turnover basert
					7,0 %	7,0 %

1) ISIN: CH1184694789, MING99 PRO ESG, MING100 PRO ESG, MING109 PRO ESG, MING110 PRO ESG, MING126 PRO ESG, MING127 PRO ESG, XS2051032444, XS2303089697, XS2536730448

2) Inkluderer selskaper konsolidert etter egenkapitalmetoden.

Resultat og nøkkeltall for eiere av andre obligasjoner:

Andre obligasjoner	Inntekt (MNOK)	Andel av konsernets totale inntekt (A)	Nøkkeltall per forretningsområde			
			Turnover-basert KPI (B)	CapEx-basert KPI (C)	Turnover-basert KPI vektet (A*B)	CapEx-basert KPI vektet (A*C)
A. Finansielle aktiviteter	22.825	94,6 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Kapitalforvaltning	295	1,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Bank ¹⁾	22.137	91,8 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Investeringsforetak	393	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
			Turnover KPI (B)	CapEx KPI (C)	Vektet turnover KPI (A*B)	Vektet CapEx KPI (A*C)
B. Ikke-finansielle aktiviteter	1.294	5,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Total inntekt (A+B)	24.119	100,0 %				
					Gjennomsnittlig KPI turnover basert	Gjennomsnittlig KPI turnover basert
Gjennomsnittlig KPI for konsernet					0,1 %	0,1 %

¹⁾ Inkluderer selskaper konsolidert etter egenkapitalmetoden.

Totale resultater og nøkkeltall

Total	Inntekt (MNOK)	Andel av konsernets totale inntekt (A)	Nøkkeltall per forretningsområde			
			Turnover-basert KPI (B)	CapEx-basert KPI (C)	Turnover-basert KPI vektet (A*B)	CapEx-basert KPI vektet (A*C)
A. Finansielle aktiviteter	22.825	94,6 %	7,8 %	7,8 %	7,1 %	7,1 %
Kapitalforvaltning	295	1,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Bank ¹⁾	22.137	91,8 %	7,8 %	7,8 %	7,1 %	7,1 %
Investeringsforetak	393	1,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
		Andel av konsernets totale inntekt (A)	Turnover KPI (B)	CapEx KPI (C)	Vektet turnover KPI (A*B)	Vektet CapEx KPI (A*C)
B. Ikke-finansielle aktiviteter	1.294	5,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Total inntekt (A+B)	24.119	100,0 %				
					Gjennomsnittlig KPI turnover basert	Gjennomsnittlig KPI turnover basert
Gjennomsnittlig KPI for konsernet					7,1 %	7,1 %

¹⁾ Inkluderer selskaper konsolidert etter egenkapitalmetoden.

Klimaendringer

Tilnærming til tema

Begrensning av klimaendringer har i en årrekke vært av vesentlig betydning for konsernet. Siden 2020 har bærekraft vært en av fem strategiske ambisjoner i konsernstrategien. Klimaendringer og klimatilpasning representerer en risiko, men også en forretningsmessig mulighet for konsernet. I tillegg påvirker konsernet kloden og samfunnet i regionen konsernet er del av gjennom innkjøp av varer og tjenester, daglig drift og gjennom kundetilbudet: bil-, næring,- og boligfinansiering, sparing, megling, regnskap og andre tjenester.

Identifisering av klimarelaterte IRO

Styret har vedtatt konsernets strategiske målsetning om netto null utslipp innen 2050. I forlengelsen av styrets vedtak forpliktet konsernet seg til Science Based Targets initiative (SBTi) med formål å utarbeide vitenskapsbaserte mål for egen drift og utlånsporteføljen på mellomlang (2030) og lang sikt (2050). Utarbeidelse av klimaregnskap og rapporteringsbistand til bedriftskunder gjennom Regnskapshuset, økt oppmerksom i innkjøpsprosesser, ESG-vurderinger av engasjement i utlånsporteføljen, og sirkulærøkonomi som løsningsstrategi er eksempler på nåværende effekter på konsernets forretningsmodeller, verdikjeder og strategi. Forventede effekter av konsernets forpliktels til SBTi og øvrige områder vil bidra til på å håndtere konsernets klimarelaterte IRO.

Konsernets vesentlige IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellene til høyre.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Finansierte og investerte utslipp	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang
Klimagassutslipp fra innkjøp av varer og tjenester	Negativ	Oppstrøm	Mellomlang, lang
Energiforbruk i utlån	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang
Energiforbruk i egen drift	Negativ	Egen drift	Mellomlang, lang

RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Kredittrisiko i utlånsporteføljen		Nedstrøm	Mellomlang, lang
Redusert tilgang eller økning i priser på varer og tjenester		Oppstrøm	Mellomlang, lang
Kundetap som følge av ESG-krav		Nedstrøm	Kort, mellomlang
Mangelfull ESG-data, -kvalitet og -innsikt		Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang

MULIGHETER		Verdikjede	Tidshorisonter
Innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud		Nedstrøm	Mellomlang, lang
Rollen som grønn pådriver		Samtlige	Kort, mellomlang

Proessen knyttet til gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse er nærmere beskrevet under Generell informasjon. Detaljerte beskrivelser for de vurderinger som er gjort for klimarelaterte IRO finnes også her.

Påvirkninger på klimaendringer

Som tilbyder av kapital og andre tjenester til kunder i regionen er konsernets positive og negative påvirkning på klimaendringer i hovedsak indirekte. Klimarelaterte påvirkninger stammer direkte fra konsernets forretningsmodeller og strategier. Konsernet bidra til å omstille regionen konsernet er en del av. Parallelt med dette skal konsernet omstille egen drift.

Konsernets vesentlige påvirkninger er beskrevet under.

Finansierte og investerte klimagassutslipp

Med en forvaltningskapital på ca. 250 milliarder kroner har konsernet en vesentlig påvirkning på klimaendringer gjennom finansiering til privatmarked og næringsliv. I tillegg har konsernet investerte utslipp til tilknyttede selskaper som yter tjenester på vegne av konsernets kunder. Finansierte og investerte utslipp utgjør 99 prosent av konsernets klimagassutslipp, og er konsernets største påvirkning på klimaendringer.

Klimagassutslipp fra innkjøp av varer og tjenester

Oppstrøm verdikjede utgjør majoriteten av konsernets «egne» utslipp. Innkjøp av varer og tjenester er en betydelig utslippskilde hvor tjenester som IT-drift, merkevarebygging og andre strategiske innkjøp er de største driverne. I tillegg har konsernet reisevirksomhet, herunder fly, tog og bil som bidrar til klimagassutslipp.

Energiforbruk i utlån

En betydelig del av bankens utlånsportefølje er utlån til boliglån, næringseiendom og eiendomsdrift, bygg og anlegg, transport, kraft og vannforsyning. Ulike bransjer har ulike energibehov, men samtlige bransjer benytter ikke-fornybare energikilder i produksjon, distribusjon og andre arbeidsprosesser.

Energiforbruk i egen drift

Konsernet har lokasjoner spredt på tvers av regionen, og på flere lokasjoner er det behov for energieffektivisering. Utleiere oppfordres til oppgradering og rehabilitering av lokaler for å møte konsernets foretrukne standard. I tillegg forårsaker konsernets innkjøp av IT-tjenester også betydelig energiforbruk gjennom databehandling og nedkjøling av servere.

Klimarelaterte risikoer og muligheter

Det er heftet usikkerhet til forventede finansielle effekter av konsernets identifiserte klimarelaterte risikoer og muligheter. Det er derfor valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Konsernet har som ambisjon å skape bærekraftig vekst og lønnsomhet for eiere, kunder, ansatte og regionen. Konsernets strategi for klimarisiko skal understøtte disse målene ved at:

- Det langsiktige målet skal nås ved å identifisere, vurdere og håndtere fremtidig klimarisiko knyttet til konsernets virksomhet, primært gjennom å være en pådriver for grønn omstilling.
- Banken skal utvikle og vedlikeholde kunnskap, verktøy og metoder for å identifisere klimarisiko både på kundenivå og å kvantifisere risiko på aggregert porteføljenivå.
- Policy og fullmakter skal utformes slik at de danner en effektiv ramme for virksomheten, med mål om å holde konsernets eksponering mot klimarisiko innenfor styrets vedtatte risikoappetitt.
- Det skal jobbes aktivt med å redusere klimarisiko i utlånsporteføljen gjennom rådgivning, finansiering til omstilling og i siste instans avvise kunder eller leverandører som hverken oppfyller minstekrav til bærekraft eller har manglende forpliktelse til omstilling.

Konsernet oppdaterer årlig en detaljert kartlegging av klimarisiko etter anbefalinger fra TCFD. For utlånsvirksomheten er vesentlige bransjer gjennomgått i samarbeid mellom bransjeansvarlig, kredittavdelingen og avdeling for risikostyring. Potensielle trusler og usikkerhet blir identifisert og risiko blir vurdert på kort, medium og lang sikt. Ved funn av vesentlig finansiell risiko kan ESG-modellen tilpasses til å identifisere utsatte kunder. Til slutt vurderes valg av risikostrategier for å håndtere risikoen, herunder utvikling av nye policyregler.

Mer informasjon om konsernets rapportering og håndtering av klimarelatert risikoer er beskrevet i note 8: *Finansielle risikoer og muligheter knyttet til klimaendringer og -tilpasning*. Her er forventede finansielle effekter av vesentlig fysisk risiko og overgangsrisiko beskrevet. Forventede finansielle effekter fra risikoer som *Redusert tilgang eller økning i priser på produkter og Kundetap som følge av ESG-krav* er unnlatt i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

I gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse ble det benyttet scenarioanalyser for å identifisere følgende vesentlige klimarelaterte risikoer og muligheter:

Klimarelatert risiko	Beskrivelse	Interaksjon med strategi og forretningsmodell
Kredittrisiko i utlånsporteføljen	<p>Risikoen for finansielle tap eller omdømmetap, som kan relateres enten direkte til klimaendringer (fysisk risiko) eller som en konsekvens av tilpasninger mot et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko).</p> <p>Konsernet har definert klimarisiko som en driver for tradisjonelle risikogrupper og ikke en egen risikogruppe. Konsernet anser klimarisiko som en vesentlig finansiell risiko.</p> <p>Resultatene fra konsernets analyser viser at klimarisiko primært er en risiko gjennom finansiering av kunder.</p>	<p>Konsernet jobber målrettet med å redusere både ESG-risiko, herunder klimarisiko og klimagassutslippet fra utlånsporteføljen i tråd med konsernet strategiske ambisjon om netto null innen 2050.</p> <p>Klimarisiko vurderes på individuelt kundenivå for engasjement større enn 10 millioner kroner.</p> <p>Overgangsplaner mot netto null for vesentlige bransjer skal utvikles og vedlikeholdes. Kredittpolitikken og retningslinjer skal utformes slik at ESG-risiko og klimagassutslipp inngår som vesentlige vurderingskriterium i innvilgelse, fornyelse og oppfølging av kunder.</p> <p>Konsernets oversikt over de bransjer der bedriftene er ekstra sårbare for systematiske risikodrivere som klimarisiko, teknologisk risiko, markedsrisiko m.m. ivaretas av årlige bransje- og klimarisikoanalyser, og halvårlig bransjeindikator for bransjer banken har vesentlig eksponering mot.</p> <p>Denne innsikten vektlegges i strategiske rammer og planer for vekst, samt innstilling til endringer i policy og retningslinjer.</p>
Redusert tilgang eller økning i priser på produkter	<p>Som finanskonsern er ikke konsernet avhengige av innsatsfaktorer på lik linje med tradisjonell industrivirksomhet. Konsernet er likevel avhengig av blant annet kritisk infrastruktur fra leverandører på sikkerhet, data, IT - infrastruktur som ofte befinner seg i andre ledd enn konsernet leverandører, og som potensielt er utsatt for andre typer klimarisiko.</p> <p>Økning i eksempelvis energipriser, og drifting av infrastruktur, eller økte kostnader knyttet til innkjøp av IT-utstyr m.m. vil kunne påvirke konsernets kostnader på lengre sikt.</p>	<p>Konsernet stiller krav til leverandører gjennom en egen standarderklæring som kontraktsvedlegg. Det gjelder blant annet krav og forventninger til gjenbruk og minimering av påvirkning på det ytre miljø. Det er også tema i dialog med leverandører.</p> <p>Kartlegging og analyse av leverandørbasen med hensyn til klimarelaterte risikoer er ikke gjennomført på rapporteringstidspunktet.</p>

<p>Kundetap som følge av ESG-krav</p>	<p>For å kunne styre risikoen i konsernets utlånsporteføljer vil konsernet kunne pålegge kunder bærekraftsrelaterte krav og forventninger for å unngå situasjoner hvor konsernet må nedskrive eller tapsføre engasjement.</p> <p>Disse kravene strekker seg lenger enn konsernets forventninger til generelle bærekraftsrelaterte forhold beskrevet i konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy. Ved å fremme strengere ESG-krav vil konsernet kunne risikere å miste kunder til konkurrenter som ikke stiller bærekraftsrelaterte krav og forventninger.</p> <p>Det er viktig å balansere konsernets krav og forventninger med god kundedialog og konkurransedyktige betingelser. Dette gjelder også for andre forretningsområder i konsernet.</p>	<p>Som hovedregel skal konsernet bidra til å omstille nye og nåværende bedriftskunder fremfor å ekskludere. Dette innebærer at konsernet ikke ekskluderer kunder som følge av selskaps- eller bransjespesifikke klimarelaterte utfordringer, men heller brudd som strekker seg utover bransjestandard.</p> <p>Eksempelvis vil selskaper med høye klimagassutslipp vurderes å være engasjement med større risiko.</p> <p>Flere kontroversielle bransjer er ekskludert som følge av brudd med konsernets retningslinjer på håndtering av ESG-risiko i næringslivsporteføljen.</p> <p>Dette inkluderer blant annet finansiering til selskaper som har aktiviteter innenfor kullutvinning, atomkraft, og kontroversielle energikilder.</p> <p>Det gjøres løpende vurderinger av aktiviteter og bransjer som er ekskludert og skal ekskluderes basert på konsernets prinsipper for klima, natur, eierstyring og sosiale forhold i virksomhetene.</p>
<p>Mangelfull ESG-data, kvalitet og innsikt</p>	<p>Mangelfull ESG-data og innsikt vil kunne føre til at konsernet:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Yter finansiering til kunder som potensielt vil kunne være påføre konsernet uønsket omdømme/kredittrisiko. · Gjør feilaktige risikovurderinger på kunde/bransjenivå · Hindrer omstilling oppstrøm og nedstrøm, som igjen fører til konsernet ikke oppnår fastsatte målsetninger og ambisjoner. · Ikke disponerer samfunnsutbytte optimalt til å støtte opp under grønn omstilling av Midt-Norge <p>Konsekvensene av punktene ovenfor vil kunne ha finansielle konsekvenser på lengre sikt.</p>	<p>Risikoen vil kunne forsterke øvrige risikoer, og vil kunne kreve endringer i konsernets strategier og forretningsmodeller.</p> <p>Store deler av løsningene knyttet til ESG-data løses sentralt i SpareBank1-alliansens utviklingsgren (SpareBank 1 Utvikling DA) på oppfordring fra eierbankene. Det er besluttet sentralisert ettersom eierbankene står ovenfor like problemstillinger på området, og bankene er ofte tjent med å løse problemstillingene på lik måte. ESG-modellen for risikovurdering av næringslivsengasjement større enn 10 millioner kroner er et eksempel på en slik stordriftsfordel.</p> <p>Lik håndtering på tvers av alliansen er gjeldende for mange problemstillinger, men ikke alle. Eksempelvis vil konsernets disponering av samfunnsutbytte kunne ha særegne problemstillinger.</p>

Klimarelatert mulighet	Beskrivelse	Interaksjon med strategi og forretningsmodell
Innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud	<p>I tillegg til å representere en overgangsrisiko er kundens omstilling en mulighet for konsernets forretningsområder gjennom produkter og rådgivingstjenester. Konsernet opplever økende etterspørsel etter grønne produkter blant større bedrifter, men også mindre bedrifter og boliglånskunder, særlig knyttet til finansiering. Tilpasning og utvikling av forretningsmodell og kundetilbud er en mulighet for økt salg, men også som en motivasjon for konsernets kunder til å foreta grønne investeringer som igjen er positivt for konsernets risikoprofil og omstilling.</p> <p>Behovet for god rådgivning fra konsernets forretningsområder er viktig for å øke kundenes motstandsdyktighet mot klimarelaterte risikoer.</p> <p>I tillegg vil økt innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud bidra til å bygge merkevaren SpareBank 1 SMN, tiltrekke og beholde kompetente medarbeidere, og utvikle konsernets produkt- og tjenestespekter.</p>	<p>I SpareBank 1 Regnskapshuset SMN fortsetter kommersialiseringen og utviklingen av grønne produkter og tjenester. Dette innebærer bistand til implementering av bærekraft kunden, analyse- og strategiarbeid, og rapportering.</p> <p>Innovasjon og utvikling knyttet til klimaendringer i konsernets forretningsmodeller og tilhørende betjeningsmodeller er pågående, og vil fortsette i 2025 som et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan for klima og natur.</p>
Rollen som grønn pådriver	<p>Konsernets strategiske ambisjon er å være en pådriver for grønn omstilling gjennom egen drift, rådgivning, produkter og tjenester. I tillegg skal konsernets kunnskap og innflytelse brukes til å støtte regionen og næringslivet i den grønne omstillingen. Samfunnsutbytte skal disponeres på en måte som bidrar til å omstille regionen konsernet er en del av.</p> <p>Dette skal bidra til å tiltrekke nye kunder, egen- og fremmedkapitalinvestorer og kompetente ansatte til konsernet.</p>	<p>Rollen som grønn pådriver er en av tre roller konsernet har innen bærekraft. Bærekraft er forankret som en av fem strategiske pilarer i konsernets strategi. Muligheten er tett knyttet til konsernets innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud.</p>

Konsernet benytter scenarier fra Network for Greening the Financial System (NGFS) til å analysere konsekvensene av klimaendringer på konsernets aktiviteter og verdikjeder. Scenariene «Ordnet overgang», «Uordnet overgang» og «Varm verden» er benyttet. Overgangsplanene på bransjenivå utvikles for å bidra til en ordnet overgang, men forbereder også konsernet på å kunne håndtere de to andre scenariene. Den kvalitative analysen fokuserer på de to nedsidescenariene, og er løpende oppdatert siden 2021.

Oppsidescenarioet «Ordnet overgang» forutsetter at teknologisk utvikling skjer raskt, og at implementeringen av ny teknologi gjøres løpende. Forretningsmodeller, virksomheter,

markeder og kundepreferanser endrer seg i oppsidescenarioet, noe som representerer en økning i overgangsrisiko. I tillegg tilpasser markedene seg endringer i lover og reguleringer umiddelbart og sømløst.

Nedsidescenariene «Uordnet overgang» og «Varm verden» forutsetter at teknologisk utvikling og implementering forekommer, men i et saktere tempo. Karbonprising er høyere i en uordnet overgang, og klimapolitikken er ventet å tilta i årene etter 2030. Overgangsrisiko og fysisk risiko regnes å være moderat, og vil på sine måter påvirke det globale makrobildet. I et nedsidescenario som representerer dagens klimapolitikk og

regulering er karbonprisene lave, og de makroøkonomiske effektene antas å påvirkes i stor grad av økende fysisk risiko som vil påvirke globale verdikjeder, økosystemer og økonomier.

Analysen deler utlånsporteføljen opp i vesentlige bransjer, og klimarisiko deles opp i undergrupper iht. TCFD sin taksonomi. For hver risikogruppe vurderes hvilke hendelser som kan inntreffe, når de vil materialisere seg og hvilke konsekvenser dette får for kunder som påvirkes. Konsekvensvurderingen gjøres ut fra en ordinal skala, med begrepene høy, middels og lav risiko. Dette er en ovenfra-og-ned-vurdering av utlånsporteføljen på bransjenivå, ikke kundenivå.

I tillegg til forutsetningene nevnt ovenfor tar analysen utgangspunkt i følgende vesentlige forutsetninger:

1. Statisk portefølje over tid. Ingenting endrer seg.
2. Overgangsrisiko blir vurdert opp mot «Avvikende Netto null»-scenarioet til NGFS
3. Fysisk risiko blir vurdert opp mot «Current policies»-scenarioet til NGFS

Det er også utført kvantitative analyser på utlånsporteføljen med utgangspunkt i scenarioene. For fysisk risiko og overgangsrisiko i utlånsporteføljen til privatmarked og næringsliv er det gjennomført flere ulike analyser. Analysene med tilhørende metodikk, forutsetninger og resultater er beskrevet nedenfor.

- For bransjer klassifisert med høy overgangsrisiko og høy fysisk risiko på kort, mellomlang og lang sikt er det estimert forventede kreditttap i trinn 1, 2 og 3 i henhold til IFRS 9. Overgangsrisiko representerer det største tapspotensialet. Det er heftet betydelig usikkerhet ved disse estimatene, og påvirker ikke IFRS 9-avsetninger i regnskapet.
- Det er vurdert hvordan økte karbonpriser i NGFS-scenarioene kan påvirke regnskapene til næringslivskunder gitt estimerte klimagassutslipp per kunde i tråd med PCAF. Resultatene bekrefter at dersom forurenser selv skal betale for sine utslipp, så vil bransjer med høye klimagassutslipp få store kostnader.
- I løpet av 2023 ble 87 prosent av alle næringslivsengasjement over ti millioner kroner scoret ved bruk av SpareBank 1 Alliansens ESG-modell. Dette har dannet et fundament for videre analyse av klimarisiko, i tillegg til sosial risiko og eierstyringsrisiko. ESG-modellen gir ikke per tid noen informasjon om tidsdimensjonen for risiko. Denne analysen viser også at overgangsrisiko er en vesentlig risiko.
- ESG-risiko er påbegynt integrert i SpareBank 1-alliansens stresstestmodell for kredittisiko, og klimascenarioer og klimarelaterte variabler på kundenivå er inkludert i modellen. Modellen ser på to ulike NGFS-scenarior over en tidshorisont på 30 år.
- For finansert eiendom er fysisk risiko vurdert med utgangspunkt i NVE sine risikokart, og overgangsrisiko med utgangspunkt i faktiske energimerker og estimerte energimerker levert av Eiendomsverdi. Kun en liten del av bankens utlånsportefølje vurderes å være eksponert for fysisk risiko, og vurderes dermed å være lav.

Overgangsrisikoen for personkunder og tilhørende boliglån vurderes også å være lav. Det er viktig å påpeke at det er knyttet usikkerhet til hvordan støtteordningene i forbindelse med innførselen av EUs energieffektiviseringsdirektiv vil bli, til tross for at EU har gitt klare råd om at det må foreligge støtteordninger til medlemlandenes forbrukere. Dersom støtteordningene blir små vil overgangsrisikoen kunne øke. Når det gjelder bankens næringseiendomsportefølje erfarer det allerede at leietakere ønsker nyere og mer moderne bygg, og det forventes ingen betydelig økning i overgangsrisiko i forbindelse med innføringen av EUs energieffektiviseringsdirektiv.

Samlet vurdering er at en uordnet overgang vil være mest utfordrende innenfor analysehorisonten frem til 2050, og at overgangsrisiko er den mest fremtredende klimarisikoen. Konsernet jobber derfor aktivt med å stille krav og forventninger til kundene slik at grønn omstilling reduserer sårbarhet mot en uordnet overgang til lavutslippssamfunnet.

Utarbeidelse av konsernets klimaomstillingsplan

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet en omstillingsplan for klimaendringer i henhold til kravene i ESRS E1.

I forlengelsen av styrets beslutning om utarbeidelse av utarbeidelse av vitenskapsbaserte mål forpliktet konsernet seg i oktober 2023 til Science Based Targets Initiative (SBTi). Kortsiktige (2030) og langsiktige (2050) målsetninger skal ferdigstilles og oversendes SBTi for offisiell validering innen slutten av oktober 2025 med frist for offentliggjøring innen mai 2026. Rapportering av konsernets klimagassutslipp og fremgang mot fastsatte mål vil minst offentliggjøres årlig, med mulighet for hyppigere oppdateringer hvis relevant.

I 2024 har det vært fokus på å forstå konsernets utgangspunkt, hva som kreves, og hva som gjenstår for å utarbeide vitenskapsbaserte utslippsmål. Det er kartlagt relevante rammeverk og standarder, samt identifisert hvilke spesifikke kriterier som gjelder for finansforetak og konsernets ulike eksponeringer. Videre er det blitt undersøkt tilgjengelige metoder for å fastsette utslippsmål for konsernets eksponeringer, hatt dialog med sammenlignbare selskaper, og evaluert eksisterende overgangsplaner for å sikre samsvar med SBTi sine krav og forventninger.

Siste halvdel av 2024 gikk med til å etablere omfang, utslippsbaner, krav til utslippskutt og testing av tilgjengelig metodikk på deler av utlånsporteføljen. I den forbindelse er det begynt et arbeid med å avgrense hvilke deler av utlånsporteføljen som er underlagt SBTi-krav, samt analysere, modellere og beregne effekten av eksperimentelle, ikke-fastsatte utslippsbaner for å fastslå om valgt tilnærming er gjennomførbar og tilfredsstillende kravene fra SBTi.

I første omgang er det valgt å fokusere på følgende kilder til klimagassutslipp:

1. Jordbruk og skogbruk
2. Boliglån (lønnskakere o.l.)

3. Eiendomsdrift, herunder næringseiendom, utleie m.m.
4. Egen drift (inkl. oppstrømsutslipp)
5. Sjøfart og offshore

Jordbruk og skogbruk er konsernets største kilde til finansierte utslipp, og det er lagt vekt på utarbeide målbaner i samsvar med politiske og nasjonale ambisjoner, herunder Landbrukets klimaplan.

Det er i 2024 utarbeidet av en automatisert modell som detaljert følger aktivitet- og utslippsdata på gårdsnivå. På sikt skal også data fra Landbrukets klimakalkulator og offentlige register for skogbruk inkluderes. Denne benyttes som input i fastsettelsen av målbaner for bransjen.

Videre har sirkulær økonomi, som et prioritert satsingsområde i konsernet, blitt vurdert som en viktig driver i konsernets overgangsplan for et bærekraftig landbruk i regionen.

Det har i løpet av året blitt lagt større vekt på samarbeid internt i SpareBank 1-alliansen og med Eiendomsverdi om utvikling av metode og rammeverk for overgangsplan for boliger. Eiendomsverdi har utarbeidet et bredt datagrunnlag som inkluderer energiytelse gjennom energikarakter og annen offentlig informasjon, i tillegg til estimerte energimerker, som vil benyttes i fastsettelse av utslippsbaner for boliglånporteføljen.

Næringseiendom og utleie vil være en naturlig oppfølging av arbeidet med boliglånporteføljen, og vil i store trekk være overførbart. Overgangsplan for eiendomsdrift vil bli oppdatert som en del av denne prosessen.

Konsernets ambisjon om utslippsreduksjon fra egen drift inngår som en del av netto null-ambisjonen. Utslippsmålet vil fastsettes og valideres som del av arbeidet med vitenskapsbaserte klimamål.

Det er i løpet av 2024 utarbeidet en overgangsplan for sjøfart og offshore basert på målsetninger fra IMO (International Maritime Organization) hvor utslippsbanen er kompatibel med SBTi. Konsernet, som deltaker i næringsklynger og Grønt Skipsfartsprogram, følger med på næringens utviklingen av nye tekniske løsninger og pilotprosjekter. Bransjens utvikling av metodikk og rammeverk vil være viktig i arbeidet.

Arbeidet med å fastsette utslippsmål for vesentlige bransjer vil i 2025 fortsette i tråd med SBTis kriterier og metoder. Konsernets mål for utslippsreduksjon vil være en sentral del av konsernets omstillingsplan som vil ferdigstilles i løpet av 2026.

Prosjektet «Konsernets omstillingsplan for klima og natur»

Omstillingsplanen er definert som et strategisk, konsernfelles prosjekt med styrebehandlet mandat hvor konsernledelsen er definert som styringsgruppe. Konsernets målbaner i tråd med SBTi er en vesentlig del av prosjektet.

Prosjektet ledes av interne prosjektledere sammen med en referansegruppe bestående av interne fagressurser. Konsernets omstillingsplan skal inkludere målsetninger,

styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer knyttet til både klima og natur i tråd med kravene i ESRs E1 og E4.

Prosjektets mandat er å utarbeide konsernets omstillingsplan i tråd med Transition Plan Taskforce (TPT) sitt rammeverk for omstillingsplaner. Konsernets vesentlige IRO knyttet til klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer, samt annet arbeid ifbm. dobbel vesentlighetsanalyse, klimaregnskap, risikostyring og SBTi vil være blant kildene prosjektet benytter.

I 2024 har det vært prioritert å gjennomføre en grundig kartlegging og analyse av nåsituasjonen innenfor interne og eksterne dimensjoner. Dette har vært viktig for å sikre at alle relevante interessenter får en oppfatning av hvor konsernet står internt og hvordan eksterne faktorer kan påvirke konsernet fremover. Arbeidet har gitt prosjektgruppen et godt og gjennomarbeidet fundament for videre arbeid. Prosjektet jobber ut fra en strukturert analyseplan, med tydelige føringer på hva man skal gå i dybden på og hvorfor.

Konsernet har som ambisjon å ferdigstille konsernets omstillingsplan for klima og natur i starten av 2026.

Målsetninger og styringsindikatorer

Målsetningen om netto-null innen 2050 er satt. Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet andre målsetninger ment å håndtere konsernets IRO knyttet til klimaendringer i henhold til kravene i ESRs E1 og formkravene i ESRs 2.

Konsernets utarbeidelse av vitenskapsbaserte klimamål er sentral i utarbeidelsen av styringsindikatorer knyttet til reduksjon av klimagassutslipp. Fremdriften er beskrevet under *Utarbeidelsen av konsernets klimaomstillingsplan*. Styringsindikatorene vil inngå som en del av konsernets omstillingsplan.

Styringsindikatorer tilhørende andre eventuelle målsetninger knyttet til klimaendringer vil også være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan, og er et arbeid som på lik linje med retningslinjer og handlingsplaner vil fortsette i 2025.

Ulike scenario vil hensyntas for å blant annet vurdere ulike endringer i fremtidige makroforhold. Dekarboniseringsspaker og deres forventede bidrag til utslippsreduksjon, samt netto-null forenlige verdier for scope 1, 2 og 3 både på kort sikt (2030) og lang sikt (2050) vil også beskrives som en del av konsernets styringsindikatorer og vitenskapsbaserte målbaner.

Som følge av at prosessen for utarbeidelse av vitenskapsbaserte klimamål og målbaner ikke vil være ferdig før oktober 2025 med et påfølgende valideringsløp fra SBTi er det besluttet å fullføre denne prosessen før styringsindikatorer knyttet til målsetningen om netto-null innen 2050 publiseres.

Basert på konsernets vesentlighetsanalyse i 2022 ble det satt alternative resultatmål (APM) på bærekraft. Disse har vært gjeldende til og med 2024, og er gjenstand for oppdatering i kommende perioder for å være i tråd med krav i ESRs E1 og formkrav i ESRs 2. Fullstendig

tabell med oversikt over konsernets APM på bærekraft, og tilhørende beskrivelser, er beskrevet i *Nøkkeltall* innledningsvis i årsrapporten.

APM bærekraft	Mål 2024	Resultater 2024
Utlånsvolum NL med ESG-score	90%	95%
Utlånsvolum PM med ESG-score ¹⁾	20%	0%
Andel utlån som oppfyller kravene til grønne obligasjoner	Under arbeid ²⁾	20%
Reduksjon av finansierte utslipp	SBTi ³⁾	SBTi ³⁾
Andel boliger i utlånsportefølje med energimerke	70%	32%
Andel næringsseidommer i utlånsporteføljen (>1.000m2 med energimerke ⁷⁾	90 % av nye innvilgelser	I/A
Salgsvolum produkter og tjenester med miljømessig fordel ⁴⁾	3.000 MNOK ⁵⁾	2.584 MNOK
Andel store næringslivskunder med kredittengasjement som har klimaregnskap ⁶⁾	25%	33%
Andel av konsernets vesentlige innkjøp (> 100.000 NOK) fra leverandører med klimaregnskap	80%	73%
Reduksjon av klimagassutslipp fra egen drift	SBTi ³⁾	SBTi ³⁾

¹⁾ Modellen for ESG-scoring i PM-porteføljen er foreløpig ikke utarbeidet i SpareBank 1-alliansen

²⁾ Målsetningen er ikke definert i påvente av oppdaterte mål

³⁾ Målsetninger knyttet til klimagassutslipp er f.o.m. 2023 under utarbeidelse ifbm. konsernets forpliktelse til SBTi

⁴⁾ Produkter med miljømessig fordel er her definert som grønne produkter ihht. konsernets produkthierarki. Dette avviker fra taksonomien. Se konsernets taksonomirapportering under Klima og natur.

⁵⁾ Målet er felles for APM Salgsvolum produkter og tjenester med samfunnmessig fordel. Denne er beskrevet under Forbrukere og sluttbrukere.

⁶⁾ «Store næringslivskunder» er kunder som overskrider to av tre følgende kriterier: Omsetning > MNOK 400, balansesum > MNOK 200, antall ansatte > 250

⁷⁾ Nøkkeltallet er ikke lenger gyldig.

Handlingsplaner og tiltak

Konsernet har i flere år hatt Klimaendringer som et av flere vesentlig tema. I 2024 er følgende tiltak gjennomført:

- Overgangsplanen for landbruk er oppdatert. Det er også utarbeidet overgangsplan for shipping. Disse skal fungere som verktøy for konsernets kunder til å redusere klimagassutslipp og klimarisiko.
- Konsernet har etablert et veikart for sirkulærøkonomi, en metodikk for sirkularitet og flere pilotprosjekter som på sikt vil bidra til å redusere både konsernets og kundenes klimagassutslipp. Dette er nærmere beskrevet under *Ressursbruk* og *sirkulær økonomi*.

Gjennomføringen av dobbel vesentlighetsanalyse i 2024 er første gang hvor det har blitt identifiserte unike IRO knyttet til klimaendringer. På rapporteringstidspunktet er det ikke utarbeidet konkrete handlingsplaner for å håndtere konsernets IRO knyttet til klimaendringer i henhold til kravene i ESRS E1 og formkravene i ESRS 2.

Konsernets omstillingsplan vil være handlingsplanen for håndtering av konsernets IRO knyttet til klimaendringer, et arbeid som vil fortsette i 2025. Omstillingsplanen vil blant annet beskrive hvilke dekarboniseringspaker konsernet forventer å kunne benytte for å redusere klimagassutslippet fra egen drift, men også andre utslippsreducerende tiltak.

Retningslinjer

Konsernets overordnede styringsdokument knyttet til klimaendringer er konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy.

Konsernet har på rapporteringstidspunktet ingen overordnet retningslinje som håndterer konsernets vesentlige IRO. Som et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan vil en retningslinje for klimaendringer utarbeides, hvor flere av konsernets nåværende retningslinjer vil inngå som en direkte eller indirekte del av disse retningslinjene.

Retningslinjene skal bidra til å håndtere IRO knyttet til blant annet klimagassutslipp, fysisk risiko og overgangsrisiko i egen drift og verdikjeder. Retningslinjene vil være tett knyttet til retningslinjene for biologisk mangfold og økosystemer (som også vil utarbeides som en del av konsernets omstillingsplan for klima og natur).

Det vil også være behov for oppdatering av andre retningslinjer som skal være med på å håndtere konsernets påvirkninger oppstrøm (energiforbruk og indirekte klimagassutslipp fra innkjøp og reiser) og nedstrøm (kredittrisiko og finansierte utslipp).

Styret har besluttet konsernets prosess for håndtering av IRO, som også vil gjelde for målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer knyttet til klimaendringer.

Note 1: Prinsippnote for beregning av klimagassutslipp

Rapporteringsstandarder

Konsernets rapportering på klimautslipp er utarbeidet i henhold til rapporteringskravene for klima- og energirelaterte utslipp spesifisert i ESRs E1, og rapporteringsstandarden for klimagassregnskap, Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard (GHG-protokollen), med supplerende Scope 2- og Scope 3-standarder og tekniske guider.

Organisatorisk avgrensning

De organisatoriske grensene for klimaregnskapet definerer hvilke av konsernets selskaper og aktiviteter som skal inkluderes eller ekskluderes i rapporteringen. I tillegg til klimagassutslipp fra konsernets egen drift, inkluderes også utslipp basert på konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper. Videre inkluderes utslipp fra egenkapitalinvesteringer og konsernets utlånsvirksomhet. Den organisatoriske avgrensningen er i all hovedsak identisk med konsernets finansielle konsolidering.

Selskaper hvor konsernet har operasjonell kontroll

Datterselskap eller selskap hvor konsernet har operasjonell kontroll konsolideres på lik måte som regnskapsmessig konsolidering. Dette gjelder i kun konsernets datterselskaper.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttet selskaper er selskaper hvor konsernet har mindre enn 50 prosent eierandel, men har betydelig innflytelse. Normalt er det betydelig innflytelse når eierandelen er 20 prosent eller mer. Disse inkluderes som investerte utslipp i klimaregnskapet. Investerte utslipp er begrenset til konsernets eierandel, og gjelder i hovedsak felleseide selskaper i SpareBank 1-alliansen.

SpareBank 1 Utvikling DA er et unntak. Som SpareBank 1-alliansens utviklingsgren utvikler og forvalter selskapet eierbankenes digitale fellestløsninger. Kostnadene fordeles på eierbankene etter identiske eierandeler, og utslippet utgjør en stor andel av konsernets klimagassutslipp fra innkjøpte varer og tjenester. Selskapet er innregnet som en del av konsernets innkjøp fra selskapet, og holdes utenfor innregning som investering.

I enkelte tilfeller utelates felleseide, tilknyttede selskaper fra konsernets rapportering. Dette gjelder selskap med liten til ingen egenaktivitet, eller hvor produktene som leveres av selskapene tas inn i øvrige utslippskategorier.

Øvrige eierposter

Øvrige selskap hvor konsernet har eierandeler som verken er datterselskap eller tilknyttede selskap, er inkludert i klimaregnskapet basert på sektorbaserte estimeringer og vesentlighetsvurderinger. Dette gjelder samtlige selskaper i regnskapets note 30. Dette er

selskaper konsernet, som regional aktør, av ulike grunner har eierandeler i. Datterselskaper og vesentlige tilknyttede selskaper som inkluderes fremkommer nedenfor.

Selskap	Eierandel	Konsolidering	Nivå	Organisatorisk avgrensning
SpareBank 1 SMN	100%	Full	Morselskap	Operasjonell kontroll
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	57,3 %	Full		
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS	93,3 %	Full		
EiendomsMegler 1 Midt-Norge AS	92,4 %	Full		
Mavi XV AS ¹⁾	100%	Full	Datterselskap	Operasjonell kontroll
SpareBank 1 Invest SMN AS ²⁾	100%	Full		
SpareBank 1 SMN Kvartalet AS	100%	Full		
SpareBank 1 Bygget Steinkjer AS	100%	Full		
St. Olavs Plass 1 SMN AS	100%	Full		
SpareBank 1 Boligkreditt AS	23,2 %	Etter eierandel		Overførte lån inkluderes i Scope 3, kategori 15 - Finansierte utslipp
SpareBank 1 Næringskreditt AS	12,7 %	Etter eierandel		
SpareBank 1 Markets AS	39,9 %	Etter eierandel		
SpareBank 1 Gruppen AS	19,5 %	Etter eierandel	Tilknyttet selskap	Inkluderes etter eierandel i Scope 3, kategori 15
SpareBank 1 Kreditt AS	17,9 %	Etter eierandel		
SpareBank 1 Forvaltning AS	21,5 %	Etter eierandel		
BN Bank ASA	35,0 %	Etter eierandel		
SpareBank 1 Utvikling DA ³⁾	18,0 %	Etter eierandel		Inkluderes etter fakturert arbeid i Scope 3, kategori 1.

¹⁾ Morselskap uten drift, men har datterselskaper med drift. Disse er inkludert i tråd med operasjonell kontroll

²⁾ Forvalter en portefølje på vegne av SpareBank 1 SMN. Porteføljens utslipp er inkludert som investerte utslipp i scope 3, kategori 15

³⁾ Klimagassutslipp er inkludert i kategorien innkjøp av varer og tjenester

Selskaper ekskludert i konsernets klimaregnskap

Selskapene som er ekskludert er beskrevet tabellen nedenfor.

Selskap	Eierandel	
SpareBank 1 Betaling AS	21,9 %	
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon AS	18,9 %	Tilknyttede selskap og investeringer ikke innregnet i Scope 3, kategori 15
SpareBank 1 Bank og Regnskap AS	1,5 %	

Operasjonell avgrensning

Omfanget av konsernets klimagassutslipp inkluderer indirekte oppstrømsutslipp fra kjøpte varer og tjenester, utslipp fra egen drift, samt investerte og finansierte nedstrømsutslipp. Omfanget av rapporterte klimagasser følger GHG-protokollen, og omregnes til globalt oppvarmingspotensial (gitt som CO₂-ekvivalenter) etter siste tilgjengelige omregningsverdier gitt av IPCC.

I tråd med GHG-protokollen kategoriseres klimagassutslipp i tre overordnede kategorier, såkalte scopes. Disse er definert som:

- **Scope 1:** Direkte utslipp fra kilder som konsernet eier eller kontrollerer, som gjennom forbrenning eller direkte utslipp slipper ut klimagasser til luft. Relevante utslippskilder vil kunne være utslipp fra eide kjøretøy. Relaterte utslipp og supplerende informasjon er beskrevet i *Note 4: Klimagassutslipp fra egen drift*
- **Scope 2:** Indirekte utslipp fra produksjon av kjøpt elektrisitet, oppvarming og kjøling som konsernet benytter i drift av lokaler. Relaterte utslipp og supplerende informasjon er beskrevet i *Note 3: Energiforbruk*.
- **Scope 3:** Indirekte utslipp som oppstår i konsernets verdikjeder, forårsaket av innkjøp og salg av varer og tjenester. Oppstrømsutslipp inkluderer utslipp fra produksjon av kjøpte varer og tjenester som IT- og kontorutstyr, samt ansattes forretningsreiser. Nedstrømsutslipp inkluderer finansierte utslipp fra konsernets utlånsvirksomhet, og investerte utslipp i tilknyttede selskaper. Relaterte utslipp og supplerende informasjon er beskrevet i *Note 5: Klimagassutslipp fra verdikjeden*.

Basisår og policy for tilbakeregning

Det har siden konsernets første klimaregnskap i 2019 vært en kontinuerlig forbedring av rapporteringsomfang, beregningsmetodikk og datakvalitet. I noen tilfeller vil forbedringer eller retting av eventuelle feil eller mangler ha vesentlig betydning for resultatene og sammenlignbarheten med tidligere år. Hvis endringer i selskapsstruktur, beregningsmetoder eller feil i klimaregnskapet utgjør mer enn fem prosent av selskapets oppstrøm eller nedstrøm klimagassutslipp, vil tidligere år tilbakeregnes for å sikre sammenlignbarhet.

Det er i 2024 ikke rapportert sammenligningstall ved bruk av unntaket i ESRS 1 paragraf 136. I denne sammenhengen er basisåret oppdatert fra 2019 til 2024.

Overordnede beregningsprinsipper

For at klimaregnskapet skal fungere som et effektivt styringsverktøy, og for at konsernets interessenter skal få best mulig innsikt i klimaarbeidet, er det avgjørende å ha et fullstendig klimaregnskap. Det benyttes flere datakilder og ulike beregningsmetoder for å gi et komplett bilde av konsernets klimagassutslipp.

Primære og sekundære datakilder

Klimaregnskapet er utarbeidet ved bruk av to hovedtyper av data; primær-og sekundærdata:

- Primærdata omfatter aktivitets-og/eller utslippsdata samlet inn direkte fra konsernet eller leverandørkjeden. I klimaregnskapet betraktes primærdata som kvantifiserte data fra konsernets aktiviteter, som forbruk av drivstoff eller strøm, kombinert med spesifikke utslippsfaktorer.
- Sekundærdata er andre estimerte eller beregnede data. Dette kan for eksempel være stipulert strømforbruk på lokasjoner hvor det av ulike grunner ikke er tilgang på måleravlesning, eller utslippsberegninger basert på kostnader.

Av de totale klimagassutslippene er ti prosent (lokasjonsbasert) beregnet ved bruk av primærdata innhentet fra leverandører eller andre forretningsforbindelser i verdikjeden:

Scope	Andel primærdata
Scope 1	100%
Scope 2	76%
Scope 3 - oppstrøm	0%
Scope 3 - nedstrøm	10%

Beregningsmetodikk

Datakildene kombineres ved bruk av flere beregningsmetoder:

- **Fysiske data – beregning av primære datakilder med spesifikke utslippsfaktorer.**
Klimaeffekten av direkte og indirekte utslipp beregnes ved konvertering av primærdata til klimagassutslipp gjennom utslippsfaktorer. Det samles blant annet inn måleravlesninger og kilowattimene multipliseres med en utslippsfaktor for å estimere konsernets klimagassutslipp knyttet til forbruk av energi. I hovedsak gjelder denne metoden beregning av indirekte energirelaterte utslipp i Scope 2, samt beregning av enkelte finansierte utslipp i Scope 3. Dette er den mest spesifikke og pålitelige metoden for beregning av klimagassutslipp.

- **Spend-basert metode – beregning av sekundære datakilder ved bruk av kostnadsdata.**

I tilfeller hvor man ikke har tilgang på primærdata benyttes sekundære datakilder. Konsernets indirekte klimagassutslipp knyttet til innkjøpte varer og tjenester, samt investeringer, er beregnet ved bruk av utslippsfaktorer fra en miljøutvidet kryssløpsmodell (EEIOA) levert av Asplan Viak AS.

Modellen benytter utslippsstatistikk fra ulike land, nærings- og industrisektorer, samt handel mellom disse for å estimere klimaavtrykket per krone brukt på varer og tjenester. Den er spesielt nyttig for å estimere driftsrelaterte klimagassutslipp i Scope 3. Modellen gir et fullstendig oversiktsbilde over hvilke innkjøpsarter og aktiviteter som har størst påvirkning. Denne fullstendigheten går på bekostning av spesifisitet, da den ikke er i stand til å skille utslipp ned på enkeltprodukter eller leverandører. Modellen er derfor egnet til å identifisere hovedkildene til klimagassutslipp, og gjør det mulig å peke på de mest vesentlige utslippsdriverne som bør beregnes med fysiske data.

- **Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) – beregning av investerte og finansierte utslipp.**

Majoriteten av konsernets klimagassutslipp er i nedstrøms verdikjede. I utgangen av 2021 ble konsernet medlem av Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), et globalt samarbeid mellom finansinstitusjoner for å harmonisere estimering, måling og opplysninger om klimagassutslipp knyttet til sine utlån og investering. PCAF-metodikken og Finans Norges veileder for rapportering av finansierte utslipp benyttes for å estimere konsernets finansierte klimagassutslipp og investerte utslipp fra aksjer, andeler og andre egenkapitalinvesteringer.

- **Investerte utslipp fra tilknyttede selskaper**

For å beregne klimagassutslipp fra tilknyttede selskaper, som i all hovedsak er SpareBank 1-alliansens produktselskaper, er klimaregnskapet til disse selskapene benyttet ved innregning. Innregning er gjort ved bruk av egenkapitalmetoden.

Se øvrige beskrivelser av de enkelte datakildene brukt til beregning av de ulike utslippskategoriene i note 3-5.

Note 2: Vesentlige endringer sammenlignet med fjoråret

Tidligere års klimaregnskap har i stor grad fulgt samme beregningsmetodikk og -grunnlag som årets rapportering. Imidlertid innebærer årets rapportering betydelige utvidelser i både omfang og innhold av klimagassutslipp for å tilpasse klimaregnskapet til kravene i ESRS E1.

Til tross for at det ikke publiseres sammenligningstall, er det relevant å belyse vesentlige endringer fra fjoråret, ettersom årets klimaregnskap har store likheter med tidligere år.

Som følge av unntaket om å unnlate sammenligningstall er ikke effekten av endringene beregnet. De vesentlige endringene er oppsummert nedenfor.

Endring i konsolideringsprinsipp

I tidligere års rapportering er klimaregnskapet til konsernet konsolidert ved bruk av egenkapitalmetoden. I tråd med ESRS E1 er det i år konsolidert etter prinsippet om operasjonell kontroll, hvor alle datterselskaperes aktiviteter og tilhørende utslipp er innregnet uavhengig av eierandel.

Endring i organisatorisk avgrensning

I klimaregnskapet for 2023 ble ikke eierandeler i tilknyttede selskap inkludert. Dette innregnes i Scope 3, kategori 15 i 2024 basert på basert på konsernets eierandel i tilknyttede selskaper. I tillegg til å innregne tilknyttede selskaps Scope 1 og 2 innregnes også Scope 3 ettersom dette er den mest vesentlige utslippskategorien for konsernets tilknyttede selskap.

I tidligere års rapportering er klimaregnskapet til konsernet konsolidert ved bruk av egenkapitalmetoden. I tråd med ESRS E1 er det i år konsolidert etter prinsippet om operasjonell kontroll, hvor alle datterselskaperes aktiviteter og tilhørende utslipp er innregnet uavhengig av eierandel.

Note 3: Energiforbruk

Innhenting av energiforbruk for strøm, fjernvarme og fossile energikilder.

Konsernets totale energiforbruk på 6.175,7 MWh stammer i hovedsak fra kilder benyttet til drift og oppvarming av lokaler, herunder elektrisitet (88 prosent), fjernvarme (11,6 prosent), og varme og kjøling fra sjøvann (0,2 prosent). En mindre andel energi stammer fra fossile drivstoffkilder benyttet i kjøretøy (0,2 prosent).

Datagrunnlaget for elektrisitets- og fjernvarmeforbruk er basert på måleravlesninger fra konsernets kontorlokaler. For å estimere energiforbruket hvor måleravlesninger fra fellesarealer ikke er inkludert, er det lagt på en faktor på 5 prosent. I noen tilfeller gjelder måleravlesningene for hele bygg hvor konsernet er en av flere leietakere. I disse tilfellene er forbruket fordelt på leieareal. For lokasjoner med ufullstendige måleravlesninger, er resterende forbruk stipulert basert på et gjennomsnittlig energiforbruk per kvadratmeter fra lokasjoner med tilgjengelige måleravlesninger, multiplisert med kvadratmeter som ikke er dekket av måleravlesning.

12,9 MWh fra fossile drivstoffkilder er innhentet fra bilagsinformasjon.

Energiforbruk fra sektorer med høy klimapåvirkning

Konsernets selskaper er ikke klassifisert som foretak tilhørende sektorer med stor klimapåvirkning, og det rapporterer derfor ikke på fossile energikilder utover totalt forbruk ¹.

Fordeling av energiforbruk på fornybare- og ikke fornybare kilder (markedsbasert)

For beregninger etter markedsbasert metode benyttes NVEs varedeklarasjon for strømleverandører hvor konsernet mangler opprinnelsesgarantier på innkjøpt strøm ². I andel fornybare kilder er det innregnet elektrisitet anskaffet ved kjøp av opprinnelsesgarantier. Fordeling av energiforbruk etter markedsbasert metode følger av krav i ESRS E1 AR 32 bokstav j.

Informasjon om energiforbruk og -miks	Markedsbasert
Totalt energiforbruk (MWh)	6.175,7
Andel fossile kilder i totalt energiforbruk	71%
Andel kjernekraft i totalt energiforbruk	8%
Andel fornybare kilder i totalt energiforbruk	21%
Hvorav ikke-fornybart energiforbruk	
Totalt fossilt energiforbruk (MWh)	4.404,0
Hvorav energiforbruk fra kjernekraft	
Totalt energiforbruk fra kjernekraft (MWh)	489,3
Hvorav fornybart energiforbruk	
Drivstoffforbruk til fornybare kilder, inkludert biomasse (også inkludert industrielt og kommunalt avfall av biologisk opprinnelse, biogass, fornybart hydrogen osv.) (MWh)	0
Forbruk av kjøpt eller på annen måte anskaffet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare energikilder (MWh)	1.282,4
Forbruk av egenprodusert fornybar energi uten bruk av drivstoff (MWh)	0,0
Totalt fornybart energiforbruk (MWh)	1.282,4

¹ Sektorer med høy klimaeffekt er de som er oppført etter NACE-næringskode A til H og L (som definert i Kommisjonens delegerede forordning (EU) 2022/1288)

² Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE): Varedeklarasjon for strømleverandører

Fordeling av energiforbruk på fornybare- og ikke fornybare kilder (lokasjonbasert)

Konsernet eier og leier lokasjoner i Midt-Norge, og har i flere år benyttet lokasjonsbasert metode i rapportering og måling av energiforbruk og klimagassutslipp. Tabellen nedenfor er inkludert ved å benytte kravene i ESRS 1 AR 1-5 ettersom det er denne metoden som benyttes i oppfølging av konsernets energiforbruk.

Ved fordeling av elektrisitetsforbruket mellom fornybare og ikke-fornybare kilder, samt andelen elektrisitet fra kjernekraft, brukes NVEs rapportering om produksjonskilder ³ som fordelingsnøkkel i beregninger etter lokasjonsbasert metode. Denne tabellen er presentert på neste side.

Informasjon om energiforbruk og -miks	Lokasjonsbasert
Totalt energiforbruk (MWh)	6.175,7
Andel fossile kilder i totalt energiforbruk	3%
Andel kjernekraft i totalt energiforbruk	2%
Andel fornybare kilder i totalt energiforbruk	95%
Hvorav ikke-fornybart energiforbruk	
Totalt fossilt energiforbruk (MWh)	193,9
Hvorav energiforbruk fra kjernekraft	
Totalt energiforbruk fra kjernekraft (MWh)	100,5
Hvorav fornybart energiforbruk	
Drivstoffforbruk til fornybare kilder, inkludert biomasse (også inkludert industrielt og kommunalt avfall av biologisk opprinnelse, biogass, fornybart hydrogen osv.) (MWh)	0
Forbruk av kjøpt eller på annen måte anskaffet elektrisitet, varme, damp og kjøling fra fornybare energikilder (MWh)	5.881,3
Forbruk av egenprodusert fornybar energi uten bruk av drivstoff (MWh)	0,0
Totalt fornybart energiforbruk (MWh)	5.881,3

³ Norges vassdrags og energidirektorat (NVE): Klimadeklarasjon for fysisk levert strøm.)

Note 4: Klimagassutslipp fra egen drift

Scope 1 – direkteutslipp til luft

En mindre mengde direkteutslipp er innregnet i Scope 1, og gjelder forbrenning av innkjøpt fossilt drivstoff til biler. Konsernet har ingen klimagassutslipp fra regulerte utslippshandelssystemer eller direkteutslipp fra nedbryting eller forbrenning av biomasse i Scope 1. Tank-to-wheel-faktorer benyttet ved beregning av Scope 1 er hentet fra Department for Energy Security and Net Zero (tidl. DEFRA) ⁴.

Scope 2 – indirekte utslipp fra innkjøpt energi

Indirekte utslipp fra innkjøpt energi til egen drift stammer fra produksjon av elektrisitet og fjernvarme. Det er i tillegg en liten andel lokalprodusert varme og kjøling fra sjøvann som inngår i det totale energiforbruket for konsernet. Dette har ikke medregnet utslipp. Innhenting av energidata som brukes som grunnlag for beregning av Scope 2-utslipp er nærmere beskrevet i Note 3: *Energiforbruk*.

Lokasjonsbaserte klimagassutslipp beregnes ved bruk av en klimautslippsfaktor for den norske forbruksmiksen fra NVE ⁵.

Ved beregning av markedsbaserte klimagassutslipp er innkjøp av opprinnelsesgarantier eller fornybarsertifikater hensyntatt. I disse tilfellene er utslippsfaktoren 0 gCO₂e/kWh basert på dokumentasjon fra strømleverandørene mottatt via eiendomsforvalterne konsernet benytter. Dette gjelder 1326,9 MWh av energiforbruket i Scope 2, og tilsvarer en økning på 795 tCO₂e i markedsbaserte utslipp dersom opprinnelsesgarantier ikke hadde vært benyttet. For alle øvrige markedsbaserte klimagassutslipp rapportert i Scope 2 er NVEs varedeklarasjon for strømleverandører ⁶ benyttet.

For fjernvarme er Norsk Fjernvarmes utslippsfaktorer for fjernvarme levert fra norske fjernvarmeanlegg benyttet for å beregne klimagassutslippene knyttet til fjernvarmekjøp fra de ulike anleggene i regionen ⁷.

Konsernet har ingen indirekte klimagassutslipp fra nedbryting eller forbrenning av biomasse.

Klimagassutslipp i Scope 1

	2024
Brutto klimagassutslipp scope 1 (tCO ₂ e)	3
Andel av klimagassutslipp i scope 1 som stammer fra regulerte kvotehandelssystemer	0

Klimagassutslipp i Scope 2

Brutto lokasjonsbaserte klimagassutslipp scope 2 (tCO ₂ e)	832
Brutto markedsbaserte klimagassutslipp scope 2 (tCO ₂ e)	2.503

⁴ Department for Energy Security and Net Zero: Greenhouse gas reporting: conversion factors 2024)

⁵ Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE): Klimadeklarasjon for fysisk levert strøm) (15 g CO₂e/kWh).

⁶ Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE): Varedeklarasjon for strømleverandører) residualmikts (599g CO₂e/kWh).

⁷ Norsk Fjernvarme: fjernkontrollen.no

Note 5: Klimagassutslipp fra verdikjeden

Verdikjeden utgjør størsteparten av konsernets klimagassutslipp, med totalt 2.504.936 tCO₂e (99,97 prosent av totale klimagassutslipp for konsernet). Disse utslippene oppstår indirekte ved innkjøp av varer og tjenester knyttet til egen drift (oppstrøm) og investerte og finansierte utslipp (nedstrøm).

Oppstrøms- og nedstrømsutslippene utgjør til sammen konsernets totale utslipp i Scope 3. Konsernet har valgt å inkludere samtlige oppstrømskategorier i Scope 3 hvor konsernet har aktivitet, uavhengig av vesentlighet, som til sammen utgjør 23.234 tCO₂e (1 prosent av totale klimagassutslipp). Konsernet har kun aktivitet i kategori 13 (nedstrøm leide eiendeler) og kategori 15 (investerte og finansierte utslipp), og utgjør konsernets totale nedstrømsutslipp (lokasjonsbasert) på 2.481.702 tCO₂e (99 prosent av totale klimagassutslipp).

Konserninterne transaksjoner er eliminert. Konsernet har ingen indirekte klimagassutslipp fra nedbryting eller forbrenning av biomasse i Scope 3.

I tabellen til høyre er det gitt en oversikt over hvilke Scope 3-kategorier som inkludert er i klimaregnskapet med begrunnelse for eventuelle ekskludering.

Kategori	Beskrivelse
Oppstrøm	
1. Kjøpte varer og tjenester	
2. Kapitalvarer	
3. Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter (ikke inkludert i Scope 1 eller 2)	Inkludert.
4. Transport og distribusjon (oppstrøms)	
5. Avfall fra egen drift	
6. Forretningsreiser	
7. Pendling av ansatte	
8. Leide eiendeler (oppstrøms)	Operasjonelle utslipp fra leide lokaler er tatt inn i Scope 2. Leie av lokaler er i hovedsak aktivert som bruksretter i henhold til IFRS 16. Øvrige utslipp relatert til leie av lokaler er inkludert i kategori 8.
Nedstrøm	
9. Transport og distribusjon (nedstrøms)	
10. Behandling av solgte produkter	Ikke inkludert. Konsernet har ingen finansiell aktivitet som faller innenfor kategoriene.
11. Bruk av solgte produkter	
12. Sluttbehandling av solgte produkter	
13. Leide eiendeler (nedstrøms)	Inkludert.
14. Franchise	Ikke inkludert. Konsernet har ingen finansiell aktivitet som faller innenfor kategorien.
15. Investerte/finansierte utslipp	Inkludert. Investerte utslipp er basert på eierandeler i tilknyttede selskaper og øvrige investeringer. Finansierte utslipp er fordelt på bransjer iht. regnskapsnote note 8: Utlån til og fordringer på kunder

Oppstrøm

Konsernets oppstrømsutslipp er beregnet ved bruk av finansiell informasjon. Det er benyttet en spend-basert tilnærming hvor kostnadene i resultatregnskapet kobles mot utslippsfaktorer som angir kgCO₂e/krone innkjøpte varer og tjenester. Se Note 1: *Prinsippnote for beregning av klimagassregnskap* for detaljerte beskrivelser av metoden.

Scope 3 – kategori 1: Kjøpte varer og tjenester

Innkjøp av varer og tjenester utgjør 73 prosent av konsernets oppstrømsutslipp. Disse utslippene består av kostnadsbaserte estimater. En oversikt over hvilke kostnader som er inkludert er beskrevet i regnskapets note 20 og 21. De største kildene til klimagassutslipp er IT-relaterte tjenester, markedsføring og media, samt øvrige driftsavtaler.

Scope 3 – kategori 2: Kapitalvarer

Avskrivninger av aktivert inventar, programvare og bruksretter for bygg og eiendom. Dette utgjør 6,2 prosent av konsernets oppstrømsutslipp.

Scope 3 – kategori 3: Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter (ikke inkludert i Scope 1 eller 2)

Indirekte utslipp knyttet til energiproduksjon, som ikke inkluderer direkte utslipp fra selve strømproduksjonen, er skilt ut. Dette innebærer å skille ut utslipp knyttet til tap under overføring og distribusjon i strømmettet, samt øvrige livsløpsutslipp knyttet til produksjonen av energikildene. Dette utgjør 0,1 prosent av konsernets oppstrømsutslipp

For drivstoff er det benyttet well-to-tank-faktorer for drivstoff ⁸. For elektrisitet benyttes en total oppstrøms utslippsfaktor fra IEA (5,3 gCO₂e/kWh), som inkluderer overførings- og distribusjonstap samt øvrige livsløpsutslipp knyttet til norsk strøm ⁹.

For fjernvarme har det ikke vært mulig å oppdrive en utslippsfaktor for livsløpsutslipp knyttet til produksjon, innhenting eller tilvirkning av innsatsvarene som går til forbrenning. Utslipet anses som neglisjerbart.

Totalt utgjør kategorien 0,1 prosent av konsernets oppstrømsutslipp.

Scope 3 – kategori 4: Transport og distribusjon (oppstrøms)

Beregnes ved bruk av spend-basert metode på kostnader knyttet til frakt, porto og verditransport. Dette utgjør 1 prosent av konsernets oppstrømsutslipp.

Scope 3 – kategori 5: Avfall fra egen drift

Beregnes ved bruk av spend-basert metode på innkjøpte renovasjonstjenester. Dette utgjør 0,1 prosent av konsernets oppstrømsutslipp.

Scope 3 – kategori 6: Forretningsreiser

Det er benyttet to metoder for å beregne klimagassutslipp fra forretningsreiser, som utgjør 10,6 prosent av konsernets oppstrømsutslipp. Hvis mulig benyttes reisebyråenes egne klimagassberegninger for å beregne utslippet fra konsernets ansattreiser. For øvrige reiser er spend-basert metode koblet til kostnadsførte reiseutgifter, i hovedsak gjennom opplysningspliktige og ikke-opplysningspliktige reisekostnader og kilometergodtgjørelse.

Scope 3 – kategori 7: Ansattpendling

Kategorien er beregnet basert på statistikk fra landsdekkende undersøkelser knyttet til norske arbeidstakers resemønstre til jobb ¹⁰, multiplisert med utslippsfaktorer for de ulike transportmidlene fra DEFRA. Det er gjort også forutsetninger knyttet til hjemmekontor. Kategorien utgjør 5,6 prosent av konsernets oppstrømsutslipp.

Scope 3 – kategori 8: Oppstrøms leide eiendeler

Utslipp fra oppstrøms leide eiendeler utgjør 3,5 prosent av konsernets totale oppstrømsutslipp. Disse beregnes ved å benytte spend-basert metode, og inkluderer husleiekostnader. Drift av øvrige leide eiendeler dekkes under Scope 1 og Scope 2.

Oppstrøm scope 3	2024
Brutto indirekte klimagassutslipp scope 3 oppstrøm (tCO₂e)	23.234
Innkjøpte varer og tjenester	16.934
Kapitalvarer	1.436
Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter (ikke inkludert i Scope 1 eller 2)	30
Transport og distribusjon (oppstrøm)	230
Avfall fra egen drift	26
Forretningsreiser	2.462
Ansattpendling	1.311
Leide eiendeler (oppstrøm)	806

⁸ Department for Energy Security and Net Zero: Greenhouse gas reporting: conversion factors 2024

⁹ International Energy Agency (IEA): IEA Life Cycle Upstream Emission Factors (Pilot Edition) (2022)

¹⁰ Nasjonal reisevaneundersøkelse 2023 - nøkkeltallsrapport | Statens vegvesen

Nedstrøm

Konsernets nedstrømsutslipp omfatter kategori 13: Leide eiendeler (nedstrøm) og kategori 15: investerte og finansierte utslipp.

Scope 3 – kategori 13: Leide eiendeler (nedstrøms)

Kategorien består av leasing/billån til personkunder. Det er benyttet samme metode som for beregning av finansierte utslipp beskrevet i *Note 1: Prinsippnote for beregning av klimagassregnskap*. Bakgrunnen for en slik beregning er at leasingavtalene er å regne som et finansielt instrument (finansiell leasing) som følge av leietakers opsjon på å kjøpe ut den leide eiendelen etter endt leieperiode og at risikoen i all hovedsak er overført på leietaker. Dette utgjør 1,3 prosent av konsernets nedstrømsutslipp.

Scope 3 – kategori 15: Investerte og finansierte utslipp

Investerte utslipp består av klimagassutslipp fra konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og øvrige eierposter. I tillegg til Scope 1 og 2 inkluderes også Scope 3 ettersom dette er den mest vesentlige utslippskategorien for konsernets tilknyttede selskaper.

Klimagassutslipp fra investerte selskaper er basert på tilknyttede selskapers rapporterte Scope 1, 2 og 3-utslipp. I *Note 1: Prinsippnote for beregning av klimaregnskap* er det gitt en fullstendig oversikt over selskaper inkludert i kategorien. Dette utgjør 56 prosent av konsernets nedstrømsutslipp.

Det er heftet betydelig usikkerhet ved estimatene. Innregnede utslipp er kun basert på eierandel, og ikke basert på hvilke aktiviteter tilknyttede selskaper utfører på vegne av SpareBank 1 SMN sine kunder. Ved å innregne tilknyttede selskapers nedstrømsutslipp basert på tjenester utført på vegne av konsernets kunder, fremfor eierandel, vil kunne øke eller minke utslippene. Innregning basert på eierandel er beste estimat på rapporteringstidspunktet.

Konsernets investeringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser er beskrevet i regnskapets note 30. Klimagassutslipp fra disse investeringene er beregnet i henhold til PCAF-standarden basert på økonomisk aktivitet, hvor metoden varierer avhengig av datatilgjengelighet. Ved beregning av Mavi XVs eiendeler benyttes selskapenes omsetning kombinert med bransjespesifikke utslippsintensiteter (PCAF datakvalitetsscore 4). For SpareBank 1 SMN Invests eiendeler benyttes markedsverdi som en proxy for omsetning, supplert med sektorspesifikke utslippsintensiteter (score 5). For konsernets øvrige eierposter anvendes markedsverdi kombinert med en gjennomsnittlig utslippsfaktor for hele porteføljen (score 5).

Finansierte utslipp er den største kilden til konsernets klimagassutslipp, og utgjør totalt 1.034 tusen tCO₂e (lokasjonsbasert). Dette utgjør 41 prosent av konsernets nedstrømsutslipp.

Kundenes klimagassutslipp i Scope 1 og 2 inngår i konsernets scope 3 nedstrømsutslipp. Finansierte klimagassutslipp beregnes med å multiplisere kundens totale klimagassutslipp

med finansiert andel av kundens eiendeler. Dersom konsernet finansierer 5 prosent av kundens eiendeler, innregnes 5 prosent av kundens klimagassutslipp.

Metodikken for å estimere klimagassutslippene fra utlånsporteføljen følger Finans Norge sin «Veileder for beregning av finansierte klimagassutslipp». Veilederen bygger videre på PCAF-standarden.

Grunnmuren i PCAF-metodikken er estimerte utslipp basert på inntekts- eller utlånsbaserte utslippsfaktorer per næring. Exiobase Advanced Economies på sektornivå benyttes som faktorbibliotek med inflasjons- og valutakursjusteringer. Det har vært behov for å bruke proxyfaktor på bransjen fornybar energiproduksjon. Konsernets mål er å erstatte de enkle estimatene med enten rapporterte utslipp fra kunden selv eller aktivitetsbaserte estimater.

Datakvalitet på estimerte klimagassutslipp, omtalt i PCAF som «data-quality score» strekker seg fra 1 (basert på kundens egne rapporterte klimagassutslipp) til 5 (faktorbaserte utslipp på utlånssaldo). Lav score angir høy datakvalitet. Klimagassutslippene til de fleste bedriftskunder måles ved bruk av faktorbasert metode. Estimerte klimagassutslipp som presenteres nedenfor har generelt lav kvalitet og meget høy usikkerhet.

For 2024 har bankene i SpareBank 1-alliansen en felles tilnærming for beregning av finansierte utslipp, og beregningene er sentralisert. Klimagassutslipp knyttet til utlånssaldo per 31.12.24 beregnes av SpareBank 1 Utvikling DA i tråd med PCAF og Finans Norges veileder for klimagassberegning av finansierte utslipp. Videre oppdateres utslippsberegningene for konsernets portefølje med data av høyere kvalitet hvor det er tilgjengelig for perioden, som eksempelvis klimaregnskap fra næringslivskunder og registrert drivstofforbruk blant shipping- og fiskerikunder.

Tabellen på neste side viser konsernets estimerte klimagassutslipp, scope 1 og 2, fra utlånsporteføljen til inkludert lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt hvor konsernet har operasjonell kontroll.

Nedstrøm	2024
Brutto klimagassutslipp scope 3 nedstrøm (tCO2e)	
Leide eiendeler (nedstrøm)	31.227
Leasing	31.227
Finansierte utslipp (lokasjonsbasert)	1.034.021
Finansierte utslipp (markedsbasert)	2.177.068
Jordbruk og skogbruk	379.377
Fiske og fangst	126.084
Havbruk	63.534
Industri og bergverk	114.654
Bygg og anlegg, kraft- og vannforsyning	29.605
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	23.510
Sjøfart og offshore	95.083
Eiendomsdrift (lokasjonsbasert)	11.743
Eiendomsdrift (markedsbasert)	465.278
Forretningsmessig tjenesteyting	7.399
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	161.633
Offentlig forvaltning	95
Øvrige sektorer	987
Lønnstakere (boliglån) (lokasjonsbasert)	20.319
Lønnstakere (boliglån) (markedsbasert)	709.831
Investerte utslipp	1.416.453
Investeringer i tilknyttede selskaper ¹⁾	1.402.412
Investeringer i aksjer, andeler eller andre egenkapitalinteresser	14.051

¹⁾ Se note 1: Prinsippnote for beregning av klimagassutslipp

En nærmere inndeling av finansierte utslipp etter Scope 1, 2 og 3 med tilhørende vektet datakvalitet per bransje er beskrevet i tabellen på neste side.

Bransjer ¹⁾	Scope 1-2				Scope 3
	Utlån (MNOK)	Finansierte utslipp scope 1-2 (tCO ₂ e)	Andel av totale finansierte utslipp	Vektet datakvalitet	Finansierte utslipp scope 3 (tCO ₂ e)
Jordbruk og skogbruk	14.026	379.377	36%	3,0	523.767
Fiske og fangst	6.075	126.084	12%	2,9	102.317
Havbruk	4.169	63.534	6%	2,2	113.075
Industri og bergverk	3.926	114.654	11%	3,7	354.786
Bygg og anlegg, kraft- og vannforsyning	6.296	29.605	3%	4,2	237.202
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4.148	23.510	2%	4,1	128.124
Sjøfart og offshore	4.101	95.083	9%	2,6	35.656
Eiendomsdrift (lokasjonsbasert)	24.817	11.743	1%	3,8	5.477
Eiendomsdrift (markedsbasert)	24.817	465.278		3,8	
Forretningsmessig tjenesteyting	5.904	7.399	1%	4,2	23.071
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	7.700	161.633	15%	3,6	106.419
Offentlig forvaltning	60	95	0%	4,9	200
Øvrige sektorer	1.454	987	0%	3,3	2.284
Lønnstakere (boliglån) (lokasjonsbasert)	156.606	20.319	2%	3,1	
Lønnstakere (boliglån) (markedsbasert)	156.606	709.831		3,1	
Leasing ²⁾	7.248	31.227	3%	3,0	
Total (lokasjonsbasert)	246.530	1.065.248			
Total (markedsbasert)	246.530	2.208.295			

¹⁾ Oppstillingen følger av finansregnskapets note 8: Utlån til og fordringer på kunder

²⁾ Rapportert under scope 3 kategori 13. Beregnet ved bruk av PCAF og Finans Norges veileder for beregning av finansierte klimagassutslipp.

Tabellen ovenfor indikerer fortsatt at estimerte klimagassutslipp i utlånsporteføljen er konsentrert om noen få bransjer, og en begrenset andel av konsernets utlånsvolum.

Estimatene for klimagassutslipp er vesentlig endret fra fjoråret. Den viktigste årsaken er tekniske endringer i beregningsmetoder og utslippsfaktorer. Mest vesentlig er:

- Ny beregning for bransjen landbruk viser en teknisk reduksjon på omtrent 40 % i estimerte klimagassutslipp.
- Nye utslippsfaktorer per bransje gir en teknisk økning i utslippene for disse kundene med 43 %. Disse utgjør 44 % av finansierte klimagassutslipp.

Tallene skal være retningsgivende for fremtidig arbeid og prioritering, men konsernet er forsiktig når det gjelder å ta strategiske grep gitt den store usikkerheten. Når det fremover skal måles endring i klimagassutslipp over tid, vil historiske tall revideres for

å sikre at rapporterte endringer i størst mulig grad reflekterer endringer i faktiske klimagassutslipp, og ikke kun tekniske justeringer i målemetode.

Majoriteten av utslippene til konsernets kunder estimeres ved bruk av enten inntektsfaktor eller utlånsfaktor. Det er et fåtall av konsernets kunder som per i dag rapporterer egne klimagassutslipp, og for de som rapporterer så er tallene ennå ikke tilgjengelig i offentlige registre, noe som vanskeliggjør datainnsamling. En oversikt over forutsetninger benyttet i estimeringen av klimagassutslipp til næringer hvor primærdata er samlet inn følger nedenfor.

Fiske og fangst

For fiskeriporteføljen er det samlet inn drivstofforbruk for konsernets største kunder i flere år. Dette er benyttet til å estimere klimagassutslipp for fiskeriporteføljen med god kvalitet. Fiskeriporteføljen har best datakvalitet i analysen.

Lønnstakere (boliglån)

For boliglånporteføljen er estimerte klimagassutslipp levert av Eiendomsverdi AS, og utarbeidet av Simenergi AS. Klimagassutslippene er estimert med klimagassutslippsfaktor basert på fysisk produksjonsmiks med et utslipp på 15 gram CO₂e per kWh. I tabellene ovenfor er det benyttet europeisk restmiks, på 599 gram CO₂e per kWh, ved estimerte av markedsbaserte utslipp.

Eiendomsdrift

Klimagassutslippene fra finansiert næringseiendom er gjort ved å hente informasjon om hvert enkelt bygg, altså type eiendom, bruksareal og energimerke, der det eksisterer. Informasjonen om bygget er så satt sammen med PCAF-utslippsfaktorer for eiendom, enten per kvm eller per bygg. Det er også beregnet lokasjonsbaserte og markedsbaserte klimagassutslipp på samme måte som for lønnstakere.

Fossile kjøretøy

Næringslivskunder er inkludert i rapporteringen med faktorbaserte utslipp. Personkunder er i praksis leasing og billån. I estimeringen for privatkunder er det hentet inn informasjon alle finansierte biler, både elbiler og fossilbiler. Det er i utslippsestimatene benyttet en gjennomsnittlig kjørelengde på 12.000 kilometer for alle bilene basert på snitt fra SSB.

Jordbruk og skogbruk

Informasjon om antall dyr, dyrket areal og produksjon hentes fra produksjonstilskuddregisteret og kobles til bankens landbrukskunder. Basert på registret aktivitet estimeres klimagassutslipp på individuelt nivå med utslippsfaktor per aktivitet. Det er stor usikkerhet knyttet til tallene, og forskjellen på god kontra dårlig agronomi er ikke vurdert.

Konsernet ønsker at kundene benytter Landbrukets klimakalkulator, og at dette vil forbedre estimerte klimagassutslipp per gårdsbruk og gi innsikt i konsernets planer for reduksjon av klimagassutslipp fremover.

En stor del av konsernets kunder har skogsdrift som del av sin virksomhet. Totalt er det registrert 2,5 millioner dekar produktiv skog på konsernets kunder. Korrigert for finansieringsgrad og multiplisert med faktor for arealbaserte opptak fra skog (0,2959 tCO₂e per dekar), så er finansiert andel av opptak av karbon i skog beregnet til 346 tusen tCO₂e. Dette er et estimat med stor usikkerhet, og benyttes ikke brukes til å motregne finansierte utslipp.

I tråd med oppdatert veileder fra Finans Norge og PCAF har konsernet fulgt anbefalingen om å rapportere ytterligere informasjon knyttet til klimagassutslipp, strømforbruk og andre egenskaper ved finansierte eiendommer, både privatboliger og næringseiendommer. Denne informasjonen er presentert i tabellene til høyre.

	Eksponering (MNOK)	Finansierte utslipp lokasjonsbasert (tCO₂e)	Utslippsintensitet (tCO₂e per MNOK utlån)	Finansierte utslipp lokasjonsbasert (tCO₂e)	Utslippsintensitet (tCO₂e per MNOK utlån)
Privatboliger	156.000	20.298	0,13	709.005	4,5
Næringseiendom	42.504	11.743	0,28	465.278	10,9

	Estimert total strømforbruk for alle eiendommer (MWh/år)	Gjennomsnittlig strømforbruk (KWh/m²/år)	Gjennomsnittlig strømforbruk per eiendom (MWh/år)	Gjennomsnittlig utslipp lokasjonsbasert (kgCO₂e/m²)
Privatboliger	2.777.060		203	1,8
Næringseiendom	1.692.740		216	3,1

	Gjennomsnittlig byggeår	Gjennomsnittlig bruksareal (BRA)	Antall eiendommer
Privatboliger	1981	133	82.296
Næringseiendom	1980	407	9.205

Note 6: Totale klimagassutslipp

	Retrospektivt			Milepæler og år for måloppnåelse 1)			
	Basisår	2023	2024	2025	2030	2050	Årlig prosentmål mot basisår
Klimagassutslipp i Scope 1							
Brutto klimagassutslipp scope 1 (tCO ₂ e)	3		3				
Andel av klimagassutslipp i scope 1 som stammer fra regulerte kvotehandelssystemer	-		-				
Klimagassutslipp i Scope 2							
Brutto lokasjonsbaserte klimagassutslipp scope 2 (tCO ₂ e)	832		832				
Brutto markedsbaserte klimagassutslipp scope 2 (tCO ₂ e)	2.503		2.503				
Klimagassutslipp i Scope 3							
Brutto indirekte klimagassutslipp scope 3 oppstrøm (tCO ₂ e)							
Innkjøpte varer og tjenester	16.934		16.934				
Kapitalvarer	1.436		1.436				
Drivstoff- og energirelaterte aktiviteter (ikke inkludert i Scope 1 eller 2)	30		30				
Transport og distribusjon (oppstrøm)	230		230				
Avfall fra egen drift	26		26				
Forretningsreiser	2.462		2.462				
Ansattpendling	1.311		1.311				
Leide eiendeler (oppstrøm)	806		806				
Brutto indirekte klimagassutslipp scope 3 nedstrøm (tCO ₂ e)							
Leide eiendeler (nedstrøm)	31.227		31.227				
Investeringer (lokasjonsbasert)	2.450.475		2.450.475				
Investeringer (markedsbasert)	3.593.521		3.593.521				
Totale klimagassutslipp (tCO₂e)							
Totale klimagassutslipp (lokasjonsbasert)	2.505.771		2.505.771				
Totale klimagassutslipp (markedsbasert)	3.650.489		3.650.489				

1) Utslippsbaner er fortsatt under utarbeidelse i forbindelse med konsernets forpliktelse til SBTi. Det rapporteres derfor ingenting i disse kolonne for inneværende rapporteringsår.

Note 7: Utslippsintensitet

Utslippsintensitet beregnes på to ulike måter: *Utslippsintensitet basert på nettoinntekt* og *finansiert utslippsintensitet*. Bakgrunnen for to ulike utslippsintensiteter er at utslippsintensitet basert på nettoinntekt er et krav i ESRS. Finansiert utslippsintensitet er en mer relevant størrelse.

For å beregne utslippsintensitet basert på nettoinntekt skal netto inntekt benyttes i nevneren for å beregne utslippsintensitet. Netto inntekt er ikke direkte definert i ESRS, og definisjonen som er benyttet følger av NFRD: *beløp fra salg av produkter og levering av tjenester etter fradrag for salgsrabatter og merverdiavgift samt andre skatter direkte knyttet til omsetning*.

I utgangspunktet skal internasjonale regnskapslovgivning (f.eks. IFRS 15) eller nasjonal regnskapslovgivning (NGAAP) sine definisjoner av netto inntekt benyttes. Kredittinstitusjoner skal benytte definisjonen av netto inntekt fastsatt i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak kapittel 4. Konsernets netto inntekt utgjør derfor summen av forskriftens § 4-1 element 1, 3, 5, 6 og 7.

Elementer av netto inntekt (i mill. kr.)	2024
(1) Renteinntekter og lignende inntekter	13.560
(3) Provisjonsinntekter	1.611
(5) Utbytte og andre inntekter fra finansielle instrumenter	103
(6) Netto gevinst eller tap fra finansielle eiendeler og forpliktelser	1.254
(7) Andre driftsinntekter	1.006
Netto inntekt	17.534

I 2024 var konsernet nettoinntekt i henhold til definisjonen ovenfor 17.534 MNOK. Dette er benyttet for å beregne utslippsintensitet per netto inntekt nedenfor.

Utslippsintensitet basert på nettoinntekt	2024
Totale klimagassutslipp (lokasjonsbasert) per netto inntekt (tCO ₂ e/MNOK)	142,91
Totale klimagassutslipp (markedsbasert) per netto inntekt (tCO ₂ e/MNOK)	208,19

For å beregne finansiert utslippsintensitet benyttes konsernets finansierte utslipp og eksponering til ulike bransjer. Dette er vist i tabellen til høyre, som er basert på finansregnskapets note 8: *Utlån til og fordringer på kunder*, og Scope 3 kategori 15-utslipp.

Bransjer	Eksposering (MNOK)	Finansierte utslipp (scope 1-2) (tCO ₂ e)	Finansiert utslippsintensitet
Jordbruk og skogbruk	14.026	379.377	27,0
Fiske og fangst	6.075	126.084	20,8
Havbruk	4.169	63.534	15,2
Industri og bergverk	3.926	114.654	29,2
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	6.296	29.605	4,7
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4.148	23.510	5,7
Sjøfart og offshore	4.101	95.083	23,2
Eiendomsdrift (lokasjonsbasert)	24.817	11.743	0,5
Eiendomsdrift (markedsbasert)	24.817	465.278	18,7
Forretningsmessig tjenesteyting	5.904	7.399	1,3
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	7.700	161.633	21,0
Offentlig forvaltning	60	95	1,6
Øvrige sektorer	1.454	987	0,7
Lønnstakere (boliglån) (lokasjonsbasert)	156.606	20.319	0,1
Lønnstakere (boliglån) (markedsbasert)	156.606	709.831	4,5
Leasing	7.248	31.227	4,3

Note 8: Finansielle risikoer og muligheter som følge av klimaendringer og -tilpasning

Klimarisiko er definert som risikoen for finansielle tap eller svekket omdømme, som kan relateres enten direkte til klimaendringer (fysisk risiko) eller som en konsekvens av tilpasninger til et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko).

Tap som følge av klimarisiko vil materialisere seg gjennom de tradisjonelle risikogruppene, som kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Klimarisiko er en driver for risiko, og ikke en egen risikogruppe. Konsernet anser klimarisiko som en vesentlig finansiell risiko.

Anbefalingene fra Task force on Climate related Financial Disclosure (TCFD) benyttes som veiledning i bankens arbeid med klimarisiko.

Ledelse

Styrets involvering i klimarelaterte risikoer og muligheter

Ansvaret for klimarisiko følger ordinær ansvarsstruktur i konsernet, i henhold til konsernets risikostyringspolicy. Styret har det overordnede ansvaret for klimarisiko gjennom godkjenningen av styringsdokumenter og oppfølging av rapportering fra administrasjonen. Risiko- og revisjonsutvalget følger opp konsernets arbeid med klimarisiko og gir sin innstilling i saker til styret. Klimarisiko rapporteres minst kvartalsvis til styret som en del av kvartalsrapporteringen og som fast tema i risikorapport, og årlig gjennom konsernets årsrapportering og ICAAP.

Styret har godkjent, og vil fremover revidere styringsdokumenter som er utformet for å håndtere klimarisiko, som for eksempel Bærekraftstrategien, Policy for bærekraft og Kredittstrategien. Arbeidet med å integrere og revidere klimarisiko i alle styrende dokumenter er en løpende prosess.

Styret anerkjente klimarisiko som en strategisk mulighet og trussel og vedtok i forlengelse av dette rammeverket for overgangsplaner mot netto null og konsernets forpliktelse til netto null innen 2050.

Ledelse av klimarelaterte risikoer og muligheter

Konsernledelsen har satt retningen for arbeidet med klimarisiko ved å etablere bærekraft som en av fem strategiske prioriteringer i konsernstrategien, vedtatt i 2019.

I konsernets daglige drift følger håndtering av klimarisiko ordinær forsvarslinjestructur og ansvar, der konsernsjef har det øverste ansvaret. Presiseringer av roller og ansvar i arbeidet med klimarisiko, som del av arbeidet med bærekraft, er beskrevet i Policy for bærekraft. Ved at klimarisiko inkluderes i alle styringsdokumenter blir ansvaret for klimarisiko en integrert del av konsernets virksomhet.

Konsernets ESG-komité skal bidra til utvikling og implementering av en felles konsernstandard for bærekraft. Klimarisiko er en del av dette arbeidet. Samtlige av konsernets forretningsområder er representert med et medlem i komitéen, som er pekt ut av ansvarlig konserndirektør eller leder for datterselskaper. Komitéens mandat ble revidert i oktober 2023, og skal blant annet:

- Overvåke trender og utviklingstrekk innen ESG
- Stimulere til at arbeidet med å integrere bærekraft videreutvikles og intensiveres i alle deler av konsernet i tråd med gjeldende strategisk initiativer.
- Bidra til å utvikle aktive påvirkningsstrategier og overgangsplaner som hjelper konsernets kunder, leverandører og forretningspartnere å lykkes med nødvendig omstilling
- Bidra til å tydeliggjøre konsernets ESG databehov som grunnlag for helhetlig virksomhetsstyring og forberedelse til å tilfredsstille nye regulatoriske krav
- Bidra til å utvikle kompetanse på relevante rammeverk og regulatoriske krav

Strategi

Konsernets strategi for klimarisiko skal understøtte konsernets langsiktige finansielle mål om bærekraftig lønnsomhet og vekst ved å:

- Identifisere, vurdere og håndtere fremtidig klimarisiko knyttet til konsernets virksomhet, primært gjennom å være en pådriver for grønn omstilling.
- Utvikle og vedlikeholde kunnskap, verktøy og metoder for å identifisere klimarisiko både på kundenivå og å kvantifisere risiko på aggregert porteføljenivå.
- Utforme policy og fullmakter slik at de danner en effektiv ramme for virksomheten, med det mål å holde konsernets eksponering mot klimarisiko innenfor styrets vedtatte risikopetitt.
- Jobbe aktivt med å redusere klimarisiko i utlånsporteføljen gjennom rådgivning, finansiering til omstilling og i siste instans avvise kunder eller leverandører som hverken oppfyller minstekrav til bærekraft eller har manglende forpliktelse til omstilling.

Klimarelaterte risikoer og muligheter på kort, medium og lang sikt

Konsernet oppdaterer årlig en detaljert kartlegging av klimarisiko etter TCFDs anbefalinger. Vesentlige bransjer er gjennomgått i samarbeid mellom bransjeansvarlig, kredittavdelingen og avdeling for risikostyring. Potensielle trusler og usikkerhet blir identifisert og risiko blir vurdert på kort, mellomlang og lang sikt. Ved funn av vesentlig

finansiell risiko kan ESG-modellen tilpasses til å identifisere utsatte kunder. Til slutt vurderes valg av risikostrategier for å håndtere risikoen, herunder utvikling av nye policyregler.

Resultatene fra analysen viser at klimarisiko primært er en risiko gjennom utlån til kunder. Konsernets utlånsportefølje har en relativt lav fysisk risiko, med unntak av bransjene fiskeri og havbruk hvor risikoen er moderat som følge av forventet økt temperatur i havet. Overgangsrisiko vil påvirke de fleste bedrifter i tilpasningen mot lavutslippssamfunnet. Konsernet er eksponert mot landbruk og skipsrelaterte bransjer, som i analysene har høye estimerte klimagassutslipp med tilhørende offentlig oppmerksomhet knyttet til utslippene. Disse bransjene har selv et bevisst forhold til problemstillingene og jobber aktivt for å redusere klimagassutslippene, eksempelvis Landbrukets Klimaplan og IMO.

I tillegg til å representere en overgangsrisiko er kundens omstilling en mulighet for konsernets forretningsområder knyttet til produkter og rådgivingstjenester. Dette er nærmere beskrevet under *Klimarelaterte risikoer og muligheter* innledningsvis i kapittelet.

Konsernet har ikke informasjon om forventede kostnadsbesparelser av kunders klimatiltak, og estimater vil ikke være representativt eller relevant.

Konsekvenser for drift, strategi og finansiell planlegging

Resultatene fra kartleggingen av klimarisiko er brukt til å prioritere videre arbeid, etablering av nye policyregler og til arbeidet med overgangsplaner mot netto null. Resultatene benyttes også som input i arbeidet med kredittstrategi. Implementeringen av tiltak vektlegger å støtte bærekraftstrategiens og konsernets målsetninger om å være pådriver for grønn omstilling. I 2024 ble overgangsplan for landbruk oppdatert, mens overgangsplan for skipsrelaterte næringer ferdigstilt.

Klimarisiko har over lengre tid vært integrert i virksomhetsstyringen gjennom ulike styringsindikatorer. Disse styringsindikatorer er under oppdatering i forbindelse med konsernets omstillingsplan og innføringen av bærekraftsdirektivet. Styringsindikatorer som håndterer klimarisiko på rapporteringstidspunktet er også under oppdatering. KPI-ene som vist i *Nøkkeltall* innledningsvis i årsrapporten var fortsatt gjeldende i 2024.

Konsernet utsteder grønne obligasjoner og har et etablert program for å sikre bruken av midlene. Rammeverket for grønne obligasjoner ble revidert i 2023. I tillegg har SpareBank 1 Boligkreditt finansiert seg med grønne obligasjoner. Konsernet tilbyr grønne boliglån, byggelån og landbrukslån.

Klimascenariers potensielle påvirkning på drift, strategi og finansiell planlegging

Dette er nærmere beskrevet i *klimarelaterte risikoer og muligheter* innledningsvis i kapittelet.

Risikostyring

Identifisering av klimarisiko

Det er etablert flere prosesser for å identifisere klimarisiko i konsernets virksomhet. Store deler av arbeidet er sentrert rundt utlånsvirksomheten, ettersom det er her risikoen er identifisert som størst. Den tidligere nevnte kartleggingen av klimarisiko etter mal fra TCFD er en grundig analyse av hendelser som kan påvirke kundene, vurdert på bransjenivå.

Sårbarheten mot klimarisiko kan variere innenfor en gitt bransje. Alle bedriftskunder hvor konsernet har eksponering over 10 millioner kroner vurderes ved bruk av SpareBank 1-alliansens felles ESG-modell. Modellen vurderer kundenes fysisk risiko (Ef), overgangsrisiko (Eo), sosiale forhold (S) og selskapsledelse (G). Modellen er utarbeidet med formål om å gi gode og oppdaterte risikovurderinger og sikre god datafangst.

Klimarisiko er et eksplisitt vurderingspunkt for alle kredittsaker for næringslivskunder og landbruk. Rådgiveren gjør en egen vurdering av kundens sårbarhet mot klimarisiko i tillegg til gjennomføring av ESG-scoring ved bruk av modellen.

Håndtering av klimarisiko

Konsernets strategi for håndtering av klimarisiko er primært gjennom rådgiving og finansiering til omstilling. Overgangsplanene per bransje inneholder krav og forventninger til kundene som videre skal bidra til håndtering av deres klimarisiko.

Gode retningslinjer bidrar til å forebygge kredittrisiko og setter tydelige rammer for utlånsvirksomheten. For finansiering av næringseiendom stilles det strengere krav til belåningsgrad av bygg som er lite energieffektive. Dette på grunn av at det forventes behov for oppgradering mot moderne energistandard for å tiltrekke seg leietakere og møte offentlige krav, herunder innføringen av EUs energieffektiviseringsdirektiv.

Integrering av klimarisiko i rammeverket for risikostyring

Integrering av klimarisiko i virksomhetsstyring er en pågående prosess, og innebærer at effekten av klimarisiko skal inkluderes i samtlige strategier, retningslinjer og rutiner. Utover Bærekraftstrategien, Policy for bærekraft og Klimastrategien, er klimarisiko integrert i rammeverket for risikostyring som en driver for risiko. De tre nevnte dokumentene har fungert som veiledere for hvordan andre styringsdokumenter skal integrere klimarisiko.

EU (EBA) stiller omfattende krav til konsernets arbeid med klimarisiko, som for eksempel i retningslinjer for innvilgelse og oppfølging av lån. Interne prosjekter er gjennomført for å sikre etterlevelse, som videre bidrar til økt fokus og kvalitet i arbeidet.

Konsekvensene av klimarisiko som en driver for risiko er vurdert i bankens ICAAP.

Mål og metode

Metoder som brukes til å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi- og risikostyringsprosesser

De kvalitative analysene av klimarisiko gjøres på vesentlige aktiviteter i konsernet, med fokus på de største bransjene i konsernets utlånsporteføljer. Potensielle hendelser vurderes separat, og det vurderes om tiltak må iverksettes. Gjennom analysene er det identifisert at klimagassutslipp er en risiko for kundene. Dette har motivert konsernets arbeid med å estimere klimagassutslippene fra utlånsporteføljen. Detaljerte beskrivelser av beregninger og forutsetninger kan finnes i note 1-6.

Resultatene fra bruk av ESG-modellen per kunde gir en individuell delscore på fysisk risiko, overgangsrisiko, sosial risiko og selskapsledelse. Porteføljeutvikling for score følges opp internt, og kunder med rød score følges opp jevnlig av kredittavdelingen. Resultatene er en relativ score, og er ikke kvantifisert mot kredittisiko. Konsernet har derfor valgt å ikke publisere porteføljerresultatene.

Fysisk klimarisiko

Konsernets analyser indikerer at konsernet har sårbarhet mot oppvarming av havet gjennom kunder i bransjene fiskeri og havbruk. Videre vil eiendommer som har en ugunstig beliggenhet i forhold til økte havnivå, flom eller ras bli mer utsatt ved varmere og villere klima.

Finansierte eiendommer gjennom boliglån og næringslån har blitt knyttet opp mot NVE sine risikokart. Data er levert av Eiendomsverdi, og videre koblet til konsernets utlån. Det er valgt følgende innslagspunkt for når en eiendom blir flagget for mulig fysisk risiko.

- Havnivå; 200 års stormflo, nå-scenario.
- Flom; 20 års flom, nå-scenario eller 200-års klimajustert scenario.
- Kvikkleireskred; Middels sannsynlighet, nå-scenario.
- Fjellskred; Faresone ustabil eller 100-års sone.
- Snøskred; Befart aktsomhetsområde.

Havnivå er den eneste kroniske risikoen, mens de andre er akutte risikoer. For boligeiendom er det gjort en mer granulert vurdering med risikoscore levert fra Eiendomsverdi. Det er da i tillegg inkludert flagging av risiko for overvann, også levert av Eiendomsverdi. De fleste terskelverdier er satt lavere for bolig. F.eks. vil «lav risiko» for kvikkleireskred for en bolig her bli flagget.

Tabellen nedenfor viser totale utlån, inklusive lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt, som er pantsatt av fast eiendom. Rente- og gebyrinntekter er bruttoinntekter. Dette er kontoinntekter gjennom 2024, som per årsslutt er knyttet til pantsatt og risikovurdert eiendom. Dette betyr at tallene i realiteten er for lave på grunn av:

- Nye eiendommer gjennom 2024 gir delårsinntekter
- Opplåning eller produktendring fører ofte til nytt kontonummer. Kun konto gyldig per 31.12.2024 er inkludert

Mill. kr	Bolig	Næring og borettslag	Sum utlån	Andel	Rente- og gebyrinntekter	
Totale utlån	175.880	26.306	202.186		9.845	
Herav utsatt for fysisk klimarisiko						
Flom	2.462	1.854	4.316	2%	238	2%
Skred	3.221	1.898	5.119	3%	263	3%
Overvann	17.424	NA	17.424	9%	823	8%
Kvikkleire	10.745	135	10.880	5%	528	5%
Havnivå	3.570	1.869	5.439	3%	274	3%
Sum risikoeksponert	37.423	5.756	43.178	21%	1.907	19%

NVEs risikokart viser kun treff der kartlegging er gjennomført, utenom havnivå og overvann, som er modellert for alle eiendommer. Flagget sier ikke noe om sikringstiltak er gjennomført. Banken har ikke oversikt over hvilke eiendommer som har gjennomført sikringstiltak.

Tabellen nedenfor viser eksponering mot fysisk risiko fordelt per fylke, samt Trondheim. For kvikkleireskred er Trondheim kommune overrepresentert. Dette skyldes både at konsernet har mest utlån til denne kommunen og at det er identifisert mange områder med kvikkleiregrunn.

	Flom	Skred	Overvann	Kvikkleire	Havnivå	Sum risikoeksponert	Sum total saldo
Trøndelag	3.006	64	10.669	9.481	2.972	23.831	126.532
Møre og Romsdal	394	4.578	3.309	423	1.691	8.697	36.612
Oslo	7	-	1.202	385	114	1.664	11.121
Akershus	199	-	597	211	17	978	8.670
Vestland	116	314	681	104	277	1.346	6.227
Øvrige fylker	593	163	967	276	369	2.253	13.024
Totalt	4.316	5.119	17.424	10.880	5.439	38.769	202.186
Trondheim	1.439	-	6.005	6.326	958	13.121	53.227

Konsernet har ingen informasjon om hvorvidt kundene har gjennomført klimatilpasningstiltak. Bygninger reist etter henholdsvis 2010 og 2017 skal følge byggtekniske forskrift TEK-10 og TEK-17, og vil således være mer robuste i møte med fysisk risiko. Tallene ovenfor tar ikke høyde for dette.

Overgangsrisiko

Eiendomsverdi har levert energiattest for finansierte eiendommer som har dette, og estimerte energikarakterer for resterende eiendommer. For samtlige eiendommer har Eiendomsverdi levert estimert energiforbruk, som er brukt til å estimere klimagassutslipp. Tabellen nedenfor viser saldo boliglån, lån til borettslag og lån til finansiering av næringsbygg over 1000 kvadratmeter, fordel per energikarakter på bygget. Tallene er inklusive lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Energikarakter	Bolig (mill. kr)	Andel	Akkumulert andel	Næringsseiendom og borettslag (mill. kr)		Akkumulert andel
				Andel	Andel	
A	2.303	1%	1%	1.568	6%	6%
B	14.184	8%	9%	3.472	13%	19%
C	9.222	5%	15%	1.814	7%	26%
D	10.003	6%	20%	3.158	12%	38%
E	10.372	6%	26%	1.218	5%	43%
F	14.000	8%	34%	788	3%	46%
G	16.774	10%	44%	522	2%	48%
Utgått energiattest	5.430	3%	47%		0%	48%
Mangler, men bygd etter 2010	17.267	10%	57%	3.569	14%	61%
Mangler	76.324	43%	100%	10.197	39%	100%
Totalt	175.880	100%		26.306	100%	

Tabellen ovenfor viser at mange boliger har mulighet for energieffektivisering. Banken tilbyr prisgunstig grønt byggelån eller grønt lån til energiltak til kunder som ønsker å oppgradere boligen til bedre energikarakterer.

I tillegg eier eller leier konsernet nesten 50 eiendommer. Av disse er 10 eiendommer ansett som vesentlige og er risikovurdert basert på fysisk risiko og overgangsrisiko. Av disse 10 er det to leide eiendommer som blir flagget for 200 års stormflo i 2090, som er utenfor leiehorisont. Ellers er konsernets hovedkontor i Søndre Gate 4, som også er leid, flagget for overvannrisiko, men på laveste risikonivå.

På flere av eiendommene konsernet eier er det iverksatt tiltak for å forbedre energieffektivitet, og det pågår på flere bygg et løp med sertifisering i henhold til BREEAM In-Use.

Energimerke	Leieforhold	Antall eiendommer	Verdi (mnok)	Sum kvm	Andel kvm
A	Leie	1		14.187	40%
C	Leie	2		3.960	11%
C	Selveier	1	42	1.742	5%
D	Selveier	2	92	6.641	19%
E	Selveier	1	82	3.981	11%
Ukjent	Leie	2		2.013	6%
Ukjent	Selveier	1	109	3.165	9%

Konsernet har inntekter fra finansiering av olje- og gassrelatert virksomhet. Bransjen er utsatt for høy overgangsrisiko. Tabellen nedenfor viser konsernets brutto inntekter fra finansiering, kreditter og garantier, målt mot mellomregningsrente, mot olje- og gassrelaterte virksomhet basert på NACE-koder fra EFRAGs utkast til sektorklassifisering ESRS SEC 1.

NACE-kode	Bransjer	Brutto inntekter fra finansiering (mill. kr)
C 19.20	Produksjon av raffinerte petroleumsprodukter	-
G 46.71	Engroshandel med drivstoff og brensel	1,6
G 47.30	Detaljhandel med drivstoff til motorvogner	0,1
H 49.50	Rørtransport	-

Potensielle finansielle effekter av klimarisiko

Det er ikke publisert potensielle finansielle konsekvenser knyttet til overgangsrisiko for andre bransjer enn olje- og gassrelatert virksomhet. Rangeringen av lav, medium og høy score fra ESG-modellen er en relativ vurdering, basert på terskelverdier for score. Innsikten benyttes til oppfølging av engasjement utsatt for relativ høy fysisk risiko eller overgangsrisiko.

Selv om et engasjement har høy score i ESG-modellen medfører ikke dette nødvendigvis at engasjement vurderes til å ha forhøyet kredittrisiko. Klimarisiko inngår i vurderingen av kredittrisiko i mal for kredittsaker.

Konsernet har ikke foretatt vesentlige avsetninger knyttet til individuelle nedskrivninger eller manuelle overstyringer fra trinn 1 til trinn 2 under IFRS9, som kan knyttes direkte til klimarisiko.

Konsernets vurdering av strandede eiendeler

Konsernets fysiske eiendeler består i hovedsak av noen få eiendommer. Eiendommene har sentral beliggenhet og er bokført langt under reell markedsverdi. Ingen av disse er vurdert å ha risiko for å bli en strandet eiendel fremover.

For at en kundes eiendel skal ende opp som strandet eiendel hos konsernet, må kunden misligholde sine forpliktelser og banken må tiltre pant. Konsernet har ikke gjort vesentlige avsetninger knyttet til IFRS 9 som kan kobles direkte til effekter av klimarisiko. Det er dermed heller ikke identifisert noen eiendeler som forventes å bli en strandet eiendel for konsernet, hverken på kort sikt eller frem mot 2050.

Rapportering av konsernets klimagassutslipp (Scope 1, 2 og 3)

Konsernets rapportering på klimagassutslipp er beskrevet i Note 1-7 i kapittelet om *Klimaendringer*.

Mål for arbeidet med å styre klimarelaterte risikoer og muligheter

Konsernets mål med styring av klimarelaterte risikoer og muligheter er knyttet både opp mot muligheten til å påvirke omgivelsene og hvordan omgivelsene påvirker konsernet.

Dette betyr:

- Netto null innen 2050, både utslipp fra egen drift og utslipp som følge av konsernets utlånsvirksomhet.
- Langsiktig bærekraftig lønnsomhet og vekst gjennom håndtering av klimarisiko
- Vellykket omstilling av lokalt næringsliv og privatkunder mot lavutslippssamfunnet

SpareBank 1 SMN er en betydelig aktør i regionen og det jobbes med å utnytte konsernets posisjon for å bidra til omstillingen, gjennom banken, datterselskaper og samfunnsutbytte.

Forurensning

Tilnærming til tema

Konsernets finansiering av blant annet landbruk, bygg- og anleggsbransjen og industri er kilder til forurensning til jord, vann og luft, og for disse bransjene en vesentlig påvirkning. Dette vil på sikt være en del av kredittinnvilgelse og utlånspraksis mot kunder i disse bransjene. Foringelse av matjord, forsuring av hav, sur nedbør, og varmere og villere klima representerer en risiko for flere av kundene, og dermed representerer det en risiko for konsernet som følge av konsernets eksponering. Målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og rapportering på forurensning henger tett sammen med klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer.

Identifisering av forureningsrelaterte påvirkninger og risikoer

Som bank- og finansinstitusjon har konsernet en begrenset direkte påvirkning på forureningsrelaterte påvirkninger og risikoer, og det er i verdikjeden, både oppstrøm og nedstrøm, påvirkningene og risikoene er sentrert.

Bransjene konsernet er eksponert mot kan potensielt ha store påvirkninger på klima, miljø og mennesker dersom de ikke stilles ovenfor krav og forventninger fra myndigheter og andre interessenter. Disse påvirkningene vil kunne medføre økt kredittrisiko på lik linje som andre bærekraftsrisikoer.

Når det gjelder innkjøp av varer og tjenester har konsernet allerede etablert prosesser og rutiner for bærekraftig innkjøp. Det samme gjelder i SpareBank 1 Utvikling; alliansens felles innkjøpsorgan. Det er løpende behov for oppdatering av praksis, prosesser og rutiner på dette området, og forureningsrelaterte påvirkninger og risikoer vil på sikt inkluderes på lik linje som klima og natur.

Konsernets forretningsmodeller og strategi påvirkes ikke direkte av identifiserte påvirkninger og risikoer, men det er behov for innsikt i hvordan kundene håndterer forurensning, og hvilke tiltak de har iverksatt for å minimere sin egen påvirkning på luft, vann og jord. Konsernet vil gjennom finansiering og rådgivning til disse bransjene være med på redusere konsernets påvirkning indirekte.

Konsernets vesentlige IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellene til høyre.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Finansiert forurensning til luft, vann og jord	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang
Forurensning fra innkjøp av varer og tjenester	Negativ	Oppstrøm	Mellomlang, lang
RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Kredittrisiko i utlånsporteføljen		Nedstrøm	Mellomlang, lang
Mangelfull ESG-data, kvalitet og innsikt		Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang
Kundetap som følge av ESG-krav		Nedstrøm	Kort, mellomlang

Prosessen knyttet til gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse er nærmere beskrevet under *Generell informasjon*. Det er også beskrevet spesifikke vurderinger knyttet til *Forurensning*.

Påvirkninger på forurensning

Som følge av konsernets eksponering mot blant annet landbruk, har konsernet en indirekte negativ påvirkning knyttet til forurensning. Påvirkningene stammer direkte fra konsernets forretningsmodeller og strategi. Med tett samarbeid med landbrukskundene i regionen skal konsernet bidra til å minimere disse påvirkningene. Landbruk er et eksempel på en bransje som er viktig i regionen, og en bransje som er en viktig del av en bærekraftig utvikling. Også andre bransjer vil være aktuelle å rette oppmerksomhet mot. En nærmere beskrivelse av konsernets vesentlige påvirkninger finnes under.

Finansiert forurensning til luft, vann og jord

Med eksponering mot bransjer som landbruk, olje og gass, transport, havbruk og fiskeri er konsernet en indirekte bidragsyter til forurensning av luft, vann og jord. Dette kan foregå ved bruk av sprøytemidler, potensiell avrenning til vassdrag, bruk av skadelige kjemikalier, oljesøl og forekomst av luftforurensende gasser som NOx og SOx. Omfanget av påvirkningen vil hovedsakelig være konsentrert til de geografiske lokasjoner hvor aktivitetene utøves, men vil i enkelte tilfeller kunne være mer utbredt. Denne påvirkningen må sees i sammenheng med konsernets påvirkninger på *Klimaendringer* og *Biologisk mangfold og økosystemer*.

Forurensning fra innkjøp av varer og tjenester

Oppstrøm verdikjede er en kilde til forurensning gjennom konsernets innkjøp av varer og tjenester som IT-drift, kontormøbler, kontorrekvisita og øvrig markedsføringsmateriell, hovedsakelig produsert av industri med en direkte påvirkning på forurensning av luft, vann og jord. I tillegg har konsernet reisevirksomhet ved bruk av bil, fly og tog som bidrar til forurensning av luft.

Forurensningsrelaterte risikoer

Ingen av risikoene eller mulighetene har i 2024 hatt vesentlige finansielle effekter. Det er ingen indikasjon på at risikoene og mulighetene fører med seg signifikant risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelsler i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet ved risikoens forventede finansielle effekt. Av den grunn er det valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Konsernets vesentlige risikoer og muligheter er beskrevet under.

Kredittrisiko i utlånsporteføljen

Forurensning er hovedsakelig en risiko som følger av konsernets finansiering, og er en bidragsyter til klima- og miljørisiko som en driver for kredittrisiko. Det er ikke gjort særskilte analyser eller vurderinger knyttet til hvordan forurensning vil kunne påvirke kredittkvalitet eller risiko i utlånsporteføljen, men det er en erkjennelse av at forurensning er en driver for klimaendringer, forringelse av økosystemer og tap av natur.

Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt

Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt vil kunne føre til at konsernet:

- Yter finansiering til kunder som potensielt vil kunne være påføre konsernet uønsket omdømme- og kredittrisiko.
- Gjør feilaktige eller manglende risikovurderinger på kunde- og bransjenivå.
- Hindrer omstilling oppstrøm og nedstrøm, som igjen fører til at konsernet ikke oppnår fastsatte målsetninger og ambisjoner.
- Ikke disponerer samfunnsutbytte optimalt til å støtte regionen konsernet er en del av.

Konsekvensene av punktene ovenfor vil kunne ha finansielle konsekvenser på mellomlang til lang sikt.

Kundetap som følge av ESG-krav

For å styre risikoen i konsernets utlånsporteføljer vil konsernet kunne pålegge kunder bærekraftsrelaterte krav og forventninger for å unngå situasjoner hvor konsernet må nedskrive eller tapsføre engasjement.

Disse kravene strekker seg lenger enn konsernets forventninger til generelle bærekraftsrelaterte forhold beskrevet i konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy. Ved å fremme strengere ESG-krav vil konsernet risikere å miste kunder til konkurrenter som ikke stiller bærekraftsrelaterte krav og forventninger.

Det er viktig å balansere konsernets krav og forventninger med god kundedialog og konkurransedyktige betingelser. Dette gjelder også for andre forretningsområder i konsernet.

Målsetninger og styringsindikatorer

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete målsetninger med tilhørende styringsindikatorer for å håndtere forurensningsrelaterte IRO i henhold til kravene i ESRS E2 og formkravene i ESRS 2.

Forurensningsrelaterte påvirkninger bidrar til klimaendringer, og er en direkte påvirkningsfaktor på biologisk mangfold og økosystemer. Konsernets målsetninger på forurensning vil av den grunn være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan. Dette er et arbeid som på lik linje med retningslinjer og handlingsplaner vil fortsette i

2025. Målsetninger vil blant annet kunne knyttes til forhindring og kontroll av forurensning til luft, vann og/eller jord i konsernets verdikjeder. Konsernet er ikke pålagt å fastsette forurensningsrelaterte målsetninger i nasjonal eller internasjonal lovgivning.

Handlingsplaner og tiltak

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete handlingsplaner for å håndtere forurensningsrelaterte IRO i henhold til kravene i ESRS E2 og formkravene i ESRS 2. Disse handlingsplanene vil også være en del av konsernets omstillingsplan.

Retningslinjer

Konsernets overordnede styringsdokument knyttet til forurensning er konsernets bærekraftspolicy.

Konsernet har på rapporteringstidspunktet ingen overordnet retningslinje som håndterer forurensningsrelaterte IRO. Dette vil utarbeides som en del av konsernets omstillingsplan i tråd med ESRS E2 og formkravene i ESRS 2, og vil inngå i retningslinjene som gjelder for klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer som følge av påvirkningenes sammenheng.

I tillegg er det behov for oppdateringer av andre retningslinjer som er tett knyttet til forurensning; eksempelvis innkjøpspolicy og kredittpolicy. Disse skal være med på å håndtere konsernets påvirkninger oppstrøm (innkjøp) og nedstrøm (finansiering) knyttet til forurensning av luft, vann og jord.

Styret har besluttet konsernets prosess for håndtering av IRO, som også vil gjelde for målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer knyttet til forurensning.

Note 1: Finansielle risikoer som følge av forurensning

Forurensningsrelaterte risikoer er sentrert i verdikjeden, både oppstrøm og nedstrøm, men relaterer seg i all hovedsak til risikoen konsernets kunder er utsatt for som følge av at de enten forurenses eller påvirkes av forurensning. Dette vil kunne medføre en økt kredittrisiko for konsernet. Det er ikke identifisert noen forurensningsrelaterte muligheter.

Det er valgt å unnlate rapportering på ESRS E2-6 Forventede økonomiske effekter av risikoer og muligheter knyttet til forurensning ved å benytte unntaket i ESRS 1 vedlegg C.

Biologisk mangfold og økosystemer

Tilnærming til tema

Den gjensidige sammenhengen og påvirkningen mellom klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer er illustrert i IPCCs sjette hovedrapport publisert februar 2022¹, og er eksemplifisert med flerfoldige naturkatastrofer i Norge og i Europa de siste årene.

Biologisk mangfold og økosystemer ble for første gang identifisert som vesentlig i 2024, og konsernet er fortsatt i begynnelsen med å forstå hvordan tilhørende IRO skal håndteres. Det er samtidig erkjent at naturkrisen, og konsekvensene av den på mange måter er like viktig som å håndtere klimakrisen og dens tilhørende konsekvenser.

Identifisering av IRO relatert til biologisk mangfold og økosystemer

Den nåværende effekten av konsernets IRO på biologisk mangfold og økosystemer er forholdsvis lav. Konsernet erkjenner likevel at nåværende handlinger vil kunne akselerere eller bremse de fremtidige konsekvensene biologisk mangfold og økosystemer vil kunne ha for verdikjeden, og indirekte for konsernets risiko, inntjening og kostnader

Biologisk mangfold og økosystemer har hovedsakelig forventede effekter på verdikjeden, og hvordan konsernet finansierer og tilbyr et bredt tjenestespekter til person- og bedriftskunder. Konsernet er som tidligere nevnt fortsatt i startfasen med å forstå hvordan disse fremtidige effektene vil se ut, både i utlånsvirksomheten, men også i forretningsområder som regnskap, megling og leasing.

Som regionens største bank- og finanskonsern er konsernet avhengig av å forstå kundenes behov, og tilpasse virksomheten deretter. De fremtidige forventede effektene som følge av biologisk mangfold og økosystemer vil være med på å endre og tilpasse konsernets forretnings- og betjeningsmodeller i ulike fag- og forretningsområder.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellene til høyre.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Direkte påvirkningsfaktorer på tap av biologisk mangfold	Negativ	Oppstrøm Nedstrøm	Lang
Påvirkning på arters tilstand	Negativ	Oppstrøm Nedstrøm	Lang

RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Kredittrisiko i utlånsporteføljen		Nedstrøm	Mellomlang, lang
Mangelfull ESG-data, kvalitet og innsikt		Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang
Kundetap som følge av ESG-krav		Nedstrøm	Kort, mellomlang

MULIGHETER		Verdikjede	Tidshorisonter
Innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud		Nedstrøm	Kort, mellomlang
Rollen som grønn pådriver		Samtlige	Kort, mellomlang

¹ <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

Proessen knyttet til gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse er nærmere beskrevet under Generell informasjon. Det er også beskrevet spesifikke vurderinger knyttet til Biologisk mangfold og økosystemer.

Påvirkninger på biologisk mangfold og økosystemer

Næringseiendom, oppdrett, jordbruk og bygg og anlegg er eksempler på bransjer hvor arters tilstand, land- og arealendringer, samt klimaendringer er vesentlige påvirkninger og utfordringer. Konsernet er en indirekte bidragsyter til de vesentlige påvirkningene disse bransjene står ovenfor, og må håndtere disse påvirkningene deretter. I tillegg har konsernet påvirkning gjennom innkjøp av varer og tjenester. En nærmere beskrivelse av konsernets vesentlige påvirkninger finnes under.

Påvirkninger på arters tilstand

Som en del av naturmangfoldet er alle verdens arter, også arter som i økende grad utrykkes. Nasjonale og internasjonale interesser er avhengige av å minimere påvirkningen på arters tilstand for å opprettholde viktige økosystemer og økosystemtjenester. Konsernet bidrar til å påvirke arters tilstand indirekte gjennom utlån og andre tjenester som legger til rette for sjøbasert oppdrett eller utbygging av boligfelt og næringseiendom. Dette er to eksempler på kilder til arealendringer, og dermed utrydning av kritiske arter.

Direkte påvirkningsfaktorer for tap av biologisk mangfold

De største påvirkningsfaktorene for tap av biologisk mangfold er blant annet klimaendringer, forurensning og arealendringer, effekter som forsterker hverandre og gir alvorlige konsekvenser for natur, samfunn og ikke minst verdiskapning. Konsernets finansierte utslipp, forurensning til luft, vann og jord, og finansiering av bransjer som beslaglegger areal til lands og havs er indirekte bidragsytere til tap av biologisk mangfold.

Risikoen og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer

Konsernets vesentlige risikoen og muligheter relatert til biologisk mangfold og økosystemer er beskrevet under. Ingen av risikoene eller mulighetene har i 2024 hatt vesentlige finansielle effekter. Det er ingen indikasjon på at risikoene og mulighetene fører med seg signifikant risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelser i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet ved risikoene og mulighetens forventede finansielle effekter. Det er av den grunn valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innsamlingskravet i ERS 1 vedlegg C.

Kredittrisiko i utlånsporteføljen

På lik linje som klimarisiko er naturrisiko (risiko for tap av biologisk mangfold og forringelse av økosystemer) representert i konsernets utlånsporteføljer. Disse bransjenes utfordringer knyttet til biologisk mangfold og økosystemer kan potensielt påvirke konsernets kredittrisiko. Eksponering mot risikoutsatte bransjer som enten påvirker natur og naturmangfold negativt, eller påvirkes negativt av økt forringelse av biologisk mangfold og økosystemer, vil kunne representere en økt kredittrisiko for konsernet på sikt. Det er store bransjeforskjeller, hvor bransjer med areal som kritisk ressurs har en større risiko for å påvirke, men også bli påvirket av naturrisiko.

Dette er ikke ensbetydende med at konsernets kunder har en særskilt naturrisiko ettersom det ikke er gjort eksplisitte analyser eller vurderinger knyttet til hvordan biologisk mangfold og økosystemer vil kunne påvirke utlånsporteføljen direkte eller indirekte.

Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt

Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt vil kunne føre til at konsernet:

- Yter finansiering til kunder som potensielt vil påføre konsernet uønsket omdømme- og kredittrisiko.
- Gjør feilaktige eller manglende risikovurderinger på kunde- og bransjenivå.
- Hindrer egen omstilling oppstrøm og nedstrøm, som igjen fører til at konsernet ikke oppnår fastsatte målsetninger og ambisjoner.
- Ikke disponerer samfunnsutbytte optimalt til å støtte regionen konsernet er en del av.

Konsekvensene av punktene ovenfor vil kunne ha finansielle konsekvenser på mellomlang til lang sikt.

Kundetap som følge av ESG-krav

For å styre risikoen i konsernets utlånsporteføljer vil konsernet kunne pålegge kunder bærekraftsrelaterte krav og forventninger for å unngå situasjoner hvor konsernet må nedskrive eller tapsføre engasjement.

Disse kravene strekker seg lenger enn konsernets forventninger til generelle bærekraftsrelaterte forhold beskrevet i konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy. Ved å fremme strengere ESG-krav vil konsernet risikere å miste kunder til konkurrenter som ikke stiller bærekraftsrelaterte krav og forventninger.

Det er viktig å balansere konsernets krav og forventninger med god kundediolog og konkurransedyktige betingelser. Dette gjelder også for andre forretningsområder i konsernet.

Økt innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud

Konsernet har forretningsmessige muligheter knyttet til kundens omstilling ved å tilby finansiering, produkter og rådgivning. Konsernet har allerede grønne produkter og

tjenester for både person- og bedriftsmarked. Produktene er ikke tilpasset biologisk mangfold og økosystemer. Konsernet erfarer økende etterspørsel av grønne produkter hos både større og mindre bedrifter og boliglånskunder, spesielt knyttet til finansiering.

Tilpasning og utvikling av konsernets forretningsmodeller og kundetilbud vil både øke konsernets inntjening, men også øke kundenes motivasjon til å foreta grønne investeringer.

Grønne investeringer vil kunne bidra til å redusere kunders sårbarhet mot klima- og naturrisiko, men kan også representere en finansiell risiko for kunden dersom investeringskostnaden er for stor eller teknologivalget er feil. Det er behov for god rådgivning fra samtlige forretningsområder i konsernet for å øke kundenes motstandsdyktighet mot naturrisiko.

I tillegg vil økt innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud bidra til å bygge konsernets merkevare, tiltrekke og beholde kompetente medarbeidere, og øke kompetansemangfoldet i konsernet.

Rollen som grønn pådriver

Konsernets strategiske ambisjon er å være en pådriver for grønn omstilling gjennom egen drift, rådgivning, produkter og tjenester. I tillegg skal konsernets kunnskap og innflytelse brukes til å støtte regionen og næringslivet i den grønne omstillingen. Samfunnsutbytte skal disponeres på en måte som bidrar til å omstille regionen konsernet er en del av.

Dette skal bidra til å tiltrekke nye kunder, egen- og fremmedkapitalinvestorer og kompetente ansatte til konsernet.

Muligheten er tett knyttet til konsernets innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud.

Konsernets naturstrategi

En nærmere beskrivelse av konsernets forretningsmodeller er beskrevet i *Forretningsmodell og verdikjede*. Det er ennå ikke gjennomført en systematisk analyse av hvordan konsernets nåværende forretningsmodeller ivaretar overgangsrisiko, fysisk og systematisk risiko knyttet til biologisk mangfold og økosystemer. En mer systematisk gjennomgang av forretningsmodellene vil være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan.

Konsernet erkjenner at forretningsmodellene må tilpasses for å møte kundenes nåværende og fremtidige behov. Behov knyttet til biologisk mangfold og økosystemer, herunder direkte påvirkningsfaktorer som arealbeslag og klimagassutslipp vil sannsynligvis tilta i årene som kommer når både person- og bedriftskunder i større grad opplever økonomisk gevinst av grønne investeringer, klima- og naturtilpasning.

Prosjektet «Konsernets omstillingsplan for klima og natur»

Omstillingsplanen er definert som et strategisk, konsernfelles prosjekt med styrebehandlet mandat hvor konsernledelsen er definert som styringsgruppe. Prosjektet ledes av interne

prosjektledere med en referansegruppe bestående av interne fagressurser. Konsernets omstillingsplan skal inkludere målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer knyttet til både klima og natur i tråd med kravene i ESRS E1 og E4.

Prosjektet er nærmere beskrevet under *Klimaendringer*.

Konsernet har som ambisjon å ferdigstille konsernets omstillingsplan for klima og natur i starten av 2026.

Målsetninger og styringsindikatorer

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete målsetninger med tilhørende styringsindikatorer for å håndtere konsernets IRO knyttet til biologisk mangfold og økosystemer i henhold til kravene i ESRS E4 og formkravene i ESRS 2.

Konsernets målsetninger med tilhørende styringsindikatorer knyttet til biologisk mangfold og økosystemer vil være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan, og er et arbeid som på lik linje med retningslinjer og handlingsplaner vil fortsette i 2025. Som en del av omstillingsplanen vil det beskrives hvorvidt og eventuelt hvordan konsernet har benyttet økologiske terskler og hvorvidt målet er forenlig med Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework, EUs 2030-strategi for biologisk mangfold eller andre nasjonale føringer.

Det vil også beskrives hvordan målsetningene henger sammen med identifiserte påvirkninger, avhengigheter, risikoer og muligheter i egen drift og verdikjeder, hvorvidt det er benyttet kompensasjon for tap av biologisk mangfold i målsetningene, og til hvilke lag av hierarkiet for avbøtende tiltak målene relaterer seg til.

Handlingsplaner og tiltak

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete handlingsplaner for å håndtere konsernets IRO knyttet til biologisk mangfold og økosystemer i henhold til kravene i ESRS E4 og formkravene i ESRS 2. Disse handlingsplanene vil være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan, og er et arbeid som vil fortsette i 2025.

Hvorvidt konsernet vil benytte kompensasjon for tap av biologisk mangfold i konsernets handlingsplaner vil besluttes som et ledd i utarbeidelsen av omstillingsplanen.

Retningslinjer

Konsernets overordnede styringsdokument knyttet til biologisk mangfold og økosystemer er konsernets bærekraftspolicy.

Konsernet har på rapporteringstidspunktet ingen overordnet retningslinje som håndterer IRO knyttet til biologisk mangfold og økosystemer. Dette vil utarbeides som en del av konsernets omstillingsplan i tråd med ESRS E4 og formkravene i ESRS 2.

Retningslinjen skal bidra til å håndtere konsernets IRO knyttet til arealendringer, herunder avskogning, arters tilstand og økosystemtjenester i egen drift og verdikjeden. Andre direkte påvirkningsfaktorer som klimaendringer og forurensning vil være knyttet til retningslinjen for biologisk mangfold og økosystemer.

Flere av nåværende policyer vil inngå som en del av retningslinjen eller være indirekte koblet til retningslinjen. Dette gjelder eksempelvis innkjøpspolicy og kredittpolicy, som henholdsvis skal være med på å håndtere konsernets påvirkninger oppstrøm (eksempelvis sourcing og overforbruk av økosystemer) og nedstrøm (eksempelvis fysisk naturrisiko og overgangsrisiko, samt avhengigheter av økosystemer). Sosiale konsekvenser som følge av påvirkninger knyttet til biologisk mangfold og økosystemer vil integreres i relevante retningslinjer som gjelder konsernets oppstrøm- og nedstrømsaktiviteter.

Styret har besluttet konsernets prosess for håndtering av IRO, som også vil gjelde for målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer.

Note 1: Finansielle risikoer og muligheter som følge av biologisk mangfold og økosystemer

Det er valgt å unnlate rapportering på ESRS E4-6 Forventede økonomiske effekter av risikoer og muligheter knyttet til biologisk mangfold og økosystemer ved å benytte unntaket i ESRS 1 vedlegg C.

Prosesser for å kartlegge naturrisikoen som en driver for kredittrisiko i utlånsporteføljen, men også som en mulighet for innovasjon og utvikling av kundetilbud vil være en løpende prosess i perioden som kommer.

Ressursbruk og sirkulær økonomi

Tilnærming til tema

Verdens økonomiske og sosiale utvikling de siste 50 årene har ført til en ressursbruk som bidrar betydelig til klimaendringer, forurensning og tap av biologisk mangfold og forringelse av økosystemer gjennom ulike ekstraksjonsprosesser og avfallsgenerering. Sirkularitet har siden konsernets vesentlighetsanalyse i 2022 vært viet oppmerksomhet, men har i gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse i 2024 blitt identifisert som vesentlig med tilhørende IRO.

Konsernet anser sirkularitet som en av flere løsningsstrategier for nasjonale og internasjonale klima- og naturutfordringer. I tillegg til å redusere påvirkningen konsernet har på klima og natur kan sirkularitet bidra til å engasjere og motivere ansatte i omstillingen. Engasjement og motivasjon knyttet til bærekraft er en grunnleggende forutsetning for at konsernet skal lykkes med strategiske ambisjoner og målsetninger.

Identifisering av IRO relatert til ressursbruk og sirkulær økonomi

Konsernet har i løpet av 2024 iverksatt flere pilotprosjekter for å vurdere nåværende effekter av ressursbruk og sirkulær økonomi. Disse er et ledd i utviklingen av konsernets veikart for sirkulær økonomi. Resultatene og erfaringene fra pilotprosjektene vil kunne påvirke hvordan konsernet rådgir kunder og utvikler konsernets tjenestespekter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi. Konsernets arbeid med sirkulær økonomi er beskrevet nedenfor.

Forventede effekter av konsernets IRO relatert til ressursbruk og sirkulær økonomi er i stor grad knyttet til hvordan klima- og naturutfordringer utvikler seg og håndteres både nasjonalt og internasjonalt, og hvordan risikoene tilknyttet disse to områdene utspiller seg i konsernets verdikjeder.

En oversikt over konsernets vesentlige IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellen til høyre.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Avfall	Negativ	Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang
Ressursbruk	Negativ	Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang

RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Kredittrisiko i utlånsporteføljen		Nedstrøm	Mellomlang, lang
Mangelfull ESG-data, kvalitet og innsikt		Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang
Kundetap som følge av ESG-krav		Nedstrøm	Kort, mellomlang

MULIGHETER		Verdikjede	Tidshorisonter
Innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud		Nedstrøm	Kort, mellomlang

Proessen knyttet til gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse er nærmere beskrevet under Generell informasjon. Det er også beskrevet spesifikke vurderinger knyttet til Ressursbruk og sirkulær økonomi.

Påvirkninger på ressursbruk og sirkulær økonomi

Sirkulær økonomi skal være en løsningsstrategi for flere av klima- og naturutfordringene som overdreven ressursbruk fører til, og bidra til å redusere påvirkningene i konsernets verdikjeder. Blant annet genererer bygg- og anleggsvirksomhet med tilhørende verdikjeder store mengder avfall. I kombinasjon med at Norge i tillegg har en sirkularitetsprosent på omtrent to prosent, så har også konsernet som aktør et ansvar for å sørge for at kundene tar standpunkt til problemstillingen. Dette innebærer også å fremme denne problemstillingen ved innkjøp av varer og tjenester. En nærmere beskrivelse av konsernets vesentlige påvirkninger finnes nedenfor.

Avfall

Kundenes avfallsgenerering- og håndtering er identifisert som en vesentlig påvirkning, og flere av de bransjene konsernet finansierer genererer store mengder avfall hvert år, en indikasjon på lav sirkularitetsgrad. For konsernet vil det være viktig å sikre at kundene har gode rutiner og prosesser for å håndtere både ikke-farlig og farlig avfall for å hindre forsøpling og spredning av farlige miljøgifter fra deponering og brensel.

For bransjene konsernet finansierer er avfall en direkte konsekvens av ressursbruk og manglende sirkularitet og gjenbruk. For konsernet er avfall en indirekte konsekvens av produkt- og tjenestespekter som indirekte bidrar til avfallsgenerering- og håndtering.

Bruk av ressurser

Ressursbruk er identifisert som en direkte påvirkning konsernet har gjennom innkjøp av varer og tjenester som er nødvendig for å sikre stabil, sikker og effektiv drift av systemer og prosesser. Dette utelukker ikke nedstrøm ressursbruk, men er i stor grad dekket i Avfall nevnt ovenfor ved at sirkularitet også reduserer bransjers ressursbehov.

Inventar, kontorrekvisita og IT-utstyr utgjør store innkjøpskategorier av fysiske produkter i konsernet, og knappheten til de ressursene som inngår i produksjonen av disse produktene blir stadig større. Dette gjelder også konsernets innkjøp av diverse markedsføringsmaterieell og reklameartikler. Ved å øke gjenbruksgraden og sirkularitet i egen drift og i leverandørkjeden vil konsernet bidra til å redusere oppstrøm ressursbruk.

Risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi

Vesentlige risikoer og muligheter relatert til ressursbruk og sirkulær økonomi er beskrevet nedenfor. Ingen av risikoene eller mulighetene har i 2024 hatt vesentlige finansielle effekter. Det er ingen indikasjon på at risikoene og mulighetene fører med seg signifikant

risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelser i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet til risikoene og mulighetens forventede finansielle effekter. Av den grunn er det valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Kredittrisiko i utlånsporteføljen

Overdreven ressursbruk og manglende sirkularitet er en direkte driver for klimarisiko og naturrisiko i konsernets utlånsporteføljer. Eksponering mot bransjer som bidrar til overdreven ressursbruk, har lav gjenbruksgrad, er avhengige av knappe ressurser eller har mangelfull avfallshåndtering, kan øke bransjers oppfattede risiko, og føre til stigmatisering av både bransjer og kunder. Dette vil kunne øke kredittrisiko på sikt. Det er store bransjeforskjeller, hvor enkelte bransjer er mer ressursintensive enn andre.

Det betyr ikke at konsernets kunder har en særskilt klimarisiko eller naturrisiko som følge av manglende sirkularitet eller betydelig ressursbruk. Det er ikke gjennomført analyser eller vurderinger knyttet til hvordan ressursbruk og sirkulær økonomi vil kunne påvirke utlånsporteføljen direkte eller indirekte.

Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt

Mangelfull ESG-data, -kvalitet og innsikt vil kunne føre til at konsernet:

- Yter finansiering til kunder som potensielt vil kunne påføre konsernet uønsket omdømme- og kredittrisiko.
- Gjør feilaktige eller manglende risikovurderinger på kunde- og bransjenivå.
- Hindrer omstilling oppstrøm og nedstrøm, som igjen fører til at konsernet ikke oppnår fastsatte målsetninger og ambisjoner.
- Ikke disponerer samfunnsutbytte optimalt til å støtte regionen konsernet er en del av.

Konsekvensene av punktene ovenfor vil kunne ha finansielle konsekvenser på mellomlang til lang sikt.

Kundetap som følge av ESG-krav

For å styre risikoen i konsernets utlånsporteføljer vil konsernet kunne pålegge kunder bærekraftsrelaterte krav og forventninger for å unngå situasjoner hvor konsernet må nedskrive eller tapsføre engasjement.

Disse kravene strekker seg lenger enn konsernets forventninger til generelle bærekraftsrelaterte forhold beskrevet i konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy. Ved å fremme strengere ESG-krav vil konsernet risikere å miste kunder til konkurrenter som ikke stiller bærekraftsrelaterte krav og forventninger.

Det er viktig å balansere konsernets krav og forventninger med god kundedialog og konkurransedyktige betingelser. Dette gjelder også for andre forretningsområder i konsernet.

Økt innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud

Integrering av ressursbruk og sirkulær økonomi i konsernets produkt- og tjenestespekter vil kunne være med på å redusere kundenes klima- og naturrisiko. Eksempler på dette kan være utvikling av sirkulære forretningsmodeller eller endringer i produktsammensetning og kostnadspådrag. Tilpasning og utvikling av forretningsmodell og kundetilbud vil kunne fungere som en mulighet for økt salg, men også som en motivasjon for kundene til å øke deres robusthet mot klima- og naturendringer.

Grønne investeringer vil kunne bidra til å redusere kunders sårbarhet mot klima- og naturrisiko, men kan også representere en finansiell risiko for kunden dersom investeringskostnaden er for stor eller teknologivalget er feil. Det er behov for god rådgivning fra samtlige forretningsområder i konsernet for å øke kundenes motstandsdyktighet mot klima- og naturrisiko.

I tillegg vil økt innovasjon og utvikling av forretningsmodeller og kundetilbud bidra til å bygge konsernets merkevare, tiltrekke og beholde kompetente medarbeidere, og øke kompetansemangfoldet i konsernet.

Konsernets veikart for sirkulær økonomi

Det ble i 2023 opprettet en intern prosjektgruppe med fagressurser fra flere forretningsområder med mandat å utvikle et rammeverk for sirkulær omstilling i konsernet. Dette prosjektet har pågått i 2024 med mål om å fremme sirkulær omstilling av egen drift gjennom flere sirkulære pilotprosjekter.

En rekke drivkrefter, deriblant regulatoriske krav, internasjonale og nasjonale føringer, strategiske mål, nye forretningsmuligheter og resultater fra den doble vesentlighetsanalysen, har ført til at sirkulær økonomi er vesentlig for konsernet. Overgangen til en sirkulær økonomi vil kreve forankring, engasjement, kompetansebygging, og dialog med regionen konsernet er en del av.

Som løsningsstrategi vil sirkulær økonomi bidra til at ressursbehovet reduseres gjennom å utnytte eksisterende ressurser bedre, og redusere klimagassutslipp forbundet med produksjonsprosesser og avfallshåndtering. Det er avgjørende å forstå og implementere sirkulære prinsipper og tankesett både internt og eksternt for å oppnå konsernets målsetning om netto null innen 2050.

For å kunne anvende sirkulær økonomi som løsningsstrategi, har det vært avgjørende med praktisk erfaring. Gjennom et antall mindre pilotprosjekter har konsernet fått verdifull innsikt i verdikjedenes kompleksitet, og har identifisert fallgruver som grønnvasking og innebygde adferdsmønstre som hinder for reell omstilling. Pilotprosjektene har i første omgang handlet om læring og bevisstgjøring. Et utvalg av disse er:

- Sirkulær kaffeavtale – et pilotprosjekt for å redusere bruken av engangskopper.
- Workshoper for utvalgte deler av organisasjonen, for å bygge kompetanse blant ansatte og rekruttere sirkulære tenkere.
- Sirkulær innkjøpsveileder for å fremme bærekraftige innkjøpspraksiser.
- Sirkulært dashboard for måling og visualisering av sirkulærøkonomiske effekter.

Formålet med pilotprosjektene har vært å fremme engasjement og læring som et steg på veien mot å integrere mer sirkularitet i egen drift, før fokus i større grad rettes mot konsernets kunder og samarbeidspartnere. Effektene og læringen så langt har vist at omstillingsarbeidet er krevende, men gir verdifull innsikt.

Målsetninger og styringsindikatorer

Målsetningene for ressursbruk og sirkulær økonomi vil ikke bare ha egne målsetninger og styringsindikatorer, men være tett knyttet til målsetninger og styringsindikatorer på andre områder. Dette som følge av at ressursbruk er en direkte påvirkningsfaktor på disse områdene, og sirkularitet er ansett som en løsningsstrategi for å redusere disse påvirkningsfaktorene. Konsernets strategiske målsetning om netto null innen 2050 vil også være en relevant målsetning for ressursbruk og sirkulær økonomi.

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete målsetninger eller styringsindikatorer for å håndtere konsernets IRO knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi i henhold til kravene i ERSR E5 og formkravene i ERSR 2.

Det er fortsatt ikke besluttet hvorvidt IRO dekkes av egne målsetninger, eller hvorvidt de vil inngå i målsetningene knyttet til klimaendringer og/eller biologisk mangfold og økosystemer. Dette vil også være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan.

Styringsindikatorer knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi vil også være et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan, og vil også kunne knytte seg til målsetninger innenfor klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Handlingsplaner og tiltak

Konsernet jobber fortsatt med å forstå hvordan identifiserte IRO knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi skal håndteres som et ledd i utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan. Utover konsernets veikart for sirkulær økonomi er det på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete handlingsplaner for å håndtere konsernets IRO knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi i henhold til kravene i ERSR E5 og formkravene i ERSR 2.

Den overordnede handlingsplanen for dette området vil være konsernets omstillingsplan, og flere av tiltakene vil kunne være integreres i spesifikke handlingsplaner koblet til klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer.

Retningslinjer

Konsernets overordnede styringsdokument knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi er konsernets bærekraftspolicy.

Konsernet har på rapporteringstidspunktet ingen overordnet retningslinje som håndterer konsernets IRO knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi. Dette vil utarbeides som en del av konsernets omstillingsplan i tråd med ESRS E5 og formkravene i ESRS 2.

Retningslinjene vil være en del av retningslinjene for klimaendringer og biologisk mangfold og økosystemer som følge av den direkte påvirkningene ressursbruk og avfall har på disse to temaene.

Det vil også være behov for oppdateringer av andre retningslinjer som eksempelvis innkjøpspolicy og kredittpolicy, som henholdsvis vil være med på å håndtere påvirkninger oppstrøm (innkjøp) og nedstrøm (finansiering) knyttet til henholdsvis avfall og ressursbruk.

Styret har besluttet konsernets prosess for håndtering av IRO, som også vil gjelde for målsetninger, styringsindikatorer, handlingsplaner, tiltak og retningslinjer knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi.

Note 1: Ressursbruk

Noten skal gi innsikt i ressursbruken i konsernets egen drift og oppstrøm verdikjede. Konsernets ressursbruk er indirekte gjennom innsatsfaktorene som benyttes i innkjøpte varer og tjenester. Det foreligger ikke informasjon om andel biologiske materialer i innkjøpte produkter. Det samme gjelder for vekt og sirkularitetsgrad. Konsernets ressursbruk er brutt ned på vesentlige innkjøp av fysiske produkter. Klimagassutslippene forårsaket av konsernets innkjøp av varer og tjenester er beskrevet under Klimaendringer. Totalt innkjøp målt i vekt består av både kostnadsførte og aktiverte innkjøp.

Kategori	Innkjøp (i kg)	Innkjøp (i prosent)
IT-utstyr	12.787,8	19,4 %
PC/Laptop	453,7	3,5 %
Skjermer	1.561,2	12,2 %
Tastatur	145,1	1,1 %
Mus	97,3	0,8 %
Headset	47,1	0,4 %
Telefon	101,2	0,8 %
Skrivere	3.233,7	25,3 %
Annet ¹⁾	7.148,6	55,9 %
Møbler og inventar ²⁾	37.590,9	57,0 %
Kontorrekvisita ³⁾	15.626,2	23,7 %
Totalt innkjøp	66.004,9	100%

¹⁾ Annet IT-utstyr består blant annet av veggoppheng til skjermer, dockingstasjoner, diverse kabler, nettverksutstyr, ladere og annet møteromsutstyr. Kategorien består også av kostnadsførte og aktiverte innkjøp fra datterselskaper som ikke er fraksjonert.

²⁾ Består av bord og stoler til arbeidsplasser og møterom, sittegrupper, samt kabler, kabelkurver, bordfester, støydempere. I tillegg består kategorien av innkjøpte stillerom (Podbooth) i konsernets kontorlokaler.

³⁾ Består av blant annet av pennar, stifter, batteri, kopipapir, konvolutter, notatlapper- og blokker, samt andre papirprodukter. Markedsføringsmaterialer i form av reklameartikler og klær er også inkludert som en del av kategorien kontorrekvisita.

For å beregne vekt per innkjøpskategori er det benyttet estimerte vekt-per-krone-faktorer. Disse faktorene er utarbeidet basert på uttrekk av bilagsinformasjon og informasjon fra leverandører. I tilfeller hvor det ikke foreligger eksakt vekt på et gitt produkt er det benyttet gjennomsnittsvekt for en gitt kategori eller generisk vekt for et gitt produkt basert på lengde, høyde, bredde og materiale.

Faktorene er beregnet ved bruk av bilagsinformasjon og leverandørdata fra morselskapet, da konsernets største leverandører og avtaler innenfor innkjøpskategoriene ovenfor benyttes på tvers av konsernet. Estimerte vekt-per-krone-faktorer er av den grunn gjeldende for datterselskapenes innkjøp. I tillegg er andelen kostnader og mengden innkjøpte produkter størst i morselskapet. Ved estimering av vekten av innkjøpene i datterselskap er det benyttet gjennomsnittsfaktorer per kategori av vesentlighetshensyn.

Eventuelle innkjøp som konsernfunksjoner gjør, og viderefakturer til datterselskapene er eliminert for å unngå dobbeltelling. Eliminering er kun gjeldende for møbler og inventar.

Note 2: Finansielle risikoer og muligheter som følge av ressursbruk og sirkulær økonomi

Det er valgt å unnlate rapportering på ESRS E5-6 Forventede økonomiske effekter av risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulær økonomi ved å benytte unntaket i ESRS 1 vedlegg C.

Det vil etableres prosesser for å kartlegge hvordan ressursbruk og sirkulær økonomi påvirker klima- og naturrisiko, samt konsekvensene for kredittrisiko i konsernets utlånsporteføljer. I tillegg vil sirkulær økonomi videre undersøkes som en mulighet for innovasjon og utvikling av kundetilbud.

Sosiale forhold

Konsernets ansatte

Tilnærming til tema	143
Identifisering av IRO relatert til ansatte	143
Påvirkninger på ansatte	144
Risikoer og muligheter relatert til ansatte	145
Ansattdialog	146
Bekymringer og varslingskanaler	146
Ivaretagelse av ansattes menneskerettigheter	147
Arbeidstakerrettigheter	148
Godtgjørelse	149
Målsetninger og styringsindikatorer	149
Handlingsplaner og tiltak	150
Retningslinjer	150
Note 1: Egne ansatte	151
Note 2: Stillingsnivå og aldersinndeling	153
Note 3: Kompetanse og opplæring	154
Note 4: Helse, miljø og sikkerhet	156
Note 5: Godtgjørelsesforskjeller	157
Note 6: Arbeidsrelaterte klager	158

Arbeidere i verdikjeden

Tilnærming til tema	159
Identifisering av påvirkning og risiko relatert arbeidere i verdikjeden	159
Påvirkning på arbeidere i verdikjeden	160
Risiko relatert til arbeidere i verdikjeden	160
Dialog med konsernets verdikjeder	160
Innkjøp	161
Bedriftsmarkedet	162
Målsetninger og styringsindikatorer	163
Handlingsplaner og tiltak	163
Retningslinjer	163

143 Forbrukere og sluttbrukere

Tilnærming til tema	143	Tilnærming til tema	165
Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere	143	Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere	166
Påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere	144	Påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere	166
Risikoer og muligheter relatert til forbrukere og sluttbrukere	145	Risikoer og muligheter relatert til forbrukere og sluttbrukere	167
Kundedialogen	146	Kundedialogen	167
Personmarked	146	Personmarked	167
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	147	EiendomsMegler 1 Midt-Norge	169
Markedsdialog	148	Markedsdialog	169
Anti-svindel	149	Anti-svindel	170
Personvern	149	Personvern	171
Målsetninger og styringsindikatorer	150	Målsetninger og styringsindikatorer	171
Handlingsplaner og tiltak	150	Handlingsplaner og tiltak	172
Retningslinjer	151	Retningslinjer	172

Samfunnsutbytte

Tilnærming til tema	154	Tilnærming til tema	174
Fra gavegiver til en av de største private bidragsyterne i regionen	156	Fra gavegiver til en av de største private bidragsyterne i regionen	174
Organisering og tildeling	157	Organisering og tildeling	175
Strategisk retning	158	Strategisk retning	175
Hovedprosjekt i 2024: «Veien mot VM - god folkehelse og mental helse»	159	Hovedprosjekt i 2024: «Veien mot VM - god folkehelse og mental helse»	176
Målsetninger og styringsindikatorer	160	Målsetninger og styringsindikatorer	176
Handlingsplaner og tiltak	160	Handlingsplaner og tiltak	176
Retningslinjer	160	Retningslinjer	176
Note 1: Tildeling til samfunnsnyttige formål	161	Note 1: Tildeling til samfunnsnyttige formål	177

Åpenhetsloven

Lederlønsrapport

178

179

Konsernets ansatte

Tilnærming til tema

Konsernets HR-strategi tydeliggjør retning, mål, plan og rammer for arbeidet innenfor området *Mennesker og organisasjon*. HR-strategien har definert tydelige mål og handlingsplaner innenfor fire ulike områder; organisasjon, mennesker, ledelse og kultur. Konsernets håndtering av IRO vil kunne føre til tilpasninger i HR-strategien.

Gjennomføringen av den doble vesentlighetsanalysen i 2024 bekreftet at flere vesentlige IRO knyttet til ansatte allerede er reflektert i målsetninger, handlingsplaner og retningslinjer. Det gjenstår imidlertid et arbeid med å tilpasse målsetningene og handlingsplanene til formkravene i ESRS.

HR-strategien med tilhørende handlingsplaner tar utgangspunkt i konsernets strategier og forretningsmål, relevante drivere og regulatoriske krav. Noen tiltak er beskrevet under.

- I 2024 ble "Akademiet" lansert. Dette skal være konsernets fremste utviklingsarena, designet for å fremme medarbeidernes faglige utvikling, og er nærmere beskrevet i Note 3: Kompetanseheving og opplæring.
- I 2024 ble det igangsatt et organisasjonsprosjekt i konsernet for å forbedre organisering og samarbeid. Prosjektet "Ett SMN 2.0" skal bidra til et tettere integrert konsern. For å sikre god prosess og løsningsutvikling er det jobbet tett med ledere, fagpersoner og tillitsvalgte. Organisasjonsendringen som følge av prosjektet er gjort gjeldende fra og med 01.01.2025.
- I 2024 inngikk konsernet en avtale med Falck om ny bedriftshelsetjeneste. Avtalen skal gi økt tilgjengelighet og reduserte kostnader for psykisk helsehjelp. I tillegg tilbyr Falck en helhetlig tilnærming til helse, miljø og sikkerhet. Dette skal bidra til å ytterligere forbedre arbeidsmiljøet og trivselen blant ansatte.

Identifisering av IRO relatert til ansatte

Konsernets IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellen til høyre.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Arbeidsforhold	Positiv Negativ	Egen drift	Kort, mellomlang
Manglende likestilling og diskriminering	Negativ	Egen drift	Kort, mellomlang
Faglig utvikling	Positiv	Egen drift	Samtlige
Mangfold og inkludering	Positiv	Egen drift	Kort, mellomlang

RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Kompetansemangel blant ansatte på bærekraft		Egen drift	Mellomlang, lang
Manglende evne til å tiltrekke oss kompetente medarbeidere		Egen drift	Kort, mellomlang
Økt sykefravær		Egen drift	Samtlige

MULIGHETER		Verdikjede	Tidshorisonter
Stor aktør		Samtlige	Samtlige
Fokus på fysisk og mental helse blant ansatte		Egen drift	Samtlige
Fokus på mangfold og inkludering		Egen drift	Kort, mellomlang

Påvirkningene stammer fra konsernets strategi og forretningsmodeller. Manglende likestilling og diskriminering, samt mangfold og inkludering kan henføres grupperinger av ansatte, hvor arbeidsforhold og faglig utvikling er påvirkninger som treffer alle ansatte i et stort konsern uavhengig av bransje.

Påvirkningene på konsernets ansatte, både positive og negative, er faktorer som former og tilpasser konsernets strategier og forretningsmodeller. Samtlige ansatte (både ansatte og ikke-ansatte) som potensielt vil kunne påvirkes er inkludert i konsernets doble vesentlighetsanalyse. Dette omfatter samtlige ansattypene nevnt i tabellen nedenfor. Det er ikke identifisert risiko for tvangsarbeid eller barnarbeid i noen av konsernets fag- og forretningsområder.

Type ansatt	Beskrivelse av ansettelsesforhold
Fast ansatt	Faste ansatte har en ansettelsekontrakt med konsernet som løper på ubegrenset tid. De fleste ansatte er ansatt på fulltid, hvor deltidsansatte ofte har avtaler knyttet til midlertidig deltid ifbm. eksempelvis skolegang eller en plan for overgang til fulltid.
Ikke-ansatt	Ikke-ansatte jobber for konsernet, men er ansatt i et annet selskap, ofte bemanningsbyrå. Ikke-ansatte er definert som innleide vikarer.
Vikarer	Innleide vikarer fra bemanningsbyrå.
Midlertidige	Ansatte på midlertidig basis gjennom tids- eller oppdragsbetingede kontrakter.
Lærlinger	Lærlinger er ansatt i et opplæringsløp som varer i 2 år. Etter endt lærlingtid går de opp til fagprøve.
Trainee	EiendomsMegler 1 Midt-Norge har siden 2012 hatt et traineeløp hvor studenter på Handelshøyskolen BI har mulighet til å være trainee ved siden av meglerstudiene for å skaffe seg relevant arbeidserfaring. Ved fullførte og beståtte studier kan de bli tilbudt ansettelse som eiendomsmeglerfullmektig. De regnes som midlertidig frem til full ansettelse.
Konsulenter	Innleide konsulenter på langsgående prosjekter eller til andre behov på en fast stillingsprosent over en gitt tidsperiode.
Øvrige midlertidige	Øvrige midlertidige som har en tidsavgrenset arbeidsavtale med konsernet.

Den doble vesentlighetsanalysen har ikke gitt ytterligere innsikt i om hvorvidt enkelte ansatte er mer utsatt for påvirkninger og risikoer enn andre. Prosessen er nærmere beskrevet under *Generell informasjon*.

Påvirkninger på ansatte

Konsernet er opptatt av å minimere potensielle negative påvirkninger og maksimere den positive påvirkningen slik at ansatte kan prestere så godt som mulig.

I den doble vesentlighetsanalysen er det identifisert en mulighet til å påvirke ansatte positivt ved å tilby gode og trygge arbeidsforhold, faglig utvikling, samt et mangfoldig og

inkluderende arbeidsmiljø. Dette innebærer også den potensielle negative påvirkningen konsernets har på manglende balanse mellom jobb og fritid. Det legges også vekt på å redusere kjønnsforskjeller og forebygge trakassering og diskriminering. En nærmere beskrivelse av vesentlige påvirkninger er beskrevet nedenfor.

Arbeidsforhold

Konsernet har i over 200 år vokst og utviklet seg til å bli en regional arbeidsgiver som bidrar til trygge rammer for den ansatte. Bakgrunnen for at konsernet vurderes å ha en positiv påvirkning på de ansatte arbeidsforhold er:

- Konsernets størrelse, veldiversifiserte inntektsplattform og god soliditet, bidrar til arbeidstrygghet.
- De ansatte har tilgang til et bredt tilbud innen underholdning, fysisk helse, faglig utvikling og sosiale arenaer i regionen som følge av konsernets posisjon i lokalsamfunnet.
- Vertikale og horisontale karrieremuligheter i et konsern med virksomhet innen flere bransjer.
- Stolthet av i å jobbe et konsern som bidrar med betydelige midler til ulike prosjekter i Midt-Norge.

Konsernet har også en potensiell negativ påvirkning på de ansatte som følge av at konsernet er i en bransje hvor arbeidstid og balanse mellom jobb og fritid er en kjent utfordring. Det utøves fleksibilitet knyttet til ferieavvikling, avspasering og hjemmekontor for å bøte på denne utfordringen.

Manglende likestilling og diskriminering

Manglende likestilling mellom kjønn og diskriminering av personer basert på religion, etnisitet, seksuell legning, funksjonsevne eller andre forhold er en potensiell negativ påvirkning på konsernets ansatte som vurderes å være svært alvorlig. Dette kan blant annet føre til at ansatte slutter eller opplever psykiske plager. Diskriminering kan oppstå i rekrutteringsprosesser, i lønnsforhandlinger eller i andre arbeidsrelaterte situasjoner.

I et selskap med mange ulike ansatte er diskriminering en potensiell negativ påvirkning som konsernet stadig forsøker å redusere forekomsten av. De ansatte rapporterer lav forekomst av diskriminering. Varsling og håndtering av denne påvirkningen avhenger av en god forretningskultur og et arbeidsmiljø som fremmer åpenhet og ærlighet.

Faglig utvikling

Faglig utvikling er i økende grad en hygienefaktor ved valg av arbeidsgiver. Kompetanse er avgjørende for at konsernet skal kunne møte fremtidige behov, krav og forventninger fra kunder, myndigheter og eiere. Den ansattes faglige utvikling skal tilpasses rollen og fagområdet til den enkelte ansatte.

Mangfold og inkludering

Som Midt-Norges største finanskonsern har konsernet en påvirkning på de ansatte gjennom et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø. Dette vil kunne ha positive påvirkninger på evnen til å tiltrekke seg og beholde kompetent arbeidskraft, redusere sykefravær og forbedre ansattes mentale helse.

Påvirkninger som følge av konsernets omstillingsplan for klima og natur

Utarbeidelsen av konsernets omstillingsplan er utformet for å styrke konsernet uten å påvirke organisasjonsstrukturen. Konsernets omstillingsplan skal bidra til et mer mangfoldig konsern med bredere kompetanse innenfor fag- og forretningsområder som per i dag ikke har tilstrekkelig kompetanse på klima og natur. Behovet vil dekkes gjennom rollespesifikk kompetanseheving på bærekraft for ansatte som i sin rolle i økende grad vil bli berørt av bærekraftsrelaterte arbeidsoppgaver.

Risikoer og muligheter relatert til ansatte

Vesentlige risikoer og muligheter relatert til konsernets ansatte er beskrevet under. Ingen av risikoene eller mulighetene har i 2024 hatt vesentlige finansielle effekter. Det er ingen indikasjon på at risikoene og mulighetene fører med seg signifikant risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelser i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet til risikoene og mulighetens forventede finansielle effekter. Derfor er det valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Kompetansemangel på bærekraft

Mangel på kompetanse vil kunne forårsake og akselerere andre risikoer konsernet står ovenfor:

- Feilaktige, manglende eller svake kredittvurderinger.
- Utilsiktet grønnvasking i rådgivning eller markedsføring
- Gjentakende brudd på regelverk knyttet til bærekraft
- Svikt i ivaretagelse av personvern og kundedata
- Manglende evne til å utvikle og selge grønne produkter og tjenester
- Manglende integrering av ESG-risiko i konsernets risikostyring

Manglende evne til å tiltrekke kompetente mennesker

Virksomhetenes arbeid med bærekraft blir i økende grad viktig ved valg av arbeidsgiver, spesielt hos yngre generasjoner og arbeidstakere. Øverst på listen fra YPAI (Young

Professional Attraction Index) finner man blant annet sosiale påvirkninger som arbeidsmiljø, lønn og insentiver, balanse mellom jobb og fritid, samt karriere- og utviklingsmuligheter.

Manglende evne til å tiltrekke nye ansatte kan svekke konsernets innovasjon, evne til å se problemstillinger fra ulike perspektiver og levere de beste produktene til kundene. Samtidig som konsernet har mulighet til å utvikle nåværende ansatte, vil nye erfaringer og synspunkter være viktig for lønnsom vekst og utvikling. På lengre sikt vil det trolig kreves ansatte med annen kompetanse enn hva konsernet har i dag.

Økt sykefravær

Hvis flere ansatte uten forvarsel uteblir med lengre sykdom kan kritiske funksjoner, ved manglende rutiner, oppleve ineffektivitet eller i verste fall driftsstans. Dette kan gjelde forretningen (bransje- og kundeansvarlige) eller administrative funksjoner (HR, regnskap eller risikostyring).

I funksjoner der arbeidsoppgavene er lettere overførbare, kan økt sykefravær skape en negativ spiral, der økt arbeidsbelastning og mer overtid ytterligere øker fraværet. Dette kan ha negative konsekvenser for de ansattes arbeidsforhold og medføre økte kostnader for konsernet.

Stor aktør

Konsernet, med ulike forretningsenheter og som en del av SpareBank 1-alliansen, har mulighet til å ivareta og utvikle de ansattes arbeids- og lønnsvilkår på flere områder gjennom en sammensatt innsikt i flere bransjer. I tillegg kan konsernets vertikale og horisontale karrieremuligheter på tvers av ulike virksomheter være en motivasjonsfaktor som sørger for at konsernet har relevant kompetanse i ulike stillinger.

Fokus på fysisk og mental helse

God fysisk og mental helse er avgjørende for at de ansatte skal kunne prestere godt, og det er derfor viktig at det legges til rette for at de ansatte har et godt psykososialt og ergonomisk arbeidsmiljø. Dette fokuset er en forutsetning for trivsel blant de ansatte og for opprettholdelse av høy kvalitet i arbeidet.

Fokus på mangfold og inkludering

Problemstillingene som konsernets ulike rådgivere står ovenfor er svært varierte, og det finnes sjelden én fasit på disse problemstillingene. Nyanserte vinklinger og synspunkter fra flere mennesker med ulike bakgrunner bidrar til å treffe de rette beslutningene, og å levere de beste kundeopplevelsene.

Både forskning, metaanalyser og praksis har vist at mangfold og likestilling i alle deler av konsernet, fra medarbeidernivå til konsernledelse, har en positiv påvirkning på innovasjon, faglig- og personlig utvikling på arbeidsplassen, og lønnsomhet og vekst.

Ansattdialog

Konsernet er forpliktet til å opprettholde en åpen og respektfull kultur hvor man som ansatt føler seg hørt og verdsatt. Dette innebærer å fostre et arbeidsmiljø preget av psykologisk trygghet, utvikling og trivsel. Ansattdialogen er et sentralt ledd i dette, og skal sørge for at de ansattes perspektiver, meninger og bekymringer tas på alvor.

I 2024 har konsernet fortsatt å styrke og systematisere ansattdialogen som en integrert del av konsernets aktsomhetsvurderinger. En effektiv og løpende dialog med de ansatte og deres ansatterepresentanter er avgjørende for å identifisere og håndtere vesentlige, faktiske og potensielle IRO, og for å sikre at ansattes perspektiver blir ivarettatt i konsernets beslutningstaking. Det er avdelingen *Mennesker og organisasjon* som er ansvarlig for ansattdialogen, og for å sikre at innsikten benyttes i håndtering av IRO.

For å fremme et godt arbeidsmiljø er det etablert klare kanaler og strukturer for ansattdialog. Dette skjer blant annet gjennom regelmessige møter med ansatterepresentanter og tillitsvalgte på ulike nivå i organisasjonen. I tillegg til de formelle strukturene oppfordres det til uformell dialog mellom ledelsen og ansatte, og deres representanter.

Konsernet er omfattet av sentralt avtaleverk mellom partene i arbeidslivet, og det er inngått bedriftsavtaler med ansattes fagforeninger. Disse avtalene regulerer flere dimensjoner relatert til arbeidstaker- og menneskerettigheter. Blant annet omfatter avtalene punkt som skal sikre gode arbeidsforhold og rettferdig godtgjørelse. Avtalene regulerer også viktige møtepunkt mellom ansatterepresentanter og foretaket.

Ulike typer ansattdialog skjer på flere nivå, og med ulik hyppighet. Flere av disse nivåene er nevnt under. Det er ledelsens oppfatning at dialogen er effektiv og god.

Møter og arbeidsgrupper

Regelmessige møter mellom ledelsen og ansatterepresentanter utgjør en viktig plattform for dialog. Konsernsjef gjennomfører jevnlig møter med hovedtillitsvalgt om ulike tema som angår konsernets ansatte. Det gjennomføres også kvartalsvise møter i et kontaktutvalg, som er et viktig forum hvor ledelsen og ansatterepresentanter kan diskutere sentrale problemstillinger. I disse møtene diskuteres aktuelle saker som arbeidsforhold, HMS, samt strategiske beslutninger som påvirker de ansatte.

Arbeidsgrupper bestående av både ledere og ansatte er etablert for å arbeide med spesifikke temaer som mangfold, inkludering og HMS.

Konsernets ansatte involveres gjennom arbeidsmiljøundersøkelser og engasjementsmålinger, og i utviklingen av helse-, sikkerhets- og velferdstiltak. Det gjennomføres også årlige vernerunder på alle arbeidsplassene i konsernet, hvor ansatte kan komme med innspill til forbedringer av arbeidsforholdene. All involvering skal sikre at de ansattes behov knyttet til arbeidsforhold blir hørt og vurdert, og at de blir delaktig i beslutninger som direkte påvirker deres arbeidshverdag.

Spørreundersøkelser og tilbakemeldinger

Konsernet gjennomfører jevnlig målinger ved bruk av verktøyet Winningtemp for å få en bredere forståelse av ansattes arbeidssituasjon, trivsel og engasjement. Svarprosenten på disse undersøkelsene er omkring 80 prosent. Resultatene fra disse undersøkelsene analyseres for å identifisere forbedringsområder, hvor ytterligere tiltak vurderes.

Verktøyet gir de ansatte mulighet til å gi anonyme tilbakemeldinger til både leder og HR. I tillegg finnes det indikatorer for mobbing og trakassering, samt tilgang til varsling. Varsler går direkte til HR for videre oppfølging. Ansatte oppmuntres til å gi tilbakemeldinger også gjennom andre kanaler som direkte kommunikasjon med ledelsen, intranett og interne kommunikasjonskanaler.

Utsatte ansatte

Konsernet jobber bevisst med å sikre at grupper av utsatte ansatte ikke diskrimineres, og at de får formidlet sine meninger og perspektiver på lik linje med andre ansatte. Utsatte ansatte defineres som ansatte som potensielt kan være spesielt sårbare for konsernets negative påvirkninger. Eksempelvis kvinner (hva gjelder lønnsforskjeller og likestilling), personer med funksjonsnedsettelse, utenlandske medarbeidere eller innleide vikarer.

Dette innebærer blant annet likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår i rekruttering og ved innleie av ansatte. Konsernet har ikke egne prosesser for utsatte ansatte, men de har lik tilgang til eksisterende kanaler for å uttrykke sine meninger og perspektiver som alle andre ansatte. I 2024 har ikke innleide arbeidstakere, av praktiske og tekniske årsaker, hatt mulighet til å besvare pulsundersøkelsene i Winningtemp. Det vil jobbes med å legge til rette for dette i 2025.

Bekymringer og varslingskanaler

Konsernet erkjenner viktigheten av å ha klare og trygge varslingskanaler hvor ansatte kan ytre bekymringer og behov. Det er etablert direkte kommunikasjonskanaler og varslingskanaler som gir ansatte flere muligheter å uttrykke seg på.

Varsler er definert som kritikkverdige forhold. Med dette menes forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer. Eksempelvis trakassering, diskriminering, personopplysningssikkerhet, uforsvarlig arbeidsmiljø eller ansattssikkerhet med fare for liv og helse.

Direkte kommunikasjon

Ansatte kan ytre sine bekymringer og behov direkte til sin nærmeste leder eller til HR. Konsernet oppfordrer til direkte dialog for å sikre at synspunkter blir formidlet raskt, og at utfordringer håndteres effektivt. Det legges vekt på å skape et arbeidsmiljø preget av psykologisk trygghet, hvor ansatte kan uttrykke sine meninger uten frykt for represalier.

Varslingskanaler

Konsernet har også etablert varslingskanaler som gir ansatte mulighet til å rapportere kritikkverdige forhold anonymt. I tillegg til interne varslingskanaler kan ansatte benytte konsernets eksterne varslingsportal, driftet av KPMG. Alle varsler, uavhengig av kanal, blir tatt på alvor og behandlet konfidensielt, og konsernet har klare prosedyrer for å følge opp, undersøke og behandle disse sakene. Det er registrert fire varsler gjennom bruk av den eksterne varslingskanalen i 2024.

Ansatte gjøres kjent med konsernets varslingskanaler i introduksjonsprogram, gjennom etikkopplæring og ved informasjon som gis på konsernets intranett. Konsernet har ikke dedikerte undersøkelser for å vurdere om ansatte har kjennskap til kanalene for varsling eller om ansatte stoler på disse strukturene og prosessene. Ansattdialog skal bidra til å sikre at varslingskanalene er tilstrekkelig, og oppfyller de ansattes behov.

Konsernets varslingsrutine har som formål å sikre at arbeidstakers rett til å fremsette varsel om kritikkverdige forhold blir ivaretatt. Videre definerer den hva som menes med kritikkverdige forhold, og understreker ansattes varslingsrett, og i enkelte tilfeller varslingsplikt. Rutinen beskriver hvem det kan varsles til, hvordan varsel skal fremsettes, og hvordan varsel håndteres.

Det er HR-sjef og konsernets juridiske direktør som er ansvarlig for oppfølging av varsler. Ved mottak av varsel skal de to i fellesskap vurdere korrekt oppfølging av saken. Første steg i prosessen er å innhente dokumentasjon og gjennomføre intervjuer i den grad dette er nødvendig for å belyse saksforholdet. Dersom varselet er rettet mot enkeltpersoners handlinger eller unnlatelser, og saken er ferdigbehandlet, skal den varslet gjelder straks få beskjed. Personen som fremmet varselet får tilbakemelding om resultatet forutsatt at varselet ikke var anonymt, og at slik tilbakemelding ikke strider mot relevant lovverk. Varslingsrutinen beskriver også hvordan dokumentasjon skal oppbevares og krav til sletting av dokumentasjon i tråd med lovverket.

Ivaretakelse av ansattes menneskerettigheter

I konsernets arbeid med å ivareta grunnleggende menneskerettigheter er det gjennomført en intern kartlegging av forhold knyttet til anstendige arbeidsforhold. Det er rettet oppmerksomhet mot følgende områder:

- Helse, miljø og sikkerhet
- Personvern for ansatte
- Mulighet for varsling om kritikkverdige forhold (beskrevet under *Bekymringer og varslingskanaler*)
- Lønnsforhold
- Innleie og bruk av vikarer
- ILOs kjernekonvensjoner med fokus på to hovedkategorier:

- Forbud mot diskriminering
- Organisasjonsfrihet og rett til kollektive forhandlinger

Det har ikke oppstått eller blitt varslet om alvorlige arbeids- eller menneskerettighetsbrudd hos konsernets ansatte i løpet av rapporteringsperioden. Mer informasjon om hvordan konsernet håndterer menneskerettigheter i verdikjeden og hos forbrukere er beskrevet under henholdsvis Arbeidere i verdikjeden og Forbrukere og sluttbrukere.

Helse, miljø og sikkerhet

Det er i 2024 gjennomført vernerunder ved alle kontorlokasjoner. I vernerundene kartlegges kontorlokalenes egnethet, inneklima (støy, temperatur, belysning, ventilasjon), brannvern, ergonomi, arbeidsbelastning og generelt arbeidsmiljø. Det er gitt tilbakemeldinger på bedre regulering av temperatur og ventilasjon. Det er iverksatt tiltak og dialog med huseiere på aktuelle lokasjoner for å utbedre dette.

Organisasjonsverktøyet Winningtemp benyttes også til å måle opplevd arbeidsbelastning som kan indikere økt fare for sykdom og helseutfordringer. Når det avdekkes utfordringer blir dette fulgt opp med leder i den aktuelle avdeling eller lokasjon, og i tillegg med de ansatte i tilfeller hvor det er hensiktsmessig.

Personvern for ansatte

Før innføring av IT-løsninger som medfører høy risiko for ansattes rettigheter og friheter, gjennomføres det en Data Protection Impact Assessment (DPIA) i tråd med personvernforordningen. Det er et pågående arbeid å sikre at personopplysninger kun håndteres i systemer som er risikovurdert og godkjent.

Det eksisterer arbeidsprosesser hvor enkelte personopplysninger fortsatt behandles utenfor denne type system. Ved slike tilfeller har konsernet klare retningslinjer for klassifisering og beskyttelse av dokumentene ved passord og kryptering. Det sendes halvårlige påminnelser til ledere og ansatte for å sikre etterlevelse av retningslinjene.

Lønnsforhold

Konsernets analyser av lønnsnivå, hvor finansbransjen og sammenlignbare banker er vurdert, viser at konsernets ansatte har lønn på nivå med ansatte i andre banker og finansinstitusjoner.

Videre er det gjennomført analyser på likelønn mellom kjønn. Disse analysene har ikke avdekket skjevheter som kan knyttes direkte til kjønn. Til tross for dette er kvinners andel av menns lønn (eksl. konsernledelsen) 89,3 prosent ved utgangen av året. Det er også gjennomført analyser for å sammenligne lønnsnivå for ansatte på samme stillingsnivå. I tilfeller hvor det er avdekket forskjeller som ikke kan forklares med bakgrunn i prestasjon, kompetanse eller atferd, hensyntas dette ved tildeling av lønnsmidler i 2025.

Innleie og bruk av vikarer

Konsernet benytter vikarer for å sikre riktig bemanning ved midlertidig økning i arbeidsmengde eller avvikling av ferie. Vikarbehov kan også oppstå ved tilfeller hvor faste ansatte er permittert eller sykmeldt. Bruken av vikarer skjer i tråd med de nye reglene for innleie fra bemanningsforetak. Det er inngått avtale med tillitsvalgte om tidsbegrenset mulighet for innleie uten hinder av de begrensninger som følger av arbeidsmiljølovens krav til ansettelse.

Konsernets anvendelse av innleide vikarer, herunder praktiseringen av kravet om likebehandling av lønns- og arbeidsvilkår, drøftes årlig med tillitsvalgte. Det er gjennomført analyser og kontroller for å sikre likebehandling. Rammeverket Hay, som blant annet benyttes til sammenligning av stillinger, er benyttet i dette arbeidet. Kontrollene har ikke avdekket avvik.

Diskriminering

International Labor Organization (ILOs) kjernekonvensjoner om diskriminering i arbeidslivet fokuserer på å fremme likebehandling og forby enhver form for diskriminering. Konvensjonene forbyr diskriminering på grunnlag av rase, hudfarge, kjønn, religion, politisk oppfatning, og nasjonal eller sosial opprinnelse.

Det foreligger risiko for diskriminering i ansettelsesprosesser, opplæring, arbeidsvilkår, forfremmelse, og oppsigelse. Det er etablert et eget forum som skal sikre at det jobbes målrettet med å redusere denne risikoene ved å fremme mangfold, inkludering og likebehandling (MIL). Forumet består av medlemmer fra konsernledelsen, HR-sjef og ulike ansatte konsernet. Formålet er å fastsette mål og tiltak, og medlemmene av forumet har ansvaret for å følge opp utvikling i konsernet og respektive fag- og forretningsområder.

Arbeidstakerrettigheter

Konsernet er opptatt av å sikre gode arbeidsforhold og rettigheter for de ansatte. 87 prosent av konsernets ansatte er dekket av kollektive tariffavtaler, noe som skal bidra til bedre lønns- og arbeidsvilkår. Ansatte er medlem i SpareBank 1s innskuddsordning, som dekker alderspensjon, uførepensjon og barnepensjon. Samtlige ansatte er også dekket av gruppeliv- og ulykke-, reise- og behandlingsforsikring. De ansatte har gjennom tariffavtalene en AFP-ordning som kan tas ut fra fylte 62 år. Samtlige ansatte har en ansattrepresentant.

Dekningsrate	Dekning av kollektive tariffavtaler		Sosial dialog
	Ansatte i EØS (land med mer enn 50 ansatte som dekker 10 prosent av arbeidsstyrken)	Ansatte utenfor EØS (land med mer enn 50 ansatte som dekker 10 prosent av arbeidsstyrken)	Ansatterepresentasjon (kun EØS) (for land med mer enn 50 ansatte som dekker 10 prosent av arbeidsstyrken)
0 - 19 %			
20 - 39 %			
40 - 59 %			
60 - 79 %			
80 - 100 %	Norge		Norge

Hovedvekten av de ansatte er medlem i Finansforbundet og LO finans, men også andre fagforeninger hvor konsernet ikke er bundet av tariffavtale. Alle ansatte er omfattet av sosiale stønadsordninger gjennom NAV, som gir økonomisk støtte ved livshendelser som sykdom, arbeidsledighet, fødsel og pensjon. I tillegg gis ansatte full lønn ved sykdom og permisjon.

For å sikre gode arbeidsforhold er tilrettelegging og utforming av arbeidsplassen avgjørende for at kontoret skal være tilgjengelig for alle ansatte.

Alle ansatte gjennomgår årlige medarbeiderutviklingsamtaler og lønnsamtaler, hvor tema som karriere, arbeidsoppgaver, godtgjørelse og kompetanse blir diskutert. Dette er et viktig ledd i å sikre en balansert og tydelig forventningsavklaring mellom leder og ansatt. Det legges også vekt på å fremme en sunn tilbakemeldingskultur som strekker seg utover de planlagte samtalene, slik at de ansatte til enhver tid har mulighet til å ta opp ulike temaer med leder.

Konsernet er også opptatt av å ivareta de ansatte i permisjon, og erkjenner viktigheten av å tilrettelegge for ansattes møter med ulike livsfaser. Alle ansatte som tar foreldrepermisjon, mottar full lønn i permisjonsperioden. For å sikre at ansatte i permisjon ikke faller bakpå i lønnsutvikling, får ansatte som har vært i permisjon utover fem måneder, en lønnsøkning på 1,7 prosent ved gjeninntreden fra permisjon. Dette følger av sentralt avtaleverk og skal bidra til at konsernets ansatte opplever kontinuitet og rettferdighet i sin lønnsutvikling.

Det legges også stor vekt på å opprettholde kontakten med ansatte i permisjon, slik at de føler seg inkludert og oppdatert på hva som skjer i konsernet. Dette inkluderer regelmessige oppdateringer, møter og muligheter for å delta på relevante kompetanshevingstiltak. I løpet av 2024 har 7,3 prosent av konsernets ansatte benyttet seg av foreldrepermisjon; 7,9 prosent kvinner og 6,6 prosent menn.

Fleksible arbeidsordninger og tilrettelegging ved tilbakekomst skal bidra til at overgangen tilbake til arbeidshverdagen blir så smidig som mulig. Målet er å skape et støttende og inkluderende arbeidsmiljø hvor alle ansatte, uansett livssituasjon, kan trives og bidra.

Konsernet jobber løpende med å tilrettelegge arbeidsplassen slik at alle ansatte kan bidra på lik linje, uavhengig av funksjonsnedsettelse eller fysiske utfordringer. Det innhentes eller registreres ikke data på hvorvidt konsernets ansatte har funksjonsnedsettelse eller andre utfordringer i tråd med personvernforordningen.

Godtgjørelse

Konsernets godtgjørelsespolitikk omfatter alle ledere og medarbeidere. Det enkelte selskap i konsernet skal dokumentere og vedlikeholde sine godtgjørelsesordninger i tråd med konsernets godtgjørelsespolitikk. Styret har godkjent godtgjørelsespolitikken etter innstilling fra konsernets godtgjørelsesutvalg.

Det er behov for kompetanse og arbeidskraft knyttet til både kunderettet-, styringsorientert-, og driftsorientert virksomhet, og konkurransen om kompetente medarbeidere er intens på tvers av alle deler av virksomheten. Konsernet er avhengige av å tilby konkurransedyktige godtgjørelsesordninger for å rekruttere og beholde medarbeidere med kompetanse som bidrar til å realisere konsernets strategiske mål og ambisjoner. Godtgjørelsespolicyen legger føringer for dette, og er et sentralt strategisk virkemiddel.

Godtgjørelsespolicyen skal være prestasjonsfremmede, og skal bidra til å fremme og gi insentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko, redusere sannsynligheten for uønsket risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter. I tillegg skal den gi holdepunkter for godtgjørelse innenfor de ulike forretningsområdene, som skal sikre profesjonalitet og helhetlig styring av godtgjørelse som virkemiddel.

I tillegg til å stimulere til å nå konsernets strategiske mål og ambisjoner skal godtgjørelsesordningene utformes slik at de oppfyller andre hovedmål for risikostyringen.

- Redusere sannsynligheten for uønsket risikotaking
- Stimulere til effektiv kapitalanvendelse
- Stimulere til redusert risiko for svikt i internkontrollen
- Sikre sunn og effektiv håndtering av bærekraftsrisiko

Konsernets overordnede målsetninger for inneværende strategiperiode er utgangspunktet for godtgjørelsespolicyen.

For å sikre rettfærdig godtgjørelse og konkurransedyktige ordninger, evalueres stillinger i konsernet på en systematisk og objektiv måte ved bruk av rammeverket HAY. En slik stillingsvurdering er grunnlaget for konsernets godtgjørelsessystem som består av en struktur med definerte stillingsnivåer og lønns potensial. Hovedkomponentene i stillingsvurderingen er stillingens ansvar, kompleksitet og kompetansekrav.

Godtgjørelsessystemet gir konsernet mulighet til å:

- Utvikle et robust lønnsystem for alle stillingsnivåer.

- Identifisere muligheter for karriereutvikling for medarbeidere med nøkkelkompetanse.
- Sammenligne godtgjørelsespraksis innad i finansbransjen, både i SpareBank 1-alliansen og i det eksterne arbeidsmarkedet.

Godtgjørelse skal fastsettes basert på likelønnsprinsippet, og uavhengig av kjønn, rase, etnisk opprinnelse, politisk overbevisning, seksuell preferanse, alder eller andre diskriminerende faktorer. Dette innebærer at konsernets medarbeidere skal lønnes likt for samme arbeid eller arbeid av lik verdi, uavhengig av faktorene nevnt ovenfor. Konsernet har et løpende fokus på mangfold og inkludering, og likeverdighet både med hensyn på ansettelse, karriereutvikling og likelønn.

De siste årene har det jobbet strukturert sammen med tillitsvalgte for å utjevne lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Dette er nærmere beskrevet i *note 5: Godtgjørelsesforskjeller*.

Konsernet har etablert et minstelønnsnivå som tilsvarer lønnstrinn 34 i lønnsregulativet for bedrifter som er medlem av Finans Norge.

Konsernet er forpliktet til å følge arbeidsmiljølovens bestemmelser om likebehandling mellom fast ansatte og innleide arbeidstakere. Konsernet har jevnlig dialog med bemanningsforetak som benyttes, og gir nødvendig informasjon til disse for å sikre likebehandling.

Målsetninger og styringsindikatorer

Konsernets målsetninger knyttet til ansatte skal i tillegg til å understøtte stragiske mål og ambisjoner også understøtte øvrige målsetninger innen områder som klima og natur og virksomhetsstyring. Konsernet har over mange år hatt styringsindikatorer for å måle prestasjon på mangfold, likestilling og kompetanseheving.

Som nevnt tidligere, bekrefter gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse i stor grad at konsernets fokus på de ansatte har vært hensiktsmessig. Det er imidlertid nødvendig å ta et steg tilbake for å forstå konsernets vesentlige IRO, hvordan de ansatte faktisk eller potensielt påvirkes, samt hvilke risikoer og muligheter som følger av konsernets påvirkninger. På denne måten vil målsettinger og styringsindikatorer kunne håndtere konsernets IRO så effektivt som mulig.

Styringsindikatorer knyttet til de ansatte relaterer seg til flere områder innenfor Klima og natur, hvor disse områdene fører med seg et tiltakende kompetansebehov i årene som kommer. Det samme er gjeldende for løpende håndtering av svindel, hvitvasking og terrorfinansiering i konsernets verdikjeder.

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete målsetninger eller styringsindikatorer i henhold til kravene i ESRS S1 og formkravene i ESRS 2. Dette vil være et arbeid som fortsetter i 2025, hvor målsetninger og styringsindikatorer skal fastsettes gjennom systematiske planprosesser. *Ansattdialog* vil spille en sentral rolle i dette arbeidet.

Handlingsplaner og tiltak

Området Mennesker og organisasjon har ulike handlingsplaner og tiltak dedikert til å forvalte og ivareta de ansatte. Disse handlingsplanene og tiltakene vil videreføres, men skal justeres for å sikre effektiv håndtering av konsernets IRO. Det er ikke på rapporteringstidspunktet beskrevet handlingsplaner for å håndtere konsernets IRO knyttet til de ansatte i henhold til kravene i ESRS S1 og formkravene i ESRS 2. Dette skyldes at nåværende handlingsplaner krever justering og tilpasning.

Når kontrakter med forretningsforbindelser utløper eller avsluttes, vurderes det hvorvidt og hvordan dette kan ha en negativ påvirkning på konsernets ansatte. Ressurser allokert til styringen av vesentlige påvirkninger vil følge ordinære styringsstrukturer i konsernet hvor *Mennesker og organisasjon* vil ha hovedansvaret for vesentlige påvirkninger som omfatter de ansatte.

Konsernets justering og tilpasning av handlingsplaner og tiltak vil stor grad være et strukteringsarbeid med hensiktsmessig rolle- og ansvarsfordeling, og vil pågå i 2025 som et ledd i utarbeidelsen av målsetninger og styringsindikatorer.

Retningslinjer

Konsernet har flere retningslinjer som håndterer IRO knyttet til ansatte. Samtlige retningslinjer følger anerkjente nasjonale og internasjonale standarder i den utstrekning det er relevant. Samtlige retningslinjer ligger tilgjengelig for konsernets ansatte i interne systemer og intranett. I den grad de er relevante for eksterne interessenter er retningslinjene tilgjengelige på konsernets nettsider. HR-sjef er ansvarlig for samtlige retningslinjer på området.

Ingen av retningslinjene er fullt i tråd med formkravene i ESRS. Det er imidlertid små justeringer som kreves, og samtlige retningslinjer vil i den kommende perioden gjennomgås, revideres og styrebehandles for å oppfylle disse kravene.

Diskrimineringspolicy

Som arbeidsgiver er konsernet bevisst på å unngå diskriminering og forskjellsbehandling i alle deler av de ansattes arbeidsforhold. Konsernets diskrimineringspolicy er basert på ILO-konvensjonen, og dekker flere diskrimineringsgrunnlag. Diskrimineringspolicyen er ufullstendig sett opp mot kravene i ESRS S1, og den vil i løpet av 2025 gjennomgå en revisjon for å sikre etterlevelse.

Konsernets ansatte gjøres kjent med konsernets nulltoleranse for diskriminering ved ansettelse og ulike kompetanseoppdateringer i løpet av året.

Godtgjørelsespolicy

Konsernets godtgjørelsespolitikk som både ansatte og ledere er omfattet av, skal bidra til å sikre rettferdig og konkurransedyktig godtgjørelse for alle ansatte. Ulike typer godtgjørelse håndteres med formål å stimulere til å nå konsernets strategiske mål og ambisjoner, samtidig som konsernet beholder og tiltrekker kompetente medarbeidere.

Policyen inneholder føringer for godtgjørelse til alle ansatte i konsernet, både fast godtgjørelse og variabel godtgjørelse ved nyansettelser, lønnsamtaler og fratredelser.

I tillegg er policyen førende for rollen og ansvaret til konsernets godtgjørelsesutvalg, og for godtgjørelse til ledende personer, vesentlige risikotakere, ansatte med kontrollfunksjoner og styret.

Styret godkjenner konsernets godtgjørelsespolicy, og den skal til enhver tid være utformet i henhold til gjeldende lovgivning.

Policy for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Konsernets policy for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold beskriver hvordan menneskerettigheter, herunder arbeidsrettigheter ivaretas i egen arbeidsstyrke. Policyen følger OECD sine retningslinjer for multinasjonale virksomheter.

Identifisering og kartlegging av negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold skal ha en risikobasert tilnærming. Det betyr at tiltakene skal tilpasses den påviste risikoen for negativ påvirkning ved egen virksomhet. For å avdekke hvor risikoen er størst skal det gjennomføres en årlig risikovurdering, eventuelt om det oppstår hendelser som påkrever endring(er). Tiltakene skal tilpasses de arbeidsrelaterte områdene som er vurdert å ha størst risiko.

Det skal kommuniseres med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert, der det er naturlig. Dette vil normalt avhenge av hvor nær kontakt det er mellom konsernet og selskapet, lokasjonen eller aktiviteten hvor den negative påvirkningen oppstår. Interessenter og rettighetshavere favner vidt, men vil ofte være ansatte (interne og eksterne), fagforeninger og/eller representanter fra lokalsamfunn.

I tilfeller hvor det avdekkes at konsernet har forårsaket eller bidratt til faktisk skade skal skaden håndteres gjennom gjenoppretting og erstatning. Hvordan gjenopprettingen skal skje må avgjøres konkret og i dialog og samarbeid med berørte parter, etablerte klageordninger og nasjonale standarder.

Retningslinjer for helse, miljø og sikkerhet

Registrering av uønskede hendelser og avvik gjøres direkte av de ansatte eller nærmeste leder i konsernets kvalitetssystem. Påfølgende prioritering og håndtering av saken varierer basert på sakens art, omfang og alvorlighetsgrad.

Konsernets retningslinjer for HMS sikrer at arbeidsmiljøet er trygt og helsefremmende. Konsernet har prosedyrer for å identifisere og håndtere risikoer, samt tiltak for å forebygge ulykker og helseskader. Samtlige ansatte og innleide arbeidstakere er underlagt konsernets retningslinjer knyttet til HMS og tilhørende rutiner, systemer og prosesser.

Note 1: Egne ansatte

Noten presenterer sammensetningen av konsernets arbeidsstyrke, i form av kjønn, kontraktstyper, ansettelsesform og arbeidsoppgaver. I tillegg skal den gi innsikt i hvilken grad konsernet er avhengige av midlertidige ansatte og ikke-ansatte i arbeidsstyrken.

Datagrunnlaget er sammenstilt ved bruk av informasjon fra konsernets HR-system, og inkluderer både faste, midlertidige og ikke-ansatte. Et årsverk er definert som en fulltidsstilling på 37,5 timer per uke. Beregningen av årsverk for deltidsansatte og tilkallingsvikarer er basert på deres faktiske arbeidstid i forhold til en fulltidsstilling. Tallene er per årsslutt. Det er under hver tabell spesifisert hvorvidt tallene er gitt i antall eller årsverk.

Ikke-ansatte er en del av konsernets arbeidsstyrke i den grad de er innleid gjennom bemanningsbyrå til å gjennomføre arbeidsoppgaver til personer som av ulike grunner er fraværende, men kun periodevis. Ikke-ansatte er derfor skilt ut i flere av tabellene under for å skille mellom ansatte som er ansatt i konsernet, og som jobber for konsernet.

Kjønnsfordeling antall ansatte 1, 2, 3, 4)	Antall	Prosent
Kvinne	1.056	56%
Mann	820	44%
Sum	1.876	100%

1) Målt i antall

2) Kun ansatte med ansettelseskontrakt i SpareBank 1 SMN.

3) Midlertidig ansatte er inkludert. Av disse er 39 er lærlinger og traineer som er i et opplæringsløp i konsernet

4) Dette tallet er også rapportert som totalt ansatte i finansregnskapets note 20 - personalkostnader

Kjønnsfordeling antall ikke-ansatte 1)	Antall	Prosent
Kvinne	32	46%
Mann	38	54%
Sum	70	100%

1) Målt i antall

Kontraktstyper fordelt på kjønn 1)	Faste ansatte		Midlertidige ansatte 2)		Ikke-ansatte 3)		Totale ansatte	
Kvinne	1.004	57%	25	40%	15	45%	1.044	56%
Mann	767	43%	38	60%	18	55%	823	44%
Sum	1.771	100%	64	100%	32	100%	1.868	100%

1) Målt i årsverk

2) Konsulenter innleide gjennom konsulentbyrå eller selvstendige næringsdrivende er ikke inkludert i tallene

3) Tallene er tidsforskyvde og representerer data per november, innhentet ved utgangen av året

Ansettelsesform fordelt på kjønn 1)	Fulltid 2)		Deltid 3)		Ikke-ansatte 4)		Totale ansatte	
Kvinne	989	56%	41	72%	15	45%	1.044	56%
Mann	789	44%	16	28%	18	55%	823	44%
Sum	1.778	100%	57	100%	32	100%	1.868	100%

1) Målt i årsverk

2) Fulltidsansatt er faste ansatte med 100 prosent stilling

3) Deltidsansatt er faste ansatte med redusert stillingsprosent

4) Ikke-ansatte har ikke definerte stillingsprosent og er innleid i ulike tidsperioder basert på behov

Fordeling på forretningsområder 1, 2)	Antall	Prosent
Privatmarked (bank) 3)	527	28%
Næringsliv (bank) 3)	219	12%
Regnskap	600	32%
Eiendomsmegler	257	14%
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	56	3%
Øvrige fagområder 4)	208	11%
Totalt ansatte	1.867	100%

1) Målt i årsverk

2) Inkluderer ikke-ansatte

3) Inkludert forretningsområdenes administrative funksjoner

4) Konsernfunksjoner, SpareBank 1 SMN Kvartalet og uavhengige kontrollfunksjoner

Turnover 1, 2, 3)	Antall	Prosent
Totalt antall ansatte 01.01	1.727	
Kvinne	980	57%
Mann	747	43%
Nyansettelser	251	
Kvinne	142	57%
Mann	109	43%
Avgang	163	
Kvinne	92	56%
Mann	71	44%
Totalt antall ansatte 31.12	1.806	
Kvinne	1.026	57%
Mann	780	43%
Turnover		9,23%

1) Målt i antall

2) Små avvik skyldes intern mobilitet i konsernet

3) Gjelder kun ansatte med arbeidskontrakt i konsernet

I løpet av rapporteringsperioden har 163 ansatte sluttet i konsernet, noe som gir en turnover rate på 9,23 prosent på tvers av konsernet. Turnover er beregnet basert på antall ansatte som har sluttet i konsernet i løpet av rapporteringsperioden (inkludert pensjonerte og styrte avganger) delt på gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av rapporteringsperioden.

Note 2: Stillingsnivå og aldersinndeling

Konsernets mangfold når det gjelder alder og kjønn blant ansatte, både i konsernets toppledelse, andre ledere og øvrige ansatte er beskrevet i tabellen under. Tallene er målt i antall ansatte uavhengig av stillingsprosent.

Alder	Kjønn	Toppleidelse ¹⁾		Andre ledere ²⁾		Øvrige ansatte ^{3, 4)}		Totale ansatte	
		Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
< 30 år	Kvinne	0	0%	2	1%	195	11%	197	10%
	Mann	0	0%	5	3%	227	13%	232	12%
30 - 50 år	Kvinne	26	32%	59	37%	464	27%	549	28%
	Mann	27	33%	56	35%	312	18%	395	20%
> 50 år	Kvinne	7	9%	19	12%	316	19%	342	18%
	Mann	21	26%	17	11%	194	11%	232	12%
Sum	Kvinne	33	41%	80	51%	975	57%	1088	56%
	Mann	48	59%	78	49%	733	43%	859	44%

¹⁾ Konsernledelsen og selskapsledelsene i konsernets datterselskaper SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS, EiendomsMægler 1 Midt-Norge AS og SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS. Ledere i datterselskaper uten særskilte ledergrupper er inkludert i kategorien Andre ledere.

²⁾ Mellomledere, avdelingsledere, og andre ansatte med lederansvar som ikke er en del av definisjonen toppledelse. Inkluderer også spesialister og fagpersoner med kritiske roller som ikke har direkte strategisk beslutningsmyndighet.

³⁾ Ansatte som ikke er inkludert i øvrige kategorier.

⁴⁾ Inkluderer ikke-ansatte

Note 3: Kompetanse og opplæring

For å møte bransjens økende kompleksitet og raske endringer, investerer konsernet i kontinuerlig kompetanseutvikling. Dagens arbeidstakere forventer en arbeidsgiver som tilbyr løpende faglig utvikling. Konsernet må derfor utvikle og tilpasse kompetanseprogram for å tiltrekke og beholde kompetente medarbeidere.

Konsernet har identifisert et potensiale ved å samle alle kompetanse- og utviklingstiltak under én struktur. Ved å utarbeide flere kompetansetiltak på tvers av konsernet og sikre at det ikke eksisterer utviklingstiltak som ikke henger sammen, skal konsernet sikre at kompetansehevingen bidrar til å oppnå konsernets med strategiske mål og ambisjoner.

Det ble i første kvartal 2024 etablert et internt akademi med navn "Akademiet", som skal samle kompetanseressursene i konsernet og sikre økt kvalitet i alle kompetanseheving. Akademiet er organisert med partnere fra ulike forretningsområder i konsernet for å sikre god kjennskap til kompetansekravene i de ulike forretningsområdene, og sikre en helhetlig og tverrfaglig tilnærming og struktur til kompetansearbeidet.

Akademiet har som formål å være konsernets utviklingsarena. Akademiets kompetansepyramide kan illustreres som følger:

Akademiet skal utvikle konsernets medarbeidere, styrke konsernets fleksibilitet og endringsevne, samt skape bedre synergi på tvers av konsernet. I 2024 har fokuset på vært på å etablere grunnleggende kompetanseløp, og profesjonalisere nyansattprogrammer for å sikre en god oppstart for de ansatte og bidra til at de opplever mestring tidlig.

Finansrådgivere innen privat- og bedriftsmarkedet har gjennomført opplæring i fag, produkter, rådgivning og etikk med å sikre høy kvalitet, tillit og trygghet i kundebehandlingen. Autoriserte rådgivere har fullført krav til 15 timers etterutdanning for å møte relevante lovkrav, med tema som god forretningsskikk, virkemidler og tiltak for kunder med økonomiske utfordringer, bærekraft, etikk, anti-hvitvasking, samt annen fag- og produktoppdatering. I tillegg har ansatte deltatt på kurs i data- og informasjonssikkerhet samt lovpålagte tema som personvern.

På tvers av konsernet er det videre arbeidet med bevisstgjøring av konsernets etiske retningslinjer gjennom e-læring, med etisk refleksjon og case, samt gjennomført en obligatorisk tretrinns grunnopplæring i kunstig intelligens og data for å forberede organisasjonen på å raskt og fortløpende kunne ta i bruk digitale verktøy som implementeres.

Kompetansetilbudet skal også bidra til å identifisere den enkelte ansattes fremtidige karrieremuligheter. Dette skal være med på å sørge for at den ansatte på sikt befinner seg i en rolle hvor de har arbeidsoppgaver og ansvar som er tilpasset deres kompetanse.

Konsernet er opptatt av at de ansatte ser nytteverdien i kompetansehevingstiltak utover det som er obligatorisk og nødvendig for å kunne utføre sine arbeidsoppgaver. De ansatte oppfordres til å gi tilbakemeldinger om hvilke temaer de ønsker å lære mer om, samt hvordan Akademiet kan bidra til deres kompetanseutvikling gjennom en kompetanseundersøkelse. Tilbakemeldingene i løpet av 2024 har bidratt til skape bedre oversikt, struktur og forutsigbarhet i konsernets læringsportal. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Konsernets kompetansehevingstilbud er av ulik form og art, og det legges opp til en blanding av fysiske kurs, samlinger, webinarer, e-læring og videokurs. Noen av temaene er:

- Kurs i presentasjonsteknikk
- To-dagerskurs i Excel, på tre ulike kompetansenivå
- Praktisk virksomhetsstyring for Næringsliv som gjennomføres i samarbeid med interne ressurser i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN.
- Lederutviklingstilbud: «Sånn er du ledelse»
- Studietilbud for ansatte i finansbransjen innenfor bærekraft og teknologi, hvor SpareBank 1 SMN har vært samarbeidspartner med NTNU og BI.

Det største kompetansetilbudet tilbys gjennom den digitale videokurstjenesten Videocation, hvor de ansatte har tilgang til mer enn 340 kurs, innenfor blant annet KI, Microsoft Office, kommunikasjon, ledelse, forhandlingsteknikk, likviditetsstyring og regnskap. I 2024 er alle ansatte tilbudt kurs i blant annet etikk, anti-hvitvask og -terrorfinansiering, data- og cybersikkerhet og KI. Kursene er tilpasset rolle- og ansvarsbeskrivelse samt autorisasjonskrav.

I 2025 er det planlagt å ytterligere forsterke nyansattløpene. Konsernets læringsportal skal også utvikles for å bli mer synlig og strukturert for den ansatte. I tillegg skal den integreres mot eksterne kurstilbydere og autorisasjonsinstitusjoner. Kompetanse innen KI og data skal også forsterkes. Dette gjelder både generell kompetanse rundt konsernvide KI-verktøy, men også mer spesifikk kompetanseheving knyttet til implementering av forretningsspesifikke KI-verktøy. Det skal også jobbes med å synliggjøre frivillige kompetansetilbud som bidrar til de ansattes selvrealisering og karriereutvikling.

Kompetansehevingstimer fordelt på konsernets fag- og forretningsområder er presentert i tabellen nedenfor. Tabellen inneholder kun gjennomført kompetanseheving, og tilbudt kompetanseheving gjennom Videocation er ikke inkludert i tallene. Formell kompetanseheving i regi av konsernet og/eller SpareBank 1-alliansen er sin helhet dekt i tabellen.

Kategorien ”Konsernfelles” inkluderer kompetansehevingstimer for alle ansatte, herunder konsernledelsen. De øvrige kategoriene er kompetansehevingstimer som kun er relevant for arbeidsoppgavene i de spesifikke forretningsområdene.

Forretningsenheter	Kjønn	Timer ¹⁾
Konsernfelles	Kvinne	3.451
	Mann	2.673
EiendomsMegler 1	Kvinne	1.376
	Mann	1.692
Regnskapshuset	Kvinne	15.046
	Mann	7.125
Privatmarked	Kvinne	12.508
	Mann	11.701
Næringsliv	Kvinne	1.205
	Mann	1.106
Totalt timeantall	Kvinne	33.585
	Mann	24.297
	Total	57.882

¹⁾ Estimert timebruk per kurs er definert for hvert ulike kurs, og er grunnlaget for beregning av kompetansehevingstimer, uavhengig av den faktiske tidsbruken til den ansatte på det gitte kurset.

²⁾ Det er kun registrert konsernfelles kursing på ansatte i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

Totalt timeantall er i realiteten høyere, men deler av kompetansehevingstimer er gjenstand for manglende datagrunnlag eller stor estimeringsusikkerhet. Begrensninger og forutsetninger følger under.

- Kompetansehevingstimer til SpareBank 1 Finans Midt-Norge, utover konsernfelles kompetanseheving, er ikke inkludert.
- Mange av konsernets ansatte deltar månedlig på ulike uformelle kompetansesessjoner på eksempelvis Microsoft Teams i regi av ulike fag- og forretningsområder internt og i SpareBank 1-alliansen. Deltakelse er ikke registrert.
- Fysiske kurs hvor store deler av enkelte eller flere selskap (samlinger) er inkludert i tallene. Fysiske kurs hvor en mindre gruppe ansatte (enkeltavdelinger) har deltatt er ikke inkludert som følge av manglende registrering.
- Ulike stillinger har behov for ulik kompetanse. Det benyttes systemer levert av tredjeparter til kurs som benyttes til autorisasjon som blant annet statsautorisert regnskapsfører og autorisert finansrådgiver. Det er kun samlet inn deler av disse timene. Resterende er ikke estimert grunnet stor estimeringsusikkerhet.

Gjennomsnittlige kompetansehevingstimer per kjønn er beskrevet i tabellen nedenfor. Formålet er å vurdere om kjønn påvirker fordelingen av faglig utvikling. Imidlertid, ettersom ulike kjønn har ulike roller med forskjellige krav til og behov for kompetanseheving, er ikke dette tallet isolert sett representativt. Dette skyldes begrensninger i datagrunnlaget.

Arbeidet med å fremskaffe gjennomsnittlige kompetansehevingstimer for ulike Haystillinger vil være pågående arbeid i 2025.

Kjønn	Kompetansehevingstimer	Ansatte ¹⁾	Gjennomsnittlige timer per ansatt
Kvinne	33.585	1.088	30,9
Mann	24.297	859	28,3
Total	57.882	1.947	29,7

¹⁾ Inkluderer alle ansattstyper

Note 4: Helse, miljø og sikkerhet

Konsernet er opptatt av god HMS-styring. Konsernet har i 2024 inngått avtale med Falck Norge som godkjent bedriftshelsetjeneste som er tilgjengelig for ansatte i både normale og kritiske situasjoner. Bedriftshelsetjenesten yter blant annet bistand innen ergonomiske og psykososiale arbeidsmiljøforhold, systematisk HMS-arbeid, samt spesiell helseoppfølging. Samtlige ansatte i konsernet er omfattet av ordningen.

I konsernets bransje er muskel- og skjelettsmerter en utbredt arbeidsrelatert skade, og bransjen befinner seg på snitt hvor halvparten av tilfellene relaterer seg til arbeidsrelaterte hendelser. Ofte skyldes muskel- og skjelettplager sammensatte årsaksforhold, hvor fysiske og psykososiale forhold spiller inn. Ensformige eller uheldige arbeidsstillinger kan være en bidragsytende årsak. Det foreligger ikke tilstrekkelig data på hvorvidt dette er tilfelle i konsernet per årslutt.

På lik linje med andre uønskede hendelser og avvik registreres saker relaterte til HMS i konsernets kvalitetssystem for håndtering og oppfølging. Sensitive personopplysninger skal ikke registreres systemet. I tilfeller hvor saker krever anonymisering kan både intern og ekstern varslingskanal benyttes.

Tabellen under viser sykefravær i konsernet, antall arbeidsrelaterte skader og sykdom, både i antall og per million arbeidede time, samt tapt arbeidstid i antall arbeidsdager.

Sykefravær og arbeidsrelaterte skader og sykdom	Antall timer
Kvinne	7,5 %
Mann	3,0 %
Totalt sykefravær ¹⁾	5,2 %
Arbeidsrelaterte skader og sykdom - antall	0
Arbeidsrelaterte skader og sykdom - rate ²⁾	0%
Tapt arbeidstid - antall arbeidsdager	0
Tapt arbeidstid - rate	0%

¹⁾ Sykefravær omfatter både ordinært sykefravær og arbeidsrelaterte skader og sykdom

²⁾ Antall arbeidsrelaterte skader og sykdom per million arbeidstime

Det har i løpet av rapporteringsperioden ikke vært registrert dødsfall som følge av arbeidsrelatert skade eller sykdom.

Note 5: Godtgjørelsesforskjeller

Lønnsforskjeller mellom kjønn er definert som forskjellen mellom gjennomsnittlig lønn hos kvinner og menn. For 2024 er forskjellen i gjennomsnittlig lønn mellom kvinner og menn 11 prosent, som betyr at kvinner i gjennomsnitt tjener 89 prosent av det menn tjener.

Lønnsforskjellene påvirkes av flere objektive faktorer, inkludert stillingsnivå, erfaring, utdanning og ansenitet. Det er etablert tiltak for å redusere lønnsforskjellene mellom kjønn gjennom rettferdige lønnsstrukturer, regelmessige lønnsanalyser og i rekrutteringsprosessen.

	2024
Kvinnens andel av menns lønn (inkl. konsernledelsen)	86,8%
Kvinnens andel av menns lønn	89,3%
Total godtgjørelsesrate	8,04

Det er viktig å merke seg følgende definisjoner og forutsetninger:

- Godtgjørelsesrate: Reflekterer lønnsnivået til den høyst avlønnede personen i konsernet delt på medianlønnen (høyst avlønnet ansatt holdt utenfor) til alle ansatte i konsernet.
- Medianlønn: Inkluderer alle ansatte foruten den høyst avlønnede personen i konsernet. Dette gir et mer representativt bilde av lønnsnivået i organisasjonen enn gjennomsnittslønn, da den ikke påvirkes av store forskjeller i lønninger. Denne størrelsen inkluderer også ledere og ansatte som ikke er del av konsernledelsen.
- Meglere i EiendomsMegler 1 Midt-Norge er ikke inkludert i beregningene ettersom deres godtgjørelse i hovedsak er provisjonsbasert.

Analyser av lønnsdata gir innsikt i konsernets lønnsstrukturer, og bidrar til å identifisere områder for forbedring i godtgjørelsespolicyen.

Note 6: Arbeidsrelaterte klager

Tabellen nedenfor viser antallet arbeidsrelaterte hendelser og/eller klager; antall alvorlige brudd på ansattes menneskerettigheter; relaterte bøter, sanksjoner eller pålegg. Hendelser knyttet til diskriminering, herunder trakassering, rapporteres særskilt.

Antall tilfeller vil kunne inneholde avvik dersom tilfeller ikke er varslet ved bruk av konsernets varslingskanaler, eller på andre måter har gjort nærmeste leder, tillitsvalgte eller avdeling for *Mennesker og organisasjon* oppmerksom på slike tilfeller.

	2024
Tilfeller av diskriminering, herunder trakassering (antall)	3
Andre arbeidsrelaterte hendelser og/eller klager ¹⁾	10
Alvorlige brudd på menneskerettigheter	0
Bøter og kompensasjon (i NOK) ²⁾	0

¹⁾ Forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer.

²⁾ Siden konsernet ikke har fått bøter eller utbetalt kompensasjon for varslingene og avvikene, er det ingen henvisning til finansregnskapet.

Det er meldt inn tre tilfeller av diskriminering, herunder trakassering, i 2024. Ett av disse tilfellene var knyttet til opplevd kjønnsdiskriminering i forbindelse med en ansettelsesprosess. Bevisstgjøring av både ledere og HR-ansatte om farene for bevisst eller ubevisst diskriminering i ansettelsesprosesser er en løpende prosess. Det er gjennomført forebyggende kompetanseheving for samtlige rekrutteringsrådgivere i konsernet for å redusere sannsynligheten for at denne type diskriminering skal oppstå.

Arbeidere i verdikjeden

Tilnærming til tema

Konsernet har et ansvar, men også et klart formål med å skape både ansvarlige og robuste verdikjeder. Dette skal bidra til å redusere risikoen for forstyrrelser og brudd i kritisk infrastruktur som konsernet er avhengig av for å opprettholde effektiv og sikker drift.

På tvers av konsernet er det i overkant av 2500 leverandører som spenner fra små regionale aktører til store multinasjonale selskaper. Konsernet har dermed indirekte forretningsforbindelser på tvers av mange bransjer og land. I tillegg har konsernet mange person- og bedriftskunder som i sum utgjør omfavner de fleste bransjene i Norge.

Konsernets verdikjede er avgrenset til å kun gjelde førsteorden. Med dette menes at konsernet direkte håndterer egne kunder og leverandører, men ikke kunders kunder eller leverandørers leverandører. Konsernets tilnærming til verdikjede er nærmere beskrevet i rapporteringsprinsippene for bærekraft i *Generell informasjon*.

Konsernet har ikke leverandører eller bedriftskunder med hovedkontor i land som har høy risiko for brudd på arbeids- og menneskerettigheter. Derimot er det enkelte bransjer hvor sosiale utfordringer knyttet til arbeidstakere kan forekomme systematisk eller utilsiktet.

Konsernets leverandører og bedriftskunder har respektive verdikjeder som gjennom flere ledd potensielt kan strekke seg til bransjer, produkter, land eller annet som kan medføre en risiko for brudd på arbeids- og menneskerettigheter. Avgrensningen fraskriver ikke konsernet ansvaret for verdikjedens verdikjeder, men gjør det mulig å prioritere de aktørene hvor konsernet har størst påvirkningskraft. Konsernet er av den grunn avhengig av at leverandører og bedriftskunder har hensiktsmessige retningslinjer og prosesser for håndtere egne verdikjeder. En ansvarlig førsteordens verdikjede skal bidra til at konsernets virksomhet ikke forårsaker indirekte brudd på arbeids- og menneskerettigheter.

Konsernet er omfattet av Åpenhetsloven, og vil på sikt omfattes av CSDDD som stiller krav til håndtering av arbeids- og menneskerettigheter i konsernets verdikjeder.

Identifisering av påvirkning og risiko relatert arbeidere i verdikjeden

Konsernets vesentlige IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellen nedenfor.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Arbeidsforhold	Negativ	Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang
RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Brudd på arbeid- og menneskerettigheter i verdikjeden		Oppstrøm Nedstrøm	Mellomlang, lang

Verdikjeder er en naturlig del av samtlige virksomheter, og påvirkningen på arbeidsforholdene til arbeidere i verdikjeden stammer direkte fra konsernets forretningsmodeller og strategi.

Det er over lengre tid stilt krav til konsernets leverandører ved kontraktsinngåelser, og konsernets retningslinjer for ESG-risiko, samt ESG-modell, bidrar til å vurdere konsernets utlånsporteføljer. Det er i disse verdikjedene påvirkningen og risikoen vurderes å være størst. Fremtidige tilpasninger i nevnte praksiser vil både avhenge av resultatene fra konsernets aktsomhetsvurderinger, samt potensielle krav og forventninger fra konsernets eksterne interessenter.

Arbeidere i verdikjeden omfatter både ansatte og ikke-ansatte. Samtlige arbeidere i verdikjeden som har potensiale for å bli vesentlig påvirket av konsernets virksomhet er inkludert den doble vesentlighetsanalysen.

Konsernets påvirkninger eller risikoer er ikke henført til kun én spesifikk bransje eller én type arbeider, men er heller sentrert rundt bransjer med kjente utfordringer knyttet til arbeidstaker- og menneskerettigheter. Det er som en del av konsernets doble vesentlighetsanalyse gjennomført en overordnet vurdering av enkelte bransjer som har større potensiale for å bli utsatt for potensielt negative påvirkninger enn andre. Dette er også basert på erfaringer i forbindelse med konsernets rapportering på åpenhetsloven. Den doble vesentlighetsanalysen har ikke gitt ytterligere innsikt i om hvorvidt enkelte arbeidere i verdikjeden er mer utsatt for påvirkninger og risikoer enn andre. Prosessen er nærmere beskrevet under *Generell informasjon*.

Identifiseringen av påvirkninger oppstrøm er basert på konsernets aktsomhetsvurderinger. Innkjøpskategorier som IT, mat, rengjøringstjenester og kontormøbler er identifisert som kategorier med middels til høy risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter. Disse leverandørene er hovedsakelig lokalisert i Norden med verdikjeder som spenner seg over store deler av verden.

Identifiseringen av påvirkninger nedstrøm er i større grad vurdert basert på informasjon fra offentlige kilder.

Påvirkning på arbeidere i verdikjeden

Konsernet er avhengig av velfungerende verdikjeder, og på lik linje som konsernet er avhengig av sine ansatte er også selskapene i verdikjedene avhengige av sine. Konsernets påvirkning er indirekte, og konsernet har ingen positiv påvirkning. Påvirkningen er identifisert som potensiell negativ ettersom konsernet kjøper varer og tjenester fra, og finansierer, rådgir og tilbyr andre tjenester til ulike selskaper i ulike bransjer. På denne måten bidrar konsernet indirekte til selskapers drift. En nærmere beskrivelse av konsernets vesentlige påvirkning er videre beskrevet.

Arbeidsforhold

Flere av bransjene i verdikjedene har, og har hatt ulike arbeidsrelaterte utfordringer. Utfordringene knytter seg til overdreven bruk av overtid, dårlige lønnsforhold og manglende mulighet til å organisere seg i fagforeninger. Som innkjøper, kapitaltilbyder og rådgiver har konsernet en potensiell negativ påvirkning på arbeidsforholdene til arbeidere i verdikjeden.

Risiko relatert til arbeidere i verdikjeden

Risikoen relatert til arbeidere i verdikjeden er beskrevet nedenfor. Den har i 2024 ikke hatt vesentlige finansielle effekter. Det er ingen indikasjon på at risikoen fører med seg signifikant risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelser i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet til risikoens forventede finansielle effekter. Av grunn er det valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Brudd på arbeid- og menneskerettigheter i verdikjeden

Konsernet og SpareBank 1-alliansens innkjøp berører et bredt nettverk av bransjer og selskaper som i førsteorden i all hovedsak befinner seg i Norden. Risikoen er for enkelte innkjøpskategorier og bransjer vurdert å være middels eller høy basert på kartlegginger gjennomført i forbindelse med konsernets aktsomhetsvurderinger i oppstrøm verdikjede.

På lik linje som at brudd på arbeids- og menneskerettigheter eksisterer i oppstrøm er den også eksisterende i bransjene konsernet finansierer, rådgir og yter andre tjenester til.

Risikoen er størst i verdikjedene til konsernets leverandører og kunder. Det reduserer imidlertid ikke konsernets risiko som er i stor grad er indirekte. Indirekte bidrag til brudd på arbeids- og menneskerettigheter vil kunne forårsake tap av omdømme, kunder eller ansatte, samt rene finansielle konsekvenser i form av erstatnings- og gjenoppreisningskrav eller sanksjoner.

Dialog med konsernets verdikjeder

Konsernets dialog med verdikjeden varierer både i form og art avhengig av forretningsområde. Det er under presentert hvilken type dialog de ulike forretningsområdene har og, samt varslingskanaler som arbeidere i verdikjeden, leverandører og kunder har tilgang på.

I bedriftsmarkedet er dialog indirekte med arbeidere i verdikjeden, hvor kundenes ledelse eller andre lignende representanter ofte er kontaktpunkter.

Innkjøp

Konsernet er en betydelig innkjøper av varer og tjenester, både lokalt og nasjonalt. Sammen med SpareBank 1-alliansen har konsernet et ansvar og mulighet til å minimere den potensielle negative påvirkningen og risikoen for brudd på menneskerettigheter i verdikjeden. Dialogen med leverandørene foregår på to måter.

- Lokalt i konsernets innkjøpsavdeling
- Sentralt i SpareBank 1 Utviklings innkjøpsavdeling

Det etterstrebes en god dialog med alle leverandører. De siste årene har fokuset vært rettet mot leverandører med større risiko for brudd på menneskerettigheter. Både lokalt og sentralt benyttes det et egenutviklet verktøy knyttet til bærekraft, samt OECDs retningslinjer, for risikokartlegging. Det er fra og med 2025 konserndirektør Økonomisk Kriminalitet og forretningsstøtte som har overordnet ansvar for konsernets involvering av og dialog med leverandørene, herunder arbeidere i verdikjeden.

Innkjøp i SpareBank 1 SMN

I 2024 har konsernet videreført arbeidet med å stille strengere krav til konsernets lokale leverandører. Konsernets leverandørportefølje er gjennomgått for å avdekke høyrisikoleverandører. Samtlige høyrisikoleverandører er fulgt opp, og det er ved behov utøvd direkte dialog. Følgende bransjer er identifisert som risikobransjer for brudd på arbeids- og menneskerettigheter:

- Mat
- Renhold
- Markedsmateriell og klær
- IT

Konsernet etterstreber ansvarlighet og jobber etter forankrede retningslinjer for bærekraftige anskaffelser, egne kvalifikasjonskriterier, samt krav om signering av etiske retningslinjer. Disse er i tråd med ILO-konvensjonene, samt føringer for miljø, sosiale forhold og etisk forretningsvirksomhet i anskaffelser.

I dialog med eksisterende leverandører tar konsernet direkte kontakt og informerer om relevante kvalifikasjonskrav. Eksempelvis er renholdsleverandører ofte små lokale bedrifter, og direkte kontakt via telefon er erfaringsmessig både effektivt og tillitsvekkende.

Det er utviklet en rutine med formål å standardisere forberedelser, gjennomføring og oppfølging ved innkjøp av renhold, herunder å ivareta påse-plikten i kontraktsforhold. Rutinen ble utviklet etter at konsernet ble gjort oppmerksom på at en ansettelseskontrakt ikke kunne oppdrives hos en mindre leverandør. Undersøkelser avdekket at det ikke var brudd på menneskerettigheter, men heller dårlig kontroll på dokumentasjon.

For nyanskaffelser utøves det tett dialog gjennom hele anskaffelsesprosessen. I tilfeller hvor konsernet ikke har kvalifikasjonskrav, oppfordres leverandøren til å jobbe med

forbedringer for å møte fremtidige krav. Når kontraktsforhold er inngått, gjennomføres det dialogmøter hvor arbeidere inviteres så vel som ledere. Det er ikke gjort en vurdering av hvorvidt nevnt dialog har vært effektiv.

Innkjøp i SpareBank 1-alliansen

De fleste av konsernets største leverandører er leverandører på alliansenivå, og avtalene inngås dermed sentralt. Allianseinnkjøp er SpareBank 1-alliansens kompetansesenter for bærekraftige anskaffelser, og er juridisk underlagt SpareBank 1 Utvikling. Det er i flere år jobbet systematisk med oppfølging av leverandører på bærekraft og i forbindelse med innføringen av Åpenhetsloven.

Innkjøpslederne i regionbankene er en del av et felles innkjøpsutvalg. Regionbankene fungerer både som bestillere og godkjennerne av de sentrale innkjøpene. Allianseinnkjøp dokumenterer prosessene og holder innkjøpsutvalget oppdatert om status og fremdrift.

Allianseinnkjøps dialog med verdikjeden har vært annerledes i 2024 enn tidligere år. Årets fokus har vært på strukturering, revisjon og forberedelse av nye og forbedrede metoder og strukturer. Målet har vært økt effektivitet, etterlevelse av kommende reguleringer og lovkrav, samt oppfyllelse av regionbankenes krav.

Interessentinvolvering

Interessentinvolvering og dialog er en del av alliansens leverandørstrategi. Interessenter er personer eller grupper som kan påvirke eller bli påvirket av konsernet eller alliansens innkjøpsvirksomhet. For leverandører i risikobransjer har det tidligere vært fokus på spørreundersøkelser i form av dybdeundersøkelser, og dialogen har vært preget av dokumentasjon for å etterleve myndighetskrav.

I første del av 2024 har Allianseinnkjøp, etter oppfordring fra Innkjøpsutvalget, tatt en mer aktiv rolle i interessentinvolvering. I mars 2024 tok Allianseinnkjøp initiativ til dialog med to hovedleverandører på PC, skjermer og mobiltelefoner. Formålet var å lære av de leverandørene som anses å ha gode prosesser og rutiner for interessentdialog. I tilfeller hvor leverandørene kan ha en negativ påvirkning er det iverksatt proaktive dialogprosesser.

I praksis betyr det at leverandører fokuserer på aktørene hvor de er tett involvert.

Tett og god involvering av interessenter har vist seg nødvendig for å gjøre hensiktsmessige prioriteringer. I 2024 ble aktsomhetsvurderingene styrket gjennom bedret involvering av interessenter. I samarbeid med Innkjøpsutvalget er det besluttet at handlingsplanen for menneskerettighetsarbeidet skal ha økt fokus på direkte dialog med interessenter. Samtidig vil Allianseinnkjøp følge opp leverandørenes etterlevelse av Åpenhetsloven gjennom godt etablerte rutiner, noe som ytterligere bidrar til å identifisere og redusere risikoen for brudd på menneskerettigheter.

I starten av 2024 ble det besluttet å inngå et alliansefelles samarbeid med Hellios, en skyløsning for innhenting og håndtering av leverandørdata. Løsningen skal effektivisere

leverandørhåndtering og risikostyring ved å gi tilgang til viktig informasjon om konsernets leverandører. Som en del av dette vil konsernet bli medlem i Hellios FSQS (Financial Supplier Qualification System) Nordics; et fellesskap for nordiske finansaktører med formål å samarbeide om innhenting av leverandørinformasjon.

Leverandører registreres i Hellios gjennom spørreundersøkelser. Dette skal være tidsbesparende for leverandører, og skal bidra til å effektivisere etterlevelse og risikostyring. Systemet skal også bidra til å oppfylle regulatoriske krav som eksempelvis DORA, CSRD, CSDDD og Åpenhetsloven. I Hellios vurderes leverandørene basert på bærekraftsprestasjoner, og er nyttig for å sammenligne og velge ut leverandører til nærmere dialog.

Det er en målsetning at konsernet skal kunne måle og vurdere effektiviteten av en tettere dialog med leverandørene og arbeidere i verdikjeden etter at verktøyet har kommet i drift.

Oppfølging av menneskerettigheter i Gaza

I oktober 2024 skjerpet regjeringen frarådingen til norske selskaper om å drive handel og næringsvirksomhet som bidrar til å opprettholde den ulovlige israelske tilstedeværelsen på okkupert palestinsk territorium.

Allianseinnkjøp gjennomgikk leverandørbasen mot offentlige lister fra Norges Bank og FNs høykommissær for menneskerettigheter. Screeningene ga ingen treff på leverandørnavn. Samtidig kan det ikke utelukkes at det finnes aktører eller underleverandører som omfattes av regjeringens fraråding. Sannsynligheten og omfanget av dette antas å være liten.

Varslingskanaler

Interessenter har tilgang til å rette spørsmål til Konserninnkjøp og Allianseinnkjøp både skriftlig og muntlig. Man kan be om generell informasjon, eller informasjon knyttet til en spesifikk leverandør, vare eller tjeneste. Ved skriftlig forespørsel er svarfristen tre uker. Konsernansvarlig for Bærekraft har ansvaret for å besvare eventuelle henvendelser. Det er ikke gjort eksterne vurderinger hvorvidt varslingskanalene er effektive.

For kritikkverdige funn knyttet til arbeidere i verdikjeden skal konsernets innkjøpsavdeling varsles. Dette kan gjøres ved bruk av konsernets ulike kontaktpunkter på chat, telefon og smn.no.

For kritikkverdige funn hos allianseleverandører skal Innkjøpsutvalget varsles. Dette skal gjøres gjennom ad-hoc møter, interne rapporter og kvartalsvise møter.

Bedriftsmarkedet

I bedriftsmarkedet er dialogen med arbeidere i verdikjeden i all hovedsak indirekte gjennom rådgivernes kontakt med kundenes ledelse eller eksterne aktører som eksempelvis regnskapsførere og forsikringsforetak. Når det i dette kapitlet snakkes om

kunder er det selskaper som konsernet enten yter tjenester til og/eller har eksponering mot.

Vurdering av sosiale forhold skal være en integrert del av kredittvurderingen av konsernets kunder. Dette gjøres ved bruk av ESG-modellen utarbeidet av SpareBank 1-alliansen, og skal gjøres på alle engasjement over 10 millioner kroner. Vurderingen gjennomføres av kundeansvarlig, og bransjeansvarlig vil kunne kobles på ved behov.

I denne vurderingen skal objektive faktorer som menneskerettigheter og arbeidsforhold vurderes, og være en del av den endelige klassifiseringen av kundens sosiale risiko på en skala fra en til ti. Klassifiseringen skal hensynta nåsituasjon og fremtidig situasjon.

Denne vurderingen skal oppdateres annenhvert år, og må oppdateres årlig dersom kunden er klassifisert med en høy ESG-risiko (hvor også miljø-, og styringsmessige vurderinger inngår). På rapporteringstidspunktet er 95 prosent av bankens næringslivsportefølje vurdert.

Bransjer og aktiviteter som bryter med menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter eller benytter seg av barnearbeid eller tvangsarbeid er ekskludert. Konsernet er forpliktet til å følge ILO-konvensjon 100 og 111 hva gjelder rettferdig godtgjørelse og diskriminering.

Verken SpareBank 1 Finans Midt-Norge eller SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har særskilte rutiner for vurdering av kundene de yter tjenester og/eller finansiering til når det gjelder arbeidsforhold til kundens arbeidere.

I tilfeller hvor konsernets bedrifts- eller regnskapsrådgivere blir gjort oppmerksom på alvorlige brudd som strider mot konsernets bærekraftsstrategi eller bærekraftspolicy har konsernet tilgang til å heve kontrakt eller oppdragsavtale. Dette vil eksempelvis kunne være brudd på lønnsforhold eller uansvarlig bruk av utenlandsk arbeidskraft.

Dersom det foreligger grunnlag for at konsernets produkter eller tjenester direkte eller indirekte har bidratt til brudd på arbeidstaker- og/eller menneskerettigheter hos arbeidere i verdikjeden vil det ved bruk av konsernets varslingskanaler være mulig å fremme krav om oppreisning. Det har ikke blitt registrert slike krav i løpet av rapporteringsperioden.

Det overordnede ansvaret for at Næringsliv i banken, SpareBank 1 Finans Midt-Norge og SpareBank 1 Regnskapshuset SMN følger opp gjeldende rutiner og prosesser knyttet til håndtering av kunder ligger hos henholdsvis Konserndirektør bedriftsmarked, administrerende direktør i SpareBank 1 Finans Midt-Norge og kvalitetsavdelingen i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN.

Varslingskanaler

Det er ikke etablert egne varslingskanaler for arbeidere i verdikjeden.

Arbeidere i verdikjeden har mulighet til å kontakte konsernet gjennom ulike kontaktpunkt dersom det er behov for å fremme bekymringer eller varslinger knyttet til arbeidsforhold. Dette kan rettes på e-post, chat eller telefon, men også ved bruk av bankens klagekanaler

eller gjennom Finansklagenemnda. Det er per tid ikke mulig å levere anonyme varslinger til konsernet.

Alle varslinger eller klager som mottas vil bli håndtert i tråd med normal taushetsplikt og i tråd med gjeldende regelverk.

Det er ikke gjort vurderinger for hvorvidt varslingskanalene er effektive og informasjon om hvorvidt arbeidere i verdikjeden stoler på varslingskanalene er ikke tilgjengelig.

Målsetninger og styringsindikatorer

Påvirkning og risiko knyttet til arbeidere i verdikjeden er for første gang identifisert som et område i konsernets doble vesentlighetsanalyse. Til tross for dette har konsernet over lengre tid håndtert risikoen i oppstrøm og nedstrøm verdikjede. Det er imidlertid behov for å etablere målsetninger og styringsindikatorer knyttet til dette området.

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet konkrete målsetninger eller styringsindikatorer for å håndtere konsernet påvirkning og risiko i henhold til kravene i ESRS S2 og formkravene i ESRS 2. Dette vil utarbeides i kommende planprosesser hvor direkte og indirekte dialog med arbeidere i verdikjeden vil være sentralt. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Konsernets målsetninger knyttet til arbeidere i verdikjeden skal bidra til operasjonalisering av konsernets bærekraftsstrategi og rollen som partner for inkluderende samfunnsutvikling, samt indirekte understøtte konsernets strategiske mål og ambisjoner.

Handlingsplaner og tiltak

Konsernet er gjennom en rekke internasjonale standarder forpliktet til å gjennomføre løpende aktsomhetsvurderinger for å forebygge og håndtere faktiske og mulige brudd på arbeids- og menneskerettigheter.

Konsernet har allerede etablert aktsomhetsvurderinger for oppstrøms verdikjede. Konsernets påvirkning og risiko håndteres i kredittinnvilgelse ved bruk av SpareBank 1-alliansens ESG-modell.

Det er etablert konkrete handlingsplaner og tiltak på flere områder, men det gjenstår å tilpasse disse til å håndtere konsernets påvirkning og risiko. Som ledd i dette arbeidet vil det legges vekt på en mer enhetlig tilnærming på tvers av konsernet.

Det er av den grunn ikke utarbeidet konkrete handlingsplaner for å håndtere konsernets påvirkning og risiko i henhold til kravene i ESRS S2 og formkravene i ESRS 2 på rapporteringstidspunktet. Dette vil pågå i 2025.

Retningslinjer

Konsernets overordnede styringsdokument knyttet til arbeidere i verdikjeden er konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy.

Konsernet har flere retningslinjer som håndterer konsernets påvirkning og risiko. Hver policy følger anerkjente nasjonale og internasjonale standarder i den grad det er relevant. Samtlige retningslinjer er tilgjengelig for konsernets ansatte i interne systemer. I den grad de er relevante for eksterne interessenter er retningslinjene tilgjengelige på konsernets nettsider.

Ingen av konsernets retningslinjer er fullt i tråd med formkravene i ESRS 2. Det er imidlertid små justeringer som kreves, og samtlige retningslinjer vil i den kommende perioden gjennomgå, revideres og styrebehandles for å oppfylle disse kravene.

Krav til leverandører om bærekraft og forretningsetiske forhold

Retningslinjene omfatter konsernets leverandører og forretningsforbindelser. Formålet er å ha en oppstrøm verdikjede som har et bevisst forhold til bærekraftsrisiko i egen virksomhet og leverandørkjede. Dette innebærer kjennskap og etterlevelse av FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter som blant annet inkluderer ILOs åtte kjernekonvensjoner. Det forventes at disse retningslinjene viderefremmes og etterleves i leverandørens egne verdikjeder.

Leverandørene gjøres kjent med krav, forventninger og betingelser gjennom dialog i anbudsprosessen og i kontraktsvedlegg. Vedlegget beskriver konsernets krav og forventninger til leverandører og forretningsforbindelser når det gjelder klima og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring. På oppfordring skal leverandører og forretningsforbindelser kunne dokumentere etterlevelse. Det gir konsernet rett til å sanksjonere eller heve kontrakten ved vesentlige kontraktsbrudd.

Policy for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Konsernets policy for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold beskriver hvordan menneskerettigheter, herunder arbeidsrettigheter ivaretas i egen arbeidsstyrke. Policyen bygger på OECD sine retningslinjer for multinasjonale virksomheter.

Identifisering og kartlegging av negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold skal ha en risikobasert tilnærming. Det betyr at tiltakene skal tilpasses den påviste risikoen for negativ påvirkning ved egen virksomhet. For å avdekke hvor risikoen er størst skal det gjennomføres en årlig risikovurdering, eventuelt om det oppstår hendelser som påkrever endring(er). Tiltakene skal tilpasses de arbeidsrelaterte områdene som er vurdert å ha størst risiko.

Det skal kommuniseres med berørte interessenter og rettighetshavere om hvordan negative konsekvenser er håndtert, der det er naturlig. Dette vil normalt avhenge av hvor nær kontakt det er mellom konsernet og selskapet, lokasjonen eller aktiviteten hvor den negative påvirkningen oppstår. Interessenter og rettighetshavere favner vidt, men vil ofte være ansatte (interne og eksterne), fagforeninger og/eller representanter fra lokalsamfunn.

I tilfeller hvor det avdekkes at konsernet har forårsaket eller bidratt til faktisk skade skal skaden håndteres gjennom gjenoppretting og erstatning. Det henvises til steg seks i OECD sine retningslinjer. Hvordan gjenopprettingen skal skje må avgjøres konkret og i dialog og samarbeid med berørte parter, etablerte klageordninger og nasjonale standarder.

Retningslinjene skal på sikt også være førende for hvordan negativ påvirkning identifiseres og kartlegges når det gjelder konsernets kunder.

Retningslinjer for håndtering av ESG risiko i næringsliv

Retningslinjen er førende for håndtering av sosial risiko i utlånsporteføljen. Sosiale forhold skal inngå som en integrert del ved kredittvurdering, hvor ESG-modellen utarbeidet av SpareBank 1-alliansen er et sentralt verktøy. Både nåværende og fremtidig vurdering av kundens situasjon inngår i vurderingen. Det gjøres løpende vurdering av aktiviteter og bransjer som er utelukket fra finansiering basert på bankens prinsipper for etikk, bærekraft, eierstyring og sosiale forhold i virksomhetene.

Selskaper som ikke respekterer grunnleggende menneskerettigheter, benytter seg av barnearbeid eller bryter forventninger til likestilling og mangfold er ekskludert.

Forbrukere og sluttbrukere

Tilnærming til tema

Konsernets langsiktige lønnsomhet og konkurransekraft er avhengig av nåværende og nye kunder. Konsernet skal bidra til at privat- og bedriftskunder i Midt-Norge lykkes, og innebærer at konsernet, med et diversifisert produktspekter, skal tilføre kundene verdi utover hva en tradisjonell bank er i stand til.

I forbindelse med gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse i 2024 er det identifisert flere områder som konsernet erfarer er viktig for kunden.

Med lokal tilstedeværelse i regionen skal konsernet ha kompetansen og erfaringen kundene har behov for når det gjelder banktjenester, regnskap og megling. Samtidig har konsernet en viktig rolle når det gjelder å ivareta kundenes digitale og økonomiske sikkerhet gjennom forsvarlig håndtering av personopplysninger og anti-svindel. I en stadig mer digitalisert verden hvor kvaliteten på informasjon er varierende benytter kunden seg i økende grad av informasjon konsernet publiserer i en rekke medier.

Konsernets vesentlige IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellen til høyre.

Enhetsspesifikk rapportering

Dette kapittelet inneholder enhetsspesifikk rapportering. Bakgrunnen for dette er at konsernets vesentlige påvirkninger knyttet til svindel ikke lar seg knytte til spesifikke tema i listen AR-16. Svindel har siden konsernets første vesentlighetsanalyse i 2020 vært et vesentlig tema sammen med øvrig håndtering av hvitvasking, terrorfinansiering og korrupsjon.

Grunnet manglende føringer i CSRD er både svindel og personvern, med tilhørende påvirkning og risiko, rapportert under dette kapitlet ved bruk av kravene i ESRS 1 vedlegg AR 1-5.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Brudd på personvern	Negativ	Nedstrøm	Samtlige
Svindel	Negativ	Nedstrøm	Samtlige
Manglende sosial inkludering	Negativ	Nedstrøm	Samtlige
Tilgang på kvalitetsinformasjon	Positiv	Nedstrøm	Samtlige

RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Grønnvasking		Nedstrøm	Mellomlang, lang
Manglende ivaretagelse av personvern		Nedstrøm	Samtlige
Mangelfulle prosesser for bekjempelse av svindel		Nedstrøm	Samtlige

MULIGHETER		Verdikjede	Tidshorisonter
Lokal tilstedeværelse og tilhørighet		Nedstrøm	Samtlige

Identifisering av IRO relatert til forbrukere og sluttbrukere

Konsernet er avhengig av sine kunder, og positive og negative påvirkninger stammer direkte fra konsernets forretningsmodeller og strategi.

Konsernets har over lang tid viet ressurser til å håndtere identifiserte påvirkninger som et resultat av både krav og forventninger fra eksterne og interne interessenter.

- Personvern er innarbeidet i konsernets rutiner og prosesser hvor personopplysninger håndteres
- Hånderingen av svindel har i tråd med utviklingen på området blitt viet større oppmerksomhet
- Forebygging av grønnvasking har i flere år hatt fokus i ekstern markedsføring og kommunikasjon

Fremtidige tilpasninger vil avhenge av regulatoriske krav, forventninger fra eksterne interessenter og tilpasning til konsernets doble vesentlighetsanalyse.

Forbrukere og sluttbrukere er definert som nåværende eller potensielle kunder som konsernet påvirker enten gjennom tjenester eller markedsføring. Samtlige IRO er rettet mot privatmarkedet, men enkelte IRO berører også konsernets bedriftskunder.

- Kundene kan påvirkes negativt ved som følge av svindel, tap av personopplysninger eller gjennom konsernets markedsføring, kommunikasjon og salgsstrategier.
- Kundene kan påvirkes positivt gjennom tilgang på kvalitetsinformasjon. Samtlige kunder som har potensiale for å bli påvirket av konsernet er også inkludert i den doble vesentlighetsanalysen.

Flere av konsernets IRO kan henføres til enkelte kundesegmenter. Konsernet har over flere år tilegnet seg kunnskap knyttet til hvilke kunder som har en større iboende risiko for å bli utsatt for svindelforsøk enn andre, eksempelvis eldre. Manglende sosial inkludering vil i større grad kunne påvirke utsatte grupper som førstegangskjøpere av bolig, innvandrere, lavtlønnede, eller mennesker omfattet av sosiale stønadsordninger gjennom NAV.

Øvrige påvirkninger har potensiale til å påvirke samtlige nåværende og potensielle privatkunder. Dette gjelder brudd på personvern og tilgang på kvalitetsinformasjon.

Det er i løpet av 2024 gjennomført flere tiltak for å bøte på den iboende negative påvirkningen konsernet har på svindel. Dette er nærmere beskrevet under kapitlet om anti-svindel. Det er i løpet av 2024 forekommet elleve tap eller lekkasjer av personopplysninger knyttet til kunder. Dette er nærmere beskrevet under kapitlet om Personvern.

Den doble vesentlighetsanalysen har ikke gitt ytterligere innsikt i om hvorvidt enkelte forbrukere eller sluttbrukere er mer utsatt for påvirkninger og risikoer enn andre. Prosessen er nærmere beskrevet under Generell informasjon.

Påvirkninger på forbrukere og sluttbrukere

Konsernet er opptatt av å bistå kunden på best mulig måte ved å minimere de negative påvirkningene og maksimere de positive påvirkningene konsernet har.

Brudd på personvern

For å kunne bistå kunder i alt fra dagligdagse gjøremål til større investeringer er konsernets som behandlingsansvarlig avhengig av å håndtere store mengder person- og kundedata, både i tilfeller hvor konsernet selv er databehandler, men også i tilfeller behandlingsoppgaver utkontrakteres. Person- og kundeopplysninger på avveie vil potensielt kunne misbrukes av kriminelle eller andre uærlige aktører til å oppnå fordeler på bekostning av konsernets kunder.

Svindel

Som større bank- og finansaktør har konsernet en iboende negativ påvirkning på kunden knyttet til svindel. Påvirkningen stammer fra konsernets virksomhet, hvor både privat- og bedriftskunder kan bli benyttet som mellomledd i kriminelle handlinger ved å eksempelvis bli manipulert eller påvirket av kriminelle aktører til gjennomføre transaksjoner i god tro. Som virkemidler benyttes blant annet falske nettsider og faktura, manipulert eller uekte CEO-, og direktørkommunikasjon eller følelser.

Det har i en årrekke blitt iverksatt mange tiltak for å bøte med dette stadig økende samfunnsproblemet. Konsernet gjennomfører avdekkende kontroller, prosesser og etterforskning for å stanse mistenkelige transaksjoner. I tillegg forsterkes kundenes motstandsdyktighet gjennom kulturbygging, gode råd, samt digital og fysisk informasjonsdeling.

Viktigheten av konsernets arbeid med å forhindre svindel mot kunder har blitt tydelig bekreftet gjennom den doble vesentlighetsanalysen.

Manglende sosial inkludering

Konsernets oppfyllelse av kapitalkravsregelverket innebærer krav om moderat risikoprofil og lav misligholdssannsynlighet hos kunder som tilbys utlån. Med over 300.000 privatkunder i regionen har konsernet et mangfold av kunder i ulike livssituasjoner med ulike behov. Enkelte kunder har ikke den samme tilgangen på finansiering som følge av manglende egenkapital, betalingsevne eller gjeldsproblemer. Dette kan eksempelvis gjelde utenlandske arbeidere, førstegangskjøpere, enslige, lavtlønnede eller mottakere av offentlig stønadsordninger gjennom NAV. Konsernets finansielle soliditetskrav kan føre til enkelte kunder ikke blir i stand til å etablere seg på lik måte som andre.

Tilgang på kvalitetsinformasjon

Med et bredt nedslagsfelt anser konsernet det som en del av sin samfunnsrolle å dele god informasjon rundt ulike tema kundene er opptatt av. Gjennom konsernets nettsider, rådgivere og andre kommunikasjonskanaler deles det informasjon om ulike tema fra blant annet avdekking av svindelforsøk, råd i forbindelse med utenlandsreiser, sparetips, pensjon, gjeldsproblemer, regnskap, boligkjøp- og salg, samt råd til bedriftseiere.

Risikoen og muligheter relatert til forbrukere og sluttbrukere

Konsernets vesentlige risikoen og muligheter er beskrevet nedenfor. Risikoen omtalt som Mangelfull prosesser for bekjempelse av svindel, har i 2024 hatt vesentlig finansiell effekt. I løpet av 2024 har svindel av kunder påført konsernet 22,5 millioner kroner i operasjonelle tap. Ingen øvrige risikoen eller muligheter har i løpet av rapporteringsperioden hatt vesentlige finansielle effekter.

Det er ingen indikasjon på at risikoene og mulighetene fører med seg signifikant risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelse i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet ved risikoene og mulighetens forventede finansielle effekter. Av grunn er det valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Grønnvasking

Konsernet produserer ulike typer markedskommunikasjon, og det deles informasjon på blant annet LinkedIn, Instagram, Facebook og nettsider. I konsernets kundedialog med både privat- og bedriftskunder foreligger det en risiko for at grønnvasking kan oppstå. Risikoen er tiltakende med økende allmenn kompetanse og oppmerksomhet rundt bærekraft som tema hos interne og eksterne interessenter.

Feilaktig og/eller ikke-verifiserbar markedskommunikasjon er en potensiell risiko i et samfunn stadig mer opptatt av ansvarlighet. Finansielle konsekvenser vil kunne utspille seg i form av bøter og sanksjoner, men også i form av mistillit hos kunder, ansatte og hos eiere. Dette vil kunne gi en mer sammensatt finansiell konsekvens på sikt.

Dersom ansatte, enten som rådgivere eller markedsførere, diskuterer eller publiserer bærekraftsinformasjon med kunder uten nødvendig kompetanse, kan det gi kunden et feilaktig beslutningsgrunnlag. Dette kan i verste fall føre til grønnvasking, og bryter med finansavtale- og markedsføringslovgivning. Brudd vil kunne påføre konsernet direkte og indirekte finansielle konsekvenser i form av bøter og omdømmetap.

Manglende ivaretagelse av personvern, herunder person-, og kundeopplysninger

Konsernet er avhengig av tillit fra blant annet kunder og tilsynsmyndigheter, og er derfor opptatt av å sikre at personopplysninger håndteres på en sikker måte i tråd med til enhver tid gjeldende lovgivning. Manglende ivaretagelse av person- og kundeopplysninger vil, avhengig av alvorlighetsgrad, vil kunne føre til kundeklager, bøter eller tap av kunder.

Mangelfulle prosesser for bekjempelse av svindel

De økonomiske gevinstene kriminelle oppnår gjennom svindel benyttes ofte til hvitvasking, terrorfinansiering og annen type organisert kriminalitet. Kundernes tap som følge av svindel blir påført konsernet i form av operasjonelle tap dersom det er svindelforsøk som kunne eller burde ha vært stanset av konsernet.

Økonomisk kriminalitet i form av korrupsjon, bestikkelser, hvitvasking og terrorfinansiering er en risiko som oppstår som følge av at kriminelle aktører målrettet og direkte forsøker å benytte konsernets infrastruktur og systemer til å utføre kriminelle handlinger.

Konsernet bøter med denne risikoen gjennom dedikerte kontroller, prosesser og rutiner på området. Risikoen for *manglende bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering* er beskrevet i kapittelet *Virksomhetsstyring*.

Lokal tilstedeværelse og tilhørighet

Konsernet har i over 200 år vært en regional aktør med lokal tilstedeværelse. Denne tilstedeværelsen bidrar til å bygge og forsterke relasjonen med konsernets nåværende og potensielle kunder. Med 26 finanshus på tvers av regionen skal lokal tilstedeværelse bidra til å bygge merkevaren SpareBank 1 SMN og øke markedsandeler i områder hvor konsernets konkurrenter ikke kan levere på den samme produkt- og tjenestebredde, både fysisk og digitalt.

Kundedialogen

Kundene har ulike kontaktpunkt i konsernet, og de ulike kontaktpunktene har ulike måter å håndtere kundene på, avhengig av formål og behov. Dette kapittelet omhandler hvordan konsernet har dialog med forbrukere og sluttbrukere, i all hovedsak privatkunder. Informasjon om dialogen med bedriftskunder, og arbeidere i verdikjeden, er beskrevet i Arbeidere i verdikjeden.

Personmarked

I 2024 har personmarkedet arbeidet videre med å løfte verdien av kundemøtet og styrke posisjonen som rådgivingsbank. Det er utviklet standardmaler for kundemøter og gjennomført gjennomgående opplæring av alle ansatte i personmarkedet med fokus på kvalitet, god rådgivning og dokumentasjon i rådgivningsprosessen. All kundedialog

skal være tuftet på bransjenormen "God skikk" utarbeidet av finansbransjen gjennom Finansnæringens autorisasjonsordning.

Bransjenorm **GOD SKIKK** ved rådgivning og annen kundebehandling

1 FORMÅL

Formålet med reglene er å sikre at kundens interesser og behov blir ivaretatt på beste måte.

2 PROFESJONALITET

Kundebehandlingen skal være redelig og profesjonell. Rammene skal være tydelige for kunden. Når kundens valg ikke er basert på rådgivning, skal dette klart framgå overfor kunden.

3 PERSONVERN

Kundeopplysninger skal håndteres på en måte som sikrer personvern og kundens rettigheter.

4 GRUNNLAG OG BEHOVSANALYSE

Kundebehandlingen skal være basert på et fullgodt grunnlag. Ved rådgivning skal det gjennomføres en fullgod behovsanalyse.

5 INFORMASJON

Informasjonen til kunden skal være korrekt, fullstendig og ikke misvisende.

6 INTERESSEKONFLIKT

Kundens interesser skal gå foran bedriftens og ansattes interesser. Interessekonflikter skal identifiseres og motvirkes. Dersom dette ikke er mulig, skal kunden informeres tydelig om interessekonflikten før avtale inngås.

7 ANBEFALING OG AVTALE

Bedriften skal gjøre sitt for at kunden skal forstå innholdet i avtalen og viktige konsekvenser av denne. Kunden skal gis nødvendig tid til å omrøse seg før avtalen inngås. Ved rådgivning skal anbefalingen bygge på behovsanalysen.

8 FRARÅDNING

Løsninger som ikke er forenlige med kundens behov og interesser skal frarådes.

9 OPPFØLGING

Eventuell oppfølging fra bedriftens og kundens side skal avtales.

10 DOKUMENTASJON

Kundeavtalen og grunnlaget for denne skal dokumenteres og lagres.

I personmarkedet har konsernet primært kontakt med den enkelte kunde direkte, med unntak hvor kunden behandles basert på fullmakt eller vergemål. Kontakten med kunden skjer på initiativ fra bank eller fra kunde.

Dialogen foregår både fysisk og digitalt, og balansen mellom disse tilpasses den enkelte kundes behov. Dette gjør det mulig å tilby særlig tilpasning for sårbare kunder. Kunder som ikke er digitale, eller har andre spesifikke behov, ivaretas på konsernets fysiske lokasjoner. De har tilgang til de samme produktene og tjenestene som kunder som primært betjenes gjennom digitale kanaler.

All relevant kundedialog skal som hovedregel spores i CRM-system for å sikre at kunden får den hjelp og oppfølging som kunden har behov for. Dette skal bidra til at kundeoppfølgingen optimaliseres innenfor personsmarkedets ansvarsområder. Lagring av relevant kundedialog og møterefater sikrer at banken i ettertid kan dokumentere og følge opp avtaler eller andre henvendelser.

Det er i 2024 gjennomført en pilot hvor referat fra telefonsamtaler til kundesenteret er blitt skrevet ved bruk av KI.

Det overordnede ansvaret for at personmarked følger opp gjeldende rutiner og prosesser knyttet til håndtering av kundedialog ligger hos Konserndirektør Personmarked.

I skriftlig og digital kommunikasjon skal språket være forståelig og tekst og illustrasjoner lesbare. Kommunikasjonsspråk er bokmål, nynorsk og engelsk. Kravene til universell utforming etterleves ved utvikling av digitale løsninger.

Alle kundeopplysninger og dialog, behandles konfidensielt og i tråd med personvernforordningen. Det gjennomføres internkontroller for å sikre at alt innsyn i kundedata kun skjer i tråd med gyldig behandlingsgrunnlag.

En kundegruppe har spesielt behov for konfidensialitet og beskyttelse er kundene som er definert som «skjermede kunder». Disse kundene har fått innvilget adressesperre etter en trusselvurdering av Kripos. Innsyn i denne kundegruppen er kun tilgjengelig for utvalgte medarbeidere med opplæring i håndtering av denne kundegruppen.

For å sikre tjenestene som leveres er i tråd med kundens ønsker benyttes det i hovedsak kundeundersøkelser levert av eksterne markedsundersøkellesaktører og leverandører av markedsanalyser. I tillegg er det i hvert enkelt markedsområde tett dialog med blant annet lokale lag og organisasjoner, kommuner og elderråd. Dette gir nyttig innsikt i å identifisere kundens behov, og hvordan tjenestene kan utvikles for å dekke disse behovene på kort og lang sikt.

Varslingskanaler

Kunder som ønsker å ytre behov til konsernet, enten det gjelder produkter eller andre henvendelser, blir oppfordret til å i første omgang kontakte sin rådgiver eller kundesenter for bank, forsikring eller pensjon. Dersom kunden ikke er fornøyd kan kunden sende inn klage til konsernets klageservice. Klagen mottas da av dedikerte klageansvarlige, og vil bli besvart innen 21 dager.

Om kunden opplever at klagen ikke løses av banken kan kunden kontakte Finansklagenemda. Informasjon om muligheten for å melde en kundefølge og lenke til elektronisk meldeskjema er delt på konsernets hjemmeside. For ikke-digitale kunder vil rådgiverne ved fysiske avdelingskontor eller på kundesenteret kunne bistå med innmelding av klagen.

Det er per i dag ikke mulig å levere anonyme kundefølger til konsernet. Alle kundefølger som mottas vil bli håndtert i tråd med normal taushetsplikt og i tråd med gjeldende regelverk. Klageansvarlige sikrer at klager blir ivaretatt og at nødvendige tiltak blir iverksatt for å sikre at tilsvarende feil ikke skjer igjen. Ved behov vil lokal banksjef og aktuelle fagområder bli koblet på saken.

Det er ikke gjort vurderinger knyttet til effektiviteten av varslingskanaler, og informasjon om hvorvidt kundene stoler på varslingskanaler er ikke tilgjengelig.

Dersom det er gjort feil som har påført kunden et økonomisk tap, vil kunden kompenseres for dette. Konserndirektør Personmarked har ansvaret for å gjennomføre denne vurderingen, og kan delegere ansvaret til lokal banksjef.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge

EiendomsMegler 1 Midt-Norge arbeider kontinuerlig med å være en profesjonell aktør i dialog med kunden. Som en del av dette har selskapet fokus på kvalitet, god rådgivning og riktige maler iht. relevante lover og normer for eiendomsmegling. All kundedialog skal være tuftet på ”God meglerskikk” i tråd med eiendomsmeulingsloven og tilhørende forskrifter.

I selskapet er kontakten med kundene hovedsaklig personlig, men kundene kan også behandles basert på fullmakt og vergemål. Kontakten med kunden skjer både på kunde og meglers initiativ.

Kundedialogen gjennomføres hovedsakelig i fysiske møter, over telefon og ved bruk av sms/e-post, mens digitale verktøy legger til rette for en god flyt av nødvendige dokumenter. Det legges til rette for fysiske dokumenter i tilfeller hvor kunden har særskilte behov, eksempelvis kunder som ikke har mulighet for å bruke Bank-ID.

All relevant kundedialog skal som hovedregel spores i selskapets kundefølgningssystem for å sikre at kunden får den hjelp og oppfølging som kunden har behov for. Dette skal bidra til at kundeoppfølgingen optimaliseres gjennom hele salgsprosessen. Lagring av relevant kundedialog og møtereferater sikrer at megler i ettertid kan dokumentere og følge opp avtaler og annet som er relevant i kundeforholdet under salgsprosessen.

Det overordnede ansvaret for å følge opp gjeldende rutiner og prosesser knyttet til håndtering av kundedialog ligger hos faglig leder i EiendomsMegler 1 Midt-Norge.

All kundedialog skal skje på en måte som er tilrettelagt de enkelte kunde. I skriftlig og digital kommunikasjon skal språket være forståelig og tekst og illustrasjoner lesbare. Kommunikasjonsspråk er hovedsakelig bokmål, men tilpasses ved behov. Alle kundeopplysninger og dialog mellom megler og kunde, behandles konfidensielt og i tråd med personvernsforordningen. Det gjennomføres internkontroll for å sikre at alt innsyn i kundedata skjer i tråd med gyldig behandlingsgrunnlag.

En kundegruppe har spesielt behov for konfidensialitet og beskyttelse. Disse kundene har fått innvilget addressesperre etter en trusselvurdering av Kripos. Innsyn i denne kundegruppen er kun tilgjengelig for utvalgte medarbeidere med opplæring i håndtering av denne kundegruppen.

For å sikre at eiendomsmejlertjenester leveres i tråd med kundens forventninger benyttes kundeundersøkelser underveis og etter salgsprosessen er gjennomført. Disse benyttes aktivt for å sikre gode kundeopplevelser. I tillegg er det i hvert enkelt markedsområde tett dialog- og avtaler med blant annet lokale lag, organisasjoner, og kommuner. Dette

gir nyttig innsikt i å identifisere kundens behov, og utviklingen av tjenester som dekker behovene på kort og mellomlang sikt.

Varslingskanaler

Dersom kunden ikke er fornøyd med leverte tjenester oppfordres kunden i første omgang til å kontakte sin ansvarlige megler eller avdelingsleder når det gjelder eiendomsmejlertjenester. Dersom kunden ikke er fornøyd etter dialog med ansvarlig megler kan kunden sende en klage til selskapets fagavdeling. Klagen behandles av fagavdelingen og blir besvares så raskt som mulig. Om kunden opplever at klagen ikke løses kan kunden kontakte Reklamasjonsnemnda for eiendomsmejlertjenester. For ikke-digitale kunder vil fagavdelingen vise til kontaktpunkt for nemnda.

Det er per i dag ikke mulig å levere anonyme kundeklager. Alle kundeklager vil bli håndtert i tråd med normal taushetsplikt og i tråd med gjeldende regelverk. Fagavdelingen vil sikre at klager blir ivarettatt og at nødvendige tiltak blir iverksatt for å sikre at tilsvarende feil ikke skjer igjen. Ved behov vil avdelingsleder og ansvarlig megler bli involvert i klagen.

Det er ikke gjort vurderinger av effektiviteten til klagekanalene, og informasjon om hvorvidt kunden stoler på varslingskanalene er ikke tilgjengelig.

Dersom det er gjort feil som har påført kunden et økonomisk tap, vil kunden kompenseres for dette. Foretakets fagansvarlig har ansvaret for å gjennomføre denne vurderingen.

Markedsdialog

Konsernet gjennomfører dialog- og informasjonsaktiviteter til nåværende og potensielle kunder gjennom annonsering i digitale medier, sosiale medier, e-post, SMS og nettbank. Konsernets nettsider er sentral i dialogen da de fleste aktiviteter leder til nettsidene hvor man kan finne mer informasjon om konsernets produkter og tjenester og tilhørende kjøpsløsninger. Her er det også mulig å avtale møte med rådgiver eller komme i kontakt med konsernet gjennom ulike chatløsninger dersom kunden har behov for informasjon.

Konserndirektør Kommunikasjon og merkevare har det overordnede ansvaret for markedsdialogen.

Konsernet legger stor vekt på at produkter og tjenester blir presentert på en forståelig og balansert måte slik at kundene kan ta bevisste og informerte valg. I tillegg har nettsidene mye informasjon som gir tips og råd i ulike økonomiske situasjoner, både for bedrifter og privatpersoner. Mange av disse temaene blir også tatt ut til kundene gjennom betalt markedsføring.

De digitale kanalene er også en viktig arena for kundepleie og utøvelse av rollen som økonomisk rådgiver og sparringspartner for folk og bedrifter i regionen. For eksempel har det i 2024 vært en løpende oppdatering av informasjon knyttet til svindel og sikkerhet for kundene, samt sendt epost, SMS og banner i nettbanken til både privat- og bedriftskunder. Det ble også i 2024 lansert en podcastserie kalt «Svindeljegeren» for å gi samfunnet økt kunnskap om ulike svindelformer.

Mange kunder har opplevd en strammere økonomi de siste årene på grunn av høyere rentekostnader og generell prisøkning. I 2024 har banken utarbeidet en egen informasjonsside med råd om hvilke grep kundene kan ta for å få kontroll på økonomien. På disse sidene er det i tillegg enkelt å komme i kontakt med en rådgiver dersom man trenger ekstra hjelp for å rydde i privatøkonomien

Markedsføringen skal være i henhold til god markedsføringsikk og skal alltid være innenfor gjeldende lover, forskrifter, veiledninger og bransjestandarder som er relevante for området. Ved brudd vil konsernet motta henvendelse fra tilsynsmyndigheter med pålegg om retting.

Dialogen skal ha spesiell oppmerksomhet mot sårbare grupper og aldri ha som mål å tilby produkter til slike grupper som kan øke sårbarhet, eksempelvis kredittkort/forbrukslån til kunder med høy, usikret gjeld, eller liknende. Markedsføring mot barn og ungdom skal gjøres med spesiell aktsomhet og disse aktivitetene skal alltid godkjennes av nærmeste leder. Markedsføringen skal heller ikke være i strid med likeverdet mellom kjønn, etnisitet eller seksuell legning.

Produkter og tjenester skal markedsføres på en slik måte at kunden gjøres kjent med både fordeler/muligheter og ulemper/begrensninger. Konsernet skal ha høy aktsomhet i forhold til etikk og det moralske ansvaret konsernet har i markedsføringen av produkter og tjenester. Det som formidles, og måten det formidles på, er viktig for at kunden skal forstå budskapet og kunne sette seg inn i informasjonen fra konsernet.

Deler av markedsføringen er basert på data som konsernet har om kunden enten via kundeforholdet eller via kundens adferd på nettsidene og i digitalbanken. All slik markedsføring vurderes med hensyn til behandlingsgrunnlag og samtykke, for å sikre at person- og dybdeopplysninger behandles i henhold til gjeldende lovverk. Hensikten med datadrevet kundekommunikasjonen er å gi kundene gode tips og råd i kundeforholdet, enten det gjelder bruk av tjenester, relevante produktendringer eller kjøp av nye produkter.

All markedsføring skal vurderes ut fra konsernets rutine for ansvarlig markedsføring. Denne rutinen sikrer at konsernets markedsføringstiltak gjennomføres på en ansvarlig måte og er i henhold til sentrale lover som Markedsføringsloven og Finansavtaleloven. Ved bruk av personopplysninger vurderes dette spesifikt i henhold til rutine for behandling av personopplysninger ved markedsføring.

Varslingskanaler

Kunder og ikke-kunder har mulighet til å melde inn klager eller brudd på konsernets nettsider. Inngangen til dette ligger nederst på alle sider. I tillegg finner kundene informasjon om personvern, dybdeopplysninger og bruk av informasjonskapsler. Varslingskanalene er for øvrig de samme som forretningsområdene har etablert.

Anti-svindel

Svindel er et stadig økende samfunnsproblem, og det har vært registrert en økning i svindel mot bankens kunder innenfor de fleste kategorier i 2024. Dette er i tråd med mediebildet, og erfaringen til konsernets rådgivere.

- I første halvår av 2024 har omfanget av svindel mot eldre kunder ("voice phishing") vært høyt, hvor erfaringer i andre halvår viser at saksantallet er betydelig redusert.
- I løpet av 2024 er det også registrert en økning i kortsvindel, hvor mye er ordinær kortsvindel ("smishing") med utgangspunkt i falske sms og eposter, samtidig som kortsvindel med basis i kjøp og salg på digitale brukmarked har hatt en betydelig økning, i tråd med trangere økonomi og dyrtid, samt økt fokus på gjenbruk og bærekraft i form av bruksalg gjennom digitale markedsplasser.
- Det er erfart bruk av såkalte "muldyr" (hvitvaskere) i svindelsaker fremstår som organisert kriminalitet der unge voksne rekrutteres til økonomisk kriminalitet.
- Det er også erfart en økning i antall registrerte fakturasvindler mot bedrifter og næringslivskunder enn tidligere år.

Det er i løpet av 2024 mottatt og behandlet omkring 3.938 kortreklamasjonssaker. Det er mottatt og behandlet omtrent 280 reklamasjoner for svindel på konto. Utbetalte operasjonelle tap fra svindel var 22,5 millioner kroner, på linje med konsernets målsetning for 2024. I samtlige størrelser er det en betydelig økning siden 2023.

Samlede tall for registrerte svindelsaker, reklamasjoner, anmeldelser og rapporterte saker viser en fortsatt økning i omfang av svindel sammenliknet med foregående år. Dette samsvarer med Finanstilsynets svindelstatistikk for første halvår 2024, hvor det fremkommer det en generell økning i tap til svindel i finansbransjen.

Det er rapportert 281 svindelsaker som mistenkelige transaksjoner (MT) til enheten for finansiell etterretning i Økokrim i 2024.

Forebyggende tiltak

Det ble i 2024 gjort en omfattende kartlegging av konsernets arbeid med avdekking og forebygging av svindel. Utfallet av kartleggingen ble etablering av en egen svindelenhet som har effektivisert prosesser, bygget kompetanse og skal bidra til å øke konsernets evne til å avverge svindel. I 2025 skal det utarbeides styrende dokumentasjon, samt videreutvikling innenfor digitalisering, prosesseffektivisering, kompetanseheving og utnyttelse av systemløsninger.

Det ble ved starten av andre halvår 2024 anskaffet ett nytt anti-svindelsystem for konto-til-konto-svindel som har stanset svindeltransaksjoner for 5,5 millioner kroner siden implementering i oktober 2024. Reelt besparte beløp vil være høyere som følge av at stansede svindeltransaksjoner normalt sett er den første i det som potensielt vil kunne blitt en rekke transaksjoner.

Flere av konsernets finansrådgivere holder ukentlig fysiske foredrag i markedsområdene for kunder og ikke-kunder om forebygging av svindel med navnet "Hvordan unngå å bli lurt". I 2024 ble det gjennomført til sammen 81 dedikerte svindelforedrag med en varighet på en time, for 4.019 registrerte personer. Foredragene er som regel rettet inn mot kundegrupper med høyest sårbarhet for å øke deres motstandsdyktighet mot svindel.

Det er ønskelig at kunnskapen konsernet besitter skal deles med nåværende og potensielle kunder. SpareBank 1 SMN lanserte i løpet av året en egenprodusert podcast ved navn "Svindeljegeren" på fem episoder med formål å opplyse, advare og forebygge kundesvindel. Podkasten er ment å øke samfunnets motstandsdyktighet. I 2024 har konsernet hatt 15 mediasaker/innslag om svindel, hvor konsernets fagansvarlig har uttalt seg knyttet til tema og forebyggende råd mot svindel.

Det er i 2024 utarbeidet en egen risikovurdering for svindelområdet, i tillegg til at policy for konsernets ansvar på svindelområde er utarbeidet. Denne vil bli styrebehandlet i 2025.

Personvern

Den raske utviklingen av KI, og en stadig mer digitalisert hverdag utgjør en økende risiko for at personopplysninger kommer på avveie for både bedrifter og privatpersoner. Konsernet er underlagt personopplysningsloven og GDPR, og gjennom konsernets tjenester forvaltes, behandles og eies det store mengder persondata, med strenge krav til håndtering og ivaretagelse av sentrale personvernprinsipper som konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

Etterlevelse av personvernlovgivningen er derfor kritisk for konsernets tillit og omdømme. Samtlige ansatte har tilgang til konsernets personvernsregler og utdypende informasjon, og alle ansatte er pliktig til å gjøre seg kjent med sitt ansvar knyttet til håndtering av personopplysninger i arbeidshverdagen.

Det overordnede formålet med personvernsarbeidet er gjennom en systematisk og risikobasert tilnærming å:

- ivareta kunders, ansattes og andres personvern
- understøtte forretningsdriften ved å til enhver tid ha kontroll på behandling av personopplysninger
- ivareta omdømme til konsernet, gjennom en korrekt håndtering av personopplysninger
- sikre etterlevelse av personopplysningsloven og GDPR

Konsernet har utnevnt et eget personvernombud som bistår konsernsjefen i arbeidet med å ivareta krav til behandling av personopplysninger. Personvernombudet har personvernkoordinatorer i konsernet som kontaktpunkt. Personvernkoordinatorene skal fungere som bindeledd mellom operative behandlingsansvarlige og ansatte innenfor det enkelte ansvarsområdet.

I tillegg har konsernet egne produkteiere for alle IT-systemer, og en utpekt personvern fagsjef med operativt fagansvar for at system og tilhørende informasjonsarkitektur støtter opp under gjeldende personvernkrav. I tillegg kvalitetssikrer personvern fagsjef løsninger og foreslår forbedringer.

Konsernets personvernombud utarbeider kvartalsvis og årlig rapportering direkte til styret. Rapporteringen inneholder oversikt over avvik og henvendelser om de registrertes rettigheter, hvilke områder personvernombudet har fokusert på, hvilke observasjoner og erfaringer som er gjort, samt risikoområder som skal inngå i det videre arbeidet med personvern.

Konsernet har i 2024 hatt fokus på opplæringstiltak for å styrke bevisstheten om krav til behandling av personopplysninger i organisasjonen, samt styrking av rollen som personvernkoordinator. Det er i tillegg benyttet betydelige ressurser på å sikre ansvarlig integrering og bruk av KI i de ansattes arbeidshverdag- og prosesser, eksempelvis ved bruk av KI i pilotprosjekter i privatmarked og næringsliv. I tillegg er det vurdert nye produkter og prosesser fra SpareBank 1 Utvikling, konsernet viktigste databehandler.

Planer for 2025 innebærer å fortsette arbeidet med styrking av samspeillet med SpareBank 1 Utvikling, opplæringstiltak og styrking av førstelinjen, samt å fortsette med intern bevisstgjøring i form av kompetansehevingstiltak og -oppdateringer knyttet til blant annet IT-systemer.

Som en betydelig databehandler av personopplysninger skal de ansatte ha et bevisst forhold til brudd på personopplysningssikkerheten, og ha lav terskel for å melde avvik til Datatilsynet. I 2024 har konsernet mottatt fem klager fra kunder vedrørende personvern og det er meldt inn elleve avvik klassifisert som lekkasje eller tap av persondata til Datatilsynet. Konsernet har ikke mottatt bøter eller pålegg fra Datatilsynet i 2024.

Konsernets forpliktelser er forankret i Policy for personvern.

Målsetninger og styringsindikatorer

Konsernets IRO er et resultat av eksterne forventninger og strenge regulatoriske krav konsernet har stått ovenfor i lengre tid. Derfor er personvern, svindel og grønnvasking områder som konsernet i ulike former allerede har målsetninger og styringsindikatorer på.

Disse er fortsatt relevante, men det er behov for å justere dem for å sikre at de håndterer konsernets IRO på best mulig måte. Rollen som informasjonstilbyder og konsernets lokal tilstedeværelse er områder som ikke har hatt dedikerte målsetninger eller styringsindikatorer tidligere. Det gjenstår å se hvorvidt de skal underbygge andre målsetninger, eller ha egne målsetninger.

Det er på rapporteringstidspunktet ikke utarbeidet eller oppdatert målsetninger eller styringsindikatorer for å håndtere konsernets IRO i henhold til kravene i ESRS S4 og formkravene i ESRS 2. Dette vil utarbeides i kommende planprosesser hvor direkte og indirekte dialog med kunder vil være sentralt. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

Basert på konsernets vesentlighetsanalyse i 2022 ble det satt alternative resultatmål (APM) på bærekraft. Disse har vært gjeldende til og med 2024, og er gjenstand for oppdatering i kommende periode. Fullstendig tabell med oversikt over konsernets APM på bærekraft, og tilhørende definisjoner, er beskrevet under *Nøkkeltall* i årsrapporten.

APM bærekraft	Mål 2024	Resultater 2024
Tap som følge av svindel ¹⁾	< 22.5 MNOK	22.5 MNOK
Salgsvolum produkter og tjenester med samfunnsmessige fordel ²⁾	3.000 MNOK ³⁾	47 MNOK
Antall dokumenterte klager for brudd på personvern eller tap av kundedata	0	11

¹⁾ Erstatning banken har ytt som følge av svindel mot bankens kunder, registrert som operasjonelle tap.

²⁾ Produkter med sosiale- og samfunnsmessige fordeler

³⁾ Målet omfatter også APM Salgsvolum produkter og tjenester med miljømessige fordel. Dette er beskrevet under Klimaendringer.

Handlingsplaner og tiltak

Flere av konsernets IRO håndteres allerede i prosesser, rutiner og arbeidsoppgaver hva gjelder personvern, svindel og markedsmateriell. I 2024 er det gjennomført flere tiltak som bidrar til å håndtere påvirkninger og risikoer knyttet til personvern og svindel. Disse tiltakene står nærmere beskrevet i kapitlene ovenfor.

Til tross for at konsernet over lengre tid har viet ressurser til å håndtere personvern og svindel, er ikke konsernets IRO integrert i disse handlingsplanene i henhold til kravene i ESRS S4 og formkravene i ESRS 2. Dette vil være en tilpasning som vil foregå i 2025.

Påvirkninger som *manglende sosial inkludering* og *tilgang på kvalitetsinformasjon*, samt risikoer som *grønnvasking*, som tidligere ikke har hatt dedikerte handlingsplaner og tiltak, vil få etablerte prosesser for håndtering i 2025.

Retningslinjer

Konsernets overordnede styringsdokument knyttet til forbrukere og sluttbrukere er konsernets bærekraftsstrategi og bærekraftspolicy.

Konsernet har flere retningslinjer som håndterer konsernets IRO. Samtlige retningslinjer følger anerkjente nasjonale og internasjonale standarder i den grad det er relevant. Retningslinjene er tilgjengelig for de ansatte i interne systemer. I den grad de er relevante for eksterne interessenter er retningslinjene tilgjengelige på konsernets nettsider.

Ingen av retningslinjene er fullt i tråd med formkravene i ESRS 2. De fleste krever små justeringer, og samtlige retningslinjer vil i den kommende perioden gjennomgå, revideres og styrebehandles for å oppfylle disse kravene.

Policy anti-svindel

Policy for anti-svindel er utarbeidet i 2024, og vil bli styrebehandlet i løpet av 2025.

Policy for personvern

Policyen skal bidra til å identifisere overordnede krav og plikter til behandling av personopplysninger, samt beskrive intern organisering, ansvars- og myndighetsforhold. Policyen inneholder styrende prinsipper og krav knyttet til oversikt over ulike behandlinger, opplæring, risikovurderinger, vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA), ivaretagelse av kundens rettidige innsynsrett, oppfølging av uønskede hendelser og avvik, kontroller, rapportering, databehandlere og utkontraktering av virksomhet. I tillegg definerer policyen organisering og ansvar for etterlevelse av personopplysningsregelverket, og operasjonalisering av ansvaret i linjen.

Policyen skal revideres årlig og godkjennes av styret ved vesentlige endringer. Den skal uansett godkjennes av styret hvert tredje år.

Alle ansatte og innleide som har tilgang til og/eller bearbeider og forvalter personopplysninger gjennom konsernets IT-infrastruktur, og datterselskaper, er omfattet av policyen.

På konsernets nettsider og i interne systemer finnes det personvernserklæringer for henholdsvis kunder og ansatte i konsernet. Her finner man informasjon om hvilke personopplysninger som samles inn, hvordan disse håndteres, og hvilke rettigheter man har som henholdsvis kunde og ansatt.

Policy for utkontraktering av virksomhet i SpareBank 1 SMN

Policyen angir rammebetingelser for all utkontraktering, herunder IT-tjenester og avtaler om bruk av skytjenester, og gjelder for hele konsernet, men særlig medarbeidere som eier eller forvalter avtaler, systemer, tjenester, prosesser eller produkter.

Formålet med policyen er å gi overordnede prinsipper og føringer knyttet til utkontraktering, samt understøtte styrets krav til virksomhetsstyring i konsernet, i tillegg til å ivareta regulatoriske krav. Policyen prinsipper og krav ved utkontraktering gjelder følgende:

- Hva som kan utkontrakteres
- Risiko- og sårbarhetsvurderinger
- Skriftlige avtaler og oversikt over avtaler
- Meldeplikt til tilsynsmyndigheter
- Oppfølging

I tillegg definerer policyen organisering og ansvar for forsvarlig organisering av konsernets utkontrakterte virksomhet, herunder styret og ulike fag- og

forretningsområder. Policyen skal revideres årlig og ved vesentlige endringer, ellers hvert tredje år.

Retningslinjer for ansvarlig markedsføring

Formålet med retningslinjene er å opptre i tråd med god markedsføringsskikk og gjeldende lover, forskrifter, veiledninger og bransjestandarder som er relevante for område, herunder Markedsføringsloven og Finansavtaleloven.

Konsernets rutine for ansvarlig markedsføring er gjeldende for alle typer markedsføring, eksempelvis annonser, film, podcast, sosiale medier, e-post og markedsføring i nett- og mobilbank. Rutinen inneholder overordnede føringer for konsernets markedsføringstiltak hva gjelder fordeler/muligheter og ulemper/begrensninger ved konsernets produkter og tjenester. Markedsføring rettet mot sårbare grupper, barn og ungdom og grønnvasking er særskilt ivaretatt. Dette gjelder også ved markedsføring av kreditt og gjeldsprodukter.

Konsernet har en egen rutine for behandling av personopplysninger i markedsføring.

Samfunnsutbytte

Tilnærming til tema

Samfunnet har vært konsernets største eier i mer enn 200 år. Når Trondhjems Sparebank ble stiftet i år 1823 sto mange av regionens dagarbeidere uten fast jobb, og alkoholisme var et stort samfunnsproblem. Et av formålene med Eiermodellen og samfunnsutbytte var å legge til rette for at også de med lite midler kunne spare og bygge sin egen trygghet og fremtid.

Eiermodellen ble basert på at innskytterne ikke skal ha utbytte. Grunnfondet skulle vokse og sikre det lokale samfunnets eierskap, og et fremtidig overskudd skulle deles med lokalsamfunnet. I takt med utvidelse av konsernets nedslagsfelt gjennom både oppkjøp, sammenslåinger og organisk vekst, er det midt-norske samfunnet fortsatt konsernets største eier.

Konsernet har en vesentlig positiv påvirkning som *Bidragster i regionen*. Dette innebærer at overskuddet skal bidra til å utvikle regionen konsernet er en del av.

Enhetsspesifikk rapportering

Denne delen av rapporteringen er enhetsspesifikk, da konsernets påvirkninger ikke kan knyttes til spesifikke tema i AR16-listen. Samfunnsutbytte har vært et vesentlig tema for sosiale forhold siden konsernets første vesentlighetsanalyse i 2020. I 2024 ble det igjen identifisert som et vesentlig område med egne påvirkninger i gjennomføringen av konsernets doble vesentlighetsanalyse. Dette er forventet, ettersom lokalsamfunnet er konsernets største enkelteier med 41,1 prosent av egenkapitalen.

Rapporteringen på samfunnsutbytte følger kravene i ESRS 1 vedlegg AR 1-5. Ved rapportering av retningslinjer, handlingsplaner og tiltak, og målsetninger og styringsindikatorer er formkravene i ESRS 2 benyttet.

Fra gavegiver til en av de største private bidragsterne i regionen

Formålsparagrafen til banken var for 200 år siden var:

“å stimulere allmuen til sparing slik at den mindre formuende kunne have noget at tage til, ved at begynde en næringsvei, intrede i ægteskap, på nødens dag eller i den besværlige alderdom”.

Siden 1847 har deler av overskuddet gått til allmenntilrette og veldedige formål for å bygge og utvikle regionen. I mer enn 100 år har konsernet gjennom samfunnsutbytte hatt mulighet til å være en støttespiller for regionen. I takt med vekst og soliditet har konsernet utviklet seg til å bli en samfunnsbygger som har mulighet til å skape stor samfunnsnyttig verdi.

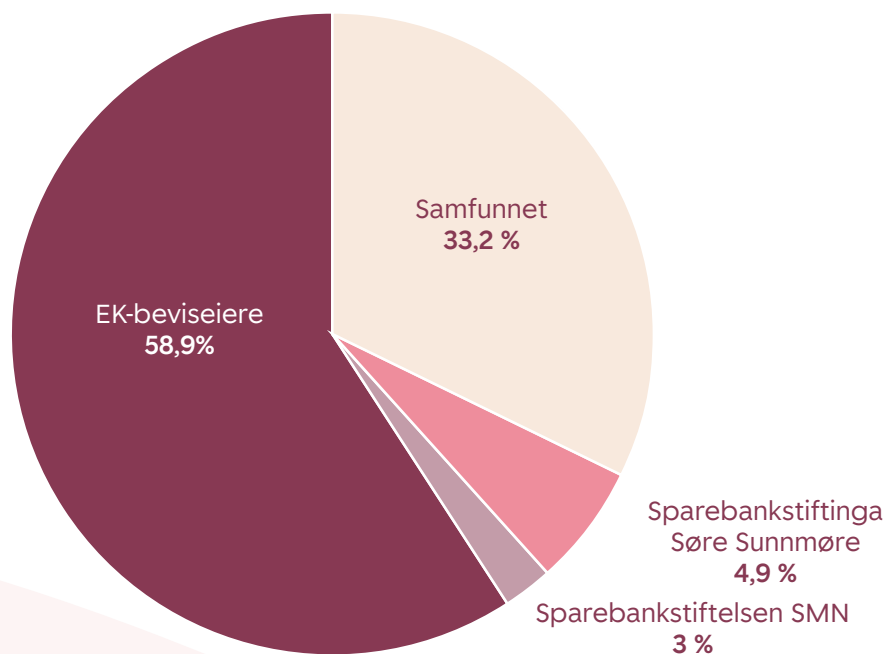
Konsernet er avhengig av, og opptatt av regionens utvikling. Dette omfatter alt fra frivillig arbeid og talentutvikling til kulturopplevelser, bolyst og næringsliv og arbeidsplasser. Konsernet anerkjenner viktigheten av å støtte fremtidige generasjoner, og prioriterer tiltak som kommer barn og unge til gode.

Midlene fra samfunnsutbytte skal støtte prosjekter som bygger og utvikler Midt-Norge. Det skal være med på å styrke samfunns- og næringsutviklingen gjennom å bygge kunnskap, innovasjonskultur og kapital. Slik kan nye investeringer bli gjort og grunnlaget for nye arbeidsplasser lagt.

Det foreslås avsatt 896 millioner kroner av konsernets resultat til samfunnsutbytte. Av dette foreslås 240 millioner kroner avsatt til investering i ulike prosjekter i regionen. Videre foreslås det at 656 millioner kroner tilføres Sparebankstiftelsen SMN, samfunnets «sparekonto».

Samfunnets eierskap i konsernet er 41,1 prosent. Eierskapet fordeles med samfunnet 33,2 prosent, Sparebankstiftelsen SMN 3 prosent, og Sparebankstiftinga Søre Sunnmøre med 4,9 prosent.

Samfunnet er SpareBank 1 SMNs største eier Hele kapitalen

Organisering og tildeling

Det følger av finansforetaksloven § 10-7 at samfunnsutbytte skal tildeles allmennyttige formål som kommer flest mulig til gode. Tildelingene er offentlig tilgjengelig i samfunnsportalen på konsernets nettsider.

Representantskapet fastsetter etter forslag fra styret, både nivået på samfunnsutbytte og fordelingen mellom utdeling til allmennyttige gaver og overføring til Sparebankstiftelsen SMN. For den andelen som av samfunnsutbytte avsettes til gaveutdeling, vedtar styret de overordnede strategier og langsiktige prioriteringer for disponering.

Styret har gitt konsernsjef fullmakt til å disponere den årlige økonomiske rammen for samfunnsutbytte innenfor de øvrige rammer og mandater styret har vedtatt. Tildelinger til enkeltprosjekter som overstiger ti millioner kroner besluttet av styret. Konsernsjef og administrasjonen for samfunnsutbytte har fullmakter på enkeltbevilgninger opp til dette nivået. Alle søknader om støtte fra samfunnsutbytte skal behandles løpende, med en svargaranti på maksimum tre uker. Det skal alltid være minst to personer som godkjenner søknader, og attesterer på utbetaling av samfunnsutbytte for å sikre habilitet og prinsippet om fire øyne.

Strategisk retning

Strategien til samfunnsutbytte ble forankret i styret i 2022, og er basert på mer enn 10.000 innspill fra folk, bedrifter og organisasjoner i Midt-Norge. I desember 2023 ble strategien for samfunnsutbytte fornyet med mindre endringer, gjeldende for perioden 2024 til 2026. Her er fellesskap, idrett og friluftsliv, kunst og kultur, grønn pådriver samt innovasjon og verdiskaping definert som satsingsområder. En av endringene for den nye strategiperioden er en vridning av midlene som skal deles ut i mer bærekraftig retning for å understøtte rollen som grønn pådriver i Midt-Norge.

Ambisjonen er å styrke Midt-Norge gjennom tildelinger som bidrar til å:

- hindre utenforskap
- skape levende lokalsamfunn
- gjøre regionen ledende på bærekraftig nyskaping og grønn omstilling

Innsatsen for å skape nye arbeidsplasser i Midt-Norge har økt. Fremover ønsker konsernet å være en viktig aktør for gründere i Midt-Norge, helt fra gründerspirer på videregående skole til mer etablerte gründermiljø og økt innsatsen på rollen som arenabygger, nyskaper, investor og grønn pådriver gjennom samarbeid med ulike partnere og næringsforeninger.

Hovedprosjekt i 2024: «Veien mot VM - god folkehelse og mental helse»

I 2024 har formålet vært å vise at verdier er mer enn penger. Konsernet har hatt fokus på folkehelse og økt utfordring med mental helse. Dette er et bidrag til å bedre folkehelsen, og skal skape verdi for lokalsamfunn i hele Midt-Norge i lang tid fremover.

Frem mot VM i 2025, er det mål å engasjere folk i regionen, både til å være fysisk aktive, men også ha fokus ungdom og mental helse. Så langt har konsernet nådd ut til flere enn 6.500 personer i hele regionen. Det er arrangert familie- og aktivitetsdager, gitt verdifulle råd til lag og foreninger, og hatt fullsatte arrangement med ungdommer hvor mental helse og sunn økonomi har vært tema.

Også fysisk helse har hatt prioritet i løpet av 2024. Det er bevilget inntil 11,4 millioner til «Dagsturhytta», en hytte i hver av samtlige 38 kommuner i Trøndelag. Samfunnsutbytte har også, i samarbeid med flere lag og foreninger, tildelt åtte millioner kroner til prosjektet «Ski- og aktivitetsanlegg i Trøndelag og Møre og Romsdal». Formålet har vært å stimulere flere til fysisk aktivitet for å fremme folkehelse frem mot VM på ski i 2025.

I tillegg er donert 50 millioner kroner til Kavli-stiftelsen som langsiktig bidrag for å løse Alzheimers-gåten.

Målsetninger og styringsindikatorer

Som følge av at samfunnsutbyttes tildeling baserer seg på konsernets årlige overskudd gjør det følgelig vanskelig å sette økonomiske mål.

For å kunne utøve rollen som samfunnsbygger er det avgjørende å ha tilstrekkelig kapital til store satsninger som skaper nye gode miljø og etterlater varige spor. Samfunnsutbyttet forvaltes derfor på en måte som understøtter regionen konsernet er en del av, med mål om å legge et solid grunnlag for fremtidig verdiskaping og økt samfunnsutbytte.

Det er ikke utarbeidet målsetninger og styringsindikatorer i tråd med formkravene i ESRS 2. Dette er et arbeid som vil pågå i 2025.

Basert på konsernets vesentlighetsanalyse i 2022 ble det satt alternative resultatmål (APM) på bærekraft. Disse har vært gjeldende til og med 2024, og er gjenstand for oppdatering i kommende perioder for å være i tråd med formkrav i ESRS 2. Fullstendig tabell med oversikt over konsernets APM på bærekraft, og tilhørende definisjoner, er beskrevet under Nøkkeltall i årsrapporten.

APM bærekraft	Mål 2024	Resultater 2024
Antall deltagere møteplasser og nyskapsaktiviteter	6.000 deltagere 250 gründer- og ungdomsbedrifter	6.025 deltagere 300 ung- domsbedrifter
Antall deltagere i kompetanse- og utviklingsprogram	500	450

Handlingsplaner og tiltak

Handlingsplanen til samfunnsutbytte støtter opp under den strategiske retningen. Satsningsområdene har ulike handlingsplaner, og for hvert satsningsområde er det ulike områdeansvarlige med ansvar for å legge planer og tiltak for det gitte året. Handlingsplanene er ikke utarbeidet i henhold til formkravene i ESRS 2 på rapporteringstidspunktet.

Retningslinjer

For å sikre at midlene som tildeles prosjekter blir korrekt tildelt, foreligger det strenge rutiner knyttet til utbetaling, saksbehandling, tildeling og kontroller. Representantskapet vedtar utdeling av samfunnsutbytte, og gir styret fullmakt til å disponere midlene innenfor fastsatte rammer. Konserndirektør for Kommunikasjon og Merkevare får videre fullmakt fra konsernsjef til å godkjenne budsjettforslag og satsningsområder fremlagt av lederen for samfunnsutbytte.

Note 1: Tildeling til samfunnsnyttige formål

Tildeling fra samfunnsutbytte for 2024 var 250 millioner kroner. Det ble i 2024 behandlet 4.341 søknader, hvor 2.018 ble innvilget. Omsøkt beløp var 672 millioner kroner, og det ble bevilget 332 millioner kroner til samfunnsnyttige formål i 2024 (dette inkluderer 50 millioner kroner bevilget til Kavli stiftelsen).

Satsningsområde ¹⁾	Omsøkt beløp (MNOK)	Innvilget beløp (MNOK) ²⁾	Behandlede søknader	Innvilgede søknader
Fellesskap	105,9	56,3	1016	490
Idrett og friluftsliv	262,8	71,4	1743	804
Kunst og kultur	111,5	56,4	1090	466
Grønn pådriver	17,4	10,2	172	123
Innovasjon og verdiskaping	174,7	123,4	320	135
Total	672,3	331,9	4341	2018

¹⁾ Samfunnsportalen på smn.no er strukturert etter samfunnsutbyttes satsningsområder. Avvik i tallene mellom portalen og tabellen skyldes at tildelinger først publiseres i portalen etter innvilgelse, når midlene er fullt utnyttet, eller justert for eventuelle restmidler som tilbakeføres etter to år. Dette skaper en tidsforskyvning, og tallene for tidligere perioder i portalen er gjenstand for justering.

²⁾ 14,2 millioner er benyttet til drift og administrasjon av samfunnsutbytte og formidling, og er representert avviket mellom innvilgede beløp til ulike satsningsområder og totalen.

Innenfor de ulike satsningsområdene har konsernet støttet mange ulike prosjekter innen samtlige satsningsområder med midler fra samfunnsutbytte. Innenfor Fellesskap er det blant annet tildelt midler til utbedring og bygging av store og små lekeplasser, tilbygg og renovering av møteplasser (samfunnshus m.m.), ungdomsbedrifter og pridearrangement.

I 2024 har Ski-VM 2025 vært hovedprosjekt. Det er blant annet bevilget midler knyttet ski- og aktivitetsanlegg og "Dagsturhytta" under dette hovedprosjektet. I tillegg er det bevilget støtte til tilrettelegging for at alle kan delta i idretten, fotballskoler, Oppdal sykkelfestival og regionale idrettskretser.

Innenfor Kunst og kultur er det gitt støtte til små prosjekter som seminarer, markeder, lokale kor, samt utstyr til ulike kunst- og kulturarrangement, men også store prosjekter som "Stiklestad for nye tusen år", Studentersamfundet, Blues in Hell, Trondheim Calling og Olavsfest.

Samtlige tildelinger til Grønn pådriver støtter opp under 1 av 17 bærekraftsmål, og det er i løpet av 2024 gitt støtte til blant annet prosjekter og samarbeid i næringsklynger, innovasjonskurs i grønn vekst, sirkulærøkonomisk læringsarena, plastydding og dugnader, samt relevant kompetanseheving.

Tildelinger til Innovasjon og verdiskaping i regionen har blant annet gått til Trøndersk Mat- og bryggerifestival, NTNU, ungt entreprenørskap, partnerskap med 6AM Accelerator, en inkubator for tidligfase vekstbedrifter, og diverse andre inkubatorer, klynger og innovasjonsmiljø.

Åpenhetsloven

Konsernets rapportering i tråd med Åpenhetsloven (LOV-2021-06-18-99) vil være tilgjengelig på konsernets nettsider innen 30.06.2025.

Lederlønsrapport

Konsernets rapportering i tråd med allmennaksjelovens (ASAL) § 6-16b om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer er tilgjengelig på [konsernets nettsider](#). Rapporten inneholder omtale av bærekraftsrelaterte ytelser til ledende personer i tråd med ESRS 2 GOV-3.

Virksomhetsstyring

Forretningspraksis	181
Tilnærming til tema	181
Identifisering av IRO relatert til forretningspraksis	181
Påvirkninger på forretningspraksis	182
Risikoer og muligheter relatert til forretningspraksis	183
Anti-hvitvasking og -terrorfinansiering	183
Anti-korrupsjon	184
Data- og cybersikkerhet	185
Målsetninger og styringsindikatorer	186
Handlingsplaner og tiltak	186
Retningslinjer	186
Note 1: Kompetanseheving	189

Forretningspraksis

Tilnærming til tema

Konsernets visjon er *Sammen får vi ting til å skje*, en visjon som lenge har vært med på å forme konsernkulturen og konsernets verdier: *Helhjerta, Ansvarlig, Likandes og Dyktig*. Bedriftskultur er i SpareBank 1 SMN definert som summen av de ansattes atferd. Det legges derfor vekt på å være tydelig på hva som forventes av konsernets medarbeidere når det gjelder atferd, arbeidsmiljø, kultur, kompetanse og kvalitet.

I 2021 ble det gjennomført et konsernfelles kulturprosjekt med mål om å skape en felles organisasjonkultur som virket samlende for alle ansatte i konsernet. Bakgrunnen var:

- å finne ut hva som skulle være konsernfelles, samtidig som forretningsområdenes særpreg ble bevart,
- et ønske om å realisere konsernets potensial for synergi og samarbeid med fokus på å bygge tillit på tvers,
- forstå hva som motiverer de ansatte, og hva som gjør de engasjerte og stolte, og
- et ønske om å gjenopprette, og forsterke følelsen av å høre til SpareBank 1 SMN etter Covid 19-pandemien.

Dette skapte grunnlaget for konsernets kulturambisjoner:

- *Skape kundeverdi*
- *Forme fremtida*
- *Spille på lag.*

Det legges stor vekt på å gi ansatte en grundig innføring i hva konsernet legger i disse. Kulturambisjonene viste seg relevant da de ble lansert, men har også vist seg relevant i senere tid. Konsernets kommende organisasjonsendringer (Ett SMN 2.0-prosjektet), herunder ny finansstruktur, handler om å forme fremtiden og skape den beste kundeopplevelsen.

Konsernet er avhengig av tillit, og for i ivareta denne tilliten må konsernet være kvalitetsorientert i alt fra rådgivning til cybersikkerhet. Konsernet definerer *Kvalitet* som det å møte forventninger fra eksterne og interne interessenter. Det legges stor vekt på opplæring av de ansatte i forretningskultur gjennom en årlig oppdatering i etikk som inneholder refleksjonsoppgaver knyttet til ulike relevante etiske problemstillinger for å øke bevisstheten rundt dette i arbeidshverdagen. I tillegg kurses de ansatte i personvern, cybersikkerhet, anti-hvitvasking - og terrorfinansiering, og andre relevante lover og regler konsernet er underlagt for å sikre ansvarlig utøvelse av konsernets virksomhet i alle ledd.

I godtgjørelsesvurderinger for den enkelte ansatte er atferdskriterier ett av tre områder som tillegges vekt. Atferd i tråd med konsernets verdier, felles kulturambisjoner og kvalitetsforventninger, er sentrale i vurderingen av dette kriteriet. Mer informasjon om godtgjørelse er beskrevet i kapittelet om *Konsernets ansatte*.

Identifisering av IRO relatert til forretningspraksis

Nåværende effekter av konsernets IRO relatert til forretningspraksis stammer direkte fra konsernets forretningsmodeller og strategi, og er i stor grad et resultat av makroøkonomiske forhold. Forventede effekter av konsernets IRO vil i stor grad være knyttet til de samme makroøkonomiske forholdene.

For å inngi tillit og pålitelighet er konsernet avhengig å følge de hyppige endringene i samfunnet, og justere virksomheten og konsernets forventninger deretter. Dette gjelder både egen drift, men også regulatoriske krav, økonomisk kriminalitet og data- og cybersikkerhet i konsernets verdikjeder. Samfunnsendringer vil også kunne kreve små og store endringer i forretningsmodeller og strategier, både på konsernnivå og i forretningsområdene.

Konsernets vesentlige IRO, hvor de er sentrert og hvilke tidshorisonter disse spenner seg over er presentert i tabellene på neste side.

Enhetsspesifikk rapportering

Dette kapittelet inneholder enhetsspesifikk rapportering. Bakgrunnen for dette er at anti-hvitvasking og -terrorfinansiering fortsatt er et viktig område med vesentlig påvirkning og tilhørende risiko. Det samme gjelder data- og cybersikkerhet. Disse temaene lar seg knytte til spesifikk tema i ESRS 1 AR 16.

Grunnet manglende føringer i CSRD er både anti-hvitvasking og -terrorfinansiering og data- og cybersikkerhet, med tilhørende påvirkninger og risikoer, rapportert under dette kapitlet ved bruk av kravene i ESRS 1 vedlegg AR 1-5.

PÅVIRKNINGER		Verdikjede	Tidshorisonter
Korrupsjon og bestikklser	Negativ	Egen drift Nedstrøm	Samtlige
Hvitvasking og- terrorfinansiering	Negativ	Egen drift Nedstrøm	Samtlige
Svak data- og cybersikkerhet	Negativ	Oppstrøm Egen drift	Mellomlang, lang
Dårlig dyrevelferd	Negativ	Nedstrøm	Mellomlang, lang

RISIKOER		Verdikjede	Tidshorisonter
Mangelfulle prosesser for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering		Egen drift Nedstrøm	Samtlige
Utro tjenere		Egen drift	Samtlige
Brudd i IT-sikkerhet		Egen drift	Samtlige
Brudd for regulatoriske krav og regulering		Samtlige	Samtlige
For høye ambisjoner		Egen drift	Lang

MULIGHETER		Verdikjede	Tidshorisonter
Rollen som grønn pådriver		Samtlige	Kort, mellomlang

Påvirkninger på forretningspraksis

Konsernets forretningsmodeller bidrar direkte og indirekte til påvirkning på interne og eksterne interessenter.

Konsernet, som finansinstitusjon, er definert som kritisk infrastruktur. Et robust digitalt forsvar er derfor avgjørende for at konsernet skal oppfylle sin del av ansvaret med å sikre befolkningens tilgang til nødvendige betalingsmidler.

Som leverandør av ulike produkter og tjenester til privat- og bedriftskunder i regionen har konsernet en iboende negativ påvirkning når det gjelder ulike typer økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking, terrorfinansiering, korrupsjon og bestikklser.

Samtlige IRO er en kombinasjon av eksterne forventninger og strenge regulatoriske krav som konsernet er, og blir gjenstand for. En nærmere beskrivelse av konsernets vesentlige påvirkninger er beskrevet under.

Korrupsjon og bestikklser

Årvåkne og lovlidige ansatte er en forutsetning for at konsernet skal kunne utøve sin rolle. Hver dag håndteres en betydelig mengde transaksjoner og annen finansiell informasjon i konsernet, og det foreligger en iboende risiko for manipulering av finansielle systemer og økonomisk utroskap både i egen drift og hos konsernets kunder. Konsernet har en potensiell negativ påvirkning på korrupsjon og bestikklser.

Hvitvasking og -terrorfinansiering

Konsernet har en iboende potensiell negativ påvirkning på hvitvasking og terrorfinansiering. Påvirkningen stammer fra konsernets virksomhet, og hvordan konsernets systemer, prosesser og betalingsløsninger kan benyttes som ledd i kriminelle handlinger. Påvirkningen har potensiale til å strekke seg utover Norge.

Konsernet har en del av ansvaret for å bidra til at det finansielle systemet opprettholder dets stabilitet og tillit. Håndteringen av denne påvirkningen er svært viktig, både for å opprettholde samfunnets tillit til konsernet, men også for å sikre stabilitet og sikkerhet i økonomiske strukturer, systemer og løsninger.

Konsernet er underlagt strenge reguleringer på området innenfor samtlige forretningsområder, og konsernet har over lang tid hatt en rekke tiltak for å håndtere denne påvirkningen.

Konsernets påvirkning knyttet til svindel er beskrevet under *Forbrukere og sluttbrukere*.

Svak data- og cybersikkerhet

Verden preges av væpnet konflikt, og økende rivalisering mellom stormakter. Trusselbildet innen IT preges av dette. Konsernets løpende arbeid med cybersikkerhet og sikkerhetskultur, herunder kunnskap, holdninger og atferd hos ansatte, er en forutsetning for at konsernet skal kunne opprettholde driftsstabilitet og -kontinuitet, troverdighet

og tillit hos interessentene. Korte eller lengre avbrudd eller forstyrrelser i IT-infrastruktur vil kunne ha en negativ påvirkning på en rekke interessenter, og forårsake økonomiske konsekvenser eller tap av tillit.

Konsernets påvirkning knyttet til personvern er beskrevet under *Forbrukere og sluttbrukere*.

Manglende dyrevelferd

Som en av landets største landbruksbanker har konsernet et ansvar for å sørge for at kundenes dyrehold er i tråd med gjeldende lover, regler og retningslinjer. Som tilbyder av finansiering og rådgivning til bønder i regionen kan konsernet potensielt ha en negativ påvirkning på dyrehold. Uansvarlig dyrehold og sviktende dyrevelferd henger tett sammen med økonomiske utfordringer, og vil kunne forårsake brudd på dyrs fem friheter eller svekke rutiner for slakt, transport, import og eksport.

Risikoer og muligheter relatert til forretningspraksis

Konsernets vesentlige risikoer og muligheter relatert til forretningspraksis er beskrevet nedenfor. Ingen av risikoene eller mulighetene har i 2024 hatt vesentlige finansielle effekter. Det er ingen indikasjon på at risikoene og mulighetene fører seg signifikant risiko for vesentlige endringer i balanseførte verdier på eiendeler eller forpliktelser i finansregnskapet i kommende rapporteringsperiode.

Det er heftet usikkerhet ved risikoene og mulighetenes forventede finansielle effekter. Av grunn er det valgt å unnlate denne informasjonen i årets rapportering ved bruk av innfasningskravet i ESRS 1 vedlegg C.

Mangelfulle prosesser for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering

Hvitvasking og terrorfinansiering er en sammensatt risiko som berører flere av konsernets forretningsområder, og vil uten tilstrekkelige kontroller og prosesser for håndtering kunne føre til at konsernet blir delaktig i kriminelle handlinger. De kriminelle benytter stadig mer komplekse metoder, og konsernet risikerer finansielle tap som følge av omdømme-, og tillitstap eller sanksjoner fra regulerende myndigheter.

Konsernets risiko knyttet til svindel er beskrevet under *Forbrukere og sluttbrukere*.

Utro tjenere

Konsernet er helt avhengig av tillit til sine ansatte. Det finnes mange eksempler i næringslivet der korrupsjon begått av ansatte har påført selskaper både økonomiske tap og skader på omdømmet. Utro tjenere kan forårsake strukturelle skader, avhengig av deres motivasjon.

En stor andel av de ansatte har i ulik grad tilgang til personopplysninger og finansielle data

gjennom ulike systemer. Dette medfører en iboende risiko for korrupsjon og bestikkelser. Utro tjenere vil kunne påføre konsernet både direkte og indirekte finansielle tap.

Brudd i IT-sikkerhet

Konsernets tjenester og ulike flater blir i økende grad digitalisert parallelt med et stadig endret trusselbilde. Forstyrrelser eller avbrudd i konsernets IT-infrastruktur vil kunne føre til nedetider på kritiske tjenester, digitale ran, bankruns, tap av konfidensiell informasjon og forsinkelser eller manglende evne til å levere tjenester. Dette vil kunne føre til sammensatte finansielle konsekvenser for både konsernet og kunder.

Risikoen er tett forbundet med risikoen knyttet til *manglende ivaretagelse av personvern og kundedata*, men det er nyanser som gjør at de er skilt fra hverandre av hensyn til håndtering. Denne risikoen er beskrevet under *Forbrukere og sluttbrukere*.

Brudd på lover og regler

Konsernet forholder seg til et stadig mer komplekst og bredt regelverk innenfor områder som IT, kapitaldekning, bærekraft, risikostyring og hvitvasking- og terrorfinansiering. Eventuelle brudd vil kunne oppstå som følge av menneskelig feil i kombinasjon med manglende rutiner, prosesser eller kontroller. Den finansielle konsekvensen vil i stor grad være korrelert med alvorlighetsgraden. Enkelte brudd vil kunne føre til små bøter, hvor større, mer alvorlige brudd vil føre med seg større tap. I tillegg vil ringvirkninger gi mer sammensatte finansielle konsekvenser.

For høye ambisjoner

Konsernet er opptatt av å ha ambisiøse og realistiske målsetninger å strekke seg etter. Dette er også et ledd i omstillingen av regionen konsernet er en del av. I dette befinner det seg en risiko for å ikke oppnå de målsetningene som er satt. Risikoen vil kunne forårsake finansielle konsekvenser gjennom tap av omdømme og potensielle sanksjoner fra myndigheter i tråd med strengere krav på enkelte områder.

Rollen som grønn pådriver

Konsernets strategiske ambisjon er å være en pådriver for grønn omstilling gjennom egen drift, rådgivning, produkter og tjenester. I tillegg skal konsernets kunnskap og innflytelse brukes til å støtte regionen og næringslivet i den grønne omstillingen. Samfunnsutbytte skal disponeres på en måte som bidrar til å omstille regionen konsernet er en del av.

En forretningskultur preget av denne ambisjonen vil kunne bidra til å motivere ansatte i utøvelsen av sine arbeidsoppgaver, forsterke innovasjonskulturen og akselerere den interne omstillingen.

Anti-hvitvasking og -terrorfinansiering

Forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet er en helt sentral oppgave for å bøte på konsernets iboende påvirkning knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering.

Økonomisk kriminalitet, herunder hvitvasking og terrorfinansiering, er et stadig økende problem for det norske velferdssamfunnet og truer en tillitsfull og sunn forretningspraksis. Som regionens største finanskonsern, og en betydelig aktør på nasjonalt nivå, spiller konsernet en viktig rolle i å forhindre at samfunnet og kundene blir involvert i eller skadelidende av økonomisk kriminalitet. Profesjonaliseringen av kriminelle aktører, kombinert med stadig nye former og metoder innen blant annet digital kriminalitet, øker kompleksiteten i arbeidet.

I Økokrim sin trusselvurdering for 2024, er det en økning i økonomisk kriminalitet begått av kriminelle nettverk, gjerne i samarbeid med profesjonelle tilretteleggere som teknologer, regnskapsførere eller advokater. Den økonomiske kriminaliteten blandes gjerne sammen med statlig aktivitet hvor tilsøring av transaksjonsstrømmer kan ha sitt utspring i både hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsomgørelser. Kriminelle aktørers involvering i bedragerier er også økende trend. Konsernet har sett et økende omfang av saker forbundet med hvitvasking og terrorfinansiering i 2024, hvor noen av disse er eller kan være forbundet med kriminelle nettverk og/eller med sitt opphav fra bedragerier.

Konsernets selskaper har en lovmessig plikt til å gjennomføre tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Styrende dokument ble oppdatert, revidert og styrebehandlet i juni 2024. Dette angir krav og føringer til det operative arbeidet med hvitvasking og terrorfinansiering.

For å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering, gjennomføres det kundetiltak både ved etablering og i løpende kundeoppfølging. Det gjennomføres internkontroller og status rapporteres kvartalsvis til styret.

I 2024 har det vært fokus på prosesseffektivisering og det er arbeidet systematisk med å øke treffsikkerheten i den elektroniske overvåkingen.

Det ble i juni besluttet å gå til anskaffelse av nytt system innenfor hvitvasking og terrorfinansiering. Formålet med anskaffelsen er etterlevelse av regulatoriske krav i kombinasjon med gode og helhetlige kundeprosesser. Anskaffelsen vil omfatte områdene kundeetablering, risikoklassifisering, løpende kundeoppfølging og transaksjonsovervåking. Plattformen skal etter planen implementeres i 3. kvartal 2025. Forberedelsene til implementering er allerede påbegynt og organisert gjennom prosjektet "Ny AML plattform".

I oktober ble det besluttet å samle fagområdene som jobber innenfor hvitvasking og terrorfinansiering i den nye organisatoriske enheten Økonomisk kriminalitet og forretningsstøtte, gjeldende fra 1. januar 2025 med ny konserndirektør.

Det er gjennomført digital opplæring for konsernets ansatte innenfor hvitvasking og terrorfinansiering. Temaene for 2024 var generelt om hvitvasking og terrorfinansiering, en modul på terrorfinansiering, høyrisikobrancher, samt kryptovaluta. Fullføringsgraden har ligget i intervallet 94-99%.

Det er i tillegg tilrettelagt for spesialistopplæring og gjennomført fagdager internt og i regi av SpareBank 1-alliansen. Videre har konsernets ansatte deltatt på relevante eksterne kurs og konferanser.

Det ble i 2024 flagget 13.758 saker, bestående av 24.000 transaksjoner for videre kontroll i bankens transaksjonsovervåking. Av disse ble det sendt 804 meldinger om mistenkelige transaksjoner (MT-meldinger) til enheten for finansiell etterretning i Økokrim i 2024. I datterselskapene ble det i 2024 til sammen sendt 128 MT-meldinger.

Anti-korrupsjon

Konsernet har nedfelt nulltoleranse for alle former for korrupsjon og bestikkelser. For å minimere konsernets påvirkning er det etablert og tilgjengeliggjort styrende dokument, rutiner, prosesser og opplæringstiltak for konsernets ansatte, innleide konsulenter og vikarer. Alle ansatte skal ha kjennskap til konsernets nulltoleranse for korrupsjon og bestikkelser samt etiske retningslinjer.

Dersom det begås lovbrudd mot konsernet i form av korrupsjon og bestikkelser blir saken anmeldt til politiet som vil stå for etterforskning. I tillegg vil konsernet gjennomføre egne undersøkelser i forkant av eller i etterkant av eventuell anmeldelse. Disse undersøkelsene gjennomføres internt.

Konsernpolicy vedrørende interne misligheter og korrupsjon gjennomgås årlig og styrebehandles minimum hvert tredje år. Kvalitetsavvik rapporteres direkte til styret kvartalsvis.

Det er etablert risikobaserte internkontroller for å forhindre korrupsjon og bestikkelser. Særlig legges det vekt på internkontroller innenfor innkjøp, kredittgivning, samfunnsutbytte og gaver/representasjon. Dersom det i forbindelse med interne kontroller eller i andre sammenhenger avdekkes avvik eller kritikkverdige forhold i strid med etiske retningslinjer, skal disse meldes inn gjennom etablerte avviks- og varslingsrutiner.

Varslingsrutinen tar for seg ansattes rettigheter og plikter ved varsling, hvordan varsling skal gjennomføres og hvordan og av hvem varsel skal følges opp. Rutinen står beskrevet nærmere under *Retningslinjer* og i kapitlet *Konsernets ansatte*.

Det ble gjennomført digital opplæring innenfor antikorrupsjon i 2024.

- Nanolæringen "Taushetsplikt" tok for seg hvilke typer informasjon som er taushetsbelagt, og hvordan man som ansatt skal behandle og forholde seg til taushetsplikten. Kurset ble gjennomført i august, og 91 prosent av konsernets ansatte har ved årsslutt fullført nanolæringen.
- Etikkuka ble gjennomført i månedsskifte november/desember. Tema for 2024 var en gjennomgang av konsernets etiske retningslinjer og tilhørende fire hovedprinsipper og ti handlingsregler. 96 prosent av konsernets ansatte har ved årsslutt fullført etikkopplæringen.

I perioden desember 2022 til januar 2023 begikk en innleid bankvikar grovt underslag i SpareBank 1 SMN. Straffesaken har pågått i 2023 og 2024, med endelig domfellelse i Høyesterett. I 2024 ble det ikke avdekket noen saker der ansatte var involvert i korrupsjon eller bestikkelser.

Data- og cybersikkerhet

Data- og cybersikkerhet er nært knyttet til andre sikkerhetsutfordringer i dagens digitale samfunn, herunder geopolitikk, globale og lokale verdikjeder, og krisehåndtering. Konsernets omdømme og tillit i markedet påvirkes av konsernets digitale forsvar og robusthet i møte med dataangrep og tjenestenekt fra kriminelle aktører. Kundene anser data- og cybersikkerhet som en grunnleggende forutsetning for sin bankforbindelse, og manglende kvalitet og etterlevelse vil kunne føre til bortfall av både nye og nåværende kunder.

For konsernet er arbeidet med data- og cybersikkerhet en kontinuerlig og særlig viktig oppgave. Det er avgjørende for å levere tjenester av høy kvalitet, etterleve gjeldende lover og regler, opprettholde tillit og troverdighet som finanskonsern, samt ivareta kundenes sikkerhet på best mulig måte.

Trusselbildet i 2024

Geopolitisk uro preget trusselbildet i 2023, og det har også satt sitt preg på 2024 som følge av pågående krig i Ukraina og Gaza. Det er fortsatt en bekymring at noen av de krigførende partene i nevnte konflikter kan ramme konsernets tjenester eller felles finansielle infrastruktur både gjennom målrettede eller vilkårlige digitale angrep.

Konsernet befinner seg i en tid hvor en presset økonomisk situasjon fører til økt belastning på både enkeltpersoner og finansielle institusjoner. Slike forhold påvirker trusselbildet også innenfor data- og cybersikkerhet, og hvordan det jobbes med å styrke og vedlikeholde digital motstandsdyktighet.

Konsernet og SpareBank 1-alliansen har i 2024 opplevd flere tjenestenektangrep. Motivasjonsfaktorene bak slike angrep er ofte politiske, og angrepene arter seg ofte på en annen måte enn de økonomisk motiverte angrepene. Målet til trusselaktørene er å sabotere eller skape uro og usikkerhet rundt banktjenestenes stabilitet og tilgjengelighet.

Fokus og prioritering

Sikkerhet i digitale verdikjeder har hatt høy prioritet i 2024. Digitale verdikjeder er komplekse, kan gå på tvers av landegrensener og inkluderer flere ledd med underleverandører. Oversikten over den digitale infrastrukturen og dens komponenter blir utfordrende å opprettholde ettersom flere systemer skal fungere og kommunisere sammen, samtidig som ulike leverandører benyttes. Kriminelle aktører vil fortsette å forsøke og utnytte manglende oversikt i leverandørkjedene, og det er derfor viktig å ha tett oppfølging av sikkerheten, også hos konsernets leverandører.

Kort- og BankID-informasjon er fortsatt attraktivt for kriminelle aktører, hvor målet er å misbruke dette til egen vinning. Konsernet prioriterer derfor sikkerhetsarkitektur og nye sikkerhetsløsninger høyt. I SpareBank 1-alliansen er det også i 2024 forsterket kompetanse og kapasitet innenfor cybersikkerhetsområdet. Det utveksles sikkerhetsfaglige vurderinger og erfaringer i alliansens sikkerhetsråd, som består av fagpersoner innen sikkerhet i ulike selskaper i SpareBank 1-alliansen.

Konsernet har fokus på data- og cybersikkerhet på teknisk-, menneskelig- og organisatorisk nivå. I tillegg til de tekniske sikringstiltakene, står arbeidet med en god sikkerhetskultur sentralt gjennom holdningsskapende arbeid og god bevisstgjøring og opplæring. SpareBank 1-alliansens etablerte kompetanse- og holdningsprogram for informasjonssikkerhet, Passopp, skal bidra til å styrke sikkerhetskulturen, og er obligatorisk for konsernets ansatte. Resultatene fra Passopp benyttes aktivt i planlegging og prioritering av fremtidige kompetanse- og holdningskurs innenfor sikkerhetsområdet.

I 2024 har det vært fokus på cybertrusler, digitale fotavtrykk, taushetsplikt og sikkerhet i en usikker verden. Totalt har 93 prosent av konsernets ansatte gjennomført samtlige kurs.

På organisatorisk nivå har konsernet en høy kapasitet for å ivareta driftskontinuitet og sikre tjenester. IT-sikkerhet i forbindelse med fysiske banklokaler, samhandling og skytjenester er særlig prioritert.

Avdeling IT og Sikkerhet (ITS) har ansvaret for konsernets IT-sikkerhet, og er de som i stor grad utfører de operative oppgavene på området. ITS utfører blant annet tilgangskontroll til systemer og data, fysisk sikring av servere og korrekt tilgangsnivå for ansatte, samt programvare for å sikre systemer og tjenester mot uautorisert adgang og sikkerhetskopiering av lokalt lagrede data.

Konsernet har i tillegg et tett samarbeid med SpareBank 1 Utvikling som utførende samarbeidspartner på flere områder. Data- og cybersikkerhet er et område hvor de operative oppgavene, inkludert kontinuerlig overvåkning av bankens systemer og døgnkontinuerlig vakt for hendelseshåndtering, ivaretas av SpareBank 1 Utvikling. TietoEvry leverer felles grunnplattform på klienter og servere til SpareBank 1-alliansen. Det sikrer blant annet at nyere versjoner av operativsystem benyttes og at operativsystem oppdateres med generelle oppdateringer minimum en gang i måneden og sikkerhetsoppdateringer umiddelbart.

IKT-forskriften er førende for arbeidet med informasjonssikkerhet, og konsernet revideres jevnlig både av intern- og eksternrevisjon opp imot denne forskriften. Finansnæringen vil bli omfattet av EUs Digital Operational Resilience Act (DORA) i 2025, et regelverk som skal styrke finansielle institusjoners digitale motstandsdyktighet gjennom IKT-risikostyring.

Digital Operational Resilience Act (DORA)

Digital Operational Resilience Act (DORA) er et felleseuropeisk regelverk, som inneholder regler som definerer og harmoniserer detaljerte krav til finansnæringens håndtering og vurdering av IKT-risiko. Formålet med forordningen er å styrke finansnæringens

operasjonelle digitale motstandskraft. Det er enn så lenge uklart når DORA vil tre i kraft i Norge.

Konsernet har likevel begynt arbeidet med å få oversikt over gap mellom dagens praksis på styring av IKT-risiko og digital sikkerhet og kravene i DORA. Arbeidet med å lukke disse gapene frem mot innføringen av regelverket er pågående. Etablering av rammeverk for IKT-risikostyring i henhold til kravene i DORA har vært en prioritering i 2024. Operasjonalisering og integrering vil være et arbeid som fortsetter i 2025.

Målsetninger og styringsindikatorer

Flere av konsernets IRO har i en årrekke fått stor oppmerksomhet, og har i ulike former egne målsetninger og styringsindikatorer. Det gjenstår imidlertid en prosess med å tilpasse disse til nyansene i konsernets vesentlige IRO, og til formkravene i ESRS 2 og kravene i ESRS G1.

For høye ambisjoner er en risiko som ikke vil ha en dedikert målsetning eller styringsindikator, men vil være reflektert i øvrige målsetninger og styringsindikatorer. Dette gjelder også risikoen for brudd på regulatoriske krav og muligheten som ligger i rollen som grønn pådriver.

Dette er bakgrunnen for at konsernet i år ikke har utarbeidet eller tilpasset målsetninger eller styringsindikatorer knyttet til konsernets IRO i tråd med formkravene i ESRS 2. Dette arbeidet vil organiseres i ulike planprosesser, og vil være et arbeid som fortsetter i 2025.

Basert på konsernets vesentlighetsanalyse i 2022 ble det satt alternative resultatmål (APM) på bærekraft. Disse har vært gjeldende til og med 2024, og er gjenstand for oppdatering i kommende periode. Fullstendig tabell med oversikt over konsernets APM på bærekraft, med tilhørende definisjoner, er beskrevet under *Nøkkeltall* innledningsvis i årsrapporten.

APM bærekraft	Mål 2024	Resultater 2024
Andel ledere og ansatte som har gjennomført e-læringskurs i anti-hvitvasking og -terrorfinansiering	100%	95%
Kategoriscore bærekraft i WinningTemp ¹⁾	8	7,3
Andel ledere og ansatte som har gjennomført e-læringskurs i etikk	100%	93%
Andel ledere og ansatte som har gjennomført e-læringskurs i informasjonssikkerhet	100%	93%

¹⁾ Konsernets verktøy for medarbeideroppfølging.

Handlingsplaner og tiltak

Flere av konsernets IRO er allerede integrert i systematiske prosesser, rutiner og arbeidsoppgaver som gjennomføres i forbindelse med blant annet håndtering av korrupsjon, data- og cybersikkerhet og hvitvasking og terrorfinansiering. I 2024 er det gjennomført flere tiltak som bidrar til å håndtere påvirkninger og risikoer innenfor disse områdene. Disse tiltakene står nærmere beskrevet under de respektive kapitlene ovenfor.

Det er imidlertid ikke utarbeidet konkrete handlingsplaner i tråd med formkravene i ESRS 2. Flere av konsernets nåværende handlingsplaner for håndtering vil kun kreve små justeringer for å være i henhold til formkravene. Dette arbeidet vil pågå i 2025.

Retningslinjer

Konsernet har flere retningslinjer som håndterer konsernets vesentlige IRO. Samtlige retningslinjer ligger tilgjengelig for de ansatte i interne systemer hvor ulike roller og ansvar er eksplisitt beskrevet. I den grad de er relevante for eksterne interessenter er retningslinjene tilgjengelig på konsernets nettsider.

Ingen av retningslinjene er fullt i tråd med formkravene i ESRS 2, men de fleste krever kun små oppdateringer. Samtlige retningslinjer som følger vil i den kommende perioden gjennomgås, revideres og styrebehandles for å oppfylle disse kravene.

Policy for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

Anti-hvitvaskingsarbeidet har som formål å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering i tråd med gjeldende regelverk. Tiltakene som iverksettes skal bidra til at konsernet etterlever gjeldende krav i lov og forskrift til enhver tid. Retningslinjene gjelder for samtlige rapporteringspliktige foretak i konsernet, og følger flere overordnede prinsipper hvor risikovurderinger, rutiner, kundetiltak, opplæring, rapportering, opplysningsutveksling og personopplysninger regulert.

Konsernet er pliktig til å ha oppdaterte rutiner på hvitvaskingsområdet, og rutiner og retningslinjer oppdateres når endringer i risikovurderingen tilsier det. Det foretas minimum en årlig gjennomgang av gjeldende rutiner og retningslinjer.

Policy interne misligheter og korrupsjon

Formålet med retningslinjen er å beskrive de overordnede krav og føringer som konsernets ledelse stiller til interne kontroll og kommunikasjonsrutiner for å forebygge, avdekke og håndtere risiko for interne misligheter og korrupsjon. Policyen skal gi forutsigbarhet og likebehandling i saker som kan dreie seg om interne misligheter og korrupsjon.

Retningslinjene gjelder for alle ansatte og konsulenter som utfører oppdrag på vegne av konsernet. Brudd på retningslinjene vil medføre sanksjoner for den det gjelder, og varsling gjøres gjennom konsernets interne varslingskanaler omtalt under *Konsernets ansatte*.

Førende prinsipper for konsernets arbeid med interne misligheter og korrupsjon er:

- Konsernet har nulltoleranse for alle former for interne misligheter og korrupsjon.
- Konsernet har nulltoleranse for alle former for egenekspedering.
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal ikke gjøre bruk av interne misligheter eller korrupsjon for å fremme konsernets eller egne interesser.
- Konsernet skal arbeide aktivt med etikk, og tiltak som skal forhindre interne misligheter og korrupsjon.
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal aktivt bidra til å forhindre interne misligheter og korrupsjon.
- Konsernet skal ikke gi såkalte politiske bidrag i form av økonomisk støtte til politiske partier eller saker.
- Konsernet og konsernets medarbeidere skal utøve særlig aktsomhet og varsomhet ved interaksjon med myndighetene og offentlige ansatte, herunder i forbindelse med blant annet offentlige anskaffelsesprosesser og i forbindelse med søknader om godkjenninger, tillatelser og konsesjoner.
- Det eksisterer et absolutt forbud mot forfalskning av regnskaper, offentlig tilgjengelige rapporter for øvrig, myndighetsrapportering og all annen dokumentasjon.

Kompetanseheving og opplæring inngår som en del av konsernets årlige etikkoppdatering, onboarding av nyansatte og øvrig holdningsskapende aktiviteter. Mer detaljerte beskrivelser er beskrevet i *Note 1: Kompetanseheving*.

Policy mot interne misligheter og korrupsjon er ikke utarbeidet med henblikk på *United Nations Convention against Corruption*, men etterlever flere av kravene i konvensjonen. Konvensjonen vil benyttes som utgangspunkt ved oppdatering av policyen. Policyen som foreligger på rapporteringstidspunktet er etter konsernets mening tilfredsstillende til å dekke de krav og forventninger interne og eksterne interessenter har knyttet til interne misligheter og korrupsjon.

Policy for informasjonssikkerhet

Formålet er å sikre en systematisk og risikobasert tilnærming til informasjonssikkerhetskrav og rutiner, kontinuerlig forbedre og øke konsernets digitale motstandsdyktighet, samt redusere sårbarheter og risiko for informasjonssikkerhetshendelser. Retningslinjen skal sørge for at informasjonssikkerhetsmål og prinsipper støtter konsernets strategiske mål og øke digitaliseringen og bruk av datadrevet innsikt.

Retningslinjen regulerer generelle sikkerhetskrav som blant annet sikkerhetsartitektur, IT-systemer, og -infrastruktur, informasjonsklassifisering, sikkerhetskultur, tilgangsstyring, samt utvikling og bruk av KI. KI har egne prinsipper for bruk i konsernet. Policyen oppdateres

jevnlige med tanke på endringer i trusselbildet, regulatoriske endringer og nye teknologiske løsninger, inkludert bruk av kunstig intelligens.

Konsernet har en egen policy for utkontraktering av IT-tjenester. Utkontraktering av kritiske eller viktige tjenester skal styrebehandles, og meldes til Finanstilsynet. Denne er beskrevet nærmere under *Forbrukere og sluttbrukere*.

Etiske retningslinjer

De etiske retningslinjene handler om holdninger og verdier og skal bidra til bevissthet om og etterlevelse av den etiske standarden som kreves av ansatte og tillitsvalgte i konsernet ved beslutninger i det daglige. Samtlige ansatte som representerer konsernet omfattes av reglene og forventes å gjøre seg kjent med, og rette seg etter disse.

Fire hovedprinsipper om taushetsplikt, økonomisk uavhengighet, lojalitet og personlig integritet er gjeldende med påfølgende ti etiske handlingsregler:

- Vi overholder taushetsplikten
- Vi har et profesjonelt forhold til kunder, leverandører, konkurrenter og omverden
- Vi unngår opptreden som kan skade konsernets omdømme
- Vi ivaretar vår habilitet og er bevisst i forhold til interessekonflikter
- Vi holder orden i vår privatøkonomi
- Vi arbeider aktivt for å oppnå et godt arbeidsmiljø preget av gjensidig tillit og respekt
- Vi er bevisst hvordan vi kommuniserer
- Vi varsler om privat forretnings- eller styrevirksomhet, som skal godkjennes av konsernet
- Vi følger konsernets varslingsrutiner
- Vi tolererer ikke korrupsjon

Hvis det oppdages avvik eller brudd på konsernets etiske retningslinjer har den ansatte rett, og i noen tilfeller en plikt til å varsle. Varsling gjøres gjennom de samme varslingsrutinene og -kanalene som er tilgjengelig for varsling om andre avvik og brudd.

Varslingsrutine

Formålet med rutinen er å sikre at arbeidstakers rett til å fremsette varsel om kritikkverdige forhold blir ivarettatt. Eksempler på kritikkverdige forhold er:

- fare for liv eller helse
- fare for klima eller miljø
- korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- myndighetsmisbruk

- uforsvarlig arbeidsmiljø
- trakassering, diskriminering
- brudd på personopplysningsikkerheten
- vesentlige brudd på bankens rutiner for styring og kontroll
- mangelfull overholdelse av konsernets policies og retningslinjer

Ytring om forhold som kun gjelder arbeidstakers eget arbeidsforhold regnes ikke som varsling her, med mindre forholdet omfattes av det som er omtalt foran. Rutinen inneholder informasjon om arbeidstaker rett, og eventuelle plikt til å varsle både internt og eksternt, hvem det skal varsles til, hvordan et varsel skal fremsettes og hvordan et varsel håndteres, herunder krav til fortrolighet og vern mot gjengjeldelse.

Retningslinjer for bærekraft i landbruk

Retningslinjene skal sørge at konsernets finansiering av landbrukssektoren, herunder jordbruk, skogbruk, husdyrhold og videreforedling av råvarer, og bidrar til at gården blir overlatt til neste generasjon i bedre stand enn da den ble overtatt. Husdyrhold står sentralt for mange av bøndene konsernet finansierer, og retningslinjene skal bidra til at konsernet tilrettelegger for bedret dyrevelferd gjennom bønders økte investeringer i nybygg og ombygging til husdyrhold utover lov- og forskriftskrav.

Retningslinjene legger føringer for hva banken finansierer, hvor husdyrhold skal utøves i henhold til gjeldende lover og forskrifter og dyrs fem friheter. I tillegg legger den føringer for hvordan konsernets landbruksrådgivere i rådgivning og kredittinnvilgelse skal hensynta potensielle risikoer for mishandling, alvorlig svikt i tilsyn og stell og økonomiske utfordringer som bidragsyter til dårlig dyrevelferd

Note 1: Kompetanseheving

Tabellene nedenfor er knyttet til kompetanseheving innenfor forretningspraksis og økonomisk kriminalitet, herunder korrupsjon, bestikkelser, anti-hvitvask og -terrorfinansiering. Tallene er antall timer kompetanseheving innenfor gitte områder relevant for hvitvasking- terrorfinansiering- og korrupsjonsrisiko. Disse timene er en del av total kompetanseheving beskrevet i Note 3: Kompetanseheving under Konsernets ansatte.

Oppdatering på konsernets etiske retningslinjer

Hvert år gjennomfører alle ansatte i konsernet en obligatorisk etikkoppdatering som et ledd i å fremme etisk bevissthet og profesjonell integritet og sikre ansvarlig utøvelse av konsernets virksomhet. Tema for årets etikkuke var konsernets etiske retningslinjer, tilhørende fire hovedprinsipper og ti handlingsregler.

	Økonomisk kriminalitet ¹⁾	Risikoutsatte funksjoner ²⁾	Konserneledelse	Andre	Total
Tilbudt opplæring	39	449	3	151	642
Gjennomført opplæring	36	414	3	142	595
Gjennomføringsgrad	93%	92%	100%	94%	93%
Type opplæring					
Fysisk ²⁾	0	0	0	0	0
Digitalt	36	414	3	142	595
Frekvens					
Fysisk kursing	Årlig	Årlig	Årlig	Årlig	

¹⁾ Divisjon for økonomisk kriminalitet og forretningsstøtte er et resultat av prosjektet "Ett SMN 2.0", og er en egen divisjon f.o.m. 01.01.2025. Divisjonen består av ansatte med anti-hvitvask og -terrorfinansiering som hovedarbeidsoppgaver.

²⁾ Ansatte med tilgang til kundesystemer, kontrollsystemer, eller på annen måte i utøvelsen av sitt arbeid har tjenestelig behov for slike systemer. Anti-hvitvasking- og terrorfinansiering er en del av arbeidsoppgavene.

³⁾ Det er ikke gjennomført fysiske etikkurs i løpet av rapporteringsperioden.

Styrende organers kompetanse på forretningsutøvelse vurderes å være god. Samtlige medlemmer av konsernledelsen har gjennomført etikkoppdateringen for 2024. Styret har ikke gjennomført etikkoppdateringen i 2024, men vurderes å være tilstrekkelig dekket gjennom nåværende eller tidligere lederroller innenfor et bredt utvalg av større selskaper og bransjer hvor etikk er, og har vært sentralt. Styret er godt kjent med konsernets etiske rammeverk.

Etiske problemstillinger diskuteres og behandles i konsernledelsen, risikoutvalget og styret ved behov.

Mer informasjon om styrende organer er beskrevet under *Generell informasjon*.

Oppdatering innen anti-hvitvasking og -terrorfinansiering

Ansatte med tilgang til kundesystemer, kontrollsystemer, eller som på annen måte i utøvelsen av sitt arbeid har tjenestelig behov for slike systemer er i større grad utsatt for både korrupsjonsrisiko og hvitvaskingsrisiko. Av den grunn har også disse ansvarsområdene mer kompetanseheving om økonomisk kriminalitet og håndtering av dette.

	Økonomisk kriminalitet ¹⁾	Risikoutsatte funksjoner ²⁾	Konserneledelse	Andre	Total
Tilbudt opplæring	331	1.654	9	444	2.438
Gjennomført opplæring	316	1.576	9	416	2.317
Gjennomføringsgrad	96%	95%	100%	94%	95%
Type opplæring					
Fysisk ³⁾	0	0	0	0	0
Digitalt	316	1.576	9	416	2.317
Frekvens					
Fysisk kursing	Flere ganger årlig	Flere ganger årlig	Flere ganger årlig	Flere ganger årlig	

¹⁾ Divisjon for økonomisk kriminalitet og forretningsstøtte er et resultat av prosjektet "Ett SMN 2.0", og er en egen divisjon f.o.m. 01.01.2025. Divisjonen består av ansatte med anti-hvitvask og -terrorfinansiering som hovedarbeidsoppgaver.

²⁾ Ansatte med tilgang til kundesystemer, kontrollsystemer, eller på annen måte i utøvelsen av sitt arbeid har tjenestelig behov for slike systemer. Anti-hvitvasking- og terrorfinansiering er en del av arbeidsoppgavene.

³⁾ Flere av konsernets ansatte i divisjon for økonomisk kriminalitet har deltatt på fagseminar, fagdager og annen fysisk kursing. Det er imidlertid ikke registrert, og ikke tatt med i tabellen ovenfor grunnet store variasjoner og usikkerhet.

8 av 10 medlemmer av styret har gjennomført generell oppdatering knyttet til anti-hvitvask og -terrorfinansiering i løpet av rapporteringsperioden.

Finansielle resultater

Finansielle resultater	191
Makroøkonomisk utvikling	191
Regnskap 2024	191
Resultater fra forretningsområdene	195
Balanse, finansiering og likviditet	198
Utsikter	200

Finansielle resultater

Makroøkonomisk utvikling

Inflasjonen som preget verdensøkonomien de foregående årene avtok gjennom 2024, og de større sentralbankene har redusert sin innstrammende pengepolitikk gjennom året. Geopolitisk uro gir fortsatt usikkerhet knyttet til den makroøkonomiske utviklingen, med kriger i Ukraina og Midtøsten. Det er også økende usikkerhet knyttet til proteksjonistiske tiltak som kan hemme internasjonal handel og økonomisk vekst i tiden fremover.

I Norge har styringsrenten vært uendret på 4,50 prosent grunnet lav arbeidsledighet, svak krone og inflasjon over sentralbankens operative mål. Verdiskapningen i fastlandsøkonomien økte med 0,7 prosent i målt mot 2023 og andelen helt ledige av arbeidsstyrken økte fra 1,9 prosent til 2,0 prosent. Lønnsveksten endte på 5,3 prosent i 2024.

Prisveksten i Norge, mål ved konsumprisindeksen (KPI), ble 3,1 prosent i 2024, en nedgang på 2,4 prosentpoeng fra 2023. Årsveksten i konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og energivarer (KPI-JAE) ble redusert fra 6,2 prosent i 2023 til 3,7 prosent i 2024. Tolv månedersveksten i kreditt til husholdninger (K2) økte fra 3,4 prosent i 2023 til 3,7 prosent i 2024. Norges Bank forventer at kredittveksten vil være moderat også i 2025.

Norges Banks pengepolitiske rapport per desember 2024 indikerte at styringsrenten gradvis vil reduseres fra dagens nivå på 4,5 prosent, med første rentekutt i mars 2025. Sentralbanken pekte samtidig på makroøkonomisk usikkerhet både nasjonalt og globalt, grunnet risiko for internasjonale handelshindringer og usikkerhet knyttet til lønns- og prisvekst.

Regionalt: Trøndelag og Møre og Romsdal

Arbeidsledigheten var svakt økende gjennom 2024, fra særdeles lave nivåer. Andelen av arbeidsstyrken som var helt ledige var 1,8 prosent både i Trøndelag og Møre og Romsdal ved utgangen av 2024.

SpareBank 1 SMNs bransjeindikator for andre halvår 2024 viser at det fortsatt er tungt i bygg- og anleggsbransjen. Forventningen til reallønnsvekst også i 2025 gir bedre utsikter for varehandelen.

Regnskap 2024

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 5.647 millioner kroner (4.484 millioner)
- Resultat 4.591 millioner kroner (3.688 millioner)
- Avkastning på egenkapital 16,6 prosent (14,4 prosent)
- Uten gevinst relatert til fusjonen mellom Fremtind og Eika Forsikring på 452 millioner kroner ville resultatet vært 4.139 millioner kroner, og avkastning på egenkapitalen ville vært 15,0 prosent
- Vekst i utlån 5,5 prosent (11,9 prosent) og innskudd 6,0 prosent (8,9 prosent) siste 12 måneder
- Utlånsvekst til privatmarked i banken var på 5,0 prosent (13,1 prosent) siste 12 måneder.
- Vekst i utlån til næringsliv var 7,5 prosent (10,4 prosent) siste 12 måneder
- Utlån til lønnskakere utgjør 68 prosent (67 prosent) av utlån
- Innskudd fra privatmarkedet økte med 7,5 prosent (17,6 prosent) siste 12 måneder.
- Innskudd fra næringslivskunder økte med 10,7 prosent (0,1 prosent) siste 12 måneder
- Netto resultat eierinteresser på 1.254 millioner kroner (297 millioner)
- Netto resultat finansielle instrumenter (inkludert utbytte) 103 millioner kroner (402 millioner)
- Tap på utlån og garantier på 176 millioner kroner (14 millioner), 0,07 prosent (0,01 prosent) av brutto utlån
- Bokført verdi per egenkapitalbevis 128,09 kroner (120,48 kroner)
- Resultat per egenkapitalbevis 20,60 kroner (16,88)
- Styret foreslår et utbytte på 12,50 kroner per egenkapitalbevis (12,00 kroner) som er 61 prosent av resultatet, og 896 millioner kroner (860 millioner) som samfunnsutbytte

SpareBank 1 SMN oppnådde et resultat på 4.591 millioner kroner (3.688) og en egenkapitalavkastning på 16,6 prosent (14,4) i 2024. Resultat per egenkapitalbevis ble 20,60 kroner (16,88).

Netto renteinntekter ble 5.373 millioner kroner (4.732 millioner). Styringsrenten har vært uendret på 4,50 prosent siden desember 2023. Banken gjennomførte generelle renteøkninger på utlån og innskudd i tråd med Norges Banks hevinger, og den siste rentehevingen fikk effekt i første kvartal 2024. Sammenlignet med 2023 har utlånsmarginene i privatmarkedet styrket seg samtidig som innskuddsmarginene er blitt svekket. Marginene i 2023 var sterkt preget av varslingsfrist i forbindelse med Norges Banks rentehevinger.

Netto provisjonsinntekter ble 2.392 millioner kroner (2.085 millioner). Inntekter fra regnskapstjenester og eiendomsmegling er økt med henholdsvis 72 og 73 millioner målt mot 2023. Samtidig er inntekter fra forsikringsprodukter og eiendomsmegling økt. Netto provisjonsinntekter ekskludert kredittforetakene er økt med 184 millioner fra 2023. Høyere marginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt har økt provisjoner fra kredittforetaket med 113 millioner kroner.

Netto resultat fra eierinteresser ble 1.254 millioner kroner (297 millioner). Økningen i resultatet fra eierinteresser skyldes i hovedsak resultatføring av 452 millioner kroner knyttet til fusjonen mellom Fremtind og Eika Forsikring samt sterke resultatbidrag fra BN Bank og reklassifisering av SpareBank 1 Markets som tilknyttet selskap. Netto resultat fra finansielle instrumenter og utbytte ble redusert fra 402 millioner kroner i 2023 til 103 millioner kroner i 2024. Reduksjonen skyldes nedsalget i SpareBank 1 Markets i fjerde kvartal 2023.

Konsernets kostnader ble 3.300 millioner kroner (3.018 millioner) i 2024. Kostnadsbildet i 2023 var preget av fusjonskostnader og kostnadsføring av underslagssak. I 2024 er kostnadene økt som følge av initiativer og investeringer gjort gjennom 2023. Bankens samlede kostnader i 2024 er 6,4 prosent høyere enn i 2023. Justert for økt formuesskatt og engangskostnaden knyttet til arbeidsgiveravgift i fjerde kvartal er kostnadsveksten på 4,5 prosent i banken. På konsernnivå er kostnadene for året 9,3 prosent høyere enn i fjor, hvorav 55 prosent av kostnadsøkningen er i datterselskapene.

Det ble i 2024 tap på utlån på 176 millioner kroner (14 millioner). På utlån til konsernets næringslivskunder er det tap på 139 millioner kroner i 2024 (6 millioner kroner). Tilsvarende tall for personmarkeds kunder er tap på 37 millioner kroner (8 millioner).

Utlånsveksten i konsernet var 5,5 prosent (11,9 prosent) i 2024. Vekst i utlån til privatmarkedssegmentet i banken var 5,0 prosent (13,1 prosent). Utlån til næringslivskunder i banken økte med 7,5 prosent (10,4 prosent).

Innskudd økte med 6,0 prosent (8,9 prosent). Innskuddene fra personmarkedet økte med 7,5 prosent (17,6 prosent). Innskudd fra næringslivskunder økte med 10,7 prosent (0,1 prosent). Som en del av bankens likviditetsstyring er innskudd i pengemarkedet redusert i løpet av året.

Forslag til overskuddsdisponering

Konsernets resultat fratrukket renter på hybridkapitalen og ikke-kontrollerende eierinteressers andel av resultatet danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet, og disponeringen gjennomføres i morbanken.

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og eierkapitalen i henhold til deres relative andel av egenkapitalen. Resultat per egenkapitalbevis ble 20,60 kroner. Med bakgrunn i bankens solide kapitalisering, regulatoriske endringer og utsikter til lønnsom drift foreslår styret et utbytte på 12,50 kroner per egenkapitalbevis. Dette gir en utdelingsgrad på 61 prosent av konsernets resultat. Bankens langsiktige utbyttepolitikk om å dele ut om lag 50 prosent av disponibelt overskudd ligger fast.

Videre foreslår styret at det avsettes 896 millioner kroner i samfunnsutbytte. Av dette beløpet overføres 240 millioner kroner til allmenntilgittige formål og 656 millioner kroner til Sparebankstiftelsen SMN. Utjevningfondet og grunnfondet tilføres henholdsvis 206 millioner kroner og 102 millioner kroner.

	2024	2023
Årsoverskudd konsern	4.591	3.688
Renter hybridkapital	-137	-122
Årsoverskudd konsern ekskl renter hybridkapital	4.454	3.566
Resultat i datterselskaper	-387	-408
Utbytte og konsernbidrag datterselskaper	117	302
Resultatandel tilknyttede selskaper	-1.254	-297
Utbytte fra tilknyttede selskaper	201	391
Elimineringer konsern	14	2
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	3.146	3.557
Overskuddsdisponering	2024	2023
Årsoverskudd morbank ekskl. renter hybridkapital	3.146	3.557
Overført fond for urealiserte gevinster	-139	-37
Årsoverskudd til disponering	3.007	3.520
Utbytte	1.803	1.731
Utjevningfond	206	621
Grunnfondskapital	102	308
Samfunnsutbytte	896	860
Sum disponert	3.007	3.520

Morbankens disponible resultat inkluderer mottatt utbytte fra datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet, og er korrigert for rentekostnader på hybridkapital. I konsernregnskapet foretas full konsolidering av datterselskaper, mens resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet konsolideres etter egenkapitalmetoden. Utbytte fra datterselskap og tilknyttede selskaper inkluderes derfor ikke i konsernresultatet.

Årsoverskudd til disponering fremkommer etter endringer i fond for urealiserte gevinster på 139 millioner kroner.

Samlet beløp til disponering er med dette 3.007 millioner kroner. Etter disponering av resultatet for 2024 er egenkapitalbevisbrøken fortsatt 66,8 prosent.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 5.373 millioner kroner (4.732 millioner). Etter en betydelig økning i styringsrenten fra høsten 2021 til desember 2023 er styringsrenten holdt uendret på 4,50 prosent gjennom hele 2024. NIBOR har vært relativt stabil omkring 4,70 til 4,75 prosent gjennom året.

Sammenlignet med fjorår har gjennomsnittlige marginer på utlån i personmarkedet økt. Dette skyldes i hovedsak at utlånsmarginene i 2023 var preget av varslingsfrist på renteendringer. Innskuddsmarginer i personmarkedet har motsatt effekt, hvor man har sett en nedgang som følge av stabile markedsrenter og en økning i andelen av innskudd som er plassert i sparekonti.

Utlånsvekst, både i personmarked og næringsliv har bidratt til økte netto renteinntekter. I tillegg har et høyt rentenivå en positiv påvirkning på forrentning av bankens egenkapital.

Provisjons- og andre driftsinntekter

Strategien til SpareBank 1 SMN om å utnytte bredden i konsernet og øke samhandlingen på tvers av de ulike forretningsområdene ligger fast. Dette realiseres blant annet ved samlokalisering i finanshus. Høy produktdekning hos kundene bidrar til en kapitaleffektiv og diversifisert inntektsstrøm samt høy kundetilfredshet.

mill kr	2024	2023	Endring
Betalingstjenester	354	330	25
Kredittkort	71	61	10
Sparing og forvaltning	49	43	6
Forsikring	263	253	10
Garantiprovisjoner	65	60	5
Eiendomsmegling	505	432	73
Regnskapstjenester	733	661	72
Øvrige provisjoner	67	76	-10
Prov.innt. eks. Bolig/Næring	2.106	1.915	192
Provisjoner Boligkreditt	272	155	117
Provisjoner Næringskreditt	14	15	-1
Sum provisjonsinntekter	2.392	2.085	307

Provisjonsinntekter ekskludert kredittforetak økte med 192 millioner kroner sammenlignet med 2023. Det er spesielt inntekter fra eiendomsmegling og regnskapstjenester som øker fra i fjor. Sammenlignet med 2023 øker provisjonsinntekter ekskludert kredittforetak med 10,0 prosent.

For utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt mottar banken en provisjon som tilsvarer utlånsrenten fratrukket finansierings-, og driftskostnader i selskapene. Økningen på 116 millioner kroner fra 2023 er på grunn av tidligere omtalte varslingsfrist på renteendringer gjennom 2023.

Avkastning finansielle investeringer

Avkastning på finansielle instrumenter ble 70 millioner kroner (376 millioner) i 2024.

Gevinst på aksjer er knyttet til urealiserte verdiendringer og ble 90 millioner kroner. Aksjegevinsten i 2023 var primært drevet av 414 millioner kroner knyttet til nedsalget i SpareBank 1 Markets.

Finansielle instrumenter, herunder obligasjoner og sertifikater, ga kurstap på 120 millioner kroner (kurstap på 196 millioner kroner) og inntekter fra valutaforretninger ble 100 millioner kroner (108 millioner).

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	2024	2023	Endring
Gevinst/(tap) på aksjer	90	464	-374
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	-120	-196	76
Gevinst/(tap) på valuta	100	108	-9
Netto resultat fra finansielle instrumenter	70	376	-306

Tilknyttede selskaper

SpareBank 1 SMN har en bred og veldiversifisert inntektsplattform. Konsernet tilbyr sine kunder et bredt produktspekter gjennom produktselskaper, både med direkte eierskap og eierskap i SpareBank 1 Gruppen, som gir provisjonsinntekter og avkastning på investert kapital.

Samlet resultatandel fra produktselskapene og andre tilknyttede selskaper ble 1.254 millioner kroner (297 millioner) i 2024.

Resultat fra eierinteresser (mill. kr)	2024	2023	Endring
SpareBank 1 Gruppen (19,5 %)*	226	-34	260
Gevinst fusjon Fremtind/Eika Forsikring	452	-	
SpareBank 1 Boligkreditt (23,2 %)	129	98	31
SpareBank 1 Næringskreditt (12,7 %)	14	10	4
BN Bank (35,0 %)	302	257	45
SpareBank1 Markets (39,9 %)	89	19	70
SpareBank 1 Kreditt (17,9 %)	-10	-13	3
SpareBank 1 Betaling (21,9 %)	-19	-37	18
SpareBank 1 Forvaltning (21,5 %)	54	35	19
Andre selskaper	15	-38	53
Sum resultat fra tilknyttede selskaper	1.254	297	957

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen er Norges nest største finansgruppering. Samarbeidet er et bank- og produktsamarbeid som skal sikre bankene i SpareBank 1-alliansen stordriftsfordeler og tilgang til konkurransedyktige finansielle tjenester og produkter. Alliansesamarbeidet drives gjennom eierskap i SpareBank 1 Gruppen som eier og forvalter flere av produktselskapene og deltakelse i SpareBank 1 Utvikling, som utvikler og leverer felles produkter og tjenester.

SpareBank 1 Gruppen fikk et resultat på 2.262 millioner kroner (251 millioner) i 2024, hvorav SpareBank 1 SMNs andel av majoritetens resultat ble 226 millioner kroner (minus 34 millioner). Fusjonen mellom Fremtind Forsikring og Eika Forsikring ga en regnskapsmessig gevinst på 452 millioner kroner i tredje kvartal. Samlet resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen i 2024 ble dermed 678 millioner kroner.

De viktigste selskapene i SpareBank 1 Gruppen (SpareBank 1 Gruppens eierandel):

- **Fremtind Forsikring (51,4 prosent)** er et skade- og personforsikringsselskap med hovedkontor i Oslo. Selskapet fikk i 2024 et resultat på 2.382 millioner kroner etter skatt (1.200 millioner).

- **SpareBank 1 Forsikring (100 prosent)** er et pensjonsselskap med hovedkontor i Oslo. Selskapet tilbyr hovedsakelig innskuddsbasert tjenstepensjon, kollektive uføredekninger og privat pensjonssparing. SpareBank 1 Forsikring fikk et resultat på 355 millioner kroner (208 millioner) i 2024.
- **SpareBank 1 Factoring (100 prosent)** tilbyr administrativ og finansiell factoring. Selskapet har hovedkontor i Ålesund. Overskudd i 2024 ble 87 millioner kroner (81 millioner).
- **Kreditor (69,0 prosent)** er Norges største inkassoselskap, og er et datterselskap i SpareBank 1 Gruppen. SpareBank 1 Gruppen har fra 1. mai resultatført 39 millioner kroner før skatt fra Kreditor.

SpareBank 1 Forvaltning leverer produkter og tjenester til et bredt spekter av kunder innen kapitalforvaltning og verdipapirservice. SpareBank 1 SMNs resultatandel i 2024 ble 54 millioner kroner (35 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt er et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett med sikkerhet i boliglån for å oppnå stabil finansiering med lave finansieringskostnader. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet ble 129 millioner kroner (98 millioner) i 2024.

SpareBank 1 Næringskreditt er et kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett med sikkerhet i lån til næringseiendom for å oppnå stabil finansiering med lave finansieringskostnader. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet ble 14 millioner kroner (10 millioner).

SpareBank 1 Kreditt tilbyr finansiering uten sikkerhet til privatmarkedet. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i 2024 ble minus 10 millioner kroner (minus 13 millioner). Fra 2025 er selskapet fusjonert med Eika Kredittbank, fått konsesjon som bank og opererer under navnet Kredittbanken.

BN Bank tilbyr boliglån og lån til næringseiendom med hovedmarked i østlandsområdet. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank ble 302 millioner kroner (257 millioner) i 2024.

SpareBank 1 Markets er et ledende norsk verdipapirforetak. Selskapet tilbyr tjenester innen aksje- og kredittanalyse, handel i aksjer og obligasjoner og tjenester innen corporate finance. SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i SpareBank 1 Markets i 2024 ble 89 millioner kroner.

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1-bankenes eierselskap i Vipps AS. SpareBank 1 SMNs resultatandel ble minus 19 millioner kroner (minus 37 millioner) i 2024.

Driftskostnader

Konsernets kostnads mål er en kostnadsandel under 40 prosent i banken og under 85 prosent i datterselskapene EiendomsMegler 1 Midt-Norge og SpareBank 1 Regnskapshuset. Kostnadsandelen er definert som driftskostnader som andel av netto renteinntekter og provisjons- og andre inntekter.

Kostnadsandelen i banken var 34,5 prosent i 2024 (37,7 prosent). Tilsvarende tall for EiendomsMegler 1 og Regnskapshuset var henholdsvis 86,5 (91,0) og 90,8 (85,0) prosent.

Driftskostnader (mill. kr)	2024	2023	Endring
Personalkostnader	1.981	1.691	290
IT-kostnader	410	413	-3
Markedsføring	104	93	11
Avskrivninger	183	153	30
Driftskostnader faste eiendommer	48	57	-8
Kjøpte tjenester	298	238	60
Fusjonskostnader	-	64	-64
Øvrige driftskostnader	275	309	-34
Sum driftskostnader	3.300	3.018	282

Konsernets kostnader økte med 282 millioner kroner fra 2023, tilsvarende 9,4 prosent. 55 prosent av kostnadsveksten er i datterselskapene. Kostnadsbildet i 2023 var preget av fusjonskostnader og kostnadsføring av underslagssak. I 2024 er kostnadene økt som følge av pris- og lønnsvekst, økt antall ansatte og helårseffekt av investeringer gjort gjennom 2023.

Bankens kostnader i 2024 er 6,4 prosent høyere enn i 2023. Kostnadene i 2024 er påvirket av formuesskatt på 38 millioner kroner (22 millioner). Økningen fra 2023 skyldes både økt formuesskattesats og økt formuesverdi av samfunnets kapital. I tillegg ble det i fjerde kvartal 2024 kostnadsført 22 millioner kroner i økt arbeidsgiveravgift. Økningen skyldes etterberegnet avgift knyttet til perioden 2019 til 2024 som følge av feil anvendelse av regional differensiering av arbeidsgiveravgiftssats.

Justert for økt formuesskatt og engangskostnaden knyttet til arbeidsgiveravgift er kostnadsveksten på 4,5 prosent i banken.

Tap på utlån og garantier

Konsernets tap på utlån og garantier utgjorde 176 millioner kroner (14 millioner) i 2024, hvorav tap på utlån og garantier i banken utgjør 156 millioner kroner og 20 millioner kroner i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

Tap i 2024 fordeler seg med 7 millioner kroner i trinn 1 og 2 og 169 millioner kroner i trinn 3. Tap i løpet av året utgjorde 0,07 prosent av totale utlån. (0,01 prosent)

Tap	2024	2023	Endring
Privatmarked	36	-6	42
Næringsliv	120	-66	186
SpareBank 1 Finans Midt-norge	20	86	-66
Sum tap	176	14	162

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 31. desember 2024 utgjør 981 millioner kroner (995 millioner), tilsvarende 0,54 prosent (0,59 prosent) av brutto utlån.

Kredittkvaliteten i bankens utlånsportefølje er god. Porteføljen fordeler seg med henholdsvis 177.871 millioner (167.777 millioner) i Trinn 1 og 2 tilsvarende 99,11 prosent. Utlån i Trinn 3 utgjør 2.231 millioner kroner (2.085 millioner) tilsvarende 0,89 prosent (0,88 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til kredittforetakene.

Resultater fra forretningsområdene

Personmarkedet

Privatmarked er konsernets største forretningsområde med over 300.000 personkunder. Forretningsområdet betjenes av omkring 480 medarbeidere fordelt på 45 kontorer som rådgir konsernets kunder innenfor finansiering, sparing, forsikring og dagligbanktjenester. I tillegg har konsernet 30 spesialister med spisskompetanse på det formuende markedet og private banking.

Privatmarked har utlånsportefølje på 175 milliarder kroner fordelt på boliglån (160 milliarder) og utlån til landbrukskunder (13 milliarder), samt en innskuddsportefølje på 69 milliarder kroner. I kjernenedslagetsfeltet, Trøndelag og Møre og Romsdal, har konsernet en markedsandel i boliglånspant på 31 prosent, og på landsbasis er markedsandelen like i overkant av 5 prosent.

Omkring 70 prosent av konsernets utlånsportefølje består av boliglån. For at konsernet skal nå sitt langsiktige mål og ambisjon om netto null utslipp innen 2050, må det skje en omstilling av denne porteføljen. Grønne boliglån utgjør ved utgangen av 2024 7,3 milliarder kroner som er 4,6 prosent av totale boliglån, opp fra 4,1 prosent ved inngangen av året.

Privatmarked er i gang med å utvikle rådgivningsverktøy som skal bidra til en mer energieffektiv boliglånportefølje. Det jobbes med å få tilgang til gode eiendomsdata

som gir korrekt informasjon om energiklasse på boliger konsernet har pant i. På denne måten blir rådgiveren satt i stand til å kunne yte bedre rådgivning til kunden. For kunden vil «Min Bolig» i mobil- og nettbank være der man får oversikt over egenskapene med sin egen bolig som både påvirker samfunnet og egen økonomi.

Det er i 2024 gjennomført 20 sesjoner med en løsningsgrad på 65 % med bankens finansielle helseteam. Formålet med det finansielle helseteamet er å kunne gi bedre og mer målrettet kriseberedskap til kunder som sliter med u håndterbare gjeldsproblemer. Denne bistanden gjøres i et tverrfaglig team bestående av interne og eksterne med kompetanse på økonomisk rådgivning, gjeldsrådgivning og psykologspesialistkompetanse. På denne måten tar konsernet ansvar for hver kunde, men også et viktig samfunnsansvar.

I 2024 har det blitt iverksatt avdekking av kundens bærekraftpreferanser ved gjennomføring av egnethetsvurdering som er obligatorisk ved all investeringsrådgivning.

Privatmarkedsdivisjonen prioriterer balansert vekst, som reflekteres i veksten for 2024, med 5,0 prosent utlånsvekst og 7,5 prosent innskuddsvekst. Fokus på innskudd i rådgivningen gir robusthet i bankens inntjening og øker kundenes økonomiske trygghet i form av økt bufferkapital.

Resultatregnskap (mill. kr)	2024	2023
Renteinntekter	2.448	2.333
Netto provisjons- og andre inntekter	823	699
Sum inntekter	3.271	3.032
Sum driftskostnader	1.392	1.294
Resultat før tap	1.879	1.738
Tap på utlån, garantier m.v.	36	-4
Resultat før skatt	1.843	1.742
Balanse		
Utlån til kunder	175.120	166.713
Herav solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	-67.972	-64.892
Innskudd fra og gjeld til kunder	69.449	64.601

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er et datterselskap av SpareBank 1 SMN. Øvrig eier er SpareBank 1 Nordmøre. EiendomsMegler 1 Midt-Norge eier Brauten Eiendom, og er en del av EiendomsMegler 1-alliansen, landets største leverandør av eiendomsmeglertjenester. Selskapet har omtrent 260 medarbeidere fordelt på rundt 30 kontorer i hele Trøndelag og Møre og Romsdal. Selskaper bistår kundene med kjøp, salg, rådgivning og prosjektledelse innen bruktbolig-, nærings-, nybygg-, utleie-, og landbruksmegling. Brauten Eiendom har spesialistkompetanse innenfor eiendomsorganisering.

Selskapet har ca. 6.500 årlige transaksjoner i sitt nedslagsfelt som utgjør en markedsandel i underkant av 40 prosent for Trøndelag og Møre og Romsdal. Hovedandelen av transaksjoner er innenfor bruktboligmarkedet. Trondheim som markedsområde utgjør i overkant av 40 prosent av det totale markedsområdet. Nybygg- og næringsmegling utgjør omkring 15 prosent av total omsetning. Selskapet er den største aktøren i EiendomsMegler 1-alliansen.

De siste tiårene har selskapet hatt fokus på endringsarbeid. Dette har vært nødvendig for å være i front av utviklingen som skjer i meglerbransjen. Eiendomsmeglerbransjen har de siste årene blitt digitalisert i større grad, og effektivisering av arbeidsprosesser har vært viktig for å levere gode resultater for kunder, ansatte og eiere. Dette arbeidet fortsetter i 2025 sammen med implementering av bærekraft i årsplaner og strategi.

Selskapet leverte en omsetning på 512 millioner kroner og et årsresultat på 71 millioner kroner i 2024.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge (92,4%)	2024	2023
Sum inntekter	512	435
Sum driftskostnader	442	395
Resultat før skatt (mill. kr)	71	40
Driftsmargin	14%	9%

Bedriftsmarkedet

Næringsliv er det nest største forretningsområdet i konsernet med omtrent 210 medarbeidere fordelt på hovedkontoret og i distriktene i regionen konsernet er en del av. Forretningsområdet betjener et bredt kundesegment fra offentlig sektor til transport og annen tjenesteytende virksomhet, og næringseiendom og eiendomsdrift med tjenester og produkter innen innskudd, finansiering, betaling, forsikring og pensjon.

Forretningsområdet har omkring 9 000 næringslivskunder med en utlånsportefølje på 69 milliarder kroner. De fleste kundene er små- og mellomstore bedrifter. Hver næringslivskunde har en dedikert kundeansvarlig som er ansvarlig for sine respektive kundeporteføljer. For hver bransje er det utpekt en bransjeansvarlig som har det overordnede ansvar for kunder i en gitt bransje. Dette er med på å forbedre risikoforståelsen, samt sikre at konsernet er oppdatert på trender, utvikling og andre bransjespesifikke hensyn som vil kunne ha innvirkning på hvordan ulike bransjer håndteres.

Utlån til bedriftskunder (inkludert landbruk) utgjør den største andelen av konsernets finansierte klimagassutslipp. Det er også her konsernets IRO i stor grad er sentrert.

Som ledd i den grønne omstillingen for kundene er det iverksatt prosesser å etablere produkter for bedriftskunder knyttet til blant annet omstillingsfinansiering. Det er også iverksatt initiativer for å samle utslippsdata på kundenivå, forbedring av

klimarisikovurderinger på bransjenivå, og bygge kompetanse hos både bedriftsrådgivere og -kunder.

ESG-risiko er definert som en driver for de tradisjonelle risikoene konsernet står ovenfor, og er integrert i kredittisikovurderingen av bedriftskunder, og inngår som fast element i kredittkomité og risikostyring. Det er etablert interne retningslinjer for håndtering av ESG-risiko for konsernets bedriftsrådgivere. Kundens ESG-risiko hensyntas i nedbetalingsprofil, differensiert låneutmåling, avdragsprofil og andre lånevilkår. Samtlige engasjement over 10 millioner kroner vurderes ved bruk av SpareBank 1-allianses risikoklassifiseringsverktøy kalt ESG-modellen.

Kredittkvaliteten i utlånsporteføljen er god. Konkursraten i regionen har økt, men det har foreløpig hatt begrenset påvirkning på utlånsporteføljen, og tap på utlån og garantier har vært moderate i 2024.

Forsterket satsing i Trondheim og økt samhandling med SpareBank 1 Regnskapshuset SMN bidrar til at Næringsliv tar markedsandeler i Midt-Norge. Oslo-etableringen har utviklet seg som planlagt og bidratt til utlånsvekst innen utvalgte bransjer hvor SpareBank 1 SMN har kompetanse og erfaring.

Resultatregnskap (mill. kr)	2024	2023
Renteinntekter	2.266	2.162
Netto provisjons- og andre inntekter	326	298
Sum inntekter	2.592	2.461
Sum driftskostnader	587	552
Resultat før tap	2.005	1.909
Tap på utlån, garantier m.v.	120	-68
Resultat før skatt	1.885	1.977

Balanse	2024	2023
Utlån til kunder	61.470	57.191
Herav solgt til Boligkreditt og Næringskreditt	-1.277	-1.576
Innskudd fra og gjeld til kunder	69.734	62.988

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har omtrent 625 medarbeidere fordelt på 45 steder i Trøndelag, Møre og Romsdal, Innlandet og Oslo. Selskapet er en fullverdig økonomi- og teknologileverandør. Selskapet er en av de tre største aktørene i regnskapsbransjen i Norge.

I tillegg til tradisjonelle regnskaps- og rådgivningstjenester, tilbyr selskapet spesialisttjenester innen HR, skatt og avgift, virksomhetsstyring, transaksjonsrådgivning, bærekraftsrapportering- og rådgivning, samt salg og rådgivning knyttet til valg og implementering av ulike IT-løsninger.

Selskapet har omtrent 12.000 kunder i alle bransjer, hvor de aller fleste tilhører SMB-markedet. I tillegg er det etablert en egen Storkundeavdeling i Trondheim, som har en betjeningsmodell tilpasset kunder med omsetning over 100 millioner kroner, eller som har behov for særskilt faglig kompetanse i leveransen.

Regnskapsbransjen er i rask endring, og for å holde tritt med utviklingen er selskapet fokusert på å tilby betjeningsmodeller og tjenester som forenkler hverdagen til kundene. Selskapet har oppnådd økt tilgjengelighet og relevans gjennom en felles betjeningsmodell med bedriftsmarkedet i banken innenfor bank og regnskap. Ved å ta i bruk ny teknologi i regnskapssystemene og sikre effektiv arbeidsmetodikk både hos regnskapsrådgiveren og kunden, skaper selskapet verdi for kundene. Selskapets brede tjenesteportefølje, som kombinerer tradisjonell regnskapsføring med spesialistenheter, gjør at kunden får bistand fra A til Å.

Selskapets rådgivningstjenester bidrar i omstillingsarbeidet til kundene på flere områder:

HR-konsulenter kan bistå med å implementere tiltak som fremmer mangfold, inkludering, trivsel og engasjement og reduserer stress. De kan også tilby opplæringsprogrammer hvor ESG er integrert, og som vil kunne støtte ledelsen i ulike tiltak. Ved å integrere disse elementene i HR-strategien, styrkes den sosiale dimensjonen av ESG og forbedrer organisasjonens samlede bærekraft.

Avdeling for bærekraftsrapportering- og rådgivning hjelper kundene med å utarbeide bærekraftsrapportering og integrere denne i øvrig finansiell rapportering, slik at kundene kan måle og rapportere på miljømessig og sosial påvirkning.

Selskapet vil fortsette arbeidet med konkrete bærekraftsrelaterte målsetninger ved å fastsette strategi og planer for forretningsområdet for 2025 og de kommende årene. Selskapet leverte en omsetning på 808 millioner kroner og et årsresultat på 78 millioner kroner i 2024.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN (93,3%)	2024	2023
Sum inntekter	808	720
Sum driftskostnader	730	612
Resultat før skatt (mill. kr)	78	108
Driftsmargin	10%	15%

SpareBank 1 Finans Midt-Norge har sitt nedslagsfelt på Østlandet, Vestlandet og i Midt-Norge, og har en utlånsportefølje på 13 milliarder kroner. Selskapet tilbyr leasing, næringslån, salgspantlån og fakturasalg til om lag 38.847 privatkunder og 3.388 bedriftskunder i Norge med omkring 60 medarbeidere.

Selskapet formidler sine produkter gjennom eierbankene nevnt ovenfor, forhandlere og direktesalg. Det ble i 2024 inngått en egen distribusjonsavtale med Sparebanken Møre for distribusjon til privatkunder. Hovedandelen av transaksjonene er innen brukmarkedet.

Andelen objekter som finansieres med elektriske drivlinjer er sterkt økende innenfor både privat- og bedriftsmarkedet. Kredittpolicyen til selskapet gir tydelige retningslinjer for ulike krav til virksomheter, produkter og bransjer, og det er særlige hensyn til bærekraft slik at selskapet legger til rette for at kundene kan ta mer bærekraftige valg ved anskaffelse av nye objekter. Eksempelvis blir ikke særskilt forurensende objekter finansiert. For grønne objekter tilbys det egne produkter med fordelaktige betingelser. Selskapet vil fortsette å jobbe med konkrete bærekraftsrelaterede målsetninger i 2025.

Selskapet leverte en omsetning på 453 millioner kroner og et årsresultat på 298 millioner kroner i 2024.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge (57,3%)	2024	2023
Sum inntekter	453	311
Sum driftskostnader	136	115
Tap på utlån, garantier m.v.	20	86
Resultat før skatt (mill. kr)	298	111

Øvrige selskaper

I tillegg til de ovenfornevnte datterselskapene har konsernet fire datterselskaper som ikke tilhører eksplisitte segment i konsernets segmentrapportering eller i periodisk rapportering til styret og ledelsen.

SpareBank 1 SMN Invest er et heleid datterselskap av SpareBank 1 SMN, og eier aksjer og andeler i regionale vekstselskaper og fond. Aktiviteten i selskapet er redusert, og selskapet vil ikke investere i nye enkelt-selskaper. Porteføljen trappes ned over tid, og det settes følgelig ingen bærekraftsrelaterede målsetninger. Selskapets verdipapirportefølje har en verdi på 589 millioner kroner (531 millioner) ved utgangen av 2024.

Selskapet leverte et årsresultat på 33 millioner kroner i 2024. Selskapet har ingen ansatte.

SpareBank 1 SMN Kvartalet drifter en del av konsernets hovedkontor i Trondheim sentrum. Selskapet har fem ansatte som jobber i resepsjon, personalrestaurant og konferansesenter.

Selskapets lokaler skal være en foretrukket arena for utøvelse av kultur- og næringslivsaktiviteter i Trondheim. Selskapet betjener både privatkunder og bedriftskunder. Personalrestauranten leies ut til blant annet bedriftsarrangement, julebord og bryllup, og konferansesenteret har i løpet av 2024 blant annet arrangert næringslivsarrangement som «Verdifulle dager» og «Trøndelag på børs».

Selskapet har fokus på avfallshåndtering og reduksjon av matsvinn som en del av driften av personalrestaurant og selskapslokaler. Innkjøp av kortreiste og lokale råvarer er også viktig for å støtte opp under lokalt næringsliv og landbruk.

Selskapet leverte en omsetning på 43 millioner kroner og et årsresultat på 10 millioner kroner i 2024.

SpareBank 1 Bygget Steinkjer AS og **St. Olavs Plass 1 SMN AS** er lokalisert i henholdsvis Steinkjer og Ålesund, og er administrative eiendomsselskap. Selskapene har ingen ansatte.

I finanshuset i Strandvegen 25 på Steinkjer er det kun konserninterne leietakere, og i tråd med konsernets fokus på energieffektivisering og gode arbeidsforhold er det i flere år gjennomført omfattende oppgraderinger av bygget.

I 2024 er det gjennomført energikartlegging med støtte fra Enova. Kartleggingen har identifisert flere energieffektiviseringstiltak som vil bli gjennomført i 2025. I tillegg er det igangsatt prosesser for å sertifisere bygget som Breeam In-Use.

I finanshuset lokalisert på St. Olavs Plass 1 i Ålesund har konsernet både interne leietakere og eksterne leietakere. Det er viktig at lokalene også tilfredsstillere eksterne leietakeres krav og forventninger, og det er i flere år blitt gjennomført omfattende oppgraderinger av bygget. Det er gjennomført energikartlegging med støtte fra Enova i 2024. I forbindelse med dette er identifisert flere energieffektiviseringstiltak som vil bli gjennomført i 2025. I tillegg er det i 2024 oppgradert heis, skiftet varmtvannsberedere og fullført vedlikehold av fuger i steinfasade.

Selskapene har inntekter på henholdsvis 3,7 og 7,5 millioner kroner, og et årsresultat på henholdsvis minus 0,5 og 0,3 millioner kroner.

Balanse, finansiering og likviditet

Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital ved utgangen av 2024 var 248 milliarder kroner (233 milliarder) og har økt med 15 milliarder, tilsvarende 6,4 prosent, siste 12 måneder.

Per 31. desember 2024 er utlån på til sammen 69 milliarder kroner (66 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler utlånsvest, inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Utlån

Siste 12 måneder har brutto utlånsvolum økt med 13,0 milliarder kroner, tilsvarende 5,5 prosent (11,9 prosent) og var 249,4 milliarder (236,3 milliarder) ved utgangen av året.

Utlånsvesten til privatmarkeds kunder i banken var 5,0 prosent (13,1 prosent) i 2024. Totale utlån til privatmarked i banken var 175,1 milliarder kroner (166,7 milliarder) ved utgangen av fjerde kvartal 2024. Fjorårstall er påvirket av fusjonen med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre.

Utlån til næringslivssegmentet i banken økte med 7,5 prosent (10,4 prosent) i 2024. Totale utlån til næringsliv i banken var 61,5 milliarder (57,2) per 31. desember 2024. Fjorårstall er påvirket av fusjonen med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre.

SpareBank 1 Finans' brutto utlånsvolum var 13,2 milliarder kroner (12,6 milliarder) ved utgangen av 2024.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 8).

Innskudd

Innskudd fra kunder var 140,9 milliarder kroner (132,9 milliarder) ved utgangen av 2024. Innskuddsveksten i 2024 var 6,0 prosent (8,9 prosent).

Innskudd fra personmarkedet var 69,4 milliarder kroner (64,6 milliarder) ved utgangen av året. Innskudd fra personmarkedet økte med 7,5 prosent (17,6 prosent) i løpet av året.

Innskuddsvekst fra næringslivskunder var siste 12 måneder var 10,7 prosent (0,1 prosent).

Totale innskudd fra næringslivskunder i banken var 69,7 milliarder kroner (63,0 milliarder) per 31. desember 2024.

Som en del av likviditetsstyringen er bankens innskudd i pengemarkedet redusert i løpet av året.

Fjorårstall er påvirket av fusjonen med tidligere SpareBank 1 Søre Sunnmøre.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 35).

Finansiering og likviditet

SpareBank 1 SMN har god likviditet og god tilgang til finansiering. Banken følger en konservativ likviditetsstrategi, med likviditetsreserver som sikrer bankens overlevelse i tolv måneder med ordinær drift uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer for å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon. LCR er beregnet til 183 prosent (175 prosent) per 31. desember 2024.

Konsernets innskuddsdekning inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 57 prosent (56 prosent) per 31. desember 2024.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 83 prosent (89 prosent) ved utgangen av året.

SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt er viktige finansieringskilder for

banken, og lån på samlet 69 milliarder kroner (66 milliarder) er solgt til kredittforetakene per 31. desember 2024.

SpareBank 1 SMN hadde ved utgangen av 2024 13,4 milliarder kroner i etterstilt senior gjeld (SNP). Etterstilt MREL var 35,8 prosent per 31. desember 2024, og SpareBank 1 SMN tilfredsstillter etterstillelseskravet med god margin.

Rating

Bankens rating hos Moody's er Aa3 (outlook stable).

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 31. desember 2024 ble 18,3 prosent mot 18,8 prosent 31. desember 2023.

SpareBank 1 SMN mottok i fjerde kvartal 2023 nytt pilar 2-krav. Kravet ble redusert til 1,7 prosentpoeng og må tilfredsstilles med minimum 56,25 prosent ren kjernekapital. Som følge av endringen er konsernets langsiktige kapitalmål for ren kjernekapitaldekning endret til 16,3 prosent, inkludert Pilar 2-guidance. Banken skal ha et midlertidig tillegg på 0,7 prosent i pilar 2-krav frem til søknad om reviderte IRB-modeller er behandlet. Det midlertidige tillegget på 0,7 prosent er ikke inkludert i bankens langsiktige kapitalmål.

Uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio) på 7,0 prosent per 31. desember 2024 (7,2 prosent) viser at banken er svært solid.

Se note 5 for detaljer.

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. desember 2024 var 128,09 kroner (120,48) og resultatet per egenkapitalbevis i 2024 ble 20,60 kroner (16,88).

Pris/Inntjening var 8,32 (8,40) og pris/bok 1,34 (1,18).

Forsikring for styrets medlemmer og daglig leder

Det er tegnet ansvarsforsikring for styremedlemmer og daglig leder.

Forsikringen dekker sikredes ansvar for formueskade som skyldes krav fremsatt i forsikringsperioden som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlatelse. I tillegg til å dekke selve formueskaden, omfatter forsikringen de nødvendige saksomkostninger for å avgjøre erstatningsspørsmålet forutsatt at erstatningskravet er omfattet av forsikringen. Forsikringen dekker også rimelige og nødvendige kostnader til rådgiver ved offentlig undersøkelser. Dette vil være utgifter som sikrede pådrar seg før det fremmes et krav mot vedkommende. Videre dekker forsikringen krav rettet mot sikrede av eller på vegne av en ansatt som følge av diskriminering, trakassering eller andre

ulovligheter begått under ansettelsen eller unnlatelse av å innføre eller gjennomføre en adekvat personalpolitikk eller prosedyrer.

Utsikter

SpareBank 1 SMN oppnådde et meget godt resultat i 2024 med sterk lønnsomhet og soliditet. I tillegg til et godt driftsresultat bidro gevinsten fra fusjonen mellom Fremtind og Eika Forsikring til å styrke egenkapitalavkastningen.

Ved inngangen til 2025 er det utsikter til lavere rentenivå og økt kjøpekraft hos husholdningene. Inflasjonen har kommet betydelig ned og det er fortsatt lav arbeidsledighet i Midt-Norge.

Den geopolitiske utviklingen gir usikkerhet knyttet til global vekst og inflasjon, som kan endre sentralbankenes rentesetting gjennom 2025. Norges Banks regionale nettverksundersøkelser viser en positiv trend for landsdelen, hvor forventningene ved utgangen av 2024 har utviklet seg fra svakt negativ til nøytrale for Midt-Norge.

SpareBank 1 SMNs ambisjon om økte markedsandeler ligger fast. Vekstambisjonen skal realiseres gjennom initiativ i utvalgte geografier og bransjer. Arbeidet med styrking av synergier på tvers av konsernets forretningsområder fortsetter gjennom en utvidet satsing på finanshusmodellen, hvor det nå er etablert 26 finanshus i SpareBank 1 SMNs nedslagsfelt. Det forventes at satsingene vil bidra ytterligere til konsernets veldiversifiserte inntektsplattform og styrke lønnsomheten i årene fremover.

Kostnadsutviklingen i banken var moderat i 2024 sammenlignet med tidligere år, som var preget av fusjonskostnader og inflasjon. I datterselskapene er det gjort strategiske grep og nysatsninger som har økt kostnadsnivået. I tillegg er kostnadene i datterselskapene i større grad enn banken drevet av aktivitetsnivå, og vil variere med markedsforholdene. Kostnadsprosent er et av konsernets viktigste nøkkeltall, og det forventes at kostnadsveksten i banken vil reduseres ytterligere i 2025.

Risikobildet i SpareBank 1 SMNs utlånsportefølje er tilfredsstillende, selv om det er økt usikkerhet innen bygg og anlegg og varehandel. Antall konkurser i regionen ble redusert i 2024 og er fortsatt lavere enn før pandemien. Kredittkvaliteten i bankens portefølje er god, noe som reflekteres i fortsatt moderate tap.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16,3 prosent. Konsernet venter fortsatt på en avklaring rundt søknaden om reviderte IRB-modeller. Det midlertidige kravet på 0,7 prosentpoeng i pilar 2-krav må derfor fortsatt hensyntas. Implementering av CRR3 og risikovektgulfv for boliglån vil isolert sett redusere konsernets ren kjernekapitaldekning, men kapitaldekningen er fortsatt over regulatoriske krav. SpareBank 1 SMN er i posisjon til å levere på vekstambisjonene samtidig som man ivaretar en god utbyttekapasitet. Konsernets langsiktige utbyttepolitikk om at om lag halyparten av overskuddet skal utbetales som utbytte ligger fast. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte skal

det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, utsikter for lønnsom vekst og strategiske planer. Styret vil overfor bankens representantskap foreslå et utbytte på 12,50 kroner per egenkapitalbevis (12,00 kroner) som er 61 prosent av resultatet, og 896 millioner kroner (860 millioner kroner) som samfunnsutbytte. Størrelsen på utbytte for 2024 må ses i lys av konsernets soliditet, som ved utgangen av fjerde kvartal fortsatt er godt over regulatoriske krav og konsernets langsiktige mål.

SpareBank 1 SMN skal være blant de best presterende i Norden og konsernets overordnede finansielle mål om å levere en avkastning på egenkapitalen på mer enn 13 prosent over tid ligger fast. Hovedpilarene i konsernets strategi er uendret, og fokuset er på gjennomføring og realisering av effekter. Styret er fornøyd med oppnådde resultater i 2024. Konsernet er godt rustet for å styrke markedsposisjonen med en effektiv distribusjon av produkter og tjenester. Styret forventer at også 2025 blir et godt år for konsernet.

Trondheim, 25. februar 2025

Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal Styrets leder	Christian Stav Nestleder	Mette Kamsvåg
Freddy Aursø	Nina Olufsen	Ingrid Finboe Svendsen
Kristian Sætre	Inge Lindseth Ansatterepresentant	Christina Straub Ansatterepresentant
		Jan-Frode Janson Konsernsjef

Til Representantskapet i SpareBank 1 SMN

Uavhengig bærekraftsrevisors attestasjonsuttalelse med moderat sikkerhet

Konklusjon med moderat sikkerhet

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet for den konsoliderte bærekraftsrapporteringen til SpareBank 1 SMN («selskapet») inkludert i seksjon «Bærekraftsrapporten» i årsberetningen («bærekraftsrapporten»), per 31. desember 2024 og for året avsluttet per denne datoen.

Basert på handlingene vi har utført og bevis vi har innhentet, har vi ikke blitt oppmerksom på forhold som gir oss grunn til å tro at bærekraftsrapporten ikke, i det alt vesentlige, er utarbeidet i samsvar med § 2-3 i regnskapsloven, inkludert:

- samsvar med de europeiske standardene for bærekraftsrapportering (ESRS), herunder at prosessen som selskapet har gjennomført for å identifisere den rapporterte informasjonen («Proessen») er i samsvar med beskrivelsen i avsnittet "Konsernets doble vesentlighetsanalyse" i den generelle informasjonen, og
- at opplysningene i avsnittet "EUs taksonomi" i bærekraftsrapporten under klima og natur er i samsvar med kravene i artikkel 8 i EU-forordning 2020/852 («taksonomiforordningen»).

Grunnlaget for konklusjonen

Vi utførte vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med den internasjonale standarden for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 (revidert) – Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon («ISAE 3000 (revidert)») fra International Auditing and Assurance Standards Board.

Innhentede bevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon. Våre oppgaver og plikter i henhold til denne standarden er beskrevet nedenfor under *Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter*.

Vår uavhengighet og kvalitetsstyring

Vi har overholdt kravene til uavhengighet og øvrige etiske forpliktelser i relevante lover og forskrifter i Norge og i International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), som er basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, profesjonell kompetanse og aktsomhet, konfidensialitet og profesjonell adferd.

Revisjonsforetaket anvender den internasjonale standarden for kvalitetsstyring (ISQM 1) som krever at revisjonsforetaket utformer, implementerer og drifter et system for kvalitetsstyring, inkludert retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, profesjonsstandarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Andre forhold

Sammenligningstallene som inngår i bærekraftsrapporten har ikke vært gjenstand for et attestasjonsoppdrag. Dette forholdet har ingen betydning for vår konklusjon.

Ansvar for bærekraftsrapporten

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utforme og implementere en prosess for å identifisere informasjonen som er rapportert i bærekraftsrapporten i samsvar med ESRS, og for å opplyse om denne Prosessen i avsnittet "Konsernets doble vesentlighetsanalyse" i den generelle informasjonen i bærekraftsrapporten. Dette ansvaret inkluderer å:

- forstå konteksten der konsernets aktiviteter og forretningsmessige forbindelser foregår, og å opparbeide en forståelse av dets berørte interessenter,
- identifisere de faktiske og potensielle påvirkningene (både negative og positive) knyttet til bærekraftsforhold, så vel som risikoer og muligheter som påvirker, eller som med rimelighet kan forventes å påvirke, konsernets finansielle stilling, finansielle resultater, kontantstrømmer, tilgang til finansiering eller kapitalkostnad på kort, mellomlang eller lang sikt,
- vurdere vesentligheten av de identifiserte påvirkningene, risikoene og mulighetene knyttet til bærekraftsforhold ved å velge og anvende hensiktsmessige terskler, og
- ta forutsetninger som er rimelige etter omstendighetene.

Ledelsen er også ansvarlig for å utarbeide bærekraftsrapporten, i samsvar med regnskapsloven § 2-3, inkludert:

- samsvar med ESRS, og
- å utarbeide opplysningene i avsnittet "EUs taksonomi" i bærekraftsrapporten, i samsvar med taksonomiforordningen,
- å utforme, gjennomføre og opprettholde slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av en bærekraftsrapport som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og
- å velge og anvende hensiktsmessige metoder for bærekraftsrapportering, og ta forutsetninger og utarbeide estimater som er rimelige etter omstendighetene.

Iboende begrensninger ved utarbeidelse av bærekraftsrapporten

Ved rapportering av fremtidsrettet informasjon i samsvar med ESRS, kreves det at ledelsen utarbeider den fremtidsrettede informasjonen på grunnlag av angitte forutsetninger om hendelser som kan oppstå i fremtiden og mulige fremtidige tiltak fra konsernet. Faktiske utfall vil sannsynligvis avvike ettersom fremtidige hendelser ofte ikke inntreffer som forventet.

Bærekraftsrevisors oppgaver og plikter

Vårt ansvar er å planlegge og utføre attestasjonsoppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for at bærekraftsrapporten ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en uttalelse med moderat sikkerhet som inneholder vår konklusjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil og er å anse som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av bærekraftsrapporten som helhet.

Som del av et oppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med ISAE 3000 (revidert) utøver vi profesjonelt skjønn og opprettholder profesjonell skepsis under hele oppdraget.

Våre oppgaver og plikter med hensyn til Prosessen for bærekraftsrapporten inkluderer å

- oppnå forståelse av Prosessen, men ikke for å avgi en konklusjon om effektiviteten av Prosessen, inkludert utfallet av Prosessen,
- vurdere om den identifiserte informasjonen adresserer de relevante opplysningskravene i ESRS, og

- utforme og utføre handlinger for å evaluere om Prosessen er i samsvar med selskapets beskrivelse av Prosessen, som opplyst om i avsnittet "Konsernets doble vesentlighetsanalyse" i den generelle informasjonen.

Våre andre oppgaver og plikter med hensyn til bærekraftsrapporten inkluderer:

- å identifisere hvor vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter eller utilsiktede feil sannsynligvis kan forekomme, og
- å utforme og utføre handlinger rettet mot opplysninger i bærekraftsrapporten der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme. Risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter er høyere enn risikoen for ikke å avdekke vesentlig feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, ettersom misligheter kan innebære fordekt samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

Sammendrag av utført arbeid

Et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis om bærekraftsrapporten. Handlingene ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet varierer i type og tidspunkt fra handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet, og de er også av et mindre omfang enn handlingene ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet. Følgelig er graden av sikkerhet som er oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet, betydelig lavere enn sikkerheten som ville ha vært oppnådd ved et attestasjonsoppdrag med betryggende sikkerhet.

Typen, tidspunktet for og omfanget av valgte handlinger er gjenstand for profesjonelt skjønn, inkludert identifiseringen av opplysninger der det er sannsynlig at vesentlig feilinformasjon kan forekomme i bærekraftsrapporten, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil.

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til Prosessen,

- opparbeidet oss en forståelse av Prosessen ved å
  - foreta forespørslers for å forstå kildene til informasjonen som er brukt av ledelsen (f.eks. involvering av interessenter, forretningsplaner og strategidokumenter), og
  - gjennomgå selskapets interne dokumentasjon av Prosessen, og
- vurdert om bevis, innhentet gjennom våre handlinger rettet mot Prosessen som er implementert av selskapet, er i samsvar med beskrivelsen av Prosessen i avsnittet "Konsernets doble vesentlighetsanalyse" i den generelle informasjonen.

Ved gjennomføring av vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet har vi, med hensyn til bærekraftsrapporten,

- opparbeidet oss en forståelse av konsernets rapporteringsprosesser som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, ved å
  - opparbeide en forståelse av konsernets kontrollmiljø, prosesser og informasjonssystemer som er relevante for utarbeidelsen av bærekraftsrapporten, men ikke med formål om å gi en konklusjon om effektiviteten av konsernets interne kontroll, og
  - opparbeidet oss en forståelse av konsernets risikovurderingsprosess,
- vurdert om informasjonen identifisert gjennom Prosessen er inkludert i bærekraftsrapporten,
- vurdert om strukturen og presentasjonen i bærekraftsrapporten er i samsvar med ESRS,

- rettet forespørslers til relevante personer på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,
- utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger i bærekraftsrapporten,
- sammenlignet opplysninger i bærekraftsrapporten mot tilsvarende opplysninger i regnskapet og andre deler av årsberetningen, når det er aktuelt,
- vurdert metodene, forutsetningene og dataene for utarbeidelse av estimater og fremtidsrettet informasjon,
- opparbeidet oss en forståelse av selskapets prosess for å identifisere økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, og de tilhørende opplysningene i bærekraftsrapporten,
- vurdert om informasjon om økonomiske aktiviteter som er omfattet av og forenlige med taksonomiforordningen, er inkludert i bærekraftsrapporten, og
- rettet forespørslers til relevante personer og utført substanshandlinger på utvalgte opplysninger etter taksonomien inkludert i bærekraftsrapporten.

Trondheim, 25. februar 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Marius Fevaag Larsen
Statsautorisert revisor - Bærekraftsrevisor
(elektronisk signert)

Årsregnskap med noter

Resultatregnskap	204
Balanse	206
Endringer i egenkapital	209
Kontantstrømoppstilling	213
Noter til regnskapet	215
Analyse av regnskapet (konsern)	329
Egenkapitalbevis	334

Resultatregnskap

Morbank			Konsern		
2023	2024	(mill. kr)	Noter	2024	2023
9.219	11.122	Renteinntekter effektiv rentes metode	17	11.685	9.721
1548	1.883	Andre renteinntekter	17	1.875	1542
6.622	8.180	Rentekostnader	17	8.187	6.631
4.144	4.824	Netto renteinntekter	4	5.373	4.632
1.117	1.315	Provisjonsinntekter	18	1.611	1.370
114	135	Provisjonskostnader	18	224	199
73	65	Andre driftsinntekter	18	1.006	913
1.076	1.245	Netto provisjons- og andre inntekter	4	2.392	2.084
711	361	Utbytte	19,44	33	26
-	0	Netto resultat fra eierinteresser	19,39	1.254	297
464	45	Netto resultat fra finansielle instrumenter	19	70	476
1176	406	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	4	1.357	799
6.396	6.475	Sum inntekter		9.123	7.515
849	1.012	Personalkostnader	20,22	1.981	1.691
1.121	1.084	Andre driftskostnader	21,31,32,33	1.319	1.326
1.969	2.096	Sum driftskostnader	4	3.300	3.017
4.426	4.379	Resultat før tap		5.823	4.498
-72	156	Tap på utlån og garantier	4,1	176	14
4.498	4.223	Resultat før skatt		5.647	4.484
820	940	Skattekostnad	23	1.054	904
-	-	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	39	-2	108
3.678	3.283	Resultat for regnskapsåret		4.591	3.688
122	137	Hybridkapitaleiernes andel av periodens resultat		146	125
2.376	2.101	Egenkapitalbeveiseiernes andel av periodens resultat		2.970	2.331
1.181	1.044	Grunnfondskapitalens andel av periodens resultat		1.370	1159
		Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		106	74
3.678	3.283	Resultat for regnskapsåret		4.591	3.688
		Resultat/Utvannet resultat per egenkapitalbevis		20,10	16,88

Totalresultat

Morbank			Konsern		
2023	2024	(mill. kr)	Noter	2024	2023
3.678	3.283	Resultat for regnskapsåret		4.591	3.688
		Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat			
-27	70	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	22	70	-27
7	-17	Skatt på estimatavvik pensjon		-17	7
-		Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		9	6
-20	52	Sum		62	-14
		Poster som vil bli reklassifisert til resultat			
-5	-4	Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader		-4	-5
-		Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet		-148	-140
-5	-4	Sum		-153	-145
-25	48	Sum andre inntekter og kostnader		-91	-158
3.653	3.331	Totalresultat for regnskapsåret		4.500	3.530
122	137	Hybrikkapitaleierernes andel av periodens totalresultat		146	125
2.359	2.134	Egenkapitalbeveiseiernes andel av periodens totalresultat		2.909	2.225
1173	1.060	Grunnfondskapitalens andel av periodens totalresultat		1.339	1.106
		Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat		106	74
3.653	3.331	Totalresultat for regnskapsåret		4.500	3.530

Balanse

Morbank				Konsern	
31.12.2023	31.12.2024	(mill. kr)	Noter	31.12.2024	31.12.2023
EIENDELER					
1.172	654	Kontanter og fordringer på sentralbanker	12,24	654	1.172
19.241	19.785	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7,12,13,24,26	9.166	8.746
156.464	166.312	Netto utlån til kunder	4,8,9,10,11,12,13,24,25,26	179.254	168.955
34.163	36.649	Sertifikater og obligasjoner	12,13,24,25,27	36.650	34.163
6.659	7.231	Derivater	12,24,25,28,29	7.231	6.659
731	587	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	24,25,30	1.050	1137
6.270	6.789	Investering i eierinteresser	39,40,41,44	10.084	8.695
2.090	2.225	Investering i konsernselskaper	39,41	-	-
98	98	Virksomhet holdt for salg	30,39	190	112
812	797	Immaterielle eiendeler	31	1.230	1228
1.321	1.599	Øvrige eiendeler	4,12,22,23,24,26,32,33,34	2.189	1.849
229.020	242.726	Sum eiendeler	14,15	247.699	232.717

Morbank			Konsern		
31.12.2023	31.12.2024	(mill. kr)	Noter	31.12.2024	31.12.2023
GJELD					
13.160	13.940	Innskudd fra kredittinstitusjoner	7,24,26	13.941	13.160
133.462	141.485	Innskudd fra og gjeld til kunder	4,24,26,35	140.897	132.888
12.597	36.570	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	24,26,29,36	36.570	33.417
3.411	13.352	Etterstilt gjeld	24,26,29,36	13.352	12.415
6.989	6.152	Derivater	24,26,27,30	6.152	6.989
2.262	2.673	Annen gjeld	22,23,24,25,26,37	3.527	3.005
-	0	Virksomhet holdt for salg	39	2	1
2.169	2.656	Ansvarlig lånekapital	16	2.735	2.247
203.871	216.829	Sum gjeld		217.175	204.120
EGENKAPITAL					
2.884	2.884	Eierandelskapital	43	2.884	2.884
-	-0	Egenbeholdning eierandelskapital	43	-0	-
2.422	2.422	Overkursfond		2.422	2.422
8.482	8.721	Utjevningfond		8.721	8.482
1.730	1.803	Avsatt utbytte		1.803	1.730
860	896	Avsatt gaver		896	860
6.865	6.984	Grunnfondskapital		6.984	6.865
106	245	Fond for urealiserte gevinster		245	106
-	-	Annen egenkapital		3.709	2.677
1.800	1.943	Hybridkapital	5,38	2.039	1.903
		Ikke-kontrollerende eierinteresser		821	666
25.150	25.898	Sum egenkapital	5	30.523	28.597
229.020	242.726	Sum gjeld og egenkapital	14,15	247.699	232.717

Trondheim, 25. februar 2025

Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Christian Stav
Nestleder

Mette Kamsvåg

Freddy Aursø

Nina Olufsen

Ingrid Finboe Svendsen

Kristian Sætre

Inge Lindseth
Ansatterrepresentant

Christina Straub
Ansatterrepresentant

Jan-Frode Janson
Konsernsjef

Endringer i egenkapital

Regnskapsprinsipp

Foreslått utbytte på egenkapitalbevis og gaver regnskapsføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens representantskap

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Eierandelskapital	Overkursfond	Grunnfondskapital	Utjevningfond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybridkapital	
Egenkapital per 1.1.23	2.597	895	6.408	7.877	1.314	70	0	1.726	20.887
Resultat for regnskapsåret	-	-	299	602	2.591	37	27	122	3.678
Utvidede resultatposter									
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-5	-	-5
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-20	-	-20
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-25	-	-25
Totalresultat for perioden	-	-	299	602	2.591	37	3	122	3.653
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2022	-	-	-	-	-840	-	-	-	-840
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-474	-	-	-	-474
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	416	416
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-342	-342
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-122	-122
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-0	-	-	3	-	-	-	-	2
Fusjon SpareBank1 Søre Sunnmøre	288	1.526	158						1.972
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-3	-	-3
Sum transaksjoner med eierne	287	1.526	158	3	-1.314	-	-3	-48	610
Egenkapital per 31.12.23	2.884	2.422	6.865	8.482	2.591	106	0	1.800	25.150

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						Sum egenkapital
	Eierandelskapital	Overkursfond	Grunnfonds-kapital	Utjevning-fond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybridkapital	
Egenkapital per 1.1.24	2.884	2.422	6.865	8.482	2.591	106	-	1.800	25.150
Resultat for regnskapsåret	-	-	119	239	2.698	139	-49	137	3.283
Utvidede resultatposter									
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-4	-	-4
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	52	-	52
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	48	-	48
Totalresultat for perioden	-	-	119	239	2.698	139	-1	137	3.331
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2023	-	-	-	-	-1.730	-	-	-	-1.730
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-860	-	-	-	-860
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	450	450
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-307	-307
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-137	-137
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	1	-	-	-	-	1
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-	1	-2.591	-	1	6	-2.583
Egenkapital per 31.12.24	2.884	2.422	6.984	8.721	2.698	245	-0	1.943	25.898

Konsern	Kontrollerende eierinteresser										
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							IKE	Sum egenkapital
	Eierandelskapital	Overkursfond	Grunnfondskapital	Utjevningfond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybridkapital			
(mill. kr)											
Egenkapital per 1.1.23	2.586	895	6.408	7.828	1.314	70	2.940	1.769	997	24.807	
Periodens resultat	-	-	299	602	2.591	37	-40	125	74	3.688	
Utvidede resultatposter										-	
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-133	-	-	-133	
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-5	-	-	-5	
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	-20	-	-	-20	
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-158	-	-	-158	
Totalresultat for perioden	-	-	299	602	2.591	37	-198	125	74	3.530	
Transaksjoner med eierne											
Utbetalt utbytte for 2022	-	-	-	-	-840	-	-	-	-	-840	
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-474	-	-	-	-	-474	
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	519	-	519	
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-385	-	-385	
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-125	-	-125	
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	-0	-	-	3	-	-	-	-	-	2	
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets ¹⁾	11	-	-	49	-	-	10	-	-	70	
Fusjon SpareBank1 Søre Sunnmøre	288	1.526	158						-93	1.879	
SB1 Markets fra datterselskap til tilknyttet selskap							110			110	
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-16	-	-	-16	
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-169	-	-	-169	
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	-312	-312	
Sum transaksjoner med eierne	298	1.526	158	52	-1.314	-	-65	10	-405	260	
Egenkapital per 31.12.23	2.884	2.422	6.865	8.482	2.591	106	2.677	1.903	666	28.597	

1) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank 1 Markets' tradingaktivitet

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									Sum egenkapital
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						IKE	
	Eierandelskapital	Overkursfond	Grunnfondskapital	Uttevningfond	Utbytte og gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybridkapital		
(mill. kr)										
Egenkapital per 1.1.24	2.884	2.422	6.865	8.482	2.591	106	2.677	1.903	666	28.597
Resultat for regnskapsåret	-	-	119	239	2.698	139	1.145	146	106	4.591
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-139	-	-	-139
Verdiendring utlån klassifisert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-4	-	-	-4
Estimatavvik pensjoner	-	-	-	-	-	-	52	-	-	52
Sum andre inntekter og kostnader	-	-	-	-	-	-	-91	-	-	-91
Totalresultat for perioden	-	-	119	239	2.698	139	1.053	146	106	4.500
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2023	-	-	-	-	-1.730	-	-	-	-	-1.730
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-860	-	-	-	-	-860
Ny hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	450	-	450
Tilbakekjøp hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-315	-	-315
Betalte renter hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-146	-	-146
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	0	-	-	0
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-21	-	-	-21
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	48	48
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-	1	-2.591	-	-21	-10	48	-2.573
Egenkapital per 31.12.24	2.884	2.422	6.984	8.721	2.698	245	3.709	2.039	821	30.523

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill. kr)	2024	2023
-6.270	-9.987	Reduksjon/(økning) utlån til kunder	-10.458	-6.834
8.263	10.324	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	10.961	8.805
4.331	-538	Reduksjon/(økning) utlån til kredittinstitusjoner	-414	4.517
856	1.017	Renteinnbetalinger på utlån til kredittinstitusjoner	919	783
622	8.048	Økning/(reduksjon) innskudd fra kunder	8.034	738
-3.632	-4.974	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-4.926	-3.600
-1.480	748	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinstitusjoner	748	-1.472
-514	-551	Renteutbetalinger på innskudd fra kredittinstitusjoner	-551	-514
5.881	-1.902	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	-1.765	5.881
1.288	1.579	Renteinnbetalinger fra sertifikater og obligasjoner	1.466	1.282
221	-766	Reduksjon/(økning) derivater	-766	221
-802	-837	Renter derivater	-837	-802
2.084	1.221	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	2.424	2.946
-2.822	-2.737	Reduksjon/(økning) annen gjeld	-3.959	-3.936
8.026	646	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	877	8.016
35		Økning av kontanter ved fusjon		35
-125	-176	Brutto investeringer bygninger/driftsmidler	-241	-207
-	-	Salg bygninger/driftsmidler	-	-
302	117	Utbytte datterselskap	-	-0
-	-37	Innbetalt kapital ved reduksjon eierandel datterselskaper	-	-
-69	-97	Utbetalinger av kapital ved økning eierandel datterselskap	-	-
391	-	Utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	201	391
123	200	Innbetalinger fra salg av eierandeler tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	198	142
-190	-717	Utbetalinger fra kjøp av eierandeler tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	-717	-198
-	-	Innbetalinger fra eiendeler holdt for salg	-80	163
18	43	Utbytte fra øvrige aksjer og andeler	33	26
1.590	1.411	Reduksjon/salg aksjer og eierinteresser	1.382	1.638

-1.487	-1.175	Økning/kjøp aksjer og eierinteresser	-1.208	-1.509
589	-432	B) Netto likviditetsendring investeringer	-432	482
5.280	7.589	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7.589	5.280
-11.204	-4.820	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	-4.820	-11.204
-1.207	-1.430	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-1.430	-1.207
750	900	Opptak av ansvarlig lånekapital	902	826
-750	-400	Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-400	-793
-125	-187	Renteutbetalinger på utstedt ansvarlig lånekapital	-194	-128
2	1	Utbetalinger knyttet til eierandelskapital	1	153
-840	-1.730	Utbetalt utbytte	-1.730	-840
-	201	Utbetalt utbytte til ikke-kontrollerende eierinteresser	-9	-121
-474	-860	Gaveutdeling	-860	-474
416	143	Opptak av hybridkapital	450	519
-342	-	Tilbakebetaling av hybridkapital	-315	-385
-122	-137	Renteutbetalinger på utstedt hybridkapital	-146	-125
-8.615	-731	C) Netto likviditetsendringer finansiering	-962	-8.498
1	-517	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i året	-517	1
1.171	1.172	Likviditetsbeholdning per 1.1	1.172	1.171
1.172	654	Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	654	1.172
1	-517	Endring	-517	1

Noter til regnskapet

Note 1 - Generell informasjon	216	Note 25 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	284
Note 2 - Regnskapsprinsipper	217	Note 26 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost	287
Note 3 - Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	218	Note 27 - Sertifikater og obligasjoner	290
Note 4 - Segmentinformasjon	222	Note 28 - Finansielle derivater	291
Note 5 - Kapitaldekning og kapitalstyring	224	Note 29 - Regnskapsmessig sikring av gjeld ved utstedelse av verdipapirer	293
Note 6 - Risikoforhold	226	Note 30 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	295
Note 7 - Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld	230	Note 31 - Immaterielle eiendeler	298
Note 8 - Utlån til og fordringer på kunder	231	Note 32 - Eiendom, anlegg og utstyr	300
Note 9 - Fraregning av finansielle eiendeler	241	Note 33 - Leieavtaler	302
Note 10 - Tap på utlån og garantier	243	Note 34 - Øvrige eiendeler	306
Note 11 - Kreditteksponering for hver interne risikorating	254	Note 35 - Innskudd fra og gjeld til kunder	307
Note 12 - Maksimal kreditteksponering	256	Note 36 - Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	309
Note 13 - Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler	260	Note 37 - Annen gjeld og forpliktelse	312
Note 14 - Markedsrisiko knyttet til renterisiko	264	Note 38 - Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	314
Note 15 - Markedsrisiko knyttet til valutaeksponering	265	Note 39 - Investering i eierinteresser	316
Note 16 - Likviditetsrisiko	266	Note 40 - Oppkjøp av virksomheter og virksomhetssammenslutning	322
Note 17 - Netto renteinntekter	268	Note 41 - Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper	323
Note 18 - Netto provisjons- og andre inntekter	269	Note 42 - Eierandelskapital- og struktur	325
Note 19 - Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	270	Note 43 - Resultat per egenkapitalbevis	327
Note 20 - Personalkostnader	271	Note 44 - Hendelser etter balansedagen	328
Note 21 - Andre driftskostnader	275		
Note 22 - Pensjon	276		
Note 23 - Skatt	280		
Note 24 - Klassifisering av finansielle instrumenter	282		

Note 1 - Generell informasjon

Beskrivelse av virksomheten

Se Dette er SpareBank 1 SMN presentert i årsrapporten.

Konsernet SpareBank 1 SMN

SpareBank 1 SMN har sitt hovedkontor i Trondheim, Søndre gate 4. Bankens markedsområder er i hovedsak Trøndelag og Nordvestlandet.

Konsernregnskapet for 2024 ble godkjent av styret 25. februar 2025.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

Grunnlaget for utarbeidelse av årsregnskapet

Selskaps- og konsernregnskapet 2024 for SpareBank 1 SMN er satt opp i overensstemmelse med internasjonale standarder for finansiell rapportering IFRS® Accounting Standards som godkjent av EU (IFRS). Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) og dens forgjenger, IFRS fortolkningskomité. Målegrunnlaget for selskaps- og konsernregnskapet er historisk kost med med unntak av eiendeler som måles til virkelig verdi beskrevet i note 24. Regnskapet er avlagt basert på IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges per 31. desember 2024.

Viktige regnskapsprinsipper

Sparebank1 SMN sine regnskapsprinsipper er beskrevet i hver av notene til årsregnskapet. Følgende regnskapsprinsipper er av ledelsen vurdert som de viktigste regnskapsprinsippene:

Regnskapsprinsipper for Utlån (note 8) og Tap på utlån (note 10)

Regnskapsprinsipper for netto renteinntekter (note 17) og provisjonsinntekter (note 18)

Regnskapsprinsipper for gjeld ved utstedelse av verdipapirer (note 36) og sikring av gjeld (note 29)

Generelle regnskapsprinsipper

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter banken og alle datterforetak som ikke er planlagt avhendet i nær framtid og derfor skal klassifiseres som holdt for salg etter IFRS 5. Som datterforetak regnes alle foretak hvor banken har kontroll, dvs. makt til å styre et foretaks finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av foretakets aktiviteter. Datterforetak er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Ved overtagelse av kontroll i et foretak (virksomhetssammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser balanseført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om immaterielle eiendeler.

Alle transaksjoner innad i konsernet blir eliminert ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert i egen linje under resultat etter skatt i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som egen post.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er bankens funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

Transaksjoner og beholdninger i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved transaksjonskursen. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost.

Endringer i regnskapsprinsipper

Konsernet har vurdert virkningen av endrede regnskapstandarder og fortolkninger (IFRSs) utstedt av IASB og IFRSs godkjent av EU med virkning fra 1. januar 2024 eller senere. Konsernet har vurdert at anvendelse av disse ikke har hatt vesentlig innvirkning på konsernregnskapet for 2024.

Videre har konsernet vurdert virkningen av nye eller endrede regnskapsstandarder og fortolkninger (IFRS) utstedt av IASB som har ennå ikke er effektiv. Konsernet forventer ikke noe vesentlig innvirkning på fremtidige perioder fra vedtakelsen av disse endringene.

Note 3 - Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

Tap på utlån og garantier

Bankens utlånsportefølje reklassifiseres månedlig. Kunder med objektive bevis på tap grunnet betalingsmislighold, svekkelse i kredittverdighet eller andre objektive kriterier er gjenstand for en individuell gjennomgang og beregning av tap. Dersom bankens beregninger viser at nåverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente på innregningsstidspunktet er lavere enn lånets bokførte verdi plasseres utlånet i trinn 3 og det foretas nedskrivning for beregnet tap. Stor grad av skjønn kreves for å vurdere bevis på tap, og estimering av beløp og tidfesting av fremtidige kontantstrømmer for å fastsette beregnet tap påvirkes av dette skjønnnet. Endringer i disse faktorene vil kunne påvirke størrelsen på avsetningen for tap. Hvor sikkerhetsverdier er knyttet til spesielle objekter eller bransjer som er i krise, vil sikkerheter måtte realiseres i lite likvide markeder og vurdering av sikkerhetsverdier kan i slike tilfeller være beheftet med betydelig usikkerhet.

For utlån i trinn 1 og 2 foretas det en beregning av forventet kredittap ved bruk av bankens tapsmodell basert på estimater for sannsynlighet for tap (PD) og tap ved mislighold (LGD), samt eksponering (EAD). Banken benytter samme PD-modell som i IRB, men med forventningsrett kalibrering, det vil si uten sikkerhetsmarginer, som et utgangspunkt for vurdering av økt kredittrisiko. PD-estimatet representerer en 12-måneders sannsynlighet.

Nedskrivninger for eksponeringer i trinn 1 vil være beregning av ett års forventet tap, mens for eksponeringer i trinn 2 blir det beregnet tap over levetiden.

De viktigste inputfaktorene i bankens tapsmodell som bidrar til vesentlige endringer i tapsestimatet og er gjenstand for stor grad av skjønn er følgende:

- Bruk av framoverskuende informasjon og framskrivning av makroøkonomiske variabler for flere scenarier og sannsynlighetsvekting av disse.
- Fastsettelse av hva en vesentlig økning i kredittrisiko er for et utlån.

Bruk av framoverskuende informasjon

Måling av forventet kredittap for hvert trinn krever både informasjon om hendelser og nåværende forhold, samt forventede hendelser og fremtidige økonomiske forhold. Estimering og bruk av framoverskuende informasjon krever stor grad av skjønn. Hvert

makroøkonomiske scenario som benyttes, inkluderer en fremskriving i en femårsperiode. For kreditter der kredittrisikoen er vurdert å ha økt vesentlig siden innvilgelse (trinn 2), er tapsanslag for perioden etter år 5 basert på år 5 når det gjelder nivå for PD og LGD.

Vårt estimat på forventet kredittap i trinn 1 og 2 er et sannsynlighetsvektet snitt av tre scenarier; Basis, Lavt og Høyt scenario. Modellen som beregner modellnedskrivninger er basert på to makrovariable – rentenivå (NIBOR 3 mnd.) og arbeidsledighet (AKU). Forutsetningene i basis scenarioet er basert på forutsetningene i Pengepolitisk Rapport 4/24. Oppdaterte makroforutsetninger dette kvartalet har hatt en liten positiv effekt på nedskrivningsnivået gjennom en noe lavere rentebane i basis scenarioet og økte anslag for prisøkning på boligerk jamfør oppdaterte anslag fra Norges Bank. Lavt scenario er et scenario preget av høy rente og høy arbeidsledighet som i stor grad er basert på Finanstilsynets stresstest i Finansielt utsyn juni 2023. Høyt scenario er et scenario med lav rente og lav arbeidsledighet.

Beregning av konsernets samlede modellnedskrivninger er basert på delberegninger av ECL (forventet kredittap) for 5 porteføljer. For hver av porteføljene er det definert separate forutsetninger med hensyn til hvordan makrovariablene rente og arbeidsledighet påvirker PD og LGD. Sammenhengene mellom makrovariablene og PD er utviklet ved bruk av regresjonsanalyse og simulering, mens sammenhengene mellom makrovariablene og LGD i stor grad er basert på ekspertvurderinger og skjønn. Sammenhengene mellom nivå på makrovariablene og nivå på PD i modellen recalibreres årlig basert på oppdatert misligholdsstatistikk til og med foregående kalenderår. De 5 porteføljene er:

- Boliglån
- Øvrige lån til personmarkedet
- Landbruk
- Bransjer med store balanser / høy langsiktig gjeldsgrad (eiendom, skipsfart, offshore, havbruk, fiskeri)
- Bransjer med mindre balanser / lav langsiktig gjeldsgrad (øvrige bransjer)

Kriteriene for å klassifisere en eksponering i trinn 2 ("vesentlig økt kredittrisiko siden innvilgelse") er ikke endret i kvartalet og omfatter kunder med 30-90 dagers betalingsmislighold, lån med vesentlig økning i PD etter diskontering, kunder med betalingslettelser og kunder som er på bankens watchlist for særlig oppfølging. Kundene innenfor bygg og anlegg (inkludert industrisegment med særlig eksponering mot bygg og anlegg) og i enkelte segment innen fiskeri er vurdert generelt å ha fått vesentlig økt kredittrisiko siden innvilgelse og er derfor klassifisert i trinn 2 eller 3.

Forventet kredittap (ECL) per 31. desember 2024 er beregnet som en kombinasjon av 80 prosent sannsynlighet for basis scenario, 10 prosent sannsynlighet for lavt scenario og 10 prosent sannsynlighet for høyt scenario (80/10/10 prosent).

Effekten av endringen av forutsetninger i 2024 er vist på linjen "Endring som skyldes endrede forutsetninger i tapsmodellen" i note 10. Beregningsmodellen er oppdatert med en ny versjon av LGD-modellen som gjennomgående gir høyere tapsestimater. Samtidig er PD-modellen rekalkulert for å hensynta at beregnet PD i basis-scenariet har ligget høyere enn historisk observerte misligholds nivå. Nettoeffekten av dette er noe reduserte modellnedskrivninger for privatmarked og noe økte modellnedskrivninger for næringsliv. Samlet for 2024 utgjør dette 6 millioner kroner for banken i økte nedskrivninger og 18 millioner kroner for konsernet i reduserte nedskrivninger.

Scenariene vektet med utgangspunkt i vårt beste estimat på sannsynlighet for de ulike utfallene representert. Estimaten oppdateres kvartalsvis og var slik ved vurderingene per 31. desember:

Portefølje	2024			2023		
	Basis	Nedside	Oppside	Basis	Nedside	Oppside
PM (boliglån)	80%	10%	10%	80%	10%	10%
BM ekskl. landbruk og offshore	80%	10%	10%	80%	10%	10%
Landbruk	80%	10%	10%	80%	10%	10%

Sensitiviteter

Første del av tabellen under viser fullt modellberegnet forventet kredittap på grunnlag per 31. desember 2024 i de tre scenarioene, fordelt på porteføljene Privatmarked (PM) og Bedriftsmarked (BM), samt landbruk som summerer seg til Morbank. I tillegg viser tabellen fullt modellberegnet forventet kredittap i datterselskapet SpareBank 1 Finans Midt-Norge (SB1 Finans MN). ECL for morbanken og datterselskapet er summert i kolonnen Konsern.

Andre del av tabellen viser porteføljefordelt ECL ved anvendt scenarievekting samt en alternativ scenarievekting med doblett sannsynlighet for nedside-scenariet.

Dersom man doblett nedside-scenariets sannsynlighet på bekostning av basisscenariet ved utgangen av 2024 ville dette medført en økning i tapsavsetningene på 114 millioner kroner for morbanken og 135 millioner kroner for konsernet.

	BM	PM	Landbruk	Sum morbank	SB 1 Finans MN, BM	SB 1 Finans MN, PM	Sum konsern
ECL i forventet scenario	610	98	89	797	38	15	850
ECL i nedside-scenariet	1.422	316	203	1.941	186	79	2.206
ECL i oppside-scenariet	426	79	66	571	22	11	604
ECL med anvendt scenarievekting 80/10/10	672	118	98	888	51	21	960
ECL med alternativ scenarievekting 70/20/10	754	140	109	1.003	66	27	1.096
Endring ECL ved alternativ vekting	81	22	11	114	15	6	135

Tabellen reflekterer at det er til dels betydelige forskjeller i underliggende PD- og LGD-estimater i de ulike scenarioene og at det er differensierte nivåer og nivåforskjeller mellom porteføljene. På konsernnivå er ECL i oppside-scenariet, som i stor grad reflekterer taps- og misligholdsbildet de seneste årene, om lag 60 prosent av ECL i forventet scenario. Nedside-scenariet gir over dobbel ECL sammenlignet med forventet scenario. Anvendt scenarievekting gir om lag 13 prosent høyere ECL enn i forventet scenario.

Fastsettelse av vesentlig økning i kredittrisiko:

Vurderingen av hva som er vesentlig økning i kredittrisiko krever stor grad av skjønn. Bevegelser mellom trinn 1 og trinn 2 er basert på hvorvidt instrumentets kredittrisiko på balansedagen har økt vesentlig relativt til tidspunktet for førstegangsinnregning. Denne vurderingen gjøres med utgangspunkt i instrumentets økonomiske 12 måneders PD, og ikke forventede tap.

Vurderingen gjøres på hvert enkelt instrument. Vår vurdering gjennomføres minimum kvartalsvis, basert på tre forhold:

1. Banken benytter både absolutte og relative endringer i PD som kriterie for flytting til trinn 2. En endring i PD med over 150% er vurdert å være en vesentlig endring i kredittrisiko. I tillegg må sluttnivået på PD være over 0,6 prosentpoeng.
2. Det gjøres i tillegg en kvalitativ vurdering basert på hvorvidt engasjementet har vesentlig økt kredittrisiko dersom det er gjenstand for særskilt overvåking eller har mottatt betalingslettelser (forbearance).
3. I tillegg vil kunder med 30-90 dagers betalingsmislighold alltid flyttes til trinn 2.

Hvis noen av de nevnte forhold indikerer at en vesentlig økning i kredittrisiko har inntruffet, blir instrumentet flyttet fra trinn 1 til trinn 2.

Se også note 10 Tap på utlån og note 6 Risikoforhold.

Virkelig verdi egenkapitalinteresser

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet vil i hovedsak være verdipapir som omsettes i et aktivt marked. Et aktivt marked er definert som et marked for omsetning av ensartede produkter hvor det normalt finnes villige kjøpere og selgere til enhver tid, og hvor prisene er tilgjengelige for allmennheten. Aksjer notert på en regulert markedsplass faller inn under definisjonen på et aktivt marked. Det kan være utfordringer knyttet til aksjer hvor det er stor forskjell mellom kjøps- og salgskurs, omtalt som spread, og hvor aksjen omsettes sjeldent. Noen vesentlige aksjer vil være basert på interne verdivurderinger, transaksjonspriser eller eksterne analyser av selskapet. Slike aksjer vedsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker. Dette kan være bruk av diskonterte kontantstrømmer eller ved hjelp av sammenligningsprising hvor en benytter lignende selskaper som er børsnoterte og benytter multippelprising for å fastslå verdien på det noterte selskapet. Slike verdsettelse vil kunne være beheftet med usikkerhet. Eventuelle endringer i forutsetninger vil kunne påvirke innregnede verdier. Investeringene i private equity fond foretatt i datterselskapet SpareBank 1 SMN Invest verdsettes basert på net asset value (NAV) som rapporteres fra fondene. Virkelig verdi blir beregnet basert på verdsettelsesprinsipper fastsatt i IFRS 13 og retningslinjer for verdsettelse i henhold til International Private Equity and Venture Capital (IPEV), se www.privateequityvaluation.com.

Ledelsen har basert sine vurderinger på den informasjon som er tilgjengelig i markedet kombinert med beste skjønn. Det er ikke fremkommet ny informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen per 31.12.2024 og frem til styrets behandling av regnskapet 25. Februar 2025. Se for øvrig note 30 for spesifikasjon av aksjer og egenkapitalinteresser.

Virkelig verdi på finansielle derivater og andre finansielle instrumenter

Virkelig verdi av derivater fastsettes ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende instrument, eksempelvis renter og valuta, innhentes i markedet. Ved måling av finansielle instrumenter hvor observerbare markedsdata ikke er tilgjengelig, gjør konsernet antagelser om hva markedsaktører vil legge til grunn ved verdsettelse av tilsvarende finansielle instrumenter. I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn blant annet ved beregning av likviditetsrisiko, kredittrisiko og volatilitet. En endring i de nevnte faktorene vil påvirke fastsatt virkelig verdi på konsernets finansielle instrumenter. For mer informasjon se note 25 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter.

For opsjoner vil volatiliteter være enten observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende instrument. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I den utstrekning markedsprisene som innhentes tar utgangspunkt i transaksjoner med

lavere kredittrisiko, vil dette hensyntas ved at den opprinnelige prisdifferansen målt mot slike transaksjoner med lavere kredittrisiko amortiseres over løpetiden.

Goodwill

Konsernet gjennomfører tester for å vurdere mulig verdifall på goodwill årlig eller ved indikasjon på verdifall. Vurderingen er basert på konsernets bruksverdi. Gjenvinnbart beløp fra kontantstrømgenererende enheter er fastsatt ved beregning av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Kontantstrømmene er basert på historisk inntjening og forventninger om fremtidige forhold og inkluderer antagelser og estimater om usikre forhold. Utfallet av nedskrivningstestene avhenger av anslag på avkastningskrav. Avkastningskravene er skjønnsmessig fastsatt på bakgrunn av tilgjengelig informasjon på balansedagen.

Ved nedskrivningstest av goodwill anses porteføljen å være integrert med bankens øvrige utlåns- og innskuddsvirksomhet, og laveste nivå for kontantgenererende enhet er segmentene Privatmarked og Næringsliv. Goodwill er forholdsmessig fordelt på segmentene basert på andel av utlånsvolum i siste periode før virksomhetssammenslutning. Det estimeres en netto kontantstrøm med utgangspunkt i inntjeningen i bankens utlånsportefølje. Det er utarbeidet en prognose for kontantstrømmene over 5 år med forventet vekst, med et terminalverdi uten vekst deretter. Kontantstrømmene er neddiskontert med et avkastningskrav (før skatt rente) på 8 prosent.

Beregninger viser at verdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer overstiger balanseført goodwill med god margin.

Øvrig goodwill i konsernet beregnes ut fra snitt inntjening i markedsområdet og neddiskonteres med risikofri rente + risikopremie for lignede virksomheter (12-14 prosent).

Oppkjøp

Oppkjøp av et annet selskap skal regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Ved oppkjøpsmetoden skal det foretas en fullstendig merverdiallokering hvor kjøpesum allokteres til identifiserte eiendeler og forpliktelser i det oppkjøpte selskapet. Merverdier utover de som er allokert til identifiserte eiendeler og forpliktelser regnskapsføres som goodwill. Eventuelle mindreverdier skal, etter grundig vurdering, inntektsføres i resultatregnskapet i oppkjøpsåret (badwill). Analysene inneholder både konkrete beregninger og bruk av beste skjønn for å komme frem til en mest mulig riktig virkelig verdi av de oppkjøpte selskapene på oppkjøpstidspunktet. Det er alltid knyttet noe usikkerhet til skjønnsmessige poster, men disse er underbygget av beregninger om forventede kontantstrømmer, sammenlignbare transaksjoner tidligere perioder mv. Se også note 40 Oppkjøp av virksomheter og virksomhetssammenslutning.

Selskap holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Det jobbes kontinuerlig med salg av selskapene, og regnskapsmessig klassifiseres disse som holdt for salg. Se også note 39 Investering i eierinteresser.

Salg av låneporteføljer

Ved salg av låneporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt vurderer konsernet om kriteriene for fraregning er oppfylt i henhold til IAS 39. Ved utgangen av regnskapsåret er alle solgte porteføljer fraregnet morbankens balanse. Se også note 9 Fraregning av finansielle eiendeler.

Overtatte eiendeler

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i enkelte tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtakelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i henhold til eiendelens art i regnskapet.

Note 4 - Segmentinformasjon

Regnskapsprinsipper for segmentrapportering

SpareBank 1 SMN har Privatmarked og Næringsliv samt de vesentligste datterselskapene og tilknyttede selskaper som sine primære rapporteringssegmenter. Konsernet presenterer en sektor- og næringsfordeling av utlån og innskudd som sitt sekundære rapporteringsformat. Konsernets segmentrapportering er i samsvar med IFRS 8. For

datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 31. desember 2024

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Næringsliv	Sunnføre og Fjordane	EM 1	SB 1 Finans MN	SB 1 Regn- skaps-huset SMN	Øvrig	elim	Total
Netto renteinntekter	1.924	1.456	715	6	549	4	-	721	5.373
Renter av anvendt kapital	418	242	161	-	-	-	-	-821	-
Sum renteinntekter	2.342	1.697	876	6	549	4	-	-100	5.373
Netto provisjons- og andre inntekter	752	236	158	505	-96	804	-	33	2.392
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	-5	3	8	1		-	1.254	97	1.357
Sum inntekter	3.088	1.936	1.041	512	453	808	1.254	30	9.123
Sum driftskostnader	668	233	212	442	136	730		880	3.300
Resultat før tap	2.421	1.703	829	71	317	78	1.254	-849	5.823
Tap på utlån, garantier m.v.	30	88	38	-	20	-	-	-0	176
Resultat før skatt	2.390	1.615	792	71	298	78	1.254	-849	5.647
Ek-avkastning *)	18,9 %	23,7 %	16,0 %						16,6 %

Konsern 31. desember 2023

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Næringsliv	Sunnmøre og Fjordane	EM 1	SB 1 Finans MN	SB 1 Regn- skapshuset SMN	Øvrig	elim	Total
Netto renteinntekter	1.824	1.335	598	2	490	4	-	379	4.632
Renter av anvendt kapital	328	195	112	-	-	-	-	-634	-
Sum renteinntekter	2.151	1.530	709	2	490	4	-	-255	4.632
Netto provisjons- og andre inntekter	652	234	110	432	-97	716	-	37	2.084
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	1	6	7	1	-82	-	379	488	799
Sum inntekter	2.804	1.770	826	435	311	720	379	270	7.515
Sum driftskostnader	1.078	407	315	395	115	612		97	3.017
Resultat før tap	1.726	1.363	512	40	196	108	379	173	4.498
Tap på utlån, garantier m.v.	1	45	-118	-	86	-	-	-0	14
Resultat før skatt	1.725	1.318	629	40	111	108	379	173	4.484
Ek-avkastning*)	18,2 %	24,3 %	19,6 %		1,5 %				14,4 %

*) Regulatorisk kapital i henhold til bankens kapitalmål er lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i Privatmarked og Næringsliv.

**) Spesifikasjon av øvrig virksomhet (mill. kr)	2024	2023
SpareBank 1 Gruppen	226	-34
Gevinst fra forsikringsfusjon Fremtind/Eika	452	-
SpareBank 1 Boligkreditt	129	98
SpareBank 1 Næringskreditt	14	10
BN Bank	302	257
SpareBank1 Markets	89	19
SpareBank 1 Kreditt	-10	-13
SpareBank 1 Betaling	-19	-37
SpareBank 1 Forvaltning	54	35
Andre selskaper	15	46
Sum avkastning på eierinteresser	1.254	379
SpareBank 1 Mobilitet Holding		-82
Sum netto avkastning på eierinteresser	1.254	297

Note 5 - Kapitaldekning og kapitalstyring

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV). SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. For foretaksporføljene benyttes Avansert IRB. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Per 31. desember 2024 er samlet minstekrav til ren kjernekapital 14,0 prosent. Kravet til bevaringsbuffer er 2,5 prosent, systemrisikobufferen for norske IRB-A banker 4,5 prosent og den norske motsykliske kapitalbuffer 2,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN. Fra 31. desember 2023 er dette kravet 1,7 prosent og må tilfredsstilles med minimum 56,25 prosent ren kjernekapital. I tillegg må banken ha ytterligere 0,7 prosent i pilar 2-krav frem til søknad om justering av IRB-modeller er behandlet.

I henhold til CRR/CRDIV-forskriften kan ikke gjennomsnittlig risikovekt for engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom i Norge være lavere enn 20 prosent. Per 31. desember 2024 er gjennomsnittlig risikovekter over 20 prosent for konsernet.

Systemrisikobufferen er på 4,5 prosent for de norske engasjementene. For engasjement i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes. Per 31. desember 2024 er den reelle satsen for konsern 4,44 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. desember 2024 er både morbank og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjement.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
25.150	25.898	Sum balanseført egenkapital	30.523	28.597
-1.800	-1.943	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-2.039	-1.903
-812	-771	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-2.272	-1625
-2.591	-2.698	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-2.698	-2.591
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-821	-666
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	700	679
-	-	Periodens resultat	-	-
-	-	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (50 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	-	-
-53	-58	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-78	-72
-412	-407	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-641	-546
-	0	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-2	-4
-350	-350	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-264	-278
19.131	19.670	Sum ren kjernekapital	22.409	21.589
1.800	1.800	Fondsobligasjon	2.409	2.252
-48	-49	Fradrag kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-49	-48
20.883	21.422	Sum kjernekapital	24.769	23.793
		Tilleggskapital utover kjernekapital		
2.150	2.650	Ansvarlig kapital	3.465	2.822
-216	-230	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-230	-216
1.934	2.420	Sum tilleggskapital	3.235	2.606
22.817	23.842	Netto ansvarlig kapital	28.004	26.399

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
Beregningsgrunnlag (RWA)				
15.701	17.015	Spesialiserte foretak	20.514	19.226
11.303	12.252	Foretak	12.422	11.634
19.617	21.185	Massemarked eiendom	39.806	36.333
1.545	1.498	Massemarked øvrig	1.540	1.577
18.558	19.411	Egenkapitalposisjoner IRB	-	-
66.724	71.361	Sum kredittrisiko IRB	74.283	68.770
40	15	Stater og sentralbanker	324	68
1.188	1.450	Obligasjoner med fortrinnsrett	2.100	1.908
4.659	4.540	Institusjoner	3.327	3.495
1.371	1.032	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	1.177	1.829
3.101	3.145	Foretak	6.895	6.325
49	216	Massemarked	9.141	8.785
467	840	Engasjementer med pant i fast eiendom	1.592	1.573
792	889	Egenkapitalposisjoner	5.946	5.809
1.400	1.682	Øvrige eiendeler	2.734	2.224
13.069	13.810	Sum kredittrisiko Standardmetoden	33.235	32.016
279	409	Gjeldsrisiko	405	279
-	-	Egenkapitalrisiko	137	82
-	-	Valutarisiko og oppgjørskrisiko	13	21
6.810	7.859	Operasjonell risiko	13.125	11.548
472	463	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	1.424	1.918
87.354	93.902	Beregningsgrunnlag (RWA)	122.622	114.633
6.988	7.512	Minimumskrav ansvarlig kapital	9.810	9.171
3.931	4.226	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	5.518	5.159

		Bufferkrav		
2.184	2.348	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	3.066	2.866
3.896	4.179	Systemrisikobuffer, 4,44 prosent på konsern	5.444	5.081
2.184	2.348	Motsykliskbuffer, 2,5 prosent	3.066	2.866
8.264	8.874	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	11.576	10.813
6.937	6.571	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	5.315	5.618
Kapitaldekning				
21,9 %	20,9 %	Ren kjernekapitaldekning	18,3 %	18,8 %
23,9 %	22,8 %	Kjernekapitaldekning	20,2 %	20,8 %
26,1 %	25,4 %	Kapitaldekning	22,8 %	23,0 %
Uvektet kjernekapitalandel				
221.334	235.069	Balanseposter	342.557	323.929
7.559	8.473	Poster utenom balansen	10.145	8.984
-513	-513	Øvrige justeringer	-768	-666
228.380	243.028	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	351.934	332.247
20.883	21.422	Kjernekapital	24.769	23.793
9,1 %	8,8 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,0 %	7,2 %

Note 6 - Risikoforhold

Risikostyring

SpareBank 1 SMN har som mål å opprettholde en moderat risikoprofil, og å ha en så høy kvalitet i sin risikooppfølging at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Bankens risikoprofil er kvantifisert gjennom mål for rating, konsentrasjon, risikojustert avkastning, misligholdssannsynlighet, tapsgrader, forventet tap, nødvendig kapital, regulatorisk kapitaldekning samt regulatoriske krav til likviditet.

Prinsippene for risikostyring i SpareBank 1 SMN er fastsatt i bankens risikostyringspolicy. Banken legger stor vekt på å identifisere, måle, styre og følge opp sentrale risikoer for å sikre at konsernet utvikler seg i tråd med vedtatt risikoprofil og strategier.

Bankens tre forsvarslinjer mot finansielle tap eller svekket omdømme består av:

1. Fornuftige risikorammer, som reduserer sannsynligheten for en bankspesifikk hendelse, og en god internkontroll som sikrer etterlevelse av rammene.
2. Periodens resultat, en buffer for å absorbere volatilitet og tap innenfor risikoappetitten, og gir tid til å foreta justeringer i forretningsplaner/risikoprofil.
3. Tilstrekkelig likviditet og egenkapital for å håndtere uventede hendelser og kriser

Risikostyringen i konsernet skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikostyringen skal videre sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen og risikokostnadene, og gjennom dette skape bedre beslutningsgrunnlag
- å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad.
- utnytte synergi og diversifiseringseffekter

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap.

Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i en tolv måneders periode. Risikojustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg. Styret har vedtatt at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av alle mulige uventede tap. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av forventet tap og for risikojustert kapital, men beregningen forutsetter likevel i noen tilfeller bruk av ekspertvurderinger. For risikotyper

hvor det ikke finnes anerkjente metoder for å beregne kapitalbehov, legger banken vekt på å definere rammer for styring av risikoen som begrenser tapsrisiko i henhold til vedtatt risikoappetitt. For ytterligere detaljer vises det til bankens Pilar III-rapportering som er tilgjengelig på bankens hjemmesider.

Konsernet har innarbeidet ESG-risiko i styrende dokumenter, herunder risikostyringspolicy, kredittstrategi og kredittpolitikk. ESG-risiko, herunder klimarisiko, er regnet som en driver for finansiell risiko og risiko for svekket omdømme.

Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp løpende. Status og utvikling rapporteres gjennom periodiske risikorapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for risikostyring, som er uavhengig av de enkelte forretningsområdene i konsernet.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor konsernet.

Konsernet er eksponert for kredittrisiko gjennom alle sine fordringer på kunder og motparter. Hovedsakelig er konsernet eksponert gjennom ordinær utlånsvirksomhet og leasingaktiviteter, men i tillegg er konsernets kredittrisiko knyttet til likviditetsporteføljen samt gjennom motpartsrisiko som oppstår gjennom rente- og valutaderivater.

Kredittrisiko knyttet til konsernets utlånsvirksomhet er det risikoområdet som har høyest krav til kapital, både etter interne vurderinger og kapitalkravberegninger under CRR.

Gjennom den årlige revisjonen av bankens kredittstrategi konkretiserer styret bankens risikoappetitt gjennom fastsettelse av terskler og rammer for bankens kredittportefølje. Rammene definerer grensen for utlånsvirksomheten. Avvik på terskel gjør at kredittsjef må kommentere avviket for styret og i de fleste tilfeller lage handlingsplaner for å redusere risiko. Bankens kredittstrategi og kredittpolicy inneholder retningslinjer for risikoprofilen herunder kredittkvalitet og konsentrasjonsrisiko.

Konsentrasjonsrisiko styres blant annet gjennom fordeling mellom Privatmarked og Næringsliv, begrensning i størrelse på utlån og tapsgrad på enkeltengasjement, rammer for maksimal eksponering for tjue største grupperte engasjement, rammer for maksimal eksponering innenfor bransjer og ramme som sikrer bransjediversifisering blant de 20 største kundene.

Etterlevelse av kredittstrategi og styrevedtatte terskler og rammer følges opp løpende av Konsernkredittutvalget og rapporteres kvartalsvis til styret gjennom risikorapport.

Styret delegerer kredittfullmakt til konsernsjef. Konsernsjef kan videre delegerer fullmakter under konserndirektørnivå. Utlånsfullmaktene er gradert i forhold til engasjementsstørrelse og risikoprofil.

Banken har en egen avdeling for kredittstøtte som bistår eller tar over behandlingen av kunder hvor det er åpenbart, eller anses overveiende sannsynlig, at kunden ikke vil kunne betjene sine forpliktelser uten at det iverksettes tiltak ut over ordinær oppfølging.

Bankens eksponering mot klimarisiko er kartlagt gjennom kvalitative vurderinger av fysisk risiko og overgangsrisiko på bransjenivå, og gjennom krav til ESG-scoring av alle kredittsaker over 10 mill. kr. for næringslivskunder. I tillegg har banken estimert klimagassutslipp fra bankens utlånskunder.

Styret har vedtatt en strategi om at banken skal være en pådriver for grønn omstilling og det utarbeides derfor overgangsplaner mot lavutslippssamfunnet for vesentlige bransjer i banken. Overgangsplanene kommuniserer forventninger og krav til våre kunder. Strategier og policyer blir jevnlig vurdert for å sikre at tiltak mot klimarisiko i utlånsporteføljen er tilstrekkelig iht. risikoappetitt. Banken har i 2024 ikke brukt eksklusjon av bransjer/kundegrupper som virkemiddel for å begrense klimarisiko.

Bankens risikoklassifiseringssystem er utviklet for å kvantifisere kreditt risiko, og dermed kunne styre bankens utlånsportefølje i tråd med bankens kredittstrategi og å måle den risikjusterte avkastningen.

Banken har godkjennelse til å benytte interne modeller i sin risikostyring og kapitalberegning (IRB) for utlån og garantier til massemarked og foretak. Tillatelse til å benytte avansert IRB-metode ble gitt av Finanstilsynet i 2015. Banken bruker IRB-modellene til risikoklassifisering, kapitalallokering, risikoprising og porteføljestyling.

I 2022 ble bankpakken, herunder CRR2, innført i norsk lov. Bankpakken inneholder omfattende krav og retningslinjer for utvikling, anvendelse og validering av IRB-modellene. Hele IRB-systemet til banken er de siste årene revidert for å etterleve nye krav og retningslinjer, både iht. CRR2 og det fremtidige CRR3. Juni 2021 ble søknad om anvendelse av reviderte kredittmodeller levert til Finanstilsynet. Prosessen er fortsatt pågående.

Risikoklassifiseringssystemet (IRB) baserer seg på følgende hovedkomponenter:

1. Misligholdssannsynlighet (PD)

Bankens kredittmodeller er basert på statistiske beregninger av misligholdssannsynlighet. Beregningene er basert på scoringsmodeller som tar hensyn til finansiell stilling samt interne og eksterne adferdsdata. Modellene er delvis Point In Time-orienterte, og reflekterer misligholdsansynligheten i løpet av de neste tolv månedene. Modellene er kalibrert mot et langsiktig utfall.

For å kunne gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni risikoklasser. I tillegg har banken to risikoklasser for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.

Modellene valideres løpende og minimum årlig både med hensyn på evne til å rangere kundene samt å estimere PD-nivå. Valideringsresultatene bekrefter at modellens treffsikkerhet er innenfor interne mål og internasjonale anbefalinger.

Banken har i tillegg utviklet en kontantstrømbasert PD-modell som benyttes for eksponeringer mot utleie av næringseiendom. Banken vil søke Finanstilsynet om å kunne anvende denne modellen i kapitalkravberegningen (IRB).

2. Eksponering ved mislighold (EAD)

EAD er en beregnet størrelse på eksponeringen ved et eventuelt fremtidig misligholdstidspunkt. For trekkrettigheter benyttes en konverteringsfaktor (KF) for å anslå hvor mye av nåværende ubenyttet ramme som vil være trukket opp ved et fremtidig misligholdstidspunkt. For garantier benyttes en myndighetsbestemt KF til å estimere hvor mye av avgitte garantier som vil bli gjort gjeldende etter mislighold. KF valideres løpende og minimum årlig for trekkrettigheter innenfor Privatmarked og Næringsliv. Bankens EAD-modell tar hensyn til ulikheter både mellom produkter og kundetyper.

3. Tap gitt mislighold (LGD)

Banken estimerer tapsgrad for hvert lån basert på forventet tilfriskningsgrad, realisasjonsverdi (RE-verdi) på underliggende sikkerhetsverdier, gjenvinningsgrad på usikret del av lånene samt direkte kostnader ved inndrivelse. Verdierne fastsettes etter faste modeller og faktiske realisasjonsverdier valideres for å teste modellenes pålitelighet.

Estimert tapsgrad skal ta hensyn til en framtidig lavkonjunktur. Med et begrenset datagrunnlag fra lavkonjunktur har banken lagt inn betydelige sikkerhetsmarginer i sine estimer for å sikre konservative anslag ved beregning av kapitalkrav.

De tre overnevnte parameterne (PD, EAD og LGD) danner grunnlaget for konsernets porteføljeklassifisering, statistisk beregning av forventet tap (EL) og behov for nødvendig økonomisk og regulatorisk kapital.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko i derivathandel styres gjennom bruk av ISDA og CSA-avtaler med de finansinstitusjoner som utgjør bankens største motparter. ISDA regulerer oppgjør mellom finansielle motparter. CSA-avtalene begrenser maksimal eksponering gjennom markedsevaluering av porteføljene og margininnbetaling når verdiendringen i porteføljene overstiger maksimal avtalt ramme eller minimum overføringsbeløp. Banken vil fortsette å inngå CSA-avtaler med finansielle motparter for å styre motpartsrisikoen. Se note 12 for ytterligere beskrivelse av disse avtalene.

For kunder sikres motpartsrisikoen gjennom bruk av kontantdepot eller andre sikkerheter som til enhver tid skal overstige markedsverdien av kundens portefølje. Det er etablert egne rutiner for innkalling av ytterligere sikkerheter eller lukking av posisjoner dersom markedsverdiene overstiger åtti prosent av sikkerhetene.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er en felles betegnelse for risikoen for tap som oppstår som følge av endringer i kurser eller priser på finansielle instrumenter. Markedsrisiko oppstår i SpareBank 1 SMN hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i obligasjoner, sertifikater og aksjer, utlån/innlån i annen valuta enn kroner og forskjeller i renteaftaler på konsernets rentebærende eiendeler og gjeld. SpareBank 1 SMN har utkontraktert kundehandel med rente og valutainstrumenter til SpareBank 1 Markets. Denne kundeaktiviteten, samt SpareBank 1 Markets anvendelse av bankens balanse, påvirker også bankens markedsrisiko.

Styringen av markedsrisiko skjer gjennom rammer for blant annet investeringer i aksjer, obligasjoner og posisjoner i rente og valutamarkedene. Bankens strategi for markedsrisikoområdet legger grunnlaget for utarbeidelse av ledelsesrapportering, kontroll og oppfølging av rammer og retningslinjer.

Banken begrenser markedsrisiko gjennom aktiv bruk av sikringsinstrumenter. Udekket markedsrisiko skal styres innenfor tildelte risikorammer. Rammene gjennomgås minst årlig og vedtas av bankens styre. Etterlevelse av rammene overvåkes av avdeling for risikostyring, og status rapporteres kvartalsvis til styret.

Renterisiko er risiko for tap som følge av endringer i markedsrentene. Renterisikoen for alle renteposisjoner kan uttrykkes ved å se på endringen i verdien på renteinstrumentene ved en renteendring på ett prosentpoeng på hele rentekurven på alle balanseposter. Konsernet benytter analyser som viser effekten av nevnte renteendring for ulike løpetidsbånd, og det er egne rammer for renteeksponering innenfor hvert løpetidsbånd og samlet, inkludert EVE og NII (måltall) for renterisiko i bankboken. Rentebindingen på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort, og konsernets renterisiko er lav til moderat.

Spreadrisiko er risikoen for at tap oppstår som følge av endringer i markedsverdi/ virkelig verdi av obligasjoner grunnet generelle endringer i risikopåslag (kreditspread). Obligasjonsporteføljen styres med utgangspunkt i egne rammer for de enkelte utstedere. I tillegg har banken en egen ramme for samlet spreadrisiko og for forretningsområdene. Banken beregner spreadrisiko basert på Finanstilsynets modul for markeds- og kredittrisiko. Tapspotensialet for den enkelte kreditteksponering beregnes med utgangspunkt i rating og durasjon.

Valutakursrisiko er risikoen for tap som har bakgrunn i endringer i valutakursene. Konsernet måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutasortene. Rammene for valutakursrisiko er uttrykt ved rammer for maksimal aggregert valutaposisjon.

Aksjerisiko er risikoen for tap i posisjoner som følge av endringer i aksjekurser. Det er satt rammer for de ulike porteføljene, samt rammer for total aksjerisiko. Aksjer i datterselskaper og aksjer som inngår i en konsolidert eller strategisk posisjon inkluderes ikke.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde, per 31. desember 2024 var innskuddsdekningen 57 prosent inklusive solgte lån til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt, mot 56 prosent per 31. desember 2023 (konserntall).

Banken reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike markeder, innlånskilder, løpetider og instrumenter samt ved bruk av langsiktige innlån. For stor konsentrasjon i forfall øker sårbarheten for refinansiering. Denne risikoen er søkt begrenset gjennom definerte rammer.

Finansavdelingen i banken er ansvarlig for konsernets finansiering og likviditetsstyring. Etterlevelse av rammer overvåkes av avdeling for risikostyring, og status rapporteres kvartalsvis til styret, men rammebrudd kan varsles løpende. Konsernet styrer sin likviditet samlet ved at finansavdelingen både har ansvaret for å finansiere banken og datterselskapene.

Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil. Som en del av strategien er det også utarbeidet beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Disse hensyntar perioder med både bankspesifikke, systemmessige krisescenarier og en kombinasjon av disse.

Banken skal ha en tilstrekkelig beholdning av likvide aktiva for å dekke ordinær drift og betale forfall i minimum 12 måneder uten tilgang på ekstern finansiering, inklusive et fall i boligpriser på 30 prosent. Banken skal i tillegg ha en tilstrekkelig likviditetsbuffer bestående av aktiva som tilfredsstiller LCR-kravene, og som i størrelse til enhver tid sikrer at banken er over minimumskravet. Gjennomsnittlig restløpetid for gjeld stiftet ved utstedelser av verdipapirer er på 2,9 år ved utgangen av 2024. Samlet LCR for konsernet var 183 prosent ved utgangen av 2024. LCR i norske kroner var 158 prosent og LCR i EUR var 1.086 prosent. Tilgangen til finansiering har fungert tilfredsstillende i 2024.

Myndighetskrav og investorers preferanser vil fremover trekke i retning av grønne investeringer. Konsernets har utstedt grønne obligasjoner for 24 milliarder kroner og har som mål å øke andel lån som kvalifiserer for grønne obligasjoner.

Konsernets likviditetssituasjon per 31. desember 2024 vurderes som tilfredsstillende.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risikoen for tap som følge av:

- Mennesker: Brudd på rutiner/retningslinjer, manglende kompetanse, uklar policy, strategi eller rutiner, interne misligheter
- Systemer: Svikt i IT og andre systemer
- Eksterne årsaker: Kriminalitet, naturkatastrofer, andre eksterne årsaker

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader forbundet med kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet.

Styring av operasjonell risiko har fått økt betydning i finansnæringen gjennom de senere årene. Faktorer som spiller inn er internasjonalisering, en sterk teknologisk utvikling og stadig økende krav fra både kunder, myndigheter og andre interessegrupper. Internasjonalt har mange betydelige tapshendelser i finansnæringen hatt sin bakgrunn i svikt innenfor dette risikoområdet.

Identifisering, styring og kontroll av operasjonell risiko er en integrert del av lederansvaret på alle nivå i SpareBank 1 SMN. Ledernes viktigste hjelpemidler i arbeidet er faglig innsikt og lederkompetanse samt handlingsplaner, kontrollrutiner og gode oppfølgingssystemer. Et systematisk arbeid med risikovurderinger bidrar også til økt kunnskap og bevissthet om aktuelle forbedringsbehov i egen enhet. Eventuelle svakheter og forbedringstiltak rapporteres oppover i organisasjonen.

SpareBank 1 SMN legger vekt på fullmaktstrukturer, gode rutinebeskrivelser og godt definerte ansvarsforhold gjennom leveranseavtaler mellom de ulike divisjonene som elementer i et rammeverk for å håndtere den operasjonelle risikoen.

Ledelsen vurderer foretakets IT-systemer som sentrale for drift, regnskapsføring og rapportering av gjennomførte transaksjoner, samt fremskaffing av grunnlag for viktige estimater og beregninger. IT-systemene er hovedsakelig standardiserte, og forvaltningen og driften er i stor grad utkontraktert til tjenesteleverandører.

Det gjennomføres prosess- og risikoanalyser på alle vesentlige virksomhetsområder i banken. I disse analysene foretas det en risikovurdering på prosessnivå for å få en oversikt over de største operasjonelle risikoer knyttet til bankens forretnings- og støtteprosesser.

Ved innføring av nye produkter, tjenester, systemer eller prosesser foretas det en risikovurdering og kvalitetssikring. En rekke av bankens fagområder er involvert i denne prosessen. Dette inkluderer Risk Management, Etterlevelse, Juridisk, personvernombud, AML og informasjonssikkerhet. Denne risikovurderingen bidrar til å holde den operasjonelle risikoen knyttet til nye produkter, tjenester, systemer og prosesser på et akseptabelt nivå.

Banken benytter et eget GRC-system (Governance-, Risk- og Compliancesystem) som et verktøy for å forbedre arbeidet med oppfølging av risiko, hendelser og forbedringsområder. Et viktig område er hendelsesregistrering, hvor disse benyttes

til læring og forbedring. Det er etablert en strukturert prosess med oppfølging av hendelser mot de ansvarlige områdene. Her involveres kvalitetsansvarlige og fagansvarlige i å identifisere tiltak som for eksempel prosessforbedringer, rutineendringer og opplæringsbehov. Systemet er også et viktig verktøy for å registrere og følge opp forbedringsområder identifisert gjennom kontroller utført av 1. og 2. linje, samt forbedringsområder fra internrevisor sine gjennomganger.

Operasjonelle tap rapporteres periodisk til styret. Styret mottar årlig en uavhengig vurdering fra intern revisjon og ansvarlig revisor på konsernets risiko og om internkontrollen virker hensiktsmessig og er betryggende. Styret vurderer den operasjonelle risikoen i foretaket som moderat, herunder risikoen knyttet til regnskaps- og rapporteringsprosessen.

For ytterligere informasjon vises til bankens Pilar III-rapportering som er tilgjengelig på smn.no samt følgende noter:

Note 12 Maksimal kreditteksponering

Note 13 Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Note 14 Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Note 15 Markedsrisiko knyttet til valutaeksponering

Note 7 - Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld

Morbank			Konsern	
2023	2024	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (mill.kr.)	2024	2023
14.191	14.270	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	3.651	3.696
5.050	5.515	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	5.515	5.050
19.241	19.785	Sum	9.166	8.746
		Spesifikasjon på de vesentligste valutasorter		
14	3	CAD	3	14
18	5	CHF	5	18
1.735	991	EUR	991	1.735
305	539	GBP	539	305
3	9	JPY	9	3
17.062	18.141	NOK	7.523	6.567
3	20	SEK	20	3
74	41	USD	41	74
26	35	Andre	35	26
19.241	19.785	Sum	9.166	8.746
4,5 %	5,6 %	Gjennomsnittlig rente	5,1 %	3,6 %
2023	2024	Innskudd fra kredittinstitusjoner (mill.kr.)	2024	2023
11.028	9.593	Innskudd og gjeld uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	9.594	11.028
2.132	4.347	Innskudd og gjeld med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	4.347	2.132
13.160	13.940	Sum	13.941	13.160

		Spesifikasjon av gjeld på de vesentligste valutasorter			
621	653	EUR	653	621	
14	30	GBP	30	14	
1	1	JPY	1	1	
12.503	13.215	NOK	13.216	12.503	
15	0	SEK	0	15	
0	34	USD	34	0	
6	7	Andre	7	6	
13.160	13.940	Sum	13.941	13.160	
3,2 %	4,2 %	Gjennomsnittlig rente	4,2 %	3,2 %	
2023	2024	Øvrige engasjementer til kredittinstitusjoner (mill.kr.)	2024	2023	
2.304	2.174	Ubenyttede kreditter	2.174	2.304	
20	20	Garantier	20	20	
2.324	2.194	Sum	2.194	2.324	

Innskudd og utlån fra/til kredittinstitusjoner har i hovedsak flytende rente.

Gjennomsnittrenten er beregnet med utgangspunkt i renteinntekt/rentekostnad i forhold til beholdningskontienes gjennomsnittssaldo for det aktuelle år. Gjelder beholdning i valuta NOK.

Note 8 - Utlån til og fordringer på kunder

Regnskapsprinsipp Utlån

Utlån som holdes i en «holde for å motta» forretningsmodell måles til amortisert kost. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Banken selger bare deler av de utlån som kvalifiserer for overføring til SparBank1 Boligkreditt. Utlån som inngår i forretningsmodeller (porteføljer) med utlån som kvalifiserer for overføring holdes derfor både for å motta kontraktmessige kontantstrømmer og for salg. Banken klassifiserer derfor alle boliglån til virkelig verdi over OCI. Virkelig verdi på boliglån ved førstegangsinnregning er transaksjonsprisen, uten reduksjon for 12-måneders forventet tap.

Fastrentelån til kunder regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi innregnes over resultatregnskapet som verdiendring. Opptjent rente og over/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrenteutlånene styres med renteswapper som regnskapsføres til virkelig verdi. Det er konsernets oppfatning at vurdering av fastrenteutlån til virkelig verdi gir mer relevant informasjon om verdiene i balansen.

Morbank			Konsern	
2023	2024		2024	2023
157.240	167.077	Brutto utlån	180.102	169.862
776	765	Tapsavsetninger	848	907
156.464	166.312	Utlån til og fordringer på kunder	179.254	168.955
Tilleggsinformasjon				
64.719	67.830	Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt	67.830	64.719
894	994	- herav utlån til ansatte	1.807	1.609
1.749	1.419	Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt	1.419	1.749
102	103	Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner	-	-
2.000	2.202	Utlån til ansatte ¹⁾	3.625	3.250

¹⁾ Rentesubsidiering ved utlån til ansatte inngår i rentenetto. Lånerenten til ansatte er 75 prosent av beste boliglånsrente til øvrige kunder.

Utlån og engasjementer fordelt på type

Morbank		Utlån og engasjementer fordelt på type (mill.kr.)	Konsern	
2023	2024		2024	2023
-	-	Brutto utlån		
13.891	17.799	Leiefinansieringsavtaler (Finansiell lease)	4.237	3.788
4.211	3.790	Kasse-/drifts- og brukskreditter	17.799	13.891
139.138	145.489	Byggelån	3.790	4.211
157.240	167.077	Nedbetalingslån	154.276	147.971
		Sum brutto utlån	180.102	169.862
		Øvrige engasjementer		
4.946	4.845	Finansielle garantier, herav:	4.845	4.946
979	1.288	Betalingsgarantier	1.288	979
1.341	1.260	Kontraktsgarantier	1.260	1.341
670	810	Lånegarantier	810	670
79	73	Garantier for skatter	73	79
1.877	1.413	Annet garantiansvar	1.413	1.877
995	1.285	Ubenyttede garantitilsagn	1.285	995
12.660	13.124	Ubenyttede kreditter	13.377	12.883
7.629	9.926	Innvilgede lånetilsagn	10.053	7.817
10	20	Remburser	20	10
26.240	29.199	Sum øvrige engasjementer	29.578	26.652
183.481	196.277	Sum Totale engasjementer	209.680	196.514

Utlån og engasjementer fordelt på sektor og næring

Morbank (mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Lønnstakere o.l	92.082	12.606	104.688	87.992	9.895	97.887
Offentlig forvaltning	37	868	905	2	643	645
Jordbruk og skogbruk	13.029	1.106	14.134	12.021	1.016	13.037
Fiske og fangst	6.055	772	6.827	5.459	756	6.215
Havbruk	3.835	602	4.437	2.218	1.806	4.024
Industri og bergverk	3.697	2.826	6.523	3.170	2.245	5.415
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	4.996	2.026	7.022	6.111	2.251	8.362
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.266	1.834	5.100	2.845	1.597	4.442
Sjøfart og offshore	4.043	1.342	5.385	6.030	1.574	7.604
Eiendomsdrift	23.427	1.089	24.515	19.539	1.561	21.101
Forretningsmessig tjenesteyting	4.965	1.859	6.824	4.239	910	5.149
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	6.099	1.368	7.467	5.396	1.043	6.438
Øvrige sektorer	1.548	903	2.451	2.220	943	3.163
Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	167.077	29.199	196.277	157.240	26.240	183.481

Konsern (mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Lønnstakere o.l	99.329	12.814	112.143	95.058	10.123	105.181
Offentlig forvaltning	62	868	930	39	644	683
Jordbruk og skogbruk	13.519	1.120	14.639	12.489	1.031	13.520
Fiske og fangst	6.085	773	6.858	5.488	757	6.245
Havbruk	4.144	610	4.755	2.473	1.814	4.287
Industri og bergverk	4.362	2.845	7.207	3.757	2.264	6.021
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	6.332	2.064	8.396	7.353	2.291	9.644
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	4.201	1.860	6.061	3.777	1.627	5.404
Sjøfart og offshore	4.043	1.342	5.385	6.030	1.574	7.604
Eiendomsdrift	23.546	1.092	24.638	19.651	1.565	21.216
Forretningsmessig tjenesteyting	5.701	1.883	7.584	5.148	941	6.088
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	7.311	1.403	8.714	6.459	1.077	7.536
Øvrige sektorer	1.466	904	2.369	2.140	943	3.084
Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	180.102	29.578	209.680	169.862	26.652	196.514

Utlån og øvrige engasjement fordelt på geografisk områder

Morbank (mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	97.986	15.679	113.665	95.331	15.593	110.924
Møre og Romsdal	38.733	8.271	47.003	37.194	6.441	43.635
Nordland	2.788	117	2.905	1.109	343	1.453
Oslo	11.314	2.519	13.833	9.794	2.061	11.855
Landet for øvrig	15.969	2.563	18.532	13.483	1.762	15.244
Utlandet	288	51	339	329	40	369
Sum	167.077	29.199	196.277	157.240	26.240	183.481

Konsern (mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	102.447	15.813	118.260	99.368	15.727	115.096
Møre og Romsdal	41.734	8.357	50.091	40.038	6.533	46.571
Nordland	3.047	125	3.171	1.374	352	1.726
Oslo	11.580	2.526	14.107	10.211	2.074	12.285
Landet for øvrig	21.005	2.707	23.712	18.541	1.925	20.466
Utlandet	288	51	339	329	40	369
Sum	180.102	29.578	209.680	169.862	26.652	196.514

Brutto utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt

(mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	57.946	2.219	60.165	55.192	2.357	57.549
Møre og Romsdal	7.523	2	7.526	7.392	7	7.399
Nordland	1.538	3	1.541	1.349	7	1.355
Oslo	418	0	418	457	0	457
Landet for øvrig	353	-	353	274	-	274
Utlandet	52	-	52	53	-	53
Sum	67.830	2.224	70.054	64.717	2.371	67.088

Brutto utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt

(mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer	Brutto utlån	Øvrige engasjementer	Totale engasjementer
Trøndelag	1.073	-	1.073	1.562	-	1.562
Møre og Romsdal	182	-	182	94	-	94
Nordland	163	-	163	93	-	93
Oslo	-	-	-	-	-	-
Landet for øvrig	-	-	-	-	-	-
Utlandet	-	-	-	-	-	-
Sum	1.419	-	1.419	1.749	-	1.749

Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler

Konsern (mill.kr.)	2024	2023
Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler		
- Inntil 1 år	153	140
- Mellom 1 og 5 år	2.490	2.418
- Over 5 år	1.486	1.162
Sum brutto fordringer	4.129	3.719
Mottatt, ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler	108	103
Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler	4.237	3.788
Netto investeringer i finansielle leieavtaler kan analyseres på følgende måte:		
- Inntil 1 år	166	153
- Mellom 1 og 5 år	2.563	2.491
- Over 5 år	1.508	1.145
Sum netto fordringer	4.237	3.788

Utlån og øvrige engasjement fordelt på risikogrupper

Banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen på innvilgelsestidspunkt. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av nøkkeltall knyttet til inntjening, tæring og adferd. Misligholdssannsynligheten benyttes som grunnlag for nøkkeltall for risikoklassifisering av kunden. I tillegg benyttes risikoklassen for å klassifisere hver enkelt kunde i en risikogruppe. Se note 11 for inndeling av risikoklasser.

Kundene rescores månedlig i bankens porteføljestyringssystem.

Øvrige engasjement inkluderer remburs, garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn.

Engasjementsoppfølging gjøres ut ifra engasjementets størrelse, risiko og migrering. Risikoprising av næringslivsengasjement gjøres med bakgrunn i forventet tap og nødvendig økonomisk kapital for det enkelte engasjement. Banken benytter makrobaserte stresstester for å estimere nedskrivningsbehov knyttet til objektive hendelser som ikke har gitt utslag i porteføljekvalitet på måletidspunktet.

Risikogruppe tapsutsatte og/eller misligholdte består av kunder med mislighold over 90 dager og/ eller objektive bevis på verdifall som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Se note 10 Tap på utlån og garantier for utfyllende beskrivelse av disse engasjementene.

Morbank 2024 (mill.kr.)	Verken misligholdt eller tapsutsatt					Tapsutsatte og/ eller misligholdte	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	78.304	9.148	2.639	696	1.313	762	92.863
Trinn 1	78.152	8.085	1.124	185	208	-	87.754
Trinn 2	152	1.063	1.515	511	1.106	-	4.346
Trinn 3	-	-	-	-	-	762	762
Amortisert kost	27.795	15.694	15.829	1.994	1.100	1.232	63.645
Trinn 1	27.534	14.167	12.404	1.118	250	-	55.473
Trinn 2	261	1.527	3.425	875	851	-	6.939
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.232	1.232
Virkelig verdi over resultatet	8.743	1.320	351	63	72	21	10.570
Sum brutto utlån	114.843	26.163	18.819	2.752	2.485	2.015	167.077
Øvrige engasjementer	18.289	6.081	4.269	232	160	167	29.199
Trinn 1	17.846	5.636	3.269	108	59	-	26.918
Trinn 2	443	445	1.000	125	101	-	2.114
Trinn 3	-	-	-	-	-	167	167
Totale engasjementer	133.132	32.244	23.089	2.985	2.645	2.182	196.277

Verken misligholdt eller tapsutsatt

Morbank 2023 (mill.kr.)	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	79.502	7.751	2.854	647	1.098	526	92.377
Trinn 1	79.314	6.791	1.147	187	236	-	87.675
Trinn 2	188	960	1.707	459	862	-	4.175
Trinn 3	-	-	-	-	-	526	526
Amortisert kost	27.706	12.092	15.553	1.498	1.069	1.363	59.281
Trinn 1	27.445	9.856	11.834	886	532	-	50.553
Trinn 2	261	2.236	3.719	613	536	-	7.366
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.363	1.363
Virkelig verdi over resultatet	4.738	609	163	44	20	7	5.582
Sum brutto utlån	111.946	20.452	18.570	2.189	2.186	1.897	157.240
Øvrige engasjementer	16.850	4.917	3.963	199	118	193	26.240
Trinn 1	16.209	4.585	3.080	67	35	-	23.976
Trinn 2	641	331	883	133	84	-	2.071
Trinn 3	-	-	-	-	-	193	193
Totale engasjementer	128.796	25.369	22.533	2.389	2.305	2.090	183.481

Verken misligholdt eller tapsutsatt

Konsern 2024 (mill.kr.)	Verken misligholdt eller tapsutsatt					Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	78.304	9.148	2.639	696	1.313	762	92.863
Trinn 1	78.152	8.085	1.124	185	208	-	87.754
Trinn 2	152	1.063	1.515	511	1.106	-	4.346
Trinn 3	-	-	-	-	-	762	762
Amortisert kost	28.013	18.356	23.797	3.194	1.943	1.469	76.772
Trinn 1	27.752	16.372	19.235	1.820	250	-	65.428
Trinn 2	261	1.984	4.562	1.374	1.694	-	9.876
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.469	1.469
Virkelig verdi over resultatet	8.640	1.320	351	63	72	21	10.467
Sum brutto utlån	114.958	28.825	26.787	3.952	3.328	2.251	180.102
Øvrige engasjementer	18.289	6.081	4.649	232	160	167	29.578
Trinn 1	17.846	5.636	3.468	108	59	-	27.117
Trinn 2	443	445	1.180	125	101	-	2.294
Trinn 3	-	-	-	-	-	167	167
Totale engasjementer	133.247	34.906	31.436	4.184	3.488	2.418	209.680

Verken misligholdt eller tapsutsatt

Konsern 2023 (mill.kr.)	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
Brutto utlån							
Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	79.502	7.751	2.854	647	1.098	526	92.377
Trinn 1	79.314	6.791	1.147	187	236	-	87.675
Trinn 2	188	960	1.707	459	862	-	4.175
Trinn 3	-	-	-	-	-	526	526
Amortisert kost	28.043	14.748	22.971	2.853	1.833	1.557	72.004
Trinn 1	27.782	12.177	18.328	1.797	532	-	60.616
Trinn 2	261	2.571	4.642	1.056	1.301	-	9.832
Trinn 3	-	-	-	-	-	1.557	1.557
Virkelig verdi over resultatet	4.636	609	163	44	20	7	5.480
Sum brutto utlån	112.181	23.108	25.988	3.544	2.951	2.091	169.862
Øvrige engasjementer	16.850	4.917	4.374	199	118	193	26.652
Trinn 1	16.209	4.585	3.293	67	35	-	24.189
Trinn 2	641	331	1.081	133	84	-	2.270
Trinn 3	-	-	-	-	-	193	193
Totale engasjementer	129.031	28.025	30.362	3.743	3.069	2.284	196.514

Utlån og øvrige engasjement solgt til SpareBank 1 Boligkreditt

Risikogrupper (mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement
Laveste risiko	39.591	1.415	41.006	37.570	1.518	39.088
Lav risiko	13.178	569	13.747	13.153	597	13.750
Middels risiko	-	-	-	-	-	-
Høy risiko	4.454	84	4.538	3.960	81	4.042
Høyeste risiko	10.541	156	10.697	7.619	143	7.762
Tapsutsatte og/eller misligholdte	66	1	67	2.414	32	2.446
Sum	67.830	2.224	70.054	64.717	2.371	67.088

Utlån og øvrige engasjement solgt til SpareBank 1 Næringskreditt

Risikogrupper (mill.kr.)	2024			2023		
	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement	Brutto utlån	Øvrige engasjement	Totale engasjement
Laveste risiko	1.109	-	1.109	1.311	-	1.311
Lav risiko	97	-	97	188	-	188
Middels risiko	-	-	-	-	-	-
Høy risiko	213	-	213	250	-	250
Høyeste risiko	-	-	-	-	-	-
Tapsutsatte og/eller misligholdte	-	-	-	-	-	-
Sum	1.419	-	1.419	1.749	-	1.749

Note 9 - Fraregning av finansielle eiendeler

Som et ledd i sin ordinære virksomhet foretar banken transaksjoner som resulterer i salg av finansielle eiendeler. Banken overfører slike finansielle eiendeler i hovedsak gjennom salg av kundens boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt eller næringseiendomslån til SpareBank 1 Næringskreditt.

Mottatt vederlag for lån som er solgt til Sparebank 1 Boligkreditt AS og Sparebank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på salgstidspunktet.

I henhold til inngått forvaltningsavtale med kredittforetakene forestår banken forvaltning av lånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjoner for de plikter som følger med forvaltningen av lånene.

Kredittforetakene kan selge lånene som er kjøpt fra banken, samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre kan banken ha opsjon til å kjøpe tilbake lån under gitte betingelser.

Hvis kredittforetakene får tap på kjøpte lån har de en viss rett til å avregne dette i provisjoner fra samtlige banker som har solgt lånene. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte lån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne muligheten til avregning anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Bankens maksimale eksponering for tap er representert ved det høyeste beløpet som vil kunne kreves dekket under avtalene.

Banken har vurdert de regnskapsmessige implikasjonene dithen at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte lånene er overført til kredittforetakene. Dette innebærer full fraregning av solgte lån. Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved salget separat som eiendeler eller forpliktelser. Mottatt provisjon presenteres som provisjonsinntekt.

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt AS eies av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Banken har en eierandel på 23,16 prosent per 31. desember 2024 (23,85 prosent pr 31. desember 2023). SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver lån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, (OMF) innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de solgte lånene og

banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på lånene banken har solgt og kostnadene i kredittforetaket.

Det er i 2024 kjøpt og solgt boliglån til en netto verdi av 3,1 milliarder kroner (7,8 milliarder kroner i 2023) til Sparebank 1 Boligkreditt. Totalt er det fraregnet boliglån til Sparebank 1 Boligkreditt for 67,8 milliarder kroner ved utgangen av regnskapsåret (64,7 milliarder i 2023).

Likviditetsfasilitet

SpareBank 1 SMN har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt, inngått avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt. Dette innebærer at bankene forplikter seg til å kjøpe OMF utstedt av foretaket begrenset til en samlet verdi av de neste tolv måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt.

Forpliktelsen er begrenset til foretakets forpliktelser til å innfri utstedte OMF etter at foretakets egen beholdning av likviditet på forfalltidspunktet er trukket fra. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. I henhold til sin likviditetsstrategi holder SpareBank 1 Boligkreditt likviditet iht kravene etter Net Stable Funding Regime. Denne likviditetsreserven hensyntas ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun i de tilfeller hvor foretaket ikke lenger har tilstrekkelig likviditet for de neste tolv måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement knyttet til dette.

Soliditet

Sammen med de øvrige eierne av SpareBank 1 Boligkreditt har SpareBank 1 SMN også inngått avtale om å sikre at SpareBank 1 Boligkreditt til enhver tid har en kjernekapitaldekning på minst ni prosent. Aksjonærene skal tilføre tilstrekkelig kjernekapital innen tre måneder etter å ha mottatt skriftlig anmodning om dette, med mindre det foretas andre grep for å redusere behovet for kapital.

Aksjonærenes forpliktelse til å tilføre slik kjernekapital er proratarisk og ikke solidarisk, og skal være iht til hver aksjonærs pro rata andel av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Foretaket har ved årsskiftet 20 prosent ansvarlig kapital, hvorav ca 17,8 prosent er kjernekapital. Sammenholdt med den svært lave risikoprofilen i foretaket har banken vurdert det som usannsynlig at det blir innkalt kapital iht denne avtalen og har valgt å ikke holde noen reserver for dette.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt AS eies av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen. Banken har en eierandel på 12,70 prosent per 31.12.2024 (14,80 prosent per 31.12.2023). SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver lån med pant i næringseiendom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og banken har, utover retten til å forestå forvaltning og å motta provisjon for dette og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Banken forestår forvaltningen av de solgte lånene og banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på lånene banken har solgt og kostnadene i kredittforetaket.

Samlede lån solgt til Sparebank 1 Næringskreditt er i 2024 redusert med 330 millioner kroner (reduisert med 90 millioner kroner i 2023). Totalt er det fraregnet næringseiendoms lån til Sparebank 1 Næringskreditt for 1,3 milliarder kroner ved utgangen av regnskapsåret (1,6 milliarder kroner i 2023).

Likviditetsfasilitet

Som beskrevet ovenfor om SpareBank 1 Boligkreditt er det inngått tilsvarende avtale med SpareBank 1 Næringskreditt.

Soliditet

Det er på samme måte inngått avtale om å sikre kjernekapital i SpareBank 1 Næringskreditt på minimum ni prosent. Se omtale ovenfor om SpareBank 1 Boligkreditt.

Note 10 - Tap på utlån og garantier

Regnskapsprinsipper tapsnedskrivning utlån

Bankens tapsavsetning innregnes basert på forventet kredittap (ECL). Den generelle modellen for avsetninger for tap av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for både finansielle eiendeler som måles til amortisert kost og for finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat, som ikke er kjøpt eller utstedt med eksplisitt forventning om intruffet kredittap. I tillegg er også ubenyttet kreditt, lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring skal det avsettes for 12-måneders forventet tap. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Tapsanslaget lages kvartalsvis, og bygger på data i datavarehuset som har historikk over konto- og kundedata for hele kredittporteføljen. Banken benytter tre makroøkonomiske scenarier for å ta hensyn til ikke-lineære aspekter av forventede tap. De ulike scenarier benyttes for å justere aktuelle parametre for beregning av forventet tap, og et sannsynlighetsvektet gjennomsnitt av forventet tap i henhold til respektive scenarier blir innregnet som tap.

Tapsestimatene beregnes basert på 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD). Datavarehuset inneholder historikk for observert PD og observert LGD. Dette danner grunnlag for å lage gode estimater på fremtidige verdier for PD og LGD. I tråd med IFRS 9 grupperer banken sine utlån i tre trinn:

Trinn 1:

Det er startpunkt for alle finansielle eiendeler omfattet av den generelle tapsmodellen. Alle eiendeler som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning får en avsetning for tap som tilsvarer 12 måneders forventet tap. I denne kategorien ligger alle eiendeler som ikke er overført til trinn 2 eller 3.

Trinn 2:

I trinn 2 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på kredittap. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. I denne gruppen finner vi kontoer med vesentlig grad av kredittforverring, men som på balansedato tilhører kunder som er klassifisert som friske. Når det gjelder avgrensning mot trinn 1, definerer banken vesentlig grad av kredittforverring ved å ta utgangspunkt i hvorvidt et engasjements beregnede misligholdssannsynlighet (PD) har økt vesentlig. SpareBank 1 SMN benytter

både absolutte og relative endringer i livstids-PD som kriterie for flytting til trinn 2. Den viktigste driveren for en vesentlig endring i kredittrisiko er kvantitativ endring i PD på balansedagen sammenlignet med PD ved første gangs innregning. En endring i PD med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,6 prosentpoeng er vurdert å være en vesentlig endring i kredittrisiko. Kunder med mer enn 30 dagers betalingsforsinkelse vil alltid flyttes til trinn 2. Det gjøres i tillegg en kvalitativ vurdering basert på hvorvidt engasjementet har vesentlig økt kredittrisiko dersom det er gjenstand for særskilt overvåking eller har betalingslettelser.

Kriteriene for bevegelse mellom trinn 1 og trinn 2 er symmetriske. Dersom en eiendel i trinn 2 ikke lenger er ansett å ha vesentlig økt kredittrisiko sammenlignet med første gangs innregning, vil eiendelen migreres tilbake til trinn 1.

Trinn 3:

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det på balansedato er objektive bevis på kredittap som medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. For disse eiendelene skal det avsettes for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under tidligere regelverk var definert som misligholdte/tapsutsatte eller individuelt nedskrevne.

Kredittapet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs innregning (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på kredittap omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet om følgende tapshendelser:

- vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- ikke uvesentlig mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- konsernet innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- på grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på kredittap for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. Dersom det er objektive bevis på at kredittap har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en nedskrivningskonto og tapet innregnes i resultatregnskapet.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Mislighold defineres i to kategorier; 1. betalingsmislighold eller 2. mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking;

1. Betalingsmislighold er definert som vesentlig overtrekk med mer enn 90 dagers varighet. Terskelverdier for vesentlig overtrekk er gitt i CRR/CRD IV forskriften.
2. Mislighold på grunn av manuell misligholdsmerking baserer seg i større grad på kredittfaglige vurderinger, og i mindre grad på automatikk. Hendelser som inngår i denne kategorien er tapsavsetninger på kunden, konkurs/gjeldsordning, vurderinger av betalingslettelse, henstand over 180 dager, eller andre indikasjoner på at det kan være betydelig tvil om kunden vil oppfylle sine forpliktelser.

Kundene blir kategorisert som misligholdt en periode etter at misligholdet er bragt i orden. Karenstid er 3 måneder eller 12 måneder avhengig av underliggende årsak til misligholdet.

Misligholdsmerking på konsernnivå medfører at foretakskunder med misligholdt engasjement i et selskap i konsernet anses misligholdt også i banken. For personmarkeds kunder er det angitt terskelverdier som medfører misligholdssmitte i konsernet. Dersom det misligholdte engasjementet overstiger 20 prosent av samlet engasjement vil engasjementet anses misligholdt på konsernnivå.

Konstaterte tap

Konstatering av tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den. Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet vil normalt legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Utstedte finansielle garantier

Finansielle garantier er kontrakter som medfører at banken må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene, klassifiseres som utstedte finansielle garantier. Ved førstegangsinnregning av utstedte finansielle garantier balanseføres garantiene til mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det

høyeste beløp av størrelsen på tapsavsetningen og beløpet som ble regnskapsført ved førstegangsinnregning med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i resultatregnskapet. Ved utstedelse av finansielle garantier balanseføres vederlaget for garantien under «Andre forpliktelser» i balansen. Inntekter fra utstedte finansielle garantier og kostnader knyttet til kjøpte finansielle garantier amortiseres over durasjonen til instrumentet og presenteres som «Provisjonsinntekter» eller «Provisjonskostnader». Endring i forventet kredittap inngår i linjen «Tap på utlån og garantier» i resultatregnskapet.

Lånetilsagn

Forventede kredittap beregnes for lånetilsagn og presenteres som «Andre forpliktelser» i balansen. Endringer i avsetningen til forventet tap presenteres på linjen «Tap på utlån og garantier» i resultatet. For instrumenter som har både en trukket del og en ubenyttet ramme blir forventede kredittap fordelt pro rata mellom avsetning til tap på utlån og avsetninger i balansen basert på den relative andelen av eksponeringen.

Tap på utlån og garantier

Morbank (mill.kr.)	2024			2023		
	PM *)	NL *)	Totalt	PM *)	NL *)	Totalt
Periodens endring i tapsavsetninger	38	28	65	4	-59	-55
Mertap ved konstatering	3	105	109	11	146	157
Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	-5	-13	-18	-21	-153	-174
Sum tap på utlån og garantier	36	120	156	-6	-66	-72

*) PM = Privatmarked, NL = Næringsliv

Konsern (mill.kr.)	2024			2023		
	PM *)	NL *)	Totalt	PM *)	NL *)	Totalt
Periodens endring i tapsavsetninger	33	-14	19	1	-7	-6
Mertap ved konstatering	9	166	175	47	168	215
Inngang på tidligere konstaterte utlån, garantier m.v.	-5	-14	-19	-40	-155	-195
Sum tap på utlån og garantier	37	139	176	8	6	14

*) PM = Privatmarked, NL = Næringsliv

Konsernet har i 2024 konstatert tap på 140 millioner kroner som fortsatt er underlagt håndhevsaktiviteter, tilsvarende tall for 2023 var 296 millioner kroner.

Avsetning til tap på utlån

Morbank (mill.kr.)	01.01.2024	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.2024
Utlån til amortisert kost Næringsliv	671	37	-31	677
Utlån til amortisert kost Privatmarked	43	26	-0	69
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	137	12	-	149
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	13	-9	-	4
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	864	65	-31	899
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	776	20	-31	765
Annen gjeld - avsetninger	53	50	-	102
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	36	-4	-	31

Morbank (mill.kr.)	01.01.2023	Fusjon Søre Sunnmøre	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.2023
Utlån til amortisert kost Næringsliv	921	32	-101	-181	671
Utlån til amortisert kost Privatmarked	35	11	2	-5	43
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	147	-	-10	-	137
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	2	-	11	-	13
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.106	43	-99	-186	864
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	999	41	-77	-186	776
Annen gjeld - avsetninger	67	2	-16	-	53
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	40	-	-5	-	36

Konsern (mill.kr.)	01.01.2024	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.2024
Utlån til amortisert kost Næringsliv	777	39	-77	739
Utlån til amortisert kost Privatmarked	68	21	-0	89
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	137	12	-	149
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	13	-9	-	4
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	995	63	-77	981
Presentert som:				
Avsetning til tap på utlån	907	18	-77	848
Annen gjeld - avsetninger	53	50	-	102
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	36	-4	-	31

Konsern (mill.kr.)	01.01.2023	Fusjon Søre Sunnmøre	Endring avsetning for tap	Endring som skyldes konstatering	31.12.2023
Utlån til amortisert kost Næringsliv	976	32	-44	-186	777
Utlån til amortisert kost Privatmarked	63	11	-1	-5	68
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Privatmarked	147	-	-10	-	137
Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat Næringsliv	2	-	11	-	13
Sum avsetning til tap på utlån og garantier	1.188	43	-44	-192	995
Presentert som:					
Avsetning til tap på utlån	1.081	41	-23	-192	907
Annen gjeld - avsetninger	67	2	-16	-	53
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	40	-	-5	-	36

Morbank (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Privatmarked								
Inngående balanse	38	95	45	179	46	93	42	181
Overført til (fra) trinn 1	16	-16	0	0	18	-18	0	0
Overført til (fra) trinn 2	-4	5	-1	0	-3	3	0	0
Overført til (fra) trinn 3	-1	-9	10	0	0	-8	9	0
Netto ny måling av tap	-16	36	25	45	-26	19	-5	-12
Nye utstedte eller kjøpte utlån	14	20	2	36	15	20	3	37
Utlån som har blitt fraregnet	-12	-26	-5	-42	-14	-31	-4	-49
Endring som skyldes endrede forutsetninger	1	-3	-4	-6	3	16	8	27
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	0	0	-	-	-5	-5
Utgående balanse	36	103	72	211	38	95	45	179
Næringsliv								
Inngående balanse	160	267	205	633	138	298	421	858
Overført til (fra) trinn 1	29	-29	0	0	59	-59	0	0
Overført til (fra) trinn 2	-9	11	-2	0	-14	24	-10	0
Overført til (fra) trinn 3	-7	-19	26	0	-1	-5	6	0
Netto ny måling av tap	-23	90	-49	18	-58	11	9	-38
Nye utstedte eller kjøpte utlån	70	57	3	131	90	35	37	163
Utlån som har blitt fraregnet	-60	-108	-14	-181	-52	-68	-15	-136
Endring som skyldes endringer i forutsetninger	-7	8	14	15	-2	31	-62	-33
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	-	-	-31	-31	-	-	-181	-181
Utgående balanse	155	278	152	585	160	267	205	633
Total balanseført tapsavsetning	191	382	224	796	198	363	251	812

Konsern (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Privatmarked								
Inngående balanse	46	111	46	204	55	107	47	209
Overført til (fra) trinn 1	19	-19	-1	0	21	-20	-1	0
Overført til (fra) trinn 2	-5	6	-1	0	-4	5	-1	0
Overført til (fra) trinn 3	-1	-11	12	0	-1	-10	11	0
Netto ny måling av tap	-19	41	25	47	-28	25	-6	-9
Nye utstedte eller kjøpte utlån	17	23	2	42	19	25	3	47
Utlån som har blitt fraregnet	-14	-29	-5	-48	-17	-34	-7	-58
Endring som skyldes endrede forutsetninger	-1	-7	-4	-13	0	14	7	21
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	0	0	0	0	-5	-5
Utgående balanse	43	116	73	232	46	111	46	204
Næringsliv								
Inngående balanse	172	299	268	739	151	311	450	912
Overført til (fra) trinn 1	34	-33	0	0	63	-63	0	0
Overført til (fra) trinn 2	-10	13	-3	0	-18	28	-10	0
Overført til (fra) trinn 3	-7	-20	27	0	-1	-6	7	0
Netto ny måling av tap	-25	98	-46	27	-59	22	60	23
Nye utstedte eller kjøpte utlån	75	70	4	149	96	46	38	181
Utlån som har blitt fraregnet	-62	-112	-14	-188	-54	-70	-16	-140
Endring som skyldes endrede forutsetninger	-10	-1	9	-2	-5	29	-75	-51
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	-77	-77	0	0	-186	-186
Utgående balanse	166	313	168	647	172	299	268	739
Total balanseført tapsavsetning	209	429	241	879	218	410	314	943

Avsetning til tap på garantier og ubenyttede kreditter

Morbank og Konsern (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	18	27	8	53	24	34	9	67
Overført til (fra) trinn 1	12	-12	0	0	6	-6	0	0
Overført til (fra) trinn 2	-1	1	0	0	-2	2	0	0
Overført til (fra) trinn 3	0	0	1	0	0	-1	1	0
Netto ny måling av tap	-11	9	44	41	-13	-4	2	-15
Nye utstedte eller kjøpte utlån	18	4	2	23	9	4	0	13
Utlån som har blitt fraregnet	-6	-4	-2	-12	-6	-8	-1	-15
Endring som skyldes endrede forutsetninger	-3	2	-2	-3	0	5	-3	2
Konstaterte nedskrivninger (konstaterte tap)	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	26	26	50	102	18	27	8	53
Herav								
Privatmarked				6				1
Næringsliv				96				51

Næringsfordeling av avsetning til tap på utlån

Morbank (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Jordbruk og skogbruk	2	49	28	80	3	44	10	57
Fiske og fangst	9	65	18	92	6	33	0	39
Havbruk	7	2	1	9	5	0	0	5
Industri og bergverk	11	26	14	51	15	31	13	59
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	28	37	43	108	46	25	28	99
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	14	34	14	63	8	13	1	23
Sjøfart og offshore	3	2	25	30	7	54	103	164
Eiendomsdrift	41	86	28	156	44	92	22	159
Forretningsmessig tjenesteyting	22	22	2	46	17	16	24	57
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	22	7	3	32	10	6	13	29
Offentlig forvaltning	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige sektorer	1	0	0	1	1	0	0	1
Lønnstakere	1	50	48	99	1	47	35	83
Sum avsetning til tap på utlån	160	382	224	765	163	363	251	776
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	31	0	0	31	36	0	0	36
Total balanseført tapsavsetning	191	382	224	796	198	363	251	812

Konsern (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Jordbruk og skogbruk	3	51	29	83	4	46	10	60
Fiske og fangst	9	65	18	92	6	33	0	39
Havbruk	8	2	2	11	6	0	0	6
Industri og bergverk	13	31	17	61	18	36	13	68
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	28	55	45	129	46	42	33	121
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	17	36	14	67	11	15	2	28
Sjøfart og offshore	3	2	25	30	7	54	103	164
Eiendomsdrift	41	87	28	156	45	93	22	160
Forretningsmessig tjenesteyting	24	24	10	58	19	18	78	114
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	25	13	4	42	12	11	16	39
Offentlig forvaltning	0	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige sektorer	1	0	0	1	1	0	0	1
Lønnstakere	7	62	49	117	8	62	36	106
Sum avsetning til tap på utlån	178	429	241	848	183	410	314	907
Utvidet resultat - virkelig verdi justering av tap	31	0	0	31	36	0	0	36
Total balanseført tapsavsetning	209	429	241	879	218	410	314	943

Brutto utlån Morbank (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Privatmarked								
Inngående balanse	90.901	4.553	725	96.178	80.994	3.962	527	85.484
Overført til (fra) trinn 1	986	-955	-32	0	895	-868	-27	-
Overført til (fra) trinn 2	-1.808	1.852	-44	0	-1.538	1.557	-18	-
Overført til (fra) trinn 3	-125	-211	336	0	-38	-156	194	-
Netto økning/reduksjon saldo eksisterende utlån	-2.207	-94	-37	-2.337	-2.305	-95	-6	-2.406
Nye utstedte eller kjøpte utlån	44.893	1.607	360	46.860	42.690	1.549	222	44.460
Utlån som har blitt fraregnet	-41.895	-2.003	-320	-44.218	-29.797	-1.395	-149	-31.342
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	0	0	-1	-1	0	0	-18	-18
Utgående balanse	90.744	4.749	988	96.481	90.901	4.553	725	96.178
Næringsliv								
Inngående balanse	47.327	6.988	1.165	55.480	43.127	5.883	1.346	50.356
Overført til (fra) trinn 1	1.259	-1.258	-1	0	1.026	-1.021	-5	-
Overført til (fra) trinn 2	-2.487	2.631	-144	0	-2.669	2.670	-1	-
Overført til (fra) trinn 3	-44	-342	386	0	-72	-44	116	-
Netto ny måling av tap	-1.780	-253	0	-2.033	-1099	-485	-10	-1594
Nye utstedte eller kjøpte utlån	19.037	971	272	20.281	17.922	816	351	19.089
Utlån som har blitt fraregnet	-10.827	-2.202	-627	-13.655	-10.901	-828	-335	-12.064
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	0	0	-46	-46	-7	-2	-298	-307
Utgående balanse	52.484	6.536	1.006	60.026	47.327	6.988	1.165	55.480
Utlån til virkelig verdi over resultatet	10.570			10.570	5.582	-	-	5.582
Brutto utlån ved utgangen av perioden	153.797	11.286	1.994	167.077	143.809	11.541	1.890	157.240

Konsern (mill.kr.)	31.12.2024				31.12.2023			
	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Privatmarked								
Inngående balanse	96.963	5.474	825	103.263	86.972	4.901	635	92.508
Overført til (fra) trinn 1	1.229	-1.193	-36	0	1.138	-1.108	-30	-
Overført til (fra) trinn 2	-2.267	2.322	-55	0	-1.955	1.978	-23	-
Overført til (fra) trinn 3	-152	-267	419	0	-59	-219	277	-
Netto ny måling av tap	-2.191	-170	-52	-2.414	-2.272	-165	-20	-2.457
Nye utstedte eller kjøpte utlån	47.975	1.825	371	50.171	45.658	1.781	231	47.670
Utlån som har blitt fraregnet	-44.637	-2.293	-364	-47.294	-32.519	-1.694	-227	-34.440
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	0	0	-1	-1	0	0	-18	-18
Utgående balanse	96.920	5.698	1.107	103.725	96.963	5.474	825	103.263
Næringsliv								
Inngående balanse	51.327	8.533	1.259	61.119	47.621	6.460	1.410	55.491
Overført til (fra) trinn 1	1.419	-1.412	-6	0	1.207	-1.199	-8	-
Overført til (fra) trinn 2	-2.835	2.995	-161	0	-3.639	3.655	-17	-
Overført til (fra) trinn 3	-79	-378	458	0	-101	-80	180	-
Netto ny måling av tap	-1.867	-286	-14	-2.167	-1103	-692	-23	-1.818
Nye utstedte eller kjøpte utlån	20.250	1.664	304	22.218	19.159	1.339	368	20.866
Utlån som har blitt fraregnet	-11.953	-2.591	-670	-15.214	-11.811	-949	-354	-13.114
Finansielle eiendeler som har blitt konstatert	0	0	-46	-46	-7	-2	-297	-306
Utgående balanse	56.263	8.524	1.123	65.910	51.327	8.533	1.259	61.119
Utlån til virkelig verdi over resultatet	10.467	-	-	10.467	5.480	-	-	5.480
Brutto utlån ved utgangen av perioden	163.649	14.222	2.231	180.102	153.770	14.007	2.085	169.862

Note 11 - Kreditteksponering for hver interne risikoring

Banken benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut fra hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold. I tabellen er denne inndelingen sammenholdt med tilsvarende ratingklasser hos Moody's.

Historisk mislighold er tall for morbank og viser default ratio (DR) per risikoklasse. Tallene er et uvektet snitt for normalscorede kunder i perioden 2015-2024.

Sikkerhetsdekning representerer forventet realisasjonsverdi (RE-verdi) på underliggende sikkerhetsverdier. Verdiene fastsettes etter faste modeller, og faktiske realisasjonsverdier valideres for å teste modellenes pålitelighet. I samsvar med kravene i kapitalkravsforordningen er estimatene «down-turn»-estimer. Basert på sikkerhetsdekningen (RE-verdi / EAD) klassifiseres engasjementet i en av sju klasser, hvor beste sikkerhetsklasse har en sikkerhetsdekning på over 120 prosent, og laveste sikkerhetsklasse har en sikkerhetsdekning på under 20 prosent.

Risikoklasse	Misligholdssannsynlighet			Sikkerhetsdekning				
	Fra	Til	Moody's	Historisk mislighold	Mislighold 2024	Sikkerhetsklasse	Nedre grense	Øvre grense
A	0,00%	0,10%	Aaa-A3	0,02%	0,06%	1	120	
B	0,10%	0,25%	Baa1-Baa2	0,04%	0,05%	2	100	120
C	0,25%	0,50%	Baa3	0,09%	0,10%	3	80	100
D	0,50%	0,75%	Ba1	0,30%	0,27%	4	60	80
E	0,75%	1,25%	Ba2	0,65%	0,81%	5	40	60
F	1,25%	2,50%		1,49%	2,97%	6	20	40
G	2,50%	5,00%	Ba2-B1	2,29%	3,72%	7	0	20
H	5,00%	10,00%	B1-B2	4,88%	5,93%			
I	10,00%	99,99%	B3-Caa3	14,99%	18,19%			
J	mislighold							
K	tapsutsatt							

Bankens engasjementer klassifiseres i risikogrupper på bakgrunn av risikoklassene

Risikoklasse	Risikogrupper
A - C	Laveste risiko
D - E	Lav
F - G	Middels
H	Høy
I	Høyeste risiko
J - K	Mislighold og nedskrevet

Morbank (mill.kr.)	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement
	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Laveste risiko	0,7 %	133.132	1,1 %	128.796
Lav risiko	1,5 %	32.244	2,4 %	25.369
Middels risiko	2,4 %	23.089	3,5 %	22.533
Høy risiko	2,5 %	2.985	2,1 %	2.389
Høyeste risiko	3,4 %	2.653	3,5 %	2.305
Mislighold og/eller tapsutsatt	6,1 %	2.174	5,7 %	2.090
Totalt		196.277		183.481

Konsern (mill.kr.)	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement
	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Laveste risiko	0,8 %	133.247	1,2 %	129.031
Lav risiko	1,4 %	34.906	2,2 %	28.025
Middels risiko	1,8 %	31.436	2,6 %	30.362
Høy risiko	1,8 %	4.184	1,4 %	3.743
Høyeste risiko	2,6 %	3.496	2,6 %	3.069
Mislighold og/eller tapsutsatt	5,5 %	2.410	5,3 %	2.284
Totalt		209.680		196.514

Realisasjonsverdien på stilte sikkerheter fastsettes slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur.

Note 12 - Maksimal kreditteksponering

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

For opplysning om klassifisering av finansielle instrumenter der dette ikke er spesifisert, se note 24 Klassifisering av finansielle instrumenter.

2024 (mill.kr.)	Brutto maksimal eksponering for kredittrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet- og motregningsavtaler ¹⁾	Netto maksimal eksponering for kredittrisiko
Morbank						
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	651	0	0	0	0	651
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	19.785	0	0	0	0	19.785
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	10.570	0	10.333	25	40	172
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	63.645	641	38.022	2.730	22.253	0
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	92.863	348	91.489	80	509	436
Sertifikater og obligasjoner	36.649	0	0	0	14.911	21.738
Derivater	7.231	0	0	0	4.754	2.477
Opptjente ikke mottatte inntekter	187	0	0	0	0	187
Fordringer verdipapirer	221	0	0	0	0	221
Sum eiendeler	231.802	989	139.844	2.836	43.790	45.667
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og remburser	6.169	62	0	0	0	6.108
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	25.224	40	2.265	30	301	22.588
Andre engasjement	6.181	0	0	0	0	6.181
Sum forpliktelser	37.575	102	2.265	30	301	34.877
Sum total kredittrisikoeksponering	269.377					80.544

2023 (mill.kr.)	Brutto maksimal eksponering for kredittrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet- og motregningsavtaler ¹⁾	Netto maksimal eksponering for kredittrisiko
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	1.147	0	0	0	0	1.147
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	19.241	0	0	0	0	19.241
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	5.582	0	5.387	26	30	139
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	59.281	659	32.438	2.912	20.313	2.959
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	92.377	117	91.080	71	471	638
Sertifikater og obligasjoner	34.163	0	0	0	11.884	22.278
Derivater	6.659	0	0	0	3.849	2.810
Opptjente ikke mottatte inntekter	136	0	0	0	0	136
Fordringer verdipapirer	66	0	0	0	0	66
Sum eiendeler	218.651	776	128.904	3.010	36.548	49.413
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og remburser	5.972	19	0	0	0	5.953
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	22.592	34	3.030	448	424	18.656
Andre engasjement	5.354	0	0	0	0	5.354
Sum forpliktelser	33.919	53	3.030	448	424	29.964
Sum total kredittrisikoeksponering	252.570					79.377

Konsern						
2024 (mill.kr.)	Brutto maksimal eksponering for kredittrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet- og motregningsavtaler¹⁾	Netto maksimal eksponering for kredittrisiko
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	651	0	0	0	0	651
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	9.166	0	0	0	0	9.166
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	10.467	0	10.333	25	40	69
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	76.772	559	38.022	2.730	35.401	60
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	92.863	348	91.489	80	509	436
Sertifikater og obligasjoner	36.650	0	0	0	14.911	21.739
Derivater	7.231	0	0	0	4.754	2.477
Opptjente ikke mottatte inntekter	211	0	0	0	0	211
Fordringer verdipapirer	221	0	0	0	0	221
Sum eiendeler	234.233	907	139.844	2.836	55.616	35.030
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og remburser	6.169	62	0	0	0	6.108
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	25.604	40	2.265	30	301	22.968
Andre engasjement	6.235	0	0	0	0	6.235
Sum forpliktelser	38.008	102	2.265	30	301	35.310
Sum total kredittrisikoeksponering	272.241					70.341

2023 (mill.kr.)	Brutto maksimal eksponering for kredittrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet- og motregningsavtaler ^{*)}	Netto maksimal eksponering for kredittrisiko
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	1.147	0	0	0	0	1.147
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8.746	0	0	0	0	8.746
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	5.480	0	5.387	26	30	37
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	72.004	531	32.438	2.912	33.065	3.059
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	92.377	117	91.080	71	471	638
Sertifikater og obligasjoner	34.163	0	0	0	11.884	22.279
Derivater	6.659	0	0	0	3.849	2.810
Opptjente ikke mottatte inntekter	153	0	0	0	0	153
Fordringer verdipapirer	66	0	0	0	0	66
Sum eiendeler	220.796	648	128.904	3.010	49.300	38.934
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og remburser	5.972	19	0	0	0	5.953
Ubenyttede kreditter	23.003	34	3.030	448	424	19.067
Andre engasjement	5.404	0	0	0	0	5.404
Sum forpliktelser	34.380	53	3.030	448	424	30.425
Sum total kredittrisikoeksponering	255.176					69.359

^{*)} Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet kontanter, løsøre, skip og mottatte garantier. For obligasjoner med fortrinnsrett består sikkerhetsmassen av utlån til kunder i selskapet som har utstedt obligasjonen. For derivater er det stilt kontanter som sikkerhet, i tillegg bilaterale ISDA-avtaler om netting av derivater.

Bankens maksimale kreditteksponering fremgår av oppstillingen ovenfor. SpareBank 1 SMN utfører engrosbanktjenester for BN Bank og Samspar-bankene. I tilknytning til dette er det etablert garantiavtale som sikrer fullt oppgjør for eksponeringer knyttet til disse avtalene.

For privat- og næringslivskunder anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse ved derivathandel. Kunder stiller kontantdepot og/eller pant i eiendeler som sikkerhet for kunders handel av strøm- og laksederivater på NASDAQ OMX Oslo ASA og Fish Pool ASA.

SpareBank 1 SMN inngår standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler om netting av derivater der finansielle institusjoner er motparter. I tillegg har banken inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot de mest anvendte motpartene. Per 31. desember 2024 har banken rundt 37 (40) aktive ISDA-avtaler. Fra 1. mars 2017 måtte banken i henhold til EMIR ha en CSA med daglig utveksling av marginsikkerhet mv. med alle finansielle motparter som banken handler med hjemhørende (blant annet) i et EU-land. Banken inngår utelukkende avtaler med kontanter som sikkerhet. Håndteringen av sikkerhetsstillelsen under disse avtalene har banken satt ut til SEB Prime Collateral Services, det vil si at de håndterer marginkravene på vegne av banken. Mer om sikkerheter og pantstillelser i note 37 Annen gjeld og forpliktelser.

Sikkerhetsstillelsene er vurdert til markedsverdi, begrenset til maksimal kreditteksponering for den enkelte motpart.

Konsernet har 603 millioner kroner engasjementer i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen, tilsvarende tall for 2023 var 230 millioner kroner.

Note 13 - Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Se avsnitt kredittrisiko under note 6 Risikoforhold.

utlånsengasjementet er inkludert når deler av engasjementet er misligholdt. Misligholdt er i noten definert til betalingsmislighold over tusen kroner over 90 dager.

Tabellen nedenfor viser kredittkvaliteten per klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem. Hele

2024 (mill.kr.)	Noter	Verken misligholdt eller nedskrevet					Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
		Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	19.785	-	-	-	-	-	19.785
Utlån til og fordringer på kunder	8							
Privatmarked		89.315	10.932	3.445	849	1.555	1.011	107.107
Næringsliv		25.528	15.231	15.375	1.903	930	1.004	59.970
Sum utlån		114.843	26.163	18.819	2.752	2.485	2.015	167.077
Finansielle investeringer	27							
Noterte stat og statsgaranterte obligasjoner		8.836	-	-	-	-	-	8.836
Noterte andre obligasjoner		19.031	690	2	-	-	-	19.723
Unoterte stat og statsgaranterte obligasjoner		5.645	-	-	-	-	-	5.645
Unoterte andre obligasjoner		2.446	-	-	-	-	-	2.446
Sum finansielle investeringer		35.957	690	2	-	-	-	36.649
Totalt		170.585	26.853	18.821	2.752	2.485	2.015	223.512

Verken misligholdt eller nedskrevet

2023 (mill.kr.)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	19.241	-	-	-	-	-	19.241
Utlån til og fordringer på kunder	8							
Privatmarked		86.802	8.718	3.501	820	1.198	733	101.772
Næringsliv		25.144	11.735	15.069	1.369	988	1.164	55.469
Sum utlån		111.946	20.452	18.570	2.189	2.186	1.897	157.240
Finansielle investeringer	27							
Noterte stat og statsgaranterte obligasjoner		8.546	-	-	-	-	-	8.546
Noterte andre obligasjoner		16.566	440	5	-	-	-	17.011
Unoterte stat og statsgaranterte obligasjoner		5.323	-	-	-	-	-	5.323
Unoterte andre obligasjoner		3.282	-	-	-	-	-	3.282
Sum finansielle investeringer		33.717	440	5	-	-	-	34.163
Totalt		164.904	20.893	18.575	2.189	2.186	1.897	210.644

Konsern

Verken misligholdt eller nedskrevet

2024 (mill.kr.)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	9.166	-	-	-	-	-	9.166
Utlån til og fordringer på kunder	8							
Privatmarked		89.318	12.362	8.474	1.170	1.935	1.091	114.350
Næringsliv		25.640	16.463	18.313	2.782	1.393	1.160	65.751
Sum utlån		114.958	28.825	26.787	3.952	3.328	2.251	180.102
Finansielle investeringer	27							
Noterte stat og statsgaranterte obligasjoner		8.836	-	-	-	-	-	8.836
Noterte andre obligasjoner		19.031	690	2	-	-	-	19.723
Unoterte stat og statsgaranterte obligasjoner		5.645	-	-	-	-	-	5.645
Unoterte andre obligasjoner		2.447	-	-	-	-	-	2.447
Sum finansielle investeringer		35.958	690	2	-	-	-	36.650
Totalt		160.082	29.515	26.789	3.952	3.328	2.251	225.918

Verken misligholdt eller nedskrevet

2023 (mill.kr.)	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	Tapsutsatte og/eller misligholdte	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	8.746	-	-	-	-	-	8.746
Utlån til og fordringer på kunder	8							
Privatmarked		86.803	10.270	8.043	1.309	1.598	833	108.856
Næringsliv		25.377	12.838	17.945	2.234	1.354	1.258	61.006
Sum utlån		112.181	23.108	25.988	3.544	2.951	2.091	169.862
Finansielle investeringer	27							
Noterte stat og statsgaranterte obligasjoner		8.546	-	-	-	-	-	8.546
Noterte andre obligasjoner		16.566	440	5	-	-	-	17.011
Unoterte stat og statsgaranterte obligasjoner		5.323	-	-	-	-	-	5.323
Unoterte andre obligasjoner		3.283	-	-	-	-	-	3.283
Sum finansielle investeringer		33.718	440	5	-	-	-	34.163
Totalt		154.644	23.548	25.993	3.544	2.951	2.091	212.771

Note 14 - Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Noten er en sensitivitetsanalyse gjort med utgangspunkt i relevante balanseposter per 31. desember og fremover i tid for det aktuelle året. Bankens renterisiko beregnes ved at det simuleres et parallelt renteskift på to prosentpoeng for hele rentekurven på alle balanseposter.

For ytterligere detaljer vedrørende renterisiko se note 6 Risikoforhold.

Basisrisiko konsern (mill.kr.)	Renterisiko, 2 % endring	
	2024	2023
<i>Valuta</i>		
NOK	- 87	- 64
EUR	7	13
USD	- 7	- 2
CHF	- 1	- 1
GBP	- 1	0
Andre	0	0
Total renterisiko	- 89	- 53

Total renterisiko viser for 2024 at banken vil få et tap på en renteoppgang.

Tabellen under viser hvordan rentekurven forskyver seg innenfor de ulike tidsintervallene med tilhørende gevinst og tap innenfor de enkelte løpetider.

Rentekurverisiko konsern (mill.kr.)	Renterisiko, 2 %-poeng endring	
	2024	2023
<i>Løpetidsbånd</i>		
0 - 2 mnd	10	16
2 - 3 mndr	-81	-60
3 - 6 mndr	-14	-26
6 - 12 mndr	0	12
1 - 2 år	2	-8
2 - 3 år	-5	10
3 - 4 år	1	-8
4 - 5 år	-2	-6
5 - 8 år	1	4
8 - 15 år	-1	14
Total renterisiko	-89	-53

Note 15 - Markedsrisiko knyttet til valutaeksponering

Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta. Handelsaktiviteten knyttet til omsetning av valuta skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimal nettoeksponering i valuta, målt i kroner.

Konsernet har utarbeidet rammer for netto valutaeksponering (uttrykt som den høyeste av sum lange og korte posisjoner). Overnatten kursrisiko for spothandel i valuta må ikke overstige 150 millioner kroner aggregert.

Valutarisikoen har gjennom året vært lav. For ytterligere detaljer se note 6 Risikoforhold.

Morbank		Netto valutaeksponering NOK		Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)		2024	2023
20	-8	EUR		-8	20
2	0	USD		0	2
5	0	SEK		0	5
-1	2	GBP		2	-1
0	0	Andre		0	0
26	-4	Sum		-4	26
0,9	0,4	Res.effekt e. skatt ved 3 % endring		0,4	0,9

Note 16 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler. For detaljert beskrivelse henvises til note 6 Risikoforhold.

Konsern						
31.12.2024 (mill.kr.)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelse²⁾						
Innskudd fra kredittinstitusjoner	9.064	3.432	127	1.569	15	14.208
Innskudd fra og gjeld til kunder	99.386	26.319	10.742	4.449	-	140.897
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	194	10.621	42.481	1.600	54.896
Derivater - kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	641	13.693	29.303	1.254	44.891
Annen gjeld	-	986	1.595	625	269	3.475
Ansvarlig lånekapital ¹⁾	-	44	132	3.174	-	3.350
Sum kontantstrøm forpliktelser	108.451	31.618	36.910	81.600	3.138	261.717
Derivater netto kontantstrømmer						
Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	641	13.693	29.303	1.254	44.891
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	-224	-13.023	-28.721	-1.344	-43.311
Netto kontraktmessige kontantstrømmer	-	417	671	582	-90	1.580

Inkluderer ikke verdjusteringer for finansielle instrumenter til virkelig verdi

1) For ansvarlig lånekapital benyttes call dato for kontantoppgjør

2) Kontantstrømmer inkluderer beregnede renter og sum avviker derfor fra balanseført forpliktelse

Konsern						
31.12.2023 (mill.kr.)	På forespørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser ²⁾						
Innskudd fra kredittinstitusjoner	10.399	90	344	1.938	20	12.792
Innskudd fra og gjeld til kunder	89.914	23.961	10.120	8.894	-	132.888
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	3164	2.513	44.528	1.295	51.499
Derivater - kontraktsmessige kontantstrømmer ut	-	1130	4.101	26.309	1.397	32.937
Annen gjeld	-	1.004	1207	551	269	3.031
Ansvarlig lånekapital ¹⁾	-	38	505	2.180	-	2.723
Sum kontantstrøm forpliktelser	100.313	29.386	18.790	84.401	2.981	235.871
Derivater netto kontantstrømmer						
Kontraktsmessige kontantstrømmer ut	-	1130	4.101	26.309	1.397	32.937
Kontraktsmessige kontantstrømmer inn	-	-805	-3.331	-24.630	-1.360	-30.126
Netto kontraktsmessige kontantstrømmer	-	325	770	1.679	37	2.811

Inkluderer ikke verdjusteringer for finansielle instrumenter til virkelig verdi

¹⁾ For ansvarlig lånekapital benyttes call dato for kontantoppgjør

²⁾ Kontantstrømmer inkluderer beregnede renter og sum avviker derfor fra balanseført forpliktelse

Note 17 - Netto renteinntekter

Regnskapsprinsipp

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost og virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres dermed over forventet løpetid. For gjeldsinstrumenter på eiendelssiden bokført til amortisert kost og som er nedskrevet som følge av objektive bevis for tap, inntektsføres renter basert på netto balanseført beløp.

For rentebærende instrumenter som måles til virkelig verdi vil markedsverdien klassifiseres som inntekt fra andre finansielle investeringer. For rentebærende instrumenter til amortisert kost som ikke inngår i sikringsrelasjoner, amortiseres over-/underkurs som renteinntekt over løpetiden på kontrakten.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
887	1.045	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	443	380
4.716	5.621	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	6.763	5.701
3.616	4.456	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over andre inntekter og kostnader)	4.456	3.616
165	269	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over resultatet)	269	165
1.482	1.614	Renter og lign. inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer (virkelig verdi over resultatet)	1.606	1.477
-	-	Andre renteinntekter	24	24
10.866	13.005	Sum renteinntekter	13.560	11.362
559	628	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	628	559
3.780	4.949	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	4.900	3.748
2.056	2.324	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	2.324	2.057
129	175	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	180	132
9	12	Andre rentekostnader	62	45
90	93	Avgift Sparebankenes sikringsfond	93	90
6.622	8.180	Rentekostnader og lignende kostnader	8.187	6.631
4.244	4.824	Netto renteinntekter	5.373	4.732

Note 18 - Netto provisjons- og andre inntekter

Regnskapsprinsipp

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir ytt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og

gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres. Banken mottar provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt tilsvarende differansen mellom lånets rente og den finansieringskostnad SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt oppnår. I bankens regnskap fremkommer dette som provisjonsinntekter.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
Provisjonsinntekter				
68	73	Garantiprovisjon	73	68
-	-	Meglerprovisjon	304	265
47	62	Provisjon spareprodukter	62	47
155	272	Provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt	272	155
15	14	Provisjon fra SpareBank 1 Næringskreditt	14	15
496	550	Betalingsformidling	546	493
253	263	Provisjon fra forsikringstjenester	263	253
87	80	Andre provisjonsinntekter	76	78
1.121	1.315	Sum provisjonsinntekter	1.611	1.374
Provisjonskostnader				
102	120	Betalingsformidling	121	102
12	15	Andre provisjonskostnader	103	96
114	135	Sum provisjonskostnader	224	199
Andre driftsinntekter				
11	11	Driftsinntekter fast eiendom	13	12
-	-	Eiendomsforvaltning og -omsetning	241	207
-	-	Verdipapiromsetning	-	-
-	-	Regnskapsførerhonorarer	733	661
59	55	Andre driftsinntekter	19	30
69	65	Sum andre driftsinntekter	1.006	910
1.076	1.245	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	2.392	2.085

Note 19 - Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
		Vurdert til virkelig verdi over resultatet		
-83	-291	Verdiendring på renteinstrumenter	-293	-83
		Verdiendring på derivater/sikring		
2	8	Netto verdiendring på sikrede obligasjoner og derivater *)	8	2
5	27	Netto verdiendring på sikrede fastrente utlån og derivater	27	5
-118	142	Øvrige derivater	142	-118
		Inntekter fra egenkapitalinstrumenter		
-	-	Inntekter fra eierinteresser	1.254	297
693	318	Utbytte fra eierinteresser	-	-
412	1	Verdiendring og gevinst fra eierinteresser	1	409
18	43	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	33	26
41	60	Verdiendring og gevinst på egenkapitalinstrumenter	87	55
969	308	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi	1.259	593
		Vurdert til amortisert kost		
-2	-2	Verdiendring på renteinstrumenter	-2	-2
-2	-2	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler og forpliktelser til amortisert kost	-2	-2
108	99	Netto inntekter fra valutahandel	100	108
1.076	406	Sum netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	1.357	699
		*) Virkelig verdi sikring		
896	513	Virkelig verdi-endringer på sikringsinstrumentet	513	896
-894	-505	Virkelig verdi-endringer på den sikrede posten henførbart til sikret risiko	-505	-894
2	8	Gevinster el.tap fra sikringsbokføring, netto	8	2

Note 20 - Personalkostnader

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
722	870	Lønn	1.715	1.455
67	83	Pensjonskostnader (Note 22)	143	117
60	58	Sosiale kostnader	123	119
849	1012	Sum personalkostnader	1.981	1.691
776	880	Gjennomsnittlig antall ansatte	1.807	1.618
798	841	Antall årsverk per 31.12.	1.660	1.545
863	896	Antall ansatte per 31.12.	1.876	1.737

For ytterligere informasjon om ytelser til ledende ansatte i 2024 henvises det til Rapport om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer publisert på smn.no.

Godtgjørelse til ledende personer

(tall oppgitt i tusen kr.)

Navn og stilling	År	Fast godtgjørelse		Ekstraord. Ytelser ³⁾	Pensjonskostnad ⁴⁾	Total godtgjørelse	Lån ⁵⁾	Antall EK-bevis ⁶⁾
		Fastlønn ¹⁾	Frynsegoder ²⁾					
Jan-Frode Janson, Konsernsjef	2024	5.571	284		1.402	7.257	-	49.493
	2023	5.300	317		1.241	6.859	-	49.166
Trond Søråas, Konserndirektør - Konsernfinans og eierstyring	2024	2.650	219		358	3.226	5.774	10.494
	2023	2.387	193	100	314	2.994	3.323	10.267
Nelly Maske, Konserndirektør - Privatmarked ⁷⁾	2024	2.835	256		412	3.503	6.728	22.203
	2023	2.797	204		382	3.383	5.898	21.876
Monica Haftorn Iversen, Konserndirektør - Næringsliv ⁸⁾	2024	1.933	229		212	2.374	14.444	494
	2023							
Vegard Helland, Konserndirektør - Næringsliv	2024	3.041	191		385	3.617	250	36.529
	2023	2.927	193		355	3.475	100	36.202
Stig Brautaset, Konserndirektør - Sunnmøre og Fjordane ⁹⁾	2024	2.739	210		542	3.491	2.776	2.292
	2023	1.771	144		435	2.351	-	1.407
Astrid Undheim, Konserndirektør - Teknologi og utvikling	2024	2.489	256		362	3.107	8.354	1.071
	2023	2.385	220		362	2.968	5.787	744

Ola Neråsen Konserndirektør - Risikostyring	2024	2.524	202	301	3.026	2.795	50.138
	2023	2.439	171	274	2.884	-	43.764
Rolf Jarle Brøske, Konserndirektør - Kommunikasjon og merkevare	2024	2.407	270	299	2.976	20.313	16.040
	2023	2.281	208	150	274	2.912	15.713
Arne Nypan, Administrerende direktør - SpareBank 1 Regnskapshuset SMN ¹⁰⁾	2024	2.755	246	350	295	3.646	36.959
	2023	2.594	235		254	3.083	33.948
Kjetil Reinsberg, Administrerende direktør - EiendomsMegler 1 Midt-Norge ¹¹⁾	2024	3.054	360	255	420	4.089	32.635
	2023	3.076	468		391	3.934	29.141

1) Ingen ledende ansatte mottar variabel godtgjørelse, kun fast godtgjørelse. Fast godtgjørelse består av fastlønn, feriepenger, trekk i lønn for ferie, kompensasjon pensjon, tilleggspensjon, skattekompensasjon for 12G-ordning og andre faste tillegg.

2) Frynsegoder inkluderer godtgjørelse til elektronisk kommunikasjon, fast bilgodtgjørelse, fri bil, kilometergodtgjørelse, ulykke-/ behandling-/ yrkesskade-/ annen skade-/ reise- og gruppelevsforssikring samt rentefordel lån. I tillegg inkluderer dette innberettet fordel for utdelte egenkapitalbevis til underkurs i en frivillig spareordning ledende ansatte deltar i på like vilkår som øvrige ansatte.

3) Ekstraordinære ytelser utbetales i spesielle tilfeller til ledende ansatte som har hatt en ekstraordinær arbeidsbelastning. For 2024 er også utbetaling knyttet til harmonisering av pensjonsordninger inkludert.

4) Pensjonskostnad inkluderer ordinær tjenstepensjon og innskuddspensjon for lønn over 12 G

5) Lån inkluderer lån til ledende ansatte eller deres nærstående. Alle i konsernledelsen har samme lånevilkår som øvrige ansatte

6) Antall egenkapitalbevis er oppgitt i hele tall og viser antall egenkapitalbevis eid av den ledende ansatte selv eller dens nærstående

7) Nelly Maske fratrådte sin stilling som Konserndirektør Privatmarked 1.november 2024

8) Monica Haftorn Iversen tiltrådte sin stilling som Konserndirektør Privatmarked 1.november 2024

9) Stig Brautaset var administrerende direktør i SpareBank 1 Sunnmøre som fusjonerte med SpareBank 1 SMN 2.mai 2023. Etter fusjonen tiltrådte han stillingen som Konserndirektør Sunnmøre og Fjordane. Pensjonskostnad som er oppgitt er knyttet til bedriftseid pensjonskonto for lønn over 12 G og ordinær tjenstepensjon

10) Arne Nypan er administrerende direktør i SpareBank 1 Regnskapshuset (SB1 RH) - beløp oppgitt som total godtgjørelse og pensjonskostnad er knyttet til SB1 RH

11) Kjetil Reinsberg er administrerende direktør i EiendomsMegler 1 Midt-Norge (EM1) - beløp oppgitt som total godtgjørelse og pensjonskostnad er knyttet til EM1

Ytelser til styret

(tall oppgitt i tusen kr.)

Navn	Tittel	År	Honorar	Honorarer til valgkomite, revisjons-, risiko-, og godtgjørelsesutvalget	Andre godtgjørelser	Lån per 31.12	Antall EK-bevis ⁵⁾
Kjell Bjordal	Styreleder	2024	668	44	2	-	130.000
		2023	595	40	19	-	130.000
Christian Stav	Nestleder styret	2024	315	160	2	-	35.000
		2023	313	129	4	-	35.000
Mette Kamsvåg	Styremedlem	2024	286	95	3	3.758	5.600
		2023	273	134	15	3.951	5.600
Kristian Sætre	Styremedlem	2024	286	33	1	585	300
		2023	206	20	1	1.421	-
Ingrid Finboe Svendsen	Styremedlem	2024	286	177	0	-	850
		2023	206	106	0	-	1.150
Freddy Aursø	Styremedlem	2024	286	24	0	-	-
		2023	273	20	64	-	-
Nina Olufsen ¹⁾	Styremedlem	2024	218	93	-	-	-
		2023					
Christina Straub ²⁾	Styremedlem, ansattrepresentant ²⁾	2024	286	0	1.060	5.547	1.171
		2023	273	0	925	5.620	1.083
Inge Lindseth ²⁾	Styremedlem, ansattrepresentant ²⁾	2024	286	33	1.143	4.041	13.240
		2023	273	27	965	3.956	10.913
Tonje Eskeland Foss ³⁾	Styremedlem	2024	69	12	-	-	-
		2023	273	47	11	12.606	-
Morten Loktu ⁴⁾	Styremedlem	2023	66	7	15	-	15.000

¹⁾ Tiltrådte styret i 2024

²⁾ Andre godtgjørelser inkluderer lønn i ansattesforhold

³⁾ Fratrådte styret i 2024

⁴⁾ Fratrådte styret i 2023

⁵⁾ Antall egenkapitalbevis er oppgitt i hele tall

Honorar til representantskapet

(tall oppgitt i tusen kr.)

Navn	År	Honorar
Knut Solberg, rep.skapets leder	2024	100
	2023	95
Øvrige medlemmer	2024	297
	2023	270

Note 21 - Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr)	2024	2023
404	338	IT-kostnader	410	461
12	11	Porto og verditransport	13	15
71	84	Markedsføring	104	93
111	138	Ordinære avskrivninger (note 31, 32 og 33)	183	154
50	51	Driftskostnader faste eiendommer	48	57
222	252	Kjøpte tjenester	298	254
251	211	Andre driftskostnader	262	294
1.121	1.084	Sum andre driftskostnader	1.319	1.327
		Godtgjørelse til revisor (i 1000 kroner)		
3.362	2.188	Lovpålagt revisjon	6.213	4.905
1.191	1.659	Andre attestasjonstjenester	1.834	1.339
-	-	Skatterådgivning	31	29
1.075	1.076	Andre tjenester utenfor revisjonen	1.238	1.075
5.627	4.922	Sum inklusive merverdiavgift	9.317	7.348

Note 22 - Pensjon

Ytelsesbasert ordning

SpareBank 1 SMN-konsernet har pensjonsordning for sine ansatte som tilfredsstillere kravene om obligatorisk tjenestepensjon. SpareBank 1 SMN hadde tidligere ytelsespensjon som administreres ved egen pensjonskasse, og gir rett til bestemte fremtidige pensjonsytelser fra fylte 67 år. I ordningene inngår også barnepensjon og uførepensjon etter nærmere bestemte regler. Konsernets ytelsesbaserte pensjonsordning sikrer de fleste ansatte en pensjon på 68 prosent av sluttlønn opptil 12 G. Ytelsesordningen ble avvirket med virkning fra 1. januar 2017, og konsernet gikk over på innskuddsordning. Ved overgang til innskuddsbasert pensjonsordning fikk ansatte som var med i ytelsesordningen fripolise på opptjente rettigheter fra ytelsesordningen. Endringen har medført reduksjon i pensjonsforpliktelsen. Dette ble behandlet som en avvirkingsgevinst og reduserte pensjonskostnaden i 2016.

Fripoliser forvaltes av pensjonskassen som fra 1.1.2017 er en fripolisekasse. Det er opprettet en rammeavtale mellom SpareBank 1 SMN og pensjonskassen som blant annet omhandler finansiering, kapitalforvaltning mv. På grunn av ansvaret SpareBank 1 SMN fremdeles har, vil fremtidig forpliktelse fortsatt innregnes i regnskapet. Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til vedtektene i pensjonskassen. I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har konsernet udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene. Forpliktelsene gjelder personer som ikke er innmeldt i pensjonskassen, tilleggspensjoner utover 12 G, ordinære førtidspensjoner og førtidspensjoner etter AFP (Avtalefestet pensjon).

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger. Innskuddene er gitt til pensjonsplanen for heltidsansatte, og tilskuddet utgjør fra sju prosent fra 0 - 7,1 G og 15 prosent fra 7,1 - 12 G. Pensjonspremien kostnadsføres når den påløper.

Avtalefestet førtidspensjon

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet pensjon (AFP). Ordningen dekker førtidspensjon fra 62 til 67 år. Bankens ansvar er 100 prosent av pensjonen som utbetales mellom 62 og 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 31. desember 2010. Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314 prosent av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget.

Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføre sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

I tråd med anbefalingen fra Norsk Regnskapsstiftelse er det i regnskapsåret ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregninger.

Økonomiske forutsetninger	2024		2023	
	Kostnader	Forpliktelser	Kostnader	Forpliktelser
Diskonteringsrente	3,20%	3,90%	3,00%	3,20%
Forventet avkastning på midlene	3,20%	3,90%	3,00%	3,20%
Forventet fremtidig lønnsutvikling	3,25%	4,00%	3,25%	3,25%
Forventet G-regulering	3,25%	3,75%	3,25%	3,25%
Forventet pensjonsregulering	0%/2,0%	0%/2,0%	0%/2,0%	0%/2,0%
Arbeidsgiveravgift	19,10%	19,10%	19,10%	19,10%
Forventet frivillig avgang før/etter 50 år	2/0 %	2/0 %	2/0 %	2/0 %
Forventet AFP-uttak fra 62/64 år	25/50 %	25/50 %	25/50 %	25/50 %
Dødelighetstabell	K2013BE			
Uførhet	IR73			

Morbank		Netto pensjonsforpliktelse i balansen (mill.kr.). Finansiell status 1.1	Konsern	
2023	2024		2024	2023
577	558	Nåverdi pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	558	577
-812	-776	Virkelig verdi av pensjonsmidler	-776	-812
-235	-217	Netto pensjonsforpliktelse i balansen før arbeidsgiveravgift	-217	-235
1	1	Arbeidsgiveravgift	1	1
-234	-217	Netto pensjonsforpliktelse i balansen etter arbeidsgiveravgift	-217	-234

Fordeling av forpliktelsen mellom usikret og sikret pensjonsordning konsern 01.01.2024

Konsern	2024			2023		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Nåverdi pensjonsforpliktelse i fondsbaserte ordninger	555	3	558	572	5	577
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-776	-	-776	-812	-	-812
Netto pensjonsforpliktelse i balansen før arbeidsgiveravgift	-221	3	-217	-240	5	-235
Arbeidsgiveravgift	-	1	1	-	1	1
Netto pensjonsforpliktelse i balansen etter arbeidsgiveravg.	-221	4	-217	-240	6	-234

Morbank			Konsern	
2023	2024	Periodens pensjonskostnad	2024	2023
-	-	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	-	-
-7	-7	Netto renteinntekt	-7	-7
-7	-7	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravg.	-7	-7
0	0	Periodisert arbeidsgiveravgift	0	0
-7	-7	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	-7	-7
10	14	Avtalefestet pensjon, ny ordning	23	17
64	76	Innskuddsbasert pensjonskostnad	127	107
67	83	Periodens pensjonskostnad	143	117

Aktuarielle tap og gevinster ført over andre inntekter og kostnader	2024			2023		
	Usikret	Sikret	Sum	Usikret	Sikret	Sum
Endring diskonteringsrente	-	-43	-43	-0	-13	-13
Endring i andre forhold DBO	-1	13	13	0	11	11
Endring i andre forhold pensjonsmidler	-	40	40	-	29	29
Aktuarielle tap (gevinst) i perioden	-1	10	10	0	26	27

Morbank			Konsern	
2023	2024	Bevegelse i netto pensjonsforpliktelse i balansen	2024	2023
-234	-217	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 1.1	-217	-234
27	-70	Aktuarmessige tap og gevinster gjennom året	-70	27
-7	-7	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad inkl curtailment/settlement	-7	-7
-3	-1	Utbetalinger over drift	-1	-3
-217	-294	Netto pensjonsforpliktelse i balansen 31.12	-294	-217
2023	2024	Finansiell status 31.12	2024	2023
558	512	Pensjonsforpliktelse	512	558
-776	-806	Verdi av pensjonsmidler	-806	-776
-217	-294	Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	-294	-217
1	0	Arbeidsgiveravgift	0	1
-217	-294	Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift*	-294	-217

* Presenteres brutto i konsernregnskapet.

Fordeling av finansiell status 31.12 mellom sikret og usikret pensjonsordning konsern

Konsern	2024			2023		
	Sikret	Usikret	Sum	Sikret	Usikret	Sum
Pensjonsforpliktelse	510	2	512	555	3	558
Verdi av pensjonsmidler	-806	-	-806	-776	-	-776
Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	-296	2	-294	-221	3	-217
Arbeidsgiveravgift	-	0	0	-	1	1
Netto pensjonsforpliktelse etter arbeidsgiveravgift	-296	3	-294	-221	4	-217
Virkelig verdi av pensjonsforpliktelsen konsern				2024	2023	
IB pensjonsforpliktelser (PBO)				558	577	
Nåverdi av årets pensjonsopptjening				-	-	
Utbetaling/utløsning fra ordning				-33	-33	
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen				16	17	
Planendring/ avkortning				-	-	
Aktuariell tap/(gevinst)				-30	-2	
UB pensjonsforpliktelser (PBO)				512	558	
Virkelig verdi av pensjonsmidlene konsern				2024	2023	
IB pensjonsmidler				776	812	
Innbetalinger				0	2	
Utbetalinger/utløsning fra fond				-33	-33	
Forventet avkastning				23	24	
Planendring/ avkortning				-	-	
Aktuarielle endringer				40	-29	
UB markedsverdi av pensjonsmidler				806	776	

Sensitivitet konsern	+1 % poeng diskonterings- rente	- 1 % poeng diskonterings- rente	+ 1 % poeng lønnsjustering	- 1 % poeng lønnsjustering	+ 1 % poeng pensjonsregu- lering
2024					
Endring i opptjente pensjonsrettigheter i løpet av året	-	-	-	-	-
Endring i pensjonsforpliktelse	-50	59	-	-	61
2023					
Endring i opptjente pensjonsrettigheter i løpet av året	-	-	-	-	-
Endring i pensjonsforpliktelse	-58	70	-	-	72

Morbank			Konsern		
2023	2024	Medlemmer	2024	2023	
741	721	Antall personer som er med i pensjonsordningen	721	741	
230	212	herav aktive	212	230	
511	509	herav pensjonister og uføre	509	511	

Plassering av pensjonsmidlene i pensjonskassen, prosentvis fordeling	2024	2023
Omløpsobligasjoner	61%	55%
Pengemarked	3%	14%
Aksjer	30%	25%
Eiendom	6%	6%
Sum	100%	100%

Pensjonsordningen er plassert i egen pensjonskasse, som har en langsiktig horisont på forvaltning av kapitalen. Pensjonskassen søker å oppnå en høyest mulig avkastning ved å sette sammen en investeringsportefølje som gir den maksimale risikjusterte avkastningen. Pensjonskassen søker å spre plasseringene på ulike utstedere og aktivklasser for å redusere den selskaps- og markeds-spesifikke risikoen. Porteføljen er således sammensatt av aksjeinvesteringer i norske og utenlandske aksjer. Obligasjonsporteføljen er i all hovedsak plassert i norske obligasjoner. Bankinnskudd er plassert norske banker.

Note 23 - Skatt

Regnskapsprinsipp

Resultatført skatt består av periodeskatt (betalbar skatt) og utsatt skatt. Periodeskatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Ved beregningen av utsatt skatt benyttes til enhver tid gjeldende skattesats. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen. Kildeskatt presenteres som periodeskatt. Formueskatt blir presentert som driftskostnad i konsernets regnskap i samsvar med IAS 12.

Morbank			Konsern	
2023	2024	(mill.kr.)	2024	2023
4.498	4.223	Resultat før skattekostnad	5.548	3.688
-1099	-255	+/- permanente forskjeller	95	-632
-216	-97	+/- endring midlertidige forskjeller i henhold til spesifikasjon	-217	-227
-	0	+ underskudd til fremføring	0	0
3.183	3.872	Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	5.426	2.829
803	968	Herav betalbar skatt	1.047	885
-30	-32	Skatt renter hybridkapital	-35	-31
8	22	For mye/lite skatt avsatt tidligere år	30	14
781	958	Sum betalbar skatt i balansen	1.042	868
803	968	Betalbar skatt av årets overskudd	1.047	885
47	7	+/- endring i utsatt skatt	43	50
-30	-33	Skatt renter hybridkapital	-36	-31
820	940	Årets skattekostnad	1.054	904
		Endring i netto forpliktelse ved utsatt skatt		
47	7	Resultatført utsatt skatt	43	50
7	17	Utsatt skatt ført mot egenkapital	17	7
41	-	Endring utsatt skatt ved virksomhetssammenslutning	-	41
11	-	Korrigerer betalbar skatt/utsatt skatt tidligere år *	-	-9
106	24	Sum endring i netto forpliktelse ved utsatt skatt	61	89

* Skyldes endringer i midlertidige forskjeller mellom avlagt årsregnskap og endelige ligningspapirer.

Morbank			Konsern	
2023	2024	Sammensetning av balanseført utsatt skatt	2024	2023
		Midlertidige forskjeller på:		
13	8	- Driftsmidler	39	44
-	-	- Leasingobjekter	417	310
212	288	- Netto pensjonsforpliktelse	298	216
544	554	- Verdipapirer	554	544
1.337	802	- Sikringsinstrumenter	802	1.337
128	112	- Andre midlertidige forskjeller	112	128
2.233	1.763	Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	2.221	2.578
558	441	Utsatt skatt	554	644
		Midlertidige forskjeller på:		
-	-	- Driftsmidler	-0	-12
-	-	- Netto pensjonsforpliktelse	-	-
-48	23	- Verdipapirer	23	-48
-1.471	-977	- Sikringsinstrumenter	-977	-1.471
-2	-1	- Andre midlertidige forskjeller	-16	-117
-	-	- Fremførbart underskudd	-92	-
-1.521	-955	Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-1.061	-1.648
-380	-239	Utsatt skattefordel	-265	-411
178	202	Netto utsatt skatt (+)/skattefordel (-)	289	231

Tabellen ovenfor består av midlertidige forskjeller fra alle konsoliderte selskaper vist brutto. På selskapsnivå er skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller nettoført. På konsernivå bruttoføres dette i samsvar med IAS 12 ved at hvert selskap presenteres separat ved beregning av konsernets skattefordel og utsatt skatt:

	2024	2023
Skattefordel balanseført 31.12	1	6
Utsatt skatt balanseført 31.12	-290	-236

2023	2024	Avstemming av resultatført periodeskatt med resultat før skatt	2024	2023
1125	1.056	25 % av resultat før skatt	1.175	1190
-275	-64	Ikke skattepliktige resultatposter (permanente forskjeller) *	-75	-257
-30	-51	Skatteeffekt av poster ført direkte mot egenkapital	-48	-31
-	-	For lite avsatt skatt i fjor	2	2
820	941	Resultatført periodeskatt	1.054	904
20%	22%	Effektiv skattesats i %	19%	21%

Note 24 - Klassifisering av finansielle instrumenter

Regnskapsprinsipp

Aksjer, sertifikater og obligasjoner og derivater klassifiseres til virkelig verdi over resultatet.

Alle finansielle instrumenter klassifisert som til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra andre finansielle investeringer. Finansielle eiendeler holdt for handelsformål karakteriseres av

at instrumenter i porteføljen omsettes hyppig og at posisjoner etableres med mål om kortsiktig gevinst. Øvrige slike finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er investeringer som ved førstegangsinnregning blir definert som vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle derivater presenteres som en eiendel når virkelig verdi er positiv og som en forpliktelse når virkelig verdi er negativ.

Konsern	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Finansielle instrumenter målt til amortisert kost	Total
	Øremerket virkelig verdi	Obligatorisk	Holdt for omsetning				
31.12.24 (mill.kr.)							
Eiendeler							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0	0	0	0	654	654	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	0	9.166	9.166	
Utlån til og fordringer på kunder	10.468	0	0	92.738	76.047	179.254	
Aksjer	0	770	280	-	-	1.050	
Sertifikater og obligasjoner	0		36.650	-	-	36.650	
Derivater	1271	-	5.960	-	-	7.231	
Opptjente ikke mottatte inntekter	0	-	-	-	211	211	
Fordringer verdipapirer	0	-	-	-	221	221	
Sum finansielle eiendeler	11.739	770	42.890	92.738	86.300	234.437	
Forpliktelser							
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	13.941	13.941	
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	-	-	-	140.897	140.897	
Verdipapirgjeld	-	-	-	-	36.570	36.570	
Derivater	1.236	-	4.916	-	-	6.152	
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	2.735	2.735	
Egenkapitalinstrumenter	-	-	6.152	-	-	6.152	
Leieforpliktelser	-	-	-	-	403	403	
Gjeld verdipapirer	-	-	-	-	251	251	
Sum Finansielle forpliktelser	1.236	-	11.068	-	194.797	207.101	

Konsern	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet			Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	Finansielle instrumenter målt til amortisert kost	Total
	Øremerket virkelig verdi	Obligatorisk	Holdt for omsetning			
31.12.23 (mill.kr.)						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	-	-	-	-	1.172	1.172
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	-	-	8.746	8.746
Utlån til og fordringer på kunder	5.582	-	-	92.263	71.110	168.955
Aksjer	-	774	363	-	-	1.137
Sertifikater og obligasjoner	-	-	34.163	-	-	34.163
Derivater	744	-	5.915	-	-	6.659
Opptjente ikke mottatte inntekter	-	-	-	-	153	153
Fordringer verdipapirer	-	-	-	-	66	66
Sum finansielle eiendeler	6.326	774	40.441	92.263	81.247	221.051
Forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	13.160	13.160
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	-	-	-	132.888	132.888
Verdipapirgjeld	-	-	-	-	45.830	45.830
Derivater	1.630	-	5.359	-	-	6.989
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	2.247	2.247
Leieforpliktelser	-	-	-	-	403	403
Gjeld verdipapirer	-	-	-	-	-15	-15
Sum finansielle forpliktelser	1.630	-	5.359	-	194.512	201.501

Note 25 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskasseveksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2024:

Eiendeler (mill.kr.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	7.231	-	7.231
- Obligasjoner og sertifikater	2.680	33.971	-	36.650
- Egenkapitalinstrumenter	280	107	663	1.050
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	-	10.468	10.468
Finansielle eiendeler virkelig verdi over totalresultatet				
- Utlån til kunder	-	-	92.738	92.738
Sum eiendeler	2.959	41.309	103.870	148.137
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	6.152	-	6.152
Sum forpliktelser	-	6.152	-	6.152

Konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2023:

Eiendeler (mill.kr.)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	6.659	-	6.659
- Obligasjoner og sertifikater	2.879	31.284	-	34.163
- Egenkapitalinstrumenter	363	152	622	1.137
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	102	5.480	5.582
Finansielle eiendeler virkelig verdi over totalresultatet				
- Utlån til kunder	-	-	92.263	92.263
Sum eiendeler	3.242	38.197	98.365	139.804
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	-	6.989	-	6.989
Sum forpliktelser	-	6.989	-	6.989

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2024:

(mill.kr.)	Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Inngående balanse 1.1.24	622	5.480	92.263	98.365
Tilgang	38	5.995	40.293	46.327
Fraregning	-4	-814	-39.808	-40.626
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	-6	-6
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	7	-194	-4	-192
Utgående balanse 31.12.24	662	10.468	92.738	103.870

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 31. desember 2023:

(mill.kr.)	Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	Fastrentelån	Utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	Sum
Inngående balanse 1.1.23	570	4.630	81.901	87.101
Tilgang	38	1.814	40.578	42.430
Fraregning	-25	-977	-30.210	-31.212
Nedskrivning forventet tap på utlån	-	-	2	2
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	38	14	-7	45
Utgående balanse 31.12.23	622	5.480	92.263	98.366

Metode for verdsettelse

Verdsettelsesmetodene som benyttes er tilpasset til hvert finansielle instrument, og har som formål å benytte mest mulig av informasjonen som er tilgjengelig i markedet.

Metode for verdsettelse av finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 er beskrevet i det følgende:

Fastrenteutlån til kunder (nivå 3)

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestrømmer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. Ved beregning av sensitivitet, er diskonteringsfaktor økt med 10 punkter.

Utlån til virkelig verdi over totalresultatet (nivå 3)

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over totalresultat blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Dersom man dobler worst case scenarioets sannsynlighet i tapsmodellen, medfører det en reduksjon i virkelig verdi på 3 millioner kroner.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens eller sertifikatets karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdsettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenlignbare papirer.

Aksjer (nivå 3)

Aksjer som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste investeringer i unoterte aksjer. Disse omfatter blant annet 589 millioner kroner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer gjennom selskapet SMN Invest. Verdsettelsene er i all hovedsak basert på rapportering fra forvaltere av fondene, som benytter kontantstrømbaserte modeller eller multipler ved fastsettelse av virkelig verdi. Konsernet har ikke full tilgang til informasjon om alle elementene i disse verdsettelsene og har derfor ikke grunnlag for å fastsette alternative forutsetninger.

Finansielle derivater (nivå 2)

Finansielle derivater i nivå 2 omfatter i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdsettelsen er basert på observerbare rentekurver. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. Derivater klassifisert i nivå 2 omfatter også aksjederivater knyttet til Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdsettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet.

Sensitivitetsanalyse, nivå 3 pr 31. desember 2024:

(mill.kr.)	Balanseført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Fastrentelån	10.468	-25
Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet *)	662	
Utlån til virkelig verdi over totalresultatet	92.738	-3

*) Som beskrevet over er ikke informasjon for å foreta alternative beregninger tilgjengelig

Note 26 - Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

Finansielle instrumenter til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi regnskapsføres enten til amortisert kost eller er i sikringsrelasjon. Amortisert kost innebærer verdsetting av balanseposter etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, justert for nedskrivninger. Amortisert kost vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurderinger av de samme finansielle instrumentene. Dette kan blant annet skyldes ulik oppfatning av markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav.

Hvilke metoder som ligger til grunn for å fastsette virkelig verdi for finansielle instrumenter som er vurdert til amortisert kost beskrives nedenfor:

Utlån til og fordringer på kunder

P.T. prisede utlån er utsatt for konkurranse i markedet. Dette tilsier at mulige merverdier i porteføljen ikke vil bli opprettholdt over lengre tid. Virkelig verdi av p.t.-prisede utlån er derfor satt til amortisert kost. Effekten av endringer i kredittkvaliteten i porteføljen hensyntas gjennom modellmessige nedskrivninger, og gir derfor et godt uttrykk for virkelig verdi i den delen av porteføljen hvor det ikke er foretatt individuelle nedskrivninger.

Individuelle nedskrivninger fastsettes gjennom en vurdering av fremtidig kontantstrøm, neddiskontert med effektiv rente. Nedskrevet verdi gir derfor et godt uttrykk for virkelig verdi av disse utlånene.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, Opptjente ikke mottatte inntekter, Fordringer verdipapirer, Innskudd fra kredittinstitusjoner, Innskudd fra og gjeld til kunder og Gjeld verdipapirer

For utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder, estimeres virkelig verdi til å samsvare med amortisert kost.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdivurderingen i nivå 2 baseres på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver og kredittmarginer der det er tilgjengelig.

Morbank

(mill.kr.)	Nivå ¹⁾	31.12.2024		31.12.2023	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2	19.785	19.785	19.241	19.241
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	2	63.004	63.164	58.522	58.685
Opptjente ikke mottatte inntekter	2	187	187	136	136
Fordringer verdipapirer	2	221	221	66	66
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost		83.198	83.358	77.965	78.128
Forpliktelseser					
Innskudd fra kredittinstitusjoner	2	13.940	13.940	13.160	13.160
Innskudd fra og gjeld til kunder	2	141.485	141.485	133.462	133.462
Verdipapirgjeld til amortisert kost	2	11.177	11.174	13.260	13.182
Verdipapirgjeld, sikring	2	38.746	38.744	32.637	32.639
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	2	2.656	2.671	2.169	2.168
Ansvarlig lånekapital, sikring	2	-	-	-	-
Leieforpliktelse	2	307	307	260	260
Gjeld verdipapirer	2	251	251	-15	-15
Sum finansielle forpliktelseser til amortisert kost		208.563	208.574	194.933	194.857

¹⁾ Virkelig verdi fastsettes etter ulike metoder innenfor tre nivåer. Se note 25 vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter for nærmere definisjon av nivåene

Konsern

(mill.kr.)	Nivå ¹⁾	31.12.2024		31.12.2023	
		Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Eiendeler					
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2	9.166	9.166	8.746	8.746
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	2	76.049	76.227	71.115	71.298
Opptjente ikke mottatte inntekter	2	211	211	153	153
Fordringer verdipapirer	2	221	221	66	66
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost		85.648	85.826	80.080	80.263
Forpliktelseser					
Innskudd fra kredittinstitusjoner	2	13.941	13.941	13.160	13.160
Innskudd fra og gjeld til kunder	2	140.897	140.897	132.888	132.888
Verdipapirgjeld til amortisert kost	2	11.177	11.174	13.260	13.182
Verdipapirgjeld, sikring	2	38.746	38.744	32.637	32.639
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	2	2.735	2.750	2.247	2.246
Ansvarlig lånekapital, sikring	2	-	-	-	-
Leieforpliktelseser	2	460	460	403	403
Gjeld verdipapirer	2	251	251	-15	-15
Sum finansielle forpliktelseser til amortisert kost		208.207	208.218	194.580	194.504

¹⁾ Virkelig verdi fastsettes etter ulike metoder innenfor tre nivåer. Se note 25 vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter for nærmere definisjon av nivåene

Note 27 - Certifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet per 31. desember 2024.

Morbank		Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor (mill. kr)	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024		31.12.2024	31.12.2023
		Stat		
7.972	5.710	Pålydende verdi	5.710	7.972
7.823	5.482	Bokført verdi	5.482	7.823
		Annen offentlig utsteder		
12.614	12.489	Pålydende verdi	12.489	12.614
12.630	12.478	Bokført verdi	12.478	12.630
		Finansielle foretak		
13.026	18.373	Pålydende verdi	18.373	13.026
13.483	18.419	Bokført verdi	18.419	13.483
		Ikke-finansielle foretak		
7	18	Pålydende verdi	18	7
7	18	Bokført verdi	19	8
33.620	36.589	Sum rentepapirer, pålydende verdi	36.589	33.620
218	253	Påløpte renter	253	218
34.163	36.649	Sum rentepapirer, bokført verdi	36.650	34.163

Note 28 - Finansielle derivater

Alle derivater blir bokført til virkelig verdi over resultatet. Urealiserte gevinster blir ført som eiendeler og urealisert tap ført som gjeld for alle rentederivater. Dette gjelder både derivater benyttet til sikringsformål og holdt for handelsformål. Banken benytter seg ikke av kontantstrømsikring.

Kontraktssum viser absoluttverdier for alle kontrakter. For beskrivelse av motpartsrisiko og markedsrisiko se beskrivelse i note 6 risikoforhold. Ytterligere detaljer vedrørende markedsrisiko knyttet til renterisiko se note 14, og for markedsrisiko knyttet til valutaeksponering se note 15.

Morbank

Til virkelig verdi over resultatet (mill. kr.)	31.12.2024			31.12.2023		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	14.784	218	3	14.863	72	-241
Valutabytteavtaler (swap)	26.800	253	-247	36.719	556	-116
Valutaopsjoner	262	-4	4	326	-3	3
Sum valutainstrumenter	41.846	467	-241	51.907	625	-354
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (inkl. cross currency interest rate swap)	254.490	5.101	-4.117	245.023	4.919	-4.478
Korte rentebytteavtaler (FRA)	0	0	0	0	4	-2
Sum renteinstrumenter	254.490	5.101	-4.117	245.023	4.923	-4.480
Varerelaterte kontrakter						
Børsomsatte standardiserte forwards og futures kontrakter	1.534	135	-135	2.091	158	-158
Sum varerelaterte kontrakter	1.534	135	-135	2.091	158	-158
Sikring						
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (inkl. cross currency interest rate swap)	45.489	1.271	-1.236	34.643	744	-1.630
Sum renteinstrumenter	45.489	1.271	-1.236	34.643	744	-1.630
Sum						
Sum renteinstrumenter	299.978	6.373	-5.353	279.666	5.666	-6.110
Sum valutainstrumenter	41.846	467	-241	51.907	625	-354
Sum varerelaterte kontrakter	1.534	135	-135	2.091	158	-158
Påløpte renter		256	-423		211	-367
Sum finansielle derivater	343.359	7.231	-6.152	333.664	6.659	-6.989

Konsern

Til virkelig verdi over resultatet (mill. kr.)	31.12.2024			31.12.2023		
	Kontraktssum	Virkelig verdi		Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	14.784	218	3	14.863	72	-241
Valutabytteavtaler (swap)	26.800	253	-247	36.719	556	-116
Valutaopsjoner	262	-4	4	326	-3	3
Sum valutainstrumenter	41.846	467	-241	51.907	625	-354
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (inkl. cross currency interest rate swap)	254.490	5.101	-4.117	245.023	4.919	-4.478
Korte rentebytteavtaler (FRA)	0	0	0	0	4	-2
Sum renteinstrumenter	254.490	5.101	-4.117	245.023	4.923	-4.480
Varerelaterte kontrakter						
Børsomsatte standardiserte forwards og futures kontrakter	1.534	135	-135	2.091	158	-158
Sum varerelaterte kontrakter	1.534	135	-135	2.091	158	-158
Sikring						
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (inkl. cross currency interest rate swap)	45.489	1.271	-1.236	34.643	744	-1.630
Sum renteinstrumenter	45.489	1.271	-1.236	34.643	744	-1.630
Sum						
Sum renteinstrumenter	299.978	6.373	-5.353	279.666	5.666	-6.110
Sum valutainstrumenter	41.846	467	-241	51.907	625	-354
Sum varerelaterte kontrakter	1.534	135	-135	2.091	158	-158
Påløpte renter		256	-423		211	-367
Sum finansielle derivater	343.359	7.231	-6.152	333.664	6.659	-6.989

Note 29 - Regnskapsmessig sikring av gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Regnskapsprinsipp

Banken vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet i samsvar med IAS 39. Banken benytter virkelig verdi sikring for å styre sin renterisiko. I sin sikringsaktivitet sikrer banken seg mot bevegelser i markedsrenten. Endringer i kredittspread er ikke hensyntatt i måling av sikringseffektiviteten. Ved virkelig verdi sikring blir både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

Banken har etablert sikringsbokføring for å oppnå en regnskapsmessig behandling som reflekterer hvordan renterisiko og valutarisiko styres for større langsiktige innlån. Se beskrivelse av risikostyring i note 6. Sikringsobjektene består utelukkende av gjeld stiftet

ved utstedelse av finansielle instrumenter og gjennomføres ihht IFRS 9 ved en virkelig verdisikring. For de gjeldsinstrumenter som inngår i sikringsporteføljen inngås separate rente og/eller valutaswapper med tilsvarende hovedstol og forfallstruktur. Ineffektivitet kan likevel oppstå som følge av tilfeldige markedsvariasjoner i evalueringen av objekt og instrument.

Sikringsinstrumentene (rente- og valutaswapper) regnskapsføres til virkelig verdi, mens sikringsobjektene blir bokført til virkelig verdi for de risikoene som sikres (rente og valuta). Sikringsineffektivitet, definert som forskjell mellom verdiregulering av sikringsinstrumenter sammenlignet med verdiregulering av de sikrede risikoer i objektene, resultatføres løpende i resultatregnskapet.

Konsern (mill.kr)	Pålydende per 31.12.2024			Pålydende per 31.12.2023		
	Sikringsinstrument	Sikringsobjekt	Ineffektivitet	Sikringsinstrument	Sikringsobjekt	Ineffektivitet
Regnskapslinje i balansen	Derivater	Verdipapirgjeld		Derivater	Verdipapirgjeld	
<i>Innlån til fast rente</i>	Renteswap			Renteswap		
Pålydende NOK	10.010	10.010	0	13.079	12.164	-915
	Rente- og valutaswap			Rente- og valutaswap		
<i>Innlån i valuta til fast rente</i>						
Pålydende EUR	37.817	37.817	0	19.327	19.011	-315
Pålydende JPY	2.170	2.170	0	719	719	0
Pålydende CHF	2.195	2.195	0	2.118	2.118	0
	Balanseverdi per 31.12.2024			Balanseverdi per 31.12.2023		
	Sikringsinstrument	Sikringsobjekt	Resultatført ineffektivitet	Sikringsinstrument	Sikringsobjekt	Resultatført ineffektivitet
Bokført verdi eiendeler	1.271			744		
Bokført verdi gjeld	1.236	38.746		1.630	29.624	
Akkumulerte verdiendringer utgående balanse	1.410	1.399		-1.259	-1.251	
Akkumulerte verdiendringer inngående balanse	896	894		-2.155	-2.145	
Endringer i virkelig verdi	513	505	8	896	894	2
Regnskapslinje i resultatet			Netto resultat fra finansielle instrumenter			Netto resultat fra finansielle instrumenter

IBOR reform

De senere årene har reform av og alternativer til IBOR-renter blitt et prioritert område for myndigheter verden over. Det er imidlertid usikkerhet rundt tidspunkt og metodikk for eventuelle endringer. Samtlige av SpareBank 1 SMN sine rentederivater har IBOR-renter som referanse, og vil således kunne bli påvirket av endringer. De vesentligste posisjonene foreligger i EURIBOR og NIBOR. Banken følger utviklingen i markedet tett, og deltar i flere prosjekt for å overvåke og tilrettelegge for eventuelle endringer. Tabellen nedenfor viser pålydende og netto eksponering for derivater i sikringsforhold som kan bli berørt av IBOR-reform, splittet på aktuell IBOR-rente.

Rente- og valutainstrument	Pålydende		
	Sikringsobjekt	Sikringsinstrument	Netto Eksponering
EURIBOR 3M	0	15.382	-15.382
EURIBOR 6M	0	307	-307
OIBOR 3M	0	22.713	-22.713
Sum	0	38.402	-38.402

Note 30 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Morbank		Aksjer og andeler (mill.kr.)	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024		31.12.2024	31.12.2023
454	354	Til virkelig verdi over resultat	942	985
363	280	Børsnoterte	280	363
92	74	Unoterte	663	623
454	354	Sum aksjer og andeler	942	985
		Fondsobligasjoner		
220	59	Børsnoterte	59	96
56	175	Unoterte	49	56
276	234	Sum fondsobligasjoner	107	152
		Virksomhet holdt for salg - herav aksjer		
98	98	Unoterte	190	112
98	98	Sum aksjer holdt for salg (se note 39)	190	112
583	338	Sum børsnoterte selskaper	338	459
246	347	Sum unoterte selskaper	902	791

Spesifikasjon av morbank

Børsnoterte selskap	Org.Nr.	Eierandel over 10%	Vår beholdning (antall)	Ansk.Kost (1.000 kr)	Markedsverdi/bokført verdi (1.000 kr.)
Visa Inc. C-aksjer			63.536	6.750	226.980
Havila Shipping AS ord.	882811972		25.098.138	11.986	42.667
Sum børsnoterte aksjer				18.737	269.647
SpareBank 1 Nordmøre	937899408		69.423	7.455	9.991
Sum børsnoterte finansinstitusjoner				7.455	9.991
Unoterte selskap					
Eksportfinans	816521432		2.153	8.493	32.932
VN Norge AS - SMN - oppgitt i milliard aksjer	821083052		28.688.772	37.338	13.733
Eiendoms kreditt AS	979391285		44.000	4.502	9.329
Visa C preferanseaksje			1.298	1.304	6.739
Sparebank 1 Bank og Regnskap AS	917143501		308	2.487	3.388
Runde Miljøbygg AS	989736027		40.000	2.500	2.500
Øvrige selskap				2.925	5.355
Sum ikke børsnoterte aksjer og andeler				59.549	73.976
Sparebank 1 Sør-Norge	937895321			17.592	17.458
DNB Bank	984851006			12.825	12.572
Sparebank 1 Østlandet	920426530			10.598	10.566
Skagerrak Sparebank	937891245			5.219	5.216
SpareBank 1 Boligkreditt AS	988738387			4.013	4.014
Øvrige				8.943	8.960
Sum børsnoterte fondsobligasjoner				59.190	58.785
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	938521549			124.300	126.452
SpareBank 1 Gruppen	975966372			48.750	48.562
Sum ikke børsnoterte fondsobligasjoner				173.050	175.014
Sum aksjer, egenkapitalbevis og fondsobligasjoner morbank				317.981	587.414

Spesifikasjon av konsern

Unoterte selskap	Org.nr.	Eierandel over 10%	Vår beholdning (antall)	Ansk. Kost (1.000 kr)	Markedsverdi/bokført verdi (1.000 kr)
SIGNORD AS (Tidligere Viking Venture III)	992229667	16,80%	955.039	34.745	274.507
Salvesen & Thams AS	999104428		31.923	70.423	195.880
Sintef Venture V	920749984		146.910	19.432	18.978
Proventure Seed III AS	924111895		22.129.413	18.810	15.702
Sonoclear AS (tidl BrainImage AS)	917956146	12,40%	1.517.982	7.988	15.180
Sintef Venture IV	912844889		51.465	12.000	14.175
Signord Klasse E	992229667		46.476	4.704	10.773
Proventure Seed II AS	913391136		16.148.568	11.750	9.088
Vectron Biosolutions AS	992779837		220.000	6.000	6.140
Novela Kapital AS	922061017		624.000	6.240	4.917
Sintef Venture IV B	927177021		65.700	4.621	4.391
Diverse selskap				61.287	19.032
Sum ikke børsnotere aksjer og andeler				257.998	588.763
Eliminering av fondsobligasjon SpareBank 1 Finans Midt-Norge				-124.300	-126.452
Sum aksjer, egenkapitalbevis og fondsobligasjoner konsern				451.679	1.049.724

Note 31 - Immaterielle eiendeler

Regnskapsprinsipper

Immaterielle eiendeler består hovedsakelig av goodwill i konsernet SpareBank 1 SMN. Andre immaterielle eiendeler vil innregnes når kravene til balanseføring er til stede. Goodwill oppstår som differanse mellom virkelig verdi av vederlaget ved kjøp av en virksomhet og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, jfr. omtale under konsolidering. Goodwill avskrives ikke, men den er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Ved vurdering av verdifall foregår vurderingen på det laveste nivå der det er mulig å identifisere kontantstrømmer.

Immaterielle eiendeler ervervet separat balanseføres til kost. Økonomisk levetid er enten bestemt eller ubestemt. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid avskrives

over økonomisk levetid og testes for nedskrivning ved indikasjoner på dette. Avskrivningsmetode og – periode vurderes minst årlig.

Balanseført beløp av bankens eiendeler blir gjennomgått på balansedagen for å vurdere om det foreligger indikasjoner på verdifall. Dersom det foreligger slike indikasjoner estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. Årlig beregnes gjenvinnbart beløp på balansedagen for goodwill, eiendeler som har en ubegrenset utnyttbar levetid, og immaterielle eiendeler som ennå ikke er tilgjengelig for bruk. Nedskrivninger foretas når balanseført verdi av en eiendel eller kontantstrømgenererende enhet overstiger gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger føres over resultatregnskapet. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler reverseres nedskrivninger dersom det er en endring i estimater som er benyttet for å beregne gjenvinnbart beløp.

2024

Morbank				Konsern		
Andre immatrielle eiendeler	Goodwill	Totalt (mill.kr.)		Totalt	Goodwill	Andre immatrielle eiendeler
182	665	847	Anskaffelseskost 1.1.	1.372	1.112	260
13	-	13	Tilgang	32	12	19
-5	-	-5	Avgang	-5	-	-5
190	665	855	Anskaffelseskost 31.12	1.399	1.125	274
35	-	35	Akkumulert av- og nedskrivning 01.01	144	34	110
28	-	28	Årets avskrivning	30	-	30
-5	-	-5	Avgang	-5	-	-5
58	-	58	Akkumulert av- og nedskrivning 31.12	170	34	136
131	665	797	Balanseført verdi 31.12	1.230	1.091	138

2023

Morbank				Konsern		
Andre immatrielle eiendeler	Goodwill	Totalt	(mill.kr.)	Totalt	Goodwill	Andre immatrielle eiendeler
38	447	485	Anskaffelseskost 1.1.	796	680	116
12	-	12	Tilgang	176	31	145
133	219	352	Tilgang fusjonerte *	219	219	0
-1	-	-1	Avgang	-1	-	-1
-	-	-	Avgang datter **	183	183	-
182	665	847	Anskaffelseskost 31.12	1.373	1.113	260
18	-	18	Akkumulert av- og nedskrivning 01.01	125	34	91
18	-	18	Årets avskrivning	20	-	20
-1	-	-1	Avgang	-1	-	-1
35	-	35	Akkumulert av- og nedskrivning 31.12	144	34	110
147	665	812	Balanseført verdi 31.12	1.229	1.079	150

* Effekt av fusjon med Sparebank1 Søre Sunnmøre, presenteres som tilgang fusjonerte.

** Fra fjerde kvartal 2022 er datterselskapet SpareBank 1 Markets klassifisert som holdt for salg. Effekten er presentert som avgang datter.

Note 32 - Eiendom, anlegg og utstyr

Regnskapsprinsipper

Eiendom, anlegg og utstyr samt eierbenyttet eiendom regnskapsføres i samsvar med IAS 16. Investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Ved fastlegging av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg er av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men vurderes som grupper. Eierbenyttet eiendom er etter definisjonen i IAS

40 eiendommer som i hovedsak benyttes av banken eller dens datterforetak til sin egen virksomhet.

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives er gjenstand for nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Eiendommer som eies med det formål å oppnå leieinntekter eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer og måles til virkelig verdi i samsvar med IAS 40. Konsernet har ingen investeringseiendommer.

2024

Morbank				Konsern		
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	(mill.kr.)	Totalt	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygg, tomter og annen fast eiendom
200	186	386	Anskaffelseskost 1.1.	676	276	400
32	32	64	Tilgang	68	34	33
-40	-10	-51	Avgang	-53	-13	-40
192	208	400	Anskaffelseskost 31.12	691	298	393
107	113	219	Akkumulert av- og nedskrivning 01.01	401	191	210
12	23	35	Årets avskrivning	45	27	18
-0	-0	-0	Årets nedskrivning	-0	-0	-0
-33	-10	-43	Avgang	-45	-12	-33
86	126	211	Akkumulert av- og nedskrivning 31.12	401	206	195
106	82	188	Balansført verdi 31.12	290	92	198

2023

Morbank				Konsern		
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totalt	(mill.kr.)	Totalt	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygg, tomter og annen fast eiendom
122	160	282	Anskaffelseskost 1.1.	563	243	320
23	23	46	Tilgang	50	25	25
65	21	86	Tilgang fusjonerte *	87	22	65
-10	-18	-28	Avgang	-28	-18	-10
200	186	386	Anskaffelseskost 31.12	672	272	400
73	92	165	Akkumulert av- og nedskrivning 01.01	332	162	170
31	19	50	Akkumulert av- og nedskrivning fusjonerte*	50	19	31
12	19	31	Årets avskrivning	41	22	19
-1	-	-1	Årets nedskrivning	-1	-	-1
-9	-17	-26	Avgang	-26	-17	-9
107	113	219	Akkumulert av- og nedskrivning 31.12	396	186	210
93	74	167	Balanseført verdi 31.12	276	86	190

* Effekt av fusjon med Sparebank1 Søre Sunnmøre, presenteres som tilgang fusjonerte.

Avskrivning

Med utgangspunkt i anskaffelseskost fratrukket eventuell restverdi avskrives eiendelene lineært over forventet levetid innenfor følgende rammer:

- Maskiner 3-5 år
- Inventar 5-10 år
- Teknisk anlegg 5-10 år
- Transportmidler 10 år
- Bygg og annen fast eiendom 25 år

Sikkerhetsstillelse

Konsernet har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Anskaffelseskost av avskrevne eiendeler

Anskaffelseskost av fullt ut avskrevne eiendeler som fortsatt er i bruk i banken i 2024 utgjør 178 millioner kroner (138 millioner).

Bruttoverdi av anleggsmidler som er midlertidig ute av drift

Konsernet har ikke vesentlige anleggsmidler som midlertidig er ute av drift per 31. desember 2024.

Note 33 - Leieavtaler

Regnskapsprinsipper

Identifisering av en leieavtale

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer konsernet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag.

Konsernet som leietaker

Atskillelse av bestanddelene i en leiekontrakt

For kontrakter som utgjør eller inneholder en leieavtale, separerer konsernet leiekomponenter dersom det kan dra nytte av bruken av en underliggende eiendel enten alene eller sammen med andre ressurser som er lett tilgjengelige for konsernet, og den underliggende eiendelen verken er svært avhengig av eller tett forbundet med andre underliggende eiendeler i kontrakten. Konsernet regnskapsfører deretter hver enkelt leiekomponent i kontrakten som en leiekontrakt separat fra ikke-leiekomponenter i kontrakten.

Innregning av leieavtaler og innregningsunntak

På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner konsernet en leieforpliktelse og en tilsvarende bruksretteeiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av følgende anvendte unntak:

- Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere)
- Eiendeler av lav verdi

For disse leieavtalene innregner konsernet leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper.

Leieforpliktelser

Konsernet måler leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet til nåverdien av leiebetalingene som ikke betales på dette tidspunktet. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil (ikke vil) utøve denne opsjonen.

Leiebetalingene som inngår i målingen av leieforpliktelsen består av:

Faste leiebetaling (herunder i realiteten faste betalinger), minus eventuelle fordringer i form av leieinsentiver

Variable leiebetaling som er avhengige av en indeks eller en rentesats, første gang målt ved hjelp av indeksen eller rentesatsen på iverksettelsestidspunktet

Beløp som forventes å komme til betaling for konsernet i henhold til restverdigarantier

Utøvelseskursen for en kjøpsopsjon, dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen

Betaling av bot for å si opp leieavtalen, dersom leieperioden gjenspeiler at konsernet vil utøve en opsjon om å si opp leieavtalen.

Leieforpliktelsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater.

Konsernet inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. I stedet innregner konsernet disse variable leiekostnadene i resultatregnskapet. Konsernet presenterer leieforpliktelsen sammen med annen gjeld.

Bruksretteeiendeler

Konsernet måler bruksretteeiendeler til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen. Anskaffelseskost for bruksretteeiendelene omfatter:

- Beløpet fra førstegangsmålingen av leieforpliktelsen
- Alle leiebetalinger ved eller før iverksettelsestidspunktet, minus eventuelle leieinsentiver mottatt
- Alle direkte utgifter til avtaleinngåelse påløpt konsernet
- Et anslag over utgiftene påløpt leietaker for demontering og fjerning av den underliggende eiendelen, gjenoppretting av stedet der enheten er plassert, eller gjenoppretting av den underliggende eiendelen til den stand som vilkårene i leieavtalen krever, med mindre disse utgiftene påløper under produksjonen av varene

Konsernet anvender avskrivningskravene i IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr ved avskrivning av bruksretteeiendelen, bortsett fra at bruksretteeiendelen avskrives fra iverksettelsestidspunktet fram til det som inntreffer først av slutten av leieperioden og slutten av bruksretteeiendelenes utnyttbare levetid.

Konsernet anvender IAS 36 «Verdifall på eiendeler» for å fastslå om bruksretteeiendelen er verdiforringet og for å regnskapsføre eventuelle påviste tap ved verdifall.

Konsernet som utleier

Atskillelse av bestanddelene i en leiekontrakt

For en kontrakt som inneholder en leikomponent og en eller flere ytterligere leikomponenter og ikke-leikomponenter, fordeler konsernet vederlagene i kontrakten i henhold til prinsippene i IFRS 15 Driftsinntekter fra kontrakter med kunder.

Klassifisering av leieavtaler

For kontrakter hvor konsernet er utleier, klassifiserer det hver av sine leieavtaler som enten en operasjonell leieavtale eller en finansiell leieavtale. En leieavtale klassifiseres som en finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel. En leieavtale klassifiseres som en operasjonell leieavtale dersom den ikke i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel.

Konsernet som utleier har ingen finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler

For operasjonelle leieavtaler innregner konsernet leiebetalinger som andre inntekter, hovedsakelig lineært, med mindre et annet systematisk grunnlag bedre gjenspeiler det mønsteret der fordelene ved bruken av den underliggende eiendelen reduseres. Konsernet innregner utgifter som har påløpt ved opptjening av leieinntekten som en kostnad. Konsernet legger til direkte utgifter til avtaleinngåelse som påløper ved inngåelse av en operasjonell leieavtale, til den underliggende eiendelens balanseførte verdi og innregner disse utgiftene som en kostnad over leieperioden på samme grunnlag som leieinntekten.

Innregning og diskonteringsrente

IFRS 16 viser til to ulike metoder for å fastsette diskonteringsrenten for leiebetalinger:

- Implisitt rente i leiekontrakten
- Leietakerens marginale lånerente, dersom den implisitte renten ikke enkelt kan fastsettes

Leiekontraktene som omfattes av IFRS 16 varierer med hensyn til løpetid og opsjonsstruktur. Videre må man gjøre forutsetninger på utgangsverdi av de underliggende eiendelene. Begge disse forholdene gjør en implisitt renteberegning mer komplisert enn en marginal lånerente-betraktning.

SpareBank 1 SMN har et rammeverk for mellomregning som skal gi et mest mulig korrekt bilde av hvordan ulike balanseposter, forretningsområder, segmenter eller regioner i banken bidrar til bankens lønnsomhet. Utgangspunktet for mellomregningsrentene er bankens historiske fundingkostnad. Konsernets fundingkostnad kan deles opp i en kostnad knyttet til senior usikret gjeld og en kostnad knyttet til kapital (fondsobligasjon og ansvarlig lån). Sistnevnte fundingkost skal, som annen egenkapital, fordeles på eiendeler ut fra risikovekter. Kostnaden knyttet til ansvarlig kapital (fondsobligasjon og ansvarlig lån) fremkommer da som et ytterligere tillegg på mellomregning på utlån.

Banken har også indirekte likviditetskostnader knyttet til likviditetsreserver. Dette er reserver banken er pålagt å holde av myndighetene, samt reserver av overskuddslikviditet som banken holder i kortere perioder. Likviditetsreservene har en betydelig negativ avkastning målt mot bankens fundingkostnad. Denne kostnaden fordeles på balanseposter som skaper behov for likviditetsreserver, og fremkommer som et fradrag på mellomregning på innskudd og et tillegg på utlån.

Mellomregningsrente = Fundingkostnad (CoF) + tillegg for likviditetsreservekostnad + tillegg for kapitalkostnad

I mellomregningen fordeles bankens likviditetskostnad eller fundingkostnad på aktiva og passiva, og benyttes aktivt i internregnskapet. Mellomregningen er dermed et godt etablert verktøy i styringen av banken, og oppdateres jevnlig.

Mellomregningsrenten for en eiendel med tilsvarende underliggende, i dette tilfellet næringseiendom, vil derfor være en god representasjon av den marginale lånerenten. Denne diskonteringsrenten vil inkludere de vesentlige tillegg til fundingkostnaden, som gir et mer korrekt bilde av alternativkostnaden for banken. Denne rentesatsen er brukt som diskonteringsrate for konsernets leieavtaler som faller under IFRS 16. For 2024 er det lagt inn en diskonteringsrente på 5,65 prosent.

Rett til bruk eiendelen klassifiseres som anleggsmidler i balansen, mens leieforpliktelsen klassifiseres som annen gjeld.

Det alt vesentligste av SMN-konsernets leieforpliktelse knytter seg til leieavtaler for kontorer.

Bruksretteiendeler

Morbank			Konsern	
31.12.2023	31.12.2024	Bruksretteiendeler	31.12.2024	31.12.2023
417	507	Anskaffelseskost 1. januar	784	627
57	85	Tilgang av bruksretteiendeler	124	136
0	0	Avhendinger	12	-17
33	26	Overføringer og reklassifiseringer	27	40
507	618	Anskaffelseskost 31. desember	947	786
194	256	Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar	401	307
61	67	Avskrivninger	101	92
0	-2	Avhendinger	-2	-3
256	321	Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember	501	396
251	297	Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember	447	390

Leieforpliktelser

31.12.2023	31.12.2024	Udiskonterte leieforpliktelser og forfall av betalinger	31.12.2024	31.12.2023
41	47	Mindre enn 1 år	88	82
39	47	1-2 år	79	71
38	45	2-3 år	71	64
35	41	3-4 år	63	58
31	38	4-5 år	62	55
124	121	Mer enn 5 år	209	211
308	338	Totale udiskonterte leieforpliktelser 31. desember	571	541

Morbank			Konsern	
31.12.2023	31.12.2024	Endringer i leieforpliktelser	31.12.2024	31.12.2023
233	260	Ved førstegangsanvendelse 1. januar	406	336
84	110	Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	128	123
-56	-65	Betaling av hovedstol	-99	-83
-9	-13	Betaling av renter	-18	-12
9	13	Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	18	12
0		Andre endringer	25	28
260	304	Totale leieforpliktelser 31. desember	461	403
54	67	Kortsiktige leieforpliktelser (note 37)	82	59
207	240	Langsiktige leieforpliktelser (note 37)	378	344
-56	-65	Netto kontantstrøm fra leieforpliktelser	-116	-97
31.12.2023	31.12.2024	Andre leiekostnader innregnet i resultatet	31.12.2024	31.12.2023
14	14	Variable leiebetalinger kostnadsført i perioden	17	17
1	1	Driftskostnader i perioden knyttet til kortsiktige leieavtaler (inkludert kortsiktige leieavtaler av lav verdi)	4	5
0	0	Driftskostnader i perioden knyttet til eiendeler av lav verdi (ekskludert kortsiktige leieavtaler over)	0	0
15	15	Totale leiekostnader inkludert i andre driftskostnader	21	23

Note 34 - Øvrige eiendeler

Morbank		(mill.kr.)	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024		31.12.2024	31.12.2023
-	-	Utsatt skattefordel	1	6
167	188	Varige driftsmidler	290	276
251	297	Bruksrett eiendom	447	390
136	187	Opptjente ikke motatte inntekter	211	153
66	221	Fordringer verdipapirer	221	66
221	296	Pensjonsmidler	296	221
479	408	Andre eiendeler	722	737
1.321	1.599	Sum øvrige eiendeler	2.189	1.849

Note 35 - Innskudd fra og gjeld til kunder

Regnskapsprinsipp

Innskudd fra kunder vurderes til amortisert kost.

Morbank			Konsern		
31.12.2023	31.12.2024	Innskudd fra og gjeld til kunder (mill.kr.)	31.12.2024	31.12.2023	
87.652	97.280	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	96.694	87.081	
45.810	44.206	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	44.204	45.808	
133.462	141.485	Sum innskudd fra og gjeld til kunder	140.897	132.888	
2,9 %	3,6 %	Gjennomsnittlig rente	3,6 %	2,9 %	

Av totale innskudd utgjør fastrenteinnskudd 5,9 prosent (7,1 prosent i 2023)

31.12.2023	31.12.2024	Innskudd fordelt på sektor og næring	31.12.2024	31.12.2023	
57.874	62.581	Lønnstakere o.l.	62.581	57.874	
19.437	16.535	Offentlig forvaltning	16.535	19.437	
2.460	2.638	Jordbruk og skogbruk	2.638	2.460	
1.588	1.658	Fiske og fangst	1.658	1.588	
1.157	1.538	Havbruk	1.538	1.157	
2.671	3.041	Industri og bergverk	3.041	2.671	
5.251	3.833	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.833	5.251	
5.996	5.707	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	5.707	5.996	
1.132	1.373	Sjøfart og offshore	1.373	1.132	
5.867	7.503	Eiendomsdrift	7.413	5.787	
13.413	13.004	Forretningsmessig tjenesteyting og lignende	13.004	13.413	
11.164	14.119	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	13.641	10.698	
5.452	7.954	Øvrige sektorer	7.933	5.425	
133.462	141.485	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	140.897	132.888	

31.12.2023	31.12.2024	Innskudd fordelt på geografiske områder	31.12.2024	31.12.2023
79.421	84.392	Trøndelag	83.804	78.847
26.081	26.966	Møre og Romsdal	26.966	26.081
1.336	1.020	Nordland	1.020	1.336
11.431	11.941	Oslo	11.941	11.431
12.561	15.919	Landet for øvrig	15.919	12.561
2.633	1.247	Utlandet	1.247	2.633
133.462	141.485	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	140.897	132.888

Note 36 - Gjeld ved utstedelse av verdipapirer

Regnskapsprinsipp

Utstedt verdipapirgjeld (seniorlån) måles til amortisert kost eller som finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer innregnet over resultatet. Som hovedregel benyttes sikringsbokføring (virkelig verdi sikring) ved utstedelse av obligasjonsgjeld med fast rente. Ved sikring er det en entydig, direkte og dokumentert sammenheng mellom verdiendringer på sikringsobjektet (innlånet) og sikringsinstrumentet (rentederivat). For sikringsobjektet regnskapsføres endringer

i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen som et tillegg eller fradrag i balanseført verdipapirgjeld og resultatføres under «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser». Sikringsinstrumentene vurderes til virkelig verdi og endringene i virkelig verdi resultatføres på samme resultatlinje som sikringsobjektene. Gjeld ved utstedelse av verdipapirer presenteres inklusiv påløpte renter. Se note 29 for en mer utførlig beskrivelse av sikringsbokføring.

Morbank			Konsern	
31.12.2023	31.12.2024	(mill.kr.)	31.12.2024	31.12.2023
33.417	36.570	Obligasjonsgjeld	36.570	33.417
12.412	13.352	Etterstilt gjeld	13.352	12.412
45.830	49.922	Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer	49.922	45.830
2,10%	2,37%	Gjennomsnittlig rente obligasjonsgjeld	2,37%	2,10%
4,50%	4,65%	Gjennomsnittlig rente senior non preferred	4,65%	4,50%

Morbank			Konsern	
31.12.2023	31.12.2024	Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt ¹⁾	31.12.2024	31.12.2023
3.438		2024		3.438
9.648	8.050	2025	8.050	9.648
11.520	12.713	2026	12.713	11.520
8.068	6.995	2027	6.995	8.068
10.722	11.304	2028	11.304	10.722
2513	8.870	2029	8.870	2513
113	841	2030	841	113
338	354	2031	354	338
281	295	2032	295	281
338	354	2033	354	338
169	177	2034	177	169
	307	2035	307	
	330	2043	330	
-134	-102	Valutaagio	-102	-134
-1.490	-943	Over og underkurs, markedsverdi strukturerte obligasjoner	-943	-1.490
306	377	Påløpte renter	377	306
45.830	49.922	Sum verdipapirgjeld	49.922	45.830

¹⁾ Forfallstidspunkt er endelig forfall, ikke call-dato

31.12.2023	31.12.2024	Verdipapirgjeld fordelt på vesentlige valutaer	31.12.2024	31.12.2023
24.231	21.027	NOK	21.027	24.231
18.784	25.229	EUR	25.229	18.784
2.814	3.666	Øvrige	3.666	2.814
45.830	49.922	Sum verdipapirgjeld	49.922	45.830

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2024	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2023
Obligasjonsgjeld	37.204	5.880	4.425	982	34.767
Verdijusteringer	-878	-	-	645	-1.522
Påløpte renter	244	-	-	71	173
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36.570	5.880	4.425	1.697	33.417

Endring i etterstilt gjeld	31.12.2024	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2023
Senior non preferred	13.386	1.709	686	18	12.344
Verdijusteringer	-167	-	-	-102	-65
Påløpte renter	134	-	-	-3	136
Sum etterstilt gjeld	13.352	1.709	686	-86	12.415

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2023	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2022
Obligasjonsgjeld	34.767	0	10.291	2.526	42.532
Verdijusteringer	-1.522	0	0	829	-2.352
Påløpte renter	173	0	0	-39	212
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	33.417	0	10.291	3.316	40.392

Endring i etterstilt gjeld	31.12.2023	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2022
Senior non preferred	12.344	5.280	0	-36	7.100
Verdijusteringer	-65	0	0	21	-86
Påløpte renter	136	0	0	68	68
Sum etterstilt gjeld	12.415	5.280	0	53	7.082

Note 37 - Annen gjeld og forpliktelse

Morbank		Annen gjeld og balanseført forpliktelse (mill.kr.)	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024		31.12.2024	31.12.2023
178	202	Utsatt skatt	290	236
793	958	Betalbar skatt	1.042	880
22	30	Formuesskatt	30	22
140	178	Tidsavgrensninger	541	442
533	378	Avsetninger	378	533
52	101	Tapsavsetninger garantier og ubenyttede kreditter	101	52
9	8	Pensjonsforpliktelser	8	9
260	307	Leieforpliktelse	460	403
9	1	Trasseringsgjeld	1	9
132	76	Leverandørgjeld	149	191
-15	251	Gjeld verdipapirer	251	-15
148	183	Annen gjeld	276	243
2.262	2.673	Sum annen gjeld og balanseført forpliktelse	3.527	3.005
		Andre forpliktelser ikke balanseført		
5.354	6.181	Kredittrammer, trading	6.181	5.354
-	-	Øvrige forpliktelser	54	50
5.354	6.181	Sum andre forpliktelser	6.235	5.404
7.616	8.854	Totale forpliktelser	9.762	8.410

Pantstillelser

SpareBank 1 SMN ble fra 1. mars 2017 i henhold til EMIR pålagt å ha en CSA-avtale med daglig utveksling av marginsikkerhet mv. med alle finansielle motparter som banken handler med hjemhørende (blant annet) i et EU-land.

Emir-forordningen regulerer OTC-derivater og innebærer blant annet at SpareBank 1 SMN er pålagt å klare visse derivattransaksjoner gjennom en sentral motpart (Central counterparty). Dette gjelder hovedsakelig rentederivater i norske kroner og euro. Derivater cleares gjennom London Clearing House som sentral motpart hvor sikkerheten per i dag kun er kontanter. SpareBank 1 SMN er ikke direkte medlem i London Clearing House, men har inngått avtale med Commerzbank og SEB som clearingbroker. Forpliktelsen er presentert brutto i tabellen.

SpareBank 1 SMN er registrert som GCM på NASDAQ OMX Clearing AB. Banken tilbyr kunder clearingrepresentasjon knyttet til kundens handel av strøm- og laksederivater på NASDAQ OMX Oslo ASA og Fish Pool ASA. Clearingrepresentasjon innebærer at banken trer inn i kundens sted som motpart overfor NASDAQ OMX Clearing AB og blir forpliktet overfor NASDAQ til å stille marginsikkerhet og å gjennomføre oppgjør av kontrakter og betale gebyrer. Kundene vil for bankens eksponering stille sikkerheter bestående av kontantdepot og/eller pant i eiendeler.

Morbank			Konsern			
Kontanter	Verdi-papir	Sum	Pantstillelser	Sum	Verdi-papir	Kontanter
749	-	749	Pantstillelse 31.12.24	749	-	749
2.406	-	2.406	Tilhørende forpliktelse 31.12.24	2.406	-	2.406
1.268	-	1.268	Pantstillelse 31.12.23	1.268	-	1.268
1.685	-	1.685	Tilhørende forpliktelse 31.12.23	1.685	-	1.685

Pågående rettsvister

SpareBank 1 SMN konsernet er ikke part i rettsvister som vurderes til å ha vesentlig betydning for konsernet økonomiske stilling. SpareBank 1 SMN er indirekte i tvist med Tieto Every vedrørende vederlag for leveranser, hvor saken er anket til lagmannsretten etter avgjørelse i favør av SpareBank 1 i tingretten. Det er ikke foretatt tapsavsetninger pr. 31.12.2024.

Avsetninger

Konsernet har gjort avsetninger for pensjonsforpliktelser (se note 22), tap på garantier (se note 10), restrukturingskostnader og gavefond. Avsetning for restrukturingskostnader er gjort med bakgrunn i nedbemanningsplan. Avsetning til gavefond er den delen av tidligere års overskudd som skal deles ut til almennyttige formål. Mer om dette i avsnittet Sosiale forhold.

Morbank/konsern (mill.kr.)	Pensjons- forpliktelser	Restrukturerings- kostnader	Gavefond
Balansført verdi 01.01.24	4	2	456
Ekstra avsetninger foretatt i perioden	-	-	250
Beløp som er benyttet i perioden	-0	-2	-335
Ubenyttede beløp som er reversert i perioden	-	-	-
Økningen i løpet av perioden i det diskonterte beløpet som oppstår over tid, samt virkningen av eventuelle endringer i diskonteringsrenten	-	-	-
Andre bevegelser	-1	-	-
Balansført verdi 31.12.24	3	-	372

Morbank/konsern (mill.kr.)	Pensjons- forpliktelser	Restrukturerings- kostnader	Gavefond
Balansført verdi 01.01.23	6	1	425
Ekstra avsetninger foretatt i perioden	-	-	230
Beløp som er benyttet i perioden	-3	0	-198
Ubenyttede beløp som er reversert i perioden	-	-	-
Økningen i løpet av perioden i det diskonterte beløpet som oppstår over tid, samt virkningen av eventuelle endringer i diskonteringsrenten	-	-	-
Andre bevegelser	0	-	-
Balansført verdi 31.12.23	4	2	456

Note 38 - Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån

Regnskapsprinsipp

Ansvarlige lån måles til amortisert kost som andre langsiktige lån. Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. En fondsobligasjon er en obligasjon med en pålydende rente, men banken har under nærmere gitte vilkår ikke plikt til å betale ut renter, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, dvs. rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjoner er klassifisert som hybridkapital under egenkapital da disse ikke tilfredsstillter definisjonen av finansiell forpliktelse i henhold til IAS 32. Obligasjonene er evigvarende og SpareBank 1 SMN har rett til å ikke betale renter til investorene. Rentene presenteres ikke som en rentekostnad i resultatet, men som en reduksjon i egenkapitalen. Se også nærmere beskrivelse i note 3. Behandling av ansvarlige lån og fondsobligasjoner i beregningen av konsernets kapitaldekning er omtalt i note 5 Kapitaldekning og kapitalstyring.

Morbank		(mill.kr.)	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024		31.12.2024	31.12.2023
		Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital		
-	-	2026 SpareBank 1 Finans Midt-Norge 23/34	78	76
250	-	2029 flytende rente NOK (Call 2024)	-	250
150	-	2029 flytende rente NOK (Call 2024)	-	150
1.000	1.000	2032 flytende rente NOK (Call 2025)	1.000	1.000
750	750	2033 flytende rente NOK (Call 2025)	750	750
-	500	2034 flytende rente NOK (Call 2025)	500	-
-	400	2035 flytende rente NOK (Call 2025)	400	-
19	6	Påløpte renter	7	21
2.169	2.656	Sum tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	2.735	2.247
5,80%	6,70%	Gjennomsnittlig rente NOK	6,70%	5,80%
		Hybridkapital		
-	-	5/99 SpareBank 1 Finans Midt-Norge flytende rente NOK (Call 2025)	96	103
250	-	5/99 flytende rente NOK (Call 2024)	-	250
500	500	5/99 flytende rente NOK (Call 2025)	500	500
50	50	5/99 flytende rente NOK (Call 2025)	50	50
300	300	5/99 flytende rente NOK (Call 2025)	300	300
150	150	5/99 flytende rente NOK (Call 2025)	150	150
-	450	5/99 flytende rente NOK (Call 2030)	450	-
200	143	7/99 fast rente 5,0 % NOK (Call 2025) *)	143	200
200	200	7/99 fast rente 7,12 % NOK (Call 2027) *)	200	200
150	150	7/99 fast rente 7,04 % NOK (Call 2029) *)	150	150
1.800	1.943	Sum hybridkapital	2.039	1.903
7,40%	7,40%	Gjennomsnittlig rente NOK	7,40%	7,40%

*) Fastrentefinansieringen er gjort om til flytende rente ved bruk av rentebytteavtaler

Konsern

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2024	Emittert nominell verdi	Forfalt/innløst nominell verdi	Valuta endringer og over-/underkurs	31.12.2023
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, NOK	2.728	902	400	-	2.226
Påløpte renter	7	-	-	-14	21
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	2.735	902	400	-14	2.247

Endringer i hybridkapital	31.12.2024	Emittert nominell verdi	Forfalt/innløst nominell verdi	Valuta endringer og over-/underkurs	31.12.2023
Fondsobligasjonslån, NOK	2.039	442	307	-	1.903
Sum hybridkapital	2.039	442	307	-	1.903

Endringer i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	31.12.2023	Emittert nominell verdi	Forfalt/innløst nominell verdi	Valuta endringer og over-/underkurs	31.12.2022
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, NOK	2.226	934	750	-	2.043
Påløpte renter	21	-	-	5	16
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	2.247	934	750	5	2.058

Endringer i hybridkapital	31.12.2023	Emittert nominell verdi	Forfalt/innløst nominell verdi	Valuta endringer og over-/underkurs	31.12.2022
Fondsobligasjonslån, NOK	1.903	711	576	-	1.769
Sum hybridkapital	1.903	711	576	-	1.769

Note 39 - Investering i eierinteresser

Regnskapsprinsipper

Tilknyttet foretak

Tilknyttet foretak er foretak der banken har betydelig innflytelse. Normalt er det betydelig innflytelse når banken har en eierandel på 20 prosent eller mer. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og justeres deretter for endring i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede foretaket. Banken resultatfører sin andel av resultatet i det tilknyttede foretaket. I morbankens regnskap regnskapsføres tilknyttede foretak til kostmetoden.

Felleskontrollert virksomhet

Etter IFRS 11 skal investeringer i felleskontrollerte ordninger klassifiseres enten som felleskontrollerte driftsordninger eller felleskontrollerte virksomheter avhengig av de avtalemessige rettighetene og forpliktelsene til hver enkelt investor. SpareBank 1 SMN har vurdert sine felleskontrollerte ordninger og kommet til at de er felleskontrollerte virksomheter. Felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres ved bruk av egenkapitalmetoden i Konsernet og kostmetoden i selskapsregnskapet. Ved bruk av egenkapitalmetoden regnskapsføres felleskontrollerte virksomheter opprinnelig til anskaffelseskost. Deretter reguleres det balanseførte beløpet for å innregne andelen

av resultater etter kjøpet, samt andel av utvidet resultat. Når konsernets andel av tap i en felleskontrollert virksomhet overstiger balanseført beløp (inkludert andre langsiktige investeringer som i realiteten er en del av Konsernets nettoinvestering i virksomheten) innregnes ikke ytterligere tap, med mindre det er pådratt forpliktelser eller det er gjennomført utbetalinger på vegne av de felleskontrollerte virksomhetene. Urealisert gevinst på transaksjoner mellom Konsernet og dets felleskontrollerte virksomheter elimineres i henhold til eierandelen i virksomheten. Urealiserte tap elimineres også med mindre transaksjonen gir bevis for et verdifall på den overførte eiendelen. Beløp rapportert fra felleskontrollerte virksomheter omarbeides om nødvendig for å sikre sammenfall med regnskapsprinsippene til Konsernet.

Anleggsmidler holdt for salg og avvirket virksomhet

Eiendeler som bankens styre har besluttet skal selges, blir behandlet etter IFRS 5 dersom det er svært sannsynlig at eiendelen vil bli solgt innen 12 måneder. Denne typen eiendeler er i hovedsak overtatte eiendeler i forbindelse med tapsengasjement samt investering i datterselskap holdt for salg. Anleggsmidler og grupper av anleggsmidler og gjeld klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av tidligere balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgskostnader. Resultat fra slik virksomhet samt tilhørende eiendeler og gjeld, presenteres på egen linje som holdt for salg.

Datterselskaper, tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet og selskaper holdt for salg

Firma	Org.nr.	Forretningskontor	Eierandel i prosent
Investering i datterselskaper			
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	936159419	Trondheim	92,4
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	936285066	Trondheim	93,3
SpareBank 1 Invest	990961867	Trondheim	100
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	938521549	Trondheim	57,3
SpareBank 1 SMN Kvartalet	990283443	Trondheim	100
SpareBank 1 Bygget Steinkjer	934352718	Trondheim	100
St. Olavs Plass	999263380	Trondheim	100
Sparebank 1 Mobilitet Holding 2	833039342	Trondheim	56,5
SpareBank 1 Bilplan	979945108	Trondheim	100
Aksjer eid av datter- og datterdatterselskaper			
GMA Invest	994469096	Trondheim	100
Sentrumsgården	975856828	Leksvik	35,3
Aqua Venture	891165102	Trondheim	37,6
Omega-3 Invest	996814262	Namsos	33,6
Tjeldbergodden Utvikling	979615361	Aure	23,0
Grilstad Marina	991340475	Trondheim	35,0
GMN 6	994254707	Trondheim	35,0
GMN 51	996534316	Trondheim	30,0
GMN 52	996534413	Trondheim	30,0
GMN 53	996534502	Trondheim	30,0
Grilstad N8	926281070	Trondheim	35,0
Brauten Eiendom	917066221	Trondheim	100
Leksvik Regnskapskontor	980491064	Leksvik	50,0
SpareBank 1 Mobilitet Holding	927249960	Hamar	30,7

Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
SpareBank 1 Gruppen	975966372	Tromsø	19,5
SpareBank 1 Utvikling	986401598	Oslo	18,0
Investeringer i tilknyttede selskaper			
SpareBank 1 Boligkreditt	988738387	Stavanger	23,2
BN Bank	914864445	Trondheim	35,0
SpareBank 1 Næringskreditt	894111232	Stavanger	12,7
SpareBank 1 Kreditt	975966453	Trondheim	17,9
SpareBank 1 Betaling	919116749	Oslo	21,9
SpareBank 1 Gjeldsinformasjon	924911719	Oslo	18,1
SpareBank 1 Forvaltning	925239690	Oslo	21,5
SpareBank 1 Markets	992999101	Oslo	39,9

Investering i selskaper holdt for salg			
Mavi XV	890899552	Trondheim	100
Mavi XXIX	827074462	Trondheim	100
Byscenen Kongensgt 19	992237899	Trondheim	94,0
Bjerkeløkkja	998534976	Oppdal	95,0

Aksjer i datterselskaper morbank

Investeringen er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet. Sum kostnader er inkludert skattekostnad. Bokført verdi av

datterselskaper i tabellene under er morbankens bokførte verdi. Resultatkolonnen viser selskapets årsresultat.

31.12.2024 (mill.kr.)	Selskapets aksjekapital (1.000 kr)	Antall aksjer	Pålydende verdi (1.000 kr)	Eiendeler	Gjeld	EK	IKE av EK *)	Sum inntekter	Sum kostnader	Resultat	IKE av res *)	Bokført 31.12
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	1.350.000	77.288	10	13.159	11.160	1.999	769	464	236	228	98	889
Sum investeringer i kredittinstitusjoner												889
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	105.960	4.788	22	442	176	266	20	512	457	55	4	201
SpareBank 1 SMN Kvartalet	30.200	30.200	1	110	18	92	-	26	15	10	-	126
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	20.349	211	96	754	289	465	31	694	633	61	4	368
SpareBank 1 Invest	457.280	914.560	1	859	23	836	-	37	4	33	-	540
SpareBank 1 Bygget Steinkjer	1.000	100	10	35	1	34	-	1	1	-1	-	40
St. Olavs Plass	1.000	100.000	0	53	1	52	-	4	4	0	-	50
SpareBank 1 Bilplan	5.769	41.206	0	8	0	8	-	0	0	0	-	9
SpareBank1 Mobilitet Holding 2	700	565	0	1	-	1	0	0	0	0	-	0
Sum investering i andre datterselskaper												1.335
Sum investeringer i konsernselskap morbank												2.225

*) IKE: Ikke-kontrollerende eier-interesser

31.12.2023 (mill.kr.)	Selskapets aksjekapital (1.000 kr)	Antall aksjer	Pålydende verdi (1.000 kr)	Eiendeler	Gjeld	EK	IKE av EK *)	Sum inntekter	Sum kostnader	Resultat	IKE av res *)	Bokført 31.12
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	1.200.000	57.015	21	12.636	10.987	1.648	618	404	380	24	28	792
Sum investeringer i kredittinstitusjoner												792
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	105.960	4.788	22	409	166	242	18	435	403	32	3	201
SpareBank 1 SMN Kvartalet	30.200	30.200	1	110	18	92	-	25	15	10	-	126
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	20.349	211	96	708	260	448	30	633	549	84	7	331
SpareBank 1 Invest	457.280	914.560	1	811	24	787	-	69	3	66	-	540
SpareBank 1 Bygget Steinkjer	1.000	100	10	37	1	36	-	0	-1	1	-	40
St. Olavs Plass	1.000	100.000	0	53	2	51	-	4	4	0	-	50
SpareBank 1 Bilplan	5.769	41.206	0	8	0	8	-	0	0	0	-	9
Sum investering i andre datterselskaper												1.298
Sum investeringer i konsernselskap morbank												2.090

*) IKE: Ikke-kontrollerende eier-interesser

Utbytte fra datterselskap

(mill.kr.)	2024	2023
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	-	78
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	28	40
SpareBank 1 Markets*	-	108
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	78	70
SpareBank 1 SMN Invest	-	-
SpareBank 1 SMN Kvartalet	10	4
St. Olavs Plass 1 SMN	-	1
Sparebank 1 Bygget Steinkjer	1	1
Sum utbytte	117	302

*) SpareBank 1 Markets er blitt et tilknyttet selskap i 2024

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i selskapsregnskapet. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Morbank		(mill.kr.)	Konsern	
31.12.2023	31.12.2024		31.12.2024	31.12.2023
5.063	6.270	Balanseført verdi per 1.1.	8.695	8.075
916	519	Tilgang/avgang	518	760
-20	-	Nedskrivning	-	-23
312	-	EK-føringer	-182	-22
-	-	Resultatandel	1.254	297
-	-	Utbetalt utbytte	-201	-391
6.270	6.789	Balanseført verdi per 31.12	10.084	8.695

Spesifikasjon av årets endring på konsern	Tilgang/avgang	EK-endring
SpareBank 1 Gruppen	-	-13
SpareBank 1 Boligkreditt	440	-155
SpareBank 1 Næringskreditt	-43	-0
SpareBank 1 Kreditt	119	-1
Sparebank 1 Betaling	-	4
BN Bank	-	7
SpareBank 1 Forvaltning	1	-1
SpareBank 1 Markets	-	-
Øvrige selskap	0	-22
Sum	518	-182

Utbytte fra investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(mill.kr.)	2024	2023
SpareBank 1 Gruppen	-	287
SpareBank 1 Boligkreditt	100	-
BN Bank	-	70
SpareBank 1 Næringskreditt	10	3
SpareBank 1 Kreditt	-	-
Sparebank 1 Markets	61	-
SpareBank 1 Forvaltning	29	31
Sum utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	201	391

Konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Tabellene nedenfor inneholder selskaps- eller konsernregnskapstall hundre prosent andel, med unntak av resultatandel som oppgis som SpareBank 1 SMN-konsernets andel. Badwill

og amortiseringseffekter knyttet til oppkjøp er inkludert i resultatandelen. Bokført verdi er konsernverdi i SpareBank 1 SMN-konsernet.

31.12.2024 (mill.kr.)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultatandel	Bokført verdi 31.12	Antall aksjer
SpareBank 1 Gruppen	166.903	144.915	24.361	22.128	678	2.402	420.498
SpareBank 1 Boligkreditt	357.386	342.603	846	232	129	3.123	21.531.278
SpareBank 1 Næringskreditt	10.515	8.387	133	35	14	270	2.062.045
SpareBank 1 Kreditt	12.177	9.598	594	648	-10	461	1.310.189
Sparebank 1 Betaling	1.264	0	-	2	-19	261	6.849.205
BN Bank	52.518	45.408	1.504	601	302	2.306	4.943.072
SpareBank 1 Forvaltning	1.693	430	1.076	829	54	272	988.156
Sparebank 1 Markets	3.002	1.111	1.186	961	89	754	2.137.142
Øvrige selskaper					16	236	
Sum					1.254	10.084	

31.12.2023 (mill.kr.)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultatandel	Bokført verdi 31.12	Antall aksjer
SpareBank 1 Gruppen	132.113	119.812	17.648	17.402	-34	1.737	420.498
SpareBank 1 Boligkreditt	320.465	307.788	680	201	98	2.809	18.595.136
SpareBank 1 Næringskreditt	10.634	8.547	111	54	10	309	2.402.572
SpareBank 1 Kreditt	9.746	7.903	493	562	-13	354	975.378
Sparebank 1 Betaling	1.256	0	-	2	-37	275	6.849.205
BN Bank	47.961	41.933	1.347	583	257	1.997	4.943.072
SpareBank 1 Forvaltning	1.718	570	890	722	35	247	985.722
Øvrige selskaper					-18	242	
Sum					297	7.970	

Selskaper holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

31.12.2024 (mill.kr.)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultatandel	Eierandel
Mavi XV konsern	190	2	13	15	-2	100%
Sum Holdt for salg	190	2	13	15	-2	
31.12.2023 (mill.kr.)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultatandel	Eierandel
Mavi XV konsern	80	26	15	15	1	100%
Sum Holdt for salg	80	26	15	15	1	

Note 40 - Oppkjøp av virksomheter og virksomhets sammenslutning

Regnskapsprinsipp

Ved oppkjøp av selskaper utarbeides oppkjøpsanalyse i samsvar med IFRS 3 hvor identifiserbare eiendeler og forpliktelser vurderes til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet.

Oppkjøp av regnskapkontor

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har i 2024 overtatt samtlige aksjer i SR-Rekneskap AS og Meese Regnskap AS. Selskapene innfusjoneres og integreres fullt ut i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN AS fra 2025.

Askus AS, Kvidal Regnskap AS og Brattberg Regnskap AS er innfusjonert i 2024.

Det er utarbeidet oppkjøpsanalyser i samsvar med IFRS 3 hvor identifiserbare eiendeler og forpliktelser er vurdert til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Forskjellen mellom konsernets anskaffelseskost og bokført verdi av netto eiendeler er allokert til goodwill.

Note 41 - Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper

Med nærstående parter menes her datterselskaper, tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og selskaper holdt for salg hvor morbanken har betydelig innflytelse. I tillegg medregnes SpareBank 1 SMN Pensjonskasse og selskaper eid av

morbankens personlige nærstående. Inngående balanse kan avvike fra utgående balanse året før da utgående balanse kan inkludere selskaper som i løpet av regnskapsåret er kommet til som bankens nærstående.

Lån (mill.kr.)	Datterselskaper		Øvrige nærstående selskaper	
	2024	2023	2024	2023
Lån utestående pr 1.1.	10.559	10.350	705	4.526
Lån innvilget i perioden	126	207	-1.901	-4.577
Tilbakebetaling	-2	-2	-1.201	-776
Lån per 31.12	10.687	10.559	5	725
Renteinntekter	614	518	36	23
Obligasjoner og ansvarlige lån pr. 31.12	230	226	928	1.018
Innskudd (mill.kr.)				
Innskudd per 1.1.	1.040	1.263	1.289	1.831
Nye innskudd i perioden	31.281	27.411	959.260	344.438
Uttak	30.993	27.634	957.649	344.966
Innskudd per 31.12.	1.328	1.040	2.900	1.303
Rentekostnader	65	45	158	60
Verdipapirhandel	223	203	-	-
Provisjonsinntekt SpareBank 1 Boligkreditt	-	-	-23	154
Provisjonsinntekt SpareBank 1 Næringskreditt	-	-	14	16
Utstedte garantier og kausjonsansvar	-	-	26	26

Lån og innskudd

Alle lån og innskudd for nærstående parter er bokført i morbanken.

Handel med verdipapirer

SpareBank 1 SMNs finansavdeling og SpareBank 1 Markets, via utkontrahert virksomhet, utfører et betydelig antall transaksjoner med bankens nærstående selskaper. Det gjøres løpende transaksjoner innenfor rente- og valutaområdet, betalingsformidling, obligasjonshandel mv. Disse inngår som en del av den ordinære bankdrift og alle avtaler er inngått på markedsmessige vilkår. Rapporterte tall i tabellen ovenfor inkluderer nettoinvestering i derivater, kjøp og salg av obligasjoner og deposit.

Andre transaksjoner

SpareBank 1 SMN har inngått leveranseavtaler med med flere nærstående selskaper for å sikre ordinær bankdrift og videreutvikling av SpareBank 1-alliansen. Dette omfatter utvikling av datatekniske løsninger i alliansesamarbeidet, provisjoner fra forsikrings- og spareprodukter, administrative tjenester, leie av lokaler mv. Avtalene er vurdert å være på markedsmessige vilkår. I tillegg deltar banken i kapitalforhøyelser i nærstående selskaper, se note 39 om investering i eierinteresser.

Note 42 - Eierandelskapital- og struktur

Eierandelskapital

Bankens eierandelskapital utgjør 2.884.311.800 kroner fordelt på 144 215 590 egenkapitalbevis, hvert pålydende 20,00 kroner. Per 31. desember 2024 var det 17 348 egenkapitalbevisiere (17 348 per 31. desember 2023).

Eierandelskapitalen er tatt opp på følgende måte (i hele kroner):

År	Endring	Endring i eierandelskapital	Total eierandelskapital	Antall egenkapitalbevis
1991	Rettet emisjon	525.000.000	525.000.000	5.250.000
1992	Rettet emisjon	75.000.000	600.000.000	6.000.000
2000	Ansatt emisjon	5.309.900	605.309.900	6.053.099
2001	Ansatt emisjon	4.633.300	609.943.200	6.099.432
2002	Ansatt emisjon	4.862.800	614.806.000	6.148.060
2004	Fondsemisjon	153.701.500	768.507.500	7.685.075
2005	Rettet emisjon	217.424.200	985.931.700	9.859.317
2005	Ansatt emisjon	23.850.000	1.009.781.700	10.097.817
2005	Splitt	-	1.009.781.700	40.391.268
2005	Fortrinnsemisjon	252.445.425	1.262.227.125	50.489.085
2007	Utbytteemisjon	81.752.950	1.343.980.075	53.752.203
2007	Ansatt emisjon	5.420.000	1.349.400.075	53.976.003
2008	Utbytteemisjon	90.693.625	1.440.093.700	57.603.748
2008	Ansatt emisjon	6.451.450	1.446.545.150	57.861.806
2009	Fondsemisjon	289.309.025	1.735.854.175	69.434.167
2010	Ansatt emisjon	12.695.300	1.748.549.475	69.941.979
2010	Fortrinnsemisjon	624.082.675	2.372.632.150	94.905.286
2011	Fortrinnsemisjon	625.000	2.373.257.150	94.930.286
2012	Nedsettelse av pålydende	-474.651.430	1.898.605.720	94.930.286
2012	Fortrinnsemisjon	569.543.400	2.468.149.120	123.407.456
2012	Ansatt emisjon	16.220.200	2.484.369.320	124.218.466
2012	Rettet emisjon	112.359.540	2.596.728.860	129.836.443
2023	Fusjon	287.582.940	2.884.311.800	144.215.590

20 største eiere 31.12.2024	Antall	Andel
Sparebankstiftinga Søre Sunnmøre	10.471.224	7,26%
Sparebankstiftelsen SMN	6.470.110	4,49%
Kommunal Landspensjonskasse Gjensidige	4.742.748	3,29%
Pareto Aksje Norge Verdipapirfond	3.439.508	2,38%
State Street Bank and Trust Comp	3.279.004	2,27%
VPF Eika Egenkapitalbevis	3.214.737	2,23%
J.P. Morgan SE	3.031.665	2,10%
Verdipapirfondet Alfred Berg Gambak	3.015.315	2,09%
Skandinaviska Enskilda Banken AB	2.988.362	2,07%
JPMorgan Chase Bank, N.A., London	2.798.670	1,94%
J.P. Morgan SE	2.320.446	1,61%
The Northern Trust Comp, London Br	2.308.400	1,60%
State Street Bank and Trust Comp	2.178.766	1,51%
Verdipapirfondet Holberg Norge	2.110.000	1,46%
Forsvaret Personellservice	2.018.446	1,40%
Verdipapirfond Odin Norge	1.997.177	1,38%
Spesialfondet Bordea Utbytte	1.832.102	1,27%
RBC Investor Services Trust	1.808.265	1,25%
MP Pensjon PK	1.412.140	0,98%
VPF DNB AM Norska Aksjer	1.357.169	0,94%
Sum 20 største eiere	62.794.254	43,54%
Øvrige eiere	81.421.336	56,46%
Utstedte egenkapitalbevis	144.215.590	100,00%

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidligere sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at om lag halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at om lag halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital

Note 43 - Resultat per egenkapitalbevis

Egenkapitalbeveiseiernes andel av resultatet er beregnet som resultat etter skatt fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret. Det foreligger ikke opsjonsavtaler knyttet til egenkapitalbevisene slik at utvannet resultatet er overensstemmende med resultat pr. egenkapitalbevis.

(mill.kr.)	2024	2023
Grunnlag resultat som fordeles mellom EK-beveiseiere og grunnfondskapital 1)	4.339	3.489
Resultat til egenkapitalbeveiseiere, fordelt etter egenkapitalbevisbrøk 2)	2.899	2.329
Gjennomsnittlig antall utstedte egenkapitalbevis fratrukket egne bevis	144.187.578	138.106.331
Resultat per egenkapitalbevis	20,10	16,87
1) Korrigert resultat	2024	2023
Konsernets resultat i perioden	4.591	3.688
- ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat	-106	-74
- korrigert for renter på hybridkapital ført direkte mot EK	-146	-125
Korrigert resultat i perioden	4.339	3.489

2) Beregning av egenkapitalbevisbrøk (morbank) (mill.kr.)	2024	2023
Eierandelskapital	2.884	2.884
Utjevningsfond	8.721	8.482
Overkursfond	2.422	2.422
Fond for urealiserte gevinster	164	71
Annen egenkapital	2.478	-
A. Sum egenkapitalbeveiseiernes kapital	16.669	13.859
Grunnfondskapital	6.984	6.865
Fond for urealiserte gevinster	81	35
Annen egenkapital	1.231	-
B. Sum grunnfondskapital	8.297	6.900
Avsetning gaver	896	860
Avsatt utbytte	1.803	1.730
Egenkapital ekskl. hybridkapital	27.664	23.350
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	66,8 %	66,8%
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	66,8%	66,8%

Note 44 - Hendelser etter balansedagen

Regnskapsprinsipper

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet årsregnskapet. Representantskap og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette. Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimer og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Analyse av regnskapet (konsern)

Resultatanalyse, mill kr ¹⁾	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Renteinntekter	13.560	11.262	5.927	6.315	4.197	4.626	4.057	3.825	3.597	4.031
Rentekostnader	8.187	6.631	2.588	2.977	1.439	1.939	1.655	1.600	1.714	2.159
Rentenetto	5.373	4.632	3.339	3.339	2.759	2.687	2.403	2.225	1.883	1.872
Provisjonsinntekter	2.392	2.084	2.042	2.042	2.572	2.290	2.177	2.005	1.674	1.545
Resultat eierinteresser	1.254	297	442	442	681	879	423	443	423	448
Resultat finansielle investeringer	103	502	-61	-61	269	322	334	317	521	11
Sum inntekter	9.123	7.515	5.760	5.760	6.281	6.178	5.337	4.989	4.502	3.876
Personalkostnader	1.981	1.691	1.406	1.406	1.883	1.699	1.584	1.426	1.159	1.093
Andre driftskostnader	1.319	1.326	1.038	1.038	1.069	1.098	1.040	943	844	838
Sum kostnader	3.300	3.017	2.443	2.443	2.952	2.797	2.624	2.369	2.003	1.931
Resultat før tap	5.823	4.498	3.317	3.317	3.329	3.380	2.713	2.621	2.499	1.945
Tap på utlån og garantier	176	14	-7	-7	951	299	263	341	516	169
Resultat før skatt	5.647	4.484	3.324	3.324	2.378	3.081	2.450	2.279	1.983	1.776
Skatt	1.054	904	718	718	400	518	509	450	341	370
Resultat virksomhet holdt for salg	-2	108	179	179	1	0	149	-1	4	-1
Overskudd	4.591	3.688	2.785	2.785	1.978	2.563	2.090	1.828	1.647	1.406
Utbytte	1.803	1.730	840	840	569	840	661	571	389	292

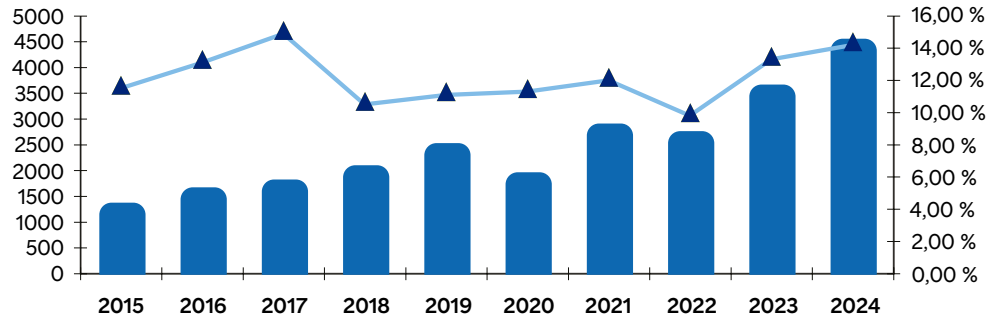
Balanseutvikling, mill kr	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kontanter og innskudd i finansinstitusjoner	9.821	9.917	12.834	5.956	7.856	2.871	5.957	7.527	4.207	5.677
Verdipapirer og derivater	55.015	50.655	53.792	44.024	43.522	35.508	32.438	31.672	29.489	30.282
Brutto utlån	180.102	169.862	152.629	147.301	134.648	126.277	120.473	112.071	102.325	93.974
- Tapsavsetninger	848	907	1.081	1.410	1.517	998	744	1.113	971	559
Øvrige aktiva	3.609	3.189	5.137	2.974	3.403	3.004	2.581	3.096	3.030	2.540
Eiendeler	247.699	232.717	223.312	198.845	187.912	166.662	160.705	153.254	138.080	131.914
Innskudd fra finansinstitusjoner	13.941	13.160	14.636	15.063	13.095	8.853	9.214	9.607	10.509	8.155
Innskudd fra kunder	140.897	132.888	122.010	111.286	97.529	85.917	80.615	76.476	67.168	64.090
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og derivater	56.074	52.818	55.781	44.241	51.098	46.541	47.251	45.537	40.390	40.569
Øvrig gjeld	3.528	3.007	3.818	3.217	3.085	2.841	2.671	1.924	1.532	1.734
Ansvarlig lånekapital	2.735	2.247	2.058	1.796	1.795	2.090	2.268	2.201	3.182	3.463
Egenkapital	30.523	28.597	25.009	23.241	21.310	20.420	18.686	17.510	15.299	13.904
Gjeld og egenkapital	247.699	232.717	223.312	198.845	187.912	166.662	160.705	153.254	138.080	131.914

Nøkkeltall										
Forvaltningskapital	247.699	232.717	223.312	198.845	187.912	166.662	160.704	153.254	138.080	131.914
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	241.090	235.303	213.112	196.229	183.428	165.154	156.992	145.948	137.060	128.355
Resultat i prosent av forvaltningskapital	1,85%	1,60%	1,20%	1,40%	1,10%	1,50%	1,30%	1,20%	1,20%	1,10%
Brutto utlån	180.102	169.862	152.629	147.301	134.648	126.277	120.473	112.071	102.325	93.974
Brutto utlån inkl. lån solgt til SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	249.350	236.329	211.244	195.353	182.801	167.777	160.317	148.784	137.535	127.378
Brutto utlån til lønnskakere	167.159	159.777	141.833	132.894	124.461	115.036	108.131	98.697	89.402	80.725
Brutto utlån til næringsliv og offentlig sektor	82.191	76.553	69.411	62.458	58.340	52.740	52.186	50.087	48.133	46.653
Innskudd	140.897	132.888	122.010	111.286	97.529	85.917	80.615	76.476	67.168	64.090
Innskudd fra lønnskakere	62.581	57.874	48.316	44.589	40.600	35.664	33.055	31.797	29.769	28.336
Innskudd fra næringsliv og offentlig sektor	78.316	75.015	73.693	66.697	56.928	50.253	47.561	44.678	37.398	35.754
Innskuddsdekning (Innskudd / utlån i balansen)	78%	78%	80%	76%	72%	68%	67%	68%	66%	68%
Innskuddsdekning (Innskudd / utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	57%	56%	58%	57%	53%	51%	50%	51%	49%	50%

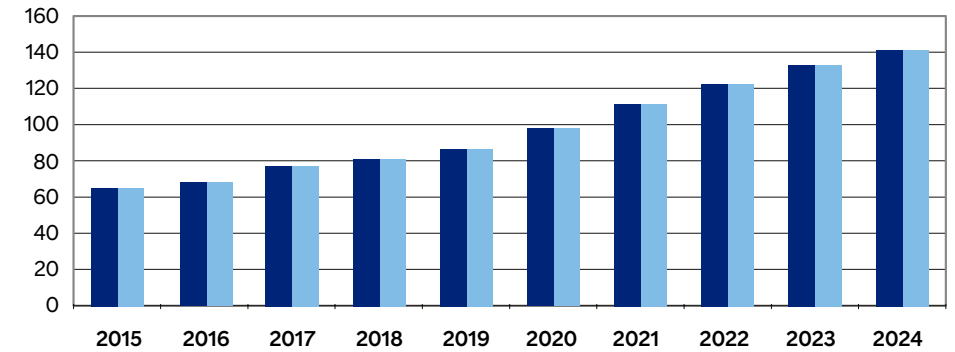
Kapitaldekning	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Ren kjernekapital	22.409	21.589	19.776	17.790	17.041	15.830	14.727	13.820	13.229	12.192
Kjernekapital	24.769	23.793	21.835	19.322	18.636	17.742	16.472	15.707	15.069	13.988
Ansvarlig kapital	28.004	26.399	24.147	21.333	20.759	19.854	18.743	17.629	17.185	16.378
Risikoveid volum	122.622	114.633	104.716	98.664	93.096	91.956	101.168	94.807	88.788	89.465
Ren kjernekapitaldekning	18,3 %	18,80%	18,90%	18,00%	18,30%	17,20%	14,60%	14,60%	14,90%	13,63%
Kjernekapitaldekning	20,2 %	20,80%	20,90%	19,60%	20,00%	19,30%	16,30%	16,60%	16,90%	15,60%
Kapitaldekning	22,8 %	23,00%	23,10%	21,60%	22,30%	21,60%	18,50%	18,60%	19,40%	18,30%
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,0 %	7,20%	7,10%	6,90%	7,10%	7,50%	7,40%	7,20%	7,40%	6,70%
Kostnader i % av inntekter	46%	45%	42%	45%	47%	45%	49%	47%	44%	50%
Tapsprosent utlån (inkl lån solgt til SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	0,05%	0,01%	0,00%	0,09%	0,54%	0,18%	0,17%	0,23%	0,39%	0,14%
Egenkapitalavkastning	16,6 %	14,40%	12,30%	13,50%	10,00%	13,70%	12,20%	11,50%	11,30%	10,70%
Utlånsvekst (brutto utlån inkl lån solgt til SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	5,5 %	11,90%	8,10%	6,90%	9,00%	4,70%	7,80%	8,20%	8,00%	5,80%
Innskuddsvekst	6,0 %	8,90%	9,60%	14,10%	13,50%	6,60%	5,40%	13,90%	4,80%	5,60%
Antall ansatte ¹⁾	1.832	1.737	1.498	1.449	1.653	1.634	1.588	1.482	1.328	1.298
Antall årsverk ¹⁾	1.660	1.545	1.432	1.432	1.560	1.509	1.493	1.403	1.254	1.208
Antall bankkontor	47	46	40	40	45	46	48	48	48	49

¹⁾ Historikk for 2021 er omarbeidet etter at datterselskapet SpareBank 1 Markets er reklassifisert til holdt for salg fra Q4 2022. Se nærmere informasjon i note 2. Historikk for tidligere år er ikke omarbeidet.

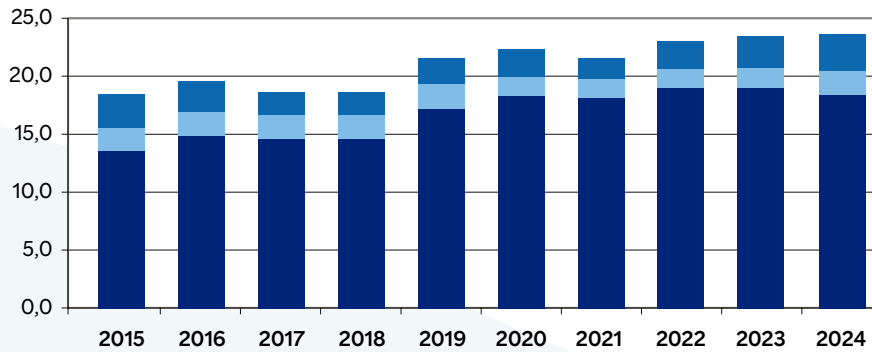
Resultat per år

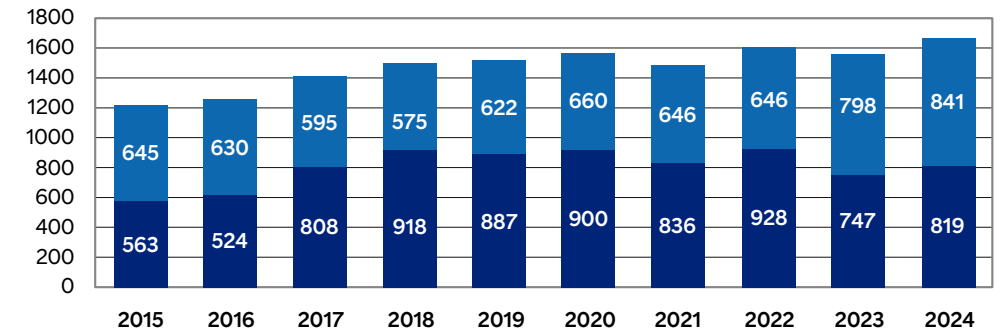
Utlån - innskudd (mrd kronor)

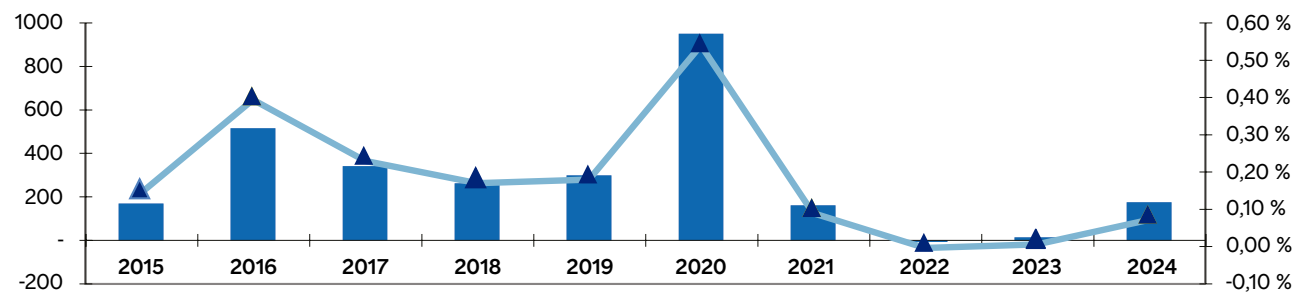
Kapitaldekning per år

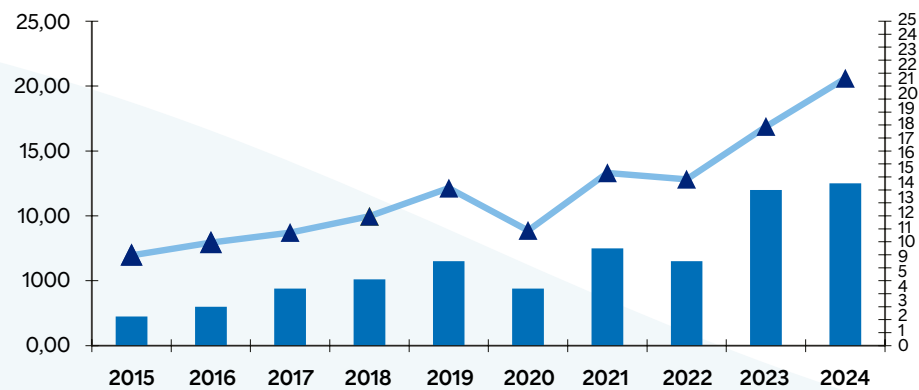
Årsverksutvikling

Tap på utlån

Utbytte og resultat per egenkapitalbevis

Egenkapitalbevis

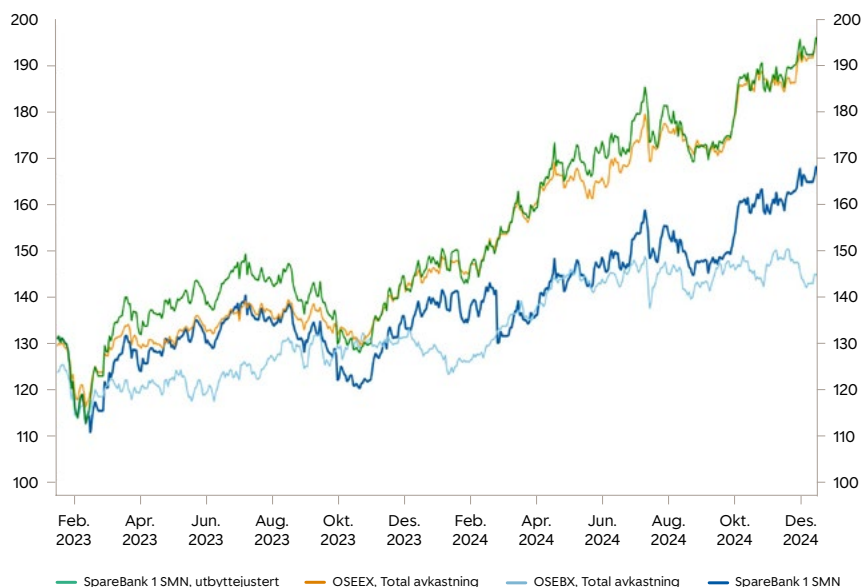
Markedskursen for SpareBank 1 SMNs egenkapitalbevis (MING) var ved årsskiftet 171,3 kroner per bevis. Per 31. desember 2023 var kursen 141,8 kroner.

SpareBank 1 SMN hadde ved utgangen av 2024 en egenkapitalbeviskapital på 2.884 millioner kroner fordelt på 144.215.590 egenkapitalbevis hvert pålydende 20 kroner. Konsernet hadde ved årsskiftet en egenbeholdning på 7.830 egenkapitalbevis.

Egenkapitalbevis (EKB)	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Børskurs	171,32	141,8	127,4	149	97,6	100,2	84,2	82,25	64,75	50,5
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	144,21	144,2	129,29	129,39	129,39	129,3	129,62	129,38	129,83	129,83
Børsverdi (mill. kroner)	24.706	20.448	16.471	19.279	12.629	12.956	10.914	10.679	8.407	6.556
Utbytte per EKB	12,50	12,00	6,50	7,50	4,40	5,00	5,10	4,40	3,00	2,25
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	128,09	120,48	109,86	103,48	94,71	90,75	83,87	78,81	73,26	67,65
Resultat per EKB, majoritetsandel	20,60	16,88	12,82	13,31	8,87	12,14	9,97	8,71	7,91	7,02
Pris / Resultat per EKB	8,32	8,4	9,94	11,19	11,01	8,26	8,44	9,44	8,19	7,19
Pris / Bokført egenkapital	1,34	1,18	1,16	1,44	1,03	1,1	1	1,04	0,88	0,75
Utdelingsforhold	61%	71%	51%	56%	50%	54%	51%	50%	38%	25%
Egenkapitalbevisbrøk	66,80%	66,80%	64,00%	64,00%	64,00%	64,00%	64,00%	64%	64,00%	64,00%

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX og OSEEX

1. jan 2023 til 31. des 2024

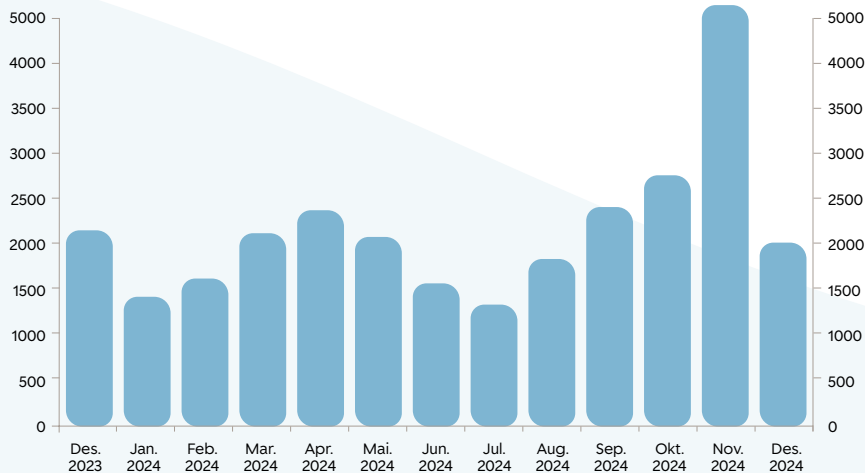

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index

Omsetningsstatistikk

1. des 2023 til 31. des 2024

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
Sparebankstiftinga Søre Sunnmøre	10.471.224	7,26%
Sparebankstiftelsen SMN	6.470.110	4,49%
KLP	4.742.748	3,29%
Pareto Aksje Norge VPF	3.439.508	2,38%
State Street Bank and Trust Comp	3.279.004	2,27%
Pareto Invest Norge AS	3.214.737	2,23%
VPF Eika Egenkapitalbevis	3.031.665	2,10%
J. P. Morgan Chase Bank, N.A., London	3.015.315	2,09%
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II.	2.988.362	2,07%
The Northern Trust Comp	2.798.670	1,94%
VPF Alfred Berg Gamba	2.320.446	1,61%
VPF Holberg Norge	2.308.400	1,60%
State Street Bank and Trust Comp	2.178.766	1,51%
VPF Odin Norge	2.110.000	1,46%
Forsvarets personellservice	2.018.446	1,40%
J. P. Morgan SE	1.997.177	1,38%
VPF Nordea Norge	1.832.102	1,27%
RBC Investor Services Trust	1.808.265	1,25%
Spesialfondet Borea Utbytte	1.412.140	0,98%
MP Pensjon PK	1.357.169	0,94%
Sum 20 største eiere	62.794.254	43,54%
Øvrige eiere	81.421.336	56,46%
Utstedte egenkapitalbevis	144.215.590	100%

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidligere sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at om lag halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at om lag halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at:

- at årsregnskapet, etter deres beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat,
- at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor, og
- at årsberetningen, der dette kreves, er utarbeidet i samsvar med standarder for bærekraftsrapportering som er fastsatt i medhold av regnskapsloven § 2-6, og i samsvar med regler fastsatt i medhold av taksonomiforordningen artikkel 8 nr. 4.

Trondheim, 25. februar 2025

Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Christian Stav
Nestleder

Mette Kamsvåg

Freddy Aursø

Nina Olufsen

Ingrid Finboe Svendsen

Kristian Sætre

Inge Lindseth
Ansattrepresentant

Christina Straub
Ansattrepresentant

Jan-Frode Janson
Konsernsjef

Til Representantskapet i SpareBank 1 SMN

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 SMN, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, totalresultat, endring i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, totalresultat, endring i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for SpareBank 1 SMN sammenhengende i 6 år fra valget i Representantskapet den 22. november 2018 for regnskapsåret 2019.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har ledet til nye fokusområder. *Verdien av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2024.

Sentrale forhold ved revisjonen

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen avsetningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

Bruk av tapsmodeller for å beregne forventet kredittap innebærer bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- Klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- Identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- Hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn, og
- Ulike parametre som sannsynlighet for mislighold, tap ved mislighold og tapsscenarioer.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Vurderingene krever at ledelsen bruker skjønn.

Note 3, note 6, note 8, og note 10 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9.

Howdan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Ved vår revisjon av avsetninger til tap på utlån vurderte og testet vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

For utlån hvor det ikke forelå objektive indikasjoner på verdifall ble nedskrivningsbeløp beregnet for grupper av utlån basert på et modellverk. Vi testet modellverket og tok stilling til relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger som var benyttet i beregningen.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og testet relevante kontroller rettet mot å sikre:

- Kalkulasjoner og metode som ble benyttet,
- At modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle, og
- Påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Vår testing av kontrollene ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen eller avvik fra IFRS 9.

Vi diskuterte også betydningen av den makroøkonomiske situasjonen for størrelsen på tapsavsetninger og verdien av pant med ledelsen.

Vårt arbeid omfattet tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale kjerne-IT-systemer. Revisor hos de relevante service-organisasjonene ble benyttet til å evaluere design og effektivitet av- og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisor har i den forbindelse avgitt rapporter som blant annet omfattet testing om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemene ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

For å kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi

oss om revisorens kompetanse og objektivitet, og vi gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Våre vurderinger underbygget at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i, og beregningene som foretas av, selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige.

For utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet testet vi et utvalg ved å vurdere de estimerte fremtidige kontantstrømmene ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge beregningen av avsetnings-beløpet. Vi utfordret de forutsetningene ledelsen hadde lagt til grunn ved å intervju kredittd medarbeidere og ledelsen om den informasjonen som ble innhentet fra kunder og hvordan påliteligheten av den informasjonen ble vurdert. Vi sammenlignet forutsetningene med ekstern dokumentasjon der dette var tilgjengelig. Resultatet av vår testing viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av avsetningsbeløpene.

Vi leste også de relevante notene og fant at informasjonen der var tilstrekkelig.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om foretaksstyring.

Vår uttalelse om at årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, dekker ikke bærekraftsrapporten, hvor det skal avgis en separat attestasjonsuttalelse.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den

finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har ansvaret for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for SpareBank 1 SMN har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn SB1SMN-2024-12-31-nb i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

For beskrivelse av revisors oppgaver og plikter ved attestasjonen av ESEF-rapporteringen, vises det til: <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Trondheim, 25. februar 2025
PricewaterhouseCoopers AS

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Vedlegg

TCFD-indeks	342
Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	344
Punkt 1: Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse	344
Punkt 2: Virksomhet	344
Punkt 3: Selskapskapital og utbytte	346
Punkt 4: Likebehandling av aksjeeiere	346
Punkt 5: Aksjer og omsettelighet	346
Punkt 6: Generalforsamling	346
Punkt 7: Valgkomité	347
Punkt 8: Styret, sammensetning og uavhengighet	347
Punkt 9: Styrets arbeid	348
Punkt 10: Risikostyring og intern kontroll	349
Punkt 11: Godtgjørelse til styret	350
Punkt 12: Godtgjørelse til ledende ansatte	351
Punkt 13: Informasjon og kommunikasjon	351
Punkt 14: Selskapsovertakelse	351
Punkt 15: Revisor	351
Begrepsoversikt	353

TCFD-indeks

Tabellen under viser SpareBank 1 SMN sin rapportering for 2024 i henhold til Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) sine anbefalinger:

	Beskrivelse av anbefaling	ESRS	Besvarelse i årsrapport
STYRING			
Beskriv virksomhetens styring rundt klimarelaterte risikoer og muligheter			
a)	Styrets tilsyn ved klimarelaterte risikoer og muligheter	E1-9	Klimaendringer - Note 8 Ledelse
b)	Ledelsens rolle i vurdering og håndtering av klimarelaterte risikoer og muligheter	E1-9	Klimaendringer - Note 8 Ledelse
STRATEGI			
Beskriv faktisk og potensiell påvirkning som klimarelaterte risikoer og muligheter vil kunne ha på virksomhetens forretningsområder, strategi og finansiell planlegging			
a)	De klimarelaterte risikoene og mulighetene identifisert på kort, mellomlang og lang sikt	E1 SBM-3	Klimarelaterte risikoer og muligheter
b)	Virkingen av klimarelaterte risikoer og muligheter på organisasjonens forretningsområder, strategi og finansielle planlegging	E1-9 E1 SBM-3	Klimaendringer - Note 8 Strategi Klimarelaterte risikoer og muligheter
c)	Motstandsdyktigheten til organisasjonens strategi, med hensyn til ulike klimascenarier, inkludert et scenario med 2°C eller lavere temperaturøkning	E1-9 E1 SBM-3	Klimaendringer - Note 8 Strategi Klimarelaterte risikoer og muligheter

RISIKOSTYRING**Beskriv hvordan virksomheten identifiserer, vurderes og håndterer klimarelatert risiko**

a)	Prosessen(e) for å identifisere og vurdere klimarelaterte risikoer	E1-9 E1 SBM-3	Klimaendringer - Note 8 Risikostyring Klimarelaterte risikoer og muligheter
b)	Prosessen(e) for å håndtere klimarelaterte risikoer	E1-9 E1 SBM-3	Klimaendringer - Note 8 Risikostyring Klimarelaterte risikoer og muligheter
c)	Hvordan prosessene for å identifisere, vurdere og håndtere klimarelaterte risikoer er integrert i organisasjonens overordnede risikostyring	E1-9 E1 SBM-3	Klimaendringer - Note 8 Risikostyring Klimarelaterte risikoer og muligheter

MÅL OG METODE**Beskriv mål og metode som benyttes i vurdering og håndtering av vesentlige klimarelaterte risiko og muligheter**

a)	Metoder som brukes til å vurdere klimarelaterte risikoer og muligheter, i tråd med strategi- og risikostyringsprosesser	E1-9	Klimaendringer - Note 8 Mål og metode
b)	Rapportering av klimagassutslipp scope 1, 2 og 3, og tilhørende risikoer	E1-5 E1-6	Klimaendringer - Note 1-6
c)	Målsetninger for klimarelaterte risikoer og muligheter, og inneværende års måloppnåelse.	E1-9	Klimaendringer - Note 8 Mål og metode

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Redegjørelsen beskriver hvordan SpareBank 1 SMN følger de 15 anbefalingene som følger av det norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (NUES).

Redegjørelsen er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven § 3-3b ¹ (2) og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse, slik den ble utgitt 14. oktober 2021. Anbefalingen er tilgjengelig på nues.no. Det er ingen vesentlige avvik fra anbefalingen.

SpareBank 1 SMN følger reglene om styring av finansforetak som følger av Finansforetaksloven ² med forskrifter og utstederreglene i Euronext Growth Oslo Regelbok II ³.

SpareBank 1 SMN redegjør for hvert punkt i anbefalingen. Der anbefalingen ikke følges er avviket begrunnet, og det er gjort rede for hvordan man har innrettet seg. Avvik er redegjort for under punkt 6 og 7.

Punkt 1: Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styret i SpareBank 1 SMN har vedtatt en policy for eierstyring og selskapsledelse og redegjør gjennom dette dokumentet for selskapets eierstyring og selskapsledelse. SpareBank 1 SMN følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. Dokumentet svarer også kravene fra regnskapsloven § 3b.

Konsernet skal gjennom sin eierstyring og selskapsledelse sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at de uttalte mål og strategier blir realisert. God virksomhetsstyring omfatter de verdier, mål og overordnede prinsipper som banken styres og kontrolleres etter for å sikre eiernes, kundenes og andre gruppers interesser.

Gjennom bankens eierstyring og selskapsledelse er det særlig vektlagt:

- en struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- systemer som sikrer måling og ansvarliggjøring
- en effektiv risikostyring
- fullstendig informasjon og effektiv kommunikasjon
- likebehandling av egenkapitalbeviserne og balansert forhold til øvrige interessegrupper
- overholdelse av lover, regler og etiske standarder

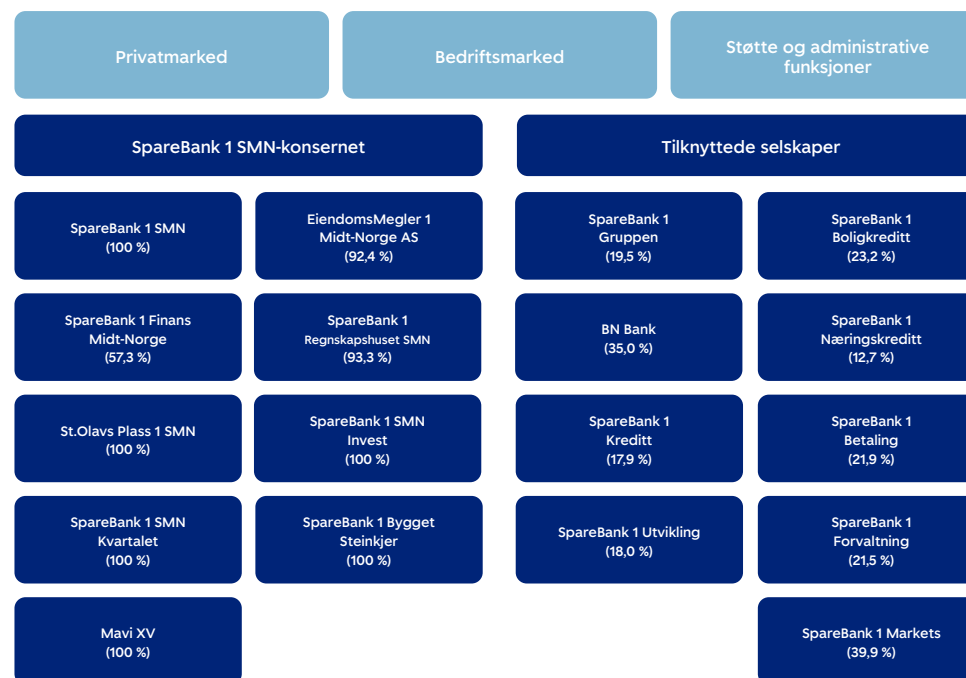
Avvik fra anbefalingens pkt. 1: *Ingen*

Punkt 2: Virksomhet

SpareBank 1 SMN er et finanskonsern og del av Sparebank 1 alliansen. SpareBank 1 SMN har vedtektsfestet formålet med virksomheten i vedtektenes § 1 som er: «å drive virksomhet som bank og for øvrig drive og delta i virksomhet som sparebanken kan utføre i henhold til tillatelser og den til enhver tid gjeldende lovgivning».

Konsernet er organisert med datterselskaper og tilknyttede selskaper, slik det fremgår av illustrasjonen under.

Organisasjonsstruktur

¹ Lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) - Kapittel 3. Årsregnskap og årsberetning - Lovdata

² Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) - Lovdata

³ <https://www.euronext.com/sites/default/files/2023-09/Euronext%20Growth%20Rule%20Book%20-%20Part%20II%20-%20Euronext%20Growth%20Oslo%20%28norsk%20versjon%29%20-%20ikrafttredelse%201%20oktober%202023.pdf>

Punkt 3: Selskapskapital og utbytte

Styret vurderer kapital situasjonen i lys av konsernets mål, strategi og ønsket risikoprofil. SpareBank 1 SMN hadde per 31. desember 2024 en ren kjernekapitaldekning på 18,3 prosent, og en kapitaldekning på 22,8 prosent.

For detaljert informasjon om kapitaldekningen, se egen note i årsrapporten. For nærmere omtale av reglene om kapitaldekning og hvilke prinsipper som legges til grunn for å vurdere kapitalbehovet, vises det til Pilar 3-rapportering som er publisert på smn.no.

Utbytte

SpareBank 1 SMN sikter mot å gi egenkapitalbeveierne en god avkastning gjennom utbytte og kursstigning. Årsoverskuddet fordeles mellom eierkapitalen og grunnfondskapitalen basert på deres andel av bankens egenkapital. Omtrent halvparten av overskuddet utbetales som utbytte, mens resten brukes til allmenntilgode formål eller overføres til Sparebankstiftelsen SMN. Utbyttet fastsettes av bankens representantskap, med hensyn til forventet resultatutvikling, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Utbyttepolitikken er publisert på bankens hjemmeside.

Kjøp av egne egenkapitalbevis

Styret har fullmakt til å kjøpe egne egenkapitalbevis for inntil fem prosent av bankens eierandelskapital. Slike kjøp skal skje ved handel i verdipapirmarkedet via Oslo Børs. Den samlede beholdningen av egenkapitalbevis som banken eier og/eller har avtalepant i kan ikke overstige fem prosent av bankens eierandelskapital. Hvert egenkapitalbevis kan kjøpes til kurser mellom 1 og 300 kroner. Fullmakten er gyldig i 18 måneder fra vedtaket ble fattet i representantskapets møte 21. mars 2024.

Kapitalforhøyelse

Styrefullmakter til kapitalforhøyelser gis på bakgrunn av konkrete og definerte formål. Per 31. desember 2024 er det ikke gitt slik fullmakt.

Avvik fra anbefalingens pkt. 3: *Ingen*

Punkt 4: Likebehandling av aksjeeiere

SpareBank 1 SMN sikrer lik behandling av egenkapitalbeveiere gjennom vedtekter og ledelsespraksis. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett, og banken følger finansforetakslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger, så langt de gjelder for sparebanker med egenkapitalbevis. SpareBank 1 SMN har en egenkapitalbevisklasse.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen har eksisterende eiere fortrinnsrett, med mindre spesielle forhold tilsier noe annet. Slik fravikelse vil bli begrunnet i børsmelding.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen skal eksisterende eiere ha fortrinnsrett med mindre særlige forhold tilsier at dette fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet. En eventuell utøvelse av styrets fullmakt til kjøp av egne egenkapitalbevis skal skje ved kjøp i verdipapirmarkedet via Oslo Børs.

I 2024 fikk de ansatte tilbud om å inngå spareavtaler i egenkapitalbevis med spareavtaler på valgfrie årlige sparebeløp, på henholdsvis 6000kr, 12.000kr, 24.000kr eller 36.000kr. Hvert kvartal kjøper konsernet egenkapitalbevis for det oppsparte beløp gjennom Oslo Børs og til børskurs. For hvert annet egenkapitalbevis den ansatte tildeles gjennom spareordningen, gir SpareBank 1 SMN den ansatte ytterligere ett gratis EK-bevis. Tildelingen av «bonusbevis» skjer to år etter oppstarten av sparingen og forutsetter at den ansatte fortsatt eier de opprinnelig oppsparte EK-bevisene, og fortsatt er ansatt i konsernet. Det var 1339 ansatte som benyttet seg av tilbudet i 2024.

For å styrke egenkapitalbeviset som et attraktivt finansielt instrument og gi investorer økt innflytelse ved beslutninger som berører eierandelskapitalen krever bankens vedtekter at et kvalifisert flertall innenfor representantene for egenkapitalbeveierne må stemme for endringer som gjelder eierandelskapitalen i tillegg til representantskapets kvalifiserte beslutning. En angivelse av hvilke saker dette gjelder for er angitt i bankens vedtekter § 10-1, som finnes på bankens hjemmeside.

Avvik fra anbefalingens pkt. 4: *Ingen*

Punkt 5: Aksjer og omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs med ticker MING og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingens pkt. 5: *Ingen*

Punkt 6: Generalforsamling

For finansforetak som ikke er allmennaksjeselskap eller aksjeselskap åpner finansforetakslovens § 8-1 (3) for at det kan fastsettes annet navn på selskapets øverste organ enn generalforsamling. Det følger av vedtektene § 3-1 at Representantskapet skal være bankens øverste organ.

Representantskap

Konsernets øverste organ er representantskapet. Representantskapet skal se til at banken virker etter sitt formål og i samsvar med lov, vedtekter og representantskapets vedtak.

Sammensetningen av representantskapet er fastsatt i vedtektene § 3-3 og skal speile sparebankens eiere, kundestruktur og interessegrupper samt samfunnsfunksjonen.

Representantskapet har 32 medlemmer og 30 varamedlemmer med følgende representasjon:

- egenkapitalbeveiere: 12 medlemmer og 10 varamedlemmer

- fylkestingene i Trøndelag og Møre og Romsdal: 3 medlemmer og 3 varamedlemmer
- kunder: 9 medlemmer og 9 varamedlemmer
- ansatte: 8 medlemmer og 8 varamedlemmer

Representantskapets oppgaver fremgår av vedtektens § 3-10.

Møteinnkalling sendes til representantskapet, styret, konsernledelsen og revisor 21. dager før møtet. Innkallingen inneholder alle saksdokumenter som vil behandles i møtet, inkludert forslag til vedtak. Dokumentene publiseres på bankens hjemmeside og gjennom børsmelding, samt e-postutsendelse og utsendelse gjennom styreportalen.

Vedtektenes § 3-8 er det åpnet for at sparebanken kan kreve at forfall til møtet meddeles innen 5 dager før møtet, noe som er vurdert å være så nært møtedatoen som mulig for å få varamedlemmer til å stille.

Det følger videre av vedtektene § 3-9 at representantskapets leder er møteleder, eller ved dennes fravær nestlederen.

Protokoll fra møtene gjøres tilgjengelig på bankens hjemmeside.

En oversikt over representantskapets medlemmer finnes på smn.no.

Avvik fra anbefalingens pkt. 6: representantskapet stemmer over valgkomiteens innstilling til styremedlemmer samlet, av hensyn til den kollektive kompetansen i styret. Praksisen avviker fra NUES hvor det anbefales at det stemmes over en og en kandidat.

Punkt 7: Valgkomité

Det følger av vedtektenes § 5-1 at banken skal ha en valgkomité bestående av fem medlemmer og fem varamedlemmer som velges av representantskapet for en periode på to år. Valgkomiteen skal speile sammensetningen av medlemmer i representantskapet og være sammensatt som følger:

- To medlemmer med to varamedlemmer velges fra egenkapitalrepresentantenes valgte medlemmer
- Ett medlem med ett varamedlem velges fra kunderepresentantenes valgte medlemmer
- Ett medlem med ett varamedlem velges fra fylkestingsrepresentantenes valgte medlemmer
- Ett medlem med ett varamedlem velges fra ansattevalgte medlemmer

Representantskapet velger leder til valgkomiteen, medlemmer, fastsetter instruks og for arbeidet i valgkomiteen og fastsetter godtgjørelses for valgkomiteen. Valgkomiteens instruks

Valgkomiteen gjennomfører årlige samtaler med alle styremedlemmene og konsernsjefen for å kartlegge behovet i styret, samt få forslag til aktuelle kandidater for styreverv.

Valgkomiteen skal forberede kundenes og egenkapitalbeveiseiernes valg av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet.

Valgkomiteen skal videre forberede valg av:

- leder og nestleder til representantskapet
- styremedlemmer
- leder og nestleder til styret. Disse velges i særskilte valg.
- representantskapsvalgte medlemmer til styret
- leder, medlemmer og varamedlemmer til valgkomiteen

Valgkomiteens innstillinger skal begrunnes og begrunnelsen skal inneholde informasjon om kandidatens kompetanse, kapasitet og uavhengighet, samt alder, utdanning og yrkesmessig erfaring. Begrunnelsen bør videre inneholde eventuelle eierinteresser i selskapet, andre oppdrag for konsernet og vesentlige posisjoner i andre selskaper eller organisasjoner. Ved gjenvalg skal innstillingen også gi opplysninger om hvor lenge kandidaten har vært i selskapet og om deltakelse i møtene.

På bankens hjemmeside er det gjengitt hvem som er medlemmer av representantskapets valgkomite, frister for forslag, angivelse av neste valg og beskrivelse av hvordan forslag kan inngis.

Valgkomiteen innstiller honorarer til alle tillitsvalgte og fremlegger saken til beslutning for representantskapet.

Avvik fra anbefalingens pkt. 7: Alle medlemmene av valgkomiteen til representantskapet velges blant de gruppene som er representert i representantskapet, iht. vedtektsbestemmelser.

Punkt 8: Styret, sammensetning og uavhengighet

Det følger av finansforetaksloven § 8-1 at «Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, herunder påse at kravene til organisering av foretaket og etablering av forsvarlige styrings- og kontrollsystemer blir etterkommet».

Det følger av vedtektene § 4-1 at styret skal bestå av 7-9 medlemmer, samt at to av styrets medlemmer velges av og blant de ansatte, dersom de ansatte krever det. Videre slår bestemmelsen fast at styrets medlemmer og varamedlemmer velges for 2 år. Medlemmene velges for to år av gangen, og kan maksimalt sitte i 20 år, hvorav 12 år sammenhengende i samme verv, jf. Vedtektenes § 7-1.

Styret består per 31.12.2024 av ni fast møtende medlemmer og en observatør. Av styrets ni medlemmer er to valgt av og blant de ansatte. Det er ingen ledende ansatte i styret. De syv representantskapsvalgte styremedlemmene er uavhengige, både fra selskapet, men også selskapets største eiere. Styrets medlemmer oppfordres til å eie egenkapitalbevis i banken.

Sammensetningen av styret skal være basert på bankens vedtekter og valgkomiteens instruks, og selskapets behov. Valgkomiteen vektlegger kompetanse, kapasitet og mangfold ved vurdering av potensielle kandidater til styret. De enkelte styremedlemmers bakgrunn, deltakelse i styremøter og deres beholdning av egenkapitalbeviset er beskrevet i årsrapporten og på smn.no.

Styret opptrer som et kollegium og fatter beslutninger i fellesskap.

Det er tegnet styreansvarsforsikring for SpareBank 1 SMN.

Avvik fra anbefalingens pkt. 8: *Ingen*

Punkt 9: Styrets arbeid

Styrets oppgaver og saksbehandling følger av finansforetaksloven kap 8 II. Styret fastsetter styret alle vesentlige strategier, blant annet bankens forretningsstrategier, risikostyringsstrategier, bærekraftstrategier. Videre fastsetter styret finansielle mål, markeds- og organisasjonsmessige mål og risikoprofil. Det er styret som ansetter og avsetter konsernsjef.

Styret har fastsatt instruks for både styrearbeidet og den daglige ledelse, begge senest vedtatt i mai 2024. Instruksene inneholder bestemmelser om hvordan avtaler med tilknyttede parter skal behandles, detaljer finnes i andre avsnitt under «uavhengig behandling».

Styret mottar jevnlig rapporteringen innenfor resultat- og markedsutvikling, risikosituasjonen, etterlevelsrisikoen, status for antihvitvasking, status for personvernarbeidet og status for informasjonssikkerhet i konsernet, samt rapporter fra internkontrollen

Styret foretar en årlig evaluering av sitt arbeid og egen kompetanse. De vurderer arbeidsform, saksbehandling, møtstruktur og prioritering av oppgaver som igjen gir grunnlag for eventuelle endringer og tiltak.

Uavhengig behandling

Styreinstruksen slår fast at et styremedlem ikke må delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har betydning for egen del eller for noen nærstående. Dette gjelder saker hvor medlemmet må anses for å ha personlige, økonomiske eller andre særinteresser i saken. Det samme følger av de etiske retningslinjene i konsernet. Den enkelte plikter selv å påse at han eller hun ikke er inhabil i behandlingen av en sak. Styret starter hvert styremøte med å avklare om det foreligger forhold som tilsier tilpasninger i saksbehandlingen.

Styret skal godkjenne avtaler mellom banken og et styremedlem eller med konsernsjefen. Styret skal også godkjenne avtaler mellom banken og tredjemann, der et styremedlem eller konsernsjefen måtte ha en særlig interesse. Styremedlemmer skal på eget initiativ

opplyse om enhver interesse den enkelte eller nærstående kan ha. Styrets vurderinger av habilitetsspørsmål skal protokolleres.

Avtaler mellom banken og øvrige konsernselskaper av vesentlig økonomisk betydning skal fremlegges styret for behandling.

Styreutvalg

Styret forbereder saker gjennom de lovpålagte styrevalgene godtgjørelsesutvalg, revisjonsutvalg og risikoutvalg. I tillegg har styret et teknologiutvalg som forbereder saker om teknologi. Alle utvalgene har ulike ledere.

Medlemmene oppnevnes for en periode på to år. Styret fastsetter mandatene for utvalgene.

Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalgets oppgaver etter finansforetaksloven § 8-19 med tilhørende bokstaver er å:

- forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen
- for så vidt gjelder foretakets regnskapsrapportering skal revisjonsutvalget overvåke systemene for intern kontroll og risikostyring samt bankens internrevisjon
- avgi uttalelse om valg av revisor
- ha løpende kontakt med bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet
- vurdere og overvåke revisors uavhengighet og objektivitet

Revisjonsutvalget møtes minst fem ganger i året i forkant av styrebehandling av kvartals- og årsrapporter.

Risikoutvalg

Risikoutvalgets oppgaver er regulert i finansforetaksloven § 13-6 (4) og finansforetaksforskriftens § 13-2. Risikoutvalget skal bidra til at risiko- og kapitalstyringen støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og samtidig sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Risikoutvalget skal bidra til at styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivået og omfanget av virksomheten.

Utvalget skal bl.a.:

- bidra til at risikostyringen er i tråd med beste praksis og styrets ambisjonsnivå
- gjennomgå risikostyringsstrategier og policyer som forberedelse til styrets behandling
- bidra til at konsernets kapitaldekning er tilfredsstillende innenfor vedtatte konsernstrategi

- bidra til at lover og forskrifter samt interne regler som regulerer konsernet identifiseres, implementeres, etterleves og kontrolleres.

Risikoutvalget møtes minst fem ganger årlig.

Godtgjørelsesutvalg

Styret har etablert et godtgjørelsesutvalg som skal bestå av minst tre styremedlemmer, hvorav en valgt av de ansatte. Styrets leder er fast medlem av utvalget og er også utvalgets leder.

Godtgjørelsesutvalget forbereder og fremlegger saker for styret om godtgjørelsesordningen, herunder blant annet:

- Godtgjørelsespolicy
- Rapport om praktisering av godtgjørelsesordninger
- Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte som fremlegges for representantskapet.
- Godtgjørelse for konsernsjef

Utvalget møtes etter innkalling fra lederen, men minst en gang i året og ellers etter behov. Det kreves at minst to medlemmer av utvalget deltar.

Teknologiutvalg

Banken etablerte i 2021 et teknologiutvalg, som er et forberedende organ for styret i saker som gjelder konsernets strategiske investeringer i teknologi.

Teknologiutvalget består av minst to styremedlemmer som ikke er ansatt i konsernet SpareBank 1 SMN. Styret skal også utnevne en leder for Teknologiutvalget.

Utvalget skal blant annet:

- Sikre tilstrekkelige strategiske investeringer innen teknologi og digitalisering
- Sikre at strategiske teknologiinvesteringer gir ønsket verdiskapning
- Bistå konsernledelsen for å sikre tilstrekkelig innovasjonshøyde og innovasjonshastighet
- Overvåke og evaluere eksisterende og fremtidige trender innen teknologi/industri som kan påvirke konsernets strategiske planer

Utvalget møtes etter innkalling fra lederen, men minst fire ganger i året (en gang per kvartal) og ellers etter behov.

Banken vil foreta en evaluering av om utvalget skal gjøres permanent.

Utvalgene har anledning til å trekke på ressurser i administrasjonen, hente råd og anbefalinger fra kilder utenfor selskapet, og rapporter fra sin behandling til det samlede styret.

Avvik fra anbefalingens pkt. 9: *Ingen*

Punkt 10: Risikostyring og intern kontroll

SpareBank 1 SMN har en risikostyringsfunksjon som rapporterer til konsernsjef og har adgang til å rapportere direkte til styret. Konsernet har også engasjert KPMG som intern revisor.

God risiko- og kapitalstyring er sentralt i SpareBank 1 SMNs langsiktige verdiskapning. Internkontroll skal bidra til å sikre effektiv drift og forsvarlig håndtering av risikoer av betydning for å oppnå forretningsmessige mål.

Konsernets rapport om kapitalkrav og risikostyring, Pilar 3-rapport, inneholder en nærmere beskrivelse av risikostyring, kapitalstyring og kapitalberegning. Rapporten er tilgjengelig på smn.no.

SpareBank 1 SMN har som mål å opprettholde en moderat risikoprofil, og ha en så høy kvalitet i sin risikooppfølging at ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Bankens risikoprofil er kvantifisert gjennom mål for rating, risikojustert avkastning, forventet tap, nødvendig økonomisk kapital samt regulatorisk kapitaldekning.

Styret gjennomgår kvartalsvis konsernets utvikling innenfor de viktigste risikoområdene og foretar årlig en gjennomgang av internkontrollen. Styret har hovedansvaret for å sette grenser for, og overvåke konsernets risikoeksponering. Risikoene måles og rapporteres i henhold til prinsipper og policy som styret har vedtatt og skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse.

Styret mottar årlig, fra intern- og ekstern revisor, en uavhengig vurdering av konsernets risiko og internkontroll. Styret følger opp vedtatte rammeverk, prinsipper, kvalitets- og risikomål gjennom:

- kvartalsvis rapport fra konsernsjef og avdeling for risikostyring
- kvartalsvis rapport fra etterlevelse
- kvartalsrapport/årsrapport fra intern revisor

SpareBank 1 SMN benytter Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissions (COSO) rammeverk og Control Objectives for Information and related Technology (CobiT) rammeverk som grunnlag for prinsipper for internkontroll og risikostyring.

Prinsipper og rammer for internkontroll og risikostyring er nedfelt i egen policy. Policyen gir føringer for konsernets overordnede holdninger til risikostyring og skal sikre at konsernet har en effektiv og hensiktsmessig prosess.

Ledelsen i de ulike selskapene i konsernet har ansvar for risikostyring og internkontroll og dette skal bidra til å sikre:

- målrettet, sikker og kvalitets- og kostnadseffektiv drift
- pålitelig og rettidig rapportering
- overholdelse av gjeldende lover og regler samt interne rutiner og retningslinjer

Etterlevelse

Etterlevelsesfunksjonen er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer til konsernsjef. Funksjonen vurderer selskapets prosedyrer, rutiner og systemer for å sikre regelverksetterlevelse, og gir råd til om tiltak som bør iverksettes for å sikre etterlevelse.

Funksjonen samler sine observasjoner i en kvartalsvis rapport som presenteres for konsernledelsen og styret.

Funksjonen skal også etablere retningslinjer og prosesser for å håndtere etterlevelsrisiko samt sikre at etterlevelse overvåkes og testes gjennom et strukturert og veldefinert overvåkingsprogram.

Forretningsområder, støttefunksjoner og datterselskap skal ivareta etterlevelse ved operasjonalisering av policy for etterlevelse og identifiserte etterlevelsrisikoer vedtatt av styret.

Internkontroll finansiell rapportering

Styret i SpareBank 1 SMN har vedtatt retningslinjer for konsernets finansielle rapportering. Disse er gitt innenfor gjeldende myndighetspålagte krav og skal bidra til å sikre relevant, pålitelig, tidsriktig og lik informasjon til bankens egenkapitalbeveiere og verdipapirmarkedet for øvrig.

Konsernfinans ledes av konserndirektør finans og er organisert uavhengig av forretningsområdene. Enheten ivaretar den finansielle rapporteringen både på morbank- og konsernivå, og fastsetter retningslinjer for månedlig, kvartalsvis og årlig rapportering fra de ulike forretningsområdene og datterselskaper. Konserndirektør finans vurderer løpende forretningsområdenes finansielle resultater og måloppnåelse, og påser at alle enhetene presterer i tråd med konsernets overordnede økonomiske målsettinger. Konserndirektør finans rapporterer direkte til konsernsjef.

Avdelingene Regnskap og Virksomhetsstyring er organisert under Konsernfinans og utarbeider finansiell rapportering for konsernet. Avdelingene påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder, konsernets regnskapsprinsipper og styrets retningslinjer.

Konsernfinans har etablert prosesser som sørger for at regnskapsrapporteringen kvalitetssikres og at eventuelle feil og mangler følges opp og rettes løpende. Til all finansiell rapportering er det etablert en rekke kontrolltiltak for å sikre korrekt, gyldig og fullstendig rapportering.

Ekstern revisor foretar hvert kvartal begrenset revisjon av konsernets delårsregnskap. I tillegg utføres full revisjon av konsernets årsregnskap.

For videre informasjon om risikostyring og internkontroll, se note 6 i årsrapporten vedrørende finansiell risikostyring samt konsernets rapport om kapitalkrav og risikostyring, Pilar 3-rapport, som er tilgjengelig på smn.no.

Internrevisjon

Intern revisor er et redskap for styret og administrasjonen for overvåking av at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Det er KPMG som leverer internrevisjonstjenester og leveransen omfatter morbanken og datterselskap underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll.

Internrevisjonens hovedoppgave er å bekrefte at internkontrollen fungerer som forutsatt samt å påse at risikostyringstiltak er tilstrekkelige i forhold til bankens risikoprofil. Internrevisjonen rapporterer kvartalsvis til styret og revisors rapporter og anbefalinger blir gjennomgått og forbedringstiltak implementert fortløpende.

Styret vedtar årsplaner og budsjett for internrevisjonen.

Internrevisjonen utfører operasjonell revisjon av enheter og forretningsområder, og ingen finansiell revisjon for konsernet. Det utarbeides årlige revisjonsplaner som diskuteres med konsernledelsen, behandles i risikoutvalget og godkjennes av styret. Revisors risikovurderinger ligger til grunn for hvilke områder som skal gjennomgås. Det utarbeides særskilte revisjonsrapporter med resultater og forslag til forbedringstiltak som presenteres for ansvarlig leder og konsernets ledelse. Et sammendrag av rapportene sendes kvartalsvis til risikoutvalget og styret. Eventuelle konsulentoppdrag utføres innenfor standarder og anbefalinger som gjelder for internrevisorer (IIA).

Etikk og varsling

Det er utarbeidet etiske retningslinjer for konsernet og dets ansatte, og etikk er fast tema på kurs for alle nyansatte. Dette skal bidra til at verdigrunnlaget og de etiske retningslinjene blir godt kommunisert og gjort kjent i hele organisasjonen. Det er etablert klare retningslinjer for varsling dersom ansatte får kunnskap om forhold som er i strid med eksterne eller interne bestemmelser, eller andre forhold som kan være med på å skade konsernets omdømme eller finansielle situasjon. Håndtering av mottatt varsel avklares av den som har mottatt varselet, i samråd med HR-sjef og juridisk direktør. Banken har en avtale med KPMG som sikrer mulighet for anonym varsling. Varslingskanal via KPMG ble benyttet fire ganger i 2024.

Avvik fra anbefalingens pkt. 10: *Ingen*

Punkt 11: Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret forberedes av representantskapets valgkomite og bygger på markedsmessige vurderinger, styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og konsernets

kompleksitet. Godtgjørelsen er fast og ikke resultatavhengig og det utstedes ikke opsjoner til styremedlemmer.

Styrets leder, styrets nestleder og medlemmer av styreutvalg godtgjøres særskilt. Ingen av de representantskapsvalgte medlemmene av styret har oppgaver for konsernet utover styrevervet.

Nærmere informasjon om kompensasjon for styret og styreutvalg fremgår av lederlønsrapporten som publiseres på smn.no.

Avvik fra anbefalingens pkt. 11: *Ingen*

Punkt 12: Godtgjørelse til ledende ansatte

Konsernets godtgjørlesespolitikk er utformet etter finansforetaksloven kap. 15 med tilhørende forskrifter. Styrets godtgjørlesesutvalg forbereder saken, før styret fastsetter konsernets godtgjørlesespolitikk årlig. Politikken understøtter konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser.

Videre utformes politikken for å nå følgende målsetninger:

- Fremme forsvarlig og effektiv styring av risiko og unngå uønsket risikotagning
- Stimulere til effektiv kapitalanvendelse
- Stimulere til redusert risiko for svikt i internkontrollen

Disse reglene gjelder også for andre ansatte og tillitsvalgte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering og for ansatte og tillitsvalgte med kontrolloppgaver.

Styret har et godtgjørlesesutvalg som forbereder saken for styret. Godtgjørlesesutvalget behandler godtgjørlesesordningen, kompensasjon til konsernsjefen og innstiller retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte (konsernledelsen).

Godtgjørlesespolitikken ble sist vedtatt av styret 21.mars 2024 og retningslinjer for lønn til ledende ansatte ble vedtatt av representantskapet 25.mars 2021.

En beskrivelse av godtgjørelse til konsernsjefen og ledende ansatte fremgår av lederlønsrapporten som publiseres på smn.no. Ytterligere beskrivelse av bankens godtgjørlesesordning finnes på bankens hjemmeside.

Avvik fra anbefalingens pkt. 12: *Ingen*

Punkt 13: Informasjon og kommunikasjon

Bankens informasjonspolitik skal underbygge tillitsforholdet mellom eiere, styret og ledelsen samt sørge for at bankens interessegrupper har en løpende mulighet til å vurdere og forholde seg til banken. Bankens informasjonspolitik er basert på en aktiv dialog der åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet settes i fokus.

Den åpne informasjonspraksisen skal være i samsvar med interne og eksterne retningslinjer, med de begrensninger som følger av taushetsplikten og de til enhver tid gjeldende børsregler.

Korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om bankens utvikling og resultater skal skape tillit overfor investormarkedet. Informasjon til markedet formidles gjennom kvartalsvise investorpresentasjoner, eget Investor Relations-område på bankens hjemmeside og børsmeldinger. Finanskalenderen offentliggjøres på bankens hjemmeside.

Det avholdes også regelmessige presentasjoner overfor internasjonale samarbeidspartnere, långivere og investorer. Styret har vedtatt en egen kommunikasjonsstrategi som gir føringer for hvem som kan uttale seg på vegne av SpareBank 1 SMN og i hvilke saker.

Avvik fra anbefalingens pkt. 13: *Ingen*

Punkt 14: Selskapsovertakelse

SpareBank 1 SMNs egenkapital består av eierandelskapitalen, grunnfondskapitalen og opptjent egenkapital. Grunnfondskapitalen representerer en selveiende del av sparebanken som ikke kan overtas av andre ved oppkjøp. Eierstrukturen i en bank er for øvrig lovregulert ved godkjenning av erverv som medfører at eierandelen representerer 10 prosent eller mer av kapitalen eller stemmene i banken. En oversikt over de 20 største egenkapitalbeviserne finnes på bankens hjemmeside smn.no.

Avvik fra anbefalingens pkt. 14: Lovpålagt eierbegrensning

Punkt 15: Revisor

Ekstern revisor velges av representantskapet. Det er revisjonsutvalget som forbereder valg av revisor for styret og styret som innstiller ovenfor representantskapet. Representantskapet fastsetter revisors honorar. Ekstern revisor er den samme for alle selskap i konsernet.

Ekstern revisor foretar den lovbestemte bekreftelsen av den økonomiske informasjon som gis i offentlige regnskap. Revisor presenterer hvert år en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget. Ekstern revisor gir revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen, herunder om det er identifisert vesentlige svakheter i bankens interne kontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.

Ekstern revisor deltar videre på alle revisjonsutvalgets møter hvor kvartals- eller årsregnskap behandles og deltar i styremøtet når årsregnskapet behandles. Styret avholder årlig minst ett møte med revisor uten at konsernsjefen eller andre fra den daglige ledelsen er til stede.

Det er fastsatt egne retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon. Eventuell rådgivning fra ekstern revisor skal til enhver tid ligge innenfor rammene av revisorloven.

I tillegg bekrefter revisor sin uavhengighet og opplyser om hvilke andre tjenester enn lovpliktig revisjon som er levert i løpet av regnskapsåret.

Avvik fra anbefalingens pkt. 15: Ingen

Begrepsoversikt

En oversikt over begreper og akronymer benyttet i konsernets årsrapport finnes nedenfor.

Akademiet

Konsernets interne kompetanseprogram

Annex

Et tillegg eller vedlegg til et dokument

AML

Antihvitvasking og -terrorfinansering

APM

Alternative Performance Measures

AR

Application Requirement (tilleggskrav)

ARP

Aktivitet- og redegjørelsesplikt

ASAL

Allmennaksjeloven

AUM

Assets Under Management

BETR

Konsernets kvalitet- og avvikssystem

BHT

Bedriftshelsetjeneste

BP

Basis for preparation (Grunnlag for utarbeidelse)

CapEx

Capital Expenditure (Kapitalutgifter) - Investeringer i anleggsmidler eller større eiendeler

CEO

Chief Executive Officer

CO₂-ekvivalenter (CO₂e)

En felles enhet som brukes for å sammenligne utslipp fra forskjellige drivhusgasser basert på deres effekt på global oppvarming

CRR3

Capital Requirements Regulation (Kapitalkravsforordningen)

CSDDD/CS3D

Corporate Sustainability Due Diligence Directive

CSRD

Corporate Sustainability Reporting Directive

”Current policies”

Scenario som beskriver dagens politikk, ambisjoner og retningslinjer

DEFRA

Department for Environment, Food & Rural Affairs

Dobbel vesentlighet (DMA)

En metode som benyttes i vurdering for å bedømme hvordan et selskap påvirker miljø/samfunn (påvirkningsvesentlighet) og hvordan miljø/samfunn påvirker selskapet (finansiell vesentlighet)

DNSH

Do No Significant Harm

DORA

Digital Operational Resilience Act

DPIA

Data Protection Impact Assessment

Due diligence/Aktsomhetsvurdering

En grundig vurdering eller prosess for å evaluere risiko og muligheter før en beslutning tas

DR

Disclosure Requirement (rapporteringskrav)

EBA

European Banking Authority

EEIOA

Environmentally Extended Input-Output Analysis

EFRAG

European Financial Reporting Advisory Group

Equity share-method

Egenkapitalmetoden

ESG

Environmental, Social, and Governance

ESRS

European Sustainability Reporting Standards

Ett SMN 2.0

Prosjekt for organisasjonsendring gjennomført ila. 2024 med virkning fra 01.01.2025

EUs taksonomi

Et klassifiseringssystem for bærekraftige økonomiske aktiviteter i EU

EØS

Det europeiske økonomiske samarbeidsområde

Finans Norge

Interesseorganisasjon for finansnæringen i Norge

FINREP

Financial Reporting - et rammeverk for å harmonisere finansiell regulatorisk rapportering mellom banker i EU

FinGuar

Financial Guarantees

Forvaltningskapital

Sum eiendeler

F&C

Fees and commissions

GAR

Green Asset Ratio

GAR stock

Samlet verdi av eksponeringer på balansen som er i tråd med EU Taksonomien delt på totale eiendeler

GAR flow

Samlet verdi av nye eksponeringer på balansen som er i tråd med EU Taksonomien delt på totale eiendeler

GDPR

General Data Protection Regulation (EUs personvernforordning)

GHG

Greenhouse Gas (drivhusgasser)

GOV

Rapporteringskrav som omfatter styring og ledelse (Governance)

Governance

Virksomhetsstyring/selskapsstyring

GRI

Global Reporting Initiative

HMS

Helse, miljø og sikkerhet

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

IEA

International Energy Agency

IFRS

International Financial Reporting Standards

IG

Implementation Guidance

Ikke-ansatte

Personer som utfører arbeidsoppgaver for en organisasjon, men ikke er ansatt i organisasjonen

ILO

International Labour Organization

IMF

International Monetary Fund

IMO

International Maritime Organization

IPCC

Intergovernmental Panel on Climate Change

IRO

Impacts, Risks and Opportunities

K2

Indikatoren for husholdningers innenlandske bruttogjeld i norske kroner og utenlandsk valuta

KI

Kunstig Intelligens

KPI

Key Performance Indicator – nøkkelindikator for ytelse

KPI-JAE

Konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og energivarer

Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework

Internasjonal ramme for å bevare biologisk mangfold, vedtatt i 2022.

KWh

Kilowatttime

LCR

Liquidity coverage ratio

LO

Landsorganisasjonen i Norge

OECD

Organization for Economic Co-operation and Development (Organisasjon for økonomisk samarbeid og utvikling)

Operasjonell kontroll

Virksomheten har full myndighet til å styre driften, og dermed kontroll over aktiviteter og anlegg

OpEx

Operational Expenditure (Andre driftskostnader)

Oppstrøm

Aktiviteter eller prosesser som foregår før hovedproduksjonen i verdikjeden

MDR-A

Minimum Disclosure Requirement (formkrav) - Actions (handlinger)

MDR-M

Minimum Disclosure Requirement (formkrav) - Metrics (måleparametere)

MDR-P

Minimum Disclosure Requirement (formkrav) - Policies (Retningslinjer)

MDR-T

Minimum Disclosure Requirement (formkrav) - Targets (Målsetninger)

Mennesker og organisasjon

Konsernets HR-avdeling

Midtstrøm

Prosesser eller aktiviteter som foregår i virksomheten (egen drift)

MIL

Mangfold, inkludering og likestilling

Miljøfyrtårn

Et norsk sertifiseringssystem for virksomheter som dokumenterer hvorvidt drift oppfyller krav til miljø, klima, arbeidsmiljø og samfunnsansvar

MING

Egenkapitalbeviset til SpareBank 1 SMN

MREL

Minstekrav til ansvarlig kapital og kvalifiserende gjeld

MSS

Minimum Social Safeguards

MWh

Megawatttime

NACE

Nomenclature of Economic Activities (standard for økonomisk klassifisering av bransjer)

NAV

Arbeids- og velferdsforvaltning (norsk sosialstønadssystem)

Net Zero 2050

Mål om null netto klimagassutslipp innen 2050

NFRD

Non-Financial Reporting Directive

Nedstrøm

Aktiviteter eller prosesser i kunde- og forbrukerledd

NGAAP

Norwegian Generally Accepted Accounting Principles

NGFS

Network for Greening the Financial System

NHO

Norsk handelsorganisasjon

NIBOR

Norwegian Interbank Offered Rate (Norske pengemarkedsrenter)

NOx

Nitrogenoksid - forurensende gasser fra forbrenningsprosesser.

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

NZEB

Nearly Zero-Energy Building

PCAF

Partnership for Carbon Accounting Financials

Representantskapet

Det øverste styrende organet i en Sparebank

Samfunnsutbytte

Utbytte til samfunnet som eier 41,1 prosent av SpareBank 1 SMN.

SBM

Strategy and business models (Strategi og forretningsmodell)

SBTi

Science Based Targets initiative

Scope

Klimagassutslippkategorier (scope 1, 2, 3).

SOx

Svoveloksid - forurensende gasser fra forbrenning av fossile brensler

SpareBank 1-alliansen

Samarbeid mellom selvstendige sparebanker i Norge som deler merkevare, teknologi, produkter og tjenester for å styrke lokalbankenes konkurransekraft

Taxonomy-aligned

I samsvar med samtlige taksonomikriterier

Taxonomy-eligible

Inkludert og beskrevet i EUs taksonomi og tilhørende forordninger

TCFD

Task Force on Climate-related Financial Disclosures

TEK07, 10 og 17

Tekniske byggforskrifter

TPT

Transition Plan Taskforce

Trading Book

Portefølje av finansielle instrumenter som handles aktivt

Turnover (ansatte)

Rate på hvor mange som har sluttet i løpet av et år

Verdikjede

Samlingen av aktiviteter som skaper og leverer et produkt eller en tjeneste

Utslippsintensitet

Mengde utslipp per enhet aktivitet, produksjon eller økonomisk verdi

WinningTemp

Et digitalt verktøy for å måle og forbedre medarbeiderengasjement og trivsel

Åpenhetsloven

Lov om åpenhet i leverandørkjeden knyttet til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

SpareBank 1 SMN

Søndre gate 4

7011 Trondheim

Organisasjonsnummer: NO 937901003

Telefon: 915 03900

E-post: ir@smn.no

www.bank.no

SpareBank
SMN

Bank
Eiendom
Regnskap